

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HERODOTI
HISTORiarUM LIBRI IX.
GRAECE ET LATINE.

TOMUS V.
Adnotationes ad lib. I — IV.

ARGENTORATI

TYPIS PHILIPPI IACOBI DANNBACH.

HERODOTI MUSAE

SIVE

HISTORIARUM LIBRI IX.

AD VETERUM CODICUM FIDEM

DENUO RECENSUIT

LECTIONIS VARIETATE

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

ADNOTATIONIBUS

WESSELINGII ET VALCKENARII

ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

IOHANNES SCHWEIGHAEUSER

IN ACAD. ARGENT. ET SEM. PROT. LITERAR. GRAEC. PROF.

ACADEMIAE REG. INSCRIPT. ET HUM. LITERAR. ADSCH.

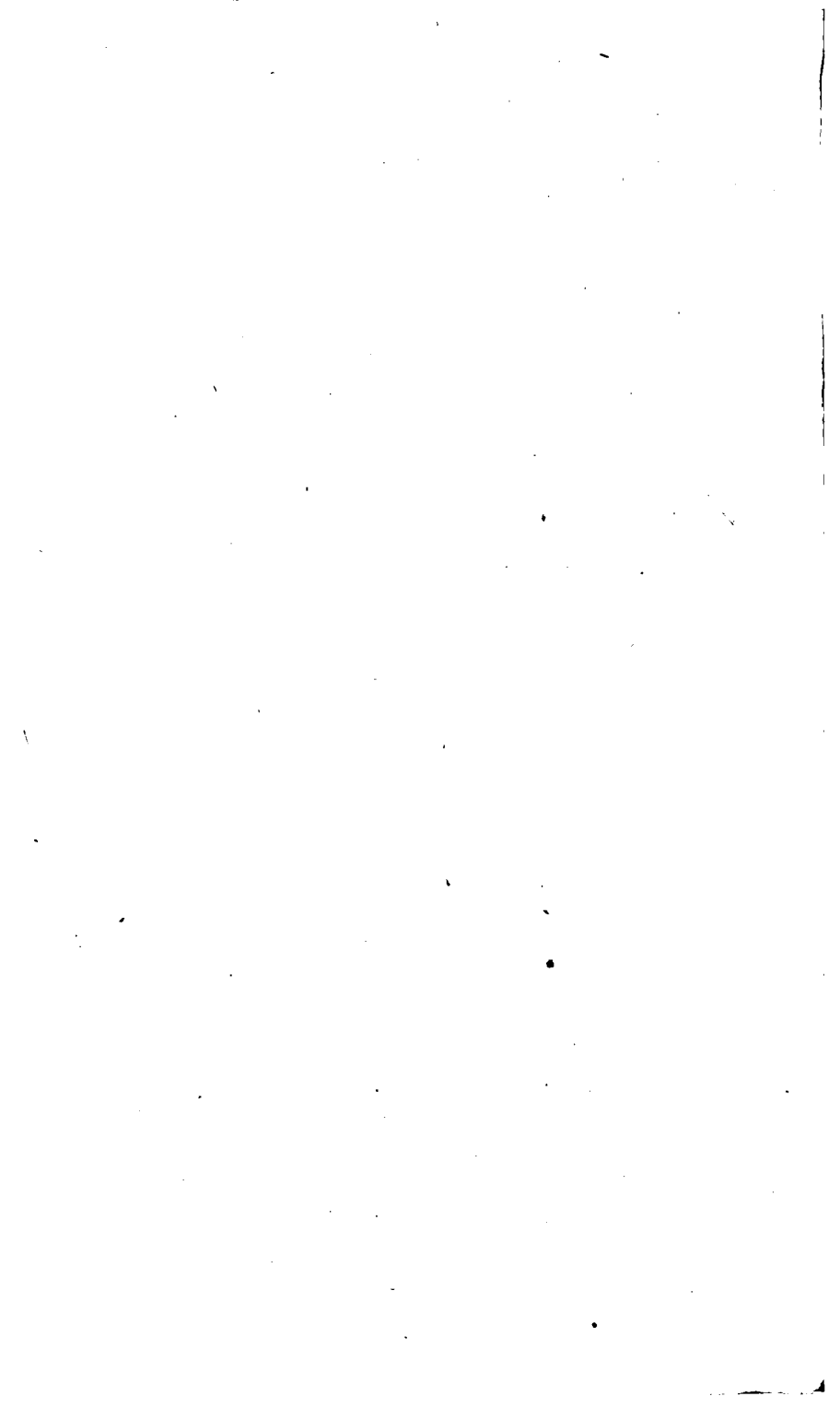
TOMUS QUINTUS.

ARGENTORATI ET PARISIIS

APUD TREUTTTEL ET WÜRTZ, BIBLIOPOLAS.

MDCCCXVI.

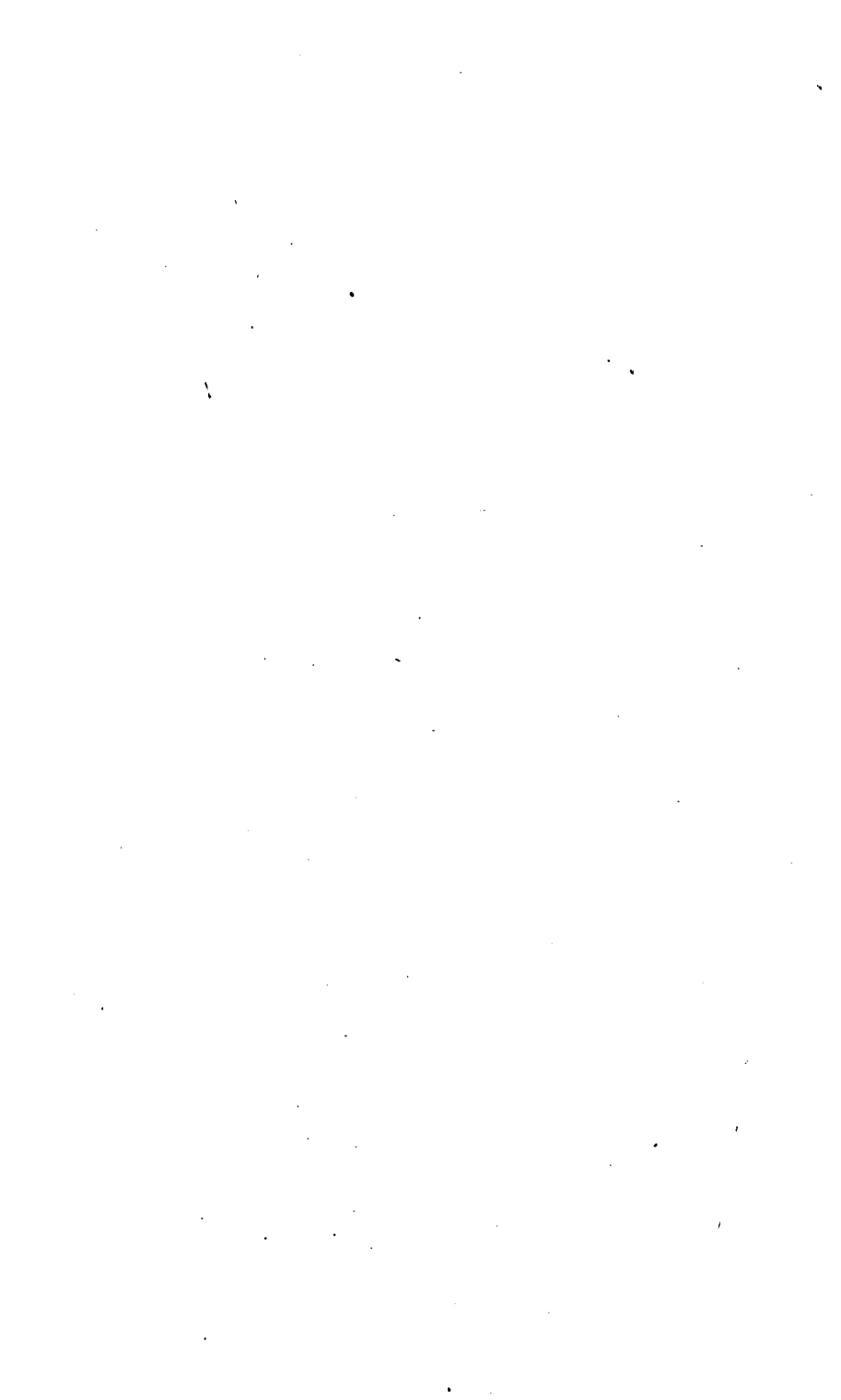

HERODOTI HISTORIAR.

T. V. P. I.

A D N O T A T I O N E S

AD LIB. I. ET II.

ADNOTATIONES

A.D

HERODOTI LIBRUM PRIMUM.

PROOEM. Lin. 1. 'Ηροδότου 'Αλικαρνησσῆος) *Aristotelis* aetate [in nonnullis certe *Historiarum Herodoti* apographis] 'Ηροδότου Θουρίου ἢ ἱστορίας ἀπόδεξις legebatur, *Rhetor.* lib. III. 9. [aliis cap. 5. sect. 1. sic in ed. Oxon.] neque deinceps defuerunt, qui, inducto 'Αλικαρνασσῆως titulo, Θουρίου maluerunt apud *Plutarchum de Exil.* p. 604. et *de Malign. Herodoti* p. 868. Addiderat se Herodotus colonis, qui Thuriis in magnam Graeciam abierant: qua in urbe cum hoc opus absolverit, Θούριον nominare se potuit, sicuti haud pauci adpellarunt, *Strabone* teste lib. XIV. p. 970. [p. 656. ed. Casaub.] In his Imp. *Iulianus*, cuius *λογοποιὸν* Θούριον, [i. e. *Historiarum Scriptorem Thurium*] *Oratorem Thurium* cum imprudenter *Bourdelotius* explicuisset, poenas doctis viris dedit ad *Lucian. Quom. Scrib. Histor.* c. 29. Scripti libri, quorum quidem notitia est, *Halicarnasseum* summa consensione vocant, ancipites tamen in vocabuli scriptio-
ne. 'Αλικαρνησσός, 'Αλικαρνησός, 'Αλικαρνησσιῆς, 'Αλικαρνασσιῆς, 'Αλικαρνησιῆς reperiuntur lib. I. 144. II. 178. III. 4. VII. 99. Par etiam discordia alibi. Vid. *Wasse* in *Thucyd.* lib. VIII. 42. Equidem 'Αλικαρνησὸν et 'Αλικαρνησῆα, uti in MSS. *Archiepiscopi Cantuariensis* et *Vindobonensi* saepe numero, praeferrem, nisi ipsimet *Halicarnassenses* obsisterent, geminam sibilantem litteram in numis ostentantes. At quid *ἱστορίας ἀπόδεξις*, et quo vertendum modo? *D. Heinsius* ad *Hesiodi Interpr.* p. 108. nihil esse aliud censuit ac *ἱστορίαν* sive *historiam*, cui ego sententiae non accedo. *L. Küsterus* in *Bibl. Vet. et Recente* Io. Clerici p. 386. Tom. V. *Gronovianum curae demonstratio* acerbissime ta-
Herod. T.V.

xavit, reiectisque Vallae et Stephani opinionibus; rerum curiose observatarum specimen hoc est, vertit. Est sane *ιστορίη* rerum inquisitio. *Ἱστορίησι* φάμενοι σιδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλαω, adfirmantes inquirendo sese ex Menelao intellexisse lib. II. 118. Et 119. τούτων δὲ τὰ μὲν ἱστορίησι ἔφασαν ἐπιστάσθαι. Est ἀποδείξις ἔργων operum, quae absoluta fuerunt, specimen lib. II. 101. et 148. Ἀποδείξις itaque *ιστορίης* inquisitionis rerum, ab Herodoto institutae, specimen erit atque argumentum. Cura, nisi accuratam in quaerendo vir clarissimus, quod opinor, intellexerit, *ιστορίης* vim non aequiparat, nec digna tamen acerbior exprobratione erat, neque erit fortasse historicae inquisitionis specimen, quod malui. Plutarchi *ιστορικὸν ἀποδεικτικὸν* T. II. p. 243. paullo diversius abit. WESS. — *Ἱστορία*, sive ionico idiomate *ιστορίη*, non modo inquisitio rerum est, ut ait Vir doctissimus; verum etiam (per metonymiam antecedentis pro conseq.) intelligitur notitia vel doctrina, contemplando, percunctando, inquirendo comparata; II. 29, 4. VII. 96, 6. qua notione id vocab. h. l. accipiendum, sicut in titulis librorum Aristotelis et Theophrasti, qui Ζώων *ιστορία* et Φυτῶν *ιστορία* inscribuntur: quo pertinet quod etiam geometria a Pythagora (teste Iamblichio in eius Vita p. 74.) *ιστορία* vocata est. Tum vero ἀποδείξεις, sive (ut Iones efferunt) ἀπόδειξις, non specimen significat; quod graece ἐπίδειξις, δῆγμα aut ἐπίδειγμα sonat: quo modo Archestratus apud Athen. lib. I. cap. 7. *ιστορίης ἐπίδειγμα*, doctrinae specimen, dixit. Quenam autem vis sit vocabuli ἀποδείξις, ex usu verbi ἀποδείκνυσθαι vel ἀποδείξασθαι intelligitur, quo nullum in Herodoti Musis frequentius. Atqui γνώμην ἀποδείξασθαι, ut hoc utar, non significat specimen edere suae sententiae, sed sententiam suam edere, promere, exponere. μεγάλα ἀποδείξασθαι ἔργα, non est specimen edere praeclare factorum, sed praeclara facta ostendere, id est, edere: qua notione ipsum etiam nomen ἀποδείξις ἔργων μεγάλων I. 207, 39. occurrit. Similiterque in locis a Wesselingio citatis, II. 101, 1. et 148, 7 seq. ἀποδείξις ἔργων non est specimen operum, sed sunt ipsa opera et monumenta prodita, in publicum edita, nempe publice exstructa et oculis hominum exposita. Denique, quod hic ait Herodotus, *ιστορίης ἀποδείξις ἦδε*, haud dubie hoc dicit, se hisce libris ea, quae inquirendo cognovit, in publicum

edere. Quam fere in sententiam iam olim *Laur. Valla* locum hunc interpretatus erat, *Herodoti Halicarnassei historiae explicatio haec est.* Et *H. Stephanus* in ora suae editionis latino - graecae: *Historia ab Herodoto Halicarnaseo edita, haec est.* Caeterum consuluisse iuvabit quae in hunc locum erudite, ut solet, *Wytttenbachius* commentatus est in *Selectis Principum Historicor.* pag. 338 seqq. S.

l. 2. ὥς μήτε τὰ γινόμενα etc.) In his adquiescunt scripti editique omnes, et longe omnibus priores, *Dionysius Halic.*, *Aristides*, *Lucianus Quom. Scrib. Histor.* c. 54. Tamen *St. Berglerus* in *Act. Lipsiens.* MCCCXVI. pag. 379. levi ad speciem mutatione, τὰ λεγόμενα ἔξ ἀνθρώπων quae ab hominibus dicuntur, ne δις ταυτὸν ἡμῖν ὁ σοφὸς Ἡρόδοτος, corrigit: esse enim τὰ γινόμενα nihil aliud ac ἔργα, et τὰ ἔργα ac γινόμενα. Ego vero id scriptum nollem. Sunt, fateor, ἔργα μεγάλα τε καὶ θωύμιστα ingentia atque admiranda opera γινόμενα; vicissim minime. Memini quoque γίνεσθαι ἔξ ἀνθρώπων homines perhiberi, cum mortalium numero eximuntur, nec propterea τὰ γινόμενα ἔξ ἀνθρώπων res dici, quae ex hominibus evanuerunt. Namque Herodoti more hominum facta exprimunt, ut pulcre *Tan. Faber* lib. I. *Epist.* 8. 'Ex τῶν Σαμίων γινόμενον, quod Samii designarant lib. III. 48., quemadmodum τὰ πρῆσσομένα ἐκ Μιτυληναίων lib. I. 160. Hoc amplius, si τὰ λεγόμενα scripsisset, vulgi fabulas et rumores operis principio spectasset, quod merito inconcinnum atque absurdum *I. Ph. D'Orvillius*, nuper nobis litterisque ereptus, arbitratus est ad *Chariton.* lib. I. p. 9., [p. 202 seq. ed. Lips.] *Bergleri* audaciam strenue retundens. Caeterum Herodotea haec quodam modo aemulatus est *Basilus Seleuc. Vit. S. Theclae* lib. I. p. 4. *WESS.* — *Conf.* III. 14, 32. VI. 13, 1. S.

[l. 5 seq. τὰ τε ἄλλα, καὶ δι' ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι.) Ad verbum: et reliqua, et qua de causa inter se (Graeci et Barbari) bella gesserunt. Quae verba non debere ad proxime praecedentia referri in aprico est: nam ea, quae causam mutuis Graecorum et Barbarorum bellis praebuerunt, non erant profecto magna et admiranda facinora, quae merita non fraudari laude voluit Herodotus. Itaque aut ad ista paullo remotiora, ne oblivione deleantur, referenda erunt; aut,

quod mihi visum erat, ad prima illa Ἡροδότου Ἀλικ. ἱστορίας ἀπὸ δέξιος ἦδε, ut haec sit scriptoris sententia: *quum reliqua*, quae de rebus inter homines gestis, ac praesertim de bellis inter Graecos et Barbaros gestis, hisce in libris traduntur, tum quae de causa illorum bellorum disputantur, sunt expositio eorum quae Herodotus inquirendo cognovit. Quod autem verba ista in fine periodi posuit, id eo fecit, quo his ipsis verbis transitum sibi ad ipsam argumenti sui tractationem pararet: est enim perinde ac si dixisset, *et primum quidem exponam quatenam fuerit dissidii inter Graecos Barbarosque causa*. Scilicet Homeri aemulator Herodotus, quemadmodum universum suum opus, quo et multas alias res memorabiles exponere; et victorias maxime Graecorum de potentissima lateque dominante Persarum gente celebrare voluerat, velut unum aliquod et illustre drama, multis quidem interspersis episodiis, pertextuit: sic et in hoc Poëtam est imitatus, ut, quemadmodum ille in ipso carminis principio, iram Achillis causamque dissidii Pelidae cum Atrida se expositurum, professus est, sic et Historicus noster in ipso operis exordio profiteatur, se, quum propositum habeat bella exponere Graecos inter et Barbaros gesta, ab eo facturum esse initium, ut dissidiorum primam causam et originem declaret. Itaque postquam statim e vetustiorum temporum memoria (cap. 1-4.) semina quaedam dissidiorum inter Graecos Barbarosque, ex Persicorum Historicorum persona, repetiit; mox c. 5. suo nomine Croesum tamquam *primum iniuriarum Graecis in Labarum auctorem* designat. Caeterum, quod Ptolemaeus Hēphaest. ait, (lib. III. p. 314. ed. Galei) totum istud exordium non ab ipso Herodoto, sed ab eius amasio et bonorum haerede Plesirrhoo esse adiectum, id et per se lubrico nititur fundamento, et ob arctam Exordii huius cum ipso narrationis principio connexionem nequitiam probabile est, denique ab homine profectum videri debet priscae illius simplicitatis ignaro, qua librorum auctores in ipso principio et nomen suum et scribendi argumentum simillima ratione profiteri solitos esse novimus Hecataei exemplo, (referente Demetrio περὶ Ἑρμην. sect. 12.) tum Thucydidis, Timaei Locri, aliorumque. S.]

CAP. I. Lin. 1. Περσίων μὲν νυν οἱ λόγιοι) Quod Th. Gale

τούς λόγους *Plutarchum* hic olim legisse monuit, id vero foret simile, si liber de *Herodoti Malignit.* [in cuius cap. 10. locum hunc excussit, T. XII. ed. Hutt. pag. 290 seq. Edit. Wechel. p. 856.] semper bonae fidei esset, quod longe secus habet. Legerit tamen; vulgatum valide adserunt *Ptolemaeus Hephaest.* in *Codic. Photii CXC.* p. 478. [lib. III. p. 314. ed. Gal.] *Pollux* lib. II. 122. et *Thomas Magister.* Oī *Ἑλλήνων* quoque *λογιώτατοι* et *μάλιστα λογιώτατοι* his in libris frequentes. Vid. *Iac. Gronov.* in lib. II. 3. et annotationes meas ad *Diodori Siculi* lib. II. 4. Alia vir doctus in *Miscell. Observ. Vol. II.* p. 152. WESS.

l. 2 seq. ἀπὸ τῆς Ἑρυθρῆς καλομένης θαλάσσης etc.) De *Phoenicibus a Rubro mari in Palaestinam transgressis* iterum lib. VII. 89. et *Dionysius Perieges.* vs. 906. *Herodoti*, ut saepe, vestigia legens. WESS. — Eamdem rem ex aliis auctoribus *Trogus Pompeius* accepisse videtur; ex quo *Iustinus* lib. XVIII. c. 3. haec habet: *Tyriorum gens condita a Phoenicibus fuit, qui terrae motu vexati, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primo, mox mari proximum littus incoluerunt.* Conf. *Michaëlis Spicilegium Geographiae Hebraeorum exterae.* (Gött. 1769.) pag. 168. et quae ad *Hesych.* voc. *Σιδόνιοι* a viris doctis adnotata sunt. *Herodoti* in hac re fidem labefactare frustra conatus erat *Bochartus*, *Geogr. Sacr.* P. II. lib. 1. cap. 43. ἡ δὲ ἡ θάλασσα, *mediterraneum mare*, familiaris *Herodoto* formula; de qua consuli possunt quae olim ad *Appianum* adnotavimus, T. III. p. 110. S.

l. 14. κατὰ τὸν τόπον, τὸ καὶ Ἑλλήνες) *Iac. Gronovius*, vir clarissimus, deque *Herodoto* praeclare meritis, cum legem sibi de schedis Mediceis sequendis dixisset, immutavit quod *Aldus* dederat et MSS. plures prae se ferebant; neque consilio defuerunt exempla, sed eiusmodi, quae librariis, *Herodoti* dictionem toties totiesque invertentibus, transcribi pleraque debent. Satis mihi quidem exploratum est, nullum usquam *Herodoti* exemplar exstare, ab hac labe immune; quamquam sparsim *Ionici* commatis plura latent, quae revocari possunt et postliminio reddi scriptori debent. Erat is quondam τῆς Ἰαίδος ἀριστος κενὼν, *Dionysio*, optimo huius rei arbitro, teste. [in *Epist. ad Cn. Pompei.* T. VI. ed. Reisk. p. 775. Ed. Wechel. p. 130 med.] Nunc vero, quantum mutatus ab illo *Hectore.* WESS.

L. 15. Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου) Vide quae dixi ad secundum Apollodori. Vide et Parthenium cap. 1. Sed Iasi filiam fuisse veri est similis. Vide Strabonem lib. 14. et 16. TH. GALE. — Scripsisse videtur Herodotus, Ἰοῦν: sciolus adiecisce postea, τὴν Ἰνάχου. Iasi fuerit, an Inachi filia, nihil huc faciebat: Regis Argivi filiam fuisse noverant Περσέων οἱ λόγοι, (Polluci quoque memorati II. 122. πολυστορεῖς Moeridi, et Thomae:) ad Phoenicum naves venisse narrantes, praeter ceteras, τοῦ βασιλέως θυγατέρα τὸ δὲ αἰ οὐνομα εἶναι (κατὰ ταῦτὸ τὸ καὶ Ἕλληνες λέγουσι) Ἰοῦν: addi non potuit ab Herodoto τὴν Ἰνάχου. Similiter ex eorumdem narratione memorat cap. seq. τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Εὐρώπην, et τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Μινδείην. Europam rapuisse dicebant Ἕλλήνων τινάς· οὐ γὰρ ἔχουσι (sic scribit Herod.) τοῦνομα ἀπηγέσασθαι. VALCKENAR. — Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου vidit hic Plutarchus de Malign. Herod. p. 856. D. et Libanius T. I. p. 207. A. WESS. — Pluribus argumentis Larcherus in Chronol. Herod. cap. 10. sect. 2. probatum ivit, non fuisse Io Inachi filiam, sed Iasi, unius ex Inachi posteris. Verumtamen vulgo a Graecis, atque etiam a tragicis poetis, Inachi filiam dictam fuisse satis notum est. cf. Apollodor. II. 1, 3. Quidquid vero sit, non satis idonea causa fuit, cur duo verba, quae Herodotei libri et hodie omnes agnoscunt, et iam olim agnoverunt, a recentioribus Editoribus eiicerentur. Miram vero huius loci scripturam nuper Creuzerus noster (in Praepar. ad Plotin. de Pulcro, p. LXXXII.) ex Hortis Adon. excitavit; ubi memoratur, Herodianum Grammaticum τὴν Ἰναχοῦν hic scriptum legisse, tamquam a recto casu ἡ Ἰναχώ. Nempe corrupta et mutilata Grammatici verba sunt, qui monuerat legi apud Herodotum Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου, a recto casu ἡ Ἰώ; sicut apud eundem Βουροῦν, a recto casu ἡ Βουρώ. S.

CAP. II. 2. οὐκ ὡς Ἕλληνες) Aldinum οὐκ ὡς Φοίνικες, quod praeter Venetum schedae Britannicae, mihi spectatum missae, adfirmant, St. Berglerus, cuius ad Herodotum collectanea inter manus habeo, vulgato longe praeponit, nec, uti opinor, iniuria. Duae nobis de Ids in Aegyptum accessu exponuntur sententiae: Persae a Phoenicibus captam, Phoenices sponte se avehendam dedisse adseverabant: quibus uberius explanatis, ταῦτα μὲν νυν, inquit

cap. 5, *Ἰθέραι τε καὶ Φοίνικας λέγουσι*. De Græcis nihil; neque necesse erat in re tota gentis regione decantatissima. Haud equidem ignoro, *Pausaniam* a *Th. Galeo* patronum receptae lectioni advocari, cuius si lib. II. 16. evolveris, in alia omnia ibis. Sed suum cuique iudicium. Ἑλλήνας sedibus evertere nolui; neque enim omnia *Herodoti* editori licent. WESS. — Ex *Pausaniae* verbis, II. 16. quid h. l. *Herodotus* scripserit, in neutram partem certo definiri potest. Recte vero *H. Stephanus* scripturam Ἑλλήνης, in quam cum *Valla* meliores omnes codices consentiunt, in contextum recepit, altera ad oram reiecta. Dixerat modo Scriptor, in nomine cum Graecis Persas consensisse; nunc illos in reliqua narratione ab eisdem dissentire ait. In aprico res est; quo magis miror in diversa abisse doctos viros. S.

7. ἴσα πρὸς ἴσα σφί) Fortasse non satis consulto unis ex membranarum haec mutata fuerunt, indigna tamen, cum plures suffragentur, quae turbas cierent. Rever. *Pet. Horreus* Observat. *Herodot.* cap. 1. verborum ordinem commutatum indignatur. Saepe tamen numero, ut *Gronovius* maluit, seu metro postulante, seu scribentium arbitrio, huiuscemodi structura placuit. *Herodotus* IX. 48. ἴσοι πρὸς ἴσους ἀριθμὸν μαχησόμεθα. *Sophocles Antig.* vs. 146. ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους. et *Philoct.* vs. 695. ἀλλ' ἴσος ἐν ἴσοις ἀνὴρ. Mitto *Lycophronem Alex.* vs. 1302. haec *Herodotea* imitatum. WESS.

[11. ἀπίκατο) Monuerat *Reiskius*, Animadv. ad Graecos Auctores Tom. III. p. 81. aut servandum vulgare ἀπίκοντο, aut ἀπικίατο scribendum pro ἀφργμένοι ἦσαν. At ἀπικίατο est ionica forma aoristi aut imperfecti, idem valens ac ἀπίκοντο. I. 15, 5. 152, 1. 169, 3. ἀπίκατο autem est ipsum plusquamperf. cui hic proprius locus erat. cf. IV. 140, 17. VII. 153, 1. ibique Var. Lect. VII. 157, 1. VIII. 46, 13. S.]

13. τὸν Κόλχον) Profiteor, non alienum me a probanda futurum lectione, quam *Archiep.* et *Vindobon.* habent, πῖμψαντα δὲ τὸν Κόλχον εἰς τὴν Ἑλλάδα, si comites alii accederent. Adsolet τὸν Λυδὸν, τὸν Ἀράβιον, τὸν Πέρσην lib. I. 80. III. 7. VII. 117. [et frequenter alibi.] *Lycodorum*, *Arabum*, *Persarumque* regem adpellitare. Τὰς δίκας τῆς ἀρπαγῆς hinc sumtas explicat *Eustathius* in *Homer.* p.

415, 43. WESS. — *Eustath. Iliad. pag. 351, 21. ed. Bas. Vocab. βασιλῆα ad τὸν Κόλχον ex glossa olim accessisse, non modo reliquus Herodoti usus, sed h. l. etiam lectionis varietas et idem vocab. pauca ante verba suo loco recte positum evincit. S.*

CAP. III. 7. τοὺς δὲ, προῖσχομένων ταῦτα, προφέρειν) *H. Stephano προῖσχομένους* inputatur, [in Gronovii Notis,] sed invito: *προῖσχομένους* margini adlevit, adsentientibus mssis, quamquam paucis, ipso quoque *Eustathio* p. 405, 18. [p. 307, 16. ed. Bas.] ut docti viri significarunt. Vulgatum haud male post *Gronovium* tuetur *Rev. Horreus*, implicatius, quam vellem, commentatus, *Observat. Herodot. c. 1. Philostratum* addo, quantumvis haud parili verborum serie, ὡς ἡ τῶν Μεσσηνίων ἀπολογία κατὰ ξυγγνώμην ἴσταται, τὸν Ἀλέξανδρον προῖσχομένων καὶ τὸν ἐκείνου φόβον. *de Vit. Soph. II.* 15. WESS. — Tales ἀνακολουθίας in sermonis structura, ac praesertim in participiorum usu, non modo non repudiavit Herodotus, verum etiam amasse videtur. Simillimum huic exemplum *Gronovius* ex III. 31, 15. citavit, Εἰρομένου οὖν τοῦ Καμβύσιω, ὑπεκρίνοντο αὐτῷ. Cf. I. 90, 4 seqq. IX. 61, 14. 58, 14. etc. Similiter h. l. in proxime sequentibus ἐκδόντες ἀπαιτιόντων ait, ubi ex latini sermonis normā ἀπαιτῶσι, in tertio casu, dicendum erat. Quo et pertinet I. 91, 8. et 10. ex codicum *Arch. et Vind.* scriptura, quam haud praeter rationem ibi secuti sunt *Schaefer. et Borl. S.*

CAP. IV. 9. εἰ μὴ αὐταὶ ἰβουλίᾳτο) Mallem αὐταί, ipsae, cum *Berglero*. [Vide *Var. Lect.*] *Plutarchus* non sine quadam loligine haec traducit *de Malign. Herod. p. 856.* Nolentibus *Leuctri* filiabus et *Cassandrae* vim oblatam ait. Quis negat? Raptas plerumque rapi gestiisse, in dubio non est. Nostra certe aetas plures vidit, quae εἰ μὴ αὐταὶ ἰβουλίᾳτο, οὐκ ἂν ἠρπάζοντο. Valet in hoc genere, in fraudem licet sanctissimarum legum, *Euripideum*,

Ἐρῶν ἱρῶσαν ὥχεται ἑξαναρκάσας.

Iphigen. in Aulid. vs. 75. WESS. — Poterat *Plutarcho* responderi, ex Persarum sententia haec tradere Herodotum: sed fere non est dubium, (quod etiam *Plutarchus* innuit) ex Persarum persona suam illam sententiam dixisse. S.

16. ἔθνη βάρβαρα σικευῆνται οἱ Πέρσαι) *L. Valla* verterat sibi necessitudine coniunctas putant, pro quibus sibi iunctas

tenent maluit Gronovius. Aliud voluit: τούτων γὰρ ὧν τὴν ἐξέλευσιν οὐκ οἰκηιοῦνται Λυδοὶ, horum inventionem sibi non vindicant Lydi, huius libri c. 94. Persae suum esse ferebant, sibique omnem Asiam, armorum iure a maioribus occupatam, vindicabant. τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομιζοῦσι Πέρσαι ἰσχυρῶν εἶναι, lib. IX. Confer doctissimum Abresch Dilucidat. Thucydid. p. 145. WESS.

CAP. V. 3 seq. In οὐκ ὁμολογοῦσι Πέρσῃσι οὕτω exoldiase arbitratu diligentissimus Reiskius λέγονσι, quod nescio, an Herodotus admissurus sit. Solet aliter lib. IV. 154. etc. WESS. — Nempe Πέρσῃσι οὕτω λέγουσι, Reiskius desideraverat, Persis ita dicentibus. Equidem οὕτω γενέσθαι malueram: at potest γενέσθαι e superioribus h. l. subintelligi. S.

10. οὐκ ἔρχομαι ἐρέων) Per quidem hoc frequens. At ἐρέων hic esse ἐρευνήσων, ζητήσων, in opinionem venit Io. Iac. Reiskio, legi etiam posse ἐρεῖνων. De posteriore dicam nihil. ἐρέων inquisitionem notare posse, haud inficior, eorum non oblitus, quae Schol. Apollonii Rhod. I. 354. Herodotum vero id spectasse, dubito: minime certe homo Lucianeus, bellum Romanorum et Parthorum stilo Herodoteo scripturus, ἔρχομαι ἐρέων περὶ Ῥωμαίων καὶ Περσίων Quom. Scrib. Histor. c. 18. Inepte quidem ille, sed a vocabuli usu minime aberrans. Bene Lucian. *Dea Syr.* c. 1. *Lege P. Victorii Var. Lect.* IX. 4. Mox idem vir clarissimus, τὸν δὲ εἶδα αὐτὸς αἰκούσας, ut I. 19. II. 52. Verum id haud perpetuum. Exsequitur praeterea non ea duntaxat hac scriptione, quae auditione accepit, sed et aliunde intellecta. Add. Lucian. *Dea Syr.* c. 49. WESS.

CAP. VI. 3. μεταξὺ Σύρων καὶ Παφλαγόνων) Demiror coniurasse mstos in Σύρων titulo, neque Strabonem, Dionysium, atque alios hilum discrepare. Solet hos Συρὸν nuncupare. Docte Iac. Gronovius in lib. II. 104. In Schol. Apollon. Rhodii II. 948. quibus Herodoti nomen, prorsus ad sententiam necessarium, abest, omnia eadem. De amnis Syrios hos sive Cappadocas, et Paphlagonas distinguentis cursu lis est. *Arrianus Peripl. Pont. Euxini* p. 17. οὐκ ἀπὸ μεταμβρίας, ἀλλ' ἀπ' ἀνίσχοντος ἡλίου, non a meridie, ut Herodotus, sed ab ortu solis labi perhibet. At quid si ille ortum solis hibernum in animo habuerit? WESS. — Duos fuisse cognomines fluvios, alterum influentem in alterum,

et alterum quidem ab oriente decurrentem, alterum vero a meridie, post Danwillium monuit Larcher ad h. l. De Syris sive Syriis, qui hic memorantur, conf. I. 72. ubi ipse docet Herodotus, eosdem esse qui aliàs Cappadoces nominantur. S.

[4. ἱξίαι) Scil. ἱαυρόν, vel potius, τὸ ρεύμα, usitatā in hoc verbo ellipsi. S.]

11. τὸ γὰρ Κιμμερίων στρατεύμα) Strabo lib. I. p. 12. et III. p. 222. [p. 6. et p. 149. ed. Casaub.] multo priorem, et circa Homeri aetatem, aut citius paullo, Cimmericum hunc incursum facit. Potior Herodoti sententia, quippe antiquioris et expeditionem eam suis temporibus accuratissime dividētis atque adligantis, I. 15. IV. 12. etc. Mecum sentit Amplissimus Bouherius Dissert. Herodot. c. 5. p. 55. WESS.

CAP. VII. 5 seqq. Ἀγρων μὲν γὰρ ὁ Νίνου etc.) Vere Henr. Valesius ad Nicol. Damascenum p. 68. et Gronovius ex Mediceo, cui tot mss̄ti cum suppetias ferant, [vide Var. Lect.] quis obluctabitur? Si tamen, quod vix opinor; auxilio occurret Pollux IX. 12. opportune a Berglero in Actis Lipsiens. MDCCXVI. p. 417. excitatus, nec minus defensus, (quibus citra caussam Ill. Scaliger [Can. Isag. lib. III. p. 327.] offensus fuit, et librariorum nonnulli.) Agronis patrem avumque, origine Heraclidas, sed ἐκ δούλης Ἰαρδάνου ex Iardani ancilla, non Omphale, eius sive uxore seu filia potius, proseminatos. Abeunt ab ea Herodoti sententia, quod Palmerius principio Exercitat. in Gr. Auctor. commonefecit, recentiorum plures, quibus cur ille concedere debeat, caussa defit: Herculi, Omphalae servienti, ex ancilla natum filium fuisse, agnoscit Diodorus lib. IV. 32. nec negat Hellanicus, etsi in filii nomine, quemadmodum et Diodorus, discors, in Stephani Ἀέλη. Optime omnium Dio Chrysostomus, qui Berglerum non fugit, Orat. XV. p. 236. de Hercule, regii generis inter Lydos auctore, ὃς οὐδὲ τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ συγγενέσθαι ἀπηξίωσεν, ἐξ ἧς ἐγένοντο οἱ Σαρδείων βασιλεῖς. Nati ergo ex Iardani ancilla reges sunt, qui Sardibus deinde imperarunt, neque adeo opus erit, ut aut cum Tan. Fabro lib. I. Epist. 13. ἐκ Ὀμφάλης τῆς Ἰαρδάνου, aut ἐκ Αὐδῆς τῆς Ἰαρδάνου cum amico corrigamus. WESS.

[14. ἐπὶ δύο τε καὶ εἴκοσι γενεαῖς ἀνδρῶν) Loco duarum et

viginti generationum, quas libri omnes praeferunt, praeter ius et fas, quum nulla satis idonea corrigendi caussa subesset, circumspectior alioqui Larcherus non nisi quindecim posuit; castigatus eo nomine a Volneyo, in *Chronol. d'Herodote*, Paris 1808. p. 76 seqq. S.]

CAP. VIII. [4. ἦν γὰρ οἱ etc. Vide Adnot. ad. I. 24, 17. S.]

8. χρῆν γὰρ Κανδαύλῃ γινίσθαι κακῶς) Placuit dicendi genus Scriptori II. 161. IV. 79. V. 92, 4. IX. 109. eiusque aemulatori in *Lucian. Q. Scrib. Hist.* c. 18, tum *Procopio Belli Goth.* I. 4. et *Persici* I. 26. Quo magis miror, adhaesisse doctos interpretes ad haec *Lucii de Asino* c. 28. ἔχρην δὲ ἄρα κἀνταῦθα ὥσπερ τῷ Κανδαύλῃ καὶ μοι γινίσθαι. Adde, quod ille voluit intellectum, κακῶς, et expedita omnia erunt. *Agathiae* Epigr. χρῆν γὰρ Κανδαύλῃ παθεῖν κακῶς; belle *Opso-paeus* correxit *Anthol.* III. 7. [Anal. *Brunkii* T. III. p. 63. n. 79.] Τὰ σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων [lin. 6.] bene habent, stabilita testimonio *Eustathii* in *Odys.* p. 1441, 16. [p. 89, 45. ed. Bas.] Nam σπουδαιότερα *Archiep.* erranti librario debentur, neque sunt Atticae aut Ionicae formationis, quod in opinionem venisse *Th. Gale* demiror. Tu vide *Etymologum* p. 31. et *Gronov.* I. 133. [vid. *Var. Lect.* I. 133, 15.] In *Heliodori Aethiop.* VII. 1. dederant Basileenses τῆς ἐπὶ τὴν Μέμφιν ὁδοῦ σπουδαιότερον εἶχοντο. *Xylandri* et *Falkoburgii* schedae σπουδαιότερον, non male, nec pulcrius tamen prisco, si σπουδαιότερον [ut habet doctissimi *Corayi* editio] scribatur. WESS.

11. ὅσα γὰρ τυγχάνει etc.) Et huic, ex populari usu derivato, sua gratia. Laudat *Philo Iud. de Iudic.* p. 719. D. Auctorque *Homiliae* inter *Chrysostomi* Oper. T. VIII. p. 209. B. Sitne vero generatim et semper verum, in controversia versatur. *Strabo* lib. II. p. 178. [p. 117. D. ed. *Casaub.*] iudicium aurium ad scientiam parandam oculis longe praestare censuit: ἥτις πρὸς ἐπιστήμην, inquit, ὀφθαλμοῦ πολὺ κρείττων ἐστὶ. Ab *Herodoto* plures stant; utrimque, quod *Casaubonus* docuit, haud absurde. Quae oculis subiecta fidelibus sunt, agnoscuntur clarissime; sed non admodum ea multa sunt. πρὸς ἐπιστήμην, seu ad adquirendam rerum variarum notitiam, aptior saepe conmodiorque αἰκία. Quod quidem ad animum si revocasset *Theodoretus*, *Orat.*

X. *ad Graec.* p. 151. parcior in Herodoto taxando fuisset; in cultu sane religioso suum auribus est officium, suum quoque oculis, Iobo indice c. XLII. 5. WESS. — Dicto isto *Herodoti* usum etiam esse *Lucianum*, de Saltat. c. 78. monuit ad h. l. *Gronovius*. S.

13. ὁ δὲ μέγα ἀμβώσας codicum consensu tutum est et Scholiastae *Hermogenis* p. 407. cui Aeolicae videtur mone-tac. WESS. — Cf. III. 38, 20. VII. 18, 3. II. 121, 71. S.

15. ἄμα δὲ κιδῶνι ἐκδυομένη etc.) Spectavit haec *Clemens Alex.* Paedag. II. 10. III. 5. neque Graecos eius Scholiastas latuit: tetigit etiam *Theodoretus Or. ad Graec.* IX. p. 130. memoriae tamen peccato lapsus. Si *Plutarchum* audis T. II. p. 139, c. οὐκ ὀρθῶς Ἡρόδοτος εἶπεν, ὅτι ἡ γυνὴ ἄμα τῷ χιτῶνι ἐκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ· τούναντιον γὰρ ἡ σώφρων ἀντινδύεται τὴν αἰδῶ. Cui quidem de casta et modesta femina nullam fortasse litem *Herodotus* movebit, de procace merito, similibusque aliis. Bene *Ennius*, etsi de maribus,

Flagiti principium est nudare inter civis corpora,
in *Ciceronis Quaest. Tusc.* IV. 33. Melius idem *Plutarchus* p. 37. c. Porro σκοπεῖν τινὰ τὰ ἰωῦτοῦ non moveo, quam-tumvis *Georgius Raphelius* σκοπεῖν magis Ionicum habuerit in *Paulli Ep. ad Philipp.* II. 4. Vide cap. 32. et *Musonium* in *Stobaei Serm.* 67. p. 425. WESS.

CAP. IX. 3. ὁ δὲ ἀμειβετο τοῖσδε) Ita praestat, ut c. 35. et 38. atque alibi; nec dissentit *Dionysius*, qui et αἰς πειρώμενος λέγω λόγον, egregie concors cum vetustis *Codd.* quibus *Archiep.* schedas *Th. Gale* accensens lectores frustra- tur: πειρώμενον λέγω praeferunt clarissime. Verum istis vir doctus non usus semper est, uti oportuit. WESS.

8 seq. ἐγὼ γὰρ σε --- ὀπισθε τῆς θύρης θήσω) Legendum ar- bitror: ἀγαγὼν γὰρ σε εἰς τὸ οἶκημα, ἐν τῷ κοιμώμεθα, ὀπισθε τῆς θύρης στήσω: collocabo, ex *Dionys. Halic.* II. p. 6, 25. Ionica quidem ille convertit in Atticam loquendi formam; verba quoque σκοπεῖν in ἐρεῖν παρέξει in παρέσται· στήχη in πορεύη-ται. Sed ista sic scripta legerat, ni fallor, *Dionysius.* *He- rodotus* infra, c. 10, 3. ἤγαγε τὸν Γύγια εἰς τὸ οἶκημα. lib. I. c. 132. εἰς χώρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτήνος καλεῖ τὸν θιόν. III. 85. ταύτην ἀγαγὼν εἰς τὸ προάστειον κατέβησε. VALCK. — Impru- dens *H. Stephanus Aldinum* scriptorumque *Codicum* στήσω mutavit atque aliis exemplum, quod inconsulte imitaren-

tur, praebeuit, *Kustero* haud iniuria indignante in *Io. Clerici Bibl. Vet. et Rec.* T. V. p. 388. Non dissimile negligentiae indicium erit VII. 214. Nunc inspicie hoc *Sophoclis Oedip. Colon.* vs. 1407.

Ὡς τ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω ε' ἄγων,
στήσω δ' ἑμαυτὸν. ———

Mox ἐς κοῖτον servavi. Noti sunt ei ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος sive cubiculi praefecti ex *Arrian. Diss. Epict.* IV. 7. et *Artabanus* εἰσαχθεὶς εἰς τὸν κοιτῶνα apud *Diodorum* XI. 69. At illud *Herodotus* maluit VII. 17. Tale et *Parthenii Erotic.* c. 8. ὡς δὲ ἐς κοῖτον ποτε ἀπετράπητο. WESS. — Verbo ἀγαγὼν, quod hic desideraverat *Valckenarius*, nil erat opus. S.

13. ἐπὶ δὲ ἀπὸ τοῦ θρόνου στήχη) Haud repugno membran. στήχη *Medic.* defendi alio debuit modo, ac factum a Gronovio est: a στιχάω non venit, nec formari potest. Solent στήχοντας et στήχοντας amanuenses conmutare III. 76. IX. 11. Legitimum praeterea est, indice *Dionysio*, μή σε ὄψεται. Quo de genere argutam et uberem disputationem dabit *Horreus Observat. Herod.* cap. 3. WESS.

CAP. X. 2. ἢν ἐτοῖμος) Quia nihil interserit *Herodoteis*, praeter dialectum οὐδὲν ἄλλο περίεργασάμενος, hic quoque legisse videtur *Dionysius* ἐτοῖμος ἢν ποιεῖν ταῦτα, vel saltem, ποιεῖν ἢν ἐτοῖμος. Verbum sic collocatum a praecedenti facilius potuit absorberi. Nusquam apud *Herodotum* ἢν ἐτοῖμος simpliciter invenietur; semper ποιεῖν vel simile quid adiectum: Gronovii, quam sequor, Editio praebebit exempla: p. 16, 26. [I. 42, 8.] ποιεῖν εἰμὶ ἐτοῖμος ταῦτα. p. 190, 21. [III. 75, 1.] Φαμένου δὲ ταῦτα ἐτοῖμου εἶναι ποιεῖν. Simillima p. 328, 37. 428, 22. 528, 1. VALCK. — At nude ἔσαν ἐτοῖμοι habes I. 70, 4. ἐτοῖμοι ἔσονται, V. 31, 20. et simillima alibi. S.

6. ἐθνήτο) ἐθνήτο in ἐθνήτο mutat *Mediceus*: ego non muto, ubi mutare non opus. ἐθνήσθαι, θαυμάσιθαι est in *Suida*: in *Herodoto* lib. IV. 85. ἐξόμενος ἐθνήτο τὸν πάντα. quod non nego expulsum esse; sed quo iure? Θνητῆρ est in fragmento *Perictionae* apud *Stob.* *Serm.* LXXXIII. p. 488. Vide lib. III. 24. WESS. — At IV. 85; 6. ἐθνήτο, tamquam a themate *ἑθνομαι*, optimi quique praeferunt libri; in eademque verbi formam I. 68, 4. et VII. 56, 2. ad unum omnes consentiunt: quo et pertinent ἐθνήντο, et θαυμάζουσιν,

et similia coniungata. Nec obstat locus III. 42, 2. ad quem Vir doctus provocavit: nam ἐθησαντο, quod ibi legitur, quemadmodum etiam nomen θητήρ, ab eodem themate θήσθαι legitime formatur. conf. mox c. 11, 14. Inanem autem falsamque Suidae subtilitatem, docentis θηέσθαι valere θαναμάζεσθαι, θηήσθαι vero θιωρείσθαι, ignorat Herodotus. S.

12. ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρει) Haud refert addatur an auferatur praepositio. Adstruxit eandem vir doctissimus [Gronov.] lib. III. 133. ex membranis Florentinis, ubi aliae τῶν ὅσα αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα. [conferri iussit Gron. I. 120, 12. et IX. 33, 14. quae tamen nonnihil differunt.] Tale Sophoclis Trachin. vs. 65. τὸ μὴ πυέσθαι ποῦ 'στιν, αἰσχύνην φέρει. Tale Platonis Sympos. p. 184. e. ἐπὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι - - καὶ τῷ ἐξυπαταμένῳ αἰσχύνην φέρει. Quod vero Vindob. et Archiep. significarunt, omnibus barbaris, si mares nudarentur, turpe visum, in eo nimii fuerunt: de plerisque verum fuit. Recte Plato Politic. lib. V. p. 452. c. haud multum, inquit, temporis praeteriit, ἐξ οὗ τοῖς Ἕλλησιν ἰδοῦναι αἰσχρὰ καὶ γυλιῶα, ἅπερ νῦν τοῖς πολλοῖς τῶν βαρβάρων, γυμνοὺς ἄνδρας ὀρεῖσθαι. Adiunge Philostrati lib. I. Icon. c. 30. p. 818. WESS.

CAP. XI. [11. οὕτω, sic. Videtur digito monstrasse satellites, ad obtruncandum, si conditionem recusaret, paratos. S.]

16. ἀπειθώμαζε) Invitus cum Cl. Gronovio dissentio: sed parendum codicum imperio est, tum certe, si nihil a sermonis ingenio alienum prae se ferunt. Nolo θωμάζειν et θῶμα, si illi conspirent, in exilium mittere; nec alteri, pari lege, bellum indicere. Saepe illud, quod pristinam sedem recipaverit, recurret. Tuetur et Luciani Dea Syria, et verissimum istud Eusebii philosophi οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς μεγάλα χρέματα ἔχοντας - - τιμῶσι τε καὶ τιθωμῖνάσιν in Stobaei Serm. IV. p. 58. WESS. — τιθωμῖνάσιν absque punctis diacreticis apud Stobaeum scribitur, sicut equidem adsuevi: sic et θῶμα et θῶματα apud Lucian. Caeterum passim in sequentibus θῶμα et θωμάζω simplici vocali edidi, ubi plures, quorum notitiam habui, codices praeiverunt. S.

[20. αἰρίεται αὐτὸς περιεῖναι.) Nisi supra ἀλλ' ὡς ὦρα legatur, h. l. saltem coniunctivam particulam exspectasses, αἰρίεται ὢν. Sed amat subinde ita ἀσυνδέτως loqui Scriptor noster. Vide ad c. 59, 14. S.]

CAP. XII. 2 seq. οὐ γὰρ μετρίο δ' Ἰύνης) Solae, et sine fulcro, schedae *Mediceae*: nam ἐμετρίθη c. 114. quod proscribunt, auxilio esse non potest. Memini pulcre, in huius verbi formationibus varium videri Herodotum; nec tutum tamen existimo, uni libro, nisi sermonis indoles exposulet, ita se addicere, ut ceteri tanquam umbrae volitent. Vide quae *Cl. Abresch* commentatur *Dilucid. Thucyd.* p. 666. Id quaerere libet, vero-ne simile sit, quod de Gyge, reginae artibus post mariti necem, ad regnum evecto perscriptum est: non enim constat inter veteres. *Plato* lib. II. de Rep. p. 259. si pastorem Gygis conditionem (quamquam *Croesus* in *Xenophontis* *Cyropaed.* lib. VII. p. 183. c. servilem agnoscit) et fabulosum annulum, ut oportet, secernas, in Candaulis nece conspirare poterit. Longius abeunt *Plutarchi* *Quaest. Graecae* p. 302. de civili bello, copiis auxiliariis Arsels regis, interemtoque armorum iure Candaule memorantes: quae quidem cum sine locuplete testimonio tradantur, Herodoto priores non nego, in Lydiae vicinia nato. Consistit pro eiusdem partibus *Abbas Sevinus* in *Comment. Acad. Inscript.* T. VII. p. 400. WESS.

9 seq. τοῦ καὶ Ἀρχιλόχου etc.) Omnia haec de *Archiloch*o in rationes librarii transcribo. *Herodotus* huiusmodi scriptorum testimoniis uti recusavit. Constat praeterea atque egregie inter se apta oratio est, his amotis. Augent opinionem membranae *Venetae*, eorum plura negligentes. Sint tamen *Herodoti*; minime propter ea reprehendi debuerat, uti taxatus est ad *Eusebii* *Chron.* p. 57. *Ed. Opt.* ab illustri viro, ac si futili argumento coniecisset, *Archilochum* floruisse sub Gyge, quia in trimetris suis eius regis meminisset. Nihil simile in his scriptoris verbis. *Archilochi* trimetra nota sunt, et leguntur ibidem. WESS. — De *Archilochi* aetate consuli possunt quae ad h. l. *Larcherus* congegisset testimonia veterum. Cur vero *vobiscum* damnamus haec, quae de hoc poeta obiter hic memorantur, causam equidem nullam prorsus vidi. Qui *Homeri*, *Hesiodi*, aliorum poetarum testimonia passim refert *Scriptor noster*, (vide II. 53. II. 116. III. 38. IV. 29. IV. 35. VI. 52, 1. VII. 6. VIII. 77. etc.) cur idem dedignetur *Archilochum* testem advocare? Sed ne testem quidem illum *Herodot.* T. V.

advocat: nil ait aliud, nisi *Gygem*, de quo hñc agitur, eundem esse cuius *Archilochus* in suis senariis mentionem fecit. Pari certe ratione idem Noster, lib. V. c. 102. postquam in *Eualcidae* mentionem incidit, monet esse hunc eum quem *Simonides* carmine illustravit: et V. 113. mentione *Philocypr*i facta, *Solensium* regis, monet hunc esse quem versibus suis *Solon* celebravit. Senarium *Archilochi*,

Οὐ μοι τὰ Γύγω τοῦ πολυχρύσου μέλει,
habes in *Analect. Brunckii*, T. I. p. 42. n. x. ad quem conf. quae notavit *Iacobs*, *Animadv.* T. I. p. 155. Caeterum imprudenti mihi, quum *Var. Lect.* ad h. l. conscriberem, accidit, ut cum *Reizio* (Praef. p. xx.) adnotationem istam, quae *Wesselingii* est, *Valckenario* tribuerem. Nempe alioqui *Valckenarius* is erat, qui multas *Scriptoris* nostri pericopas, haud satis idonea semper ratione usus, in νοθείας suspicionem conatus est adducere. S.

CAP. XIII. 4. καὶ ἐν ὄπλοις ἦσαν) Optime hoc instauratum est. *Heliodorus* lib. IX. p. 428. καὶ γυμνῶν τοὺς ἐν ὄπλοις κωλύειν ἀδυνατούντων: ubi itidem τοὺς ἐνόπλους mss. *Palatinus* et *Xylandri*. Simile est *Sophocleum Oedip. Tyr.* 570. τὰτ' οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ. Mitto ἡκεῖν ἐν τοῖς ὄπλοις, apud *Procopium* aliosque frequens: potius erit addere, *Salmasium* multis ante *T. Fabrum* lib. I. Ep. 39. annis *Iungermanno*, τοῦ Γύγου στασιῶται scriptum olim fuisse, probasse, idemque *Palatino* Codice stabiliri, ad *Pollucem* lib. VIII. 153. illo teste. WESS.

10. ἐς τὸν πέμπτον ἀπόγονον) *Croesum*, ut lib. I. 91. WESS.

CAP. XIV. 3 seq. ὅσα μὲν --- πλεῖστα) Errantem *Vallam* comiter vir clarissimus [*Gronov.*] in viam reduxit. Nihil dictione tritius. *Lucius* in *Asino* c. 21. κομίζοντες σκεῖη πλεῖστα ὅσα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ. Quo de genere docte *Rittershusius* in *Oppiani Halieut.* IV. 191. WESS.

9. ἐν Κορινθίῳ τοῦ δημοσίου) *Strabo* de opibus templi *Delphici*, δηλοῦσι δ' οἷ τε θησαυροὶ, οὓς καὶ δῆμοι καὶ δυνάσται κατεσκεύασαν. lib. IX. p. 641. [p. 419. ed. Cas.] Pravum-ne ergo Κορινθίων τοῦ δήμου? [vide *Var. Lect.*] Equidem non adseveravero: praesertim *Herodoto* in usu posterioris sibi quodammodo placente. Nec moveo tamen receptum. Tangit eandem hanc rem *Plutarchus* in *Sapient. Conviv.* p. 168.

Ceterum Κυλέλλου, quod scripti saepe dabunt, [cf. c. 20. et 23.] dudum proscripserunt viri praeclari, *Casaubonus* et *Menagius* ad *Diogen. Laërt.* I. 94. WESS.

12. μετὰ Μίδην τὸν Γορδίῳ) Fortasse *Midas* est, quem *Eusebius* Olymp. X. 4. Phrygiae regnum obtinuisse affirmat. Vidit ea regio plures *Midas* et *Gordios*, quos praeter *Henr. Dodwellum* de Cyclis p. 909. certiore serie descripsit *Ampl. Bouherius Diss. Herodot.* c. 8. Primum autem barbarorum *Gygem* Delphis dona aurea et argentea dedicasse, agnoscit *Athenaeus*: ante eum regem pauper *Pythius* erat, sive ἀνάργυρος καὶ ἄχρυσος, lib. VI. p. 231. WESS. — *Athen.* T. II. p. 390. nostrae edit. S.

17. καλέεται Γυγάδας) Illustravit *P. Leopardus lib. XIII. Emendat.* c. 9. ex *Pollucis* III. 87. et VII. 98. *Himerius in Excerpt.* p. 63. Edit. *Steph.* ὁ δὲ ἡμέτερος πλοῦτος, οὐ χρυσός τις Γυγάδας ἢ Αὐδῖος: quorum duo postrema, nisi Scholion sint, quod opinor, redundant *Rhetoris* orationi tribuenda erunt. WESS.

21. δυνῶν δέοντα) Non praecepto *Suidae* δυνῶν, quantumvis liber *Archiep.* suffragetur. *Herodotus* I. 94. ἐπ' ἔτι δυνῶν δέοντα εἴκοσι. IV. 89. ἀναπλάσας — δυνῶν ἡμετέρων πλοῦτον. Adde *Gronovium*, lib. III. 131. WESS. — Nempe etiam III. 131, 9. δυνῶν dabant meliores libri, et IV. 1, 8. quem locum ibi *Gronov.* citavit. S.

CAP. XV. 4. Κιμμέριοι ἐξ ἧθειν — ἐξ ἀναστάντες etc.) De *Cimmeriis* gemina *Arrianus*, forte in *Bithynicis*, apud *Eustath.* in *Homer.* p. 1671, 26. [*Odyss.* p. 416, 14. ed. Bas.] haec *Herodotea* non oblitum. *Strabo* testimonio *Callisthenis*, *Sardes* primum a *Cimmeriis*, deinde a *Treribus*, gente *Cimmerica*, occupatas docet, lib. XIII. p. 930. [p. 627. et dein p. 647 seq. ed. Cas.] sequente vero libro p. 958. illis non dissimilia ex *Archilocho* et *Callino*; qui cum paene pares, fuerint et *Gygi* aequales, meminisse, videre etiam potuerunt provectiore aetate, *Sardes* a *Cimmeriis* interceptas: ut necesse haud videatur, impressionem *Cimmericae* nationis, contra ac *Herodoto* placet, multo antiquiorem perhibere. De *Callino* vise *Clementem Alex.* *Stromat.* lib. I. p. 398. WESS.

CAP. XVI. 4. Οὔτος δὲ Κυαξάρη etc.) Vide I. 74. Aetas competit. *Phraortes*, *Cyaxaris* pater, *Ardyis*, avi

Alyattae, tempore in Media regno praefuit apud Pausaniam I. 24. WESS.

6. τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν) Clariss. Reiskius, τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος, quod Herodoto Halicarnasseo Smyrna ultra Colophonem Boream versus posita fuerit: id si displiceat, atque ἀπὸ aut ὑπὸ bene habeat, Colophonem non urbis, sed viri, et conditoris quidem, nomen videri. Par Corn. de Pauw opinio. Melius Palmerius, finita, qua tenebatur, haesitatione Exeruit. p. 3. Si tamen scripsit Herodotus Κολοφῶνος, intellexit credo, Colophonem fuisse Smyrnae metropolin, et urbem ipsam pro incolis posuit synecdochice. Iustum profecto est ἀπὸ Κολοφῶνος. Colophonii Smyrnarum colonis suis, exactis Aeolensibus, occuparunt, ut est I. 150. et in Strabone XIV. p. 940. [p. 634. Cas.] Nec morari consensum poterit κτισθῆναι, in deductis coloniis vulgatissimum, I. 149. 167. etc. WESS. — In vocabulis ἀποικία, ἀποικος, et in verbo ἀποικίζω, praepositioni ἀπὸ eadem vis inest, quae hic in illa phrasi, ἀπὸ Κολοφ. κτισθ. S.

CAP. XVII. 5. ἐστρατεύετο δὲ ὑπὸ συρίγγων etc.) Reprehendit Alyattae luxum barbaricum, quod, praeter concinentes fistulatores et fidicines, feminas etiam tibicinas in exercitu atque in procinctu habuerit, A. Gellius Noct. Att. I. 11. At de feminis Herodotus, quem testem advocavit, nihil, nisi αὐλοῦ γυναικίου vocibus inclusas censueris. Dictionis genus passim obvium in Arriani Ind. c. 5. Plutarch. Is. et Osir. p. 364. F. Tale Sophocleum Elect. vs. 633. Οὐκ οὐκ ἐλάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφρήμου βοῆς θῦσαι με. Alii saepe ὑπ' αὐλῶ καὶ τυμπάνῳ, de quibus Cl. Reitzius ad Lucian. de Saltat. c. 16. Ego vero ex Suida Herodoto suum, hoc est Ionicum, reddidi. WESS. — Nempe muliebres tibiae non sunt quae a mulieribus inflantur, sed quae molliorem quemdam et acutiorem sonum edunt. In variis tibiatarum generibus, quae ab Athenaeo lib. IV. c. 79. et lib. XIV. c. 36. itemque a Polluce IV. 80 seq. recensentur, γυναικείοι non memorantur αὐλοὶ, sed παρθένιοι, virginales; nempe, quarum ad cantum virgines saltabant, ut Pollux ipse interpretatur. Conf. Aristoxenum, Harmon. p. 20. S.

9. ἔα δὲ κατὰ χώραν ἱστάναι) Nolo diffiteri, Aldi totque mssorum ἱστάναι, me ferme expugnasse, ut bonis avibus revocaretur. Scio simile infinitum, ut vocant, nunc

libris Herodoti negari: at habent eiusmodi *Aretaeus Cappadox*, *Lucianus* atque alii, qui Herodoteam, sive Ionicam dialectum, probarunt. Putabimus-ne, tot exempla casu in unum conspiratum ivisse, indoctosque, ut plerique adprime erant, librarios Ionicum istud hic deposuisse? Mihi quidem vero non fit simile: reliqui tamen ex *Mediceo* et *Suida* derivatum, criminationem de mutandi pruritu veritus. Id adiungo, dare *Aldum* c. 76. similis monetae ἐπιγράφο - - ἀπιστάμεναι, ubi alii omnes ἀπιστάναι: et *Pausaniam*, ut saepe numero solet, Herodotea haec culte aemulatum fuisse in simili Spartanorum negotio lib. IV. 7. WESS. — In Gronovii honorem multa passim tenuit *Wess.* quae alioqui mutaturus fuerat. Nos et hic et cap. 76, 13. priscam formam, quam ibi cum *Aldo* quatuor etiam e nostris mssis servarunt, auctori restitui-mus. Quod paulo ante legitur, οὔτε θύρας ἀπέσπα, conf. III. 159, 3. S.

CAP. XVIII. 3. ἐν τε Λιμενήῳ) Large *Celeb. Gronovius* pro *Mediceo* ἐν τε ἐν Λιμενήῳ disputavit, sed locis haud profecto adsimilibus, ut bene *Rev. Horreus Observ. Herod.* c. 4. Differunt usu sermonis ἐν δὲ et ἐν τε: illud absolute et sine casu locari solet, non item hoc. Noster lib. III. 38. πολλοῖσι τε καὶ ἄλλοις τεκμηρίοις πάρεστι σταθμώσασθαι, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε. Inculcatur his [a Gronov. in *Notis* ad locum in quo versamur] et iteratur ex coniectura praepositio: at ipse Herodotus c. 15. eiusdem libri πολλοῖσι μὲν τιν καὶ ἄλλοις ἐστὶ σταθμώσασθαι - - - ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε: quibus si odiosam [nescio an otiosam scribere voluerit] vocem inserueris, debilitabitur loquendi bellum genus. Tale, ut uno utar lib. VII. 214. τοῦτο μὲν γὰρ τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι. Sic enim legi oportuerat ex scriptis. Itaque, nisi librarii culpa in *Florentinis* membranis repetita sit praepositio, quod suspicari licet, refingi posset, ἐν τε ἐν Λιμενήῳ - - - καὶ ἐν (aut ἐν ἐν) *Μαιάνδρου πεδίῳ*, quod *Latina Vallae* exprimunt: quae doctissimorum virorum *I. Iac. Reiskii* et *Pet. Horrei*, quamquam in ea non constantis, opinio. Mihi tutius visum codicibus adhaerescere. WESS. — Quum vero in aliis etiam libris nonnullis (ut in *Var. Lect.* dictum) eadem scriptura, quae in *Mediceo*, occurrat; poterit ἐν λιμενήῳ ex prisco scribendi usu idem

valere ac ἰλλυμενήῳ, ut ἰλλυμενήῳ intelligatur fuisse loci nomen, (sive proprium, sive commune) ubi pugnata illa pugna est; quam in cogitationem ante me, *Reiskium* video incidisse, *Animadv.* ad Graecos auctores T. III. p. 82. S.

CAP. XIX. 4. Ἀθηναίης, ἐπὶ κλησιν Ἀσσησίης) Laudat, ut *Th. Gale* admonuit, *Stephanus* in Ἀσσησοί. In *Polyaeno* lib. VI. 47. optimo iure docti viri *Minervae* titulum restituerunt. Haud vero decerno, viri-ne an oppidi nomen sit in isto *Alexandri Aetoli*, Ἀσσησοῦ βασιλῆος ἐλευσεται ἕκγονος Ἀνθεύς, inter *Erotic. Parthenii* c. 14. [p. 372. in *Galei Historiae poeticae Scriptorib.*] **WESS.**

9. καὶ αὐτῷ ἰδοξε πέμψαντα etc.) Confer *Gronov.* in lib. IV. 81. [ubi ille ad IV. 81, 22. de hoc structurae genere, *Nostro* familiari, monuit.] Supra lib. I. 3. τοῖσιν Ἑλλασι δόξαι, πρῶτον πέμψαντας ἀγγέλους ἀπαίτειν. *Apollonius Rhod.* I. 440. Ἑμῖν μὲν δὲ μοῖρα θεῶν χρεῖώ τε περῆσαι Ἐνθαδὲ κῶας ἔχοντας: ubi Critici veteres alia, et *Raphelius* ex *Nostro* in *Act. Ap.* xv. 22. et *Epist. ad Galat.* II. 6. **WESS.** — Simile est quod *Gronov.* l. c. ex V. 109, 6. adfert, ὧρ' ἂν εἰς ὑμῖν, ἐμβάντας etc. Cuius quidem structurae ratio haud aegre intelligitur. S.

CAP. XXI. 4. ὁ μὲν δὲ ἀπόστολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν) In motu significando παρείμι quidem adhibetur aliquoties, sed quantum commemorari, non item εἰμί. Corrigendum itaque suspicor ἐς τὴν Μίλητον ἦτε, *Miletum* abiit. Hac quoque structura frequentatur ἥτε *Herodoto*: p. 47, 26. ἦτε ἐς πόλιν: p. 85, 22. ἦτε ἐς Πέρσας: p. 304, 25. ἦτε ἐς τὰ οἰκία: p. 297, 22. ἀπ' ἦτε ἐς Μίλητον. [Leguntur ista lib. I. 113, I. 210. V. 50. V. 32.] Potuit et ab *Herod.* scribi: ἐς τὴν Μίλητον παρῆν, venerat *Miletum*: quod verbum sic usurpavit lib. VI. c. 24. ἐκ δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίαν, advenerat in *Asiam*: lib. I. c. 9. παρίσται --- ἐς κοιτῶνα. *Thucydides* VI. c. 62, 20. c. 88, 58. παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαιμόνα. VII. c. 50. init. παρῆσαν ἐς τὰς Συρακούσας. In *Xenophontis Κύρου Ἀναβ.* I. p. 145, 28. Parisini Codicis est lectio, παρῆσαν εἰς Σάρδεες: qua ratione legitur in *Eiusdem* Ἑλλ. III. p. 294, 38. παρεῖναι ἐς Ἀλῖαρον. et VII. p. 373, 21. **VALCK.** — Non displicet elegans iunctissimi viri coniectura. Vide tamen, etsi nonnihil diversum, hoc de *Phidippide* lib. VI. 106. δευτεροῦτος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἀστὴς ἦν ἐν Σπάρτῃ: secundo die, postquam *Athenis*

exierat, Spartam pervenit. Tum de Aristagora V. 38. δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαιμόνα τριήρεϊ ἀπόστολος ἐγένετο: quo quidem loco navigando eum Lacedaemonem delatum, docemur: de Alyattae nuncio eiusque itinere maritimo, quod Gronovius opinatus fuit, nihil hic simile. Scio τὸν ἀπόστολον de classe, τὸ ἀπόστολον de navi poni, idque alibi opportunum videri. Confer elegantes Ruhnkenii adnotationes in Timaei Lexic. p. 31. WESS. — In constanti librorum consensu lubrica res est, talia (quale istud ἦν) ire mutatum. Recte utique Valckenarius fecit, quod dubitationem suam in Adnotatione significavit: an idem vir doctissimus, si Herodotum edidisset, refragantibus codicibus omnibus, coniecturam in contextum fuerit recepturus, etiam atque etiam dubito. Caeterum videndum, ne ἐς h. l. idem ac ἐν valeat; quemadmodum IX. 6, 5. pro ἐν τῇ Βοιωτίῃ εἶναι, plures iique probati codices ἐς τὴν Βοιωτίην praeferunt: et omnes III. 80, 12. πάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν, pro ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ: similiaque alia. Ruhnkenii adnotatio, quam laudavit Wess., legitur p. 43. edit. sec. nec tamen ad hunc Herodoti locum spectat. S.

10. κάμω χρεῖσθαι) Sequor libros, Ionicum hoc amplexos. Noster I. 187. τῇσι πύλῃσι ταύτῃσι μηδὲν χρεῖσθαι. Eusebius Philosophus in Stobaei Serm. XVI. p. 154. οἶδ' ἐγὼ αὐτοῖς χρεῖσθαι. Esse in Plutarcho ἐχρῶντο κάμοις καὶ παννυχίαι T. II. p. 77. f. vere adscripsit St. Berglerus. Non addo, neque enim obscurum est, de Biante et Prieneis paria ferme a Diogene Laërtio tradi lib. I. 83. WESS.

CAP. XXII. 7. ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, δι' οὐδὲν ἄλλο etc.) Luxata haec et egregie prava doctissimo Reiskio, in cuius ad me litteris οὐδὲν μᾶλλον ἐγένετο ἢ διαλλαγὴ. Namque Herodotum velle, tunc temporis quidem et protinus pacem inter Alyatten et Milesios haud coiisse; nihilo tamen magis animorum reconciliationem deinde contigisse. Contra ea Fr. L. Abreschio Diluc. Thucyd. p. 672. copula deficere videtur, καὶ ὡς πυνθάνομαι, ut in Vallae Latinis, aut ὥς τε ἐγὼ πυνθάνομαι. Sic certe mollius oratio labetur, nisi tu malueris maiore inciso ab anterioribus haec avellere. WESS. — Nodum in scirpo quaesiverunt doctissimi viri. In plano sunt omnia; nec ulla mutatione est opus. ὡς - - - ἢ κήρυξ - - - ἀπῆλθε ἐς τὰς Σάρδεις, δι' οὐδὲν ἄλλο ἐγένετο ἢ διαλ-

λαγή, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι. *Inducias* solummodo in tempus aliquod pacisci Alyattes voluerat, nempe exactis induciis bellum instauraturus: nunc vero, postquam nuncius, quae Mileti viderat, ei renunciavit, illam ipsam ob caussam *amicitiam* etiam et *societatem* cum Thrasybulo contraxit. S.

CAP. XXIII. [1. Περίανδρος) De Periandro plura infra, III. 48 seqq. et V. 92. Nunc paullo ante (cap. 20.) eo tantum consilio mentionem eius iniecissem Scriptor noster videtur, quo sibi aditum pararet ad hanc de *Arione* fabulam, antiquitus celebratam, narrandam; cui fabulae etiam monumentum aliquod, quod Herodoti adhuc aetate visebatur, (cap. 24 extr.) fidem in vulgus faciebat. S.]

5. Ἀρίωνα τὸν Μεθυμναῖον etc.) Cui non dictus *Hylas*, inter delphinas *Arion*? [Virg. Ecl. VIII. 56. et Georg. III. 6.] Id monuisse satis erit, *Dionem Chrysostomum* Or. XXXVII. p. 455. haec Herodoti planissime expressisse; nec de *dithyrambo*, quod *Galei* editioni adpositum, [scil. ab *Arione inventum esse*,] dissentire Criticos veteres ad *Pindari Olympion.* XIII. 25. WESS. — De *dithyrambo* et poëtis *dithyrambicis*, praeter viros doctos qui ex professo de Poësi veterum scripsere, consuli possunt quae ad hunc locum a *Larchero* disputata sunt. De *Arione*, *Delphini* dorso per mare transvecto, confer *A. Gellium* XVI. 19. aliosque quos laudavit *Harduinus* ad *Plin.* IX. 8, 8 extr. quibus adde *Plutarch.* in *Sept. Sap. Conviv.* p. 160. et seq. S.

[9. διδάξαντα) Sicut dicunt δρᾶμα διδάσκειν, VI. 21, 11. *fabulam* docere, id est, agere, peragere, exsequi. S.]

CAP. XXIV. 9. τὸν δὲ, συνέντρα τοῦτο) Nihil novant Codices. Alibi συνέντρα VI. 2. συνέντρα I. 205. ex *Medic.*, συνέντρα V. 92, 7. et συνέντρα V. 80. e *Florentino*. At συνέντρα V. 92, 3. et συνέντρα eiusdem lib. cap. 19. quamquam ibi mss. συνέντρα. Par discordia apud alios. Equidem συνέντρα melius opinor. Vide *Io. Davisium* ad *Iustin. Mart. Apol.* I. p. 441. WESS. — Ego vero, cur praesentis temporis participium aoristo nunc maxime praeferrem, nullam potui caussam exputare. S.

12. ὡς δὲ ταφῆς ἐν γῇ τύχη) Salebrosa haec atque intellectu difficilia viro docto [*Reiskio*] in *Miscell. Lips. Nov. vol.* VII. p. 612. mihi satis expedita. Spem nautae *Arioni*,

si ipse sibi manus conscisceret, sepulturae fecerunt: hoc verba prae se ferunt. Non dissimilia Fr. L. Abresch Diluc. Thucyd. p. 430. WESS.

16 et 21. *στάνα ἐν τοῖσι ἰδωλοῖσι*) Animi pendeo, Herodotus - ne *ἰδωλοῖσι*, an *ἰδωλοῖσι* dederit, ut Aeschylus VII. c. Theb. 461. Coëph. 69. tum Euripid. Helen. 1587. Sophocles Aiac. 1295. atque alii de hac officina; quorum quidem auctoritate scriptorumque numero librorum standum si fuerit, id profecto maluit: nam singulare quiddam atque exquisitius in altero spectasse, unde noverimus? Favet *ἰδωλοῖσι*, neque diffiteor, Lexicon Herodoteum. At Suidas eodem usus, transscripsit enim paene universum, *ἰδωλοῖσι*, neque dissentit Hesychius. WESSEL. — *ἰδωλοῖσι* ex Mediceo, pro more suo, adoptaverat defenderatque Gronov. Pro vulgata vocabuli forma (quam revocavit Wess.) cum aliis facit etiam Etymologus, quem vide p. 317. l. 5 seqq. Denique Harpocrationem si inspicias, vix dubitabis mendosam ibi esse vocem *ἰδωλοῖσι*, et *ἰδωλοῖσι* scripsisse lexicographum. S.

[17. καὶ, τοῖσι ἰσχυροῖσι γὰρ ἡδονὴν etc.) Quum vulgo in omnibus editionibus continuo tenore, nullâ post καὶ distinctione interpositâ, καὶ τοῖσι ἰσχυροῖσι γὰρ scriberetur, vitii suspectum hunc locum habuit Hemsterhusius, in Adnot. ad Luciani Dial. Mort. XXV. 1. Nempe non recordatus erat vir longe doctissimus loquendi genus, quum aliis priscis scriptoribus, tum Herodoto imprimis familiare; cuius exempla apud Nostrum habemus I. 8, 4. 82, 38. 85, 11. 114, 11. 119, 5. 121, 3. 124, 5. etc. apud Homer. Iliad. β'. 803. γ'. 328. etc. apud Thucyd. III. 70. III. 107. etc. Sed propriam generis huius vim rationemque aliis etiam Viris, in graecarum notitia literarum consummatissimis, haud satis perceptam fuisse video. Nec enim Clavicius probari potest, (Not. ad Homeri loca cit.) in eiusmodi locutionibus ellipsin quamdam statuens: cum quo Hermannus facit, (Not. 301. ad Viger.) Nostri locum I. 124, 5. respiciens; ubi idem Vir doctus haud immerito quidem, sed iusto durius, Wesselingium reprehendit, particulam γὰρ pro οὖν, certe, cum Abreschio accipientem. Nec Ernestus facit satis, (ad Iliad. γ'. 328.) abundare γὰρ particulam, aut pro μὲν positam, censens: cum quo hactenus Heynius

sentiebat, (Observ. ad Homer.) quod γάρ in eiusmodi locutionibus tantundem ac μὲν, δὲ, et similia, valere censuit. Denique, quid ad explicandum Herodoteum istud et Homericum structurae genus valeat Platonica formula τί γάρ; cum qua illud *Wytttenbachius* contulit, (Annot. ad Herodot. I. 121, 3. in Selectis princip. Historicor. p. 352.) haud adparet. Quanto fuerat simplicius, cum *Dion. Longino* περὶ Ὑψ. sect. 22. et cum *Eustathio* ad Iliad. β'. 803. (p. 264, 36. ed. Bas. p. 394. ed. Rom.) particulae γάρ in eiusmodi locutionibus propriam notionem *causalem* vindicare; et *hyperbaton*, ut grammatici vocant, id est *traiectionem* agnoscere; nempe *causam* enunciata, ante rem cuius redditur ratio. Ita nempe fit, ut in huiusmodi sermonis constructione particula γάρ eandem vim ac ἐπεὶ vel ἐπειδὴ, *quum, quia, quoniam*, habeat: de quo praeter *Eustath.* l. c. uterque etiam Poëtae Scholiastes a *Villoisono* editus monuit. Possis vero etiam usitatissimam voculae γάρ vim, *nam, namque*, tenere; et id quidem duobus modis. Primo, si cogitando permutes inter se duarum propositionum sedes; quod ex professo *Longinus* l. c. in exemplo ex *Herodoti* lib. VI. c. 11, 4 seqq. petito ostendit. Altero modo, si eam propositionem, quae causam continet particulam γάρ indicatam, tamquam in parenthesi positam cogites: qua ratione subinde Editores, adpositis *parentheseos* signis, difficultatem omnem, quae videri poterat orationi inesse, sustulerunt. Nos promiscue, vel *parentheseos* signis adpositis, vel idoneo loco nonnisi *commate* incisa oratione, levavimus difficultatem. *Valckenarium* quidem non praeterierat structurae huius ratio; cuius vide *Adnot.* ad *Nostri* lib. VIII. 137, 9. De eademque commode monuit *Damm*, in *Lexico graeco etymologico* p. 316. nec neglexit eam *Aug. Matthiae* in uberiore *Grammatica graeca*, Lipsiae 1807. edita, p. 906. Hoc loco, in quo versamur, magis usitata sermonis structura haec foret, καὶ τοὺς ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πύμνης, ἐπεὶ γὰρ αὐτοῖς ἡδονὴν etc. Sed, verum si quaerimus, naturae convenientiorem eam structuram reperiemus qua usus est Scriptor noster, quoniam per rerum naturam causa praecedit effectum. S.]

29. ὡς δὲ ἄρα παρῖνας αὐτοῦς) Vir doctiss. [*Reiskius*] ὡς δὲ ἄρα, *quum autem videret*, aut ὡς δὲ εὖτε, *quum autem conpe-*

risset, offensus fortasse infinitivo, quo capitur delectaturque Herodotus. [nempe in oratione obliqua quae vocatur.] Sic II. 139. ὡς δ' ἄρα οἴχεσθαι τὸν Αἰθίοπα ἐξ Αἰγύπτου, ut *Aethiops ex Aegypto abiit.* et VIII. 94. ὡς δὲ ἄρα Φαίοντας γίνεσθαι κατὰ τὸ ἰόν. Mitto lib. I. 86. WESS.

30. ἱστορέεσθαι εἴ τι λέγοιεν) *Ἱστορεῖν* frequentanti *Herodoto* nuspiam alibi fuit adhibitum *ἱστορέεσθαι*: fortasse ne hic quidem, ubi, si quis Codex antiquus faveret coniecturae, praeoptarem *εἰρωτίεσθαι*; verbum certe Herodoteum, obvium VI. 3. et lib. II. c. 32. *εἰρωτωμένους, εἴ τι ἔχουσι πλεον λέγειν περὶ τῶν ἐρήμων τῆς Λιβύης, Φάναι.* qua structura hoc in loco posuisset: ὡς δὲ ἄρα παρῆναι, αὐτοὺς κληθέντας *εἰρωτίεσθαι, εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἀρίωνος.* Gellio, scribenti XVI. c. 19. *navitas requisitos — dissimulanter interrogasse, ecquid audissent — super Arione, verbum εἰρωνεύεσθαι videri posset obversatum; nisi sua quaedam reliquis etiam Herodoteis immiscuisset: nihil iuvat, ubi hac etiam in historia Herodoti vestigia premit, Dion Chrys. Or. XXXVII. p. 455. c.* Sed Gellii paraphrasin felicior forte conector utiliter comparabit ad ista, quae supra leguntur [l. 17. huius cap.] καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονήν, vitii suspecta *Ti. Hemsterhusio ad Lucian. p. 432. VALCK.* — Verbum *ἱστορέεσθαι* activa notione usurpatum nusquam utique, nec apud Nostrum, nec apud alium Scriptorem reperiri arbitror. Sed quidni, quemadmodum *εἰρωτίεσθαι* in locis a Viro docto citatis, sic et h. l. *ἱστορέεσθαι* passiva notione accipi possit? Nihil certe, quod impediatur, adparet: nec adiecto pronomine αὐτοὺς erat opus. Passivum τὰ ἱστορημένα, paullo quidem diversa notione, habes II. 44, 19. De ista loquendi forma, καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονήν, paullo ante suo loco dictum est. S.

35 seq. ἀνάθημα χαλκεῖον οὐ μέγα etc.) Meminerunt donarii *Pausan. Lacon. c. 25. Aelianus Nat. Anim. XII. 45.* sed nihil de eius magnitudine, quam Codicum quidam, deleta negatione, adaugent: non item *Dio Chrysostom. Or. XXXVII. p. 455. Ἀρίων δέ οὐ γὰρ Περίανδρος, ἀλλ' Ἀρίων ποιησάμενος μίμημα χαλκοῦ οὐ μέγα ἀνέθηκεν ἐπὶ Ταυνάρου:* Nostrum prorsus conspirans, atque epigramma explodens, quo *Periandro* doni dedicatio contribuitur *Florileg. [Anthol. ed. Wech.] lib. IV. 16. p. 488. [Anal. Brunck. T. II. p. 154.]* Dat aliud, et verum, ut opinor, melius certe, *Aelianus:*

Ἀθανάτων πομπαῖσιν Ἀρίονα, Κύνκλος υἱόν,
ἐκ Σικελοῦ πελάγους σῶσεν ὄχημα τόδε. WESS. — Vide
Aelian. l. c. et *Analecta Brunckii*, Vol. III. p. 328. num. 2.
Carmen, quod cecinisse fingitur ipse Arion, ex *Aeliani* loco
cit. exhibet idem *Brunck* T. III. p. 327. de quo conf. *Iacobs*
Animadv. Vol. I. P. I. p. 179 seqq. Pro scriptura μέγα,
absque *negatione*, stat utique plurium probatorum codi-
cum consensus: facile tamen patiar, si cui probabilius
videtur, temere ab his omissam esse *negantem particulam*,
quam ab aliis adiectam. S.

CAP. XXV. 5. ὑποκρατήριδιον σιδήρεον) Sic *Hegesander*
apud *Athen.* lib. V. 13. [T. II. nostr. ed. p. 309.] ex *Hero-*
doto, et *Philostratus* VI. *Vit. Apoll.* c. 11. p. 247. In *Plutarcho*
Defect. Orac. p. 436. nunc ἐπικρατήριδιον, sed olim, ut in
Herodoto, teste *Turnebiano* libro. Ὑποκρατήριον in *Eusebio*
lib. I. adv. *Marcellum* c. 3. cuius ex verbis *Th. Reinesius*,
vir longe doctissimus, lib. III. *Observ.* c. 6. non citra ratio-
nem conficit, vocabulum iniuria a doctis interpretibus
in diminutivorum numero censi: nam haud exiguum
hoc ὑπόθημα τοῦ Ἀλυσάττου κρατήρος fuisse ex *Pausan.* X. 16.
et *Hegesandro* abunde liquere. ΚΡΗΤΗΡΑ ΚΑΙ ΤΠΟΚΡΗ-
ΤΗΡΙΟΝ, craterem cum sua basi, habet quoque *Sigea* in-
scriptio, p. 34. WESS.

8. σιδήρου κόλλησιν ἐξεῦρε) Ferri inter se glutinum excogitavit
vertit *Hieronimus* in *Eusebii Chron.* Olymp. XXV. 4. Id
vero quale fuerit, an simile ferruminationi, qua ad-
hibito aeris genere fabri ferrarii defunguntur, finire
non puto necesse. *Pausanias* tamen innuit: μόνη δὲ κόλλα
συνέχει τε καὶ ἔστιν αὕτη τῷ σιδήρῳ δεσμός. Solum glutinum ba-
sin, sive τὸ ὑπόθημα τοῦ κρατήρος, ligat, estque hoc ferro vin-
culum. De *Glaucō* plura *Fr. Iunius* in *Catalogo Artific.* p. 92.
WESS. — De *Glauci* arte haec *REISKIUS* adnotavit: „Κολ-
λητὸν est quod Latini coelatum seu stellatum appellant;
hoc est, eiusmodi opus, quo diversi generis metallum in
alio infixum est, et quod maculis quasi aut stellulis, ad
coeli instar, nitet; ἐμβληματικόν. *Livius* [IX. 40.] arma,
ait, auro argentoque coelata, hoc est, interstincta.“ — Haec
ille, cum quibus conferri possunt quae *Larcherus* ad
h. l. disputavit. Sic nempe λυθοκόλλητον opus, est gemmis
distinctum; χρυσοκόλλητον, auro (adglutinato) distinctum,

auro coelatum. Istud autem ὑποκρητῆριδον sua adhuc aetate Delphis exstitisse, ait Athenaeus l. c. vere dignum spectatu propter coelatas in eo varias animantium figuras, et alias insectorum plantarumque. S.

CAP. XXVI. 6 seq. ἔστι δὲ μεταξὺ --- ἑπτὰ στάδιοι) T. Fabri coniecturam [ἔστι δὲ τὸ μεταξὺ legendum suspicantis] Iac. Gronovius valere iussit; ἑπταστάδιον, ut oratio constet, refingens: stabit eadem, si ἑπτὰ στάδια cum St. Berglero malueris; neque incondita erit, si εἰς δὲ reperiatur. Noster VI. 36. εἰς δὲ οὗτοι στάδιοι ἑξ τε καὶ τριήκοντα τοῦ ἱσθμοῦ. Tum, de ipso hoc templi ab Epheso intervallo, Xenoph. Ephes. I. p. 2. ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν στάδιοι δὲ εἰσιν ἑπτὰ. Itaque optio est. De belli huius occasione atque eventu Aelian. V. H. III. 26. et Polyæn. Strateg. V. 50. WESS. — Nil opus erat constantem sollicitare librorum scripturam: satis sibi oratio constat, subintellecto nomine τὸ διάστημα, quod menti Scriptoris observabatur. S.

11. αὐτίων) Nullum sine patrocinio vitium, in re diversi generis Seneca ait. Αὐτίων, τούτιων etc. Ionum sunt, huius dialecti scriptoribus frequentata. Iensium vide in Luciani Astrol. c. 1. Mediceae membranae in horum usu variae: modo probant, modo inprobant, ut I. 135. 142. 143. etc. quae mihi mobilitas non adridet. Suum Herodoto reddam, quoties occasio feret. WESS. — Nempe αὐτίων h. l. Gronovius suò e codice, quem ipsius Herodoti genuinam repraesentare scripturam putaverat, adscivit. Noster cod. F. in masc. et neutr. gen. tantum non constantissime αὐτῶν et τούτων, in foem. vero αὐτίων, τούτιων praefert. Herodotum ipsum in masc. et neutro gen. constanter αὐτίων, τούτιων, scripsisse nec negare equidem nec adfirmare ausim. Illud profiteor, saepe mihi obortam esse suspicionem, a viro docto qui Aldinae praefuit editioni, multis locis invectas esse ionicas verborum formas, quas nullus codex mstus exhibebat: quibus in locis ex silentio eorum hominum, qui in gratiam Editorum alios codices conferunt, et multa saepe, quae ipsis minutiae esse videntur, negligere solent, non continuo colligi potest, codices illos cum Aldina scriptura consentire. S.

CAP. XXVII. 15. εἰκότα ἐλπίζων) Sic lib. V. 10. VII. 5. etc. Medicei εἰκότα melius non est: adplauderem si οἰκώ-

τα foret, quod I. 137. 155. etc. rectissime edit. *Cl. Reiskius* ante haec existimat deesse, ἵνα ῥαδίως ὑπαγάγη αὐτούς: modo tamen certum sit, Herodotum Isocrateo more cola sibi aequalia et respondentia voluisse fingere, quod ego certum esse minime mihi persuadeo. *WESS.* — Vide *Var. Lect.* Scripturam οἰκότα, quae in nostris excerptis Parisiensibus non nisi ex uno *Pb.* enotata est, perinde in codd. *Pa. Pb.* et *Pd.* reperiri docuit *Larcher* in *Notis* ad h. l. *S.*

17. λαβεῖν ἀρώμενοι Λυδούς ἐν θαλάσῃ) Quod *Steph.* vulgavit, λαβεῖν ἀρᾶσθαι Λυδούς, id *Codd.* auctoritatem secutus fecit: tueri quoque factum potest, quod ἀρώμενοι lenem orationem nonnihil turbent. Quare tollendum ἀρᾶσθαι *Cor. de Pauw* decrevit. *Reiskius* revocandum censuit, aut in ἀράμεναι, [P] quod Ionum ore idem, vertendum. Equidem consensui tot mstorum non obnitar. Vide *Gronovium.* *WESS.* — Monuerat *Gron.* speciosum esse *Stephani* ἀρᾶσθαι, sed oblutari msstis. Iam compertum quidem habemus, sic scriptum in codd. nonnullis: sed utique speciem hoc habet correctionis ex coniectura docti cuiusdam hominis profectae, qui corruptum esse intellexisset, ἀρώμενοι, quod in vetustis codd. hic legebatur. Blandiri egregie posset, ni a librorum scriptura nimis recederet, ingeniosa *Toupii* (*Epist. Crit.* p. 64 seq. ed. *Lips.* p. 79. ed. *Lond.*) coniectura αἰωρεομένους, qua lepide opposita forent ista duo, ἱππευομένους λαβεῖν ἐν ἡπείρῳ, et λαβεῖν αἰωρεομένους ἐν θαλάσῃ. conf. *Herod.* VI. 116, 6. Quam coniecturam secutus, sed simul a veteris scripturae vestigiis minus discedens *Werferus* in *Actis Philologor.* *Monac.* T. I. p. 74. αἰωρεύμενοι corrigit, intelligens insulanos scientia navali αἰωρευμένους (id est elatos, confidentes, coll. VIII. 100, 7.) superaturos se sperasse imperitos adversarios. Equidem suspicatus sum, ἀειράμενοι scripsisse *Herodotum*, (coll. VIII. 56, 5. 94, 3. et I. 165, 20. 170, 6.) quod primum in ἀράμενοι, ac dein in ἀρώμενοι fuisset mutatum. *Reiskius* ἀράμενοι ea notione coniectaverat, qua λαβεῖν ἀράμενος dicitur ille qui medium sublatum, sublimem gerens, tenet, eumque ad solum adfligere minatur. Ne quem vero turbet permutatio casus, ἀειράμενοι, quod ad praecedens νησιώτας referri debebat; opportune *Werferus* l. c. simillimas ἀνακα-

λουθίας adnotavit apud Nostrum occurrentes, I. 56, 2 seq. IV. 15, 8-10. IV. 137, 7 seq. Eiusdem generis est I. 63, 13. *S.*

CAP. XXVIII. 5. Λυδοί, Φρύγες etc.) *Lydorum* minime opportuna hic ponitur mentio, siquidem eos non domuit, sed a maioribus accepit, imperio subditos: reliquas nationes Lydis rex addidit, προσηπικτωμένου Κροίσου Λυδοῖσι, uti sequitur. Vidit et hoc *Corn. de Pauw*. Thraces Europaeos Croesus non subegit, sed Asiae incolas, *Thynos* et *Bithynos*, ex *Thracia* progressos. Bene *Claudianus* II. in *Eutrop.* vs. 247.

Thyni Thraces erant, quae nunc *Bithynia* fertur.

Adde infra VII. 75. *WESS.* — *Lydorum* nomen, quod ad unum omnes libri hic praeferunt, delere equidem non sum ausus. *Lydos* non κατεστρέψατο quidem *Croesus*, sed eos tamen ὅπ' ἐαυτῷ εἶχε, nempe a maioribus accepto imperio: quare hos ante caeteros nominavit Scriptor. *S.*

CAP. XXIX. 3 seqq. ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς etc.) Cur, obsecro, οἱ πάντες σοφισταί? aptius equidem hac in sede iudicarem ἐπιφανείς: ut *Sardes* isto tempore venisse dicerentur ἄλλοι τε ἐπιφανείς ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταί, — — — καὶ δὴ καὶ Σόλων. *VALCK.* — Membranae coniecturae robur negant. Videtur *Herodotus* illos, qui uno tempore et habiti et vocati *Sapientes* sunt, innuere. Nihil sane erat, cur *Plut. de Malign.* *Herod.* p. 857. f. σοφιστὰς eos nuncupari indignaretur, cum *Solonem* *Isocrates*, *Themistius* atque alii, quibus testimonium *Io. Meursius* in *Solone* c. 4. denuntiavit, non alio ornarint titulo, nec in contemptum tamen, uti neque *Herodotus*, cui *Pythagoras σοφιστῆς* IV. 95. et σοφισταὶ quotquot tota Graecia sapientiae fama illustres II. 49. Belle *Aristides* T. III. p. 517. οὐχ' Ἡρόδοτος Σόλωνα σοφιστὴν κέκληκεν; οὐ Πυθαγόραν πάλιν; οὐκ Ἀνδροτίων τοὺς ἐπὶ σοφιστὰς προσειρηκε; λέγω δὴ τοὺς σοφούς. *Demosthenes*, (nisi *Androthion* fuerit, de quo *Aristides*,) in *Erotic.* p. 757. de *Solone*, ἐπ' οὐδενὶ μᾶλλον ἐσπούδασεν, ἢ τῶν ἐπὶ σοφιστῶν ὅπως γένηται. [*Demosth.* ed. *Reisk.* Vol. II. p. 1416.] Verum ea turbato animo *Plutarchus*; pacatior *Chilonem* τὸν σοφιστὴν T. II. p. 96. et reliquos de hoc numero σοφιστὰς salutavit. *WESS.*

CAP. XXX. 1 et seqq. Αὐτῶν δὲ ὧν τούτων καὶ τῆς θεωρίας etc.) Adsentitur in decennali peregrinatione, *Croesique* et *Solonis* congressu *Plut. in Solon.* p. 92. non infitatus fuisse

qui cum τοῖς χρόνοις ὡς πεπλησμένον, sive temporum ratione commentitium, haberent: neque nostra aetate deficiunt eadem illis opinati, Solonisque cum Croeso colloquium fabulis adnumerantes, in quis *Iac. Bruckerus*, *Histor. Philosoph.*] T. I. p. 444. et *Freretus Comment. Acad. Inscript.* T. VII. p. 433. Solonem aiunt Olymp. XLVI. 3. leges Atheniensibus tulisse; obiisse, nec in Lydia tamen, tyrannidis Pisistratae anno secundo sub Olymp. LIV. qua regnare Croesus inter Lydos coeperit: itaque *pergula pictorum*, *veri nihil*. Sed fac certum ratumque esse, quod ex *Heraclide Pontico Plut. in Solon.* p. 96. f. perhibet, Solonem συχνὸν χρόνον conplures annos post occupatam a Pisistrato tyrannidem superstitem fuisse; quid inpediet, quo minus in Lydiam, gemente sub unius dominatione civitate, peregre abire potuerit, quorsum et ea ducunt, quae *Diógen. Laërt.* lib. I. 90. 99. habet, tum *Libanius* T. II. p. 297. A. Atque hoc secutus est *Io. Meursius* in *Solone* suo c. 28. At tum *Herodotus* et *Plutarchus* cum *Proclo* in *Timaeum Platon.* p. 29. quibus illud iter et colloquium ante Pisistrati tyrannidem figere libuit, in errore, quem et illis exprobravit *Io. Meursius*, manifesto erunt. Fac tamen, (et quid morabitur, quo minus ponatur,) Solonem non statim a latis legibus, sed illis annorum lapsu stabilitis, itineri se tradidisse: porro Croesum Alyattae patri regni consortem fuisse, quod Noster significare videtur I. 92. eiusdemque auspiciis bella gessisse, ut apud *Suidam* in *Κροῖτος*: quo quidem tempore, si iuvenem principem et fortunae successibus ebrium, Sardibus Solon convenerit, nihil profecto erit, cur fabulosum hoc colloquium censeatur, ne ipsa quidem Amasis, Aegyptiorum regis, mentio. At hae coniecturae sunt; tales tamen, quae scriptoris fidem ex tanta volutatione extrahere queant. Vide et *Ampl. Bouherii Diss. Herodot.* c. 16. WESS. — Cum his contulisse iuvabit quae de Solonis aetate *Larcherus* ad h. l. disputavit. S.

12. φιλοσοφῶν γῆν πολλὴν θεωρεῖς etc.) Vulgatum τῆς πολλῆς iustissime *Gronovius*, quippe in sermonis indolem arietans, in exilium ire iussit; qui si et γῆν correxisset, ut in *Homer. Iliad.* ó. 80. ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν γαίαν ἐηλυθώς, locum persanasset. Amplexi id merito sunt, trium msstorum

auctoritate probe munitum, *Kilsterus in Cler. Bibl. N. et V. T. V.* p. 389., *D'Orvilius ad Chariton.* lib. II. pag. 160. [pag. 297. ed. Lips.] *Abbas Geinoz, Comment. Acad. Inscript.* T. XVI. p. 58. et *Reiskius*. Ipse *Herodotus*, quod sedulitatem *Gronovii* haud latuit, IV. 76. ἐπὶ τε γῆν πολλὴν θεωρήσας, in re non dissimili. Tale quoque hoc *Democriti* apud *Euseb. Pr. Evang.* X. 4. p. 472. ἐγὼ δὲ τῶν κατ' ἱμαυτὸν πλείστην γῆν ἐπεκλανησάμην ἱστορίων τὰ μῆκιστα. Neque dubium mihi est, quin *Medic.* scriptura et similis ferme *Vatic.* ex frequenti T et Γ confusione progenita fuerit: ferri tamen potuerat, si *Croesus* Ἀσίης τὴν πολλήν, quem admodum in *Arriani Indic.* c. 5., memorasset, uti *Λιβύης τὴν πολλήν* *Joseph. c. Apion.* I. 19. et *Καρίας τὴν πολλήν* *Noster V.* 103. At τὴν πολλήν, nullo regionis adposito vocabulo, quis plurimam mundi partem iure explicuerit? *WESS.*

19. Τέλλω, τοῦτο μὲν τῆς πόλιος etc.) *Demiratus* saepe sum, nemini leve, quod haec occupaverat vitium [vide *Var. Lect.*] suboluisse, praesertim sequentibus id manifesto prodentibus. *Medicei* quidem ope ἐς τοῦτο δὲ aliam faciem induit, nec speciosam tamen: meliorem putabat *Cl. Reiskius* οὕτω δέ. Mihi scripsisse semper visus, quod editum cum maxime est. Auctorem opinionis *S. Remigii* codicem habeo, ipsumque *Herodotum*, τοῦτο μὲν et τοῦτο δὲ toties totiesque iterantem: exemplorum affatim est in *Porti Lex.*, nec *Herodoti* studiosum fugere possunt. Quem autem Τέλλον adpellat, is Τέλλως *Tzetzae Chil.* I. 30. et VIII. 197. Vide *T. Hemsterhusii*, longo mihi usu iunctissimi, adnotationes in *Luciani Contemplant.* cap. 10. *WESS.* — Quod *Wytttenbachius* malit, (*Select. princ. Historic.* pag. 346.) τῆς πόλιος εὖ ἤκοντι, potuerat utique sic scribere *Herodotus*: at tunc sententia haec foret, felicem fuisse *Tellum* quod ad civitatem spectat, scil. hanc ei felicitatem contigisse ut patriā fuerit *Atheniensis*. Nunc consentientibus libris omnibus, iisque etiam vetustissimis, πόλιος εὖ ἡκούσης αἶτ, quum prosper et florens esset civitatis status; quae nimirum haud minima pars felicitatis boni civis est, si ad vitae usque finem constanter florentem videt suam civitatem. Neque caussam video, cur εὖ ἤκειν (quod idem fere ac εὖ ἔχειν significat) non possit absolute poni; quum praesertim genitivus casus, si quis

Herodot. T. V.

C

addicitur, (veluti εὖ ἤκων τοῦ βίου) non a verbo εὖ ἤκων regatur, sed a subintellecta praepositione ἔνεκα. S.

CAP. XXXI. 1. Ὡς δὲ τὰ κατὰ Τέλλον προετρέψατο) Mutavit vir doctissimus [Reisk.] *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 613.* ultimum in προετρέψατο, neque aliud in scripto ad me, nisi προτρέψασθαι esse aliquem ad se convertere, attentum sibi facere: itaque, nam cetera consulto omitto, verborum sententiam videri: postquam dixisset res Telli valde beatas, eoque attentum et animi suspensum fecisset Croesum Solon. Quin credidisse olim se, τοῖς κατὰ Τέλλον praestare. Quo quidem molimine, adiumentis codicum deserto, non opus erit, modo ex consequenti ad sententiam cum Cl. *Abreschio Diluc. Thucyd. p. 332.* adsciscatur προετρέψατο ἐπερωτᾶν, incitavit ad porro interrogandum. In *Parthenii Erotic. cap. 1.* ἐκείνος αὐτὸν ὑποδεχόμενος εἰς πολὺν οἶνον προετρέψατο, ille hospitio exceptum multo vino provocavit. Herodoti mentem Valla bene adsecutus est. WESS. — Mihi haec visa erat sententia fuisse Herodoti, dictis illis admonitum Croesum voluisse Solonem, ut de beatitudine hominis rectius iudicare disceret. Quod Reiskius τοῖς κατὰ Τέλλ. maluerat, idem fere valet τὰ κατὰ Τέλλον. S.

4. Κλίοβιν τι καὶ Βίτωνα) Creberrima utriusque mentio; sed, quemadmodum *Archiep. Κλίοβιν* adpellitant priorem. [cf. *Var. Lect.*] Opportune monuit *Hemsterhusius*, metri necessitate hunc scribendi modum Epigramma probare in *Stobaei Serm. CXIX. p. 603.* Οἷδε Βίτων Κλίοβίς τ' ἐπὶ σώμασιν οἰκείοισι Ζεύγλαν ζευζάμενοι etc. Sic ergo praestat. Adde *Io. Alb. Fabricium ad Sexti Hypotyp. lib. III. 24. p. 186.* ubi pars haec Musae Herodoteae λόγος περὶ τῆς Ἀργείας ἱερείας, et *Jo. Davisium ad Cicer. Tusc. Disp. I, 47.,* recte *Stobaei* μητρὸς αὐτῶν δεξαμένης corrigentem: quod tamen non *Stobaei*, sed *Gesneri* videtur peccatum: nam in *Veneta* editione εὐξαμένης vulgatum primitus fuit. WESS. — Epigramma istud in *Cleobin et Bitonem* latinis versibus redditit *Grotius, Floril. pag. 494.* Graecum habes *ibid. p. 495.* et in *Brunckii Analectis T. III. in Lectionib. et Emend. p. 274. T. IV. p. 123. ed. Lips. S.*

9. εἶδε πάντας τὴν μητέρα αὐτῶν ζεύγεϊ κομισθῆναι) Iunonis Argivae sacerdotio fungebatur, nec sacris per legem abesse poterat. De ea, praeter *Aeschin. Socrat. Dial. III. 10:*

Choricium Or. in Procop. Gazaeum c. 33. Palaeophat. Incredib. cap. ult. Servius ad Georgic. III. 532. Herodoti Historiam primam laudans. WESS. — Ut hic Argivae, sic et Athenienses mulieres ad celebranda magna Eleusinia curribus vehi solitas esse docet Schol. ad Aristoph. Plut. 1015. S.

11. ἐκκλητόμενοι) De iisdem Cicero, Tusc. I. 47. *Juvenes hi, --- veste posita corpora oleo perunxerunt, ad iugum accesserunt: ita sacerdos advecta in fanum. Ciceronem in Herodoto legisse suspicor: ἐκδυόμενοι δὲ (veste posita) τῇ ᾧ οἱ νηπίαι, ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλην, εἰλκον τὴν ἄμαξαν. Atque illud ἐκδυόμενοι antepono lectionibus vulgatis, ceterisque, quas ad istum Ciceronis locum excogitavit Ampliss. Bouhierii sollertia. VALCK. — Liberior Ciceronis narratio neminem morari debet; quum praesertim ipse non unius Herodoti, sed plurium etiam aliorum auctorum invocet testimonium. Bene Valla, ad verbum, tempore exclasi; nempe, urgente tempore prohibiti exspectare iumentorum adventum, coactique ad templum properare. Simillimā formulā, in re quidem diversa, Polybius usus est, XVII. 8, 2. βουλόμενος ἐκκληῖσαι τῷ καιρῷ τὴν κατηγορίαν. Conf. Epictet. Diss. III. 22, 70. et Indicem nostrum Graecitatis in Epictet. p. 306. S.*

19. τῶν νενηϊῶν τὴν ῥώμην) In mssorum dissensu eligendi arbitrium est: ego γνώμην praeferrem. Iuvenum ῥώμην supra adtigerat, fuitque in Bitone sane quam eximia: ὁ Βίτων ὑπὸ ῥώμης τε καὶ ἰσχύος ταῦτον ἀράμενος ἦν in Pausaniae lib. II. 29. At pium hoc iuvenum in matrem studium supra omne corporis robur conspectius erat et laudabilius. Imaginem, de qua mox, vidit et Argis Pausanias, an huic plane similem non dixero. Refert huc vetus marmor L. Begerus Spicileg. Antiq. p. 146. WESS. — Numeri testium si ratio habenda, utique praeferrī debebat scriptura γνώμην, quam et Larcher et Wyttenbach uni- ce probarunt, et Schaefer revocavit. Mihi vero hoc ipsum γνώμην bono quidem consilio olim a probo quodam viro huc invectum, ῥώμην autem visum erat ab Herodoto profectum; qui haud obscure innuere videtur, aliud quidpiam Argivos, aliud Argivas laudasse. Iam Argivae, matrem beatam praedicantes quod tales filios haberet, quid

aliud spectarunt, nisi filiorum τὴν γνώμην, *pium in matrem animum?* At viri τὴν βίωσιν laudarunt, *robur iuvenum.* Nec obstat, quod robur eorum supra (l. 6. et 12-14.) iam significaverat Scriptor; quin potius id, quod hic ait, ad ipsum istud quod supra dixerat, manifeste referri mihi videbatur. S.

CAP. XXXII. 6. τὸ θεῖον πᾶν ἐν φρονεῖν τι καὶ etc.) Similia his Amasis ad Polycratem III. 40. et Artabanus ad Xerxem VII. 46. Verius et de summo numine honestius Plato, ὁ θεὸς ἔξω τοῦ θεῖου χοροῦ ἵσταται, quod eius ex Phaedro dictum merito praedicant Philo Iud. Q. Omn. Prob. Lib. Tom. II. p. 447. et Maximus Tyr. Dissert. XLI. 3. Haud aegre itaque fero Plutarchi castigationem Herodoteam de Malign. p. 857. r. Scio, Homeri exemplo, modo in pia in Deum male dicta excusationem admittant, excusari ab Eustath. p. 444, 38. 946, 44. [p. 338, 15. et 922, 52. ed. Bas.] Alios praeterea de Deo nihilo prudentius ac reverentius opinatos, quos Olearius dabit ad Philostrat. Vit. Soph. lib. II. pag. 575.; neque ab hac labe inermes Christianorum esse plures, quorum imprudentiam magnus Casaubonus haud dissimulavit in Gregorii Nysseni Epist. ad Eustath. p. 70. Praeclarius Plutarchus de Deo Opt. Max. T. II. p. 1102. D. Ἀγαθὸς γὰρ ἐστὶ, ἀγαθὸν δὲ περὶ οὐδενὸς ἐγγίναται θεός, οὔτε φόβος, οὔτε ὄργη ἢ μῖσος. Alia pro Herodoto in Apologia adversus Plutarchi criminationes Abbas Geinon, Comment. Acad. Inscript. T. XIX. p. 117. etc. sed quibus non utor. WESS. — Multa multi Viri docti huc spectantia disputarunt, quae cum fructu consuli poterunt. Lectoribus harum Adnotationum, instar omnium esse queant quae ad Nostri lib. III. c. 40, 8. Valckenarius commentatus est. Adiiciamus, quod inter alia ad h. l. Larcherus adnotavit, sententiam hanc, quam hic Solonem dicentem inducit Noster, eandem esse, quam idem Scriptor VII. 10, 58. Artabani persona, postquam dixit ἐπείαν σφι ὁ θεὸς φρονέσας etc. his verbis declarat, εὐ γὰρ ἔα φρονεῖν μέγα ὁ θεὸς ἄλλον ἢ ἑωυτόν: et ibid. paullo ante dixerat, φιλεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολοῦεν. Scilicet, solere Deum immissis gravibus calamitatibus arrogantiam castigare eorum, qui ob felicitatem, quam Ipsius benignitati debent, altos sibi spiritus sumunt et insolenter de sese gloriantur. Conf. c. 34, 1-3. S.

11 et seqq. *παρ' ἡμέρας διμυρίας etc.*) Constat ratio, si annus fuerit dierum CCCLX. et menses tricenarii sive *τριαντημέσους*. Sequetur tamen, ut, facta alternis intercalatione, xv. dies anno adcesserint, atque ita evaserit annus dierum CCCLXXV., denis auctior, quam annuo cursu sol absolvit: sequetur praeterea, ut brevi temporum lapsu aestas in autumnum, hiems in ver incurrerit, et prorsus anni modus fuerit conturbatus. Atqui intercalabatur alternis annis, ἵνα δὴ αἱ ὥραι συμβαίνωσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δίον: ut anni tempestates opportune recurrerent sibi**que** responderent. Hoc vero quid aliud erit, quam vineta sua caedere, et ipso remedio malum adaugere. Ioseph. Scaliger eiusmodi id esse scribit, ut non solum propter absurditatem explodendum sit, sed etiam tanquam temere pronunciatum praetereundum, extremo lib. I. de Emend. Tempor. Vehementer id displicuit, cui raro Scaligerana placent, D. Petavio lib. I. Doctr. Temp. cap. 38. Nec probare se potuit L. Allatio de Mens. temp. c. 15. Et hic quidem veteres, dum hac intercalatione cursum solis exaequare studerent, mirum quantum ab eo exorbitasse agnoscit: qua quidem confessione id, quod in Scaligero damnabat, admittit ultro. Ille vero auctiori per intercalationem anno dierum aliquot exemptione atque omissione fortasse intercalarium, ut ad metas suas revocetur, succurrit. At nihil de dierum exemptione Herodotus; qua quoque recepta, quod neglectum demiror, summa dierum in annis LXX. et intercalaribus XXXV. mensibus minime congruet. Durant proinde anni huius inconmoda, quibus mederi conatur Vignolius, Chronolog. lib. VI. 5. p. 838. sed manu minime leni et Herodoto noxia. Salubrius auxilium paravit Stanisl. Grsepsius de Multipl. Siculo etc. in Fasciculo secundo Rotterodam. p. 452.; annum, quo de agitur, dierum fuisse ait CCCL., cui alternis intercalationibus dies xv. adiecti fuerint, ut cursui solis adconmodaretur, sic aequasse dies CCCLXV. Paria Iulius Pontedera, Rom. et Graec. Antiq. Epist. xv. p. 176. Sed valide refragatur utrique adgregata dierum summa: neque negant docti viri, utramque a sciolo et harum rerum inperito, cum solum CCCLX. dierum anni formam recordaretur, inmutatam videri et corruptam: fuisse olim *ἡμέρας πεντακισίας καὶ τετρακισχίλιας καὶ διαμυρίας*, viginti quatuor millia et quingen-

tos dies ex annis LXX. ; tum additis intercalariis, πενήκοντα καὶ πεντακοσίων καὶ πεντακισχίλων καὶ διαμυρίων, viginti quinque millium, quingentorum et quinquaginta. Quae, si Lydis anni dierum CCCL. ratio probata fuerit, et Solon, posthabitis suae civitatis moribus, eam spectarit, haud mala erunt. Vellem tamen liquidius conprobatum, talem anni habitum in Lydorum fuisse usu. *Herodotus* nonnisi dierum CCCLX. memorat lib. III. 90. Vellem quoque aliquid ex msstis praesidii; quamquam de eo facile transigerem, si prius planissime liqueret: salva tum *Herodoti*, quem enormiter in re satis obvia aberrasse, ad credendum difficile est, fides. WESS. — Quod ad firmandam sententiam sibi probatam desideraverat *Wesselingius*, id non modo ipsum, sed aliquanto etiam amplius et magis ad rem pertinens, repertum hodie confectumque haberemus, si in plano istud esset quod haud ita pridem a nescio quo Viro docto in *Novellis Literariis Halensibus* monitum legere memini; nempe, ex *Plutarchi* libello *de Animae procreatione* quae in *Timaeo Platonis* describitur intelligi, prisco aevo ex ipsorum etiam Graecorum ratione annum nonnisi CCCL. dierum fuisse; eandemque rationem firmari quoque *Ovidii* versibus illis, *Iupiter antiqui contraxit tempora veris, etc.* *Metamorph.* I. 116 seqq. Mihi vero, quamquam nondum contigit vel apud *Plut.* vel apud *Ovidium* id quod ibi Vir doctus vidit, liquido reperire, tamen etiam nunc nulla probabilior ratio solvendae *Herodotei* huius loci difficultatis occurrit, quam ea ipsa quae *Wesselingio* se probaverat: nisi plane statuere velimus, crassiore quadam ratione haec *Solonem* *Lydo Croeso* dicentem induci ab *Herodoto*. Nec enim *Wytttenbachii* probare possum rationem; qui, tenens id quod in vulgata huius loci scriptura primum ponitur, nempe *LXX. annos conficere dies xxviii. cc.* intelligensque adeo singulos annos CCCLX. dierum, deinde in sequentium numerorum notatione suspicatur multiplices errores esse inventos. Igitur, ne funditus turbentur *tempestatum rationes*, quarum conservandarum causa inventos esse menses intercalares significat *Herodotus*, vulgatam scripturam ex ipsius *Herodoti* mente sic corrigendam Vir doctissimus censet, ut mox pro τοῦτρερον τῶν ἐτίων, (L13.) τοῦκτερον τῶν ἐτίων legatur, id est, sextum quemque

annum, tum ut loco intercalarium mensium xxxv, ponantur xi. cum $\frac{2}{3}$, nempe δώδεκα δρόντος τριτημορίου: porro, loco die-
rum ML, dies cccl; denique, in universa summa, loco die-
rum xxviii. ccl, dies xxviii. dl. Quae quidem ratio, quan-
tumvis et erudita et ingeniosa, Larcheri etiam suffragio
comprobata, fieri tamen non potest quin nimis violenta
debeat videri. Taceo, quod, quemadmodum hoc loco, sic
et lib. II. 4, 6. diserte Scriptor noster docet, Graecos ter-
tio quoque anno mensem intercalarem adiecis-*se*. S.

22. πᾶν ἔστι ἄνθρωπος συμφορῇ.) Si πᾶς malueris, quo mo-
do Aldinum emendavit Chytraeus in *Adnotat. Herodoteis*,
et Codicum nonnulli cum *Clemente Alex.* et *Theone* lege-
runt, nihil est, quod offendant: omnis utique homo aerum-
nusus est. Tale Alexandrinorum Interpretum Iobi xxv.
6. πᾶς ἄνθρωπος σαπρία. et Scythae cuiusdam πᾶς γὰρ μέτωπόν
εἰμι in *Aeliani Var.* VII. 6. tum *Democriti in Hippocratis*
Epist. ad Damagetum p. 229. *Ed. Ald.* ὅλος ἄνθρωπος ἐν γενεῇ
νοῦσος ἔστιν. At plures cum *Stobaeo* mssti πᾶν ἔστι ἄνθρωπος
συμφορῇ. Pro quo vir quidam doctus, citra caussam tamen,
ad marginem Aldinae meae πᾶν ἔστι ἄνθρωποις συμφορῇ.
Idem in opinionem venit Cl. Reiskio, fatenti tamen, om-
nia stare posse, modo κατὰ ad structuram adsciscatur:
tendit et huc desiderium Cel. *Gesneri* ad *Luciani Asin.*
c. 56. neque longe deflectit in larga disputatione P. *Hor-*
reus, *Obs. Herod.* c. 6., varius tamen, ut solet. *Lud. Kù-*
sterus versionem *Gronovii* et distinctionem, igitur, univer-
sum est, homo calamitas, taxat, suffectis his, ita igitur,
o *Croese*, homo totum casus est: neque enim verum esse,
omnes homines calamitosos esse; ipsum fateri *Solonem* in
hac adlocutione, quosdam felices videri. Quod equidem
non infitior, nec συμφορῇν contra scriptoris morem casum
puto. Gaudemus mortales prospero saepe rerum successu;
at quot non incurrunt, quae felicitati isti fraena inii-
ciunt, manifestantque, ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν εἶδωλ',
ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κουφὴν σκιάν, ut in *Sophocl. Aiac.* 125. Si-
ve ergo universum *Gronovii*, sive totum *Kùsteri* praetule-
ris, ad summam res eodem deveniet. Mihi tamen, ne
dicam dolo, aequius meliusque videtur, omnino homo ca-
lamitas est, sive calamitosus, uti *Valla*.

Ὁ βίος ἀληθῶς οὐ βίος, ἀλλὰ συμφορά:

alia in re *Euripid. Alcest.* 802, WESS. — In istam sententiam calamitatem mortalium deplorat apud Nostrum Artabanus, VII. 46, 11 seqq. et ipse Iupiter apud Poëtam, *Iliad.* f. 445. Sed hoc quidem loco, si connexionem spectes disputationis, videtur utique συμφορῇ in eam sententiam intelligenda, quam in latina versione expressi. Quod si constanter in malam partem acceptum vocab. συμφορῇ posuisset Herodotus, non opus fuerat adiecto epitheto ἀχαρις συμφορῇ, quo utitur I. 41, 3. VII. 190, 11. Bene habet πᾶν adverbialiter accipiendum, ut supra l. 22. quemadmodum vulgo compositum πάμπαν. S.

23. πλουτέειν μὲν μέγα φαίνεαι) Voculam μὲν, elisam a vicina, Stobaei praebet Florilegium pag. 564, 47. πλουτέειν μὲν μέγα φαίνεαι: necessariam monstrant sequentia, ἐκείνη δέ. In vicinis nonnulla quoque Stobaeus habet vulgaris meliora: τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον, [l. 28.] quod Codices firman Anglicani. δυοῖσι προέχει τοῦ εὐτυχίος μούνοισι, [l. 32.] pro μόνον. ὁ βασιλεῦ. [l. 49.] Ibidem ἀπειρος male vulgatum, ut hic, [l. 37.] ante alios dudum correxit Dan. Heinsius. VALCK.

28. πάντα καλῶς ἔχοντα τελευτῆσαι εὖ τὸν βίον) Rectissime Gronov. ἔχοντα recepit, a quo vellicando consultius fuerat manus abstinere. Structurae exempla si requirantur, sumi ex lib. VI. 7. et 13. VIII. 100. et 111. etc. possunt. Ego vero εὖ, quod Valla in suo habuit, Stobaeusque et Britanniei libri edunt, sua in sede collocavi: postulabant iteratae locutiones καλῶς, εὖ et εὐχαρίστως τὸν βίον τελευτῆσαι, tum orationis habitus. Neque enim ad perfectam felicitatem satis est iucundus bonorum cumulus, si molesta decessio accedat. De Polycrate Amasis lib. III. 43. ὅτι οὐκ εὖ τελευτῆσειν μέλλει εὐτυχίῳ τὰ πάντα. Haec, quae sub manu sunt, imitatus est Dionysius tyrannus in Stobaei Serm. xciii. p. 560. WESS.

37. ἀπειρος δὲ ἴστι) Quod olim ex coniectura D. Heinsius, indice Iungermannno ad Polluc. II. 61. tum Küsterus, Abbas Geinozius, et Reiskius, id certum praestat Vaticanus codex. Ἀπειρος, quidquid dicatur, valere non potest: addi debuerat, cuius rei expers esset, ut infra I. 207; nec latuit hoc H. Stephanum, qui expers autem est malorum: at ita ἀπειρος idem erit ac ἀπαθὴς κακῶν, quod et ille propter-

ea in Latinis neglectui habuit: perperam profecto. Natum ἄπιρος est ex soni adfinitate, quae in Aldino c. 196. ἱμπερος ex ἱμπερος progenuit: Reiskius admonuit, ἄπιρος membris omnibus integrum dixisse Gregor. Nyssen. Epist. ad Eustath. p. 10; vocarunt et alii. Naevus plane similis vi-tiavit haec Libanii T. II. p. 665. D. ἡ γὰρ οὐδὲν ἐγγίνεται αὖν, ἡ κομιδὴν τινὰ εὐαρίθμητα, αὐτὰ οὐδὲ ἄπειρα. Sententia oratoris postulat ἄπειρα. WESS.

49. ὁ βασιλεὺς) Difficiles habere explicatus ὡς βασιλεὺς et longe arcessitos, doctissimorum Virorum Gronovii et Horrei defensiones ostendunt. Si ex Stoa Solon loqueretur, cui dives, qui sapiens est, Et sutor bonus, et solus formosus et est Rex, non abnuerem. Planissima Stephani est plurimumque aliorum coniectatio, quam Stobaei patrocini-o protectam, non repudiavi. Ipse plus vice simplici in hac oratione, ὁ βασιλεὺς. In celeberrimo, quod consequitur, dicto [σκοπεῖν δὲ χρὴ etc.] Aristoteles haesitat Ethic. Eudem. II. 1. et Nicomachic. I. 10; non item Sophocles Euripides-que, ad cuius Andromach. vs. 100. Ios. Barnesium vide. WESS.

CAP. XXXIII. 1 seqq. Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ etc.) Scabra haec et salebrosa Abbati Geinozio, cui ex scriptura Paris. et Remig. adlubuit ταῦτα λέγοντι Κροῖσος οὕτως οὔτε ἔχαριζτο, haec dicenti Croesus nihil neque gratificabatur etc. At satis tum inopportuna ἀποπίμπεται, transeunte, ut aiunt, potestate, et sine suo casu, ne de nimia mutatione memorem. Reiskius, nisi mox ἀμαθὴς legatur, pro οὕτως mallet οὗτος, ultro agnoscens, minime Herodoteae facilitati respondere omnia: contra ea Vallae Latina, saneque est visus indoctus, laudat St. Berglerus, ἀμαθὴς ad eorum exemplum refingens; quod et mihi, auctoritate libri Britannici munitum, se probavit. Sic certe omnia plana. Plutarchus eundem ferme in modum ἦδη μὲν ἀλλόκοτος (Solon) ἰδοῖναι εἶναι τῷ Κροίσῳ καὶ ἄγροικος in Solon. pag. 93. E. WESS. — Locum istum cum Valla (cuius in latina versione nihil hic vel ab H. Steph. vel Gronov. vel a Wess. mutatum est,) sic vulgo interpretantur: Haec Solon, neque assentando Croeso, neque ullius eum momenti faciendo, loquutus dimittitur: saneque visus est indoctus, etc. A qua sententia, ne Larcherus quidem, quamquam me-

liora a populari suo Geinozio edoctus, vel latum unguem discessit. Iam pridem vero Io. Matth. Gesnerus (in Chrestom. Graeca p. 9.) perspecte viderat, longe commodiorem huic loco inesse sententiam huiusmodi: *Haec cum diceret Croeso Solon, neque benigne illum tractavit Croesus, neque ullo eum loco habens a se dimisit, vehementer inscitum hominem ratus*, etc. Iamque olim in eandem sententiam locum hunc Aem. Portus in Lexic. Ion. voce λόγος, interpretatus erat. Nempe hi ambo δόξας ἀμαθία εἶναι cum edd. ante Wess. et mssis tantum non omnibus recte legebant: nam ἀμαθής, quod ex uno Arch. Wesselingius recepit, et post eum alii tenuerunt, vix dubitari potest quin ex imprudente correctione natum sit. Quod autem importunum Wesselingio visum est verbum ἀποπέμπειν activa notione (*dimittere, a se dimittere*) accipiendum; non recordatus erat vir doctissimus vel ex Xenophonte notum hunc verbi usum, Cyrop. I. 3 extr. et Memor. III. 1 extr. Iam iidem, quos paullo ante nominavi, Portus atque Gesnerus, quo sententia ista, quam dixi, verbis Herodoti inesse intelligatur, nihil prorsus mutandum censuerunt: nempe in illa dictione, Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ, aliquod ἀνακολουθίας genus agnoscentes, non alienum ab Herodoti stylo, quum nominativus participii absolute ac veluti pendens ponitur, cui in reliqua verborum structura nihil ad amussim respondet; cuius generis exempla et alibi passim apud Nostrum et VIII. 83, 3. et 87, 7. coll. vs. 9. exstant, Et in hac ratione adquiescere forsitan poteramus, ni duo codd. mssiti, Wesselingio etiam citati, vestigia prodere nobis visi essent veteris scripturae λέγοντι Κροῖσος, quam partim ex his ipsis codicibus partim ex Geinozii coniectura, (*Hist. de l'Acad. des Inscript. T. XVI. p. 59 seq.*) adoptavimus. Caeterum in editis a nobis Herodoti graecis commodius post οὐδενός delebitur comma; quo clarius adpareat, pronomē μιν non minus ad verbum ποιησάμενος, quam ad ἀποπέμπεται, referri. S.

CAP. XXXIV. 6. ἦν γὰρ δὴ κωφός) Vide infra c. 85. et Diodor. Sicul. T. II. p. 553. ubi Maximi Tyrii μνημονικὸν ἀμάρτημα tetigimus, et Valer. Maxim. somnium Croesi hinc describentem lib. I. 7. ext. 4. WESS.— Monuit Eustathius, (ad Od. i. p. 230, 8 seq. ed. Bas. pag. 1539 extr.

Rom.) prisco sermone graeco κωφὸν *mutum* intelligi, recentiore *surdum*. conf. Nostrum I. 47, 14. et Adnot. ad c. 38, 10. Hippocrati κωφοὶ omnino dicuntur οἱ ἀμαυροὶ καὶ ἀσθενεῖς (*hebetes et debiles*) interprete Galeno in Glossar. S.

11. καταβρωδῆσας) Semper Herodotus καταβρωδῆσας et καταβρωδῆσαι: quod et hic olim fuisse existimo. In Luciani Dea Syr. c. 19. 21. etc. ὀβρωδεῖν et c. 29. ὀβρωδῆν, quae nisi librariis accepta referantur, Nostri Ionismus proscribet. WESS. — Nempe, quod in Var. Lect. adnotare neglexi, scripturam καταβρωδ. cum superioribus edd. tenuerat Wes-selingius, praeter librorum auctoritatem non ausus ionicam formam auctori restituere. καταβρωδ. primus edidit Reiz. eamque scripturam nostri codd. Pa. Pc. firmant. S.

CAP. XXXV. 6. ἔστι δὲ παραπλησὶν ἡ κάθαρσις etc.) Vide de lustrandi consceleratos Graecorum ritu Euripid. Orest. 511. et Iphig. Taur. 950. et Schol. ad Iliad. Ω. 480. WESS.

10. ἐπίστιος ἐμὸι ἐγίνεο) Scholiastes Apollon. Rhod. ἐφίστιον, ἐπὶ τῇ ἐστὶα ὄντα, recte: IV. 747. Supplex est, ad focum pro more adsidens. Vide Des. Heraldum in Tertullian. Apolog. I. Digression. 26. pag. 252. Iterum Apollon. IV. 703. ῥέζε θυκοπλῆν, εἴη τ' ἀπολυμαίνονται Νηληϊεὺς ἱκέται, ὅτ' ἐφίστιοι ἀντιόωσιν. Aeschylus Eumenid. 580. ἔστι γὰρ δόμων ἱκέτης ὁδ' αἰνὴρ καὶ δόμων ἐφίστιος ἐμῶν. Scio et domesticum adsignificare ex Criticis ad Apollon. I. 909., non hic. WESS.

12. Γορδῖον μὲν τοῦ Μίδεω εἰμὶ παῖς) Errantem Vallam bene in ordinem coëgit Gronovius. Gordius eius Midæ filius fuisse videtur, de quo supra c. 14. Neque opinari absurdum erit, Phrygiae, sed Croeso tributariae, regno praefuisse. Conf. Ampl. Bouherii Dissert. Herodot. cap. 8. pag. 85. WESS.

18. μένων ἐν ἡμετέρου) Sic VII. 8, 4. τὰ τιμιώτατα νομίζονται ἐν ἡμετέρου, nec sine msstorum discordia, quae et in his Heliodori lib. VI. pag. 265. ὦν, ὡς οἶμαι, Φιλανθρώπων ἐν ἡμετέρου πεπείρασθε: namque Xylandri scriptus ἐν ἡμετέρου. Paullo diversum, obportunum tamen, uti admonuit St. Berglerus, Poëtae H. in Mercur. vs. 370. ἦλθεν ἐς ἡμετέρου διζήμενος εἰλπίδας βοῦς. Barnesii certe audacia, corrigentis ἡμέτερον, excusari non debet. WESS.

CAP. XXXVI. 2. σὺς χρεῖμα γίνεται μέγα) Φαίνεται, quod olim docto viro adriserat, spretum recte fuit. Imi-

tatur *Athenaeus* in leone, quem Imp. *Adrianus* consecravit, μία χρῆμα ὄντα καὶ πολλῶ χρόνῳ κατανημθέντα πᾶσαν τὴν Λιβύην lib. VIII. p. 677. E. et Schol. *Homeri Iliad.* l. 525, Haud vero scio an adscribenda sint *Heliodori* loca, satis cognita, quae *St. Berglerus* male conversa animadvertit. *Aethiop.* lib. VIII. p. 364. ubi βασιλείου αὐλῆς praeceptat. lib. V. p. 233. et p. 246. de *Chariclea*, ἔστι γὰρ τι χρῆμα σοφώτατον, καὶ καιρὸν διαβῆναι δραστήριος: est enim sapientissima, et sollers ad utendum occasione. Copulam de suo, nec male, addidit. Copiose et erudite de hoc genere *Valckenarius* ad *Euripid.* *Phoeniss.* p. 71. WESS. — Notum illud *Xenophontis*, *Cyrop.* I, 4, 8. de cervo, καλόν τι χρῆμα καὶ μία. S.

15. ταῦτά οἱ νῦν μέλει) Proxime praecessere, νόγαμός τε γάρ ἐστι. *Phidippidem* lib. VI. c. 105. dicit ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα. Nonnihil hinc distant in *Luciani Prom.* [c. 5.] T. I. p. 189. ῥήτωρ ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ παρέργως μεμελέτηται αὐτῷ: quaeque dantur similia. VALCK. — ταῦτα, sc. τὰ τοῦ γάμου. S.

CAP. XXXVII. 7. νῦν δὲ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκλήσας ἔχεις) Vallae exclusum me tenes necessarium negat *Berglerus*: satis fuisse exclusisti me, ut in *Aristophan.* *Eccles.* 355. ἀχράς τις ἐγκλείσας ἔχει τὰ σίτια, pyrum quoddam silvestre inclusit in alvo cibum. Atticos sic solere, praeterque ceteros *Sophoclem*. Quod verissimum. Exempla olim dedi *Observ. Var.* I. 24. Nec multum referet tamen, *Laurentium*-ne sequaris, an *Berglerum*. WESS. — Nec vero prorsus perinde est. Periphrastico tali praeterito (cuius generis plura ex *Herodoto* exempla *Portus* in Lexic. ion. voce ἔχω collegit) maiorem quamdam, quam simplici, vim inesse, facile intelligitur. Vide modo ex. gr. I. 27, 19. 41, 4. 73, 7. etc. S.

8. οὔτε τίνα δαίδην μοι παριδὼν etc.) His *Herodoteis* respondet quodam modo *Sophocleum*, *Oedip. Tyr.* 544. δαίλιαν ἢ μαρίαν ἰδὼν τί' ἐν ἱμοῖ, ταῦτ' ἰβουλεύσω ποιῆν; Confer lib. I. 108. et *Paull. Leopardum* *Emend.* VII. 11. WESS.

9. νῦν τι τοιοῖσί με χρὴ ὄμμασι etc.) Scribendum puto: νῦν τοι τοιοῖσί με χρὴ ὄμμασι --- φαίνεσθαι; Te (patrem) quibus me oculis oportet intueri? *Sophocles Aiac.* 462. Καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανὲς Τηλεμῶνι; Plurima huius generis ad *Ciceronem*.

Or. pro Rabin. sub finem conguessit Nic. Abramus. VALGK.

Ibid. οὐν τι τίσισι etc.) Sic [pro eo, quod olim scribebatur] Portus, Berglerus, Reiskius, quibus auscultavi. Noster II. 82. τίσιςι ἐγκυρήσι ex Florentino, hoc est τίσις, quibus? et IV. 155. τίς δυνάμει, κοῖη χερσί; qua copia? quave manu? Homerus Iliad. Ω. 687. τίων δ' ἔξ ἴσσι τοκήων; qui te genuere parentes? WESS.

CAP. XXXVIII. 7. ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα) Non male Laurentius, ad ea quae suscipiuntur, sive quae Mysi urgent, ut te duce in manus sumantur et peragantur. Coniecturae doctorum virorum παραβαλλόμενα, παρεμβαλλόμενα, παρακαλούμενα nimiae sunt. Plato, sed alia forma, in Critia p. 109. D. τὰ δὲ ἔργα, διὰ τὰς τῶν παραλαμβανόντων φθορὰς καὶ τῷ μῆκει τῶν χρόνων, ἠφανίσθη. Adi Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 665. et 679. WESS. — Ut παραλαμβάνειν ἀρχὴν est suscipere magistratum, et παραλαμβ. λόγον sermonem suscipere; (cf. Lexic. nostrum Polybian.) sic haud incommode παραλαμβ. ἔργον dixeris, opus vel negotium suscipere. S.

[10. τὸν γὰρ δὴ ἕτερον, διεφθαρμένον τὴν ἀκοήν) Duo postrema verba primus non modo in suspicionem νοθείας adduxit, sed omnino tollenda censuit REIZIUS in Praefat. ad Herodot. p. xxii seq. „Si non tantum (inquit) mutus, „ut I. 85. dicitur, verum etiam, ut h. l. significatur, „surdus erat ille Croesi filius, quo modo unquam fieri „potuit, ut is loqui disceret? Annon Herodotus I. 85, 2. „diserte ait eum duntaxat mutum, ceteroquin autem integrum „fuisse? Verba τῇ ἀκοῇ adscripserat lector aliquis, notare sibi volens quonam sensus vitio Croesi filius laborasset: qui lector, cum esset recordatus illud dici ab „Herodoto I. 34, 7. κωφόν, id vocabulum ea significatione „acceperat, non qua id scriptores antiquiores adhibuerunt, sed qua recentiores.“ Eodem argumento inductus Larcherus verba ista e gallica Herodoti versione exsulare iussit. Et speciosa utique ratio est, quae dubitationem quidem gravem poterat iniicere: nec tamen ita certa, ut spreto librorum omnium communi consensu prorsus eliminari verba ista debuerint. Denique nihil impedit, quo minus credamus utroque vitio laborasse hunc iuvenem; et quoniam surdum, idcirco mutum fuisse; nec tamen prorsus aurium usu caruisse, aut successu temporis ita

levatum fuisse id vitium; ut vocem loquentium percipere aliquatenus ille potuerit, nec tamen prius ipsum articulatam vocem edidisse, quam ea occasione quae infra cap. 85. refertur. Nec vero usquam Herodotus ait, praeterquam quod *mutus* puer fuerit, caeterum *sensus* omnes integros habuisse: nam vocab. *ἰπικῆς*, quo c. 85, 2. utitur, haud dubie non ad *corporis facultates*, sed ad *ingenium* et ad *mores* refertur. S.]

CAP. XXXIX. 4. ἀλλὰ λελθῆτε τὸ ὄνειρον) Offendit et legentem moratur τὸ ὄνειρον hoc quidem loco: si abesset, revocandi nulla foret caussa gravis; vix certe locum tuebitur, nisi adscitā ad sententiam voculā κατὰ. Mecum sentit Corn. de Pauw opinio, coniectantis insuper τοῦ ὄνειρου, nec dissidet Reiskius. WESS. — In τὸ ὄνειρον consentiunt libri omnes; nec adparet quid inducere quempiam olim potuisset, ut ista verba, si abfuissent libris, adiceret. Potest vero aut κατὰ τὸ ὄνειρον intelligi, aut (quod mihi magis adridet) καὶ κατὰ τὸ (i. e. καθ' ὃ) λελθῆτε τὸ ὄνειρον. S.]

[8. ὑπὸ ὀδόντος τοι εἶπε. Foedum erratum h. l. graeca a nobis edita invasisse video, quod nescio an omnia huius editionis exempla occuparit: εἶχε, pro εἶπε. S.]

CAP. XL. 4. μετῆναι τί σε ἵνα) Galeus μέτῃσι ex Cod. Arch. vero propius ait: mihi in excerptis eius libri, quae accuratissima inter manus sunt, nihil simile obfertur. Fuerit tamen; genio sermonis non congruit; clarum errantis librarii specimen. Nam πολλὰς εἶχε ἐλπίδας μετῆσθαι ἐπὶ θάλασσαν, V. 35. quo vir eximius male descripto nititur, praesidio non est. Id enim legitimum, μετῆσθαι futile. WESS.

CAP. XLI. 3. ἐγὼ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχάριτι, τὴν τοι οὐκ etc.) Aldinum ἀχαρί τι τοι οὐκ ὀνειδίζων ἐκάλῃρα, ego te procul obprobriis amaris lustravi, mutatum noluerunt Berglerus, in Act. Lips. mcccxvi. pag. 419., Horreus, Reiskius, alii; quibus quo minus calculum addam, consensu schedarum mssorum inpedior. Pleraeque omnes συμφορῇ ἀχαρί, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω: et si quae ἀχαρίτην edunt; gemino tono, ut secandam innuant in duas vocem, ornant. Ita Paris. B. fors quoque Mediceus. Namque ἀχαρίτην ea notione, quam viri doctissimi [Gronovii] voluntate ade-

ptum est vocabulum, haberi posse, vereor ut inpetretur. Quid ergo? Abbas Geinoz T. XVI. *Acad. Inscript.* p. 61. de schedarum lectione nihil demutat, συμφορῇ πεπληγμ. ἄχαρι, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα, ego te calamitate percutsum ingrata, quam tibi non exprobro, purgavi: per utique commode, si ἄχαρι eo casu Ionum ore usurparetur. Malui, uti mos fert, συμφορῇ πεπλ. ἀχάριτι, secutus ex parte quada *Aldum*. Qua quidem in re audacior si videar, non deerit venia. Συμφορῇ ἄχαρις, τιμὴ ἄχαρις recurrent VII. 36. et 190. Obportune Euripides *Alcest.* 855.

Ὅς μ' εἰς δόμους ἐδείξατ', οὐδ' ἀπῆλασε,

καί περ βαρεῖα συμφορὰ πεπληγμένον.

Per vero humaniter, atque uti oportet, addit rex τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω. Namque, uti vere *Plutarch. de Adul.* p. 64. πᾶσα ὀνειδισομένη χάρις ἐπαχθῆς καὶ ἄχαρις. WESS. — Vide *Var. Lect.* Merito vero *Wess.* dubitaverat, ἄχαρι dativo casu usurpari Ionum more: at nec ἀχάριτι scriptum oportebat. Unice verum erat ἀχάρι, tono in penult. posito, ob ultimam syllabam productam. Sic ἀπόλι VIII. 61, 4. ultimā syllabā ex ἀπόλι contractā, quod Ionicum est, pro communi ἀπόλιδι: item Ἰσι II. 40, 5. ex complurium librorum scriptura, ex Ἰσι contractum, quo Iones utebantur pro communi Ἰσιδι, sicut Ἰσιος II. 41, 4. pro Ἰσιδος, et Θέμιος II. 50, 6. pro Θέμιδος vel Θέμιτος, et id genus alia. S.

Ibid. ἄχαρι τί τοι οὐκ ὀνειδίζω) Triste quid tibi non exprobrans, sive calamitatem, in quam invitus incidisti: quodvis malum ἄχαρι dicitur *Herodoto*, apud quem οὐδὲν παθεῖν ἄχαρι saepe recurrit: non equidem dubito, quin olim vulgata lectio melior sit *Medicea*: ἀχάριτην τοι οὐκ ὀνειδίζω. Ista tamen si sic scripta *Codex* exhiberet antiquus: ἐγώ σε συμφορῇ πεπληγμένον ἀχαρίτω, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα ego te tristi pressum calamitate, quam tibi non exprobro, lustratum expiavi, haec genuina iudicarem: ἀχάριτι ponere non ausim; ἀχαρίτω scribatur an ἀχαρίστω nihil interest; nisi quod *Codices Herodotei* praebent ἀχάριστα παθήματα p. 83, 36. [I. 207, 7.] et ἀχαριτώτατον p. 431, 31. [VII. 156, 20.] Utrumque fuit in usu, sicut ἀθέμιστος et ἀθέμιτος. Tristis calamitas, *Herodoto* dicitur ἄχαρις συμφορῇ, VII. 190. Alterum illud, τὴν τοι οὐκ ὀνειδίζω, harum rerum peritis facile posset adprobari: *Andocides* p. 20, 18. τὰς ἐμὰς συμ-

φορὰς ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζιν. Demosthenes c. Androt. p. 397. §. 108. [ed. Dion. Lambini.] τὰς ἰδίας συμφορὰς ὀνειδίζιν καὶ προφέρειν ἐκάστω: quod homine indignum facinus merito iudicabat in Or. pro Cor. p. 182. §. 431. ἐγὼ δ' ὅλως μὲν, ὅστις ἀνθρώπος ὢν ἀνθρώπῳ τύχην προφέρει, παντελῶς ἀνόητος ἦγούμαι. Aeschines c. Ctesiph. p. 64, 40. οὐ τὸ δυστύχημα ὀνειδίζω. VALCK.

9. πρὸς δὲ τοῦτο) Nuspiam alibi reperietur apud Herodotum; nonnunquam legitur, πρὸς τούτοις: quinquagies minimum πρὸς δι. Corrigo: πρὸς δὲ, ἐς τοῦτο καὶ σὶ τοι χρεῶν ἔστι ἵναί, ἔνθα ἀπολαμπρύνειαι τοῖσι ἔργοις: in quibus ἀπολαμπρύνειαι haud equidem mutaverim multo deteriore Codicum lectione Galeo probata. Demaratus inter Lacedaemonios dicitur ἔργοις τε καὶ γνώμῃσι ἀπολαμπρυνθεὶς lib. VI. c. 70. Ἔργοις ἀπολαμπρύνεσθαι perparum distat a locutione obvia III. 134. Φαίνεσθαι τι ἀποδεικνύμενον. ἐς τοῦτο --- ἵναίαι dixerit Croesus: respondet Adrastus, [c. 42, 2.] ἄλλως --- οὐκ ἂν ἦία ἐς αἶθλον τοιοῦτον. Lib. II. c. 15. ἐς διάπειραν ἵναίαι. Tandem πρὸς δὲ, praeterea, Herodoti certe lector sibi non postulabit exemplis adfirmari. VALCK. — Ni πρὸς δὲ τούτῳ cum Reiskio scripseris, certissima erit superior coniectura. WESS. — Reiskii coniecturam librorum nostrorum auctoritate firmatam in Var. Lect. vidimus. S.

CAP. XLII. 5. πολλαχῇ τε ἀνίσχον ἰμενωτόν) ἀνίσχον ex Aldo et Remig. instauravi. Multis me, inquit, modis continuissem. WESS. — Mihi plane id dicere voluisse visus erat, quod in versione lat. expressi, saepe me (scil. in huius modi occasionibus) continui. Nunc, ubi animadverti, quod ineunte cap. 35. refertur, nuperrime demum hominem hunc Sardes venisse, intelligo minus commodam esse istam interpretationem, et Wesselingii sententiae ultro accedens, corripi in Graecis nostris ἀνίσχον velim. S.

CAP. XLIII. 5. καθαρθεὶς) Bene Arch. liber. Neque enim dialecti indoles, ut καθαρθεὶς scribatur, permittit. καθάρσιος, καθαρσις, καθάρη, quae passim hic reperiuntur, scripturam firmant. Contra peccatur c. 46. ἐν πίνθει μεγάλῳ καθῆστο, quod καθῆστο fuisse, κατήμενος et hoc de genere alia ostendunt. Vide III. 83. Quae vero de infelice Adraсто produntur, in Luciani animo fuerunt Iovem Consul. exhibentis c. 12. WESS.

8. τοῦ δνείρου τήν Φήμην) *Eustathius in Homer.* p. 1965, 62. [immo p. 1956. ed. Rom. et p. 828, 38. ed. Bas.] ἢ δὲ τῷ, χαλεπὴν Φῆμιν ὀπάσσει, (*Odyss.* Ω. 200.) Φανερώς ἢ Φῆμιν ἐστὶν Ἰωνικῶς, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ. Confer in *Iliad.* pag. 799, 10. [p. 716, 38. ed. Bas.] Cuius decreto si obtemperamus, nihil verius *Arch.* τοῦ δνείρου τήν Φῆμιν. Idem III. 153. πρὸς ταύτην τήν Φῆμιν Ζωπύρῳ ἰδοῖκε ἀλώσιμος εἶναι ἢ Βαβυλῶν, sed solus. Discrimen exiguum, non negligendum tamen. WESS. — Optandi cuique libera potestas: et longe equidem absum, ut ionicam formam Φῆμιν asperner. Sed et communi Φῆμην uti licuit *Herodoto*, sicut V. 72, 14. Φῆμην habemus, nullā codicum discrepantiā. S.

CAP. XLIV. 4. et 6. Καθάρσιον --- Ἐπιστίδιν τε etc.) Tetigit et haec *Eustath.* in *Odyss.* p. 1562, 33. [ed. Bas. p. 262. sub fin.] Notissimi Iovis tituli sunt, expliciti a *Dione Chrys.* Or. I. p. 8. D. et XII. p. 226. A. uberiusque a Cl. *Ioann. Taylor* ad *Lysiae Or. Parental.* p. 35. WESS. — Conf. veteres Interpretes ad *Aristoph. Eq.* 498. et ad *Euripid. Hec.* 345. quos ad h. l. *Larcherus* laudavit. S.

CAP. XLV. [12. θεῶν κου τις) Sic accentum signat noster cod. F. Editi vulgo omnes, θεῶν κοῦ τις. Commode θεῶν κοῦ τις codd. Pa. et Pe. θεῶν κου τις Pe. S.]

14. Κροῖστος μὲν νυν ἔθαψε ὡς εἰκὸς ἦν etc.) Nolui msstis reniti; quibus εἰκὸς, quorsum *Medic.* ducit, si placuisset, cupide adsensus fuisset. Haud scio vero, sperni-ne oporteat *Arch.* Κρ. μὲν νυν ἔθαψε, ὡς εἰκὸς ἦν θάψαι τὸν ἐαυτοῦ παῖδα. Convenit scribentis mori abundans illa repetitio, ut VI. 109. IX. 11. etc. WESS. — Vide Var. Lect. S.

17. ἐπὶ τε ἡσυχίᾳ --- περὶ τὸ σῆμα) Et hoc, et mox ἡεῖδε servo. Posterius ob *Homeri Iliad.* χ'. 280. Ἐκ Διὸς ἡεῖδεις τὸν ἐμὸν μόρον. et *Odyss.* ι. 205. οὐδέ τις αὐτὸν ἡεῖδει δμῶν. [At, ob hoc ipsum ἡεῖδει, videtur apud Nostrum ἡεῖδεις scriptum oportuisse, quomodo *Schaeferus* edidit.] Illud, quoniam sententiae rei que ordini melius congruit. Non bene mihi apta nexaque videntur παρὰ τὸ σῆμα --- ἐαυτὸν ἐπικατασφάζει τῷ τύμβῳ. Ita enim δις ταυτόν. Verum in frequentissima harum praepositionum commutatione suum cuique, sine acerbitate tamen, iudicium esse debet. De *Adrasto Diodorus* T. II. p. 553. [in Excerpt. *Peiresc.*] ὁ δὲ εὐδὲν ἤττον κατ' ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄτρου τάφον πορευθεὶς *Herodot.* T. V.

ἑαυτὸν κατέφαξεν. *Plutarchus de Stratone Narrat. Amat.* p. 772. ὁ δὲ Φανερώς ἐπικατέφαξεν ἑαυτὸν τῇ παθύνῃ. *WESS.*

21. ἐν πένθει μεγάλῃ καθῆστο) Citasse haec *Eustathium* monuit *Portus*. Tristitiae indicium, et apud alios poenitentiae, habitus iste erat. *Iosephus Ant. Iud.* XIX. 8, 2. ἡ πληθὺς αὐτίκα - ἐπὶ σάκου καθισθεῖσα τῷ πατρὶν νόμῳ τὸν θεὸν ἱκέτευεν. Verum hoc illi nationi Syrisque paene sollemne. Male certe mutat *Arch.* cum *Vind.* *WESS.* — Nusquam hunc *Herodoti* locum citavit *Eustathius*; nec hoc *Portus* ait. Sed respexerat *Portus* (in *Lex. Ion.* voce Καθῆστο) ea quae de hoc verbo *Eustathius* disputavit ad *Iliad.* α. 569. p. 113. ed. Bas. et quae idem *Eustath.* ad *Iliad.* δ. 412. p. 374, 13. adnotavit, ubi ἦτο ait idem valere ac διαγι καὶ μένε. Scripturam κατῆστο, quam et h. l. cum *Schaeff.* et III. 83, 14. cum eodem et cum *Reizio* adoptavi, commendaverat *Wess.* ad c. 45, 5. iterumque ad III. 83, 14. Vereor autem, ne cauti *Wesselingii* potius, quam audaciorum aliorum doctorum virorum, sequi vestigia debuerim. Nam in κατήσας quidem per τ scriptum III. 134, 5. consentiunt libri omnes, itemque in κατήμενος VIII. 90, 19. IX. 56, 4. et alibi. At in καθῆστο scrupulum iniicere debebat, quod et h. l. et III. 83, 14. ne unus quidem ex omnibus codicibus, qui adhuc excussi sunt, καθῆστο praeferat, communi consensu omnes scripturam per θ teneant. Nam quod in *Var. Lect.* ad III. 83. scripturam καθῆστο ita adposui, ut videri possit solum cod. F. illam exhibere, oblitus eram ibi diserte adiiungere F. cum aliis multis omnibus et edd. ante *Reiz.* Quare, ut quidem nunc stat sententia, sicut veterem scripturam in contextu mutare *Wesselingius* non consultum duxit, sic et ego utroque loco καθῆστο rescriptum velim. Nam, quod in *Var. Lect.* ad h. l. de scriptura dixi, quam cod. F. lib. III. c. 83. exhibeat, id incauto exciderat. Deleta ibi (p. 42. l. 5.) velim ista: „Sed quoniam III. 83.“ et quae sequuntur; eorumque loco adscripta haec; „Adhibui tamen cum *Schaeff.* formam „verbi, quae reliquo *Herodoti* usui consentanea videbatur. Sed vide *Adnotat.* ad h. l.“ S.

CAP. XLVI. 1. Ἀστυάγειος) Melius fortasse Ἀστυάγειω, quo modo *Archiep.* plerumque semper, rarius *Ask.* et *Vindob.* semel *Aldus* l. 111. quod ex *Mediceo* Ἀστυά-

γινεσθαι constanter edente, mutatum fuit. Ego Ionum consuetudini, cui Κυαζάρω, Καμβύσιω et huius formae plura debentur, adscribo. WESS.

5. καταλαβεῖν) Male Gronovius audit ob Medicei καταλαβεῖν probatum, quod tamen aliae schedae ratum habent atque obportunum est. Nondum id animo rex versabat, ut gliscentem Persarum potentiam obprimeret ac prorsus everteret: accisam et coërcitam desiderabat. Itaque legatis, ut sciscitarentur, iniunxit, εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθήσεται, an in Persas expeditionem susciperet et aliquem virorum exercitum adscisceret; c. 53. Quod utique omnibus in more est, qui ex aucto vicinorum et magis crescente imperio rebus suis formidant, ut bene S. Pufendorfius VIII. 6, 5. Iur. Nat. et Gent. Ut vero intellexit ex oraculo, in fatis sibi esse μεγάλην ἀρχὴν καταλύσασθαι, tum demum cupido incessit et spes evertendi Persarum Cyrique regni, καταλύσειν τὴν Κύρου βασιλείην. Haec Noster clarissime. Καταλαβεῖν coërcendi et conpescendi notionem non recusat. Suidas, κατάλαβεν ἐπέλαβεν, ἐπέτρεψε τῆς ὁρμῆς, additis Herodoti verbis V. 21. quibus respondent III. 36. et 52. VII. 9. ne alia adnumerem. Conf. Abresch. Diluc. Thucyd. p. 509. WESS.

CAP. XLVII. 4. ἐκατοστῇ ἡμέρᾳ χρῆσθαι τοῖσι χρηστηρίοις) H. Stephanus vulgatae lectionis (ἐκαστον τῇ) faber est, parens schedis suis. Offendit eum, neque inmerito, ἑκαστος hac vocum in serie: ἑκαστον maluit; nec quidquam de vitio suspicatus, reiectis prioris interpretis Latinis, vertit, singuli eodem die oraculum consulerent, τῇ ἡμέρᾳ interpretatus ac si esset τῇ αὐτῇ vel ταυτῇ ἡμέρᾳ. Placuit hoc doctis viris, Horreo Obs. Herodot. c. 12. Elsnero Schediasm. Critic. c. 6. et aliis. At finitus a rege dies fuit, κυρὴ τῶν ἡμερῶν, c. 48. quo legati omnes, postquam Sardibus profecti erant, oracula sciscitarentur. Itaque, clanculum a Croeso illis dictum constitutumque fuisse, ne ad oraculorum praesides eius notitia manaret, Elsnerus adseverat, tametsi finitionis eius in scriptore et re ipsa vestigium nullum, vola nulla. Cui enim bono clandestina ista diei determinatio? Satis utique regi erat, ne nuncii, illive, ad quos amandabantur, rei, quam animo agitabat, scientiam haberent. A Stephani opinione nonnihil defle-

ctit D. Heinsius, ἑκάστον ἡν ἡμέρη, id est, eodem die, corrigens, monente Iungermanno ad Polluc. I. 67. Verum, quae supra posita sunt de constituto ab rege consultationis signatoque die, et hanc suspicionem urgent, sicuti quoque Georg. Arnaldi Animadv. in Herodot. c. 29. μήν ἡμέρη. Non addo, ἡν usurpasse Herodotum nusquam, atque ab eius loquendi more discrepare. Longius abit Cl. Reiskii ἑκάστους ἡμέρη, quasi singulis statutus consulendi dies fuerit; non, quorsum Nostri oratio pertinet, omnibus unus atque idem. Πρῶτην ἡμέρην sive κυρίην fuisse adgnosco, neque inprobo Scholiasten Luciani Ion. Trag. c. 30. ἔταξεν αὐτοῖς πρῶτην ἡμέραν μετὰ τὸ ἀφικέσθαι. Sed quotus ille fuerit, in controversia manet. Gronovius ex Medic. ἑκάστος τῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι, quique ista die oraculis uterentur. Qua quaeso? Eane, qua legati Sardibus proficiscebantur? Id quidem, si nunciis alas aptasset Croesus, inpetrari haud potuit. Soloeum praeterea, ut lenissime dicam, ἡμερολογίστας --- ἑκάστος --- ἐπειρωτῶντας, cui similem bonae notae scriptores structuram ignorant. Habet, nec me fugit, vir eximius gemina, uti opinatur, exempla, quae, si sedulo excusseris, aliena adparebunt. Abstineo cum maxime ab ea opera, quod otium mihi fecerit Küsteri diligentia in Cierici Biblioth. Vet. et Rec. T. V. p. 396. Küsterus ipse, Stephani versionem sententiamque collaudans, excidisse coniicit notam numeralem K'. vel Δ'. aut aliam quamvis, qua Herodotus τὴν κυρίην τῶν ἡμερῶν designaverit: cui facile adstipulor in numerato die et clare a rege expresso: miror tamēn, neque eum, nec quemquam, quod sciam, praeter St. Berglerum in Herodoteis illum animadvertisse. Aldi, Medic. Paris. C. ἑκάστος τῇ ἡμέρῃ χρῆσθαι signant adnumeratum diem liquidissime, modo una omissa litera ἑκατοστῇ ἡμέρῃ centesima die reponatur. Haec κυρίη τῶν ἡμερῶν, qua legati deorum ingrederentur templa, Croesus culinam. Ἐκατοστὴν dixisse et statuuisse videtur, quod eorum alii in Graeciae ultimos fines, alii in intimas Libyae arenas oraculorum caussa penetrare deberent. Ut ut illud fuit, gloriam instaurati feliciterque sanati loci Steph. Berglerus aufert. Vide Act. Lipsiens. anni MDCCXVI. p. 421. WESS.

14. καὶ οὐ φωνεῦντος ἀκούω) Docta Grammaticorum

natio uno fere ore καὶ οὐ λαλέοντες ἀκούω, *Ammonius*, *Suidas*, *Eustathius*, atque alii, a *Valkenario* laudati ad *Eraniū Philon.* [cum *Ammonio* editum,] p. 170. Consentit *Apollonius* in *Glossis Herodoti* apud *Etymolog.* [v. Κωφός.] p. 552, 7. tum *Aristides*, *Oenomaus* in *Eusebii Praep. Evang.* [V. 39.] et *Porphyrus Vit. Plotini* c. 22. [item *Lucian.* de *Salt.* c. 62.] Scripti codices in vulgato adquiescunt, nec non et lapidis monumentum, Delphis a *Cyriaco Anconitano* visum, *Inscript.* p. 28. Neque ego obliutor. *Grammaticorum* οὐ λαλέοντες ex interpretamento venit. *WESS.*

15. Ὀσμὴ --- κραταίρεινοιο χελώνης *Fr. Vigerii* [ad *Euseb. Praep. Evang. lib. V. c. 21.*] et *Gronovii* praesidio munita satis est. Testudo oraculi κραταίρεινος, ex duriore testa, λιθόβινος *Empedocli* est in *Plutarchi Sympos.* I. p. 618. de quo eius titulo docte *Piersonus Verosimil.* lib. II. 2. Id dissimulare nefas, inclementius *H. Stephanum* [a *Gronovio*] exagitari. Auctor non fuit spretae scripturae κρατερὴν οἶα χελώνης. Dedit quod in Codice repererat, et in marmore *Cyriaci* legitur. Adde *Muratorium Thesaur.* T. II. p. 587, 3. sed memoriae peccato errantem. *WESS.* — Κρατερήνοιο, quod nullis machinis tuearis, relictum fuit in *Schol.* ad *Lucian.* II. p. 676. [ad *Iov. Trag.* c. 30.] licet et in eisdem *Scholiis* p. 637. [ad *Iov. confut.* c. 14.] alterum genuinum legeretur. Quod alibi reperitur Ὀσμὴ δ' ἐς Φρίνας ἤλυθ' ἐμὴν, positum a tali videtur, cui fuit ignota vetus et HomERICA loquendi ratio, *Alcaeo* restituenda apud *Athen.* III. p. 85. F. ἰαίνοι σε Φρίνας αἰ θαλασσία λιπαίς. *Aeschyl.* *Pers.* 161. καὶ με καρδίαν ἀμύσσει Φροντίς. *Suppl.* 384. φόβος μ' ἔχει Φρίνας. *Eurip.* *Or.* 606. ὥστε μ' ἀλγῆσαι Φρίνας. *Grammaticis* ista scribendi figura vocatur ὅλον κατὰ μέρος. *VALCK.*

17. χαλκὸν δ' ἐπίσται) In *Suidae* Κροῖσος, χαλκός δ' ἐπίσται, cui *Galeus*, *Pauw*, alii, primas dant contra tabulas et marmor. Non ego. *Portus* ex ἐπίω sive ἐπίπνυμι recte propagavit. Cui testudini substratum quidem aes, verum aes quoque induta est; χαλκὸν ἐπίθημα mox adpellat. *WESS.* — ἐπίσται penacutē, ut nos membranas secuti edidimus, sic et apud *Suidam* l. c. scribitur, recte, secundum *Grammaticorum* canonem ab *Eustathio* traditum ad *Iliad.* α. p. 113, 32. ed. Bas. (p. 150. ed. Rom.) nempe a prima pers. ἴσμαι, ἐπίσμαι; ut ἴσμαι, καθῆσμαι; ἴσμεν, καθῆσμεν, unde καθῆστο. *S.*

CAP. XLVIII. 5. τῶν μὲν δὲ οὐδὲν προσίετο μιν) *Latins* [Gronovii], *quorum quidem nullum admittebat eum*, non intelligo: quanto clarius prior interpretes, *quorum quidem nullum probavit*. Positum est καθ' ὑπαλλαγὴν. *Vulgus dixisset τῶν μὲν δὲ οὐδὲν αὐτὸς προσίετο*, uti *Portus admonuit*. Sic *Aristophanes Equit.* 358. ἐν δ' οὐ προσίεται με τῶν πραγμάτων. Quod his subditur, ὁ δὲ - - - αὐτίκα προσεύχετό τε καὶ προσεδίξατο, *Reiskio olim vitii reum fuit ac mutandum: nunc minime*, ob c. 60. προσεύχοντο τὴν ἀνθρωπον. *Esse enim idem atque εὐλογα πρὸς αὐτὸ εἶπαι, praeclara et honorifica de eo dicebat*. Non opinor. Uterque *Nostri locus adorationem ponit*. *Croesus, turpi superstitione dementatus, oraculi responsum, ut vidit, adoravit*, prorsus ac *Ciliciae praefectus accepto oraculo: ὁ δ' ἡγεμὼν ἐκεῖνο ἐξεπλάγη καὶ προσκύνησε*, in *Plutarcho de Defect. Oracul.* p. 434. E. *WESS.*

CAP. XLIX. 6. μαντήϊον ἀψευδὲς ἐκτῆσθαι) *Eustath.* in *Homer.* p. 759, 41. [*Iliad.* p. 662, 39.] τὸ ἐκτῆσθαι Ἀττικόν ἐστι καὶ αὐτὸ, καὶ Ἰωνικόν δὲ, ἀπαβληθέντος τοῦ συμφώνου τῆς αὐξήσεως. Itaque non repudio. *Florentinus liber inconstantia laborat; mutat hic et cap. 155. 170. retinet III. 100. IV. 190. etc. Proxime [l. 5.] οὐ γὰρ ὦν οὐδὲ τοῦτο λέγεται*, reponit vir doctus οὐδὲ τοῦτου vel οὐδὲ περὶ τοῦτου. Non sequor. *Δίχιν* utraque in forma id locutionis genus non renuit. *WESS.*

CAP. L. 2. κτήνα - - - πάντα τρισχίλια) *Gronovium* vide. Qui veri fidem hunc victimarum numerum excedere decernunt, non recordantur liberalissimae *Salomonis pietatis* in templi *Hierosolymitani* dedicatione l. *Reg.* viii. 63. nec *Graecanicae superstitionis*, qua saepe, uti *Theodoretus* ait *Orat.* VII. ad *Graec.* p. 104. καὶ ἐκατόμβας καὶ χιλιόμβας κατέθνον, καὶ ποίμνια κατέσφαττον καὶ βουκόλια. *Genio Croesi prodigum id non fuit. WESS.* — Post *Is. Casaubonum* docuerat *Gronov.* ad h. l. πάντα idem valere ac ἐκάστου γένους, de quoque genere. *Conf. Wess. et Valck. ad Nostri lib.* IV. c. 88, 3. *S.*

5. νήσας πυρὴν μεγάλην) Fui in ambiguo, refingerem-ne νήσας ex *S. Remigii* schedis; sed praestat parco esse. *Περικλήσσι* bis obvium est II. 107. *Apollonius Rhod.* III. 1033. αὐτῷ πυρκαϊὴν εὐ νήσας, et vs. 1207. νήσσι σχίζας. Adde *Eustath. Homer.* p. 741, 59, [*Iliad.* p. 638, 10 seqq. ed. Bas.] Quod

additur de Lydis [l. 7.] θύειν - - ὃ τι ἔχει ἕκαστος, victimas utique spectat atque ad sententiam verborum requirit, ut intelligas τιμώτατον, ut Reiskius, sive θύσιμον, ut ego malo. Quis enim putet, imperatum fuisse, ut quidquid haberent, inmolarerent? WESS. — Quod adiicitur τούτῳ, facile intelligitur τούτῳ τῷ θεῷ. Sed et, si abesset τούτῳ, per se intelligebatur, sacra ista Delphico deo fieri voluisse Croesum. Mori autem Scriptoris nostri convenire videtur id quod noster cod F. praefert, τοῦτο ὃ τι etc. quod videndum ne et alii dent libri, neglectum ab his qui illos excusserunt. Vallam certe in suo exemplari vocem τούτῳ non reperisse, ex illius versione colligitur. S.

[9. ἡμιπλίνθια etc.) Diodorus Sicul. XVI. 56. aliique auctores, qui ab Hemsterhusio ad Luciani Contempl. c. 12. nominantur, πλίνθους, lateres vocant, quos Noster dimidiatos lateres, ἡμιπλίνθια: quasi latine semilateres vel semilateria dicas. Nempe illi latiore quadam notione voc. πλίνθος acceperunt; Herodotus vero, quum πλίνθαι plerumque intelligerentur lateres formam exacte quadratam et quatuor latera aequalia habentes, satis declarat cur ipse ἡμιπλίνθια nominet; mode rationem illius recte interpreteris. Nam, quod ait ἐπὶ μὲν τὰ μακρότερα, ποιῶν ἑξαπάλαιστα, etc. id qui (ut vulgo ab interpretibus factum video) sic interpretantur, ut alios lateres fuisse longiores intelligant, alios breviores; hi profecto egregie falluntur. Lateres sive semilateres, quos dicit Scriptor, pari figurâ mensurâque omnes fuere, nempe formâ non usquequâque quadratâ, sed oblongâ; et quidem in longiorem partem, ἐπὶ τὰ μακρότερα, (scilicet μέση; sicut in illis dictionibus ἐπὶ τὰδε, ἐπὶ θάτερα, ἐπὶ δεξιά, ἐπ' ἀριστερά) sex palmas metiebantur, in breviorē tres palmas; ita ut duo talia ἡμιπλίνθια, alterum iuxta alterum posita, unius integrae πλίνθου figuram referrent. Praeclare etiam olim (ut ex Larcheri ad h. l. adnotatione discimus) illustris Itinerum minoris Anacharsidis Auctor viderat, de triplici dimensione, in longum, latum, et profundum, quod aiunt, hîc agi: sed idem, difficultate ea impeditus, de qua mox dicam, in Larcheri aliorumque interpretum sententiam concedens, longiora alia ἡμιπλίνθια, alia breviora, statuit; longiora nempe ea, quae ex albido auro confecta fuisse Herodotus ait; breviora

quatuor illa, quae ex auro perpurgato. Vide *Voyage de jeune Anacharsis*, T. II. p. 431. ed. in form. oct. S.]

10. ἑξαπαλαίστρα) Habuisse Nostrum ex doctrina, vel more patriae, aut alia consuetudine, ἑξαπάλαστα, τριπάλαστα etc. fallax [Gronovii] suspicio est. Τῶν ποδῶν μὲν scribit ipse II. 149. τετραπαλαίστων ἰόντων, τοῦ δὲ πήχειος ἑξαπαλαίστου, nullā Codicum discordiā. Minime παλαστήν damno. Phrynichus, [p. 130 ed. Nunnesii,] παλαστή τὸ μέτρον καὶ θηλυκῶς λέγεται καὶ ἄνευ τοῦ ι. Neque nescio criticorum veterum contentiones de Homérico τὸν δὲ παλαστήσασα *Odys.* A. 252. Sed amo, haberi si possit, scriptionis in Herodoto consensionem. WESS. — Monuit *Sehneiderus* in *Lexico critico Linguae graecae*, etiam in *Chandleri Inscript.* Attic. p. 2. n. 1. plus semel παλαστήν absque iota scribi. Suspiciari vero licitum erit, scripturam istam nonnisi vulgari usu, brevitatis caussa, obtinuisse: nam quod apud *Phrynichum* legitur, homines indoctos παλαστήν cum iota scribere, id quidem vel ipsius Grammatici culpā, vel librariorum, turbatum videtur. S.

12. ἀριθμὸν δὲ, ἑπτακαίδεκα καὶ ἑκατόν) In πλίνθων sive ἡμιπλινθίων numero *Diodorum Sicul.* ab *Herodoto* discrepare nota res est: adnumerat cxx. lib. XVI. 53. [immo cap. 56.] ubi in *Adnotationibus* plura. WESS. — Nempe rotundo numero usus est *Diodorus*; qui nec ita subtiliter, ut *Noster*, materiae et ponderis diversitatem memoravit. S.

[13. ἀπίφθον χρυσοῦ) Consentiant interpretes omnes, purissimum aurum hoc nomine intelligi: sed in explicanda nominis ratione in partes abeunt contrarias. *Larcherus* cum *Salmasio* (*Exercit. Plin.* p. m. 762 et 791. cui etiam *Niclas* suffragatur in *Notis ad Aristot.* *Mirab. Auscult.* p. 88.) ἀπίφθον aurum idem intelligit quod aliās ἄπυρον vocatur, scilicet quod absque coctione statim perfectum et purum reperitur. At hanc interpretationem nec usus sermonis nec analogia admittit. ἀπίφθον enim aurum Graeci dixere τὸ πολλάκις ἰφθόν, ὥστε γένεσθαι ἄβρυζον, saepius excoctum, quo fiat obryzum; ut perspicue *Suidas* cum vetere *Thucydidis* Interprete ad II. 13. docet. Quibus *Etymologus* adsentitur, loco a *Wess.* in *Var. Lect.* citato, monens ἀπίφθον aurum ab *Herodoto* dici fere ut ab *Hesiodo* πάνιφθον, ἀπὸ τοῦ ἰφθός. Nempe non est hic τὸ ἀ στερητικόν: sed ex ἀπὸ et ἰφθός com-

positum vocabulum ἀπὸ φθοῦς, decoctus, percoctus; quemadmodum etiam a verbis ἔψω et ἐψέω fiunt composita ἀφύψω et ἀφειψέω. Itaque recte faciunt qui cum Laur. Valla ἀπὸ φθοῦς χρυσὸν aurum intelligunt excoctum, id est, igne bene purgatum: quo de vocab. in eandem sententiam diligenter Aem. Portus in Lexic. Ion. disputavit. conf. Pollucis Interpp. ad III. 87. Pari ratione in Alexidis versiculo apud Athen. III. 122. f. aqua decocta, quae crudae opponitur, ὕδωρ ἀπὸ φθοῦς vocatur.

Iam ab excocto illo purioremque auro mox (l. 14.) distinguitur λευκὸς χρυσός, id est, candidum sive (ut commode Valla reddidit) albidum aurum; nempe, quod minus fuerit perpurgatum, multumque argenti habuerit immixtum: nam omni auro (ut Plinius ait, veteres auctores secutus, lib. XXXI. sect. 23.) inest argentum vario pondere. Et apud nullum quidem alium scriptorem λευκὸν χρυσὸν (hoc ipso nomine) memoratum legimus: sed, quoniam de cxvii. hemiplinthiis nonnisi quatuor ex puriore auro confecta ait Noster, reliqua omnia ex albedo auro, consentaneum est ut albidum aurum minus purum intelligamus, quum praesertim nonnisi baseos vice fungi debuerint ista ἡμιπλίνθια, cui basi leo ex purissimo auro conflatus insisteret.

At quod de pondere hemiplinthiorum utriusque generis vulgo apud Nostrum adiicitur, ἀπὸ φθοῦς χρυσοῦ τέσσαρα, τρία ἡμιτάλαντα ἑκαστον ἔχοντα τὰ δὲ ἄλλα --- σταθμὸν διτάλαντα, id quidem, si verum illud est quod de pari omnium hemiplinthiorum mensura paullo ante diximus, mirum utique et absurdum debet videri; pondus hemiplinthiorum ex puro auro factorum quartâ parte minus fuisse quam eorum quae argentum auro mixtum habuerunt! Nam τρία ἡμιτάλαντα non, quod Valla in versione expressit, duo talenta cum dimidio significat, sed unum cum dimidio. (conf. Polluc. IX. 55. et Lexic. nostrum Polybianum, voc. ἡμιδοκτύλιον, ex Polyb. VI. 23, 11. tum voc. ἡμιπόδιον, et ἡμιστάδιον.) Neque ignorasse Herodotum putabimus, gravius aurum esse argento. Quam difficultatem non aliter levare posse viri doctissimi existimarunt, nisi statuerent hemiplinthia ex puro auro facta multo breviora fuisse reliquis. At hoc quoniam non modo gratis sumitur, sed etiam superioribus Herodoti verbis manifeste repugnat, alia quaerenda

medela erat. Intelligi par erat, non *τρία ἡμιτάλαντα* h. l. scripsisse *Herodotum*, sed id ipsum quod *Valla* sive ex felici coniectura hic expressit, sive in suo graeco exemplari repererat; nempe *τρίτον ἡμιτάλαντον*, quod *duo talenta cum dimidio* significat, prorsus sicut apud eundem *Nostrum* *ἑβδομον ἡμιτάλαντον* sunt *sex talenta cum dimidio*, et *τίταρτον ἡμιτάλαντον*, *tria talenta cum dimidio*. Atque haec pluribus abhinc annis ita in commentariis meis scripseram, quum eandem huius loci emendationem a viro de bonis literis praeclare merito *Fr. Chr. Matthiae* propositam vidi in *Programmate*, *Francofurti ad Moenum* anno 1810. vernaculo sermone edito. Eandem vero, quam auctori restitimus, scripturam haud dubie olim in suis *Herodoti* codicibus veteres *Grammatici* repererant. Certe, quum *Polux* IX. 54. ait, priscos auctores *τρίτον ἡμιτάλαντον* et *ἑβδομον ἡμιτάλαντον* ea quam dixi notione usurpasse, utique videri debet *Herodoti* hunc locum et paulo inferiorem (l. 30.) in animo habuisse: quodque idem adiicit *πέμπτον ἡμιτάλαντον*, fortasse memoriae lapsu sic scripsit pro eo quod est *τίταρτον* apud *Nostrum*. Paria *Etymologus* habet p. 744. et *Didymus* apud *Priscian.* p. 1350. et p. 1347. diserte auctorem *Herodotum* citans. Adnotare obiter liceat, (quod et *Priscianus* et *Didymus* locis citatis monuerunt) ex similima loquendi formula derivatum esse latinum nomen *Sestertius*, quod idem valet ac *semis tertius*, scil. *assis*, id est, *duo asses cum dimidio*. S.]

[15. *λέωντος εἰκόνα*) Forsan in *leonis* illius memoriam, de quo *Noster* infra, cap. 84. Conf. *Creuzeri* *Historicor. Graec. Fragm.* p. 103 seq. Aliam huius donarii rationem *Pignorius*, finxerat ad *Tab. Isiac.* p. 23. referente *Gronovio* ad h. l. S.]

17. *κατεκαίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νηός.*) De templo *Delphico* *Pisistratidarum* tempore deflagrante, II. 180. WESS.

19 seq. *ἔλκων σταθμόν ἑβδομον ἡμιτάλαντον*) Vide *Gronov.* [at is quidem hic nihil docet] doctosque interpretes *Polucis* IX. 54 seq. Usus praeter alios his est *Didymus*, cuius in *Prisciani de Ponder.* Commentario p. 1350. [ed. Putsch.] verba sic scribenda videntur: *Ἰωνες καὶ Ἀττικοὶ τὰ δύο ἡμισυ, ἡμισυ τρίτον φασὶ, καὶ τὰ ἑξ ἡμισυ τάλαντα, ἑβδομον ἡμιτάλαντον, καθάπερ φησὶν Ἡρόδοτος.* Quae adduntur, nihil ad *Nostrum*,

nec vera omnia sunt, sed vitio temporum turbata. Lege Commentar. ad *Marm. Sandvicense* Clar. Io. Taylor. p. 32. WESS. — De ista loquendi formula paullo ante dixi. Quod vero hinc *Wesselingius* ait, *Quae apud Priscianam adduntur, nihil ad Nostrum, etc.* in eo memoriam fefellisse doctissimum virum observavit nuper (de quo me per literas *Boissonadus* meus monuit) alius Vir doctus in *Diaris classico*, quod in Britannia editur. (*Classical Journal*, N°. 10. Vol. 5. p. 334.) Scilicet post verba ἰβδομον ἡμιτάλαντον a *Wessel.* relata, haec vulgo leguntur: καὶ τοὺς τέσσαρας ἡμισὺν πήχεις, πέμπτην ἡμισπιθαμὴν, καθάπερ Φησὶν Ἡρόδοτος προβίς τὸ ἰνδικάτους. Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς. Ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. Quae utique nonnihil corrupta sunt: nempe πέμπτην ἡμισπιθαμὴν imperitus aliquis librarius sive etiam editor huc inexit, pro eo quod *Didymus* scripserat, πέμπτην σπιθαμὴν, respiciens *Herodoti* locum II. 106, 9. docensque πέμπτην σπιθαμὴν idem valere ac τέσσαρας ἡμισὺν πήχεις, id est, quatuor cubitos cum dimidio, sive (quod eodem redit) quatuor cubitos cum una spithama, ut equidem ibi in versione latina posui priusquam *Didymi* auctoritas mihi innotuisset. Iam quae deinde apud eundem *Didymum* sequuntur verba, ea ad *Herodotum* utique non spectant, sed prava distinctione laborant. Post Φησὶν Ἡρόδοτος interpungenda erat oratio, quae dein sic procedit. Προβίς τὸ ἰνδικάτους Ἰάδης ἐν τῷ περὶ Μουσικῆς, ἐπιφέρει τρίτον ἡμιπόδιον. S.

CAP. LI. 3. μεγάθει) Movit controversiam vir celeberrimus τῷ μεγάλῃ, quod *Florentiae* μεγέθει reperiatur et hic et alibi: nusquam ergo *Herodotum* videri μέγαθος scripsisse. Aliud visum *Gr. Corintho*; [*Dialect. ion. §. 59.*] τὸ μέγεθος, ait, μέγαθος λέγουσιν *Iones*. Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρῃ τῶν Ἱστοριῶν II. 76. πρόσωπον -- μέγαθος ὅσον κρέξ. Quo tamen loco *Arch. μέγεθος*. At is hoc in vocabulo varius est, sicuti et *Vind.* Saepe hoc, saepe illud probatur. Μεγάθεια, μέγαθος I. 202. 203. II. 92. III. 107. IV. 52. etc. uterque. Par discordia in *Remig.* et *Ask.* Retineamus vulgatum, donec aliunde certius adfulgeat. Dictio ipsa tuta et protecta est. Μεγάθει σμικροί II. 74. IV. 52. μικρός γὰρ μάκρος οὗτος *Aristoph. Acharn.* 909. κάλλει καλῆς, μεγέθει μεγάλῃς, τίχῃ σοφῆς *Theophilus in Athen.* XII. 2. p. 563. A. WESS.

9. χωρίων ἀμφορίας ἱκανοσίους) *Scythici* aheni par capaci-

tas, IV. 81. WESS. — Quod ait ἐπὶ τοῦ προηγουμένου τῆς γωνίας, sic rursus VIII. 122, 7. Nescio vero cur τῆς γωνίας adiecto articulo dicat, nec tamen adiiciat ad dextram-ne, an ad sinistram. S.

10. Θεοφάνισι) Dum scriberentur qui supersunt codices Herodotei, notissima fuerunt Θεοφάνεια. Festum Delphicum hoc velut proprio nomine dictum fuisse, haud opinor. Fortasse scripserat Herodotus Θεοξενίοισι. Delphis Θεοξένια celebrata, quod Castellanus et Meursius ignorarunt, aestimare licet e Plutarcho T. II. p. 557. F. et Polemone apud Athen. IX. p. 372. A. Utrobique narratis congruit grandis ille Croesi κρητήρ, quo Delphos hoc die festo scribit usos Herodotus. VALCK.

16. ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ, φερόμενον εἶναι ἀνάθημα) Optime distinxit Gronovius. Prior interpretes male verterat, dederatque occasionem I. Corn. de Pauw negligentiae istius corripiendae. Quod statim consequitur de homine, Delphis oriundo, qui gratificatus Lacedaemoniis fuerit, Ptolemaeus Hephaestio adripuit, ut nugaretur, in Photii Biblioth. Cod. CXC. p. 481. [p. 321. ed. Gal.] WESS.

[22. ἀνάθημα οὐκ ἐπίσημα) Latinum interpretem secutus Larcherus, minoris pretii donaria intelligebat. Sane simulacrum aureum tricubitale, quod mox memoratur, non adeo vilis erat pretii. S.]

25. τὸ Δελφοὶ τῆς ἀρτοκόπου --- λέγουσι) Habet hinc Plutarchus, addita dedicationis causa, T. II. p. 401. E. [scil. quod per mulieris illius fidem servatus fuisset, quum venenato pane interfectum voluisset noverca.] Dedit et Croesus τὰ ἀπὸ τῆς δειρῆς, sive monilia, collo uxoris detracta, ne quid Apollini negasse videretur: avarus enim ille et hominum credulitati illudens hoc genus dona captabat. Menelao anxio et sciscitanti

Πάγχρυστον φέρε κόσμον ἔχων ἀπὸ σῆς ἀλόχου
δειρῆς, ---

propterea apud Athen. VI. p. 232. Eadem Eustath. Homer. p. 1697, 44. [Od. p. 453, 23. ed. Bas.] monente Berglero. WESS.

CAP. LII. 4. τὸ ξυστὸν τῇσι λόγχῃσι τὸν ὁμοίως χρύσειον) Ex Mediceo iure instauratum belleque explicitum est. Λόγχη hastae spiculum est. Noster VII. 69. αἰχμὰς εἶχον, ἐπὶ

ἂν κέρως-δορκάδος ἐπὶν ὄξυ, πεποιημένοι τὸν λόγῳ: et cap. 77. εἶχον -- αἰχμὰς σμικρὰς, λόγῳ δὲ ἐπῆσαν μεγάλαι. Quae his ferme geminae sunt. Mitto itaque Baechylidae ἔγχεα λογῶν ex Stobaei Serm. LIII. p. 367. Strabonisque ἀκόντιον λογῶν μένον σιδήρῳ μικρῷ lib. III. p. 255. v. [p. 168. A. ed. Cas. Vocab. ἔυστον ex h. l. citavit Ammonius p. 100. nec vero absque macula, de qua vide Valek. ibid. et in Animadv. p. 170. Conf. infra et II. 71, 7.] Potius erit inquirere, iure-ne C. Barthius, ad Papinii Statii Theb. I. 399. p. 137. reposuerit [l. 5.] κείμενα ἐν θήκησι Θηβαίων ἐν τῷ νηῷ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος. Habet ex Stephani margine θήκησι, opinatus, uti arbitror, τὰς θήκας thesauros rerumque sacrarum esse fassis: hinc copula exulare quoque debuit. Non laudo. Aliud veteribus θήκη. Chrysothemis patris Agamemnonis loculum bustumque θήκην πατρὸς in Sophoclis Elect. vs. 899. memorat: frequens Nostro θαλαί ἐν ἱερῇσι θήκησι II. 67. 69. Dabit etiam τὴν θήκην τοῦ Ὀρίστου I. 67. quam σορὸν loculum interpretatur. Cultius Reiskii καὶ Θηβίων, etsi non districte necessarium: passim scribingentium audientiumque peccato Θηβαίων receptum, ubi Θηβίων verius fuerat. Vide II. 9. WESS. — De confusione literarum β et x saepius olim ad Polyb. et nuper ad Athenaeum monui, quum alibi, tum Animadv. T. II. p. 395 seq. S.

CAP. LIII. 9. τῶν ἐξευρημάτων) Exputare non valeo, quamobrem [Gronovio iudice] plebeium nimis sit, ἐξευρήματα inventa interpretari. Croesus ut oraculi vires et divinationem periclitaretur, ea commentus erat, quae inventu ac cognitu per erant difficilia, ἐπινοήσας τὰ ἢν ἀμήχανον ἐξευρεῖν τε καὶ ἐπιφράσασθαι, cap. 48. Invenit personatus Apollo atque explicuit, quod fieri posse rex ambigebat. Sed nolo in re clara operam abuti. Vallae abesse deinde mentio debet. Defuerunt eius libro eadem omnia, quibus mssos plures defectos esse indicavi. WESS. — De Valla vide mox extremam Adnot. ad cap. 54, 7. S.

14. μεγάλην ἀρχὴν μιν καταλῦσαι) Potuisset καταλύσειν sedem tueri, sicuti c. 91. ni Codicibus placuisset aliud; neque illi tamen hoc in genere sibi constant, saepissime in dubium vocantes, quid scriptor ipsemet voluerit. Haec vero celeberrima illa sors est,

Croesus Halym penetrans, magnam pervertet opum vim.

Qua de Cicero de Divin. II. 56. et Davisius ibidem. WESS.

CAP. LIV. 4. πίμψας αὐτὶς ἐς Πυθῶ, Δελφοῦς δωρεῖται) Diu ante Gronovium, interpretis prioris lapsu damnato, locum expedit Cl. Lamb. Bos, Obs. Critic. c. 2. Bene in Iliad. I, 405. Πυθῶ, πόλις Φωκίδος, ἧς οἱ οἰκήτορες Δελφοὶ, Critici Graeci. WESS. — Perperam olim neglexerant intercidere orationem inter voces Πυθῶ et Δελφοῦς. S.

7. προμαντήν καὶ ἀτελείην) Ionice scripserat προμαντήν καὶ ἀτελείην, prouti recte legitur lib. III. c. 67. ἀτελείη τε καὶ προεδρίη iterum occurrit lib. IX. c. 72. Ista talia censerem equidem uno eodemque modo semper exaranda. VALCK. — Ἀτελείην sermonis indoles postulat. Disputatur, utrumnam Valla ἀτελείην sive ἀτελίην, quod H. Stephanus adseveravit, hic legerit, idque eius ex Latinis cognosci queat? De Valla, ut significavi, cessare lis debet. Prioris interpretis, sive is Pet. Phoenix seu Contr. Hera-bachius fuerit, res enim liquida non est, Latina fuerunt: Delphi vicissim Croeso Lydisque donarunt primas in consulendo oraculo partes, primumque in sedendo locum, atque immunitatem et ius perpetuum cuique etc. Quae ἀτελείην, etsi vocabulum sedem migraverit, vertisse eum clamant, atque ex coniectura quidem: nam de membranis apud utrumque silentium. Lectio ipsa dubio caret, demiror-que Corn. de Pauw προμαντήν καὶ προαγγελίην reposuisse. Delphorum in hoc genere gratum erga bene de oraculo meritos animum testantur formulae conplures. Addo descriptis a Gronovio ex lapidibus Cyriaci Anconitani pag. 30. ΔΕΛΦΟΙ ΕΔΩΚΑΝ ΦΙΑΙΠΠΩ, ΚΑΛΑΤΜΝΙΩ, ΑΥΤΩ, ΚΑΙ ΕΚΓΟΝΟΙΣ ΠΡΟΞΕΝΙΑΝ ΠΡΟΜΑΝΤΕΙΑΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΠΡΟΔΙΚΙΑΝ ΑΣΥΛΙΑΝ ΑΤΕΛΕΙΑΝ ΠΑΝΤΩΝ. Aliam Cyriacus excerpserat ἐπιγραφὴν corruptissimam p. 27. iteravitque L. A. Muratorius Thes. p. DLXXXIX. facili opera, modo cura haud defuerit, ex priore sanabilem. WESS. — Simillimam ex Wheelero et Sponio inscriptionem adposuerat Gron. aliamque ex Marmoribus Oxoniensibus: conferri iussit Nostri locum, IX. 73, 14. Quod ad scripturam vocabuli spectat, ἀτελείην utique III. 67, 8. editum est, ubi quidem ἀτελίην quatuor codices dabant; quo modo etiam h. l. in eis codicibus, qui in ἀγγελίην deflexerunt, scriptum olim fuisse videtur; sed IX. 73, 14. in ἀτελείη consentiunt om-

nes. Quarum formarum nulla est, qua non uti potuerit Herodotus: neque enim adhuc mihi persuaserunt viri docti, eadem constanter formam idem verbum ab illo scriptum fuisse. Sin certum etiam exploratumque esset hanc illum sibi legem scripsisse, tamen lubricum institutum foret Editoris, qui quoque in loco (quod Schaefero, Musas edenti, initio constitutum fuerat) *expulsis verborum formis communibus, etiam tum cum codices tacerent, Ionicas sufficere* vellet. Sed, quod idem Vir doctissimus, abiecto mox illo consilio, professus est in Praef. ad suum Herodotum, id et ego diligenti observatione mihi videor intellexisse: *Plane cognovi, inquit ille, Herodotum perinde, ac ceteros Scriptores graecos, dialectum ad grammaticam ἀκριβειαν non ea exegisse qua vulgo creditur constantia atque perpetuitate. Qua de re ut in Var. Lect. saepius a me monitum est, sic in Adnotationibus hisce semel monuisse sufficiat. Caeterum facile crediderim, variandi studio Herodotum h. l. diversis duorum nominum terminationibus προμαντήν et ἀτελείν scripsisse. De Valla quod in Adnot. ad h. l. et ad 53, 9. Wesselingius monuit, errorem suum ipse in Addendis et Emen- dandis professus est. „Quae de Valla et graeco eius codice „dixi, a vero abire serius deprehendi, nactus exemplar „Venetum anni 1474. benevolentia amplissimi Meerman- „ni. In eo nullus hic hiatus, qualis in cod. Arch. cuius „cum Valla in plerisque consensio errandi hanc caussam „praebuit. ἀτελείν Laurentius immunitatem vertit.“ — Hoc verbum immunitatem dein H. Stephanus, licet caeteroquin Vallae versionem ubique sine mutatione exhibens, e versionem eiecit, in ora tamen monens ἀτελείν legere Vallam pro ἀγγελίην. Denique, quod et in eadem ad h. l. Adnot. et in Dissert. Herod. c. 8. p. 77. idem Wesselingius in dubitationem adduxerat, quisnam auctor esset veteris latinae versionis in eis sectionibus huius primi libri, quae codici Vallae defuerant, etiam hunc errorem Vir egregius ingenue retractavit in Praef. p. v. interpretem istorum supplementorum non alium, nisi Conr. Heresbachium, agnoscens. S.*

CAP. LV. 7. Ἀνδὲ ποδαβρὲ, παλινψηφίδα παρ' Ἑρμον) Hec- zychio ἀβρὰ βαινῶν est τρυφερόβιος, neque discrepat ποδαβρός. Themistius recte Or. XIX. p. 226, D. ἀλλὰ τρυφῆς ἦν καὶ οὐκ

ἀρετῆς ὁ ποδαβρὸς ἰππωνμία. Convenit etiam Euripideum ἄγειν ἄβρον πόδα, *Troad.* 506. De tono vocis πολυληφιδά disquirat Eustath. *Hom.* p. 26, 35. et 1473, 53. [*Iliad.* pag. 20, 25. *Od.* ed. Bas.] atque utrobique πολυληφιδά [conf. *Var. Lect.*] παρ' ὄρμον φεύγειν, quasi fuga ad navium stationes commendaretur. Nihil simile masti. *Hermi* quoque obportuna mentio. Vid. c. 80. WESS. — De mulo, quem dicit oraculum, vide c. 91. S.

CAP. LVI. 10. τὸ μὲν οὐδαμῇ καὶ ἐξεχώρησι) Supra, οὐδαμᾶ βασιλεύσειν, ubi *Galeus* οὐδαμῇ ex *Arch.* maluit, nullo successu; utrumque promiscue ponitur. [At οὐδαμᾶ nunquam et neutiquam significat; οὐδαμῇ, nusquam, nullam in partem.] Verum leve hoc. Inquirendum est, qua de natione haec praedicentur, Hellenica-ne, an Pelasgica? *Cel. Gronovius* ad Hellenicam transtulit, altera vertens Pelasgica, altera Hellenica, quarum haec nunquam ex illo solo excessit, illa valde multumque est vagata; sed iniuriā, praeterque scriptoris opinionem. Docet, *Athenienses* originis esse Pelasgicae, *Lacedaemonios* Hellenicae: illos sedibus suis non migrasse; *Dores*, quo cum genere *Spartani* mixti fuerunt, multum pervagatos et diu fuisse. Omnia quae subiunguntur, hanc sententiam expostulant; imprimis καὶ ἐκ τῆς Δρυοπίδος οὕτως ἐς Πελοπόννησον ἰλθόν, Δωρικὸν ἐκλήθη, innuunt *Doriensem* et *Heraclidarum* in *Peloponnesum* introitum. Atque hi πολυπλάνητοι: neque fugit *H. Stephanum*, sine causa spretum. *Stephanus Byz.* [voc. Δώριον] clarissime: Ἡρόδοτος ἐν τῇ α'. περὶ τοῦ Δωρικοῦ γένους Φησὶ, πολυπλάνητον αὐτὸ καλῶν καὶ δεικνύς οὕτω, additis *Nostri* verbis. Par de *Hellenibus* aliorum narratio. *Lesbonax* *Protrept.* p. 173. [in *Reiskii* *Oratorib.* *Graec.* T. VIII. p. 22.] οἱ μὲν ἄλλοι πάντες Ἕλληνες ἐκ τῆς σφετέρας αὐτῶν μεταστάντες οἰκοῦσιν ἕκαστος αὐτῶν, ἐξέλασαντες ἑτέρους καὶ αὐτοὶ ἐξέλασθέντες ὑπ' ἑτέρων. *Athenienses* vero nunquam sua regione migrasse, neque alios inde expulisse: οὕτως γὰρ ἐξηλάθητε, addit, ὑπὸ (ἀπὸ) τῆς σφετέρας αὐτῶν ὑπ' οὐδαμῶν ἀνθρώπων κ. λ. Ipsi de se *Athenienses* gloriose ad *Gelonem*, [apud *Nostrum*] VII. 161. ἀρχαιοτάτον μὲν ἔθος παρεχόμενοι, μόνον δὲ ἰόντες οὐ μετανάσται Ἕλλήνων. Non equidem nescio *Pelasgorum* vagationes, multifariam susceptas et absolutas: *Straboni* ea propter πολύπλανον esse ἔθος καὶ ταχὺ πρὸς ἐπαναστάσεις lib. XIII. p. 922. [pag. 625. ed. Cas.] neque

dissimilia litteris mandasse *Dionysium Ant.* lib. I. pag. 14. At *Herodotus* de universa natione non loquitur, sed de Atheniensibus, inde genus suum ducentibus. Id porro memorabile accidit, doctam hanc de Pelasgis, Doribus, Atheniensibus, Spartanis, et Ionibus dissertationem, XIII. ferme sectionibus inclusam, pluribus ex schedis exulare, absentiaeque eius causam a doctissimo inter Italos viro [Assemanno; conf. *Wess.* Diss. Herod. p. 76. et Gerbr. *Brüning* in Actis Soc. Traiect. T. II. p. 160. et T. III. p. 310.] in scholio quaeri: neque enim *Herodoti* esse: antiquum scholiasten nimia sedulitate adscripsisse suo exemplari; hinc illis abesse libris, his adesse. Non placet commentum. *Herodoto*, ne longius evager, *Dionysius*, *Strabo*, *Plutarchus*, *Athenaeus*, *Stephanus Byz.*, ut Grammaticos praeteream, disquisitionem istam constanter adiudicant, estque doctior multo quam pro scholiastae ingenio. Neglecta a librariis videtur, ut suavissima rerum Croesi narratio lenissime decurreret atque inter se aptior cohaereret. Habetur adfine lacunae exemplum c. 131. WESS. — Plura ad hanc et ad proximas duas sectiones spectantia dabit *Larcher*: multaque praesertim huc facientia erudite disputarunt *Parisienses Academici* in Actis Acad. Inscr. T. XIV. XVI. XXIII. et XXV. *Atheniensium originem Pelasgicam* rursus tangit *Noster* II. 51. VII. 94. VIII. 44. Fuisse vero Athenienses origine Pelasgos, praecise negat idem *Larcher* in Chronol. Herod. pag. 262 seqq. At nimirum cum priscis Ionibus Atticam incolentibus coaluerat olim numerosa stirps Pelasgica, et linguam eorum moresque adoptaverat, unumque cum illis populum confecerat: quod et ipse *Herodotus* c. 57. et seq. haud obscure significat. Conf. *Heyne* ad *Iliad.* N. 625. p. 388. S.

CAP. LVII. 1. Ἦν τινα δὲ γλῶσσαν ἔσαν οἱ Πελασγοὶ etc.) Torsit haec *Nostri* disputatio doctissimorum virorum ingenia. *H. Stephani* et *Ph. Cluverii* in arbitraria vocum transpositione audaciam, cui imprudenter adstipulatur *Ampl. Bouherius* Diss. Herod. c. IX. pag. 109., recte conspexerunt *Gronovius* et *Geinozius*. Sunt quoque spectabiles et temerariae *Illust. Maffei* in *Origin. Etruscis Histor. Diplom.* pag. 242. machinationes. Interpunctio loci turbas dedit; cuius, uti opinor, haec genuina sententia. De bar-
Herod. T. V. E

baro Pelasgorum sermone coniecturam, si fas sit, sumi posse ex eorum reliquiis, Crestonem supra Tyrrhenos incolentibus, qui quondam Doribus, Thessaliam tum temporis habitantibus, fuerant finitimi. Haec aperta cuivis. De *Crestone* et *Tyrrhenis* dubitatur. Cl. Reiskio probabile non fit, Pelasgos adeo fuisse evagatos, ut derepente ex Graeciae oris in Etruriam transmiserint; nedum Herodotum eam rem sic nude fuisse elocuturum: nusquam praeterea tota Italia urbem Crestonem inveniri. Itaque, *Τυρσηῶν* loco, *Τυρράνην* reponendam, supra quam Macedoniae urbem Crestonica Thraciae regio fuit; cui quidem suspicioni, msstis nihil iuvantibus, tanquam nimiae, non adsurgo. Mihi *Creston* et regio Crestonica visa olim fuit satis hic obportuna. *Tyrrheni*, Pelasgicae gentis propago, Lemnum olim Imbrumque insederunt, occuparunt dein varia Chersonesi atque ad Hellespontum loca; tum ad montem Atho, testibus *Thucydide* lib. IV. 109. et *Conone* XLI. Supra hos in Thraciae finibus natio fuit Crestonica, forsitan et urbs *Creston*, Thucydidis aetate paene barbara et *διγλωσσος*, cuius et *Noster* VII. 124. VIII. 116. meminit. Quae cum bene habeant, possunt pro veris putari. Quoniam tamen Tyrrhenos Etruriae passim Herodotus memorat, non intercedam valde, si ex *Dionysii* auctoritate [cf. *Var. Lect.*] *Corton* seu *Cortona* Etruriae intelligatur, modo ne *Κρηστώνα πόλιν* moveant. WESS.

7. καὶ τὴν Πλακίην) Iungit haec artissime *Corn. de Pauw* praecedentibus, omnia ab *οἰκτον* δὲ usque in *μετίβαλε* parenthesi includens: par *Reiskii* sententia, sed post *Σκυλάκην* terminum parenthesi statuentis. Quo modo barbari Pelasgorum sermonis in Placianis nullum argumentum, quod sequentia manifesto postulant. Arbitror articulum deesse, adsciscendum certe ad verborum structuram, καὶ τῶν τὴν Πλακίην, et ex illis Pelasgorum, qui Placiam et Scylacem in Hellesponto condiderunt, et quae alia Pelasgica oppida sunt, quae nomen mutarunt: his interseritur, istos ex eo Pelasgorum numero esse, qui Atheniensibus olim adfines fuerunt, de quibus VI. 137., sicuti de oppidis istis *Thucydes* IV. 109. Et haec plana videntur. Praetuli cum *Corn. de Pauw οἰκιστῶν*. Caussam dabit *Mela* I. 16. [I. 19.] Post, *Placia* et *Scylace*, parvae Pelasgorum coloniae, qui-

lus a tergo imminet mons Olympus. Quid nunc facies Illustri Maffei, Placiam urbem ad Hellespontum Propontidemque nusquam fuisse adfirmante? Nostri verba Scholion aut redolere, quod fuerit καὶ τὴν Πακτύην κατὰ Σκύλακα, et *Pactyen secundum Scylacem*, scriptorem videlicet *Peripli*, aut in Placianis latere Picenos. Praeclarius de Herodoteis meritis est doctissimus Abbas Geinoz, mihi in plerisque consentaneus, T. XVI. *Comment. Acad. Inscript.* p. 62. WESS.

[9. ὅσα ἄλλα Πελασγικά etc.) In latina vers. scriptum oportebat, sive quae sunt alia *Pelasgica oppida. S.*]

14 seq. οὐτε οἱ Κρηστωνιῆται --- οὐτε οἱ Πλακινοί.) Non sollicitantur a me Κρηστωνιῆται, tametsi in *Dionysio Κρηστωνιῆται*. Vulgavit *Bouherius Diss. Herod. c. x.* lapidis inscriptionem, Placiae, eius ex opinione, depositi, in qua τῆς μητρὸς Πλακιανῆς sive *Cybeles* memoria, barbari nihil. Fuerunt fortasse inscripti marmoris tempore Placiani, si tamen illorum ea ἐπιγραφὴ, ut *Pelasgicae* gentis lapsu temporis plures, ὀγκλωστοί. At non est. Venit Cyzico, quae vicini oppidi matrem *Placianam* honoris cultu dignata fuit. Vide *Comitis Caylus Antiq. T. II. p. 198.* WESS.

CAP. LVIII. 6. καὶ ἄλλων ἑθνῶν βαρβάρων) Delendam ἑθνῶν vocem *Corn. de Pauw* censuit: sine caussa. Passim ἑθνεα βάρβατα in hoc scriptore. Vocabuli iterationi punctio succursum est. WESS. — Nempē ante ed. *Gronov.* post πλῆθος et post αὐτῶ comma intersertum erat, non post πολλῶν. Sed et, ut nunc distinguitur, scabra et vix sana oratio videri debet. Denique prope absum ut existimem recte olim distinctam fuisse orationem, hac sententia: *Hellenica gens, quamdiu discreta fuit a Pelasgica, infirma fuerat: postquam vero maior pars Pelasgicorum populorum, et multi alii populi barbari, cum illa coaluerunt, in magnitudinem crevit: contra illi ex Pelasgis, qui manserunt barbari, nulla incrementa fecerunt. S.*

7. ὡς δὴ ὧν ἐμοὶ τε δοκεῖ οὐδὲ --- αὐξηθῆναι) *Reiskius* πρὸς ὧν δὴ aut πρὸς δὴ ὧν, a quibus nempē αὐτῶ videtur. Tu *Gronovium* adi. WESS. — Istam notulam *Reiskius*, cum multis aliis, privatim per *Wesselingium* miserat. Deinde vero in editis ad h. l. Notis idem *REISKIUS* haec posuit: „Aut „ὧν legendum pro ὧν, --- aut standum a vetusta lectione

„ὡς δὲ ὦν, id quod ego malim.“ Nempe facilitate quidem sua blanditur scriptura *πρός*, quam suo e codice (cui etiam alii suffragantur) adscivit Gron. aliique post eum Editores tenuerunt. Sed vulgatam olim scripturam, quae difficiliorem videri poterat explicatum habere, tuetur Scriptoris nostri usus. Est autem elliptica locutio, in qua subintelligitur repetitum verbum *δοκέει*. Simillima exempla habes I. 65, 20. IV. 5, 1. VI. 137, 13. ubi repetitum intelligitur verbum *λέγουσι*. IV. 76, 24. ubi *ἤκουσα* repetendum. II. 8, 8 seq. repetendum *ἐπυνθανόμεν*. Quod loquendi genus minus commode expedit subtilissimus alioquin Hermannus, Not. 177. ad Viger. p. 737. et seq. S.

CAP. LIX. 2. καὶ δισπασμένον) H. Stephanus, in Prolegomenis, in καὶ δισποσυνόμενον mutatum voluit. Satis audacter. Δισπόσυνος, δισποσύνη Graecorum usu valent; at quis δισποσύνεσθαι dixit adhibuitque? Rectum est κατεχόμενον τε καὶ δισπασμένον. Namque et Pisistrati dominatione continebantur premebanturque Athenienses, et divulsi in partes erant, Alcmaeonidis, et quotquot eiusdem erant factionis, domo profugis, ut docetur cap. 64. et V. 62. WESS.

8. Χίλων) Ex Florentino, cui consentit Aldus, Χίλων receptus est. Alibi ex eodem Χείλων VII. 235., tum Χίλων VI. 65. Memini Pausaniae ac Plutarcho Χίλωνα probari. Χείλωνα Diogeni Laërt. In uno eodemque scriptore talis discordia cessare deberet. WESS. — In scribendo proprio nomine constare sibi Scriptor utique debet. Nos cum Wess. ubique Χίλων restituimus. Pro vocali ι, ubi producit, frequenter ει poni a librariis nota res est. S.

9. συμβούλει) Verum hoc. In cod. Med. συμβούλει lenitas Ionica frustra invenitur. Mox c. 71. συμβούλευσε Κρόσω ταῦτε. VIII. 101. νῦν τε συμβούλευσον: quibus locis Medic. a scribendi peccato sibi cavit. Quam vero [l. 10.] γυναῖκα τεκνοποιὸν hic et V. 40. adpellat, ea aliis παιδοποιὸς et τεκνογόνος, Euripidi princ. *Andromachae*, Aeshylo VII. *Theb.* 935. Sophocli *Elect.* 590. WESS.

[13 seq. οὐκ ὦν, sive οὐκ ὦν, --- πείθεσθαι θέλειν) Intellege φασί, λέγουσι, vel λέγεται. Sic et alibi apud Nostrum, c. 86, 13. ac deinde in eodem cap. saepius. Tum deinde γινέσθαι οἱ ex abrupto et per asyndeton dictum, cuius ge-

neris exemplum ad I. 11, 20. notavimus: simile habes c. 72, 13. conf. *Var. Lect.* ad III. 12, 9. *Exspectasses καὶ γενέσθαι οἱ* etc. aut *πειθεσθαι δέλοντι τῷ Ἰπποκράτει γενέσθαι μετὰ ταῦτα* etc. S.]

18. *καταφρονήσας τὴν τυραννίδα*) *Affectandi meditandique* hinc in Lexicis nova verbo *καταφρονεῖν* attributa fuit significatio, quam certe poscit huius loci sententia. Pisistratus Athenis *regnum appetens*, qualis alias *ἐρασθεὶς τυραννίδος* Herodoto dicitur, et *ἔρωτα σχῶν τύραννος γενέσθαι*. Hic ex vulgari verbi notione potius dici potuisse videretur *οὐ καταφρονήσας τὴν τυραννίδα*: loquendi ratione satis usitata, qua *οὐ καταφρονεῖν*, non *temnere*, et *Homeréum οὐ φιλεῖν*, *detestari*, sunt opposita. Sed secundum *Aem.* Portum apud Ionas peculiaris viguit in verbo *καταφρονεῖν* existimandi vel *arbitrandi* significatio: in duobus, quae mihi quidem innotuerunt, Herodoti locis obtinet quidem opinionis potestas, vel *arrogantis* potius de se suisque viribus *persuasionis*, sed *quam* aliorum vel *parit* vel *comitatur contemptus*. *Thucyd.* II. 62. *ἔναι τοῖς ἐχθροῖς ὁμόσει, μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι*. Apud Herod. I. 66. *καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρείσσοις εἶναι* praegnans est locutio: *Arcadibus, quos contemnebant, se praestantiores arbitrati Lacedaemonii*. VIII. 10. *καταφρονήσαντες ταῦτα*, *ista cum contemptu considerantes*. Dum liquido constiterit, nulla habita *contemptus* ratione, *καταφρονεῖν* pro *φρονεῖν* vel *ἀγαν φρονεῖν* a veteribus (*recentiorum* abusum corrigit *Ammonius* in voc. *φρονεῖν*) usurpatum; suspicabor equidem pro *καταφρονήσας* leni mutatione corrigendum hoc in loco καὶ φρονήσας. Dum in Attica civitate Megacles et Lycurgus suae quisque factioni, cuius erat caput, tantum studebat; Pisistratus, καὶ φρονήσας τὴν τυραννίδα, etiam tyrannidis occupandae studiosus, τρίτην ἤγειρε στάσιν. *Aristophanes Vesp.* vs. 505. αἰτίαν ἔχω ταῦτα δρᾶν ξυνωμοτῆς αἷς, καὶ φρονῶν τυραννίδα: vulgato αὖν voculam αἷς isto versu substituendam censeo. VALCK. — At non satis causae fuit, cur constans librorum omnium scriptura, quae etiam *Prisciani* testimonio firmatur, sollicitaretur. Quidni, quemadmodum *καταδοκεῖν* idem ac simplex *δοκεῖν* valet, sic et olim *καταφρονεῖν* eadem notione atque simplex *φρονεῖν* usurpari potuerit? Sane et VIII. 10, 8. *καταφρονήσαντες ταῦτα* nihil aliud, nisi haec cogitantes sonat. Sic igitur hic

ait, *de regno cogitans, regnum meditans*. Conf. Adnot. ad cap. 66, 6. S.

20. τῶν ὑπερακρίων προστὰς) Gronovium vide, et Marshamī Can. Chronol. p. 647. edit. Fraueq. WESS. — Servatum graecum nomen *Hyperacriorum* voluerat Gronov. qui Διακριμοί a Plut. nominantur, in Solone p. 85. et 94. et Διακριμῆς vel Διακριμῆς apud Steph. Byz. et Hesych. Intelligi autem montanos, et ipsum nomen, et oppositi litorales campestresque ostendunt, et Dionis Halic. verba a Gron. citata ex Ant. Rom. I. 13. ἀρχαῖκόν τὸ φιλοχωρεῖν ὄρεσιν ὡς ὑπερακρίους τινὰς Ἀθήνησι. S.

26. Νίσαιάν τε ἰλῶν) De hac Pisistrati in Megarenses expeditione Aeneas Tactic. c. 4. Νίσαια an Νισαία rectius pingatur, Grammatici quaerunt apud Cl. Dukerum in Thucyd. I. 104. WESS.

54. ἐπὶ τε τοῖσι κατιστιῶσι ἔνεμε τὴν πόλιν) Aldi ἔμεν longe praefert Reiskius. Favere videtur Plutarchus in Solon. pag. 96. ἐφύλαττε γὰρ τοὺς πλείστους νόμους τοῦ Σόλωνος, ἑμμένων πρῶτος αὐτὸς καὶ τοὺς φίλους ἀναγκάζων: sed diversum longe est. Nostro illud placuit: adstruo exemplis, a Gronovio in unum conductis ex lib. V. 71. οὔτε ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας. Sic enim ibi Arch. et Vind. De intervallo temporis, quod abiit ab obpressis prima vice Athenis ad eversam priorem Pisistrati tyrannidem multa Bouherius, sed minime constituta, Diss. Herodot. c. xiv. Tu confer Eduardi Corsini Faistor. Attic. T. III. pag. 101. WESS. — Conf. Nostrum V. 29, 11. 71, 7. 92, 20. S.

CAP. LX. [7. περιελαυνόμενος) Proprie, circumactus; id est, *fatigatus*, ut commode H. Steph. nec ita male Val-la, *satagens*: poteras etiam *vezatus* intelligere, ut apud Basilium interpretatus est Budaeus, Comment. Ling. Gr. p. 429. Nec enim Gronovianum *obsessus* placet, quod Wess. etiam tenuit. S.]

12 seq. τοῦ βαρβαρικοῦ [βαρβάρου] ἔθνος τὸ Ἑλληνικόν) Sive hoc, quod reposui, seu *Medie*. malueris, verum manebit, Hellenicum genus a barbaro fuisse seiunctum, et vicissim. At Aldum si sequare, oratio constabit pulcherrime, ex Florentino vehementer conturbata. Qua enim Ἑλληνικοῦ, ἰὸν, δεξιώτερον, ἀπ᾽ ἀλλαγμένον, concordia coibunt, uti necesse est? Athenienses quidem συνέσει οἰκίαι τὸ Ἑλληνικόν ὑπερβάλλοντο,

uti scribit *Pausanias* IV. 35.; Barbari nunquam. Novi patrociniū *Mediceo* quaesitum sedulo fuisse, verum debile, et, si consideretur, alienum. Geminati genitivi ἱεραρχῶν τοῦ βαρβάρου ἔθνους, ambiguitatem quandam parientes, librarios, ut mutarent, permoverunt. Mecum sentit *Steph. Berglerus* *Act. Lips.* MDCCXVI. p. 421. WESS.

17. τῇ οὐνομα ἦν Φύη) Qua ostentata cives decepit *Pisistratus*, fuisse dicitur [l. 19.] ἐν αὐτῇ. *Phylarchus Athenaei* XIII. p. 609. c. τὴν κατὰ γούσαν Πισιστρατὸν ἐπὶ τὴν τυραννίδα, ὡς Ἀθηναῖς πῖσαν εἶδος ἔχουσιν, καλὴν Φῶσι γυγόνται. Insanabile *Cassubono* vulnus non attigit in *Pisistr.* c. IV. *Meursius*: meo quidem arbitrato conmode corrigi poterit, ὡς Ἀθηναῖς σωτῆρας εἶδος ἔχουσιν. Ἀθηναῖς τῆς σωτῆρας meminit *Lycurgus* c. *Leocr.* p. 150, 5. [in *Reiskii* Or. Gr. Vol. IV. p. 148.] Locum adhibuerunt *Meursius* in *Cecrop.* c. 27. et plus una vice *Ez. Spanhemius*: eiusdem *Minervae* et alibi fit mentio, et in *Antipatri* epigr. quod vulgavit *L. Küster* ad *Suid.* in *Φρυγιδέμνιος*. *Phya* tum ad habitum *Deae* reducentis ipsum in arcem formata fuisse traditur *Valerio Max.* I. c. 2. VALCK. — Nos nuper, Viri docti monitum secuti, *Athenaeo* suum restituimus. Conf. *Hesychii* Interpp. ad voc. Σώριπα. S.

20. προδίδαντες σχῆμα οἷόν τι etc.) Fuit, qui προδίδαντες refingeret: ego olim προσδίδαντες ex IV. 195. VI. 119. Nunc repudio. *Hesychius*, προδίδαντες, προδίδαντες haud dubie hoc ex loco. Ostentarunt ergo magnificam illam speciem, ut incautos fallerent. *Polyaenus* hanc fraudem non neglexit lib. I. 21, 1. ubi καὶ τὴν τυραννίδα τῶν Ἀθηναίων κατέσχευεν cum *Berglero* si scripseris, suum auferet iste. WESS. — *Larcher* vertit, parée de tout ce qui pouvoit relever sa beauté. Mihi persuasum est, eam esse *Herodoti* sententiam, quam in lat. versione expressi. S.

29. καὶ οἱ ἐν τῷ ἄστυ πειθόμενοι) Ut mulierem pro dea adorarent, incessere animos persuasio debuit divinitatis. Πειθόμενοι natum est ex eo, quod restitutum. Simile amantius delictum lib. III. 78. Δαρῖος δὲ πειθόμενος ᾤσεν τὸ ἐγγυρίδιον, ubi cui *Darius* obtemperans etc. vertit *Valla*, qui quidem πειθόμενος, quo modo *Codd.* plures, in suo habuit. Facit mecum *Reiskius*. De *Phya* *Athenaeus* ex *Clidemo* lib. XIII. p. 609. et Critici in *Comici* *Equit.* vs. 447. varie errantes. Vid. Io. *Meursii* *Pisistrat.* c. 16. WESS.

CAP. LXI. 4. λεγομένων ἐναγίων εἶναι etc.) Tituli causam explanat Scriptor lib. V. c. 70. WESS.

11. τοῖσι στρατιώταισι) Vide Paull. Leopard. Emend. VII. 7. ubi Aldinum στρατιώταισι prudenter corrigitur. Est in Herodoti-scriptis Codd. frequentata harum vocum confusio, efficitque [interdum] ut electio in ambiguo sit. Sic I. 59. III. 144. V. 104. IX. 2. etc. WESS.

14. Ἰππίω δὲ γνώμην νικήσαντος) Opinor ex schedis S. Remigii in marginem Stephani venisse γνώμη: videor enim animadvertisse, mirum harum membranarum inter et Stephani excerpta consensum intercedere. Amplectuntur Galeus, Pavius, Reiskius, alii, eam Remig. lectionem, estque comoda satis. Αὐτὸς — βουλόμενος κορυφαῖος εἶναι, γνώμητι τε νικᾶν scribitur III. 82. Nec propterea tamen unice vera. Aristophan. Nub. 431. ὥστε τοιοῦτόν γ' - ε - ἐν τῷ δήμῳ γνώμας οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ. Aeschines in Ctesiph. p. 63. ἐνταῦθα ἕτερον ψήφισμα νικά Δημοσθένης: et p. 80. ἤν μὲν γὰρ ὁ τὸ ψήφισμα γράψας καὶ νικήσας Ἀρχίνος. [ed. Reisk. p. 457. et 576.] Haec gemina sunt. Valet in praeliis, νικᾶν μάχῃ et μάχην, πολέμους etc. Conf. ad Diodori XI. 26. adscripta. WESS. — Sic et νικᾶν Ὀλύμπια, et similia. S.

16. αἱ τινὲς σφι προηδέατο κού τι) Sic Regior. unus et Remig. consentiente fere Mediceo. Ex προηδομαι repetitum ivit Gronovius, additis Latinis, quae ipsis nonnihil ante placuerant, sed verbo isti non respondentibus. Προαιδεῖσθαι Herodoteo sermone non aliud est, ac reverentiam, ob acceptum ante beneficium, et gratum animum testari; ut III. 40. καὶ τίς ἐστι Ἑλλήνων εὐεργέτης, ᾧ ἐγὼ προαιδεύομαι, νειωσὶ μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων: cui ego reverentiam ante debeo, non male interpretes. Certe ut ea exscripta hic sunt, ita mssti complures. De verbi formatione ut conmenter, necesse non est; qui Herodotum novit, hanc non ignorat: addi oportet, doctissimum Geinozium eadem mecum fuisse opinione. Reiskius προείδοντο, aut προηδοντό κού τι: qui prospiciebant quodammodo et factum volebant: nisi malueris προεδίατο loco προείδοντο, prius obligati beneficiis erant. Non muto sententiam. WESS.

CAP. LXII. 4. τούτῳ τῷ χώρῳ) Nescio quos duo Codices, in quibus χρόνῳ, Galeus designavit. Schedis Arch. omnia haec desunt. Ergo-ne Etonensem, editumque Aldinum? quos quidem imprudenter duces legit, quippe errantes.

Marathonis mentio reique series τῷ χώρῳ postulant. Similis menda vitiavit lib. IX. 69. aliàs detergenda. Id bene, quod οὕτω δὲ βαθείουσι infra [l. 11.] maluit ex Ionum more et specie. Equidem sine ullo offensionis metu, si vel unus Codex praeiret, id reponerem. Nam, genuinum et Herodoteum esse, ex Eustathio in Homer. p. 288, 16. [Iliad. p. 218, 10 seq. ed. Bas.] atque aliunde demonstrabitur lib. VIII. 14. et 72. WESS.

14. Παλληνίδος Ἀθηναίης ἱερὸν) Δίας πάροισθε παρθένου Παλληνίδος cadaver suum humanum praedicat Eurystheus in Eurip. Heraclid. 1031. ubi vs. 849. leguntur ista: Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον Δίας Ἀθάνας. Templi forsán donaria, quaeque illis inscripta fuerint cognosceremus, si Themisonis ad nos pervenisset ἢ Παλληνίς. vid. Athen. VI. pag. 234. F. 235. A. Polyaeus I. 21. §. 1. Πεισιστράτος, inquit, αἶψ' Εὐβοίας ἐστράτευσεν εἰς Ἀττικὴν ἐπὶ Παλληνίδος. His in Pallenenes demo locum dare potuisset Meursius. VALCK.

17. Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρνάν) Vates atque id genus hominum ferebat Acarnania et vicina Leucas. Qui sacros hos exercituum comites in primis studiosissime commemorat, ab ingenio Thucydidis hac etiam in parte multum diversus, Herodotus Μεγιστὴν habet Ἀκαρνήνα, VII. 221. et Hippomachum Λευκάδιον ἄνδρα, IX. 37. Acarnani quoque, quod fatendum est, non disconvenit Amphilyti nomen: Κύνητα τὸν Θεολύτου Acarnanis nominat Thucyd. II. cap. 102. Sed multo tamen plures Attici nobis, nec mirum, innotuerunt χρησμολόγοι. Quando itaque qui bene ominatus accessit Pisistratum Amphilytus, Platonis Socrati dicitur in Theage p. 124. D. (quod Paull. Leopardus iam animadvertit Em. VII. c. 7.) ὁ ἡμεδαπὸς Ἀμφίλυτος: Ἀθηναῖος autem Clem. Alex. Strom. I. p. 398, 21. ubi notat Hudsonus; his ego quidem Testibus fidere malim, quam descriptoribus Codicum Herodoti; suspicatus Acharnensem fuisse Amphilytum, atque adeo dedisse Nostrum Ἀμφίλυτος ὁ Ἀχαρνέυς, aut si quis illud ob morem praeferat Ionicum, ὁ Ἀκαρνέυς. Inventum Eustathio et Βάθρακος παρὰ τῷ Ἰωνί Ἡροδότῳ, ad Od. H'. p. 271, 46. [p. 1570. ed. Rom.] alia quaedam idem habet huius formae rarissima. Ἀκαρνάν et Ἀχαρνέυς et alibi permutata sunt a librariis, et in Luciani Ἐταιρ. Διαλ. VII. T. III. p. 297. ubi conflatum e duplici lectione, quod

libri praebent scripti, Ἀχαρναιεύς et Ἀχαρναιεύς. Bene momenti *Quieto* debuerat obtemperari: vera enim est procul dubio lectio, ὁ πατρὸς ὁ Ἀχαρνεύς, qui Acharnis a patre missus in urbem ὄνου τιμὴν ἀπειλήφει: sic corrigo vulgatum οἶνου: noti sunt Ἀχαρνικοὶ ὄνοι. VALCK. — Gronovium vide, et Themistium Or. III. p. 46. WESS. — Ἀχαρνάν, sive ionico idiomate Ἀκαρνάν, perinde ac Ἀχαρνεύς, de Atticae populo olim dici solitum censuit Gronov. provocans etiam Senecae Tragicæ Hippolyt. vs. 22. S.

19 seq. Ἐρριπται ὃ ὁ βόλος etc.) Responsum harioli Aeliani se memoriae obtulit, cum thynnorum piscationi, cultissime descriptae, subderet *Histor. Anim.* XV. 5. οἰκοῦν - - - καὶ Ἐρετριεῖς ἴσασι ταῦτα καὶ Νάξιοι, κατὰ κλίος τῆς θήρας τῆς τοιαύτης παθόντες, ὅσα Ἡρόδοτος τε καὶ ἄλλοι λέγουσι. Norunt haec et testantur tum Eretrienses, tum Naxii, hac piscatione insignes, ut Herodotus et alii testantur. Sic Gillius et Gesnerus, minime eius sententiam, ut dicam lenissime, adsecuti. Eretriensibus, ait, Naxiisque et Atheniensibus ex fama eiusmodi thynnorum capturae usu venisse, quae Herodotus atque alii litteris prodiderint. *Atheniensibus*, inquam, qui excidisse videntur, nisi si scribentis oblivione sint neglecti. Hoc obiter. WESS. — Perspecte Schneiderus ad Aeliani locum citatum monuit, respici verbum σαγηνεύειν, quod de populis dicitur, qui thynnorum instar quasi verriculo capiuntur. Conf. *Valck.* ad Herod. III. 149. S.

CAP. LXIII. 1. συλλαβὴν τὸ χρηστήριον) συλλαβὴν optime vir clariss. [Gronov. contra Galeum, συμβαλὸν corrigentem] defendit, quem ad *Arriani Exped. Alex.* I. 19. consulere opportunum erit. WESS. — Conf. *Herod.* III. 64, 23. ad quem locum Gron. provocavit. S.

4. τετραμμένοι ἦσαν) Leve videbitur, notandum tamen; sollemne Ionibus esse ἶσαν, idque hoc in libro nonnunquam, veluti c. 31. 71. etc. sed frequentius ἦσαν scribi; in aliis prius esse crebrius. Quae mihi discrepantia amanuensium, non scriptoris arbitratu accidisse visa semper fuit. WESS. — At, quod Homero licitum fuit, augmenta verborum modo adiicere, modo negligere; eandem, puto, veniam sibi sumere Herodotus potuit. S.

13. καὶ ἀπέναι ἕκαστος) H. Stephanus veterem scripturam,

ut oratio lenior curreret, mutavit. In *Parisino* ἵνατον librarius, supra scripto *sigmate*, idem fortasse atque ille arbitratus, aut certe scriptionis peccatum esse corrigendum. Salva res erit, modo infinitivi, quae Gronovii opinio, imperantium vicem fungantur. Saepissime hoc genus noster amavit, lib. IV. 126. οὐ δὲ σταῖς καὶ παυσάμενος πλάνης μάχισθαι: sic libri mssti et *Eustathius*, e quibus et VII. 159. οὐ δὲ μὴ βοηθεῖν refingendum erit. *Küsterum* in *Clerici Bibliotheca*, alia omnia amplexum, ardor obloquendi a vero avertit. WESS. — At adiectum h. l. verbum κελύοντες non sinit nos nunc de infinitivo notione imperativi posito cogitare. Quin potius agnoscamus hic idem ἀνακολουθίας sive enallages genus, de quo supra ad cap. 27, 18. diximus. S.

CAP. LXIV. [7 seqq. ἐς Νάξον· καὶ γὰρ ταύτην etc.) Commodius in hunc modum distinguetur oratio: ἐς Νάξον. καὶ γὰρ ταύτην ὁ Πεισίστρατος κατεστρέψατο - - - Λυγδάμι· πρὸς γε (sive πρὸς τε) ἔτι τούτοις τὴν νῆσον Δῆλον, (scil. κατεστρέψατο, καθήρας (scil. αὐτὴν) ἐκ τῶν λογίων. Ad haec etiam *DeIum insulam* (subegerat,) quam ex oraculi responso purgavit. S.]

10. καθήρας δὲ ὧδε) Io. *Meursium* correptum [a Gronov.] nollem: Eadem scripsit in *Pisistrato* cap. 8. quae *Noster*. Eleganter atque ad hunc locum obportune *Thucydides* III. 104. ἐκάθηρε μὲν γὰρ καὶ Πεισίστρατος ὁ τύραννος πρότερον αὐτὴν, οὐχ ἅπασαν, ἀλλ' ὅσον ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἔφεωρᾶτο τῆς νήσου. Verbis discrepat; in lustrandae insulae ritibus et modo discordia nulla. WESS.

15. μετὰ Ἀλκμαιωνίδει) Vetus interpres Ἀλκμαιωνιδίων ex coniectura, quae absurda minime est. *Alcmaeonidae* omnes Athenis ob *Pisistratidarum* tyrannidem excesserunt, civiumque plures secum traxere, sicuti lib. V. 62. uberius commemorat. Ducem non nego *Megaclem* fuisse, universae tamen gentis potior mentio. Praeclare *Plutarchus* in *Solone* extremo: ὁ μὲν Μεγακλῆς εὐθύς ἔφυγε μετὰ τῶν ἄλλων Ἀλκμαιωνιδῶν. WESS.

CAP. LXV. 4. ἐπὶ γὰρ Λέοντος) Confer *Pausaniam* lib. III. 3. *Nostrum* aemulantem, nec dextre tamen suis partibus functum. WESS. — Quem *Hegesicles* *Herodotus* nominat, is *Spartanis* *Agesicles* erat, pater *Aristonis*, qui c. 67, 3. memoratur. S.

9. ξεινοῖσι ἀπρόσμικτοι) *Peregrinis intolerabiles* Interpres. Ἄμικτοι, ἀνεπίμικτοι, ἀπρόσμικτοι omnes illi, qui peregrinos iure commercii excludunt, eorumque consociationem atque adiutum recusant. De Britannia Diodorus V. 21. αὕτη δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ἀνεπίμικτος ἐγένετο ξενικαῖς δυνάμει. Hinc ἄμικτοι ἄνθρωποι Lucian. H. V. II. 27. et ἄμικτα ἔθνη καὶ Θερμάδη Phil. Iud. Leg. ad Cai. p. 1013. c. homines gentesque, omne familiaritatis genus detrectantes. Polybii ἀνεπιμίξια τῶν ἰθυῶν de neglecto commercii usu et accessu Excerpt. p. 1023. [lib. XVI. 29, 12. nostrae ed.] huc pertinet, sicuti ἐπιμίξις πρὸς τοὺς Τρυφίτας infra c. 68. et 185. in aliam partem. WESS. — Conf. Lexic. Polyb. in Ἄμιξις. S.

14. Λυκόβοργος) Potuisset vir clariss. aliud robur Cod. Florentino addere ex Apollon. Rhod. I. 162. τὸν μὲν βὰ πατὴρ Λυκόβοργος ἔπειπε: et ex principe Poëta, a criticis veteribus ibi laudato, *Iliad.* H'. 144. ac Z'. 130. In oraculi versu tertio] [L. 16.] ἢ ἄνθρωπον iustum est. Themistius sibi non constat, fortasse aliorum culpa. Tametsi Orat. xix. principio, nunc quidem ἢ καὶ ἄνδρα scriptum inveniat, in sequentibus bis terve οὐκ ἂν ἰδίστασα, εἰ θεὸς ἢ ἄνθρωπος ἦν. Fuit autem Pythiae id responsum multo celeberrimum, et, si Plutarcho adv. Colot. pag. 1116. F. fides, ἐν ταῖς παλαιολογίαις ἀναγραφαῖς insertum apud Spartanos. WESS.

[20. ὡς δ' αὐτοὶ Λακεδ. etc.) Vide Adn. ad c. 58, 7. S.]

21. ἐπιτροπεύσαντα Λεωβώτῳ) Laborant haec premunturque insigni difficultate, etsi Pausanias, lib. III. 2. haud aliter, ac nos cum maxime, legerit. *Labotas*, sive *Leobotes*, ex regia Eurystenidarum familia, fratris Lycurgi (quippe Proclidae, atque ex alia gente) filius non fuit: si sororis filium dixeris, oberit Labotae aetas, qua suae is tutelae erat, cum hic nasceretur. Praeterea Charilli, sive *Charilai*, fratris Polydectae filii, tutelam Lycurgus, magno scriptorum consensu, administravit. Haec atque alia Io. Meursius Herodoto, uti censet, manifeste erranti, obii-cit Regn. Laconici cap. 9. et Miscell. Lacon. II. 5. Sequitur Meursium et amplius centum annis inter Labotae obitum et Lycurgi legislationem intercessisse contendit Bouherius, Diss. Herodot. c. 13. Cui equidem largiri debeo, si Apollodori, Clementis Alex., Africani, Eusebii rationes constant, id verum videri. Ergo - ne Noster erravit? Fieri potuit:

quamquam si consideretur accurata utriusque regiae familiae recensio, VII. 204. VIII. 131. res ea ad credendum fit difficilis. An *Χαρίδου* cum viro Amplissimo refingendum, culpaque in librariorum, qui nimis scioli *Λεωβώτῳ* correxerint, est referenda? Sic profecto in vado res erit, et Herodotus ab errore immunis: vitium vero antiquissimum et *Pausania* prius; neque id mirandum, cum suo iam tempore *Philemon* apud *Porphyrium Quaest. Hom.* VIII. [Vol. I. *Homeri Barnes.* pag. xcii.] de corruptis Herodoti exemplaribus querelam moverit. *Marsham Can. Chronol.* p. 452. aliam, et forte planiorem, ingressus medelae viam fuit: mutata vocum sede fuisse censet *Λυκ. ἐπιτροπ. ἀδελφίδου μὲν ἰωνοῦ, βασιλ. δὲ Σπαρτιῶν Λεωβώτῳ*, cum esset tutor filii fratris sui, *Leobotas* autem *Spartanorum rex*. Sunt sane huiusmodi vocabulorum transpositiones non insolitae, neque oberit multum *Leobotae* *Lycurgique* aetas. Certum est, de tempore legum latarum vitaeque *Lycurgi* vero principio antiquos scriptores discordiis distineri; id ne operosius ostendatur, otium *Meursius* fecit. Constat praeterea, *Eunomum*, legislatoris patrem, et fratrem *Polydectem* breve regni spatium habuisse: vixisse *Leobotam* diutissime, *Doryssum* atque *Agésilauum*, filium nepotemque, exiguo intervallo, et rege *Agésilao* leges *Spartanis* perlatas ex *Pausania* III. 2. Quae utique constare posse videntur: opus enim minime est, ut *Apollodori* temporum rationibus *Noster* adsentiat, neque ut scripsisse censeatur, rege *Leobota* componendis legibus operam impendisse *Lycurgum*: ad eius regnum tutela pertinet, quam *Creticum* iter excepit deinde, quo de praeter alios *Strabo*. *WESS.* — *Larcherus*, in prior editione *Herodoti* in *Gallicum* sermonem conversi interpretationem *Marshami* secutus, in posteriore editione plane *Charilli* nomen in locum *Leobotae* vel *Labotae* substituere non dubitavit: cuius consilii rationes in *Cronol. Herod.* cap. xvii. p. 489. seqq. exposuit. S.

25. ἰνωμοτίας καὶ τριτάδας). Utrumque Glossae *Herodoteae* explanant; unde *Suidas*, sed non sine peccato, descripsit, ut ad Glossatorem suo tempore docebitur. [Conf. *Koen.* ad *Gregor. Dial. ion.* §. 93.] Bene *Polyaenus* de *Lacedaemoniis* κατὰ λόχους καὶ μοίρας, ἰνωμοτίας καὶ συσσίτιδι

σπαρτοπιδεύοντες lib. II. 3, 11. Ephoros, a Lycurgo Spartanis fuisse inpositos, *Marshamus* infitatus fuit imprudenter. Nostri patrociniū docte professus *Clar.* est *Iac. Perizonius* ante laudabilem Gronovii operam ad *Aelian.* V. H. III. 17. Ceterum *μάλιστα τὰ νόμια πάντα Cod. Remig.* si νόμια fuerint, cupide probarem: mores atque instituta indicant. Vide III. 99. et de Lycurgi post obitum divinis honoribus *Nic. Damascenum* Exc. p. 449. WESS.

CAP. LXVI. 4. ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα) Sic VII. 156. αἱ δὲ παραυτίκ' ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἔβλαστον. Et *Diodorus* V. 12. ταχὺ τοῖς τε βλοῖς ἀνέδραμον καὶ ταῖς δόξαις ἠυξήθησαν: qui eum in modum saepe alias, ut ibi ostensum fuit. Adde *Paull. Leopardum* Emend. VII. 7. WESS.

6. καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρίσεων εἶναι) Imitatur *Abydenus* de turris Babylonicae structoribus, καὶ δὴ θεῶν καταφρονήσαντας αἰμείνονας εἶναι in *Eusebii Pr. Evang.* IX. 14. Putabam καταφρονεῖν, *Erotiano* praeunte, Ionibus tantumdem fuisse ac κατανοεῖν considerare, opinari, non sine contemptu quodam. Nec alia mens doctissimo *Reiskio*. Ansam dedit *Herodotus* VIII. 10. et huius libri c. 59. ubi *Valokenarii* animadversionem expende. WESS. — At accedentem contemptus notionem ignorat *Erotianus*. Conf. Adnot. ad cap. 59, 18. S.

15. οἱ δὲ, πίδας φερόμενοι) Ita multo post Carthaginien- ses, sed pari eventu, in *Diodori* lib. XX. 13. Suscepta infelix haec et temeraria expeditio fuit rege Charillo, docente *Pausania* III. 7. et VIII. 49. Calamitatem vero captivorum *Laconum* alia in re *Libanius* tetigit *Prophonet.* ad *Iulian.* p. 179. A. ὥσπερ γὰρ ἦν ἔτεμον Σπαρτιάται γῆν Τρυατῶν, ταύτην εἰργάζοντο τοῖς νικηκῶσι, χοίνικας ἔχοντες: i. e. si interpretem audis, modios tenentes. At noli auscultare; χοίνικας nihil aliud ac Nostro πίδας, isto quidem oratoris loco. WESS.

22. τῆς Ἀλείης Ἀθηνᾶς) Bene *Minervae* hunc titulum instauravit *Gronov.* etsi in vocis origine error inest. *Constanter* Ἀλίαν adpellat *Pausanias*, regique *Aleo* acceptum refert, oblitus Homericum *Iliad.* χ'. 301. In *Strabone* VIII. pag. 595. [p. 388. D. ed. Cas.] Ἀλαίας nomen habet ex doctorum coniecturis. De conpedibus, quae inter templi donaria *Pausaniae* aevo durabant, ipse lib. VIII. 47. WESS. — Conf. *Nostrum* IX. 70, 17. S.

CAP. LXVII. 11. *ἰγνίατο*) Herodoteum hoc, ex Ionum more. Florentinus dialecti rationem non duxit, mox quoque *τὸν τῶν, ὀρίων* aliaque inmutavit, quae tangenda non fuerant. Sustuli praeterea *τὴν*, cui sedem inter αὐτῆς ἐς θεὸν concesserat. Nam turbat orationem, neque praesidium accipit ex cap. 153. *τὴν πρώτην εἶναι*, quippe plane diverso. Reiskius, retineri si debeat, mavult *ἔπιμποι τὴν αὐτῆς ἐς θεὸν, et πομπὴν* ad structuram adsciscit: posset geminum videri Sophocleum *Trachin.* 665. *πρὶν ἢ τάνδε πρὸς πόλιν ἀνύσσις* nisi discreparet recte expensum. WESS. — Ad *τὴν ἐς θεὸν* nullo incommodo ὁδὸν intelligi poterit, sive *πομπὴν* malueris, nomen ex cognato verbo repetitum. Conf. quae ad I. 109, 2. monemus. S.

15. *Τεγίη λευρῷ ἐνὶ χώρῳ*) Cl. Pauw *Τεγίη λευρῷ ἐνὶ χώρῳ*: cui Reiskius consentit, *λευρῷ* tamen scribens. Aliter Poëta *Odyss. H.* 121.

τῆς ἔτιρον μὲν θαλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ

τίρεται — — WESS.

17. *καὶ τύπος ἀντίτυπος*) Rixantur nimis quam fuerat ex usu Gronovius et Küsterus; in adnotationibus ille, hic Clerici in *Bibl. Vet. et Rec. T. V. p. 405*. Cui bono? Scriptor ipse [c. 68, 18.] *τὸν ἄκμονα καὶ σφύραν, incudem et malleum*, esse *τὸν τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον* ait, quod malleus incudem feriat, et incus vicissim malleum repellat: id fieri solere, officinae ferrariae adspectu omnes et sono edocent; et utrumque H. Stephanus et Chytraeus dudum monuerunt. Τύπος in oraculi ambagibus atque ex vi quadam originis *malleum* non male; ἀντίτυπος, quia eius ictum repellit, *incudem* exprimere aptus est: *πῆμ' ἐπὶ πήματι*, *ferrum*, quod malleo super incude tunditur. Qua in explicatione ab Herodoti sententia non deflexit Pausanias III. 3. p. 210. WESS.

19. *Τεγίης ἐπιτάρροδος ἔσση*) Corn. de Pauw reponerat *Τεγίης ἐπιτάρροδον ἔσση*, *Tegeae auxiliatorem habebis tibi*, de auxiliatore, cuius tamen notitia requirebatur, ipso tacens. WESS. — Auxiliatorem Pavius Orestem intellexerit. At hunc non *Tegeae*, sed contra *Tegeam*, auxiliatorem desiderabant Spartani. Itaque Aem. Portus in *Lex. ion.* versionem Vallae secutus ait: „*Ἐπιτάρροδος* apud Herodot. non pro „auxiliatore (ut passim apud Poëtam) accipitur, sed pro

„victore.“ Nec ita male. Nempe verbum ἐπιβρόθειν, indeque derivatum nomen ἐπιβρόθος, eique geminum ἐπιράβροθος, mediam habet significationem, cum strepitu accedere, adstrepere, ut in fragm. Sophoclis apud Athen. VII. 277. b. Itaque, fere ut βοηθεῖν, de eo dicitur qui cum strepitu et impetu adest, sive ad opem ferendam amico, sive ad depellendum hostem; quemadmodum et de eo qui vel adplaudit amico, vel insultat hosti. Caeterum, quum et verbum istud, et nomen, cum dativo casu potius, quam cum genitivo construatur, rectius fortasse Τεγέης scribetur: quo ducit scriptura codicis Vossiani apud Steph. Byz. in Τέγεια. Nam oppidi huius nomen non solum in singulari numero efferebatur, verum etiam in plurali. Sic certe ἐν Τεγείαις ait Archestratus apud Athen. III. 112. b. S.

[20. ἀπειχόν τῆς ἐξευρέσεως οὐδὲν ἔλασσον etc.) Haec Gronov. sic convertit, nihilo minus inventione abstinuerunt, absurde prorsus: quam interpretationem miror a Wess. absque notatione servatam esse. Recte ad sententiam Valla: nihilo minus inventionē frustrabantur. Ad verbum H. Stephanus: nihilo minus ab inventionē aberant. Larcherus vertit, quasi in Graecis esset, ἔτι μᾶλλον ἀντείχοντο τῆς ἐρευνῆς. S.]

21 seq. ἐς οὗ δὴ Δίχης, τῶν ἀγαθοεργῶν) Proscribitur a Pario et Reiskio ἐς οὗ: praestare aut ἕως οὗ: aut ἐς ὅ. Sic enim usu receptum esse. Contra veniunt schedae Florentinae IV. 12. 160. et 166. ubi Gronov. tum reliquae omnes V. 51. Ellipsis defectui mederi potest. De Spartanorum Agathoërgis, Ruhnkenius ad Timaeum et doctorum alii ad Hesychium. WESS. — In ἐς οὗ ellipsin Aem. Portus statuit huiusmodi, ἐς ἐκεῖνον τὸν χρόνον οὗ, ad illud tempus quo. Quidni dicamus, ἐς in ista formula pro ἕως usurpari, adeoque regimen huius particulae aemulari. Quidquid sit, de Herodoti usu dubitari non debet. Locis a Wess. citatis adici poterunt III. 31, 11. V. 86, 14. etc. S.

26. ἐλινύειν) Sic lib. VIII. 71. καὶ ἐλινύον οὐδένα χρόνον: at VII. 56. ἐλινύσας οὐδένα χρόνον, discordibus mssis et litteram iteratam recusantibus, Suida non dissentiente. Hippocratis Codd. in Ionico verbo abeunt in partes itidem, uti Foësius conmonstravit. Vide Apollonii Rhod. I. 589. interpretes, et Paull. Leopardum Emend. lib. I. 24. WESS. — Conf. Koen. et Schaeff. ad Gregor. Dial. ion. §. 92. S.

CAP. LXVIII. 6. δ χαλκίως) *Faber aerarius vetus* interpres; *Heresbachius ferrarius*, insecutique editores. *Gronov.* sine caussa *aerarium* praetulit. Dudum est, cum *Pausanias* III. 3. doceret, officinam ferrariam fuisse, in quam *Lichas* penetraverit, minime neglecta notionis eius ratione. Patefacit id quoque res ipsa eiusque series. *Pollux* VII. 106. χαλκίειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον, καὶ χαλκίας, τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους, quorum ultima sunt *Aristotelis* de *Poëtic. Art.* cap. 25. p. 256. Confer *Fragmenta Pythagor.* p. 706. *Ed. Gal. Schol. in Apollon. Rhod.* I. 430, et *Aemil. Portum* ad *Xenophontem* p. 1178. et de *Orestis* corpore; cubita longitudinis habente septem *Philostratum Heroic.* I. 2. p. 668. tum *A. Gellium* N. A. III. 10. cui *Noster* propter illud litteris, tametsi ex *Spartanorum* sermonibus, proditum, homo fabulator. *WESS.*

7 seq. Ἡ καὶ ἂν - - - ἐθώμαζε) Haec minus sincere scripta prostant in *Etymolog. M.* p. 434, 28. *VALCK.*

11. μὴ μὲν γενέσθαι) Si faverent codices, praeferrem *μηδαμὸς γενέσθαι μηδαμᾶ μίζοντας ἀνθρώπους τῶν νυν*, nullos uspiam fuisse. lib. II. α. 91. μὴδ' ἄλλων μηδαμᾶ μηδαμῶν ἀνθρώπων. *Opinio* non absurda fabri ferrarii *Tegeatae* nitebatur ea propemodum ratione, quam *Celsi* verbis apud *Origen.* IV. p. 207. exprimas: τὰ αὐτὰ αἰεὶ καὶ γεγονέναι καὶ εἶναι καὶ ἵσθαι. Simillima dantur *Epicuri*: istam ἀπιστίαν, valde probatam *Palaephato*, expugnare nititur *Plutarchus* T. II. p. 732. n. *VALCK.* — At recte in vulgatam consentiunt libri. In ista formula μὴ μὲν, particula μὲν *Herodoteo* more pro vulgata μὴν ponitur: de qua particula idem *Valck.* cui h. l. suspecta fuit, recte praecepit ad III. 99, 7. ubi ἀπαμνός ἐστι μὴ μὲν νοστέιν: parique modo III. 66, 14 seq. ἔξαρτος ἦν μὴ μὲν etc. Caeterum conf. III. 15, 5. ibique notanda. *S.*

20. πῆμα ἐπὶ πῆματι) *Aldinum* ἐπὶ πῆμασι *Sophocles* verum praestaret *Antig.* vs. 605. ἀρχαῖα - - - πῆματα φθιμένων ἐπὶ πῆμασι πίπτοντα, nisi alia in re occuparetur, et in formulae usu variarent veteres. Responsum *Pythiae* apud *Aelian.* Var. Hist. III. 43. καὶ πῆμα δόμοις ἐπὶ πῆματι βαίνει. *Manetho* V. 57. Ἐνθ' ἀκαταστασίαι καὶ πῆμ' ἐπὶ πῆματι δαινῶ. Refer huc, ut alia praetereantur, *Juvenalis* Sat. XV. 165.

Herodot. T. V.

F

*Ast homini ferrum letale incude nefanda
produxisse parum est.* - - - WESS.

26. ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐκιδόντος) Reiskio, si ἐκιδόναι hic significet *locare* pro certa mercede, negans particula visa fuit supervacanea. Non accedo. Vetat enim Pollux, haec eadem citans I. 75. Ἐμισθοῦτο, *conducere cupiebat et conabatur*. Quo modo saepe cultissimus quisque. *Noster* III. 53. ὁ μὲν Περίανδρος ἐστέλλετο εἰς τὴν Κερκύραν. et cap. 139. ἐπιθύμησε τῆς χλανίδος, καὶ αὐτὴν προσελθὼν ὤνιετο. Utrobique *conatus et voluntas* [pro ipsa *actione*] indicatur, sicuti et cap. seq. χρυσὸν ὤνιοντο. [et c. 165, 2.] Vide Io. Taylor ad *Lysiam* p. 146. *Valkenarium* in *Euripid. Phoeniss.* vs. 1406. et *Paull. Leopardum Emend.* VII. 7. WESS.

CAP. LXIX. 2. ἔπεμπε εἰς Σπάρτην etc.) Hinc Messeniorum exprobratio in Lacedaemonios, a Croeso, Graecos Asiae incolas premente, donis illectos, et primos omnium, Κροίσῳ τε αὐτοῖς δῶρα ἐπιστιλάντι γένεσθαι φίλους βαρβάρων πρώτους in *Pausaniae* lib. IV. 5. Addunt alii, missum et Eurybatum fuisse ad milites conducendos, sed ad Cyrum omni cum pecunia perfide transiisse apud *Suidam* in *Εὐρύβατος*. WESS.

11. δι' ἀγγέλων ἐπεκηρυκνέμετο) Aberrat liber *Archiep.* Infra c. 99. δι' ἀγγέλων δι' πάντα χρίεσθαι. VII. 203. λέγοντες δι' ἀγγέλων ὥς etc. *Alcidamas Or. Ulyss.* p. 185. πέμποντες διὰ τοιούτου εἶδους, καὶ μὴ δι' ἀγγέλων. *Strabo* XV. p. 1040. B. τοῖς δὲ βασιλεῦσι συνεῖναι δι' ἀγγέλων. Sed desino. WESS.

[16. χρυσὸν ὤνιοντο) Vide ad c. 68, 26. notata. S.]

18. ἐν Θέρνακι) Hoc de Laconicae monte et Apolline Pythaeo, Croesiquae auro, *Pausanias* III. 10. WESS.

CAP. LXX. [5. ζῳδίων) ζῳδία hic non modo *animalia* dicuntur, ut vulgo intelligunt; sed cuiuslibet generis *figurae*, animalium, florum, fructuum, etc. Sic ζῳα, I. 203, 11. et 12. et alibi. Sic idem ζῳδία apud *Athen.* V. 197. b. S.]

7. ἀμφορέας χωρίοντα ἄγον) De eodem cratere III. 47. τὸν ἄγον Κροίσῳ. *Aldus* dederat ἄγον hoc loco, quemadmodum c. 166 et 170. Mutavit *Stephanus* aut scriptum secutus *Cod.* aut Ionum haud esse arbitratus; quod utique secus habet. Neglectae αὐξήσεως cumulum conguessit *Portus*. WESS. — *Aem. Portus* in *Lex. ion.* sub voce αὐξήσεως. S.

16. ἐς τὸ Ἡραῖον) Verum est iustumque. [conf. Var. Lect.] Vide IV. 88. et 152. Apuleius Florid. p. 350. Enimvero fanum Iunonis antiquitus famigeratum: id fanum secundum litora, si recte recordor, viginti haud amplius stadiis oppido abest; ibi donarium deae perquam opulentum. Sic ille de Samiorum Heraeo. WESS.

CAP. LXXI. 7. Ὡ βασιλεῦ) Minutae voces, Herodoteae tamen, forsitan e codicibus, ex Athenaeo certe III. p. 78. E. restitui poterunt: ὦ βασιλεῦ, σὺ δὲ ἐπ' ἄνδρας τοιοῦτους στρατεύεσθαι παρασκευάζῃαι; Similiter lib. VII. c. 10. σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, μέλλεις ἐπ' ἄνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν αἰμείνονας ἢ Σκύθας; Nostro loco, σὺ fuerat elisum a proxime praecedentibus literis. VALCK.

11. χώραν ἔχοντες τρηχέην) Fatentur Persae, γῆν γὰρ ἐκτὴ μεθ' ὀλίγην καὶ ταύτην τρηχέην, magis ex Ionum consuetudine, lib. IX. 121. Qua etiam de caussa ἐπιπονώτατα ζῶντες διὰ τὴν τῆς χώρας τραχύτητα Xenophonti Cyropaed. VII. p. 197. 2. Quod Athenaeus vero exscripsit πρὸς δὲ, νῆ Δι', οὐκ οἶνω χρεόνται, id illi privum est et relinquendum. Variat et alia, atque adversos experitur Codd. omnes. Noster autem sibi contrarius non est, quando c. 133. οἶνω δὲ κάρα προσκίεσθαι, vino Persae addictiores sunt. Olim pauperes erant et tenui victu contenti: Cyri et insecutorum principum victoriae potentiam et divitias; opes, ut fit, luxum pepererunt. Lege Strabonem XV. p. 1068. [p. 735. ed. Cas.] WESS.

CAP. LXXII. 9. ἔνθεν μὲν Συρίους Καππαδόνας ἀπέργῃ) Sic Eustathius, mssis consentiens. Corn. tamen de Pontu aut Συρίους aut Καππαδόνας erasos mallet. Potuerat profecto alterutro Noster defungi, ut c. 76. Nunc praegnans ratio nulla delendi est. Tractum illum, quem in Pontum demergens Halys radit, Συρίαν, Ἀσσυρίαν, Λευκοσυρίαν saepe adpellitant Apollon. Rhod. II. 947. 966. ubi docte Critici Graeci, Dionys. Perieg. vs. 733. Adi et Gronov. II. 104. [At ibi nihil quod huc spectet reperitur.] Mox Reiskius πάντα τῆς Ἀσίας τῆς κάτω. WESS.

13. ἐστὶ δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρας ταύτης ἀπάσης) Bene Io. Fr. Gronovius [referente Iacobo filio, in Nota ad h. l.] haec parenthesi includenda, aut maiore distinctionis nota ab insequentibus seiungenda, arbitratus fuit. Αὐχὴν, cervix, angustus meatus Nostro est, et terrae etiam angustior tractus,

cervicisque instar porrectus. De Bosphoro Thracio IV. 85. μήκος δὲ τοῦ στόματος, ὃ αὐχὴν, τὸ δὲ Βόσπορος κέκληται. Consimiliter Istri, antequam in ostia scinditur, tenor, τοῦ ποταμοῦ αὐχὴν ibid. c. 89. Alibi αὐχένα τῆς Χερσονήσου adpellat Isthmum ab urbe Cardia ad Pactyam protensum, lib. VI. 36. et τὸ εὐρύτατον τοῦ αὐχένος, Thermopylarum angustias, [VII. 223, 9.] ubi paullo erant laxiores. Adderem Euripidis *Elect.* 1288. quaeque in Scholiis leguntur ad *Sophoclis Oedip. Colon.* 688. si in obscuro res maneret. Ruit certe doctissimi *Waltheri* correctio, qua citra necessitatem ἔστι δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρας in *Observat. Histor. et Critic.* refinxit. Non agitur de termino Asiaticae eius regionis, sed quo illa situ sit, ubi raditur ab amne Halye, et quam anguste a Ciliciae finibus in Pontum extendatur. Idem Cl. Reiskius pulcre vidit, stābiliturque his *Scymni Chii*, Asiae ad Amisum Ponti urbem σχεδὸν στενότατος αὐχὴν ἔστιν εἰς τὸν Ἰστικὸν κόλπον διήκων. [Quibus cunctis in locis graecum αὐχὴν commodissime latinum vocab. *fauces* reddet.] Mox D. Heinsius μήκος δὲ οδοῦ εὐζώνῃ etc. teste *Iungermanno* in *Polluc.* II. 214. haud absurde quidem. In ipsa tractus longitudine, tametsi repetatur lib. II. 34. non-nihil adhaeresco: sive enim diurno itineri stadia cl. uti lib. V. 53. seu cc. quemadmodum IV. 101. contribueris, Asiae illa cervix in angustias, oppido arctas, concludetur. Neque latuit hoc *Scymno Chio*, qui VII. dierum itinere Asiae has angustias, sive Pontum ab ora Ciliciae maritima disiungi ubi admonuerat, continuo Ὁ δ' Ἡρόδοτος εἰσὶν ἀγνοεῖν, λέγων Ἐκ τῆς Κιλικίας πίντε ἡμερῶν ὁδὸν εἰς Πόντον. WESS. — Vide *Scymni Chii* Fragmenta cum *Holstenii* Notis ad *Steph. Byz.* a *Ryckio* edita, p. 380. extr. et 382. et in *Hudsonii Geogr. Min.* Vol. II. p. 54. *Scylax* quidem in *Periplo maris mediterranei*, cap. de Cilicia, (p. 97. ed. Gron.) *Herodoto* adsentitur: *Eratosthenes* vero, teste *Strab.* II. p. 68. ed. Cas. tria millia stadiorum numerabat; *Plinius* lib. VI. c. 2. ducenta M. P. Caeterum consuli possunt quae in hunc *Herodoti* locum commentati sunt *Academici Parisienses*, *De la Barre*, T. VIII. p. 352 seqq. et *De la Nauze*, T. XXXVI. *Hist. de l'Acad. des Inscr.* p. 65. Particulam δὲ, quam desideraverant viri docti, ignorant libri. Vide ad c. 59, 13 seq. notata. S.

CAP. LXXIII. 8. εἴλη ἀνδρῶν) Parum refert, εἴλη

praepotes, an ἄλλ. In membranis perpetua est discordia. Εἰλη tamen, si originem consideres, vetustior. Dixi ad Diodor. XVII. 33. dixerunt et alii. In ἀνδρῶν vocabulo latere regis titulum, cuius obsequium fugitivi Scythae detrectaverint, Reiskius coniecit. Mihi tali nomine rex Scythae cognitus minime est. Scytharum νομάδες ἄνδρες non alii sunt ac νομάδες lib. IV. 19. uti ἄνθρωποι νομάδες Arriani Indic. c. 29. Recurret alias ἀνὴρ αὐλητής et ἀνὴρ βασιλεύς etc. WESS. — At equidem h. l. τῶν νομάδων non tam cum ἀνδρῶν, quam cum Σκυθίων iunctum intelligam: nempe εἰλη ἀνδρῶν, quae εἰλη ἀνδρῶν fuit (ix) Σκυθίων τῶν νομάδων. S.

13. παῖδας σοφὶ παρέδωκε) Ita vetus interpres ex coniectura, Galeus, Barbeyracius Histor. Foed. Part. I. p. 46. Corn. de Pauw, Reiskius et Abbas Geinot T. XVI. Conn. Acad. Inscript. p. 66. et merito: nam quae Noster [l. 21.] subiungit, plures postulant pueros. Indignor itaque, coecum inpetum illis [a Gronovio] in pactum, quibus puerorum multitudo, ipso scriptore viam monstrante, potior visa fuit. Mssti, quorum auctoritas desiderabatur, adsunt. WESS.

17. κεινῇσι χερσὶ) Sic decuit. Κεῖνὰ χῶματα lib. IX. 84. et κεινὸς ἀμφορέας VII. 28. veteres schedae, postulante sermonis usu, dabunt. WESS. — In nostra Var. Leot. perperam excusum „κίνησι nostri omnes:“ pro eo quod oportebat, κεινῇσι. S.

18. ὀργὴν οὐκ ἄκρος) Qui poterit hoc esse verum? Is ὀργὴν ἄκρος censetur, qui iracundo animo est, sive in iram pronior. De Sulla Appianus, ὁ δὲ κατὰ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τε καὶ πόλεων ἄκρος ὀργὴν γενόμενος: tum de Sertorio, καὶ γέννητο ὀργὴν τε ἄκρος δι' ὑπονοίας ποικίλας, Bell. Civil. lib. I. p. 692. et 700. [cap. 104 et 113. Alia loca, ubi idem Scriptor, Herodotei styli aemulus, eadem formulā utitur, dabit Index noster Graecitatis in Appian. voc. ἄκρος.] Accedit Dio Cassius ex Cl. Reiskii indicio, T. I. p. 59. Edit. Noviss. θυμοῦ τε ἐπληρώθησαν ὄντες καὶ ἄλλως ὀργὴν ἄκροι, furore succensē sunt, alioqui in iracundiam etiam proni. Itaque ὀργὴν οὐκ ἄκρος, qui irae minime indulget; qualis profecto, uti res declarat ipsa, Cyaxares non fuit. Memini geminum videri lib. V. 124. ἦν γὰρ δὴ, ὡς διδῶκε, Ἀρισταγόρης ψυχὴν οὐκ ἄκρος vertique, non erat conpos mentis. At discrepat; nec Latina bene procedunt. Aristagoras mentis quidem conpos erat,

sed in agendis rebus forti ac magno animo defectus, sive ψυχὴν οὐκ ἄκρος. Ne longum faciam, cum Cyaxares iram frenis conpscere haud valuerit, supervacanea videtur negans vox et tollenda. Mecum sentit Abbas Geinozius. WESS. — Negativae particulae, quam equidem cum Schaeff. eiicere non dubitavi, patrocinium (referente Larchero in Notis) suscepit doctissimus Coray, ὀργὴν ut in Aeschyli Prometh. 378. pro ψυχὴν accipiens, hominemque pusillo intelligens ingenio: cui Werferus suffragatur in Actis Philol. Monac. Vol. I. p. 77. vocab. ὀργή apud Ionicos inprimis scriptores et poëtas de ingenio et indole frequentari monens, pluribusque prolatis exemplis demonstrans. Schaeferus ad Gregor. Dialect. p. 532. in sua sententia, delendam esse negativam, perstans, ortam esse voculam οὐκ suspicatur e duabus literis ακ a quibus incipit vocab. proxime sequens. Vir doctus in Actis Seminar. Philolog. Lips. Vol. II. P. II. p. 281. provocans ad V. 112, 2. ὀργὴν οὐκ ἄκρος interpretatur, iram non vincens, irae non temperans. Id vero graece foret ὀργῆς οὐκ ἑγκρατής. S.

20. ἰβουλεύσαντο τῶν παρὰ σφίσι etc.) Restitui, quod citra caussam inmutatum fuerat. Vid. VII. 11, 4. [voluit, puto, VII. 10, 45. seqq.] VIII. 101. Neque displicuit Κναξαῖ δούναι φέροντες ex Parisino. Habebat φέροντας quod illo verborum ordine displicere poterat. WESS. — Usitatus utique βουλευέσθαι dicitur, verbo medio, deliberandi notione: sed quoniam promiscue activo etiam verbo Herodotus utitur, conf. I. 120, 2. praesertim ea notione quae hic obtinet, re deliberata decernere, (veluti III. 84, 7. et 10. tum VI. 52, 11. saepiusque alibi:) activae verbi formae primas dedi, nūtiquam quidem spernens alteram scripturam. S.

CAP. LXXIV. [5. ἐν δὲ, καὶ νυκτομαχίην) ἐν δὲ, acil. ἐν ταῖς ἄλλαις μάχαις, vel ἐν δὲ ταύταις ταῖς μάχαις. Quam vero νυκτομαχίην dicit, ea ipsa pugna est, de qua mox uberius verba facit. S.]

8 seq. συνήναι --- τὴν ἡμέραν ἐξαπίνης νύκτα γινέσθαι etc.) Vulgi more satisque populariter Noster, quoties de solis eclipsibus sermo est. Ἀπὸ ἡμέρης νύξ ἐγένετο, VII. 37. ὁ ἥλιος ἀμυγλώθη ἐν τῷ οὐρανῷ, IX. 10. Moverunt ea H. Dodwellum, ut Herodoto omnem sideralis scientiae notitiam detraheret; quod ferri utcumque, etsi sine iusta ratione propositum,

poterat: verum grassatur ulterius, *Thaletique* peritiam astronomiae aufert, et, quem praedixerat solis defectum, talem fuisse infitiat: *tenebras subito obortas fuisse, quas Thales e regionis tempestatisque exhalationibus observatis praedixerat*, in *Addend. ad Diss. de Cyclis* p. 912. Qua re dum Thaleti astronomiae usum et scientiam adimit, adauget eiusdem cognitionem rerum naturalium adeo, ut neminem eo in genere parem habuerit, habeatve. Quis enim regionem aliquam ingressus conplures ante menses indicavit, indicabitve, quali vaporum exhalatione aëris coelique habitus obscurandus obnubilandusque stato die sit? Ita porro fides *Eudemo* apud *Clementem Stromat.* lib. I. p. 354. [ed. Pott. p. 221. ed. Sylb.] in *Historia Astronomiae*, *Ciceroni*, *Plinio*, *Diogeni Laërtio*, *Apuleio*, et aliis pluribus, qui uno ore perhibent, Thaletem solis hanc eclipsin multo ante significasse, quam contigit, negatur. Verum constet ea *Herodoto* ceterisque, uti oportet. De anno, quo deliquium istud sol passus fuerit, maior contentio et controversia. *Plinius* lib. II. *Histor. Nat.* c. 12. in annum Olymp. XLVIII. 4. refert: *Clemens Alex.* in Olymp. L. circiter, ex coniectura. Utriusque sententiae officit rex *Cyaxares*, qui vitam in illos Olympiadum annos non prorogavit. *Cicero* I. *Divinat.* c. 49. solis a Thalete praedictam defectionem, *Astyage* regnante factam fuisse ait; idem alii dixerunt, contra *Nostri* descriptam rerum seriem, et liquidissimum *Eudemi* testimonium. Seriore aëvo viri doctissimi *Scaliger*, *Calvisius*, *Petavius*, *Ricciolus*, *Usserius*, *Newtonus* defectionis tempus et indagarunt et suas secuti temporum rationes variis annis adligarunt. Examinauit dissidentes horum opiniones *Vignolius* T. II. *Chronol.* p. 254. etc. accurate, diemque defectioni ex arbitratu constituit. In alia abiit, *Vignolii* repudiata, neque citra causam, opinione, *Bouherius* *Diss. Herod.* c. 4. Amplexus alia quoque est T. S. *Baierus* in *Memor. Scythiois*, insertis T. III. *Commentar. Acad. Petropolit.* p. 328; cuius eximii viri quaestionis huius examen, cum cura institutum, minime displicuit; animi tamen pendeo, ad quos me adiungam, in tanto computantium dissensu, neque patitur adnotationum brevis uberiores excursus. WESS.

— Plura quaedam *Larcherus* exhibet, qui istum solis de-

fectum cum *Petavio*, *Harduino*, *Marshamo*, *Buherio*, et *Corsino*, ad Olymp. XLV. 4. id est, ad annum ante C. N. 597. refert. Ad annum ante C. N. 585. retulit *Reizius* in sua *Herodoti* editione; ad annum 610. refert *Franc. Baiby* in *Philosoph. Transact.* MDCCXI. p. 269 seqq. ut nuper ex *Novellis literar.* Goetting. intellexi. Diligenter perpensis collatisque cunctis momentis, quae ad illorum temporum rationes ineundas conducentia ab *Herodoto* passim memorantur, Vir multis nominibus illustris *Volney* in *Chronologie d'Hérodote conforme à son texte* p. 4 seqq. demonstratum ivit, agi hñe de eo Solis defectu, qui in *Pingrei* Tabulis ad diem tertium mensis februar. anni ante C. N. 625. refertur. S.

16. Σύνενσις τε ὁ Κίλιξ, καὶ Λαβύντος) Verum est, quod *Stanleius* in *Aeschyli Pers.* 326. et *T. Faber* lib. I. *Epist.* 39. docuerunt, Cilicum reges *Syennesis* titulo omnes olim appellatos fuisse. Vide V. 118. VII. 98. et ad *Diodorum Siculum* XIV. 20. *Labyneti* nomen in *Babylonis* regibus itidem frequens, uti mox c. 77. et 118. Ille, qui pacis arbiter et sequester *Medos* inter et *Lydos* fuit, est *Nabuchodonosorus*, qui et *Nebucadnezar*: congruunt temporum rationes. Γάμων ἐπαλλαγήν, uti mox, [L. 18.] de consociata adfinitate *Iones* probasse videntur. De *Abderitis* et *Democrito* *Simplicius* de *Coelo* lib. III. pag. 150. τὴν συμποκὴν οἱ Ἀβδηρίται ἐπ' ἀλλήλαξιν, ὥσπερ καὶ ὁ Δημόκριτος. Iunge Cl. *Alberti* scholia in *Hesychii* Ἐπαλλάξαντες. WESS.

24. ἐς τὴν ὁμοχροῖν) *Damnanda* temeritate Editor *Genevensis* MDCCVIII. *Stephani*, *Chytraei*, *Porti* aliorumque coniecturam secutus, αἰμορροῖν publicavit. Vulgatum mstorum auctoritate munitum est, illis praeterea, quae viri doctissimi *Is. Vossius* et *Iac. Gronovius* in medium deposuerunt. Ἐς ὁμοιοῖν *Corn. de Pauw* aequè pravum. Sola durat controversia, quid ὁμοχροῖν? *Ios. Scaliger* *Castigat.* in *Hippocrat. de vulneribus capitis*, principio, Hic, inquit, ἡ ὁμοχροῖν est curvatura interior brachii, qua contingunt se duae partes interiores brachii, cum angulum faciunt. Quae ibi adduntur ex medicorum principe, illam non stabiliunt vocabuli notionem, sed superficiei quamdam aequabilitatem. ἡ ὁμοχροῖν ὁστίου calvariae laevis est superficies, ut bene *Foësius*. In *Aeschinis Dialog.* III. 15: οὐδὲ ἄπτεται ταῦτα

τῆς ὁμοχροίας, bene redditur; neque attingunt haec superficiem. Ad quem modum si cum Rev. Horreo ἐπιτάμωται ἐς τὴν ὁμοχροίαν verteris in summa cute, seu cutis superficie, uti equidem interpretandum censeo, cessabit, si quae morata fuit, difficultas. Tacitus simili in ritu Ann. XII. 47. levi ictu cruorem eliciunt. Alia Vossius ad Melam, II. 1. [p. 668.] alia Gronovius, quae ipsis relinquo. WESS. — Utique Gronovio et absurdam interpretationem, et rustica convicia in viros doctos h. l. coniecta, relinquamus! S.

CAP. LXXV. 5. εἰ στρατεύεται ἐπὶ Πύρσας) εἰρωτίων, quod his liberaliter adstructum fuit, recte abest. Vide Gronov. [immo Var. Lect. vide,] et Adnotat. ad Diodor. XIV. 112. WESS.

[9. κατὰ τὰς ἐούσας γεφύρας) Pro eo quod in versione posui, pontibus eis qui ibi erant, rectius fuerat, qui ibi sunt, vel, qui nunc ibi sunt, ut Larch. et Wytttenb. (Select. Historic. Graec. p. 350.) intelligebant, collatis vicinis verbis οὐ γὰρ δὴ εἶναι -- τὰς γεφύρας ταύτας. S.]

10. ὡς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων) Etsi Noster Graecorum hunc rumorem spreverit, amplexi dein eum alii sunt, uti Apollodorus in Diogene Laërt. I. 38., Lucianus Hipp. c. 2. [T. III. pag. 68. ed. Amst.] alique, de quibus pro Herodoto ad eum Samosatensis locum Cl. Gesnerus erudite. WESS.

[15. ἐξ ἀριστερῆς χιμὸς μέοντα) Scilicet adverso fluvio, quo commodiorem ad traiciendum locum invenirent, littus legentes, fluvium a laeva habuerunt. S.]

[18. ὅπως, ἂν τὸ στρατόπεδον ἰδρ. κατὰ νότον λάβοι, etc.) Wytttenbachium secutus eram, qui commate post ὅπως interposito (quod ignorant alii) orationi consultum existimaverat, hac sententia: ut fluvius, si a tergo sumeret (i. e. praeterlaberetur) castra eodem loco manentia, (ἰδρυμένα,) hac parte superiore (ἀνωθεν) se convertens in fossam etc. De sententia equidem nihil repugno: sed de distinctione inter ὅπως et ἂν interserta, nollem factum. Nusquam, quod meminerim, particulam ἂν notione coniunctionis si usurpat Noster; quae illi ἦν, εἰ vel ἰάν est. Arcte iunctae particulae ὅπως ἂν, cum coniunctivo vel cum potenciali modo constructae, ut I. 99, 9. et saepius alibi, nude ut significant: neque ad sententiam alia particula hic desideraba-

tur. Structura enim orationis, abiecto post ὅπως commate, in hunc modum procedens facile intelligitur, ἵνα ὁ ποταμός, ταύτη -- ἐκτραπόμενος ἐν τῶν ἀρχαίων μέθρων, λάβοι τὸ στρατόπεδον κατὰ ναύτου, καὶ αὐτὶς ἐσβάλλοι ἐς τὰ ἀρχαῖα, παραμειβόμενος τὸ στρατόπεδον. Quare nec opus fuit, inserta τε particula fulcire orationem, quod Schaeferus fecit, sic edens: ὅπως ἂν τὸ στρ. ἰδρ. κ. ν. λάβοι, ταύτη τε κατὰ τὴν διάρ. etc. S.]

CAP. LXXVI. 4 seq. κατὰ Σινώπην --- μάλιστα καὶ κειμένην) κειμένην praestaret. Praedicatur de regione Pteria, quae in finibus Sinopes ad Pontum. Steph. Byz. ἔστι καὶ Πτερία πόλις Σινώπης, ex hoc, opinor, Nostri loco. Pteriorum urbis mox mentio erit. WESS. — Adoptare viri docti emendationem non dubitavi. Quid deceperit librarios, κειμένην scribentes, facile adparet. Nec vero in finibus Sinopes sitam Pteriam Herodotus ait, sed ex adverso, e regione fere Sinopae. S.

11. πρὶν δὲ ἐξελαύνειν ὀρμήσαι τὸν στρατὸν) Est, cui ἐξελαύνειν glossatoris videtur, me dissentiente: putes simile esse lib. VIII. 106. ὡς δὲ τὸ στρατεύμα --- ὄρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας: discrepat tamen, ut quisque videt. Hoc specta, VII. 106. πρότερον ἢ περ ὀρμήσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. Restitui ex schedarum consensione κήρυκας. Plures Cyrus misit, sicuti c. 141. traditur, ubi ultro Iones postulant, quod hic negant Cyro. WESS.

17. πεσόντων ἀμφοτέρων πολλῶν) Media vox perperam praeteritur. Vide c. 82. et illud III. 11. ubi plenius, καὶ πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων πλήθει πολλῶν: nam praepositionem quod Arch. et Vind. omittant isthic, caussa caret. WESS.

CAP. LXXVII. 1. Κροῖσος δὲ, μισφθὺς etc.) Latina, Croesus reprehensus propter suas copias, non probo. A quo enim reprehensus? Immo vero ipse semet incusabat, quod copiarum numero longe inferior congressus cum Persarum rege esset. Melius Stephanus et Portus, postulante verbi usu, caussatus exercitus sui paucitatem, sive potius, semet reprehendens ac incusans. Statim οὐκ ἐπειράτο ἐπιὼν Reiskii iussu ἰσχυρᾶτο corrigendum foret, nisi si valide Noster resisteret. Ἐπειράτο ἐπιὼν non aliud illi ac ἐπιναί. Ecce tibi VII. 5. ἐπειράτο κατιὼν ὁ Ἰστιάης: et cap. 50. ὡς δὲ ἐπειράτο συλλαμβάνων. Consimiliter VII. 172. et IX. 52. tum I. 84.

ἱερεῶτο προσβαίων. WESS. — Μιμθεὺς non passiva aut reciproca notione dicitur, sed activa, ut III. 13, 16. VII. 146, 8. Itaque h. l. accusativum regit, τὸ στρατόπεδον: ut sententia ad verbum haec sit, *damnavit, improbavit exercitum suum propter paucitatem*: id est, *conquestus est de suo exercitu, non quod minus fortiter pugnasset, sed quod numero longe inferior fuisset hostibus*. S.

10. Λαβύντος) Regum Babyloniorum ultimus, Croeso ad coercendam Cyri adaugescentem potentiam foedere iunctus, et belli huius fortasse occasio. Beroso apud Iosephum Ναβόννης lib. I. cont. Apion. c. 20. Par causa Amasin Aegyptium, has in partes ut transiret, impulsisse videtur. Lege Xenophontem VIII. Inst. Cyr. pag. 183. WESS. — Commode Larcherus monuit Labyneti nomen a Nabonnedo nonnisi literarum l et n permutatione, aliàs etiam haud infrequente, differre. Caeterum cf. c. 74. et Xenoph. Cyrop. VI. 2, 10. S.

CAP. LXXVIII. 3. Φοιτίωντες) Ut alibi saepius, hic etiam oblitteravit Gronov. ionicam scribendi rationem; et cap. 96. ἰφοίτιον e libro Flor. in ἰφοίτων transiit; cum paulo post ἐπιφοιτίωντες intactum relinquitur; alibi διαφοιτίωντες et ἐπιφοιτίωνσι. Hic vero scribi malim: οἱ ἄνθρωποι, μετέντες τὰς νομαὶς νέμεισθαι, ἰσφοιτίωντες (nempe τὸ προϊέσθαι) κατήσθιον. Verbum adhibuerunt Euripides et Lysias. VALCK.

5. ἐς τοὺς ἱεργίας Τελμησσίων) Dubium est, praestet-ne Τελμήσσις an Τελμίσσις, cum sermo de his coniectorebus est. Cicero Divinat. I. 41. *Telmessus in Caria est, qua in urbe excellit haruspicum disciplina*. Habet et Strabo Τελμήσσιως, sive Τελμησσίων ἄκραν lib. XIII. p. 935. [pag. 630. ed. Cas.] Arriano, qui de hariolis et coniectorebus his diligentissime, Τελμησσίς Exp. Alex. II. 3. item Stephano Byz., Suidae atque aliis. Infra c. 84. eadem scripturae diversitas. Non addo plura. S. Bochartus in Chan. lib. I. 6. et Ezech. Spanhemius Diss. IX. de Usu et Praest. Numism. p. 563. abunde facient satis. Verum τοὺς ἱεργίας mutatos nolo. Non nescio, ἐς τῶν ἱεργίων qua aliunde arcessita voce, defendi queat: at cur contortam sectabimur, ubi planissima et sine incilibus munita via est? Vocabuli usum ex Graecorum moribus in luce posuerunt Viri Cl. T. Hemsterhusius et Ruhnkensius ad Timaei Lexic. p. 81. [pag. 109. ed. sec.] WESS.

— Prope me abesse, ut istud *ἐς τῶν ἐξηγητῶν* probem, in *Var. Lect.* professus sum; idque quum ob codicum auctoritatem, tum hoc ipso, quod paullo insolentius dictum videri poterat. S.

CAP. LXXIX. 4. εὑρίσκει πρῆγμα ὅτι εἶναι) *Ex usu suo esse.* Infra IV. 11. ὡς ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἶναι. VII. 12. πᾶν εὑρίσκει ὅτι οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι, *conperit prorsus sibi consultum non esse Graeciae bellum inferre.* Quae Florentini imperio mox vetere possessione evertuntur, defendi non debent. WESS.

9 seq. παρὰ δόξαν — ἢ ὡς αὐτὸς κατιδόκει) *Dare quidem potuerat ὡς οἱ ἴσχυι τὰ πρῆγματα οὐκ ὡς αὐτὸς κατιδόκει, pro- ut alibi dedit οὐκ ὡς ἤθελε.* Sed ut hic, *aemul praeterea lo- quitur* VIII. 4. ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρῆγματα τῶν βαρ- βάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατιδόκειον. VALCK.

13. ἢ δὲ μάχη σφίον ἢν ἀπ' ἵππων) *Nihil in his mutari oportuit. Ἀφίππων, [quod amplecti non erubuit Gronov.] insuper habito Ionum more, ex ἀφ' ἵππων progenitum fuisse codicum alii declarant. Est illud in pugna eque- stri probatum. Poëta Odyss. l. 50. ἐπιστάμενοι μὲν ἀπ' ἵππων Ἄνδράσι μάχεσθαι. Cuius exemplo Philostratus Heroic. II. 18. p. 690. καὶ Μυσαὶ γυναῖκες ἀφ' ἵππων ἐπιμάχοντο τοῖς ἄν- δράσι. Sunt praeterea rei equestris rudes et inperiti ἀφίπ- ποι. Themistius Orat. XXIII. pag. 285. A. καὶ τῷ ἀφίππῳ (οὐχ ἡδὺ ἐρᾶν) τὸν ἵππικόν. Atqui Lydi eo in genere prae- ter ceteros excellebant, ἵππινύσθαι ἀγαθοί, uti Noster, sive Φιλιππότατοι, quemadmodum Philostratus Icon. lib. I. 17. pag. 788. ante quos omnes Homero ἵπποκορυτταὶ Iliad. K'. 431. WESS.*

CAP. LXXX. 4. καὶ Ἰλλὸς συβήγγυσι) *Amni ve- rum nomen reddiderunt Glareanus ad Livii XXXVII. 38. et Leopardus Emend. VII. 9. neque inpediunt schedae veteres. Accedat Strabo, Herodoti testimonio usus lib. XIII. p. 928. [p. 626. ed. Cas.] cum de Hermo, εἰς δὲ καὶ ὁ Ἰλλὸς ἐμβάλλει — συμπεσόντες δ' οἱ τρεῖς καὶ ἄλλοι ἀσημέτεροι σὺν αὐτοῖς, εἰς τὴν κατὰ Φωκαίαν ἐκιδόασιν θαλάτταν, ὡς Ἡρόδοτος φησὶν. Quae Geographi tanto sunt obportuniora, quanto certius nunc adparet, Medic. bellissime κατὰ Φωκαίην πόλιν offerre. Cl. Reiskius [et recte ille quidem] συβήγγυσι, multitudinis numero pingit. WESS. — De templo Δινδυμῆνης μητρὸς τῶν*

Σπῶν conf. Strab. lib. XIII. p. 575. ed. Cas. et Apollon. Rhod. I. 1125. S.

19. μὲν ἢν συλλαμβανόμενος ἀμύνεται) Nimia et paene superstitiosa, qua in Medic. erat vir clarissimus, reverentia in orationem Nostri verbum, toti Graeciae ignotum, ἀμύνται invexit, citra dubitationem negligentia librarii prognatum. Ἀμύνεσθαι his libris frequens; nec aliubi, ne ab ipso quidem Florent. ad eam formam scribitur. L. Küsterum, acerbius hoc de genere Biblioth. Vet. et Nov. Clerici T. V. p. 409. conquestum, missum facio. Cameli odorem et speciem equum non ferre, sed reformidare, in praelii huius enarratione Xenophon Instit. Cyr. lib. VII. [cap. 1, 27.] pag. 176. E. et Polyaeus Strateg. VII. 6, 6. non praeterierunt. WESS.

24. τῷ δὲ τῇ καὶ ἐπιείχει ἐλλάμψεσθαι ὁ Λυδός) Parum refert hoc an δὴ τῇ praeoptes. [sed istud praetulerit Herodotus.] Ἐπίσθη ἐλλάμψ. placitum olim, merito vir doctus [Reisk.] repudiavit ob c. 153. ἐπ' οὗς ἐπιείχει στρατηλατεῖν. Addere potuisset VI. 96. ἐπὶ ταύτῃ πρώτῃ ἐπιείχον στρατεύεσθαι. Quae mihi quidem a navibus ad anchoras stantibus, ἐπιχούσαις, repetita non videntur: multo commodius τὸν νοῦν ad dictionis complementum adsciscetur. Vide hoc Polybii Exc. Leg. pag. 1108. [lib. XVIII. 28, 11.] ὁ δὲ ἢν, ἐπιείχων πάσαι τοῖς κατὰ τὴν Εὐρώπην πράγμασι: et S. Lucae Evang. c. XIV. 7. ἐπιείχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο. In Euripidis Heracl. vs. 846. aliud requiritur. Varius enim usus. Quod autem nonnulli praefereunt libri ὁ αὐτός, manifestos ex ὁ Λυδός natales habet, prorsus uti αὐλῶν κόρας fragmenti Autocratis apud Aelian. de Animal. XII. 9. Λυδῶν κόρας genuerunt invitae, monitore I. Rutgersio Var. Lect. II. 1. WESS. — Proprius Herodoto usus verbi ἐπιείχω sequente infinitivo. S.

CAP. LXXXI. 6. δέεσθαι βοηθεῖν) Non probo βοηθήην, tametsi Ionicae notae. Mox c. 83. δέόμενος Κροίσω βοηθεῖν πολιορκούμενῳ. WESS.

CAP. LXXXII. 5. περὶ χώρου καλεσμένου Θυρίης) Vide Io. Meursium Miscell. Lacon. IV. 13. Barbeyracium Histor. Foeder. T. I. p. 30. De vocabuli variante scriptura dicere memini ad Diodor. XIV. 44., de eadem Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 54. [p. 74. ed. sec.] Κυθηρίη νῆσος [l. 8.] Gro-

novii explicatione munita satis est. WESS. — Pro τὰ Κύθηρα, quod proprium huius insulae nomen, I. 105. VII. 235. nunc Κυθηρή νῆσος dicere placuit Herodoto. S.

20. Ἀλκίνοωρ τε καὶ Χρόμιος) Theseus in Stob. VII. p. 92. ἔπειτο Ὀθρυάδης μεταξὺ τῶν ἀνηρημένων Λακεδαιμονίων, μόνος περιλειφθείς. Ἀργείων δὲ δύο Ἀλκίνορος καὶ Χραμίου. Vitium perspexit Gesnerus, in corrigendo parum aberrans. Fuit, uti hic, Ἀλκίνοωρ καὶ Χρόμιος. [Ἀγνήνοωρ καὶ Χρόμιος ex msstis edidit Schoen pag. 201.] Plutarchi Ἀγνήνοωρ Meursius dudum reformavit. De Othryade praeclare Ti. Hemsterhusius ad Lucian. Contemplant. c. ult. WESS.

25. σκυλεύσας τοὺς Ἀργείων νεκρούς) Frequentatur his in libris συνῆσαι, ubi de rogo rebusque temere congestis sermo est. Hic, tametsi ex msstis, adridere non debet. Valuitne Othryades, viribus ac sanguine defectus, in unum Argivorum corpora concervare? Belle Theseus in Stobensi, Ὀθρυάδης πολλοὺς σκυλεύσας, τῶν πολεμίων τρόπαιον ἔστησεν. Non disparia Chrysermus in Plutarchi Parallel. T. II. p. 306. WESS.

28. λέγοντες, οἱ μὲν etc.) Ut alia quaedam Sophoclis et Euripidis, quae legisse suspicor Athenis Herodotum, expressit hunc locum de Phoenissis Euripidae vs. 1471 seqq. ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις, Οἱ μὲν etc. Verbum ἔλεγον, ἐλέγετο, supprimitur haud semel in simillimo loco Thucydidis VI. c. 35. ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν, οἱ μὲν, ὡς οὐδὲν ἂν τρόπῳ ἔλθοιεν οἱ Ἀθηναῖοι — τοῖς δὲ, etc. Aliis supplementis non indigemus! VALCK.

31. τέλος δὲ, ἐκ τῆς ἔριδος etc.) Nisi Chrysermus [apud Plutarch. l. c.] fallit, Amphycytones, capti arbitri, litem secundum Spartanos dederant. Priorem tamen victoriam sibi tribuerunt Argivi apud Pausaniam X. 9. Vindicarunt et sibi Lacedaemonii; unde Θυριατικοὶ apud eos στίφανοι, de quibus docti viri ex Athenaeo ad Hesychium. WESS.

37. πρὶν ἂν Θυρίας ἀνασώσωται) Suum Herodotus recepit. [nempe ἂν particulam.] Platone in re obvia non uterer teste, nisi eadem illi in animo atque oculis fuissent: ἔνορκον ἂν ποιησαίμην, ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον κομήσειν, πρὶν ἂν νικήσω ἀναμαχόμενος etc. in Phaedone p. 89. c. [c. 38.] WESS.

38. οὐ γὰρ κομῶντες πρὸ τούτου) Conturbare orationis seriem γὰρ non latuit Reiskii sollertiam. [At neutiquam

turbat, modo in parenthesi posita ista verba cogites. conf. ad I. 24, 17. notata.] Non vidisse illud, saltem sprevisse, Eustathium argumento sunt, Λακισταίμονιοι δὲ, νικῆσαντες ἔθεν τὸν (ἔθεντο voluit) νόμον, μὴ κομῶντες πρῶην, ἀπὸ τούτου κομῶν, ex Herodoto, in Homer. p. 165, 19. [pag. 125, 5. ed. Bas.] Comam-ne vero ab hac de Argivis victoria Spartani promiserint, dubia in scriptorum dissensu res est, Plutarchi praeter ceteros, Nostrum, sed clanculum, taxantis, Vit. Lysandri principio. Lege Io. Meursii Miscell. Lacon. I. 16. atque adde ex Philostrati Vit. Apollon. VIII. 6. p. 335. ubi Leonides κομῶν ὑπὲρ ἀνδρείας, ut amicis venerabilis et hostibus magis esset terribilis: tum ταῦτά τοι καὶ ἡ Σπάρτη ἐπ' αὐτῷ κομᾷ, μῖτον οὐδὲν ἢ ἐπὶ Λυκούργῳ τε καὶ Ἰφίτῳ: h. e. iactat se Sparta et gloriatur Leonidā non minus, quam etc. Doctus interpres a vero aberravit. WESS.

42. αὐτοῦ μιν ἐν τῇσι Θυρήσι etc.) De Othryadae exitu iterum discordia. Periisse Perilai, Alcenoris filii, manu Argivi ferunt in Pausan. II. 20. Nicander in culto Epigrammate cum Herodoto facit Anthol. III. 5. pag. 299. [Analect. Brunck. T. II. p. 2.] Sed partium patriaeque studio, uti nunc, plurimi olim a tramite auferebantur. WESS. — Exstat etiam in totam hanc rem Epigramma, quod Simoni tribuitur, in Anal. Brunck. T. I. p. 130. S.

CAP. LXXXIV. 5. ὡς οὐ προσχωρεῖ) Gronovium laudo. [προσχ. edentem.] Vide V. 62. VIII. 102. Amanuensium in προσχωρεῖν et προσχωρεῖν eminent lapsus, etiam in Thucydidis II. 5. Arcem Sardoniam Ti. Hemsterhusius ea luce circumdedit ad Lucian. Contempl. c. 9. ut nihil supra. WESS.

10. τῇ οὐδὲ Μήλῃς, ὁ πρότερον βασιλεύς) Et hoc bene. Πράγματος, si valeret, non primum, sed priorem Croeso regem signaret, Scaligero Can. Isagog. III. p. 320. animadvertente. Eusebius habet in Chron. penultimum Heraclidarum regiae apud Lydos gentis Melem. Sic Myrsili Candaulaeque aetatem antevertit proxime. Verum multo hoc antiquior Meles in fragmentis est Nic. Damasceni. Praeclare de Dione Chrysost. Or. LXIV. p. 598. in refingendo regis huius et Mardi nomine meritis est Valesius ad N. Damasceni Excerpt. p. 442. WESS.

[11. τὸν Λέοντα) Maiuscula litera Λέοντα dabant superiores editt, quasi proprium nomen esset. Ferebatur au-

tem fabula, *catulum leonis ex regis pellice natum esse. S.]*

12. Τελμυστίων δικασάντων) Non erant δικασταί, sed coniectores et interpretes portentorum; quae duo coniunguntur a Cicerone de Divin. II. c. 28. qui lib. II. c. 5. Est, inquit, quidam Graecus vulgaris in hanc sententiam versus; *Bene qui coniciet, vatem hunc perhibebo optimum: Μάρτις γ' ἄριστος, ὅστις εἰκάζει καλῶς.* Theocritus, Eid. XXI. 82. Ὅς γὰρ ἂν εἰκάξῃ κατὰ τὸν νόον, οὗτος ἄριστός ἐστιν ἐντερονερίτας. Tametsi non ignorem, σημαίνειν, κρίνειν, γινώσκειν, in talibus etiam adhiberi ab Herodoto; una tamen mutata litera hic libenter legerim: Τελμυστίων εἰκασάντων, ὡς etc. Dio Chrys. Or. XXXIV. p. 414. c. τὰ μὲν τῶν εἰωνῶν εἰκάζειν δεῖ. Omnis divinationo coniectura nititur, ultra quam progredi non potest: Cicerone de Div. I. cap. 14. Sunt mihi ad manum loca veterum, in quibus τοῖς δικαίοις, εἰκαῖα videantur substituenda. VALCK. — Insolens verbi usus originem suspicionibus praebet. Varias Reiskius offert, Miscellan. Lips. vol. VII. pag. 616. praeterque alias διδασκάντων, docentibus, adprobat. Mihi expedita in hoc doctorum acumine omnia non sunt. Ampliabo, donec clarior e msstis lux. Leonem circum arcis muros gestatum spectavit Apollonius Tyan. Epist. LXXV. cum rixantibus Sardianis, ὑμῖς δὲ, inquit, ποίω πιστοῦότες ἄρα λέοντι πόλεμον ἄσπονδον ἤρασθε; WESS. — Verbum δικασάντων tuentur libri omnes, nec satis causae video cur sollicitetur. Haud dissimili certe verbo ἔγνωσαν in re similima usus est Noster I. 78, 10. S.

[16. κατηλόγησε τοῦτον) τοῦτο malebat Reisk. coll. cap. 144, 11. et III. 121, 6. Sed potuit cum utrolibet casu construi id verbum, neque hic obstant sequentes accusativi, absolute positi. S.]

18. ὁ ὢν δὴ Τροιάδης αὐτὸς ὁ Μάρδος) Melius οὗτος cum Pavio et Reiskio. Confer Xenophontem VII. [cap. 2.] Inst. Cyr. p. 180. ubi nonnulla diversitas. WESS. — Mireris nullo e cod. msto οὗτος citari. Sic sane solet Noster. τοῦτον δὴ ὢν τὸν Ἄτυν, I. 33, 8. οὗτος δὴ ὁ καθαρθεὶς, I. 53, 5. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄθωνος, I. 85, 15. et frequenter aliàs. Pronomini autem αὐτός non erat hic locus. S.

18 seq. τῶν τινα Λυδῶν) τὸν τινα Λυδῶν prave Florentino scribitur. [quem secutus est Gronov.] De Nostri more abunde testabuntur exempla collata in cap. 85. ab [eo-

dem] Gronovio: accedent progressu operis ex mssis plura. WESS. — Vide c. 85, 11. 109, 17. 124, 17. etc. S.

[22. καὶ κατ' αὐτὸν ἄλλοι) Blandiri poterat μετ' αὐτὸν quod et Valla expressit, et post eum alii. Sed vetat librorum auctoritas. κατ' αὐτὸν Gronov. interpretatus est ad eius exemplum. Non repugno: sed videbatur mihi ita dictum, ut istud, μεταδιώκει δὲ, — — ἀποστείλας τριήρεϊ κατ' αὐτὸν, III. 4, 11. S.]

CAP. LXXXV. [2. τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικῆς, ἄφρων δέ.) Vide supra ad I. 38, 10. notata. S.]

3. ἐν τῇ ὧν παρελθούσῃ εὐεστοῖ) Alii codd. formam dant usitatam εὐεστοῖ: inusitatam sui Codicis admirabatur Gronovius. Herodotem hic fuisse suspicor εὐετού, et in Glossario Herod. primitus scriptum: Εὐετούς, (pro Εὐεστοῖ, ἢ) εὐημερία, εὐετηρία. — — Διογενιανὸς ἀνευ τοῦ σ γραφει: nempe εὐετού, quod habet Aratus Diosem. vs. 358. Ὅφρα τις εὐετού χαίρῃ ποτιδένμενος ἀνὴρ. Schol. τῇ εὐετηρία. Formas istiusmodi nominum Iones adamarunt praesertim: Ἰώνων istum σχηματισμὸν exemplis adfirmat Eustathius Iliad. τ'. pag. 1245, 39. [p. 1180. ed. Rom.] Ultimum eorum est ἡ κτιστός: κτιστὸν, inquit, Μολύτου Φησὶν Ἡρόδοτος. Leguntur ista lib. IX. c. 96. ληίστος lib. V. 6. τὴν καταπλαστὸν IV. 75. subministravit, ut alia multa pereximia, Mediceus iste Codex. Prae ceteris Poëtis ista talia frequentavit Callimachus, in cuius paucis reliquiis inveniuntur ἀεπακτός, διακτός, γελαστός, μαστός, ἀληπτός, ὀϊστευτός. Horum nonnulla meus attigit Hemsterhusius ad Lucian. [Dial. Mort. VI. 3.] pag. 354. multo plura huius classis praebet Hesychius, quaedam etiam mendosa: Ὠρητός vox est nauci, Antimachea fuit πωρητός. Ἑσκλητός probabiliter scribendum, ubi legitur Ἑσκλητός, ἢ τῶν ἐξόχων ἀθροισίς ἐν Συρακούσαις. Ceterum, si vel Herodoteum est εὐετός, fatendum tamen multo frequentius dici εὐεστόν vel εὐεστοῦν. Democriteam esse vocem omnes norunt [saltem ex Diog. Laërt. IX. 45.] qui has literas tractant; illud non omnes, vocem in tres male distractam apud Stobaeum perperam in verbis legi Democriteis p. 278, 53. τὰ ἀδικέοντα (τῶν ζώων) ἀθῶος ὁ κτείνων καὶ πρὸς εὐ' ἔστ' οὖν ταῦτο ἔρδειν μᾶλλον ἢ μή. Scribendum, πρὸς εὐεστοῦν. Κακιστοῦν interpretatur Hesychius κακὴν κατάστασιν, ἢ ἀπραγίαν. Aeternitas Antiphonti dicta Ἀειστόν, teste Herodot. T. V.

πορ. ἡ εὐσία, Έστὼ *Archytæ Stobæi* Ecl. Phys. p. 81. vs. 8., ἡ ἀποδημία *Callimacho* apud *Suidam* Ἀπιστώ. Ubi vulgatur in *Herodoto* IX. 84. τῇ ἀπιστοῖ τῆς μάχης, olim legebatur, me iudice, ἀπιστού. *Hesychius*: Ἀπιστὺς, ἡ ἀποχώρησις. Formam in ω, quod commemini, nullam praebet *Herodotus*. Sed haec, fateor, modum excedunt, argutis istis Graecorum auctorum emendatoribus breviliquis displicitura. VALCK. — ἐν τῇ -- εὐεστοῖ) Sequor schedas *Ask.*, aliàs *Mediceis* consentaneas. In Glossis *Herodoti* variatur. In scriptis *Remig.* εὐεστὼ, εὐήμερία: aliae εὐεστία, εὐεστή: cui discordiae commodior dabitur locus. Non esse ab Ionum usu id, quod amplexus sum, alienum, *Democriti* apud *Stobaeum* verbis stabilire in animo fuerat. At illa persanata sunt. *Clemens Alex. Stromat.* II. pag. 498. Δημόκριτος μὲν ἐν τῷ περὶ τοῦ Τίλους, τὴν εὐθυμίαν, ἣν καὶ εὐεστὼ προσηγόρευεν. Non illi itaque idem atque aliis notavit: sua enim sibi *Philosophus* vocabula habuit. Nostro congruit *Aeschylus* VII. c. Theb. vs. 192.

Μήτ' ἐν κακοῖσι, μήτ' ἐν εὐεστοῖ φίλη
 ξύνοικος εἶναι. ---

ubi Critici εὐδαιμονία, εὐτερρία. Quo usu et *Maximus de Elect.* vs. 534. WESS. — *Maximi* philosophi de *Electio-*
num auspiciis carmen, quod dicit vir doctus, editum exstat in *Fabricii* Biblioth. Gr. T. VIII. p. 415 seqq. Vocab. εὐεστὼ apud *Aeschylum* iterum habes in *Agamemni*. 878. S.

12. ἀλλογνώσας Κροῖσον) *H. Steph.* coniectando iustam huius loci scriptionem adsecutus fuit in *Voc. Herodotear.* recensione p. 722. [ubi de verbo ἀναγινώσκω agit: et iterum aliquanto post.] et 739. Certam praestant mssti, et *Hesych.* Ἀλλογνώσας, ἀγνοήσας. Neque abit multum ἀλλογνῶν in *Galenii* Gloss. Hippocratis, quo de doctissimi Viri ad *Hesych.* et *Forssini* in *Oeconom.* neque, alia in conpositione, ἀλλοφρονίων, ἀλλοφάσων etc. WESS.

15. ὁ δὲ παῖς εὐτὸς ὁ ἄφρων) *Cicero* *Divin.* I. 53. eiusdem generis etiam illud est, quod scribit *Herodotus*, *Croesi* filium, sum esset infans, locutum. Prodigiosum certe, modo verum. Noster non ἄφρων tantum, quemadmodum *Xenophon*, *Nic. Damascenus* et *Dio Chrysost.* atque alii, sed διαφθαρμένον τὴν ἀκοὴν, captum auribus c. 38. et κωφὸν c. 34. fuisse prodidit. Possunt-ne ergo ab ipsis natalibus surdi articulatæ voces

edere? praesertim nullo divino beneficio, verum ἐπὶ θεῶν καὶ κακοῦ, uti scribit. Merito hoc reprehendit *Corn. de Panw.* Habet *Plinius* N. Hist. lib. XI. 50. semestrem Croesi filium, in crepundiis locutum, quo prodigio totum Lydiae regnum conciderit. At alius is fuit, atque ab hoc diversus, ut belle *Harduinus*, nisi si tamen in portento describendo inter veteres haud constiterit. WESS. — Conf. ad I. 38, 10. notata. S.

CAP. LXXXVI. 7. δις ἐντὰ Λυδῶν - - - παῖδας) Sic consimilia *Nic. Damascenus* Excerpt. p. 457. in hac pyra tragoedians, sed culpam inhumanitatis a Cyro in Persas amoliens. *Ctesias* nihil de rogo, admiscet tamen prodigiosa multa. Nihil quoque *Xenophon.* Quae mihi suspicionem adaugent, ex vulgi, mira captantis, fabellis haec profluxisse. διὼν ἐντῶδῃ, quod sequitur, reddendum *Abydeno* apud *Euseb.* Pr. Eu. IX. 41. WESS.

[14. καὶ περ ἐν κακῷ ἵστί τοισὺν) Incongrua sententia est, in quam verba ista vulgo interpretantur: *etsi in tanta calamitate posito, tamen etc.* Quasi vero mirum videri deberet, quod in ea calamitate Croesus dictorum Solonis meminerit! Nihil profecto magis consentaneum erat, quam ut tunc maxime haec cogitatio animo miseri occurreret. Itaque, quum in καὶ περ consentiant libri, videndum est ne alia notione particula illa hic fuerit accipienda; v. gr. cum maxime tanta in calamitate versanti. S.]

16. μηδὲνα εἶναι τῶν ζώοντων ὀλβιον) Restitui, quod exilio traditum erat, εἶναι, schedis iubentibus. Vide c. 32. et hoc *Plinii* verissimum N. Hist. VII. 40. Si verum iudicium facere volumus, ac repudiata omni fortunae ambitione decernere, mortalium nemo est felix. WESS.

17. ὡς δὲ ἄρα μιν προστῆναι τοῦτο) Potuerat παραστῆναι locum tueri, quem et illi *Reiskius* relictum voluit, nisi mistorum concordia obnixa fuisset. Vide *Gronovium.* WESS. — Commode *Gronov.* citat I. 119, 24. ubi vulgatum olim προστάντις idem ac παραστάντις valet. Sic vero et προστάς olim I. 129, 1. i. q. παραστάς. Quibus duobus posterioribus in locis sicut σ litteram geminavi, sic et h. l. προσστῆναι scribi debuit: quemadmodum etiam V. 51, 4. pro vulgato olim προστῆναι, recte προσεστῆναι libri nostri

dedere. Construitur autem hoc verbum aliàs, ubi de corpore agitur, cum dativo casu: nunc, ubi de mente, cum accusativo. Intelligo autem, minus commode me ista verba his latinis reddidisse, *Hoc ergo sibi proponens. Rectius Valla: Quod dictum ubi subiit Croeso. S.*]

18. ἐκ πολλῆς ἡσυχίης) Memoratam Stephano lectionem, quia dabat et Med. codex, recte restituit Gronovius: niti quoque potuerat Eustathio, qui ad Od. Θ'. p. 319, 23. [p. 1604. ed. Rom.] Ἡρόδοτος, inquit, ἐκπλαγίς δὲ τούτοις ἐπὶ χρόνον ἀφθογγος ἦν, μόγῃς δὲ τε ἀνενεχθεὶς εἶπε. καὶ πάλιν. ἀνενεγκάμενόν τε καὶ ἀναστενάξαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίης. Horum priora leguntur I. 116. Quod hoc loco vulgabatur olim; λειποψυχίης, fluxit, opinor, ex interpretamento lectionis non absurdae ἀψυχίης: censeri certe potuit Croesus ante passus animi deliquium, quam ad se redeuntem subierit Solonis dictum. ἡ λειποψυχία, locis a Foësius designatis, saepe dicta fuit ἀψυχίῃ Hippocrati: in locum ἀψυχίης, saltem in πνυχίης, facile mutari potuit ἡσυχίης, quod genuinum iudico. VALCK. — Non audeo damnare tutum tot Codicum et Eustathii propugnaculo. Puto et Nic. Damascenum in Nostro reperisse. Σιωπῆς δὲ γενομένης, ait Excerptf. p. 461. στενάξας μέγα, εἰς τρεῖς ἀνακαλεῖται πάλιν Σόλωνα. Explicationem certe seu paraphrasin huius loci ea praebent. Ἐκ πολλῆς ἡσυχίης, postquam altum erat silentium, sive σιωπῆς γενομένης. Stabilire praeterea Nicolaus lectionem Arch. poterit, sicuti et Aelianus in Eustath. p. 1404, 45. [Od. α. p. 38, 41. ed. Bas.] haec planissime aemulatus: ὁ δὲ ἀνηνέγκατο ἄρα, [ἦγον ἐκ βάθους ἐξεβόησε] καὶ εἰς τρεῖς ἐκάλεσε τὸν Σόλωνα. [Eadem habes apud Suid. in Ἀνηνέγκατο.] Adde aliam eiusdem Aeliani, quam adscripsit Berglerus, imitationem Var. Hist. IX. 41. WESS. — Verbum ἀνενεγκῆν et ἀνενέγκασθαι apud Suid. in Ἀνενεγκῶν, et Hesych. in Ἀρνητέθῃ, exponitur ex animi deliquio (ἐκ λειποψυχίας) se recipere, et vocem edere. Qui verbi usus videtur esse sequioris aetatis: (conf. Indicem nostrum Graec. in Appian.) unde fortasse apud Nostrum λειποψυχίης pro vocab. ἡσυχίης irrepsit. Apud veteres et Ionicos praesertim scriptores nihil fere aliud, nisi, vocem vel gemitum (ex imo pectore) proferre. Vide Heynium ad Iliad. τ. 314. Apollon. Rhod. III. 463. et 635. IV. 1748. Sic rursus apud Nostrum I. 116, 6. S.

27. ὡς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων) Cl. Reiskius ὡς ἦλθε Σάργος ὁ Σόλ. Verum ἀρχὴν notat olim hic atque alibi. Vide II. 27. et Lud. Abresch Dilucid. Thucyd. p. 714. WESS.

28 seq. ἀποφλαυρίσει οἱ. αὐτῷ δὲ εἶπας τῇ αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει οἱ τῇ περ ἐκείνος εἶπε. τῇ tantum in τὰ fuit mutatum: sed fortasse Codices hic vulgatis meisque coniecturis meliora suppeditabunt. VALCK.

Ibid. ἀποφλαυρίσει· οἶα δὲ εἶπας, ὥστε αὐτῷ πάντα ἀποβεβήκει οἱ, τῇ περ ἐκείνος εἶπε) Varie haec fuerunt tentata. Cl. Abresch sola distinctione veteri scripturae medetur, ante τῇ περ ἐκείνος interpungens. Reiskius aut αὐτῷ δὲ εἶπας, εἶπε αὐτοῖς ὡς πάντα etc. aut αὐτῷ δὲ εἶπας, ἔφη, ὡς αὐτῷ πάντα ἀπ., τῇ περ etc. Laudem merentur, etsi opera male cesserit, viri egregii. Premo mssorum vestigia cum Abbate Geinozio, [Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XVI. p. 69.] cuius ἀποβεβήκει, cum coniecturae [et ei quidem parum felici] debeatur, carebimus sine damno. Potius foret, si necessitas urgeret, Cod. Ask. ἀποβεβήκει. Verum αὐτῷ -- οἱ per tmesin, ut alias, pro ἰωυτῷ depositum fuit. Vide Abresch dicto loco, et Gronovium. WESS. — Abreschii libro aegre careo. Quae autem Gronovius pro vindicanda scriptura ἀποβεβήκει οἱ protulit exempla ex II. 175, 2. VI. 68, 2. III. 55, 9. III. 72, 28. VII. 125, 2. in eorum duobus prioribus abundat quidem dativus pronominis οἱ, sed nec in his ipsis, nec in ullo ex reliquis, αὐτῷ οἱ idem ac ἰωυτῷ valet. Nempe h. l. terminationi verbi ἀποβεβήκει olim superne adscriptae literae οἱ indicabant legi in aliis codicibus ἀποβεβήκει, quam scripturam equidem probavi. Nec vero sperno ἀποβεβήκει: pro quo non est cur ἀποβεβήκει quispiam desideret. Amat Noster plusquamperfectum ponere, ubi perfectum vel aoristum exspectasses: vide I. 84, 22. 79, 8. 122. extr. etc. Quare etiam I. 132, 2. vulgatum olim κατεστήκει teneri potuerat. Conf. Werfer Act. Philol. Monac. T. I. p. 239 seq. S.

33. καίεσθαι τὰ περίσχητα) Obsecutus sum clarissimi viri monitis et cap. 101. lib. V. uti nunc editur. Morantur tamen et nonnihil retrahunt haec c. 191. huius libri, τῶν

περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλεως ἐαλωκάτων. Liberum itaque optandi arbitrium. WESS. — Male τὰ περὶ ἔσχατα olim edebatur: quod et Gronov. incaute, ut ipse fatetur, tenuerat. Nec vero retrahere nos debet alter locus I. 191, 28. ubi οἱ περὶ τὰ ἔσχατα οἰκόντες idem valet ac οἱ τὰ περίσχατα οἰκόντες. S.

39. κτελεῖ σβενύσαι) H. Stephano insultare [quod a Gron. factum] recuso: vidit opinor cod. Rem. cui et pauci alii consentiunt, maluitque leniter fluentem orationem; fortasse iniuria. Solet enim Noster in eo genere varietatem sectari, sicuti saepe numero alii. Conf. V. 103. et Davis. in Ciceron. Tuscul. Disp. I. 24. et Raphel. Obs. ex Herodot. in Ep. ad Galat. 2, 6. ubi tamen aliena quaedam. WESS. — Amat, novimus, Herodotus insolitā et subitā subinde constructionis mutatione animum percellere lectoris: sed durior haec utique et vix ferenda ἀνακολουθία, cuius nullum simile exemplum mihi occurrit. Nam istud quidem, quod ex lib. V. cap. 103. citatur, commoda orationis distinctione haud parum mollitum videbimus. At enim, si orationis insolentiam merito miramur, haud minus mira nobis videri debuit optimorum quorumque codicum, ac tantum non ad unum omnium, in salebrosam istam scripturam, quae adeo facile caveri poterat, coniuratio. S.

CAP. LXXXVII. 3. δυναμένους δὲ οὐκέτι καταλαβεῖν) Portus καταβαλεῖν, ut in S. Remig. inest, corrigebat, citra urgentem caussam. Si qui tamen ita voluerint, non pugnabo. Facit scriptionis adfinitas, ut verborum saepe oritur confusio, de qua superius c. 46. Haud raro quoque vim patiuntur. Nic. Damascenus Excerpt. p. 449. ὁ δὲ θηράτωρ ἐπὶ τὸν δόρκον (ὄρμησι) καὶ καταλαβὼν ἐσπάραττε. Salmasius ad libri sui oram καταβαλεῖν, quo Nicolaus nec clarius distinctiusve loquatur. Mitto alia. WESS. — At verbo καταλαβεῖν, inhibere, coërcere, quod alii omnes libri agnoscunt, proprius hic locus; et alienum foret καταβαλεῖν. Conf. ad I. 46, 5. notata. S.

4. εἴ τι οἱ κεχαρισμένοι ἐξ αὐτοῦ ἰδωρῆθη) Simile Aristophanis, uti bene Berglerus, Pac. vs. 385. εἴ τι κεχαρισμένοι χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἡμοῦ κατιδουκῶς. Ambo imitantur Poëtam, Iliad. A. 39. Ceterum S. Remig. κεχαρήνται placere posset, modo Herodotei commatis foret. Tritum usu est Aristotelis, Strabonis, atque aliorum, quemadmodum ad Diodori lib. I. 15. adscripta ostendunt. WESS.

CAP. LXXXVIII. 1. *κατίσι τε ἑγγὺς ἰαντοῦ*) Scrip-
tor *Florentinus* erroris reus est. Nusquam in his libris
κατίσι, tametsi verbi neque obscurus nec infrequens usus.
Quae continuo succedunt, *ἀπιθωύμαζ' τε ὀρίαν*, *Homeri* exem-
plo venerunt *Ἰλ. Ω'. 629. Πρίαμον θανύμαζ' Ἀχλλεὺς εἰσορέων*
etc. **WESS.**

12. *χρήματα τὰ σὰ διαφορίει*) Sic oportuisse, iam dudum
docuit *P. Leopardus* Emend. VII. 9. Propagatum ex *Aldino*
vitium est, saepius ad hoc vocabulum offenso V. 75. VII. 10.
Qui *Nostrum* versavit, nihil hic desiderabit. **WESS.**

CAP. LXXXIX. 11. *κατίσον τῶν δορυφόρων*) Solita-
rium incedit *Arch. Θάρρησον*. *Galeus* operam in eius patro-
cinio abutitur: *θάσσειον* imprudenti excidit. *Hesychius*
θάσσει, κάθισον, quod ex *θάσσει*, quo de *Eustathius* in *Hom.*
p. 1008, 47. [p. 1008, 36. ed. Bas.] contractum. Mutuum
Cyri Croesique sermonem *Xenophon Inst. Cyri* VII. [cap. 2.]
p. 181. suo more descripsit. **WESS.**

CAP. XC. 4. *ἀναρτημένου σὺ ἀνδρός etc.*) Pareo Codici-
bus et dialecti consuetudini. Ipse VI. 88. *μαθὼν - ἀναρτη-
μένους ἔρδιν Αἰγινήτας κακῶς*. Eiusdem sunt speciei *ἀρτίσται*,
ἀρτηται etc. Mox *Cl. Reiskius* *βασιλῆως χρηστοῦ ἔργα*, coniectu-
ra fortasse arbitraria. **WESS.** — De orationis ἀνακολουθία
dictum est ad I. 3, 7. *S.*

12. *ἐπανηλόγησι*) Aliena viri doctissimi comminisce-
bantur: legendum *ἐπαλλόγησι*. Sed hoc dudum praecepit
accuratissimus *P. Leopard.* et quidquid ad illud firman-
dum dici poterat, *Em.* VII. c. 9. Atque ita legit hoc in
loco *Pollux* II. 120. nam non attigit τὸ ἐπαλλόγησι, e lib. I.
c. 118. **VALCK.** — In *Leopardi* partes etiam *Reiskius* ivit,
optimo consilio. *Ἐπαλλόγησι*, repetiit, eademque ipsa expo-
suit, quae supra c. 37. etc. atque ita *Pollux*. Nam *ἐπανηλόγησι*,
quod illi et *Nostro* instaurat *Cl. Adr. Heriaga Obs. Crit.* c. 3.
p. 25. non convenit et longius deflectit. Bene *Philo Iud. de*
Fortitud. p. 738. *Δ. εἰρηκῶς δ' ὅσα δίδωσιν ὁ παῖρς, παλλιλλογῇν*
οὐ δίκαιον. **WESS.** — Adsurgo docto Virorum choro *ἐπα-
λλόγησι* hic corrigentium; sed in eorundem partes con-
cedere nunc quidem non possum. In constanti librorum om-
nium scriptura *ἐπανηλόγησι*, nisi obstare visa esset *Pollutis*
auctoritas, nihil magnopere inerat quod suspectam illam
nobis reddere debuisset; nisi fortasse *ἐπανηλόγησι* maluisset.

Nam, ut ἀναλογίζεσθαι significat *secum repetere, secum reputare et recensere*; (vide, praeter exempla a Schneidero citata, Athen. IX. 382. d. ubi video in lat. vers. a me omissa esse verba ista: hic, ille; omnes nominatim recensui:) sic ἀναλογίζιν, active, recensere, repetere, particulatim exponere; velut apud Philonem, (*de Mundo*, p. 1169. ed. Francof.) ubi ait, τοὺς ἐκάστων (μύθων) χρόνους ἀναλογίζαντες, si singularum fabularum tempora recenseamus: atque idem fere valebit compositum verbum ἐπαναλογίζιν. Sed quidni perinde, alia verbi terminatione, ἐπαναλογεῖν eadem notione dicere *Herodotus* potuerit? Sic in ἐπανηλόγησε vocalis η, in media voce, fuerit geminatum augmentum, ut in ἡμελλον, ἡθελον, ἡδυνάμην, et similibus. Forjasse vero in praesenti etiam tempore ἐπανηλογεῖν, per vocalem η pro α, dixerit Noster; quemadmodum κατηλογεῖν pro καταλογεῖν, III. 121, 6, cuiusmodi usus vocalis η pro α etiam in communi Graecorum sermone in verbo κατηγορέω superest, ex κατὰ et ἀγορέω composito. Atque ita, nisi satis firmatam, ferendam certe, neque temere mutandam, codicum h. l. scripturam habemus. Nec vero scripturae huic *Pollucis* auctoritas, solummodo vulgata apud eum lectio, obstat: mssti codices firmant eam potius, quam evertunt. Nam quod *cod. Iungerm.* dabat, ἐπαλλολόγησε, non differt a nostra scriptura, nisi quod N perperam in ΑΑ sit mutatum; quod genus confusionis *Bastius*, olim noster, adtigit ad *Gregor. Dial.* p. 921. Quod vero optimus alioqui *cod. Falckenb.* habebat, ἐπαντιλογήσει, id ex alia satis prona confusione natum erat, nempe ex H factum TI. Taceo, ne satis quidem aptum huic loco fore verbum ἐπαλλολόγησε. Hoc enim significaret *iterum dixit, repetiit quae ante dixerat.* (conf. I. 118, 5.) Atqui *Herodotus* quidem ista in superiori narratione exposuit; non vero *Croesus* eadem *Cyro* iam ante dixerat. S.

24. εἰ ἀχαρίστοισι νόμος εἶναι) Ineptiunt cum suo ἀχαριστεῖν scribae veteres, obliti iteratissimae locutionis. Satis hoc *Thucydidis* erit, VII. 35. οὐκ ἂν σφίσι βουλευμένοις εἶναι διὰ τῆς σφῶν τὸν στρατὸν εἶναι. Similia ex *Tacito* et *Sallustio* stipavit *P. Leopardus Emend.* IV. 23. habet et huc pertinens *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 749. Egregie *Clemens Alex. Protrept.* p. 38. ὦ Κρείστε, - - - ἀχαρίστός ἐστιν, ὃν προσκυνεῖς, et plura hinc derivata. WESS.

CAP. XCI. 5. πέμπτου γένεος) Praeclare *Mediceus*.

Idem ob sequentem articulum coniectando adsecutus fuerat *Steph. Berglerus*; mirumque accidit, haesitasse in re obvia interpretes. Vide c. 13. et quae docte commentatur *Gronovius*. [Monuit *Gron.* γένεα non modo patrem, sed et generatim progenitorem dici; quem idem *Noster* γινέτορα, VIII. 137. 1.] Vellem is etiam mox δόλω -- ἐπισπόμενος scripsisset, quod mssti certum praestant et sermonis indoles expostulat. *Homer.* Od. Γ'. 215. ἐπισπόμενοι θεῶν ὁμῶ. *Sophocles Elect.* 973. ἀλλ' ἢ ἐπίσπῃ τοῖς ἑμοῖς βουλευμάσι. Verum scripturae haec aberratio in aliis et Nostro saepe se obferret, uti c. 103. III. 14. 31. 54. etc. *WESS.* — De progenitoribus commode a *Bellangero* ad h.l. monitum *Larcherus* retulit, ex Graecorum more ita eos numerari, ut pater censeatur secundus, avus tertius, quartus proavus, quintus abavus. Fuit autem Gyges abavus Croesi, hac successione: Gyges, Ardys, Sadyattes, Alyattes, Croesus. S.

10. οὐκ οἶόν τε γένετο) Nihil demuto; οὐκ οἶαν, οὐκ οἶας, in simili re usus sunt frequentis. Supra c. 67. IV. 152. VI. 150. Post pauca [l. 14.] *Reiskius* ὕστερον τρισὶ ἔτεσι τούτοις: quod Codices si praeberent, attentionem mereretur; nunc edito inhaereo. *WESS.*

23. εἴπε τὰ εἴπε Λοξίης) Neminem offenderent ista si sola legerentur: de Phallo agens, ποιῶσι, αἶτ, τὰ ποιῶσι Ἕλληνες. II. 49. Nostro tamen loco si prius εἴπε Codicibus abesset, ob sequentia censerem adiectum, pristinamque scriptiōnem hanc fuisse: τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρηστηριαζομένῳ (I. c. 55.) τὰ εἴπε Λοξίης περὶ ἡμίονου οὐδὲ τοῦτο συνίλαβε. Postremum Herodoteum est, ut et illud: οὐδὲ τοῦτο, --- τὰ εἴπε. Sic I. 89. Κύρῳ δὲ ἐπιμελὲς γένετο, τὰ Κροῖσος εἴπε: hoc, si bene memini, (nam librum inspicere hercle non vacat) corrigi vult *Reiskius* lib. II. c. 51. ἱρόν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλεξαν, τὰ — δεδήλωται. *VALCK.*

24. ἦν γὰρ δὴ ὁ Κύρος οὗτος ἡμίονος) *Abydenus* ex regis Babylonii oraculo de Cyro, ἦξι Πέρσης ἡμίονος, in *Euseb. Pr. Eu.* IX. 41. Explanatius, verum ex Nostro, *Oenomaus*, Apollinem vanitatis et mendacii arguens, ὁ μὲν γὰρ ἡμίμηδος ἢ ἡμιπέρσης Κύρος, ἢ ὁ μηρόθεν μὲν ἐκ τυρανικοῦ, πατρόθεν δὲ ἐξ ἰδιωτικοῦ γένους ἡμίονος ὢν ἐν τῷ αἰνίγματι, παρεμφαίνει μὲν τὴν ἐκφυγὸν Μοῦσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄμαντιν μαντικὴν. Namque Hero-

dotea innui, Musae iniecta mentio testatur, quam *ἔκτυπον* fumi plenam et insolescentem invidiose taxat, in Eiusdem Pr. Euang. V. 21. Bene de se Apuleius Apolog. p. 289. Non video quid mihi sit in ea re pudendum, haud minus quam Cyro maiori, quod genere mixto fuit, Semimedus ac Semipersa. WESS. — Quod modo praecessit, οὐδὲ τοῦτο συνίλαβε, sic recte συλλαβῶν l. 21. non συμβαλῶν. Conf. c. 63, 1. ibique notata. συμβάλλισθαι, non συμβάλλιν, coniectare sonat; et ne hoc quidem satis aptum huic loco foret. S.

CAP. XCII. 5. ἐν δὲ Προφήτῃ τῆς ἐν Δελφοῖσι) Laudatissime, verborum asperitatem si praetervideas, et verissime Iac. Gronovius. Minervae protemplaris sive vestibularis inter Delphorum numina celebratissima est memoria, quamquam in titulo saepius peccatum. Memini quaedam adponere ad Diodorum XI. 14. plura Io. Taylor ad Demosthenem in Aristogitonem p. 517. [in Reisk. Appar. ad Demosth. Vol. I. p. 822 seqq.] WESS. — Conf. VIII. 37, 7. ibique not. S.

6. ταῦτα μὲν καὶ ἔτι etc.) Cl. Reiskius τῶν τὰ μὲν, facili sententiae decursu. Mirum illud oppido est, concordiam Codicum [l. 8.] constare in Βραγχίδῃσι τῇσι Μιλησίων, neque dissidere II. 159. Locus uterque doctorum disputationibus iam olim examinatus est, docente ex Symmictis Philemonis Porphyrio, [Quaestion. Homeric. c. 8. Vol. I. Homeri Barnes. p. xci seq.] nec negligente Gronovio. Vaticinata quondam illic mulier fuit, ἡ ἐν Βραγχίδασι γυνὴ χρησμωδὸς Iamblichio de Myster. II. 11. p. 74. quae insolentiori [apud Nostrum] articulo nihil prodest. Iuvemus Iamblichum apud Stob. Serm. LXXIX. p. 471. ἀδελφὰ δὲ τούτων καὶ ὁ ἐν Βραγχίδῃ διὸς ἐκφαίνει. Dederat ἐν Βραγχίδῃσι, ut Nostrer, aut sicuti ipsemet cum Strabone et Pausania ἐν Βραγχίδασι. WESS. — Philemon in Συμμίκτοις apud Porphyrium l. c. ait: „quum apud Herodotum h. l. ἐν Βραγχίσι (sic apud Porphyr. in ed. Barn. editur, ἐν Βραγχίσι in ed. Bas. 1551. utrobique perperam, puto, pro Βραγχίδῃσι) τῇσι Μιλησίων legisset, gnarum se multis librariorum mendis inquinatos esse quum aliorum veterum auctorum tum Herodoti codices, in eo fuisse ut cum Alexandro Cotyensi τῆς Μιλησίων (sc. χώρης vel γῆς) corrigendum censeret, quoniam graecus nullus scriptor τὰς Βραγχίδας in foem. genere di-

cere auderet; postquam vero in eiusdem Herodoti libro II. (c. 159, 10.) simili ratione ἱς Βραγχιδας τὰς Μιλησίων scriptum reperisset, intellexisse se, *Herodotum* Ionum more (quemadmodum illi ἡ λίθος, ἡ κίων, ἡ Μαραθὼν dicunt) foeminino genere, pro masculino, in isto nomine usum esse. Sic ille. Cui opponere quispiam posset, apud eundem tamen *Nostrum* I. 158, 2. codices omnes in τοὺς Βραγχιδας consentire, itemque cunctos I. 46, 11. τῆς Μιλησίης ἱς Βραγχιδας dare: itaque verisimile esse, etiam h. l. et II. 159, 10. τῆς Μιλησίων scripsisse *Herodotum*, et librariorum culpā in utroque horum locorum revera corruptos codices esse. Quod si quis ita statuit; fuerint utique perantiquae istae codicum corruptelae; nec tamen fuerint ex tanta vetustate repetendae, quantā si *Villoisonum* audimus. Huic enim, nescio quo casu, excidit, ut *Philemonem* illum, e quo ista *Porphyrus* retulit, *Alexandro Magno* coaevum faceret. (vide *Villois. Anecd. Graec. T. II. p. 137. et Proleg. in Homer. p. xxxiv. itemque Indicem in Anecd. voce Philemon, et voc. Herodot.*) At ex ipsis verbis a *Porphyrio* prolatis abunde adparebat, aequalem illum fuisse aut etiam paullo iuniorem *Alexandro Cotyensi* Grammatico, (de quo *Fabric. in Bibl. Gr. IV. p. 379.*) adeoque secundo post C. N. saeculo vixisse. De *Branchidis* multa *Larcherus* collegit ad *Nostri* V. 36. et VI. 19. Ad id quod spectat de quo h. l. quaerebamus, ita se res habere videtur. Recte ἱς τοὺς Βραγχιδας scribitur I. 158, 2. quatenus *Branchidae* familia fuere sacerdotum, qui templum et oraculum curabant, quod *Didymis* erat in agro *Milesiorum*. Recte vero etiam fortasse et h. l. et II. 159, 10. Βραγχιδας in foem. gen. dicuntur; quoniam ex eo, quod vulgo breviter dicere consueverant ἱς Βραγχιδας πέμπειν, (ut apud *Nostrum* I. 46, 12. et I. 159, 1.) usus invaluisse videtur, ut ipse locus, ubi oraculum erat, Βραγχιδας diceretur, nempe αἱ Βραγχιδαι, ut αἱ Ἀθῆναι et similia. Ita quidem *Pompon. Mela* l. 17. Oraculum *Apollinis*, ait, dictum olim *Branchidae*: cui congruit quod idem templum perinde τὸ ἱδὸν τὸ ἐν Διδύμοις, et τὸ ἱδὸν τὸ ἐν Βραγχιδῇ nominatum legimus V. 36, 15. coll. VI. 19, 15. similiterque apud *Strabonem* IX. 421, c. coll. XIV. 634. c. Denique apud eundem *Strab.* XVII. 814. A. iunguntur ἐν Δελφοῖς καὶ Βραγχιδαι, prorsus tamquam duorum locorum nomina. S.

14. ἀντιστασιώτης κατεστήκει) Iure Gronovius ita; in usu tamen verbi, quod sensu activo sumi posse putavit, vere lapsus. L. Küsterus, male dictorum non inmemor, parem illi gratiam reddidit in *Clerici Bibl. V. et Rec. T. V. p. 407*. Taedet haec scribi potuisse. De *Pantaleonte, Serinus in Stob. Serm. XLV. p. 313*. quaedam innuit. WESS.

20. ἐπὶ κνάφου ἔλκων) Confidenter hoc suam in sedem reposui: auctores habeo Scholiasten *Herodoti*, qui κνάφος, ut codex mstus ostendit, hic invenit; *Plutarchum*, cuius ἐπὶ νάφου huc ducit; tum *Hesych.* et *Suidam*, hoc ex loco ἐπὶ κνάφου ἔλκων explicantes. [Suidam vide in *Κνάφος*, et *Ἐπὶ κνάφου*.] Non addo, *κναφίου*, in *fullonis officinam*, nec recte verti, nec loco satisfacere. Cur tandem interimendum in *fulloniam officinam* traxit? Nullus-ne ad caedem locus commodior? Bene hoc perspexit, locumque persanavit *Steph. Berglerus Act. Lips. MDCCXVI. p. 423*. tum *T. Hemsterhusius ad Hesychii Ἐπὶ κνάφου. Κνάφος, carduus sive spina* est, qua fullones radere vestimenta solent: praeterea tormenti seu *carnificinae genus*, clavis aculeisque oblectum, ad miseros crudelissime enecandos: Ὅργανόν τι, ἐν κύκλῳ κέντρα ἔχον, δι' οὗ τοὺς βασανιζομένους κτείνουσι, *Suidas et Timaeus*. [in *Lexic. Plat. p. 160*.] Pertinet huc *Platonis X. de Rep. p. 762. ἐπ' ἀσπαλάθων κνάμπτοντες*, *super tribulis lacerantes*; ut viri egregii docuerunt. WESS.

CAP. XCIII. 8. αἱ ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι) Haec et seqq. respicit antiquus *Sophista*, qui *Dissertationes aliquot Ethicas* conscripsit, inter *Fragmenta Pythagor. vulgatas p. 714. Αὐδοῖς τὰς κόρας πορνευθεῖσας καὶ ἀργύριον ἐνεργήσασθαι, καὶ οὕτω γάμασθαι καλὸν δοκεῖ εἶμην*. Hinc etiam manifestum est, cur ad istam *παιδισκίαν* mentionem narrationi suae quaedam de more *Lydiaco* interiecerit *Herodotus*; qui vocem, adiectam a *Sophista*, ἀργύριον, lectori subaudiendam relinquit, quam in simili loco adposuit lib. II. c. 126. eo *Cheopa* scribens devenisse pravitatis, ut filiam voluerit tamquam *prosedam* πρῆσσεσθαι ἀργύριον ὁκόσον δὴ τι. Corpore quaestum facientes, *πικράσκουσαι τὴν ὥραν παντὶ τῷ βουλομένῳ*, *Origeni c. Cels. V. p. 260. ἐπὶ μισθῷ (χρημάτων Xenoph. Symp. p. 523, 7.) τὴν ὥραν ἀπεμπωλοῦσαι Eusebio Προπ. IV. p. 162. v. Commodē dicuntur ἐνεργαζόμεναι*, id est, corpore vel ἐν ἑαυταῖς ἐργαζόμεναι: aliter cepit *Clar. Abresch, Dil.*

Thucyd. p. 763. [*Abresch* quomodo ceperit nescio: mihi videbatur ἐν οἰκῆματι ἐργάζ. coll. II. 121, 99. et 126, 3. ubi quidem ἐπ' οἰκῆματος.] Ἐργάζεσθαι, ἐργάτις, ἐργασία, ἐργαστήριον, de eadem occurrunt opificina. Auctor Orat. c. Neaeram p. 730, 44. εἰαίραν suam nolunt ὄραν ἐν Κορίνθῳ ἐργαζομένην, οὐδ' ὑπὸ πορνοβόσκῳ οὔσαν et p. 731, 57. [*Demosth.* Reisk. T. II. p. 1354, 22.] Quae venit ob istum quaestum in Aegyptum, venisse dicitur Rhodopis κατ' ἐργασίην Herod. II. 135. Secundum grammaticos et *Eustathium* ad Ἰλ. Ψ. p. 1453, 45. [p. 1329. ed. Rom.] *Archilochus* istius generis mulierem Ἐργάτιν dixerat: sed ab istis dissentit *Hemsterh.* ad *Hesych.* in Ἐργάτις. τὸ πορνεῖον est Ἐργαστήριον in Attica Lege apud *Demosth.* p. 736, 105. [p. 1367. ed. Reisk.] et in *Alciphronis* Epistola, quam vulgavit *Abresch.* in Addend. ad *Aristaen.* p. 115. παιδισκεῖον dixit *Nicias*, Athen. X. p. 437. f. memorans etiam τὰς δημοσίας παιδίσκας. In *Isaei* Or. V. p. 58, 13. [p. 134. Reisk. Vol. VII.] *Euctemonis* ἀπελευθέρῃ ἐναυκληρίῃ συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ, αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε, meretriculas alebat conciliatrix: in Orat. c. Neaer. p. 728, 28. [p. 1351. Reisk.] *Charisii* liberta *Nicarete* ἐπὶ τὰ παιδίσκας ἐκ μικρῶν παιδίων ἐκτήσατο. VALCK. — *Lydias*, de quibus agitur, puellas non ex corporis quaestu pecuniam contulisse; sed praeter istum quaestum opus etiam mercede fecisse, quo maiorem sibi dotem compararent, monuit *Heyne* in Commentar. Götting. T. XVI. p. 35. Similem isti *Lydorum* morem apud *Cyprios* notavit *Iustin.* XVIII. 5. Conf. *Clearchum* apud *Athen.* libro XII. cap. 11. ubi videndum an pro τῶν ἄλλων, quod ibi, p. 316. l. 5. nostrae edit. legitur, τῶν δούλων cum *Larchero* (in Notis ad Herodot.) corrigendum sit. Caeterum apud Nostrum mox l. 13. ὁ Λυδῶν δῆμος non tam *populus Lydorum*, quam *plebs*, reddi debuerat; et sic in lat. vers. rescriptum velim. conf. I. 196 extr. Et ἀγοραῖοι ἄνθρωποι (l. 8.) rectius *circumforanei homines*, quam *forenses*. cf. II. 141, 20. S.

16. καὶ δύο πλῆθρα) *Gronovio* scribendum videtur καὶ δύο πλῆθρα τὸ μῆκος: neque enim latitudinis mentionem abesse posse, nec πλῆθρα de ambitu recte poni. Contra ait *Georg. Arnaldus* venit *Animadv.* c. 29. *plethri* mensuram altitudini, longitudini, et latitudini saepe admoventi conmonstrans: nullam quoque iustae proportionis in viri doctissimi emenda-

tione rationem haberi: quod sane vero convenit. Haud scio tamen, an sana hic omnia sint. De stagno Gygaeo Poëta 'Ιλ. Β'. 865. et Strabo, [XIII. p. 626. B. et 627. B.] quo teste Coloën postea cognominatum novimus. Referunt huc παρὰ Γύγαί τε σῆμα in Nicandri Theriac. vs. 633. Critici veteres, forsitan male. WESS. — Nulla subest caussa, cur de integritate huius loci dubitemus, si baseos figuram oblongam cogitemus: nempe τὸ εὖρος nunc intelligit longiorum laterum mensuram. Altitudinem monumenti tantam fuisse ait Clearchus apud Athen. lib. IX. c. 31. ut ex quibuslibet Lydiae partibus conspici potuerit. Nam, quod monumentum a Gyge amasiae suae erectum Clearchus narrat, quodque Nicander etiam l. c. spectasse videtur, illud nullum aliud esse recte Larcherus monuit, nisi hoc ipsum de quo hic Herodotus loquitur, et ex eo Strabo l. c. Cuius monumenti reliquias hodieque superesse, ex Chandleri Itinerario idem Larcherus adnotavit. Conf. Heyn. ad 'Ιλ. β'. 865. S.

CAP. XCIV. 2. τὰ θήλεκ τέκνα καταπορεύουσι) Vitam meretriciam agant erat in Latinis. Verius Thomas, ἐπὶ πορνείαν δίδωσι, uti infra c. 196. πᾶς τις - - - καταπορεύει τὰ θήλεκ τέκνα. Numos a Lydis repertos Xenophanes in Pollucis IX. 83. itidem prodidit. Adde Eustathium ad Dionysium vs. 840. WESS.

[9. ἐπὶ Ἄτρυς) Conf. c. 7, 9. et VII. 74. Adde Adnot. ad IV. 45, 16. De Mane conf. Dionys. Hal. Ant. Rom. I. 27. S.]

Ibid. σιτοδείην ισχυρήν) Herodoti σιτοδείην (sic recte scriptum legitur supra, c. 22.) ἀφορίαν καρπῶν interpretatur Dionysius Halicarn. A. R. I. p. 21, 33. ubi vs. 38. pro διανέμοντας restituendum videtur, διανέμοντας Ἄτριν ἅπαντα τὸν δῆμον διχῇ κλήρους ταῖς μοίραις ἐπιβαλεῖν, ex Herodoto, tradente τὸν βασιλεία αὐτῶν (Atyn) δύο μοίρας διελόντα Ἀτρίων πάντων κληρῶσαι. Herodotea se Dionysius enarrare proficitur; e rerum Lydiacarum scriptore probabiliter, quae Galei suspicio est, derivata. VALCK.

12. ἄκτα δίζησθαι) Etsi non magnum videbitur operae pretium, hoc ex msto elegi: non possum in animum inducere, placuisse Nostro continuam scriptionis et soni in δίζησθαι et ἄζησθαι, nulla praesertim metri lege cogente, discordiam. Quod recepi, Homeri et Ionum est. Habet

Eustathius in *Odyss.* p. 1774, 31. [p. 564, 50. ed. Bas.] διζ-
ται ex *Herodoto*, quod nunc II. 38. διζεται. Consentiant
Grammatico tamen Codices *Ask.* et *Arch.* Graviter et vere
Democritus, διζημένοισι τὰ γὰρ μὲν παρὰ γίνεται, τὰ δὲ κατὰ
καὶ μὴ διζημένοισι, ex *Stobaeo* in *Poësi Philosoph.* p. 176.
WESS.

13. τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστραγάλων) Corripitur *Noster* ab
Athenaeo I. 15. [lib. I. c. 33. nostrae ed.] p. 19. A. ob ludo-
rum haec inventa *Atyis* regis tempore: esse enim ludos
istos multo antiquiores, probatos usurpatosque belli *Troia-*
ni tempore. De pilae et talorum lusu nota ex *Homero* res
est: at ubi apud eum tesserarum τῶν κύβων, aut κυβίας aut
κυβείων mentio? Quarum cum nusquam meminerit, se-
riori tempori inventum debetur. Docuit hoc egregie *Thomas*
Hyde *Histor. Aleae* p. 112. et *Hemsterhusius* in *Polluc.* IX. 97.
WESS.

15. πλὴν πισσῶν) Nullum hic scriptoris lusum [cum
Gronov.] agnosco. Πισσούς et πισσὰ usu terunt, non πισούς.
Semper-ne in amanuensium peccatis abscondita ruspabi-
mur? Negatur horum origo *Lydis*, quod ea *Palamedis* con-
tribueretur abs omnibus. *Sophoclis*, *Alcidamantis*, *Gorgiae*,
Philostrati hanc ad rem atque aliorum loca *Hemsterhusius*
antestatus est. Sint-ne vero πισσοὶ calculi tantum, an calculi
tesserarii, animose ante non multos annos disputaverunt
Io. Corn. de Pauw *Diatrib. de Alea Vet.* p. 57. et *Vanni Cri-*
ticae p. 270. doctus Auctor. WESS.

25. ἰωντὸν τὸν βασιλῆα προτάσσειν) *Cl. Reiskius* προτάσσειν.
Tu vide III. 89. VII. 65. *Dionysius*, his usus, de suo libe-
raliter adstruxit plura: *Lydum*, *Atyis* filium, uni parti
a patre adsignatum, alteri *Tyrrhenum* ait, *Rom. Ant.* I.
[c. 27.] p. 21. Λαχούσης δὲ τῆς ἅμα Λυδῶ μοίρας τὴν αἰμίνω
σύχην, μὴ ἐκχωρῆσαι. ἐκχωρῆσαι δὲ τὴν ἐτέραν, ἀπολαχούσαν
τῶν χρημάτων τὰ μέρη. Sic, puto, scribere voluit. Venerint-
ne in *Italiae* oras, atque *Etruscorum* genti originem *Lydi*
dederint, quod *Nostrum* secuti plures litteris tradiderunt,
in magna versatur controversia; de qua *Theod. Ryeki-
us* *Diss. de Prim. Ital. Colon.* [edita cum *Holstenii* *Notis* in
Steph. Byz.] c. 6. et *Scipio Maffei* *Hist. Diplom.* p. 228.
atque alii. WESS. — Confer quae ad h. l. *Larcherus*
commentatus est. S.

CAP. XCV. 6. καὶ τριφασίας ἄλλας λόγων ὁδοῦς) Verè dixit. Cyri initia et illustria facta diversis modis per Orientis plagas celebrata fuerunt. *Ctesias*, uti Persicorum fragmenta condoces faciunt, aliam ac *Noster* trivit viam, fateturque *Photius*. Quid *Xenophon* sectatus fuerit, in omnium est memoria. Forsan et suum sibi narrationis genus habuit *Aeschylus* in *Persis* vs. 770. Itaque optio datur. WESS.

8. ἐν ἑτὶς εἰκοσι καὶ πεντακσίαι) Haec et quae succedunt *Diodorus* adripuit lib. II. 32. sed minus prudenter et considerate, sicuti ibi conmonstratum est. WESS. — *Herodotum* cum *Ctesia* aliisque, qui Assyriorum imperio (referente *Diod.* *Siculo*) durationem 1306. annorum tribuunt, in concordiam redigere, post alios doctos viros, (quorum nonnullos etiam *Harlesius* ad *Fabr.* *Bibl. Gr.* T. II. p. 742 seq. laudavit) *Larcherus* studuit in *Notis* ad h. l. Conf. eiusdem *Chronologiam Herodot.* p. 144 seqq. scilicet statuens, *Ctesiam* antiquitatem huius imperii a primis regni primordiis, intra artos limites conclusi, repetiisse; *Herodotum* vero ab eo tempore quo totius Asiae imperio reges Assyriae potiti sunt. *Volney* contra, post longam disputationem, qua *Herodoti* fidem historicam cum ea quae *Ctesiae* tribuenda est, contendit, (*Chronol. d'Herodote*, p. 85 seqq.) ad extremum colligit, (ib. p. 189 seq.) perquam verisimile esse, consulto *Ctesiam*, quo Persis gratificaretur, durationem Assyriaci imperii, cuius in iura Persae successerunt, immanem istum in modum auxisse. Novi quidpiam hic molitus est *G. Bruining* in *Actis Societ. Traiect.* T. II. p. 162 seq. (Lugd. Bat. 1795.) qui, *Ctesiae* mendaciorum nullam prorsus rationem habendam censens, tantum abest ut iusto minorem existimet numerum DXX annorum, quem hic habent *Herodotei* libri, ut multo etiam maiorem esse sibi persuaserit. Scil. pro certo sumens, *Semiramidem* illam, quam *Noster* c. 184. *quinque generationibus ante Nitocrin* vixisse ait, fuisse primam Assyriae reginam, *Nini* uxorem, regni conditoris; quo secum ipse concilietur *Herodotus*, statuit numerum annorum, qui h. l. durationi regni Assyriaci tribuitur, per librariorum sive errorem sive temeritatem *quadringentis annis auctum* fuisse; scripsisse *Herodotum* ἑτὶς ΗΔΔ, id est, εἰκοσι καὶ ἑκατὸν, annos CXX; inde illos fecisse ἑτὶς

[H] ΔΔ, id est, annos DXX. Cuius quidem inventi laudem non invidemus auctori. S.

CAP. XCVI. 4. οὗτος ὁ Διόκοις) Deiocem non praeteriit Polyaeus Strateg. VII. 1. verum vestigiis aliorum insistens. Quaerunt docti viri idem-ne fuerit ac Arphaxadus, cuius in Iudithae historia c. 1. memoria durat, an Phraortes potius, Conringius, Montfauconius, Prideaux: de qua lite Schroërus Orig. Assyr. sect. IV. 5. etc. et Leon. Offerhaus Spicileg. Hist. Chronolog. p. 145. egregie. WESS.

13. ἰθὺς τε καὶ δίκαιος ἦν) Ecce tibi observationem docti viri, Petri Fontein, cui Theophrasti Characterum cultiorem editionem brevi debebimus. Quum de iudice sermo sit, idem est ac, ἰθεὶα ἰδικαῖα: eadem ratione Homerus, ἰθεὶα, et; ἐς μέσον ἀμφοτέρωσιν, μὴδ' ἐπ' ἄρωγῃ, δικάζειν, Iliad. Ψ'. 574. et 580. Si vero animadvertas, pro ἰθὺς Atticos hoc sensu dixisse ἴσος, vix dubium erit, quin Herodotus in mente habuerit illud Solonis, τὸ ἴσον πόλεμον οὐ ποιεῖ, laudatum Plutarcho in eius Vit. pag. 85. D. Huc nimirum spectant, quae, paullo ante, [l. 10.] de eodem Deioce, habet, ἐπιστάμενος ὅτι τῷ δίκαιῳ τὸ ἀδίκον πολέμιόν ἐστι: ex quibus tamen verbis vitium, quod illis inhaeret, tollendum est. Quum enim Herodotus manifesto significet, hunc δικαστὴν, probe gnarum cives, ab iniustis iudiciis vexatos, iisdem reddi infensos, iustitiam observasse eum in finem, ne quis erga se, ad regnum adspirantem, odium conciperet; liquet, me quidem arbitro, legendum esse, ὅτι τῇ ἀδικίᾳ τὸ ἀδικούμενον πολέμιόν ἐστι. Neque aliter, in argumento fere pari, Euripides, et ipse Solonis dicti haud immemor, Phoeniss. v. 541. τὸ γὰρ ἴσον νόμιμον, vel potius κοινόν, ἀνθρώποις ἔφω. Τῷ πλείονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται Τούλαστον. Quinimo, huius sententiae ea est cum Historici observatione, modo verba sicuti scopus eius postulat legantur, similitudo, ut in altera exemplar alterius tantum non agnoscas: certe hoc, τῷ πλείονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται τούλαστον, ipsum illud est Herodoti, τῇ ἀδικίᾳ τὸ ἀδικούμενον πολέμιόν ἐστι. Haec erudite ille in litteris ad me, sed quibus membranae auxilium negant. WESS. — Nec vero etiam membranae auxilio correctoris indigebant. S.

CAP. XCVII. 5. ἔνθα περ πρότερον προκατίζων ἐδικαῖα) De iudiciis, sive illi reges seu privati fuerint, hoc sollemne. Supra c. 14. Μῖδας ἀνέθηκε τὸν θρόνον, ἐς τὸν Herodot. T. V. H

προκατίζων ἰδικάζει. et V. 26. Additur dixisse Deiocem, οὐ δικάζειν ἔτι, se non ultra iudicaturum: non aliud enim ac δικάσειν, quemadmodum doctissimi viri Sylburgius in Grammat. Clenardi p. 431. et H. Stephanus de Dialect. pag. 140. monuerunt dudum. In fragm. Philosophi Eusebii apud Stobaeum Serm. XLIII. pag. 310. καίτοι περ χρὴ εἰδέναι πάντα τὸν μίλλοντα ἀνθρώπου καταδικᾶν, ὅτι καὶ etc. perperam et sine ratione Gesnerus καταδικάζειν corrigi iussit. Praeclare Glossae Sangermanenses: Δικάζειν, ἀντὶ δικάσειν. Ἡρόδοτος α'. οὐ φησι δικᾶν ἔτι. WESS.

13. στήσωμεν ἡμῶν αὐτῶν βασιλεία) Voculam εἶνα suspicabar absorptam a literis proximis, quam solet in talibus adhibere Herod. p. 169, 32. [III. 25.] εἶνα σφείων αὐτῶν. pag. 192, 21. 194, 23. [III. 80. et 85.] δεῖ εἶνα γὰρ τίνα ἡμῶν βασιλεία γινέσθαι: atque ita scripsisse hoc loco, στήσωμεν εἶνα ἡμῶν αὐτῶν βασιλεία. VALCK.

CAP. XCVIII. 14. τὰ νῦν Ἀγβατάνα κέκληται) Demiror dilectissimis membranis haud auscultasse Gronovium, quibus recte obsecutus fuit c. 110. et 153. minime vero III. 64. 92. Non placet id consilii incertum. Optime codex Florent. cui alias plures schedae consentient. Medorum regiam hanc urbem veterum conplures, in quis et Ctesias, Ἀγβατάνα, teste Stephano Byz. adpellarunt. Nunc quidem in illius Persicis ἔδωκε Κύρος -- Βαρήνην, ἐγγὺς Ἐκβατάνων: ipse dederat Ἀγβατάνων, sicuti in Stephani Βαρήνη legitur. Opinor latere idem vocabulum in Aeschyli Pers. vs. 927. nam quae de Agdabatis, gente Persica, a Criticis adscripta sunt, fide carent. Sam. Bochartus tituli originem in Arabum sermone invenit et eleganter illustravit Phaleg. III. 14. Culte vero de Aristotelis obscurioribus libris Themistius πλείοσι πεφραγμένοι εἰσὶ περιβόλοις, ἢ τὰ ἐν Ἐκβατάνοις βασίλεια, Or. XXVI. pag. 319. v. WESS.

18. καλωνός ἐόν) Videtur Diodorus II. 13. in*urbis situ dissentire, ἐν πεδίῳ, in planitie structam scribens. Ambitum idem XVII. 110. stadiis cl. absolvit, et hac parte discors. Athenarum enim amplitudo atque ambitus stadia cc. aequabat, teste Dione Chrysostomo Or. VI. p. 87. c. et illi tamen, ex Nostri finitione, Ecbatanorum magnitudo conveniebat. Quod editur κατὰ τὸν Ἀθηναίων κύκλον, pravum

est. Ἀθηναίων oportuerat; qui quidem naevus in his libris nimis frequens. WESS.

27. δύο δὲ οἱ τελευταῖοι, εἰς etc.) Platoni, horum fortasse recordato, tale aedificia templaque variis coloribus distinguendi genus βαρβαρικὸν εἶδος est. Sic de Neptuni in Atlantide templo: εἶδος δὲ τι βαρβαρικὸν ἔχων πάντα δὲ ἔξωθεν περιήλειψαν τὸν νεὼν ἀργύρῳ, πλὴν τῶν ἀκρωτηρίων. τὰ δὲ ἀκρωτήρια χρυσῷ. Critiae p. 116. Pertinent huc, quae Auctor de Mundo eleganter commentatus est, c. 6. p. 195. Ed. Vule. WESS. — Omnino structurae genus isti simile hodieque in multis apud Sinenses et apud Indos oppidis reperiri monuit Caylus in Hist. de l'Acad. des Inscr. T. XXXI. p. 42. S.

CAP. XCIX. 5. δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρίσθαι) Vide c. 69. Regiam apud Medos Persasque maiestatem, illique debitam a civibus reverentiam abunde explanavit B. Brissotius de Regn. Pers. I. 27. et II. 91. WESS.

CAP. C. 9. καὶ κατήκου) Saepe numero vocabulum in Musis recurrit de subditis imperio ac dicto audientibus, rarum hac notione. Ecce tibi imitatore Dionem Cassium lib. XLII. 17. p. 315. Ed. N. καὶ γὰρ κατὰ τοὺς σφῶν καὶ κατὰ τοὺς -- πολλοὶ περινόσθουν. Aliis sunt ὠτακουσται, ut in libello de Mundo, cuius interpretes Apuleius non sine quadam cultus elegantia: Sed inter eos aures regiae et Imperatoris oculi [conf. Nostrum, I. 114, 7.] quidam homines vocabantur: per quae officiorum genera rex ille ab hominibus deus esse credebatur, cum omnia, quaecumque ibi gererentur, ille Otacustarum delatione discebat. Ceterum scribi debebat, quod bene vidit Reiskius, καὶ οἱ: est enim dandi casus. WESS.

CAP. CI. 1. τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνίστησι) Interpretatio Vallae, Deioeces - - solam Medicam subegit nationem, eique imperavit, illa homines etiam perdoctos in historia veteri tradenda decepit. Galeus pro συνίστησι legi scribit in msto συνιστήσατο, atque ita loqui solere Herodotum: obversabatur eruditissimo viro κατιστήσατο, subegit, veterum nulli adeo frequentatum quam Herodoto; apud quem nusquam invenietur συνιστήσατο, usurpantem τὸ συστήσαι no to significato IX. 18. πάντῃ συστήσαντες (mutari non debuerat) ἑαυτοὺς καὶ πυκνῶσαντες ὡς μάλιστα. Hoc apud alios frequentius dicitur ξυστραφίντες vel συστρεφόμενοι. Dubium nullum est, quin hoc loco συνίστησι notet in unam contraxit: Deio-

ces τό τε Μηδικόν ἔθνος συνέστρεψε, μούνου τε τούτου ἤρξε: (sic ista leviter refingenda suspicor;) Medos in unam gentem contraxit, atque huic soli imperavit. Ex hac vera, ni fallor, interpretandi ratione [quam quidem perinde vulgata etiam scriptura admittit,] primum manifestum est, cur his continua diversa memorentur Medorum genera, e quibus unam ille fecerit gentem; deinde, quamobrem de filio Phraorte paulo dicat inferius: οὐκ ἀπεχεῖτο (Suidas explicat, ἀρκεῖν ἤγειτο:) μούνων ἄρχειν τῶν Μήδων, ἀλλὰ στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Πέρσας κ. τ. λ. Pater Deioces, callidus ille iustitiae satellites, pacis amans, et solos regere Medos contentus, simul atque iustitiae fruendae causa (Cicero de Off. II. c. XII. init.) rex fuerat constitutus, locatim dispersos cives suos adegit ἐν πόλιστα ποιήσασθαι, καὶ τοῦτο περιστέλλοντας τῶν ἄλλων ἥσσαν ἐπιμέλεισθαι. Herod. p. 41, 5. et p. 42, 3. [c. 96, 6. et 98, 11.] Candidit itaque Ecbatana. His denarratis subiungit: Δηϊόκης μὲν νυν τὸ Μηδικόν ἔθνος συνέστρεψε. Hoc aliis in re simillima saepius dicitur συνέκισσι, vel συνήγαγε. Notae sunt imperantium artes, Thesei, Gelonis, similiumque: de Gelone, unis Syracusis omnia posthabente, Herodotus lib. VII. c. 156. VALCK.

CAP. CII. 10. Ἀσσυρίων τούτους οἱ Νῆον ἔχον) Qui ἔσχον voluerit, etsi urgens ratio desideratur, praesidio non carebit. Assyrios laxiore significatione Noster usurpat, illis ipsos comprehendens Babylonios. Assyriorum itaque alii Ninum, Babylonem alii possidebant, uti c. 178. 185. etc. WESS. — De Nino urbe, ad Tigrin sita, conf. c. 193, 11. et II. 150, 17. S.

CAP. CIII. 4. ἐλόχισε κατὰ τέλει) Turmatim. Adscripserat his Scholiastes: κατὰ τέλει τὰ ἀναλώματα, καὶ τὰ συνδρμα ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ τὸ συντελεῖν εἰς τάγμα. Habet ex eo Suidas. [in Κατὰ τέλ.] Ultima huc refer, cetera aliorum deferenda. Καὶ κατὰ τέλει καὶ παντοίως προσβάλλοντες VII. 211. et IX. 20. et 22. WESS.

[8. ὅτε νύξ ἡ ἡμέρα ἐγένετο) Vide supra, c. 74, 8. S.]

15. βασιλεὺς ὁ Σκυθίων Μάδης) In obscuro res Scythicae loco sunt: de gentis excursionibus in Asiam plura Iustinus II, 4. 5., quae partim conveniunt, aliena partim sunt. Μάδης Σκυθικοῦ expeditiones et peregrinationes tetigit obiter Strabo I. pag. 106. [pag. 61. ed. Cas.] sed nescio quo au-

ctore eundem *Madyem* regem *Cimmeriorum* fuisse adfirmat. WESS. — Confer *Nostrum* cap. 15. et praesertim IV. 11 seq. S.

GAP. CIV. [1 - 3. Ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαωτίδος --- ἐς Κόλχους τριήκοντα ἡμερῶν εὐζώνῃ ὁδός.) Iusto maior videri possit iste numerus *triginta dierum*; quum praesertim eum terrae tractum, quo inferior Asia cum superiori iungitur, intra *quinque dies* ab homine εὐζώνῃ permeari posse supra dixerit, cap. 72 extr. At hic non de ea parte *Maeotidis paludis* agitur quae *Colchidi* proxima est, sed de ostio *Maeotidis*, et quidem de ulteriore ora illius ostii, ubi *Cimmeriorum* olim sedes fuerant. conf. IV. 11 seq. Cae-
terum meminerimus, ubi de eisdem regionibus agitur, quas *Scythae* dein habitarunt, diurnum iter ab eodem *Nostro* ducentis stadiis aequiparari, IV. 101, 8. S.]

8. ἢ διῆν ἔχοντες τὸ Καυκάσιον ὄρος) Eadem, sed distinctus, IV. 12. VII. 20. *Cimmerii* legerunt oras *Ponti* et per claustra *Caucaeae* in *Asiam* inruperunt; *Scythae*, dum profugos insequuntur, a via aberrarunt, perque *Caspiae* portas in *Mediam*, regionem a fugitivis aversam, devenerunt. Lege *Th. Sig. Baierum*, *Comment. Acad. Petrop.* lib. III. p. 318. WESS.

CAP. CV. 2. Ψαμμίτης) Ita hic. At Ψαμμήτης lib. II. 2. 28. 30. nec constanter tamen. Recurrit prior scriptura II. 151. VII. 7. Quae quidem discrepantia ex pronuntiationis vicinia nata fuit. *Scythicam* expeditionem *Hieronymus* adigit in *Fabiolae* Epitaphio: Hanc gentem *Herodotus* refert sub *Dario Medorum* rege viginti annis *Orientem* tenuisse captivum, atque ab *Aegyptiis* et *Aethiopibus* annum exegisse vectigal; non sine erroribus, de quibus *Scaliger* in *Eusebii Chron.* p. 83. Τοπροσώτῳ [l. 4.] non ex genio *Herodoti*, uti visum *Gronovio*, sed e *Grammaticorum* vetere scribendi more venit. Servavit ipse τὸ προσώτῳ III. 138. sicuti alibi τὸ πρόσω, τὸ λοιπὸν, τὸ πρῶτον, quae emendatius utique scripta. Conduxit de genere hoc conpluscita *Io. Wasse*, addita in *Dukeri* praefationem *Thucydidis*. WESS.

9. πάντων ἀρχαιοτάτων ἱσῶν etc.) *Pausanias* I. 14. primos omnium mortalium *Assyrios* *Venerem* *Coelestem* colere ingressos perhibet, ab illis *Paphios* in *Cypro* et *Phoenices*.

in Palaestina religionem eius acceperat; hinc venisse ad Cytherios: abduxit doctissimum scriptorem a vero Venus Mylitta, quam ab Assyriis cultam ex *Nostri* I. 131. et 199. didicerat. Nam quo pacto ab Assyriis, a mari remotissimis, ea superstitio ad Cyprios penetrare potuit? *Uraniam* istam Venerem Syri *Dercetun* vocitabant in *Diodori* II. 4. WESS.

15. ἐνέσκηψε ἡ θεὸς θήλειαν νοῦσον) Ita dederat, uti rei series et *Longinus* testantur. Scio animose ὁ θεὸς a *Gronovio* defendi; quo modo, si qui velit, omnibus naevis patrocinium parabitur. Θήλεια νοῦσος quae fuerit, quaesitum ambitiose fuit. *Ampl. Bouherius* totum illi cap. 20. *Dissert. Herodot.* inpendit, spretisque plurium coniecturis, quas recensere nihil adtinet, decernit cum *Tollio* ad *Longinum* atque aliis, θήλειαν νοῦσον convenire contaminatis morbo turpium virorum, ut *Horatius* alicubi, [lib. I. Od. 37.] sive pathicis. Verum est, *Philonem Iud.*, *Dionem Chrysostomum*, *Herodianum*, *Clementem Alex.*, *Eusebium*, *Scholasten Thucydidis*, quibus adiungi poterit *Criticus* ad *Hephaestionis Enchirid.* p. 41. circuitu θηλείας νοῦσον id genus descripsisse: neque absurdum erit, si profitearis, *Longino* honestam eam turpis flagitii descriptionem admirabilem atque ἀμύμητον fuisse visam, qua est sententia vir *Amplissimus*. Haud parum tamen metuo, ut *Noster* Scythis id imputarit. Alibi certe, cum non dissimile quidpiam exponere vult, hac verborum circuitione abstinet I. 135. usurus, uti opinor, si aperte loqui nolle: huc adde, in Scythiam delatis, uti adfirmat, morbi illud muliebris genus statim fuisse manifestum, quod in pathicis utrum liquido omnibus adpareat extemplo, non habeo dicere. Accedo potius ad *Hieron. Mercurialis* opinionem *Var. Lect.* III. 7. *Hippocratem* et *Nostrum* comparantis. Ille de iisdem Scythis de *Aër. Aq. et Loc.* p. 293. [sect. 106: et 109. ed. *Coray.*] εὐνοχίας γίνονται καὶ γυναικεία ἐργάζονται, καὶ ὡς αἱ γυναῖκες διαλέγονται ὁμοίως. Caussam morbi incolas acceptam referre deo, [ait *ibid. Hippocr.*] sed errare: habere eum suas sibi, verum naturales, caussas. Porro, qui malo tentantur isto, ἐκδόνται στολήν γυναικείην, καταγνόντες ταυτίων ἀναδρῆιν. γυναικίζουσί τε καὶ ἐργάζονται μετὰ τῶν γυναικῶν, ἀ καὶ ἐκείναι. Denique νοῦσον adpellat, qualis profecto est, et ma-

ribus turpissimus. Atque haec senex divinus eodem fere, quo *Herodotus*, commentatus est tempore; ut dubium non sit, quin eandem uterque rem signaverit. *Noster* νόσον θήλειαν vocat; ille, qui morbi eius feminei effectus, quaeque indoles fuerit, declarat. *Herodotus* iratae Veneri, sicuti *Scythae* irae Deorum, morbi initia contribuit. *Hippocrates* ex artis suae disciplina, superstitione dissipata omni, mali causam vestigat et explanat. Qui quidem dissensus ferendus et magni non est momenti. WESS. — Perspecte vir eximius. Plura si quis desiderat, dabunt nonnulla *Larcherus* ad h. l. et *Corayus* ad *Hippocr.* l. c. Exstat etiam singularis *Heynii* commentatio de *Maribus inter Scythas morbo effeminatis*, quos ille cum *hermaphroditis Floridae* contulit, in *Commentationib. Societ. Goetting.* Vol. I. P. 3. p. 28 seqq. Sed, quod maxime ad rem facit, compertum est nostra aetate, morbum illum, quem muliebrem commodissime *Herodotus* nominat, eodem prorsus modo, quo ab *Hippocrate* descriptus est, in eisdem regionibus, quae *Scytharum* olim fuerant, hodieque (quamquam haud ita frequenter) obtinere. Vide *Reineggs topographische Beschreibung des Caucasus*, Goth. et Petersb. 1796. T. I. p. 269 seq. *Histoire primitive des Peuples de la Russie*, par le Comte *Jean Potocki*, Petersb. 1801. p. 175. *Klaproth*, *Reise in den Caucasus* etc. Halae et Berol. 1712. p. 283 seqq. In *Var. Lect.* ad h. l. adnotare oblitus eram, pro θήλειαν ad Ionismi normam θηλίην corrigendum censuisse *Koenium* ad *Gregor.* Dial. ion. §. 41. atque sic h. l. edidisse *Schaeferum*. Et sic alibi quidem brevi vocali ε in medio scribitur hoc vocab. ut III. 85, 16. et 20. sed simul per α in terminatione primi et quarti casus: ἡ θήλαια ἵππος, III. 86, 5. τὴν θήλειαν κάμηλον, III. 102, 17. — Ista iam non modo scripta a me, sed typothetae etiam tradita erant, quum a *Boissonado* meo, Viro clarissimo, qui incomparabili studio, quidquid ad ornandum *Herodotum* nostrum valere videretur, id mecum communicare, aut de eo me monere consuevit, per literas transmissa Notula, ad id de quo hic agitur spectans, mihi traditur, his ipsis verbis concepta: „Παρά δὲ Ἡρόδοτῳ, ἐνέσκηψεν ἡ θεὸς θήλειαν νόσον, „ἀντὶ τοῦ, ἐποίησεν ἀνδρῶνόνους ἢ κατεργότας. *Tiberius Rhetor*, „de Figuris, cap. 55. de *Periphrasi*, inedito adhuc, brevi „edendo.“ S.

18. τὸς καλέουσι Ἐναρέας οἱ Σκύθαι) Ampl. Bouherius *ἑναρέας*, *piaculo contaminatos*, correxit. Factum non laudo. Obstant membranae. Repugnat scriptor ipse IV. 67. Contra etiam veniunt Scholiastae Ἐνάριες, οἱ ὀπλίται: cuius explicatio, etsi sit erronea, deceperitque G. Corinthum, vetat mutationem. Amplius robur Hippocrates adderet, modo scripsisset, ut Tollius ad Longinum habet, καλοῦνται δὲ οἱ τοιοῦτοι Ἐνάριες: verum ea Mercurialis est correctio speciosa: Ἀναδριεῖς praeferunt veteres editi. Confer P. Leopardum *Emendat.* VII. 10. WESS. — In vulgatum h. l. Ἐναρέας, et in Ἐναρέας IV. 67, 7. consentiunt fere libri: a quo parum abest ἀνδριεῖς, quod apud Hippocr. (teste Corayo in Notis, p. 331 seq.) in cod. Reg. 2146. et in ed. Ald. legitur. Quod si, ut probabiliter Wesselingius iudicavit, (in Notis ad Glossas Herodoteas) Scythicum verbum est, frustra sunt viri docti, qui illud ex graeci sermonis norma vel interpretari vel corrigere conantur. S.

CAP. CVI. 4. χωρὶς μὲν γὰρ φόρον) Reisk. χωρὶς μὲν γὰρ, φόρον, et mox τὸν ἐκάστοις: aut φόρον, ob ea quae statim iterantur. Mihi transitus a plurali ad singularem numerum non displicet. Saepe numero ita utriusque linguae scriptores. Lege Davisii adnotationes in Ciceron. I. 59. de Nat. Deor. WESS. — Ne me quidem transitus a plurali numero ad singularem offendit, sed reliqua sermonis structura: in qua ne illud quidem necesse est, ut τὸ in τὸν mutetur; sed, hoc quod quibusque imposuerant, est idem illud tributum, quod exigebant. Nempe structuram orationis non aliter percipere possum, nisi ita, ut per adpositionem iuncta intelligantur haec duo, φόρον, et τὸ ἐκάστοις ἐπέβαλον, (nam sic cum ms. F. pro ἐπίβαλλον scribendum,) et ad horum utrumque referatur verbum ἔπρυσον. Quare non magis χωρὶς μὲν γὰρ φόρον, quam φόρον, legi velim: cuius posterioris coniecturae idem Reiskius in Notis editis merito nullam fecit mentionem. S.

10. καὶ τὴν τε Νίβον εἶλον) Hieronymus in Chron. Cyzarus Medus subvertit Ninum: ad quae Scaliger N°. MCCCCLX. p. 85. Fortasse in Graeco conceptum fuit: Κναζάρης ὁ Μῆδος τὴν Νίβον αἰρεῖ, capit, expugnat. Nam procul dubio non subvertit. Quis ergo? Scribit Noster c. 178. Νίβου ἀναστράτον γινομένης, Babylonem gentis regiam et metropolin fuisse: additur

c. 183. *eversam* [certe *expugnatam*] esse a Medis. Quae quidem in Cyaxarem melius congruunt, quam in *Astyagem*, uti *Bouherius* voluit *Dissert. Herodot.* p. 240. [Quod mox ait, ἐν ἑτέροις λόγοις δηλώσω,] *Assyriorum* historiam, λόγους Ἀσσυρίους, composuisse *Herodotum*, credibile fit. Meminit eorum c. 184. altera vice. Perierunt cito. Nihil inde servatum, nisi unum fortasse apud *Aristotelem* fragmentum, *Hist. Anim.* VIII. 1. Nam alia, quae inde arcessuntur, perperam in hunc censum vocantur. Perierunt autem, ut innumera alia, temporum iniuriâ. Qui socorditer atque inepte digestos eos fuisse commentarios, et propterea neglectos, cum *Vignolio Chronolog.* IV. 4, 6. etc. adseverant, talia confidenter obtrudunt, quorum rationes reddere nequeunt. Verum de his in nupera *Dissert. Herodotea* c. 1. disputatum uberius fuit. WESS.

CAP. CVII. 5. ὑποθέμενος δὲ τῶν μάγων τοῖσι etc.) *H. Stephanus* [in *Prolegom. de Herod. vocab. et loq. gen.*] ὑπερθέμενος, quod c. 108., longe praefert; a cuius iudicio non dissideo. ὑπερθέσθαι hoc usu in Musis frequens, non illud. Τούτῳ τῷ Γύγῃ καὶ τὰ σπουδαιότατα τῶν πραγμάτων ὑπερτίθετο, cum *Gyge* communicabat, I. 8. tum V. 24. VII. 8, 1. Statim μὲν ante *Μανδάνην* [I. 7.] induxi, obsecutus membranarum. WESS.

11. οἰκίης μὲν ἰόντα ἀγαθῆς) οἰκίης alibi recte legitur; sed hic ferri nequit, si vel in Codicibus bonis inveniretur. οἶκον, familia, non potuit οἰκίην dici; semper Ionice scribitur οἶκον. *Herodot.* I. 90. ἰόντες οἶκίης οὐ φλαυροτέλης. lib. IV. 76. VI. 35. Lib. II. c. 172. *Amasin* primum habebant despiciatui, ἅτε δὲ δημοτὴν τὸ πρὶν ἰόντα, καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέος. Eundem *Hellanicus Athenaei* XV. pag. 680. b. antequam ad regnum perveniret, fuisse scribit ἰδιώτην καὶ τῶν τυγχόντων. VALCK.

CAP. CVIII. 7. ἐπίτρεκα εἰούσαν) Revocavi quod *Albus* eumque secuti expresserant, idque licitum in mssorum dissensu putavi, praesertim ubi scriptor ipse viam monstravit cap. 111, 4. Memini *Damasoium* apud *Photium* p. 561. novae scripturae auctoritatem conciliare videri, ἐπίτρεκα οὔσαν τὴν γαμετὴν συνεπῆγεν. Sed dubia et controversa lectio est, et defendi, nisi metaplasmo declinationis in subsidium vocato, nequit. Nihil simile ἐπίτρεκα, quo

Hippocrates pluresque alii fuerunt usi, requirit. Vide doctam *T. Hemsterhusii* adnotationem ad *Thom. M.* voce Ἐπίτεξ. *WESS.*

17. σ οἱ ἰωντῶ περιπίπτεις) Dubium est, hoccine, an σ οἱ ἰωντῶ περιπ. adscisci debeat; quamquam ego non multum eo distrahor. Varie ponere solent. *Aeschin.* de Legat. Fals. p. 47. Ed. Ald. [p. 311. ed. Reisk.] ὡς ἐγὼ τοῖς ἰμαντοῦ λόγοις περιπίπτω. *Io. Chrysostomus* T. V. p. 24. B. ἀλλ' ὁ μῦθος αὐτὸς ἰωντῶ περιπίπτει. et T. VII. pag. 831. c. πανταχοῦ ἡ πλάνη ἰωντῇ περιπίπτει. Par ratio prorsus est in *μηδαμῶς*, quod viro Cl. [l. 15.] tantopere placuit. *Ecquis* enim mortaliū, in ea schedarum discordia, *Herodoteum* illud esse praestabit? *Μηδαμᾶ* habet cap. 68. III. 65. atque alias, *μηδαμῇ* quoque. Mox [l. 18.] ἐς σιωποῦ servavi, non ignarus defendi veterum locis ἰωντοῦ posse, patronumque habere in *Miscell. Observ.* T. III. p. 142. *WESS.* — Quod modo praecessit, ἄλλους ἐλόμενος, id commode *Wyttēb. Select.* p. 351. confert cum illo *Xenophontis*, *Hellen.* III. 1, 2. *Κῦρον* ἀντ' ἐκείνου ἡρμήνισι ἦσαν. *S.*

CAP. CIX. [2. ὡς οἱ παρεδόθη τὸ παιδίον κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ) *Valla* ad verbum, quum ei puer traditus esset ornatus ad necem: ubi quum haud adpareret, quid hoc esset, ornatus ad necem; clarius *H. Stephanus* reddendum censuit, quum ei puerulus cum ornatu traditus esset ad necem: et in eandem sententiam *Gronov.* quum ei puerulus ornatus esset traditus ad necem; quam versionem et *Wesseling* tenuit, et *Larcherus* his verbis suo idiomate reddidit, on remit l'enfant couvert de riches ornemens entre les mains d'Harpagus, afin qu'il le fit mourir. Quae interpretatio (ut iam olim *Aem. Portus* in *Lex. ion.* v. θάνατος monuit) satis bene haberet, si παρεδόθη ἐπὶ θανάτῳ, non κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ, legeretur. Nempe tradebatur *Harpago* puerulus eo cultu ornatus quo regios liberos mortis caussa (id est mortuos, aut iam iamque morituros) ornari moris erat. conf. c. 111, 16 seq. et 24 seq. rursusque c. 112, 15 seq. et 113, 6. Itaque ad τὴν articulum, cum eodē *Porto*, intelligendum στολὴν, sive potius κόσμησιν, scil. nomen ex cognato verbo, quod in proximo est, repetendum. Sic VII. 34, 2. ἐγίφουσαν -- τὴν μὲν -- τὴν δ' ἐτίραν, scil. γίφουσαν. VII. 62, 1. τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι, sc. στολὴν, id est

σκευήν, quo vocab. continuo dein utitur. VII. 84, 3. τὴν αὐτὴν (sc. σκευήν) ἰσκειυασμένοι. Pro quo VII. 72, 6. αἰτ τὴν αὐτὴν ἔχοντες: ubi, quoniam ἔχοντες eo loci idem ac ἰσταλμένοι aut ἰσκειυασμένοι valet, pariter στολὴν aut σκευήν intelligitur. In *Aristoph. Ran.* 192. νεναιυμάχηκε τὴν περὶ κρεῶν, sc. μάχην. Sic κρίνεσθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ, scil. κρίσιν vel δίκην, et similia multa apud optimos quosque auctores. Sic vero rursus apud Nostrum, quoniam δῆσαι ἐπὶ θανάτῳ IX. 37, 6. sonat vincire mortis caussa, in vincula coniicere supplicio destinatum, similiter etiam ἔδησε (σφείας) τὴν ἐπὶ θανάτῳ (scil. δέσιν) habemus III. 119, 10. et τοὺς ἄλλους κατίδουσιν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, nempe δέσιν, V. 72, 23. Neque me fugit, ad τὴν articulum aliàs etiam subinde nomen ὁδὸν intelligi; nempe cum verbis praesertim quae mittere, ducere, aut proficisci significant: (conf. I. 67, 12.) sed non idcirco equidem dixerim, in verbis ex V. 72. modo citatis praegnans esse verbum κατίδουσιν, intelligendumque κατίδουσιν ἀπάξοντες τὴν ἐπὶ θανάτῳ ὁδὸν, quod Viro docto excidit in utilissimo libello scholastico, quem *Attica* inscripsit, p. 341. ed. sec. S.]

3. ἐς τὰ οἰκία) Verum id est: ut ἦτε ἐς τὰ οἰκία cap. 119. Saepe tamen operarum delicto depravatur, quem ad modum principio eiusdem capituli ἦτε ἐς τὰ οἰκεία, ubi *Arch. οἰκία*. II. 129. εἶναι ἐν ταῖσι οἰκηίοισι τέκνον. III. 148. προῆγέ μιν ἐς τὰ οἰκήια. Quae quidem et alia similis generis ad eandem formam ex mssis redire debent. Vide *Gronov.* II. 66. *WESS.* — Nempe II. 66, 17. recte *Gron. οἰκίοισι* ex ms. *Med.* restituit, cui et alii libri adsentiuntur. S.

[11. συγγενής ἐστίν) Adhaesit, littera e superioribus edd. Rescriptum ἔστι velim, ut alibi: et sic h. l. noster cod. *Pa.* Conf. *Var. Lect.* ad Prooem. l. 4. S.]

CAP. CX. 3. νομάς τε ἐπιτηδεωτάτας νέμοντα) Multum se hic aestuasse fatetur Cl. Reiskius, tandemque huc venisse, ut ἀνιπιτηδεωτάτας, pascua maxime horrida, reponeret. Pepererunt fortasse hos fluctus montes θηριωδέστατοι, qui utique boum pasturae minime conveniebant. At pascua erant ad montium radices, ut statim traditur: ad eas autem plerumque herbidi irriguique agri, bubus pascendis egregii: hinc et pagus illic, hominum celebritate notabilis, c. 144. Posses, si innovatione locus indigeret, ἐπιτηδεώτα-

τα ex Aldo recipere et bubulci sollertiam intelligere. *Hezychius*, 'Ἐπιτηδείως' ἐπιμελῶς. Vide II. 153. WESS. — Quidni pascua intelligamus ad id, de quo nunc agebatur, maxime idonea? S.

8. τὴν γὰρ κύναν καλίουσι Σπάκκα Μῆδοι) Eadem-ne Medorum et Persarum fuerit dialectus, non liquet. In reliquis Persicae linguae nihil doctissimi viri *G. Burtonus* et *Hadr. Relandus* invenerunt congruum. Confer huius *Diss. de Vet. Ling. Pers.* p. 245. et illius *Λείψ. Ling. Pers.* pag. 97. *Iustinus* l. 4. de caussa nominis Spaco lepidas admetitur fabellas, ex Trogii libris derivatas. WESS.

12. πρὸς Σαπείρων) Credo Florentiae non aliter scriptum, etsi super ea re silentium. Codex *Ask.* et *Valla* idem obtulerunt. *Σαπείρων* Aldi et *Editt.*, si littera detrahatur, *Σάπειρας* dabit, quos Colchis confines, memorant *Orpheus Argon.* vs. 753. et *Apollon. Rh.* II. 397. atque ex illis *Stephanus Byz.* In Nostri Musis modo *Σαπειροί* III. 94. modo *Σάπειρες* IV. 37. contra tabulas tamen. Melius I. 104. VII. 79. WESS.

20. ἐπορῶν -- διατίταγμαί ἐγώ.) Nimium tribuitur Medeo. Quia de militibus eorumque acie διαταχθῆναι frequentatur, propterea-ne uni negabitur? Apostolus *Paullus*, οὕτω ἢ διατιταγμένοι, *Act. Ap.* xx. 13. Servus ἰκοίησι τὰ διαταχθέντα αὐτῷ *Luc. Evang.* xvii. 9. Haec sufficiunt. Alii in composito amplius quam simplici esse adfirmabunt, neque illis pertinaciter obloquar. WESS. — De re, quae hic agitur, conf. c. 112, 6. 113, 11 seq. et 116, 23. S.

CAP. CXI. 4. ἐπὶ τεῖς ἰούσα πᾶσαν ἡμέραν prave explicatur quae per totam diem parturierat, pulcre monente *Cl. Abresch Diluc. Thucydid.* pag. 583. WESS. — Recte vero Vir doctus, cuius partus in dies exspectabatur: et aut sic, aut de die in diem, in lat. vers. repositum velim. Sic VII. 203, 5. προσδοκίμοι πᾶσιν εἰσι ἡμέραν, quotidie (sive, in proximum quemque diem) exspectantur: et plena dictione, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, VII. 198, 3. S.

8. ὅτι οὐκ ἐπὶ τῷ ὄντι Ἀρπαγὸς μετὰ πέμψαιτο) Recte post pauca [L. 10.] hunc in modum *Gronovius*; sequor exemplum, schedarum parens imperio. Est autem omnis haec oratio cultissima et rusticae simplicitati mirabiliter apta. WESS. — Utrobique edd. ante *Gron.* μετεπέμψαιτο dabant;

idque priori loco (l. 8.) tenuit Gron. ubi cum plerisque mssis μεταπέμψαιτο primus Wess. edidit. Posteriori loco, (l. 10.) de quo in Var. Lect. oblitus eram monere, idem Gronovius, suum codicem, ut ait, secutus, μεταπέμψαιτο primus edidit, idque tenuit Wess. ubi quidem (ut idem Wess. adnotavit) codd. Ask. Arch. et Paris. duo (nostri Pb. Pc. Pd. et cod. F.) in μεταπέμψατο cum vet. edd. consentiunt. S.

9. ἐξ αἰλπτου ἰδοῦσα) Appianus Punic. p. 104. [c. 104, 3.] καὶ αὐτὸν ἡ στρατιὰ μακρόθεν ἰδοῦσα ἐξ αἰλπτου. Similiter pag. 117. [c. 116, 13.] Sophocles aliter Aiæc. 727. ἐξ αἰλπτων Αἰᾶς μεταγενώσθη. Aeschylus quoque Suppl. 362. Hesychii Ἐξ αἰλπτῆς hinc docti viri corrigunt, sed frustra, uti bene in litteris ad me Cl. Alberti. Legendum enim ἐξ αἰλπτῆς, quo Archilochus apud Heraclid. Pontic. p. 412. Ed. Galei utitur. WESS.

13. ἐς δεσπότειας τοῦς ἡμετέρους) Cogor saepe minuta venari. Quid facias, ubi talem se silva dat? Abigunt Florentiae hinc et c. 112. δεσπότειας, et retinuerunt τὸν δεσπότῃα c. 11. Non sibi constant, fateor, in productione vocis descriptors, sed culpa ipsorum est. ἐξηγητίας vidimus cap. 78. Manarunt eodem ex fonte Ἀρισταγόρης, Ἀρισταγόρεω, Ἀρισταγόρῃα: Καμβύσης, Καμβύσιω, Καμβύσεια, quod in Ἀστυάγῃς codex Arch. sollicite observat. WESS. — Cap. 129 extr. in δεσπότῃας consentiunt libri omnes. S.

CAP. CXII. 10. εἰ δὲ πᾶσα γε ἀνάγκη) Ita adsolet: πᾶσα ἀνάγκη ἰσθὶ ὕσαι II. 22. et 35. IV. 179. V. 52. etc. Sophocles Elect. vs. 1527. Plato in Phaedro p. 243. D. πολλὴ ἀνάγκη in Eutyphr. p. 7. D. Itaque γὰρ interpositum pluribus in mssis citra sententiae damnum resecatur a Viro Clarissimo recte. Saepe tamen apud alios πολλή γ' ἀνάγκη, poëtas in primis, de quibus Valcken. in Euripidis Phœniss. 1668. WESS. — Equidem, cur abiiceretur particula et perapta huic loco, et plerorumque ac probatissimorum codicum auctoritate firmata, non satis caussae vidi. S.

CAP. CXIII. 9. τῶν τινα πρόβοσκων) Hinc in Aem. Porti aliorumque Lexica receptum fuit πρόβοσκος. Usitata vox αἰγοβοσκῶν facile potuit in illam deflecti. VALCK. — Per utique rarum est πρόβοσκος de pastore, sicuti et πρόβοσκημα, quod in Philon. Iud. Legat. p. 993. D. Verum hoc

naevo obsitum atque in προκόσμημα vertendum docuit Kühnius ad Diogen. Laërt. Praefat. Illud movere non audeo. Accedit proxime αἰγαβοσκῶν vocabulum; sed metuo, ut τὰς βοσκῶν bene conveniat. WESS.

CAP. CXIV. 6. οἰκίας οἰκοδομεῖν) Una mutata litera οἰκονομεῖν refingit Cl. Pauw: neque enim cum, qui sibi δορυφόρους atque ὀφθαλμὸν eligebat, οἰκονόμους omisisse: habuisse praeterea Persarum reges μελεδωνοῦς τῶν οἰκίων III. 61. quibus aedium et rei domesticae cura erat. Hoc verum; notum quoque οἰκοδομεῖν, οἰκοδομίαν, et οἰκονομεῖν permisceri apud Philon. Iud. de Fortitud. p. 740. c. et in Paullina ad Timoth. priore c. 1, 4. et saepius aliàs. Neutrum tamen adigit, ut eam in sententiam eatur. Ludus puerorum describitur, quorum esse

Aedificare casas, plostello adiungere mures,

ludere par impar, ---

monuit Horatius II. Sat. III. 247. et experientia testatur. WESS.

8. τὰς ἀγγελίας ἐσφέρειν) Difficilis electio. Φέρειν et ἐσφέρειν ἀγγελίας usus admittit: illud latius se porrigit; hoc eius proprie, cui in aula ἰσαγγελὸς titulus, quique ad regem deferebat quae nunciabantur. Vide Lucianum Deae Syr. c. 25. Heliodorum X. p. 491. et Gronov. [Commode ad III. 77, 7. provocat Gron. Et verisimilius est, a nonnullis hic omissam fuisse praepositionem, quam ab aliis suo arbitratu adiectam.] Βασιλεὺς ὀφθαλμὸν multa in luce posuit Brissonius Regn. Pers. I. 190. WESS. — Conf. Adnot. ad c. 100, 9. S.

14. περιεσπε) Nihil demuto. [Vide Var. Lect. ibique ubi iterum Arch. nominatur, Ask. corrige.] Voluit Arch. scriba περιεῖπε, ut supra c. 73. quo de P. Leopardus Emend. VII. 8. Bene etiam [l. 15.] habet μετέβη, ubi in Arch. insignis adparet aberratio, nec ab ea immunis Vindob. cui in animo μετέχθη fuisse videtur. WESS.

CAP. CXV. 7. αἰκίη τοιγὰρ περισπῆν) Sic I. 73. et III. 160. ubi αἰκίη, uti hic, Arch. ex scholio, e quo et id descendit, quod in Vindob. Placere potest Aldi αἰκίη, ut προμήνη I. 88. III. 36. in Vindob.; verum Aldus in isto vocabulo varius est. Statim [l. 9.] malui ἐγὼ δὲ ex Arch. quippe significantius. Plutarchus in Praecept. Reip. ger. p. 811. c.

ἐγὼ δὲ ἀνάπαλιν - - οὐκ ἱμαυτῶ γέ φημι ταῦτα οἰκονομεῖν, ἀλλὰ τῇ πατρίδι: ita enim dederat, non οἰκονομεῖν. WESS.

[15. ὧδ' ἐ τοι πάρεμι.) Videndum ne in aliis etiam codicibus, sicut in nostris, ὧδε τοι scriptum reperiatur: quod gallice diceret, *me voici tel que je suis.* S.]

CAP. CXVI. 1. τὸν Ἀστυάγια ἐσῆμι) Ad eum modum VII. 46. ἐσῆλθε γὰρ με λογισάμενον: namque ita Io. Stobaeus et scripti codices. Verum isto de genere uberrime docti viri, T. Hemsterhusius in Lucian. T. I. p. 26. et Valken. ad Euripid. Phoeniss. p. 464. Satis vero demirari non queo Gronovii acumen, quo προσφέρειναι ἰδ. ἐς αὐτοὺς [l. 3.] tanto paratu defenditur. Potest-ne hoc pertinere ad Cambysem et Mandanen? qui longe aberant, nec quorum ulla in Cyri hac agnitione praevertit mentio. Bonus Astyages toto corporis filo et vultus lineamentis sibi puerum respondere opinatus est. Qua quidem in re et Iustinus [l. 5, 4.] adsentitur, et sibi senex quid dedit. Redeat ergo suam in sedem, unde delecta vetus est lectio. Mox [l. 4.] cum Reiskio malletm ἐλευθεριώτερον, homine ingenuo magis quam servo dignior. Atque ita Portus quoque. WESS.

9. ὥστε σε καὶ τὸν παῖδα etc.) Optime Gronovius ex Medic. cui solens paria facit Ask. Quam longe vero abs recto illud μυνόθεν! [l. 13.] Paene succenseo schedis Florent. quae imprudentem in haec praecipitia truserunt. Si quid mutandum, μυνωθέντα δὲ ex eo libro et Arch. sumi levi auxilio poterit. WESS. — Immo, si quid mutandum, et equidem, quam δὲ vel δὲ, malletm. S.

13. μυνόθεν ταῖς) Nonnunquam dubites, serio-ne Gronovius de membranarum loquatur Med. an lectoribus illudat: sed nimis frequentia clarissimi viri peccata avitis meritis sunt compensanda. Hoc quidem considerandum non est, ferri-ne possit μυνόθεν: nam nihil est absurdius cogitatu: verum illud, an forte scripserit Herod. non μυνωθέντα ταῖς, verum, quia brevis est quaestio, μυνωθέντα δὲ αὐτὸν εἶρετο ὁ Ἀστυάγης, κῶθεν λαβὼι τὸν παῖδα καὶ τίς εἴη παραδούς; VALCK,

19. ἀγόμενος ἐς τὰς ἀνάγκας) Diodorus τοῦ Δάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην T. II. p. 555. [in Excerpt. Peiresc. p. 245.] ad supplicium. Τὰς ἀνάγκας, tormenta, quibus bubulco verum exprimere constitutum erat, vocat Noster. Quo usu saepe Polybius, Philo Iud., Iosephus, et, ne alios adiungam, Diodorus III. 14. ubi adnotata vide. WESS.

[21. κατέβαινε ἐς λιτάς τε, καὶ συγγνώμην ἰαυτῷ κελεύων ἔχειν αὐτόν.) Priusquam κελύει Schaeff. edidisset, similiter *Wyttenb.* (Select. p. 351.) aut ἐκέλευεν corrigendum censuerat, aut κελύειν tenendum. „Recepto κελύων, inquit, antecedens τε καὶ delendum, certe repudiandum.“ λιτάς τε καὶ οἰμωγὰς coniectaverat Reisk. Immerito vero doctos viros offendit istud κελύων, in quod optimi quique codd. consentiunt. Verbum καταβαίνω ista notione constanter cum participio construitur, l. 90, 15. 118, 5. IX. 94, 5. Igitur repetitum intelligendum verbum, καὶ κατέβαινε κελύων. S.]

CAP. CXVII. 6. τίω δὴ μόρῳ τὸν παῖδα etc.) *Aldinum* τρέπω praesidium habet V. 47. Δοριεὺς μὲν νυν τρέπω τοιοῦτῳ ἐτελεύτησε, sed infirmum. Non adsurgit ad vim, atque elegantiam vocis dudum probatae, pluriumque munitae auctoritate, et statim [l. 25.] iteratae. In superioribus nonnulla auctum et mutatum ivit Cl. Reiskius, quae peti ex *Miscell. Lips.* T. VII. p. 618. poterunt. WESS.

20. ἢν μὴ τάδε ἐπιτελία ποιήσῃ) Non infrequens illud. Tale Hippocrateum in Iureiurando, Ὁρκον οὖν μοι τόνδε ἐπιτελία ποιεῖν -- εἴη ἱπαύρασθαι καὶ βίου etc. et *Melissae* in *Epistol.* ad *Cleareten* inter *Pythagor.* *Fragm.* p. 749. *Galei*, ἀρτῶσιν τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ, ἐπιτελίας ποιῶνσαν τὰς ἐκείνῳ θελήσας. Sunt in *Procopio* non dissimilia, quibus hunc locum nego. At abstinere haud queo ab his *Pempeli* apud *Stob.* *Serm.* LXXVII. p. 460. Πᾶς δὲ νόον ἔχων -- διδόντω γονίαν εὐχαίς ἢ κατάρμης, εἰδὼς πλύνεισι πλεονάκεις ἐπιτελέας συμβεβηκυίας. Sunt enim officii in parentes plenissima. Quod vero in *Arch.* legitur [l. 23.] καὶ ἐ εἶδον, illi patronus foret *Homerus* Ἰλ. Γ'. 408. καὶ ἐ φύλασσε, i. e. αὐτόν, et crebro aliàs, nisi in metu essem, ne imprudenti exciderit librario. Hic quidem ad sententiam non requiritur, egetque alio fulcro. WESS.

CAP. CXVIII. 2. κρύπτων τὸν οἶ ἐνείχεε χόλον) An hic forte legerat *Eustath.* πείζων -- χόλον? alibi certe nusquam occurrebat locus, cui congrueret illud, quod ad Ἰλ. α'. p. 40, 50. Ἡρόδοτος, αἶτ, τὸ χόλον καταπίψαι, χόλον πείσαι φησίν. VALCK. — Advertit olim H. *Stephani* animum ἐνείχεε, neque inmerito: maluit ἐνείχε, ut VI. 119. [*Steph.* in *Proleg.* de *Herod.* voc. et loq. gen. p. 2.] cui et ego primas darem, si per *Codd.* liceret. Venit quidem insolenti vocabulo *Portus* auxilio, nec opem negavit.

Gronovius. Si tamen verum amamus, ἀποβεβήκασι, καχωρήκασι, ἐγεγόνει etc. nihil iuvant, quippe temporis alius. *Hortus Adonid.* in ἐτετύθειν: οἱ Ἴωνες τὴν τοῦ ὑπερσυντελικοῦ τῆ διφθογγῶν ἐν τρίτῳ προσώπῳ εἰς εἰ διαλύουσι. *WESS.* — Si proba est scriptura ἐνείχει, fuerit olim rarior quaedam verbi forma ἐνεχίω, idem valens ac ἐνέχω vel ἐνσχίω. Similiter quidem et συμβαλλέω dixit *Noster* pro συμβάλλω, et σίνεσθαι pro σίνομαι, aliaque talia. S.

9. οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεύμην) *Arch.* ἐλαφρῶς scholion est. *Dio Cass.* XXXIX. p. 114. Pompeius οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποιήσατο: et LVIII. p. 714. ὁ Τιβήριος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποιήσατο. Quod post pauca [l. 13.] ex *Med.* inculcatum est πᾶρσις θί μοι, non antecellit pristino. Reliqui tamen. *WESS.* — Mihi hoc praestare videbatur alteri. S.

CAP. CXIX. 12. εὐτυκτα δὲ ποιησάμενος, εἶχε ἐτοῖμα) *Opinor* in his ἐτοῖμα abundare. Non me fugit ex lib. III. 123. καταδήσας δὲ τὰς λάρνακας, εἶχε ἐτοίμας. Sed eius alia ratio. Hic satis utique erat εὐτυκτα. *Suidam* audiamus. Εὐτυκτα παρὰ Ἡρόδοτον, ἀντὶ τοῦ βᾶδια, ἔτοιμα, εἰργασμένα, καλῶς κατασκευασμένα. Quae ille mutua sumsit ex *Nostri* Scholiastae. *Hesychius* praeterea Εὐτύκισον, εὐτυκτον ἔχει, ἐτοῖμον: cui quidem illud adlubuit ipsum, quod ob oculos est, visumque est non aliud ac ἐτοῖμον. At quid multa? rem certam praestat *Codex Arch.* suspectum vocabulum exilio damnans. *WESS.* — Potuit scriba codicis *Arch.* (nam sic etiam in nostra *Var. Lect.* scriptum oportuit, ubi nescio quo casu *Pass.* irrepsit) vocab. ἐτοῖμα, quod abundare censeret, omittere; potuit vero etiam fugitivo calamo praetervolare. Scholiastae vero idem vocab. ex hoc ipso loco adscivisse videntur. Utut sit, exilio damnatum nolim vocabulum huic loco peraptum: in promptu, in parato habuit. Neque copia sermonis offendere nos in *Herodoto* debet: similiter c. 123, 11. αἶτ, κατεργασμένου δὲ τούτου, καὶ ἐόντος ἐτοῖμον. De accentu huius vocabuli, ex Ionum et veterum Atticorum usu, dictum est in *Var. Lect.* ad c. 10, 2. Conf. *Bast* ad *Gregor. Dial.* p. 21. S.

Ibid. ἐπὶ τῇ iustum est. *Gronovium* vide ad II. 52. [ubi ille ad II. 134, 16. et III. 25, 9. et ad *Porti Lexic. ion.* provocavit:] et *Eustath.* in *Homer.* p. 1158, 39. *WESS.* — Quem locum ex *Eustathio* citat vir doctus, (qui est ex *Herod. T. V.*

p. 1215, 33. ed. Bas.) is huc nihil facit. Nam ibi quidem monetur, pro *ἔλτα* et *ἔπυτα*, quae deinde sonant, ionice *ἔλτην* et *ἔπυτην* dici: at *ἐπί* *τε*, quod huius loci est, per pleonasmum *τε* particulae, idem quod *ἐπεί*, postquam, valet. Vide Gregor. Dial. ion. §. 26. ibique Koenium. S.

15. *τράπεζαι ἐκπλήσαι*) Bene msssti; sicuti et *μηλείων κρεῶν*. Solet certe Hippocrates, quoties ovillae carnis requiritur usus, non aliter loqui. Loca, si desiderentur, signabit Foësi *Oeconomia*. Ceterum Inmanibus his et plane Thyesteis epulis ex Herodoto locum dedit Theophilus ad *Autolyc.* lib. III. p. 282. Ed. Wolf. a Fello prudenter redintegratus. WESS.

[24. *προστάντες*] Vide ad c. 86, 17. notata. S.]

29. *καὶ ἀρεστὸν εἶναι πᾶν etc.*) Quod adsentator apud Comicum, [Terent. Eun. II. 2, 20.] Quidquid dicunt laudo: id rursum si negant, laudo id quoque, illud habent aulae mores. Insigne in Harpago specimen: *ὁ δὲ τὴν γνώμην οὐδαμῶς ἡλλοιώθη τῇ Δία, πᾶν εἰρηκῶς ἀρεστὸν ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ δοκοῦν τῷ βασιλεῖ*, Nostri vestigia premens, Choricus Or. in Procop. Gazaecum c. 31. Quo quid miserabilius? WESS.

CAP. CXX. 12. *ἐς τί ὑμῖν ταῦτα φαίνεται φέρειν*) Non erit ex Rem. incongruum *ἔχειν*, neque destitute necessarium. Utrumque eodem tendit. Oraculum *ἐς τοὺς Ἀργεῖους φέρον* et *ἐς αὐτοὺς ἔχον* permutantur VI. 19. Veniet tempus, quando illi verbo commodior locus, sicuti V. 81. VIII. 144. ex mssstis. WESS. — Quod modo praecessit, *διατάξας εἶχε*, de eo loquendi genere, Nostro familiari, conf. notata ad I. 37, 7. S.

17. *καὶ τὰ γε τῶν ὀνειράτων ἐχόμενα*) Quae annexa sunt somniis in Latinis Gronovii, non bene capio. Tu mecum ipsa insomnia intellige ex scriptoris aduetudine. De frugibus ciboque, *καρπῶν ἐχόμενα* I. 193. *σιτίων ἐχόμενα* III. 25. tum τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν, οὔτε ἀργύρου V. 49. et, quod notabilius, *καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἀχρηστα οἰκετιῶν ἐχόμενα*, servi domesticique, VIII. 142. WESS. — *Τὰ τούτων ἐχόμενα* proprie sonat id quod latine dicimus *et his finitima*, id est, *et his similia*, quae de hoc sunt genere. S.

[18. *τελὶς ἐς ἀσθενὲς ἔρχεται*) *Ἔρχεται* nunc idem fere valet ac *ἐξέρχεται*, quo verbo in simillimo argumento utitur Noster VI. 82, 6. et VI. 107 extr. pro quo mox h. l. *ἔρχουν*. Eadem notione *ἀποσκήψαντες ἐς φλαῦρον* ait infra,

t. 34. Similiter I. 16. παρὰ σμικρὰ πεχώρηκε, ubi παρὰ (ut saepe apud Nostrum) idem ac πρὸς vel ἐς valet. S.]

27. ἐς τὸν παῖδα τοῦτον περιέουσα) Vel absque Codicibus fuisset hoc reponendum. Herod. II. 120. οὐ μὴν οὐδὲ ἡ βασιλὴν ἐς Ἀλέξανδρον περιήϊε. Regnum vel imperium sic dicitur in aliquem περιελθεῖν, περιχωρεῖν, περιέναι, περιήκειν, Herod. I. 187. et 210. III. 65. et 140. VI. 111. Xenophonti K. II. IV. p. 67, 5. Luciano T. II. p. 557. III. p. 386. VALCK. — Verissime Valckenarius. Futile vulgatum erat atque indoli sermonis pugnans: succurrebat Reiskius, περιέουσα ex ἔω, pro quo εἶμι deinde receptum, refingens. Melius scripti libri, quibus obedientiam hic non detrectandam admonuit Geinozius Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 116. Ed. Paris. WESS.

[30. σίω δ' ἐνεστεῶτος βασιλῆος) Possis cum Valcken. ad III. 66, 13. ἐνεστεῶτος intelligere τῷ θρόνῳ. Sed et simpliciter ἐνεστεῶς idem ac καθεστηκώς vel ὦν valere potest. Nempe quemadmodum ἐνστάμενος est incipiens, instans: sic κατεστηώς (in praet. temp.) significabit qui iam adest, qui iam nunc est, qui est. S.]

35. ἐς φλαῦρον) Hoc, an φαῦλον ex Med. et aliis probaveris, nihil admodum intererit, quamquam Herodotus prius videtur maluisse. Certe Gronovius in hoc vocabulo saepe sibi contrarius est: modo scriptori valide adserit, modo aufert. Specta I. 99. VII. 8, 1. Φανλοτέρους dabit inferius c. 126. etc. WESS. — Ionibus magis proprium vocab. φλαῦρος. Monuit etiam Erotian. in Gloss. Hippocr. S.

CAP. CXXI. [1. σὲ γὰρ ἐγὼ etc.) Conf. Adn. ad I. 24, 17. S.]

CAP. CXXII. 6. ὁ δὲ σφι ἔλεγε, φάς etc.) Videtur Laurentius invenisse [ut est in nostris codd. Pb. et Pd.] σφίτας προτοῦ μὲν, quorsum et Arch. Vind. quodammodo ducunt. Latina Vallae haec erant, Hic se vero ait eos antea non novisse: sed minime bona. Cyrus interrogantibus parentibus, quo tandem modo servatus esset, reponit, se id antea non novisse, sed in itinere demum cognovisse. Ἐλεγε φάς convenit Herodoteis ἔφη λέγων, V. 36. et 49. vel ἔφητε λέγων, quod in Arch. I. 114. atque in Edd. VI. 137. WESS.

11. ἥϊε τε ταύτην αἰνέων διὰ παντός) ἥϊε hic videtur minus commodum: εἶη repertum in duobus Codd. teste Galeo:

voculâ interiectâ legi posset: ὡς εἴη τε ταύτην αἰνίαν διαπαντός, ἣν τί οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ. Ex Herodoteis hoc accedit proximum e lib. III. 157. πάντες Ζώπυρον εἶχον ἐν στόμασι αἰνίοντες: paulo post, πάντα δὴ, inquit, ἣν ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις Ζώπυρος. VALCK. — Utique placere hîc ἥτις non potest. Ut autem nihil expeditius, sic nihil certius videtur, quam ἥτις esse corrigendum; qua verbi forma, pro communi ἣν, alibi etiam utitur Noster. Solennis vero eidem periphrasis eiusmodi, εἰμὶ cum participio. Sic praeter exemplum in *Var. Lect.* adlatum, habes ἣν γινόμενα, pro ἐγίνοντο, I. 146 extr. ἔστι τοῦσα σοφῇ, III. 108, 5. et similia. Quod continuo adiicitur, ἣν τε οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ, id latine fere reddidi ut praecivit *Hermannus* ad *Viger.* Adnot. 95. num. x. Videtur autem τὰ πάντα h. l. idem sonare ac διὰ παντός vel αἰί. S.

CAP. CXXIII. 5. Κύρον δὲ ὀρέων ἐπιτρεφόμενον) *Valla* verterat, sed *Cyrum* cernens adultum. Dubito an bene. *Cl. Abresch Diluc. Thucyd.* p. 209. ἐπιτρεπόμενον, nimirum τὴν βασιλείαν aut ἀρχήν, ut II. 121. et I. 7. atque alibi, reponit, cernens Persarum illi traditum imperium. Cui coniecturae verba ἐωυτοῦ ἐόντος ἰδιώτῳ robur quoddam [sed illud quidem oppido exiguum] addunt. Equidem, uti eam non prorsus repudio ob tantam msstorum consensionem, *increascentem, adaugescentem*, reddere malo. WESS. — Recte vero, et nihil aliud magnopere desiderabatur; quamquam passis cum *Wytttenbachio* ex proximo vocabulo τιμωρίην intelligere ἐπιτρεφόμενον τιμωρόν, in spem vindictae servatum ac succrescentem. S.

8. ἐόντος τοῦ Ἀστυάγεος πικροῦ) *Stabilius* omne imperium, benivolentiâ quod paratur, quam vi et crudelitate. διὰ τὴν πικρότητα suum *Astyages*, quemadmodum c. 130, perdidit. Neque hoc admonere Syracusanos suos neglexit senex *Nicolaus* in *Diodori* XIII. 22. neque ipse *Diodorus*, multa de *Astyagis* acerbitate et crudelitate memorans in *Excerptis* T. II. p. 555. Mox *Cl. Reiskius*, καὶ ἐόντος παντός ἐτοίμου aut ἐόντων ἐτοίμων, scilicet *Medorum proceribus*, multo fore suavius et verius opinatur. Tu vide ultima cap. 124. WESS.

16. λαγὸν μηχανησάμενος) Ionum est ὁ λαγός, λαγοῦ, docente *Athenaeo* IX. p. 400. et, eum secuto, *Eustath.* in *Homer.* p. 1534, 14. Et tamen in *Musis* id persaepe negli-

gitur, nulla *Herodoti*, sed scribarum culpa. Tulit id aegre *H. Stephanus* atque ubique instaurandum decrevit, de *Dialect.* p. 148. Parebo doctori, et vetustis membranis. WESS.

17. οὐδὲν ἀποτίλας) Vetus ἀποτίλας ansam Gronovio novae explicationis novique verbi [ἀποτίλλω] fingendi prae-buit. Cl. *Abresch Animadv.* in *Aeschyl.* lib. I. c. 26. p. 184. damnato isthoc conatu, οὐδὲ ἀποτίλας vertit nec quidquam ultra voce mandans, quasi ἀποτίλας positum sit loco ἀπο-στίλας. [quod ipsum h. l. habet noster cod. Pa.] Laudare id possem, nisi mstus aliud et melius, me quidem arbi- tro, daret: idem *Portus* coniectando extuderat; nec erat dignus tamen, qui propterea alapas [a Gronovio] aufer- ret. Est III. 32. λαβούσαν θρίδακα τὴν γυναῖκα περιτίλαι. *Medie.* περιτίλαι, simili atque hic errore, etiam alibi obvio. Non addo, τίλλειν, ἀποτίλλειν in avibus et brutorum aliis, qui- bus plumae pili-ve evelluntur, usu teri. Harpagus lepor- is artificiose tractati ventrem scidit, nihilque pilorum vellens, prout erat, ita indidit libellum. Hoc Graeca volunt, uti quisque videt. Adi et *Polyaenum* VII. 7. WESS. — Satis notum est, pro vocali ι, ubi producitur, frequenter ei ponere librarios. S.

CAP. CXXIV. 5. Ὡ καὶ Καμβύσιω, σὶ γὰρ θεῶι etc.) Venit Cl. *Reiskio* in opinionem, post Καμβύσιω aliquid ex- cidisse, et quidem ἢ μᾶλλον θεῶν τευ: haud dubie ob ea, quae continuo sequuntur: in quibus, si γὰρ tantumdem valet ac οὐν certe, ut saepe valet, caduca explendi ratio erit, uti bene *Abresch Diluc. Thucyd.* p. 36. WESS. — Vide quae ad I. 24, 17. monuimus. S.

16. Στρατηγὸς ἀντίστα) Adest patronus, quem quoque *Berglerus* advocavit, *Aldino* et *Arch.* ἀντήσαι *Homer.* Ἰλ. π'. 423. Ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος. Verbi paullo rarior struc- tura turbas ciere ad mutandum potuit. οὐ πάντῃ συνήθης οὐδὲ κοινὴ ἢ τοῦ ἀντῆν αὐτῇ σύνταξις ἢ μετὰ γενικῆς scribit *Eus- tathius*. Nihil tamen de recepto, satis utique elegante, detraho muto-ve: secus in sequentibus, ubi τοι suum ex mstis locum inpetravit. WESS.

CAP. CXXV. 12. ἐξ ὧν ὅλλοι πάντες ἀργεῖαται Πέρσαι) *Herodoteum* hoc est. Enumerat *Persicae gentis* na- tiones sive tribus, et omnes ait ex *Persis* pendere, *Pasargadas*, *Maraphios* etc. [Dicamus potius: Enumerat *Persicae gentis*

nationes sive tribus omnes; ac primum quidem ex illis eas, quas Cyrus, a se convocatas ad deficiendum a Medis sollicitavit, scilicet Pasargadas, Maraphios et Maspios; a quibus reliquos Persas omnes ait pendere.] Πέρσαι universam gentem signant, non tribum: ἀπριάται Ionum est, Graecorum aliis ἡρηται. Loquendi genus consimile III. 19. καὶ πᾶς ἐκ Φοινίκων ἡρτητο ὁ ναυτικός στρατός: tum VI. 109. τὰυτα ὧν πάντα ἐς σε νῦν τίθει, καὶ ἐκ σοῦ ἄρτηται, sic mssti. Est et aliud V. 31. quod huc arcessi potest. [Adde IX. 68, 2.] Constat ita et rectissime procedit, antea horridior, scriptoris sermo. At contra venit Stephanus [Byz.] in 'Απριάται et Μάσπιοι: Ἀρτεάτας, γένος Περσικόν hoc ex loco recensens. Quid si falsus ille fuerit, atque ex insolentiore verbi formatione gentile nomen formaverit? Herodotus crebro alias Persicae gentis nationes memorat, 'Απριάτας nusquam, 'Απράτους quidem VII. 61. qua re Stephani culpa evadit manifestior. Mecum sentit, doctissime in his versatus, Abbas Geinozius *Comment. Acad. Inscript.* T. XVIII. p. 119. Μαράφιοι et Μάσπιοι Stephano restituti a Berkelio sunt, leviter in paucis lapsos. Critici in 'Ιλ. γ'. 175. 'Ελένης καὶ Μενελάου παῖδες Δίαυθος καὶ Μοῦσαφίων ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μοῦσαφίων γένος ἐν Πέρσαις ex Porphyrio: corrigit priore parte Μοῦσαφίος Barnesius. Melius multo Eustathius p. 400, 32. [p. 503, 29 seq. ed. Bas.] Μαράφιος et Μαράφίων. WESS.

14. καὶ Ἀχαιμενίδαι εἰσὶ Φρήτην) Miror tam late propagari Aldi errorem, [Φήτην] si tamen error sit, potuisse. Hesychius Φάτραι, σύστημα. Φατρία, σύνταγμα, σύστημα. Hinc Φατριακαὶ ψηφοφορία in Dionysii Halicarnassei IX. p. 598. pluraque alia, quibus usus est Cl. Reiskius *Miscell.* Lips. T. VIII. p. 300. Malui membranas sequi, et de Φρήτης voce quae conduxit Eustath. in 'Ιλ. β'. p. 259, 23. [p. 181, 23 seqq. ed. Bas.] missa facere, sicuti et Stephani in nationum Persicarum titulis aberrationes. De Achaemenidis et vocis origine Th. Hyde *Histor. Relig. Persar.* p. 416. Γερμάνιοι non alii censentur ac Καρμάνιοι, sicuti Stephanus scribit. Tribuit Γερμανοῖς Sextus Philosoph. III. Hypotyp. p. 178. ἀββενωμείας, quos cum his componit Io. Alb. Fabricius, nescio an recte. Id paullo imprudentius, quod Germanos nostros Persicae originis statuerunt nonnulli, quoniam in Persis Γερμάνιοι. Errantes comiter in viam deduxerat Ph. Cluverius

Germ. Ant. lib. I. p. 30. et supersunt, qui frugibus reper-
tis glande vesci malunt. WESS. — Nempe hi cognatio-
nem antestantur, quae Teutonicae linguae cum Persica,
haud exigua ex parte, intercedere videtur. S.

CAP. CXXVI. 10. ὡς δὲζόμενος) Sequor Gronovium:
[Vide Var. Lect.] Sic Amyntas, instructa laute coena, ἔδ-
μετο τοὺς Πέρσας V. 18. et VII. 119. ὡς δὲ δειπνοῦ γίνοιτο ὦρη, οἱ
μὲν δεκόμενοι ἔχισκον πόνον. Mox Cl. Reiskius [in Notis msstis,
non in editis] ὡς ἐπιπλιστάτοισι uberrimis refingit, quem
non sequor. WESS.

20. βουλομένοισι μὲν ἐμὲ οὐ πείθεσθαι) Rarum hoc structurae
specimen: alibi casum tertium adiungit I. 170. [et paullo
ante, c. 124, 12. item V. 39, 16.] Portus auxilio advocavit
Homeri Ἰλ. κ'. 57. κίον γὰρ κε μάλιστα πηθότατο, foretque
validum profecto, modo illi scripturae concordia constaret.
Ut ut est, hic [et quidem ter deinceps, namque iterum
I. 22. iterumque I. 24.] schedarum constantissima consensio
est; cui, si hoc genus ferri nequeat, succurret praepositio
ἐπὶ intellecta. Sed servari potest et debet, monitore Cl.
Abresch Dilucid. Thucyd. p. 728. cuius indicio Plato III.
Rep. p. 391. A. ὅτι οὐδ' ὅσιον ταῦτά γε κατὰ Ἀρχαίως φάναι,
καὶ ἄλλων λεγόντων πείθεσθαι. In ἀπειθεῖν simile Xenophon-
tis IV. Inst. Cyr. p. 106. B. Μηδοὶ ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου, ἐσ-
γῆσαν, ἀποροῦντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν etc. WESS.
— At haec duo quidem ex Plat. et Xenoph. adlata exempla
ad id, de quo hic agitur, nihil faciunt. In his enim geni-
tivi, ἄλλων λεγόντων, et καλοῦντος, non a verbis πείθεσθαι et
ἀπειθεῖν reguntur; sed sunt genitivi participiorum absoluti
ex eo genere, cuius complura exempla ad I. 3, 7. adlata
sunt. Nihilo vero minus in salvo res est: licet apud alios
scriptores vix reperiās hanc constructionem, Herodotus
certe verbum πείθεσθαι non modo cum tertio, sed etiam cum
secundo casu construere amat. Praeterquam quod ter h. I.
in scripturam ἐμὲ libri omnes consentiunt, rursus eodem
consensu V. 33, 20. ἐμὲ οὐ πείθεσθαι habemus: et VI. 12, 21.
quinque probatissimi libri πειθόμεθα αὐτοῦ, pro olim vul-
gato αὐτῷ, dedere; et V. 29, 14. sex codices τοῦτων πείθε-
σθαι, non τούτοις: eademque scriptura haud dubie in aliis
etiam nonnullis codicibus, si recte excussi fuerint, repe-
rietur. Quare etiam videndum, ne Iliad. κ'. 57. vera sit

scriptura, κείνου - - πειθόιατο: quemadmodum et ad Od. α. 414. pro ἀγγελίης ἔτι πείθομαι, etiam in genit. sing. ἀγγελίης (intelligendo ὑπὸ ἀγγελίης) legi posse ait *Eustath.* p. 69. (p. 1427. ed. Rom.) Quamquam hoc quidem non urgeo, quoniam nusquam alibi apud Poëtam cum isto casu constructum id verbum reperitur. Caeterum apud *Nostrum*, sicut in omnibus paene verbis quae cum genitivo casu construuntur, elliptica utique loquendi forma est: quam expletam habemus apud *Sophocl. Electr.* 410. ἐκ τοῦ φίλων πεισθεῖσα. Rursus vero absque praepositione *Euripides* usurpavit, πείθεσθαι γὰρ εἶθισμαι σίθεν, *Iphig. in Aul.* 731. nisi cum *Marklando* ibi εἶθισμ' ἐκ σίθεν legas, aut εἶθισμαι ἔκ σίθεν cum *Porsono*. Sed ibidem in dubium vocari poterit, utrum plerisque in codicibus praepositio ἐκ temere fuerit omissa, an in nonnullis ex scholio in contextum invecta. Caeterum ex *Porsoni Adversariis* p. 253. (nam eiusdem instaurata editione *Marklandiana* *Iphigeniae* careo) lubens intelligo, quod de exemplis a *Wess.* ex *Platone* et *Xenoph.* citatis supra dixi, similiter de eisdem *Porsonum* etiam iudicasse. S.

28. ὡς ὧν ἐχόντων ὧδε) Recurrit ὡς οὕτω ἐχόντων *VIII.* 144. In *Sophoclis Aiac.* 915. ὡς ὧδε τοῦτ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα. At *Elect.* 1193. ὡς ὧδε ἐχόντων: [P] quomodo *Aiac.* 996. atque *Aeschylus Agam.* 1401. *WESS.*

CAP. CXXVII. 10. ὡς δ' οἱ Μῆδοι - - Πέρσῃσι συνέμισγον) Συνέμισγον, quod ex duobus Codd. enotatum, invenit *Gronovius* *Florentiae* VII. 40. iocosamque professus fuit litterarum transpositionem, quae ferri possit. Similis I. 185. et VI. 14. in schedis *Vind.* atque *Ask.* an tolerari possit, non definio. Potius erit, quod ex *Xenophonte* adponam. Perhibuit is lib. VIII. *Cyropaed.* p. 228. A. [c. 5, 19.] *Cyaxarem* *Cyro* filiam uxorem collocasse, insuper in dotem addidisse Μῆδιαν τῇν πᾶσαν, sive totum *Mediae* regnum; socero proinde sine bellorum tumultu *Cyrus* in *Medorum* principatu successit, neque diffitentur *Xenophontis* amici. Atqui idem ille lib. III. *Exped. Cyri* p. 308. de *Larissa* ad *Tigrim* urbe tradit, obsessores *Persas*, cum *Medorum* imperium acciperent, nullo eam modo expugnare valuisse: praeterea non longo intervallo oppidum fuisse *Mespila*, in quod regis *Medorum* coniux, *Media* nomine, fugerit,

Persis dominationem Medorum genti auferentibus, Quae utique sine vi et armorum strepitu haud evenerunt. Non nescio, quid de auctore τῆς Ἀναβάσεως Κύρου rescribi queat. Quicunque fuerit, in partes Herodoti concedit. WESS. — Si σμίγω pro μίσγω vel μίγνυμι usurparunt Graecorum nonnulli, (conf. *Var. Lect.* ad h. l. et ad I. 185, 33. et VI. 14, 3. et VII. 40, 5.) potuit id ex vulgari et plebeia literarum in pronunciando transpositione ortum ducere; nisi forte pro vetere verbo μίγω per prosthesin literae σ olim etiam σμίγω in usu fuit, sicut σμικρός pro μικρός. S.

CAP. CXXIX. 4 seqq. καὶ εἶπτό μιν - - - ὅ τι εἴη etc.) Coniecturam super hoc loco proponam, quae forte partem dabit sinceræ lectionis. Corrigebam: καὶ δὴ καὶ εἶπετό μιν πρὸς τὸ ἑωυτοῦ δειπνον, τῷ μιν ἐκείνος σαρξὶ τοῦ παιδὸς ἰθούνησι, εἴ τι ἡσθεῖν τῇ ἐξ ἐκείνου δουλοσύνῃ ἀντὶ τῆς βασιλείης. Interrogabat illum praeterea propter epulas, quibus ipsum filii mactati carnibus exceperat, numquid delectaretur illinc orta servitute regni loco. Primum ad ista quadrat Astyagis responsum: εἰ ἑωυτοῦ ποίεσαι τὸ Κύρου ἔργον; Praeterea, quod reponendum suspicor, atque in ὅτι εἴη degenerasse, εἴ τι ἡσθεῖν, nititur illud supra narratis c. 119. ubi, cum inscius filii membra devorasset Harpagus, Ἀστυάγης εἶπετό μιν, εἰ ἡσθεῖν τι τῇ θούῃ. Acerbissimum dictum hic Harpagus, si vera suspicor, in auctorem retorsit. Propter ista posuit hic, ni fallor, ἰθούνησι, pro εὐάχῃσι vel ἰδαίσι. Harpagus infra cap. 162. memoratur, τὸν Ἀστυάγης ἀνόμῃ τραπίδι ἰδαίσι. VALCK. — Defluxisse atque excidisse hinc aliquid, Reiskii opinio quoque est: videri Herodotum scripsisse: „Interrogabat Harpagus Astyagem adiurans per illas „dapes, πρὸς τοῦ δειπνον, quas ipsi olim devorandas proposuerat, „sui filii carnes, ἰθούνησι, εἰ πιστεύει ὅτι οἱ εἴη ἢ ἐκείνου etc. „crederetne, ipsius captivitatem sibi regnum valere, aequè gra- „tam esse, quàm si regnum ipsum accepisset.“ Haec ille. Equidem doctissimorum virorum amplector conatus et studium probo; nec paria facio. Refert Noster VI. 67. Leutycheden Spartanum, misso servulo, ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ, deridendi et insultandi caussa, rogasse τὸν Δημάρετον, οὐκ οἶόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν; qualis esset ea praefectura post regnum? Idem Leutychedae et Harpagi

consilium, nec interrogatio dispar, modo [pro vulgato ὅτι] ὅ, τι, voce dissecta, legas. Ille Demaratum, regno deiectum, ob praefecturam, hic Astyagem, itidem eversum regno, de servili conditione, aequae ac ille iniurius, interrogat, qualis illa prae regno videatur? Quae quidem acerbissima exprobatio, et vere θυμολυγής, praesertim ab administri ore progressa. WESS.

CAP. CXXX. 1. ἔτεα πέντε καὶ τριήκοντα) Literae @ et © quia facillime potuerunt inter se commutari, pro E', sive πέντε, corrigendum arbitror ©', id est ἑνία. Paulo post Medi dicuntur imperium τῆς ἄνω Ἑλλήνων ποταμοῦ Ἀσίας per annos tenuisse 128, παρὲξ ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἤρχον. Scythae τῆς ἄνω Ἀσίας ἤρχαν ἔτεα δυν δέοντα τριήκοντα, IV. 1. et I. 106. Vel ex horum locorum priore manifestum est, de summa annorum 128. hos 28. detrahendos esse: firmat illud usus vocularum παρὲξ ἢ ὅσον, similitumve, Herodotus: II. 32. πλὴν ὅσον. II. 77. χωρὶς ἢ ὁκόσοι σφί ἱερὶ ἀποδίδεχεται. II. 111. πλὴν ἢ τῆς τῷ αὐτῷ νηϊάμενος ἀνέβλεψε. IV. 82. χωρὶς ἢ ὅτι. lib. VI. c. 5. πλὴν ἢ ὅσοι. Reliqui itaque sunt anni duntaxat 100, non imperii Medorum; (anni enim essent 153) sed imperii Medorum τῆς ἄνω Ἀσίας, sive τῆς ἄνω Ἑλλήνων ποταμοῦ Ἀσίας. Flumen *Haly* Medorum Lydorumque imperii fuit limes, *Herod.* I. 72. Distinguit *Herod.* τῆς Ἀσίας τὰ κάτω, et τὰ ἄνω αὐτῆς, I. 71. et 177. Atque ita passim alii: *Asia maritima* est ἡ κάτω Ἀσία. Quod *Dion Chrysost.* pag. 566. A. Agesilaum dicit κρατήσαντα πάσης τῆς κάτω Ἀσίας, dixerat de eodem imperatore *Isocrates* p. 70. D. τῆς ἐντὸς Ἑλλήνων χώρας ἀπάσης ἐκράτησε. Croeso devicto, primus Cyrus οὕτω πάσης τῆς Ἀσίας ἤρχετο, *Herod.* I. 130. Assyrii secundum *Herod.* (I. 95.) per annos 520. imperium tenuerunt τῆς ἄνω Ἀσίας. Ab Assyriis primi defece- runt Medi, nec tamen hi successerunt in dominationem Assyriorum; ne Regem quidem nacti Deiocem. Hic, sola Media contentus, de subiugandis Assyriis ne cogitavit quidem. Non itaque, hoc regnante, dici potuerunt Medi ἄρχαι τῆς ἄνω Ἀσίας: atque adeo anni 53., per quos regnasse dicitur Deioces, hic mea quidem opinione prorsus in censum venire nequeunt. Hoc constituto, facillimus erit annorum 100. computus. Deiocis filius Phraortes, imperio paterno non contentus, (I. 102.) primum Persas aggres-

sus sibi subiecit; deinceps κατεστρέφετο τὴν Ἀσίην, ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλο ἰὼν ἔθνος. Itaque sub Phraorte dici potuere Medii superioris Asiae obtinuisse imperium: regnavit is per annos 22. Si anno imperii secundo sibi subiecit Persas ceterasque superioris Asiae gentes, exceptis Assyriis, Phraortis anni numerandi sunt 21.

Cyaxares Assyrios etiam devicit, atque adeo hic primus est, ὁ τὴν Ἄλυν ποταμοῦ ἀνω Ἀσίην πᾶσαν συστήσας ἰωυτῶ, Herod. I. 103. Hoc vivente, per annos 28. penes Scythas summa fuit imperii. Cyaxares moritur (cap. 106.) βασιλεύσας τεσσέρακοντα ἔτια, σὺν τοῖσι Σκύθαις ἤρξαν. 40.

Astyages nostris in exemplaribus per annos regnasse dicitur 35.; si vera est coniectura supra proposita, anni fuerunt 39.

Atque adeo anni Medorum istius imperii fuere . . . 100.

Si Scytharum anni 28. de 40. Cyaxaris fuissent detrahendi, dixisset, opinor, Herodotus [cap. 106 extr.] βασιλεύσας τεσσέρακοντα ἔτια, ἐν τοῖσι Σκύθαις ἤρξαν. Sic loquitur II. 128. ταῦτα ἔξ τε καὶ ἑκατὸν λογίζονται ἔτια, ἐν τοῖσι etc. Alterum, σὺν τοῖσι, monstrare videtur, regnasse quidem Cyaxarem per annos 40. non ante tamen mortuum, quam a Scythis per tot annos occupatum recuperasset imperium. Tamdiu vitam protraxisse Cyaxarem nihil est cur miremur; siquidem avus Deioces per annos regnaverit in Media 53., quum regnum ipsi fuit delatum, iam aetatis maturae, et ἀνὴρ σοφός: I. 96. et 97. Reges μακροβίους et recentior historia praebet et vetus. VALCK.

4. ἔτια τριήκοντα καὶ ἑκατὸν δυῶν δέοντα) Spectatissima exstat eruditorum hominum ad hunc locum opera: vix ullus, qui antiqui temporis rationes iniit, atque Assyriorum, Medorum et Persarum imperii principia ac ambitum finivit, eum neglectui habuit; ut paene indignum, tanto silentio in novissima editione fuisse transmissum. Agam paucis: Herm. Conringio anni Medorum principatus a primordio his verbis terminantur: Crescunt illi, additis xxviii. Scytharum dominationis, in numerum clvi. Cum vero Deioces regnavit annos liii., Phraortes xxii., Cyaxares xl., Astyages xxxv., qui anni collecti tantum sunt cl., necesse est, sex reliqui fuerint ἀβασιλευ-

101. *Advers. Chropol.* cap. 3. Elegans ea explicatio, et tanto commodior, quod nullam vim *Nostri* inferat orationi; a qua alii sibi haud temperarunt, naevos in numerorum notis vestigantes. Io. *Harduinus* annis xxviii., quibus Scythae Asiae imperarunt, senos abscindit, *Chronol. V. Test.* p. 549., adplaudente *Schroeëro* *Histor. Assy.* sect. iv. pag. 247. Id vero vetat *Herodotus* et temeritatis damnat, illos xxviii. annos toties sine variatione repetens, l. 106. IV. 1. *Vignolius*, cui ista displicuit violentia, ut clvi. anni rotundentur, Deiocis regni intervallum adauget, additis liberaliter vi. annis, in *Chronolog.* lib. IV. 5. p. 237. Praeses *Bouherius*, ne quid illi concederet, vitium scrutatur in spatio, quod Phraortes regnando absolvit c. 102. Scriptum ibi fuisse, ἀρχας ἔτεα ὅκτω τε καὶ εἴκοσι: non, uti omnibus in membranis, ἔτεα δύο τε καὶ εἴκοσι: *Dissert. Herodot.* c. 4. Tot turbas atque aestus cierunt anni sex Conringiani ἀβασίλευτοι; quos utique, si plausibilis ea fuerit opinio, uti visa haud paucis est, non respuit ἀναρχία Medorum ante Deiocem designatum regem. Ecce aliud: necdum enim hi fluctus posuerunt. Rev. *Kalinsky*, ingenio supra theologorum vulgus erectior, universum regni Medorum intervallum annis cxxviii., inclusis xxviii. Scytharum imperii, circumscribit: Regi Deioei aufert annos xxii., residuos xxxi. annis Phraortis xxii., Cyaxaris xl., et Astyagis xxxv., quo anni cxxviii. consummentur, adgregat: *Comment. in Vaticinia Chabacuci et Nahumi* cap. 5. p. 70. Quae quidem manifesta audacia est, tantoque damnosior, quod *Nostri* dictio παρὲς ἢ ὅσον exclusionem Scythicae potentiae sibi expostulet. Exempla dedit *Valckenarius*, neque iterari debent. Hi fructus ex praeiudicatis opinionibus large succrescunt: ut hypothese fiat satis, trahendi in partes inviti scriptores sunt; si recusent, admovenda falx est. Mihi multis de caussis *Conringiana* explanatio videtur potior. Erudita sunt, quae in superiore adnotatione conspiciuntur: morantur tamen nonnulla adsensum meum, quibus alius fortasse locus erit. WESS.

[In unam summam collatis numeris annorum, qui regnis singulorum e quatuor Medorum regibus in libris *Herodoteis* tribuuntur, (c. 102, 3. 102, 14. 106, 13. et 130, 1.) prodeunt utique anni 150; a quibus si detrahas 28 an-

nos, quibus penes *Scythas* imperium fuit, (c. 106, 1. et IV. 1, 8.) manent anni 122, quae summa utique 6 annis minor ea, quae hic traditur. Itaque, nisi statuere velis, secum ipsas pugnare *Herodoti* rationes aut illorum Persarum quos ille secutus est, duplex via iniri ad levandam hanc difficultatem potest. Aut enim cum *Bouherio*, cui *Larcherus* adsentitur, dicendum est, lapsos esse librarios, regnum unius ex illis quatuor regibus sex annis iusto brevius facientes; verbi causa, in annis regni *Phraortis* (cap. 102, 14.) scripsisse 22, quum 26 debuissent: aut cum *Conringio* et *Wesselingio* (quibus *Volney* accedit, in *Chronol. d'Herodote* p. 116 seq.) statuendum, initium imperii Medorum hic ab illo inde tempore repeti, quo ab Assyriis Medi defecerunt, et populari statu per sex annos usi sunt priusquam *Deiocem* regem nominassent. S.]

8. κατὰ τὰ φάρμακα) Optime *Medic.* Amant *Iones* veteresque Attici asperiores has formas. Vide *Eustath.* in *Iliad.* p. 519, 41. [pag. 393, 26 seqq. ed. Bas.] WESS. — Vide *Nostrum* II. 81, 8. VII. 228, 1. II. 2, 15. et conf. *Porson* ad *Eurip. Phoeniss.* vs. 986. Adde etiam quae notamus ad I. 168, 7. S.

[13 seq. Post τούτων, rursusque post ἀδινής, levi inciso commode distinguetur oratio. S.]

CAP. CXXXI. 1. ἀγάλματα μὲν καὶ τοὺς) *Thom. Hyde* *Histor. Relig. Persar.* pag. 90. et 97. non esse haec absolute vera criminatur, usus coniecturis et recentium scriptorum iudicio. *Cicero*, *Strabo*, atque alii, quibus *B. Brissonius* *Regn. Pers.* II. 28. etc. testimonium denuntiavit, *Nostro* suffragantur. Adde VIII. 109. WESS.

4. ὡς μὲν ἡμῶι δοκέει) Hoc malui. *Gronovius* modo hoc, modo δοκέειν laudat et inculcat, uti I. 152. IV. 168. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

Ibid. ἀνθρωποφυίας *Valla* verterat ex hominibus ortos: substituta est [a *Gronov.*] *Stanleii* opinio [ex illius *Notis* in *Aeschyli Pers.*] humanae formae esse, quales *Herodoto* ἀνθρωποειδὲς θεοὶ II. 142. At Persae, qui nec imagines statuave deorum nec templa probabant, eosdem humanae quoque originis et ex hominibus in deorum numerum transcriptos negabant. Conf. *Wilh. Warburton* *Divin. Legat. Mosis* II. sect. 1. p. 95. WESS.

8. Δία καλέοντες) *Hesychius* Δίαν legisse videtur, Δίαν μεγάλην ἢ ἔνδοξον τὸν οὐρανὸν Πέρσαι: quorum ultima huc pertinere clarum est. Scio a Cl. *Relando* correctione adiuvari Grammaticum, *Dissert. de Veter. Ling. Persar.* pag. 175. qua carere possumus. Vide Cl. *Alberti* adnotationes. Quae autem *Gronovius* in Io. Clericum asperius iecit, ab hoc repulsa sunt *Biblioth. Antiq. et Recent.* T. V. p. 416. WESS.

12 seq. Μύλντα Ἀράβιοι δὲ, Ἀλίττα) Eruditissimi viri, *Scaliger*, *Seldenus*, *Bochartus*, *Vitringa*, *Millius*, has voces copiose, etsi eandem viam non ingressi semper, illustrarunt. Vide *Hesychium* voc. Μύλντα, et quae ibi amicus meus singularis Io. *Alberti*. Quod adnectitur, [l. 13.] Πέρσαι δὲ, Μίτραν, id male ac per errorem scriptum quam plurimis visum fuit: Solem enim Persis esse *Mithram*, non *Venerem*. Unum nominabo Ph. a Turre, *Monument. Vet. Antii* p. 175. Nequit profecto *Mithras* Persis auferri, tot veterum testimoniis et monumentis expressus; *Herodoti* vero aut *Cyri* potius aetate, an eo titulo Sol cultus ab eadem gente fuerit, dubium facit disputatio doctissimi *Frereti* *Comment. Inscript. T. XVI.* p. 270. Equidem *Mithram* illis relinquam, nec patiar *Nostri* fidem labefactari. Adsentitur *Ambrosius* lib. II. contra *Symmachum* p. 840. *Coelestem Afri*, *Mithram Persae*, plerique *Venerem* colunt, pro diversitate nominis, non pro numinis varietate: quae *Mitram* *Venerem* eandem in Persarum superstitione testantur. Praeterea Persarum prisco sermone *mīhr*, *mīhir*, amor indicatur, fatente Th. *Hyde*, *Hist. Rel. Pers.* c. 4. pag. 107. Hinc *Mίτραν*, *Venerem Coelestem*, casti amoris auctorem et praesidem, recte dixerunt et formarunt. Hoc amplius: differunt scriptura *Μίττα*, et *Μίττας*, quod *Gronovius* vere monuit: discrepant quoque genere; Itic Sol, illa Venus. Iam si *Vrania* sive *Coelestis dea*, non alia in veterum fuerit theologia ac Luna, *Mίτραν* utique Persae habere aequae ac *Mithram* potuere. Coluerunt certe omnes, qui sacris *Mithriacis* initiabantur, uti ex *inscriptis lapidibus* apud *Anton. van Dale*, *Dissert. ad Antiq. Marm.* p. 16. et Ph. a Turre, *Monum. Vet. Antii* pag. 160. adparet. Verum mysteria illa non urgeo, quippe recentioris aevi. Id mihi abunde est, constare *Herodoto* auctoritatem et fidem. Plura *Freretus* et *Moshemius* V. Cl. ad *Rhad. Cudworthi Systema Intell.* p. 327. pro *Herodoto*. WESS.

CAP. CXXXII. 5. οὐ στίμματα) Scripserat, opinor, οὐ πτίμματα. Nam, ut ait *Herodotus*, [l. 7.] etiam Persa, dum sacra faciebat, erat ἱερεῖον φανωμένος τὸν τιάραν μυστήρη μάλιστα: et suis victima corollis erat exornata. De Persis *Strabo* XV. p. 1065. A. [pag. 732. ed. Cas.] θύουσιν, inquit, --- παραστησάμενοι τὸ ἱερεῖον ἑστεμμένον. Verba *Strabonis*, et *Xenophontis* ex K. Π. III. p. 48, 33. repetita *Brissonius* attulit de Reg. Pers. Princ. II. pag. 222. in Herodoteis nihil vitii suspicatus; in quibus bene convenire οὐ πτίμματα, οὐκ οὐλήσι, monstrant ista lib. I. c. 160. οὔτε οὐλὰς κριθῶν πρόχυσιν ἐποίητο θεῶν οὐδένι, οὔτε πτίμματα ἐπίσσετο καρποῦ τοῦ ἐνθεῦτεν. VALCK.

[*Ibid.* θύειν θίλει) Quis θίλει? Nempe ὁ θύων. Sic frequenter apud Nostrum verbum tertiae personae absque nominativo ponitur, ubi vel pronomen τῆς subintelligendum, vel potius nominativus participii ex eodem vel ex proximo verbo repetendus. S.]

7. τὸν τιάραν) Optime *Medic.* hactenus: τὴν ἑρην scripserat *Herodotus*. [Conf. VIII. 120, 5.] *Xenophon*, *Strabo*; *Lucianus* et plures alii τὴν τιάραν dederunt. In *Aeschyli* Persis βασιλείου τιάρᾳ mentio vs. 663. *Philostratus* Icon. I. 30. p. 808. βλέπει δὲ ἡδὺ καὶ μετώρον, ὑπὸ τοῦ τιάρᾳ ἐπισοβεῖν, ἧς, οἷα etc. quo una manu largitur, altera recusat. An voluit ὑπὸ τοῦ --- ἐπισοβῶν οὐ, οἷα λιβάδες etc.? Debuit profecto aut hoc, aut genere sequi. Paulo supra [l. 5.] τῷ δὲ ὡς ἐκάστω, cui autem quisque numini alius alii sacrum facere velit, corrigit atque explicat *Reiskius*. Quod vero statim subditur [l. 9.] ὁ δὲ πᾶσι Πέρσησι κατεύχεται --- καὶ τῷ βασιλεῖ, rectissime contenditur cum *Marci* XVI. 7. εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ. Verba ipsa nec manca neque luxata sunt; namque ista, ἐν γὰρ δὴ τοῖσι --- αὐτὸς γίνεται, non tangunt regem, sed sacrificantem, cui non licebat ἰδίῃ μόνῳ ἀρᾶσθαι ἀγαθὰ. De Iudaeorum aliarumque nationum in hoc precum genere moribus praeclare *Philo* *Jud.* de Monarch. p. 825. B. WESS.

11 seq. ἐπὶ δὲ διαμυστίλας --- ἐψήσῃ τὰ κρέα) Ita-ne vero coquebant carnes, atque elixas, herbis prius mollibus impositas, domum asportabant? Ita quidem cepit *Brissonius* pag. 223. Sed ignis hisce sacris nullus aderat: praeterea minus placet τὸ διαμυστίλας. Felicioribus mea forte

proderit coniectura legentis: ἐπιὰν δὲ αἰλί, (αἰλός alibi meminuit:) μιστύλας κατὰ μέρει τὸ ἱρήιον, ἐπιπάσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας ποίην ὡς ἀπαλωτάτην, --- ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὧν πάντα τὰ κρέα: postquam sale victimae in partes sectae carnes conspersit. ὑποπάσας adfirmatur a Gronovio. Γάλα ἐπιπάσσοντις Herodoteum est, IV. 172. διαπάσας legitur lib. VI. c. 25. Carnes αἰλοὶ διαπάττειν dixit Comicus apud Athen. IX. pag. 399. r. Menander in 'Επιτρέπουσιν' 'Επίπας' ἐπὶ τὸ τάριχος ἄλας. Homereum μιστύλλειν, a μίω formatum, notat, in minuta concludere. VALCK.

Ibid. διαμιστύλας --- ἐψήσῃ τὰ κρέα) Mutavi διαμιστύλας ex schedis Ask. non nescius controversae apud grammaticos scriptionis, qua de viri praeclari Ezech. Spanhem. et Tib. Hemsterh. ad Comici Plut. vs. 626. Maioris momenti res, quae memoratur, videtur. Quia Persae οὔτε βωμούς ποιῶνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι sacris operaturi, qui convenit ἐψήσῃ τὰ κρέα, carnes elixarit? An sine foco accenso? Valckenarii coniectura supra deposita est. Ante quem de la Barre, V. Cl. T. V. Histor. Acad. Inscript. Ed. Amst. pag. 270. non dissimili de caussa aut ἐψῇ ex ἔπω maluit, et, ubi carnes curaverit, explicuit, aut, si parum id adriserit, ἐπιὰν ψήσῃ, ubi carnes ossibus detrazerit. Quibus de emendationibus placet tacere. Nisi ego aberro, salva res est. Non omnem sacris his ignem negat Herodotus, sed aris: hoc postulant verba οὔτε βωμούς ποιῶνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι. Caesam victimam et in partes minutatim sectam quin elixarent, nihil inpediebat. Vide haec de Scythis, IV. 59. ἀγάλματα δὲ καὶ βωμούς καὶ νηὺς οὐ νομίζουσι ποιῶν: quae Persarum moribus respondent planissime: tum de hostiae inmolandae more c. 60. οὔτε πῦρ ἀνακαίουσας, οὔτε καταρξάμενος, οὔτε ἐπισπείσας, --- τράπειται πρὸς ἔψῃν. Quid ista aliud volunt, quam in altari nullum fuisse ignem, minime autem defuisse, ubi coquenda victimae caro erat? Mox πάντα τὰ κρέα Reiskius quoque, me non invito. WESS. — Reiskium, ait, etiam τὰ πάντα corrigere, nempe sicut Valokenar. Scilicet (quod in Var. Lect. me praeterierat) in ed. Wess. et in superioribus omnibus nude πάντα κρέα, legebatur; nec aliter, quoad equidem novi, in mssis. Primus Reizius, a Valck. et Reisk. monitus, interseruit τὰ articulum, quem tenui. S.

15. παρστωὺς ἐπαίδει θεογονίην) Vellicat haec Th. Hyde Relig. Pers. c. 3. p. 99. Scribere sibi contraria Herodotum. Supra dixisse, Persas existimare, deos ex hominibus genitos non esse, et θεογονίην tamen Graeco more gentis sacris admiscere. Sed non pugnant illa. Theogonia Graecorum, de qua II. 53., in censum hic venire non potest. Persae, ut plura variique generis numina profitebantur, videntur eadem alia atque alia origine, etsi minime humana, statuisset. Cogita de Gnosticorum Aeonibus et emanationibus, ex Zoroastri et Chaldaeorum Theologia arcessitis, et res in vado erit. Adiunge Hecataei testimonium in Diogenis Praefat. sect. 9. WESS.

CAP. CXXXIII. 8. καὶ οὐκ ἀλίσι) Nihil hoc verius; et vidit Gronovius, sed serius. Hoc significat, Persas bellariis uti quam plurimis, sed minime confertis. Inferebant videlicet Persae in mensam cupedias et bellaria multa, sed non confertim omnia. Ἀλλ᾽; toties in Musis repetitur; infra c. 196. IV. 184. atque alibi, locis a Porto signatis, ut maxime mirum accadat, tam turpiter se dedisse librariorum. Discimus hoc specimine, quid Herodoto hominum et temporum iniuria usu venerit. Addi his possent emendationes Geinozii et Reiskii, sed cui bono? Verum praestant mssti, quod suam in sedem remigravit tandem. WESS.

14. τὰ σπουδαιότατα τῶν πηγμάτων) Vide supra cap. 8. Athenaeus σπουδαιότατα αὐτῶν πραγμάτων: in msto, Mureto monitore, recte τῶν πηγμάτων. Apud eundem ὁ στεγίαρχος male opinor. Melius Pollux X. 20. WESS.

15. τῶν πηγμάτων) αὐτῶν πηγμάτων legisse videtur Athen. IV. p. 144. B. tum στεγίαρχος pro στέγαραχος: et εἰ δὲ μὴ, μετιῖσι. Sed τὰ σπουδαιότερα τῶν πηγμάτων similiter memorat Herod. I. 8. VALCK. — Vide Animadv. nostras ad Athen. T. II. pag. 475. S.

CAP. CXXXIV. 1. Οἱ συντυγχάνοντες) Non repudio: nihilo tamen peius [immo haud dubie melius, ἐντυγχάνοντες,] quod aliis in Codicibus. Morem hunc gentis expedit B. Brissonius, Regn. Pers. p. 11, 178. Addi potest Zenobius, Cent. Proverb. V. 25. et Scholiastes in Dionis Chrysost. Or. VII. in adnotationibus Morelli p. 28. WESS. — Ἐντυγχάνοντας malit Benedictus, vir doctus, in Herodot. T. V. K

Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. in accusativo casu, qui a verbo διαγνοίη regatur. Sed, ut omit- tam librorum omnium in terminatione vulgata consen- sum, familiaris Nostro est nominativus participii abso- lute positus: et ne est quidem h. l. absolute positus, sed commodissime refertur ad id quod sequitur, εἰ ὁμοῖαι εἰσι. S.

[18. προέβαινε γὰρ δὴ τὸ ἔθνος ἄρχον τι καὶ ἐπιτροπεύον) Video me non ex auctoris mente verba ista in *Lat. versione* red- didisse, quum non animadvertissem, τὸ ἔθνος, adiecto ar- ticulo, necessario ad Persas referri, non ad alium atque alium populum. Rectius igitur H. Steph. in ora suae editio- nis: Late enim progrediebatur illa gens imperans et prae- fecturas oblinens. S.]

CAP. CXXXV. 2. Μυδιζήν ἐσθῆτα) Dictum de ea ad Diodori II. 6. Habet Brissonius loricae Aegyptiam et sto- lam Medicam illustrantia complura, a quibus abstineo. WESS.

6. Παισὶ μίσηγονται) Aegre Plutarchus fert de Malign. He- rod. p. 857. v. scelus hoc a Graecis ad Persas propagatum perhiberi: contra enim evenisse. Sed pugnat suspicioni- bus, testes eius rei omittit. Non fuisse Persas a turpi hac macula immunes, Sextus Philosophus significat, Hypotypos. I. 14. p. 38. Aevo tamen Ammiani Persae puerilium stupro- rum expertes erant lib. XXIII. 6. Paria fere, uti Valesius adscripsit, Curtius X. 3. WESS. — Herodoti testimonio usus est Athenaeus, lib. XIII. c. 79. S.

CAP. CXXXVI. 4. τὸ πολλὸν δ' ἡγιάται ἰσχυρὸν εἶναι) Vere Persae. Quanto civium maior copia, tanto civitatis amplius robur. Legum latores propterea utilissimum cen- suerunt τὸ πληθύνεσθαι τοὺς τῶν πολιτῶν οἴκους, βλαβερώτατον δὲ, τὸ μειοῦσθαι, quae verba Musonii in Stob. Serm. LXXIII. p. 450. Hinc πολυτεχνίας praemia et apud Persas et aliis in gentibus, de quibus Heineccius ad L. Iuliam et Pap. lib. I. c. 2. doctissime. Cl. Reiskius coniecitabat, τὸν τοιοῦτον δ' ἡγία- ται, talem autem, qui multos liberos procreat, existimant robustum esse: aut τὸ πολλοὺς - - ἰσχυροῦ εἶναι. WESS. — At nulla hic locus coniectura indigebat. Ad rem quod pertinet, aliud fortasse Herodotus h. l. spectavit; nempe de immani hominum multitudine cogitans, in qua robur exercitus ponebant Persae: qua multitudine gloriantem

confidentemque Xerxem eiusque duces saepius ille in his Historiis inducit. S.

5. ἀπὸ πενταίετος ἀρχάμενοι) Plato haec paullo diversius *Alciadi*. I. p. 121. E. in regionum liberorum educatione. *Strabo* consentit XV. p. 1066. B. [p. 733. D. ed. Cas.] Nescio autem qui factum sit, ut ἀληθεύσθαι *Brissonius*, his usus *Regn. Pers.* II. 83. et 103. scripserit: si ex coniectura, prave. *WESS.* — Ad πενταίετος intelligo παιδός. Sic frequenter *Noster* a plurali numero ad singularem transit, et vice versa. S.

10. μηδεμὴν ἄσπην) Fui in dubio, revocarem ἀνδῶν, an *Gronovii* exemplo expellerem. Vicit *Med.* et *Ask.* auctoritas. Ἀσπην librarius *Arch.* et *Vind.* bene explicat βλάβην ἀνδῶν. In *Clementis Alex.* *Paedag.* III. 9. pro διὰ τὴν ἄσπην, aut ad marginem Codicum aut ipso in contextu, διὰ τὴν ἀνδῶν dederunt ex interpretamento. *Moeris*, Ἀσπὴ Ἀττικῶς, ἀνδῶν Ἑλληνικῶς, ubi plura *Cl. Io. Piersonus*. Atque haec testantur de Criticorum eorum more. Non sum nescius, *Democritum* κακοδοξὴν κακὴν in *Stob.* *Serm.* XXII. pag. 189. usurpasse, alios hoc de genere alia: posse etiam pro damnato pugnari, quemadmodum in *Horrei* *Observ.* ad *Herodot.* p. 112. At omnibus, ut in gustu, non sapiunt eadem. Spectavit haec *Valerius Max.* II. 6, 16. *WESS.* — τρεφόμενος, scil. παρὰ τῇσι γυναιξί, dum apud mulieres educatur. S.

CAP. CXXXVII. 10. ἦτοι ὑποβολιμαῖα ἐόντα) Haud sit hinc *Nicolaus Damascenus*: Πέρσαις δὲ μὴ ποιεῖν ἔξεστιν, οὐδὲ λέγουσιν· ἐὰν δὲ τις πατέρα κτείνῃ, ὑπόβλητον αὐτὸν οἶονταί. Eadem patris eius suspicio, qui cum a filio necti sibi insidias conperisset, nec inducere in animum posset, ut verum sanguinem ad hoc sceleris progressum crederet, seductam uxorem suppliciter rogavit, ne se ulterius celaret, sed diceret, sive illum adolescentem subiecisset, sive ex alio concepisset, apud eundem *Valerium* V. 9, 4. *WESS.* — Ὑποβολιμαῖα et μοιχιδία metonymice dixit, pro ὑποβολιμαίων ἢ μοιχιδίων ἔργα. S.

CAP. CXXXVIII. 4. μάλιστα δὲ ἀναγκαίην φασί) *Is.* *Vossius* adleverat codici suo ἀναγκαῖον, quo non indigemus. Ἀναγκαίην usus et *Herodoti* sermo tuetur II. 182. IV. 180. De aere alieno et mendaciorum hinc pullulante germine *Plutarchi* et *Appiani* ad Persarum opinionem verba exscripsit *B. Brissonius* *R. Pers.* II. 94. *WESS.*

10. πολλοὶ ἐξελαύνουσι ἐκ τῆς χώρας) *Sylburgius ad Brisson. R. Pers. II. 180. πολλὸν proponit, ut sit, procul abigunt a sua regione., Reiskius οἱ πολλοί. Ruhnkenius elegante mutatione πομποί. Illi sunt, qui aliorum alios deducunt, supra I. 121. [Vide nostram Var. Lect.] Lepra vero et vitilagine infectos, non Iudaei soli, sed plerique per orientis regiones vitabant studiose. Μάλιστα οἱ βάρβαροι τὰς ἐπιλευκίας καὶ λέπρας δυσχεραίνουσι, *Plutarchus Symp. IV. p. 670. F. Tamen Artaxerxes Atossam, filiam coniugemque, etsi vitiligo eius corpus depascereetur, ἀλφουὺ κατανεμηθέντος αὐτῆς τὸ σῶμα, aversatus non fuit, eodem teste T. I. p. 1023. B. Verum illi, quod libuit, barbarico more, legitimum fuit visum. WESS.**

CAP. CXXXIX. 3 seqq. τὰ οὐνόματά σφι - - - τελευτῶσι πάντα ἐς τὸντὸ γράμμα etc.) Satis confidenter ταῦτα μὲν ἀπρεκίως ἔχω - - εἰδῶς εἰπεῖν ait initio cap. seq. repetiturque hoc cap. 148. Falsum aiunt Scaliger, Th. Hyde, Relandus, et plures alii. Contra eos venit Corn. de Pauw, temere aliens doctos viros ex recentiore Persarum lingua criminari: verissimum fuisse, quod hic de terminatione nominum Persicorum, vetere gentis sermone: neque enim tanta adseveratione Herodotum potuisse defungi, nisi re bene cognita atque explorata. Fateor in dialectis lapsu temporis innumera mutari, cadere verba ut folia, surgere nova, prisca adscisci iterum. Nec expedit me tamen ex acie, quam contra Nostrum instruxit Th. Gatakerus Advers. c. 22. p. 661. Quod autem aiebat τὸ Δωριεὺς μὲν Σάν καλέουσι multorum testimoniiis cognitissimum est. Quis tandem ignorat variantes doctissimorum hominum explicationes et emendationes, Scholiastae in Comici Nub. vs. 23. Scaligeri, Salmasii, Bentleii, Bouherii, cuius Dissert. de Prisc. Graecor. Litteris p. 570, [ad calcem Palaeographiae Graecae Montefalconii,] consuli poterit. Σάν κίβδηλον in Pindari fragmento exposuit Casaubonus in Athen. X. 21. [ad lib. X. p. 455. c.] WESS. — Per epistolam ex WILKENIO, viro clarissimo, Persici sermonis in primis gnaro, quaerenti mihi, quid de hoc Herodoti loco sentiret, perhumaniter ille Heidelbergā rescripsit, videri sibi vere iudicare eos, qui Graecis nomen Persicorum terminationibus deceptum Nostrum scripsisse istud autumant de nominibus omnibus Persicis in literam

sigma desinentibus. Quod si ita est, eo minus mirum videri debebit, quod ea res, ut ait idem *Noster*, latuerit *Persas*: quamquam aliqui haec verba, ἔλθε Πέρσας, significare poterant, *Persas ad hoc animum non advertisse.* Quod ad ista verba spectat, τὰ ὀνόματά σφι ἰόντα ὁμοῖα τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπείῃ, incertus aliquantisper haeseram, *propriae hominum nomina dixerit, an omnino verba aut vocabula Persici sermonis*: tum σώματα τῶν ὀνομάτων quaesieram an fortasse opposuerit *terminationi*, (τῇ τελευτῇ) ut *corpora vocabulorum* (id est, *vocabula ipsa*, quatenus a *terminatione distinguuntur*) dixerit esse *magnifica et grande sonantia.* Sed eisdem verbis, τὰ ὀνόματα - - μεγαλοπρεπείῃ, eam fere sibi videri *sententiam inesse* professus est idem doctissimus *Wilkenius*, quam hisce gallicis *Larcherus* reddidit: *Leurs noms sont empruntés, ou des qualités des corps, ou de la dignité des personnes.* Caeterum uberiorem etiam nunc lucem locus hic videtur desiderare. S.

CAP. CXL. 5. πρὶν ἂν ὑπ' ὀφθαλμοῦ ἢ κυνὸς ἐλκυσθῇ ναι.) Bene vetusti libri. Is. *Vossius* coniecerat, ὑπ' ὀφθαλμοῦ ἢ γλῶσσης ἀφελκυσθῇ, quam ab alite pupilla oculi extrahatur, *advocato ad morem hunc cognoscendum Teizera*, qui mihi ad manus non est. [Ad oram sui olim *Herodoti* istam coniect. adscripserat *Vossius.* Vide *Albertum ad Hesych.* voc. Γλῶσση.] De ritu isto multa *Th. Hyde Rel. Pers. c. 34.* Emendatio necessaria non est, nec latuit doctissimum virum; siquidem paria prorsus de *Persarum sepultura Procopius Bell. Pers. I. 12. et Agathias I. p. 43. Ed. Venet. WESS.*

7. κατακτείναντες) Convertitur ab *Heilmanno* in κατακτείναντες, postquam cadaver membris mutilarunt. Vetat *Cicero*, his *Nostri* usus, *Tuscul. Disp. I. 45. Persae etiam cetera circumlitos condunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora.* Vetat *Strabo XV. pag. 1068. [p. 735. A. ed. Cas.]* κτείναντες περιπλάσσοντες τὰ σώματα. Adde *Cl. Io. Alb. Fabricium* in *Sexti Hypotyp. III. 24. p. 185. WESS.*

13. κτείναντες ὁμοίως μύρμηκας etc.) Consimilia de *Magis Plutarchus T. II. p. 537. A.* Sunt autem ex ea disciplina, qua et posteriores *Persarum* magi *Arimanium*, mali omnis auctorem, sicuti pulcri et boni *Oromasdem*, statuerunt: inde festus dies κακῶν ἀναίσεις, quo summo ardore in serpentes aliasque feras et nocentes bestias irruebant

apud *Agathiam* II. pag. 45. Confer *Plutarchum* in *Isid.* et *Osir.* p. 369. et *Th. Hyde* *Rel. Pers.* c. 22. WESS.

[15. ἀρχὴν, omnino, revera, verum si quaeris: gallico idiomate au fond vel dans le fonds diceres. Conf. II. 28, 1. S.]

CAP. CXXI. 2. κατεστρέφατο) Ionum est κατεστρέφατο, uti ἀπιστρέφατο I. 166. Supra c. 27. ὡς δὲ ἄρα οἱ --- Ἕλληνες κατεστρέφατο. Itaque mutari non iniuria posset, sicuti et mox mutatum est τὰ προύσχοντο. Sic solet, c. 164. III. 137. De piscibus, qui cantu illiciuntur, *Aelianus* de *Anim.* I. 39. WESS. — Ex *Reiziano* exemplo κατεστρέφατο tenui; et in *Var. Lect.* adnotare neglexeram, in ed. *Wess.* et superioribus κατιστρέφατο scribi, quam adscripturam nihil nec e nostris *Paris.* nec ex aliis *Wesselingii* codicibus notatum est. Est autem, si quid video, prorsus vitiosa haec verbi forma. Ferri utcumque potuerat κατιστρεφῖατο codicis *F.* tertia plur. imperf. ut ἀπνέιατο, ionice pro ἀπύκοντο. Sed plusquamperfectum hic desiderabatur: quare unice verum puto κατιστρέφατο, quod Ionum est, pro κατιστραμμένοι ἦσαν. S.

[11. ἐμέο αὐλιέντος etc.) Qui sacras literas curant, recordabuntur verborum *Servatoris* apud *Matth.* xi. 17. ubi hic quidem *Herodoti* locus effugit *Wetstenii* diligentiam. S.]

14. δευθέντος δι' ἀγγέλων) Vide *Gronovium* [sui codicis fidem advocantem] et supra c. 76. et 99. WESS. — δι' ἀγγέλων in alia re habes I. 99, 5. πέμψας κήρυκας (in plur. num.) ἐς τοὺς Ἰωνας, c. 76, 12. in eadem re, de qua hic agitur. S.

[20. ἐς Πανιώνιον) Conf. c. 143, 14. et 148. S.]

CAP. CXXII. 2. τῶν ὀρέων) Sine controversia corrigi debuerat: τῶν ὀρέων ἐν τῷ καλλίστῳ ἐτύγχανον ἰδρυσάμενοι πόλιν. Haec quum de Ionibus dicantur, tollit omne dubium lib. I. c. 149. οὗτοι οἱ Αἰολεὺς χώρην μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμείνω Ἰώνων, ὧρέων δὲ ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως: ubi recte *Valla:* ad coeli tamen temperiem nequaquam accedebat. Lib. II. c. 77. exceptis incolis Libyae, esse dicuntur Aegyptii ὑγιεινέστατοι πάντων ἀνθρώπων, τῶν ὧρέων, ἐμοὶ δοκεῖν, εἴνεκεν, ὅτι οὐ μεταλλάσσουν (sic legerim): ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦσοι μάλιστα γίνονται, --- τῶν ὧρέων μάλιστα. Lib. III. c. 106. Graecia ταῖς ὥραις πολλὸν τι καλλίστα κεκραμένης ἔλαχε. Atque in Graecia, praesertim Athenis,

ista tenuis coeli tribuitur ingeniis saluberrima temperies. In Timaeo Platonis p. 24. c. Atticam Minerva dicitur elegisse, τὴν εὐκρασίαν τῶν ὥρῶν (sic recte corrigit vulgatam vocem ὀρῶν H. Stephanus:) ἐν αὐτῷ (τῷ τόπῳ) κατιδοῦσα, ὅτι Φρονιμωτάτους ἀνδρας οἴσιν. Chalcidius: *electo salubri subtiliumque ingeniorum et prudentiae feraci loco*. Idem argumentum in Critia latius persequutus Plato pag. 111. E. [T. X. ed. Bipont. p. 45.] ubi memorat ὑπὲρ τῆς γῆς ὥρας μετριώτατον πεπραμένως. Eam in rem multa dixerat Aristophanes ἐν Ὠραῖς. vid. Athen. IX. p. 372. et Casaubon. Anim. IX. c. 3. [nobis cap. 14.] Euripidea, ex deperdito dramate petita, dabit Plutarchus de Exilio p. 604. E. Insignis in eam rem loci sic feruntur ultima: Ἄ δὲ Ἑλλάς Ἀσία τι τρέφει κάλλιστα, τῆς γε δέλεαρ ἔχοντες συνθηρεύομεν. Grotius in Excerpt. p. 433. participio ἔχοντες substituit ἐνταῦθα. Corrige, sodes: Ἄ δ' Ἑλλάς Ἀσία τι κάλλιστα τρέφει, Γῆς τῆςδε δέλεαρ ἔχοντες οὐ θηρεύομεν. Singula possent ut Euripidea adfirmari. VALCK.

Non dubium est, quin recte docti viri, Chytraeus, Geinozius, Reiskius, Heilmanus ὥρῶν, rescripserint. Viam monstravit Noster c. 149. tum Pausanias VII. 5. Ἰωσι δὲ ἔχει μὲν ἐπιτηδεύματα ὥρῶν κρᾶσις ἢ χώρα. Frequens est confusio ὀρῶν et ὥρῶν sive ὀρίων et ὠραίῶν in schedis, de qua aliàs. Id permirum, coniurasse plerosque in οὐρίων vocabulo librariorum. WESS.

[9. τρόπους τίσις παραγωγῶν) Vaila: *Lingua utuntur non eadem, sed eius quatuor proprietates ducunt: incommode et obscure. Gronovius: sed quatuor derivationum modis; quam interpretationem intactam reliquit Wess. Mire vero Larcher: leurs mots ont quatre sortes de terminaisons*. Multo commodius rectiusque H. Stephanus, „ad verbum, inquit, *sed quatuor modos deductionum usurparet, id est, eā (linguā) utuntur in quatuor modos et proprietates deductā*.“ Agitur de quatuor diversis formis (χαρακτῆρας vocat Noster in fine huius cap.) in quas prisca lingua abiit. Has diversas formas nunc παραγωγάς nominat, id est, *deflexiones, mutationum genera, varietates; quatenus παράγωγιν significat a recta via abducere, seducere, in diversum ducere, mutare: quemadmodum I. 91, 10. παραγωγῆν τὰς μείζας est in diversum flectere, mutare fatu*. Eadem notione παραρροπᾶς dixit Iohannes Grammaticus, cuius

verba Koenius adposuit ad Gregor. Dial. ion. §. 79. ubi in ipsius Gregorii verbis, ἡ ἀρχαία ἰαὶς μετέπεισε παρὰ τὴν τῶν κατοικούντων περιτροπὴν, rectius fecisset Koenius, si veterem scripturam παρατροπὴν tenuisset, Iohannis auctoritate firmatam; tum vero et apud Gregorium et apud ipsum Iohannem, pro κατοικούντων haud dubie ἀποικούντων fuerit legendum: nempe, prisca, inquit, Ionica lingua (eadem vetus Attica) mutata est, quum hi qui in colonias abierunt, variis atque variis modis eam inflexerunt detorseruntque. S.]

11. Μυόνς τε) Myntem Cariae itidem tribuit scholiastes Thueyd. I. 130. invito Brissonio de R. Pers. I. 151., ad quem Lederlinus recte adposuit, tempora esse distinguenda; primitus Cariae, deinceps Ioniae fuisse. Paria Dukerus in eum Scholiasten. In Epheso, Lydiae olim urbe, idem valet. Bene Ian. Rutgersius Var. Lect. II. 1. WESS.

18. Ἐρυθραῖ) Habet Stobaeus Serm. XXVIII. p. 197. veteris scriptoris fragmentum, forte Philosophi Eusebii, quod Herodoto nulla caussa adseritur, in quo Archetimus ἐξ Ἐρυθραίων τῆς Ἰωνίων πόλεως. Quae libuit addere, ut a Plutarcho vis arceatur. Iunguntur Ἐρυθραῖοι καὶ Σάμιοι, arbitri capti in lite nobili Chalcidensium et Andriorum, Quaest. Graec. p. 298. B. Iubentur illi esse Ἐπερμαῖοι ex Euboea, quod Erythraei Boeotiae et Aetoliae longius essent remoti, in Histor. Foeder. Antiq. P. I. p. 139. Non satis consulto. Iones intelliguntur. WESS.

CAP. CXLIII. 1. ἦσαν ἐν σκέπῃ τοῦ φόβου) Prior interpretes metus praetextu: nuperrime [in ed. Gron.] in obte-gendo metu. Vide usum locutionis. De Spartanis Aristides T. I. p. 476. ἐν σκέπῃ πολλῇ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων εἰσί. Magnum habent belli ac difficultatum tegumentum, vertit Canterus: eundem in modum Libanius T. I. p. 219. B. Ambo Nostri imitatione, VII. 215. et 172. Aelianus de Animal. VII. 6. ὡς ἐν σκέπῃ τοῦ κινδύνου καὶ ἐλευθερίᾳ γενόμενοι: tum IX. 57. pisces intra saxorum angustias recepti ἐν σκέπῃ τι τοῦ κινδύνου -- ἡσυχάσουσι. Quae abunde ostendunt hic indicari, Milesios habuisse metus tutamen in eo foedere, quo de agitur. WESS.

12. ἐπαίχυνεσθαι τῷ ὀνόματι) Sugillat haec solito sibi more Plutarchus, de Malign. p. 858. F. Mox Reiskius [L. 14.] ἰδρύσαντο, τῷ ἐπὶ σφίων ὄνομα ἔθετο etc., neque id inconmo-

dum foret, modo ne verborum alius in msstis ordo esset. Malui scriptis obtemperare. Vide Rev. Horrei Obs. Herodot. p. 109. WESS. — Nulla prorsus mutandi caussa suberat. conf. c. 142, 19 seq. S.

CAP. CXLIV. 6. τοῦ Τριπορίου Ἀπόλλωνος) Dissentit Criticus ad Theocriti Idyll. XVII. 69. ἄγεται κοινῇ ὑπὸ τῶν Δορείων ἀγῶν ἐν Τριόπῳ Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Ποσειδῶνι. Tu adi Cl. Salmasium ad Inscript. Herodis Attic. p. 29. et 58., et de tripodibus, in templis dedicatis, Io. Taylor in Marmor Sandvicense p. 68. WESS.

10 seq. τῶν νόμων καταλόγηται) Non displicet τῶν νόμων ex Fragm. Cod. Regii. [In Fragm. Paris. haec prorsus non leguntur: codex Pa. τῶν νόμων habet. Conf. Var. Lect. et Adnot. ad I. 84, 16.] Certe simplici ἀλογεῖν casum secundum adstruere in more habet III. 125. VIII. 46. Aliter Procopius, qui Bell. Vand. I. 3. Βονιφάκιος δὲ οὐκ ἀλογήσας τὰ γεγραμμένα. Corrigunt τῶν γεγραμμένων: at probat is superius, Bell. Pers. II. 5. II. 20. etc. WESS.

CAP. CXLV. [4. κατὰ περ νῦν Ἀχαιῶν. De duodecim civitatibus foederatis Achaeorum conf. Polyb. II. 41. S.]

6. Πέλλη μὲν τε πρώτη πρὸς Σικυῶνος) Strabo VIII. p. 591. [p. 385. ed. Cas.] haec expressit. Πρὸς Σικυῶνος solo ingenii remigio Is. Casaubonus [in Not. ad Strab. l. c.] et Is. Vossius [in ora, puto, sui Herodoti] restituerunt. De amne Crathi eadem Pausanias VII. 25. WESS.

11. Ὠλενος, ἐν τῷ Πείρῳ ποταμῷ μέγας) Olenum eodem genere posuit Apollodorus apud Stephanum Byzant. in voc. et Strabo, [IX. p. 386. A.] cui amnis, qui urbem radebat, Melas: haud scio, an bene. Pausaniae aevo Πείρος erat et adpellabatur, VII. 22. Δύμη optime Casaubonus et Is. Vossius, nec longe abit liber Ask. WESS.

CAP. CXLVI. 4. ἐπεὶ, ὥς γέ τι μᾶλλον) Defendit veterem scripturam Horreus Obs. ad Herodot. pag. 110. ita tamen, ut τὶ non plane recuset. Levis res est, et in sensu Codicum ferenda. [Lubens equidem ὥς γέ τι rescribam.] Sequentia [l. 5.] ἢ καλλίον τι γυγόνασι, aut praestantius quid gessisse prior interpretes; aut praestantius quippiam evasisse, obscure recentior. Secutus iudicium sum Abb. Geinozii Comment. A. Inscript. T. XVIII. p. 126. WESS. — Recte viri docti. καλῶς γεγονέναι, honesto loco natum esse, nobili genere esse. conf. l. 13. S.

8. Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοισι ἀναμεμίσχεται) Iverunt in partes praeclari viri ad haec explicanda et constituenda. Palmerius Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοι etc., invito Gronovio. Sequuntur tamen plures. Ampl. Bouherius ex Hesychii Μινύαι οἱ Ὀρχομενίοι καὶ Μάγνητες, scriptum voluit Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοι, καὶ Μάγνητες, καὶ Καδμεῖοι κ. λ., ut invidiosum ἀναμεμίσχεται vitaretur; cuius ego in Adnotation. Cl. Alberti ad Hesychii locum correctioni, quippe audaciori neque necessariae, non accedo. Reiskius post Ἀρκάδες [l. 10.] excidisse καὶ, itemque post Δωρίτες, arbitratur. At fuerunt Arcades Pelasgi, Pausania VIII. 1. Apollodoro II. 1. Stephano Byz. multisque aliis auctoribus. Epidaurii praeterea Dorienenses in Nostri VIII. 46. Quare illa additamenta recuso. Ne longum faciam. Docet Herodotus „Iones [nempe illos Iones, qui duodecim civitates foederatas habuerunt, et ad Panionium congregari consueverunt] „non esse sinceriore „melioreque aliis nationibus origine: contra variorum „populorum accessione olim interpolatos; addidisse se „Abantes, admixtosque esse Minyas Orchomenios, Cad- „meos, Dryopes, Phocenses et plures alios.“ Hoc eius consilium si fuerit, ut sane fuit, belle procedit Palmerii sententia. Nam Minyas Orchomeniis inmixtos fuisse, nihil ad hanc disquisitionem. Firmatur praeterea Ionicae migrationis narratione. Pausanias: Ἰῶσι δὲ τοῦ στόλου μετασχόντες οἱ δὲ Ἑλλήνων participes migrationis hi Graecorum erant; Θηβαῖοι sive Cadmei; tum Ὀρχομενίοι Μινύαι, recte enim Μινύαις mutavit Kühnius; tandem Φωκεῖς οἱ ἄλλοι πλὴν Δελφῶν, et Abantes, VII. 2. tum c. 3. Τέων δὲ ὥκουσι μὲν Ὀρχομενίοι Μινύαι, σὺν Ἀθάμῳ ἐς αὐτὴν ἐλθόντες. Quibus accedere queunt de Orchomeniis consimilia ex eiusdem IX. 37. Quae quidem stabiliendae coniecturae si vir nobilissimus adstruxisset, non perspicio, quo colore abdicari potuisset: repetitum enim ἀναμεμίσχεται arbitrarium est. [nempe suo arbitratu Herodotus illud verbum, paucis interiectis repetere potuit.] Stant ab his quoque partibus viri clarissimi, Corn. de Pauw et Geinozius. WESS.

9. Φωκεῖς ἀποδάσκει) Cur Phocenses hoc titulo insignes esse Noster voluerit, multis disputat Gronovius, sed ita ut immanes imprudenter amplectatur. Indoles vocis non patitur, nec usquam huius significationis exemplum. Ἀπό-

δαμος, portio est, a multitudine avulsa; Abydenus Nabuchodonosorem ait ἀπόδαμον αὐτίων (victarum gentium) εἰς τὰ διξιά τοῦ Πόνρου κατοικίσαι, in Eusebii Pr. Ev. IX. 41. ἀπόδαμον τῶν Γότθων dabit Agathias II. p. 35. et τῶν Δελμινιτῶν ἀπόδαμον III. p. 66. Semel ἀπόδαμον τῶν βαβάρων V. p. 166. vitiose. Theophylacti τῶν Σαρακηνῶν ἀπόδαμον, lib. VIII. 1. exscripsit Suidas in voce. Hinc lenissime fluunt ἀποδάσμοι, a reliquis divisi et divulsi. Primus D. Heinsius, Phocaenses tamen et Phocenses confundens, admonuit Epist. ad Iungerm. in huius ad Polluc. Comment. IV. 177. Abierunt eandem in sententiam Geinozius et Reiskius; nec dubia res est, ob Pausaniae superius excerpta, Φωκεῖς εἰ ἄλλοι, πλὴν Δελφῶν. Phocenses Coloniae Ionicae sese adiunxerunt, Delphis exceptis. Vere eapropter ἀποδάσμοι Φωκεῖς. WESS.

12. ἀπὸ τοῦ πρυτανείου τοῦ Ἀθηναίων) Etymologus, in Πρυτανεῖα, veterem in coloniis deducendis consuetudinem explicuit. Sacra ex metropoli secum adportabant coloni, ignemque sacrum ex patriae penetrati depromptum et accensum. Plura Henr. Valesius ad Excerpt. Polybii, γ. 7. [T. VII. nostri Polybii, p. 90-92.] Plutarcho libuit et haec admordere de Malign. p. 858. F. sine profectu. Iones Caricas mulieres, quarum patres maritosque interemerant, sibi matrimonio iunxisse, fatetur Pausanias VII. 2. p. 525. WESS.

21. αὐτῇσι συνέλκεον) Iure Gronovius Aldinum restituit: idem Portus decreverat Lex. Ion. voce Ἐπίττι. Naevus est, operarum peccato Stephani edito adpersus, latiusque, quam oportuerat, diditus. Pro proximo ἐπεί τε [quod ibi tenuerat Wess. ubi nos ἔπειτεν posuimus, coll. Eustath. Iliad. pag. 1215, 33. ed. Bas.] ἔπειτα corrigit Reiskius. WESS.

CAP. CXLVII. 2. Γλαύκου τοῦ Ἱππολόχου) De Glauco, Hippolochi filio, Poëta Ἰλ. η. 13. De Cauconibus [l. 3.] Strabo VIII. p. 531. [p. 345. ed. Cas.] WESS.

7. Ἀπατούρις ἄγουσι ὄρεην) De festo hoc notissima omnia: levis macula, quae doctissimo viro fraudi fuit, occupavit scholion in Biblioth. Coislin. p. 605. καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἱερὴν ἐνομοθέτησεν (Melanthus) ἀγεσθαι, ἣν καὶ Κατιωνίαν συντελοῦσιν. Vertitur, quod etiam Cationiam vocant. κατ' Ἰωνίαν oportuerat. WESS.

CAP. CXLVIII. 2. [Post ἱερός; e superioribus edi-

tionibus comma adhaesit, quod delendum. Sunt enim ex more Herodoti transiecta verba, quorum naturalis structura haec erat, *χωρος ἰρὸς πρὸς ἄρκτον Μυκάλης τετραμμένος*. Quoniam vero mox adiicit *ἐς τὴν* (scil. Μυκάλην) *συλλεγόμενοι*, intelligi debet, locum hunc, cui Panionium nomen, in ipsa promontorii radice fuisse. S.]

3. Ποσειδῶνι Ἑλικωνίῳ) Ab Helice Achaiae is Neptuno titulus, quo de Strabo VIII. p. 589. [p. 384. ed. Cas.] et Pausanias VII. 24. copiose. Coluisse et Apollinem Panionium, docemur vetere Inscriptione inter Pocockianas p. 52, quae cognomina Apollinis varia obfert. ΠΑΤΡΩΤΟΥ ΠΡΟΙΚΟΥ ΚΛΑΡΙΟΥ ΠΑΝΣΩΝΙΟΥ: sive, ut fuit olim, ΠΑΝΙΩΝΙΟΥ. WESS.

6. ἀπὸ τῶν πολιῶν Ἴωνες) Numerum excidisse suspicor, facile restituendum: ἀπὸ τῶν πολιῶν ἱβ' Ἴωνες. VALCK. — At adiectus τῶν articulus satis indicabat, de duodecim illis civitatibus agi, quos supra nominaverat. S.

[9. κατὰπερ τῶν Περσέων τὰ οὐνόματᾱ. Vide supra, c. 139. S.]

CAP. CXLIX. 2. Λήρισταί) Hoc ex Ald. praetuli. Non nescio ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ numos apud Goltzium et Begerum. Θώρηξ δ' Ἀλρισσαῖος infra IX. 1. atque ad eundem passim alii modum. Vide Schol. in Apollon. Rh. I. 40. Mox Τῆνος optime ab Holstenio in Τῆμνος mutata est; neque color quaeri debuerat, ut arcessitus a Gronovio est, pravae voci. Constat Temnum in Aeolicis fuisse civitatibus, non Tenum, Cycladum unam. Itaque Τῆμνος iure scriptori rediit. De Cuma Aeolica in Vit. Homer. c. 38. ubi Φρικῶντις, non sine peccato. WESS.

[3. Αἰγινόεσσα) Quum nusquam alibi hoc nomine memoretur civitas, nisi quod Αἰγειρούσης, obscuri Megaridis oppidi mentio apud Strab. IX. p. 394. v. occurrit, quaeri cum Mannerto (Geogr. antiq. T. VI. p. 396.) potest, an Elea, (Ἑλαία) hic intelligenda sit, Aeolica civitas, (Strab. XIII. p. 615. A. et Steph. Byz. in voce) in hoc apud Nostrum catalogo praetermissa. Quod nisi paullo post (l. 5.) diserte monuisset Herodotus (conf. c. 151, 1 et 3.) omnes has civitates in continenti (ἐν ἡπείρῳ) sitas fuisse; in promptu foret ut suspicaremur, non Αἰγινόεσσα, sed Ἀργινόεσσα hic esse legendum: satis enim constat, Aeolicae gentis fuisse Arginasas vel Argennusas, quae vocabantur, insulas; quarum una

cum oppido, prae caeteris, singulari numero *Arginusa* nominabatur. Vide *Cellarti Geogr. Antiq. T. II. p. 18.* Mox, quod Αἰγαῖα hic nominatur oppidum, id aliis omnibus Αἰγαί sive Αἶγαι est. Vide *Cellarium ib. p. 66.* Quod Αἰγαία habet F., similiter *Aegaea, Valla. S.*]

7 seq. ὡρίων δὲ ἤκουσαν οὐκ ὁμοίως) Vide c. 142. ὡρίων εὖ ἤκουσαν *Portus* [voc. ἤκειν] habet hoc ex loco. Intelligi id sane debet: [nempe οὐκ ὁμοίως εὖ:] namque ita mos fert. Supra c. 30. τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης, ubi *Is. Vossius*, ἔχουσης iniuria corripiebat. *Dio Cassius*, XLIX. p. 472. de Pannoniis οὔτε γὰρ γῆς, οὔτε αἵρων εὖ ἤκουσι: et LIX. p. 755. ἄλλως μὲν εὖ χρημάτων ἦκαν, prorsus uti *Noster* V. 62. atque *Evagrius* H. Eccl. IV. 7. Defit in his *Libanii* T. II. p. 262. τοῦ γὰρ νόμου --- ἤκοντος καὶ κρατοῦντος, neque advertit *Morelli* animum. Confer *Cl. Alberti* ad *Hesychii* εὖ ἦκαν. *WESS.*

CAP. CL. 1. Σμύρνην δὲ ὧδε ἀπίβαλον) Gemina his *Pausanias* VII. 5. Probum et Ionicae notae censeretur [l. 2.] si amputata litera στᾶσι in *Ask.* esset, uti τῇ πόλει II. 67. et 137. *WESS.*

CAP. CLI. 5. τὴν --- Ἀρίσβαν) Non aliter *Stephan. Byz.* in *Cod. Perusino*: Ἡρόδοτος δὲ καὶ ἰάζων Ἀρίσβαν καλεῖ, ἐν πρώτῃ: h. e. quantumvis Ionica dialecto utens. Nam quae de *Iazone* scriptore adposita a *Berkelio* sunt, imprudenti exciderunt. Notavit docti viri lapsum *St. Berglerus*. *WESS.*

6. ἐν τῇσι Ἐκατὸν νῆσοισι καλεομένῃσι) *Diodorus* XIII. 77. τότε μὲν πύλισθη πρὸς τινὶ νήσῳ τῶν Ἐκατὸν καλουμένων. Aliis Ἐκάτου, qui inter Apollinis titulos, νῆσοι, aut Ἐκατόννησοι. Lege *Cassaubon.* in *Strab.* XIII. p. 919. [ad p. 618. ed. Cas.] *WESS.*

[7. Λεσβίοισι μὲν νῦν etc.) Commodum ab his verbis factum foret initium novi capitis 152. Nam, post excursus de Asiaticis Graecorum coloniis, nunc continuatur narratio, inde ab extr. cap. 141. interrupta. *S.*]

CAP. CLII. 1. ἀπικέατο) Solent scribae communio-rem verbi huius formam amplecti. Ἐπεί τε δὲ οἱ Παίονες ἀπικέατο, V. 98. et brevi post *Ald. Med.*, at *Vind.* et *Arch.* Ionicam notam detrahunt, prorsus uti hic *Med.* et *Ask.* Praestat, ut in possessione ne turbetur. *WESS.* — Conf. *Adnot.* ad I. 2, 11. *S.*

15. σιναμωρέιν) Priorem verbi partem *Med.* et *Ask.* bene pingunt, non mediam. *Aristophanis* σιναμωρουμένη, *Nub.*

1066. et πάντα σιναμώρεον VIII. 35. tum σινάμωρος Hippocratis et Nostri V. 92, 7. [ubi vide Var. Lect.] (sic enim ibi mss. Paris. et Scholiastes, atque ex eo Suidas) verum patefaciunt; Photius insuper, ex Herodoti I. σιναμώρειν in Lexico deponens, ut Cl. Alberti mihi testatus est. WESS.

CAP. CLIII. 9. πάθαι ἔσται ἔλλισχα) Aversor strictum in tot viros, de Herodoto non male meritos, Gronovii stilum. Portus ἔλλισχα optime reposuit, eiusque vestigia Ed. Genevensis pressit. Simillimae originis πρόλίσχος Aeschyli, Suppl. 208. Λισχηνούσά τε καὶ ἀκούουσα καλὰ Perictione in Stob. Serim. LXXXIII. p. 448. Sic enim scripserat: certe λισχήματα habet Hippocratis Epist. p. 1285. λισχηνὶ Hesychius. Ἀλισχα intensiore significatione sumebat Corn. de Pauw, ut ἀξυλον ὕλην Homerus, adpositis aliis, quae omitto. WESS.

18 seq. καὶ τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι.) Leviter ista depravata mirum in modum interpretantur, sic forte redintegranda: καὶ ἐπὶ Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι vel εἶναι. Ἐπὶ - - εἶναι et ἐπίεσθαι in hunc usum adhiberi solent: non nescio tamen, qui color vulgatis possit conciliari: sed nostro loco simillimus est III. 154. ἐπὶ Σκύθας - - μὲν τὴν πρώτην εἶναι ἔασον - - σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι: in quibus ἔασον tantumdem fere valet ac ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποίησαι. VALCK.

Ibid. Graecum exemplar hic sine vitio non cerni, H. Stephanus censuit. Subvenit Corn. de Pauw, ellipsi, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν Φροντίδα εἶναι πρώτην, αὐτὴν ὡς εἶναι πρ. et Ionas non dignos reputans, quibus primam curam impenderet. Ita constaret oratio, modo dicendi genus constabilitum esset. Τὴν πρώτην saepe ponunt. Heliodorus IX. p. 409. ἀλλὰ μὴ τὴν πρώτην ἐκιντὶ φέροντες αὐτοὺς ἐνχείρησαν ex Ms. Palatino. Libanius T. II. p. 110. D. καὶ παρὶν τὴν πρώτην, ἀμετάστατον μέναι: quorum tamen structura diversior. Ego Nostri haec sic ordinabam, καὶ τοὺς Ἴωνας τὴν πρώτην ἐν οὐδ. λ. ποιησάμενος εἶναι: et Ionum nullam initio rationem habendam esse ratus. Nunc maximore blanditur Valckenarii coniectura. WESS. — In frequenti apud Nostrum usu dictionis ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιῆσθαι, et huic similibus, nusquam alibi verbum εἶναι adiectum cernitur. Quia tamen nunc in rariorem scripturam, quae difficiliorem videatur explicatum habere, consentiunt

libri; ratio suadet, ut, si quo modo defendi illa possit, pro vero habeatur. Igitur cum *Aem. Porto* (Lexic. Ion. voce εἶναι) statuendum videtur, ex usu alioquin satis familiari *Herodoto* abundare h. l. verbum εἶναι. Cuius usus et alia multa exempla *Portus*, et *Hermannus* ad *Viger*. Adnot. 177. haec duo protulit: IV. 33, 15. τὰς ὀνομάζουσι ἄλλοι εἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίκην: tum II. 44, 13. Ἡρακλῆος ἐπωνυμίην ἔχοντος Θασίου εἶναι. Nec desunt apud *Thucyd.* *Plat.* et *Xenoph.* similis abundantiae exempla. S.

CAP. CLV. 5. ὁμοίως γὰρ μοι νῦν γε φαίνονται etc.) *Clementem*, qui *Xenophonti* memoriae vitio adscripsit, notarunt docti viri, praeterque ceteros *N. Abramus* ad *Cicer.* pro *Milon.* c. 3. *Stasini*, quod ex eo [ex *Clem. Alex. Strom.* lib. VI. p. 451. ed. Sylb.] discimus, par opinio:

Νήπιος, ὃς πατέρα κτείνων, παῖδας καταλείπει.

Eadem *Gabrielis Naudaei*, inter dominationis arcana in damnosissimis, et *Machiavello* perniciosioribus, *Considerat. Politicis* c. 3. et 4. *WESS.* — Haud dubie *Herodotus* versiculum illum in animo habuerat, quem in proverbium olim abiisse ex *Aristot. Rhetor.* I. 16. et II. 17. et ex *Polyb.* XXII. 8. intelligitur: quem versum *Homero* tribuens doctissimus Editor *Demetrii* περὶ Ἑρμην. (in Not. ad sect. 156.) alio tunc occupatum, puto, animum habuerat. S.

16. καὶ ἐγὼ ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμαύξας) Restitui expulsum pronomen. Imitatur solemnī more *Poëtam Odyss.* T'. 91.

--- ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμαύξεις.

Admovit *Nostri* verba *Phaedro* V. 7, 39. celeb. *P. Burmannus*, dubius tamen, neque inmerito. Paria non sunt. Pertineant-ne huc *Ἐπίμαστον Hesychii* nolo dernere. Quod continuo succedit, Πактὺς γὰρ ἐστὶ ὁ ἀδικίων, τῷ σὺ ἐπίτῃ. absurde expressum est, praesens factum *Pactyes* admisit, cui tu *Sardes* commisisti: paullo aliter prior interpretes, sed consimili sententia. Nam *Pactyae* non fuerunt a *Cyro* *Sardes* traditae, sed *Tabalo* viro *Persae*. *Pactyes* acceperat *Croesi* *Lydorumque* opes in *Persidem* avehendas, ac nactus occasionem a *Tabalo* et *Cyro* desciverat: haec superiore capite omnia. Quare ne sibi contrarius videatur *Herodotus*, adsumendum est aut τοῦτον aut ἐκεῖνον ad pleniorē orationis habitum. Non fugit interpretum ea negligentia *Corn. de Pauw*, Vir. Clar. *WESS.* — Nempe intelligit Vir doctus,

Πακτύης ἐστὶ ὁ ἀδικίων (τοῦτον, scil. τὸν Τάβαλον) τῷ σὺ etc. atque sic Larcher: *Pactyas a offensé celui à qui vous avez confié le gouvernement de Sardes*. Quae mihi, ut dicam quod sentio, frigida sententia et parum commoda videtur. Profecto parum convenit, ut Cyro ob defectionem Lydorum (adeoque ob facinus adversus ipsum admissum) irato (conf. c. 156, 8.) diceret Croesus: *Pactyas est, qui adversus Sardium praefectum inique egit*. Malim equidem fateri, minus adcurate hic loquentem Croesum fecisse Herodotum, dicentem *Pactyae commissas Sardes fuisse*; cui non urbis custodia, sed aurum creditum erat. Nisi forte consulto et arguta quadam ratione haec Croesum dicentem Scriptor noster induxit; scilicet, quo moneret ille Cyrum, non debuisset eum huic homini tantum auri vim committere: hoc enim perinde esse ac si ipsam urbem illi credidisset; quoniam auri ope partim milites urbem custodientes corrumpere, partim alios suo imperio parituros conducere potuerit. S.

22. κέλευε δὲ σφεας κιθῶνας) Babyloniiis desciscitibus talem poenam irrogat apud Plutarchum T. II. p. 173. Xerxes. Tu vide Polyaeum VII. 6, 4. et Iustinum I. 6. WESS.

CAP. CLVI. 11. καὶ πρὸς, ἐξανδραποδίσασθαι τοὺς etc.) Est ex scripto. Καὶ δὴ πρὸς, insuper, V. 67. et creberrime in Musis. Demosthenes I. in Aphob. p. 509. καὶ πρὸς, ὑπὸ τούτων ὑβριζομένους: et in eundem p. 519. καὶ πρὸς, ὅτι ζημιούται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδέν. Habet alia Casaubon. ad Strabon. III. p. 218. [ad p. 147.] WESS.

CAP. CLVII. 4. ἐπ' ἐαυτὸν ἰόντα) Geinozius merito in hoc adquiescit. Eadem macula infecit VIII. 65. ἀπ' Ἑλευσῖνος ἐὼν ἐς τιμαρίην Ἀθηναίοισι. Attigit et haec Plutarch. de Malign. p. 859. A. nec sine loligine quadam. WESS.

13. ἐς θεὸν ἀνῶσαι) Rem ad Apollinem Didymaeum in Branchidis referre si diceretur ἐς θεὸν ἀνείσσειν, adeo nihil hic esset insolens. Hesychius: Ἀνοίσει, ἀναφέρει: et Ἀνοίσω, ἀναφέρω. Verbi meminit οἶσω Eustath. ad Od. γ'. p. 728, 32. [p. 1887 extr. ed. Rom.] tanquam μέλλοντος, ἀναδραμόντος εἰς ἱεστῶτα, sed εἰς πεζολογίαν ἀχρήστου. Pro φέρε positum οἶσει legitur aliquoties apud Aristophanem, et συνείσειν apud Atticos frequentatur pro συμφέρειν. Quod legimus in Herodoto ἀνῶσαι, firmari videtur istis ex lib. VI. c. 66. ἀνώιστον

γενομένου ἐκ προνοίας τῆς Κλεομένης ἐς τὴν Πυθίην: *opera Cleomenis ad Pythiam re relata*: verba valde vexata hunc in sensum capienda censeo: sed et ibi praeferrem, si darent Codices, ἀνοίστου: nostroque loco, συμβουλῆς περί ἐς θεῖον ἀνοῖσαι, vel ἀνοῖσειν. Eadem structura legitur lib. VII. c. 149. περί μὲν σπονδῶν ἀνοῖσειν ἐς τοὺς πλεῦνας, *de foedere quidem ad populum se relatu*ros. Hoc alibi dicitur ἐξενεῖναι ἐς τὸν δῆμον: quod suo more Pythia dicebat ἐς πολύφημον, *Herod.* V. 79. Ἀγορὴν πολύφημον dixerat scilicet *Homerus*, quem vates isti mercenarii libenter imitabantur. VALCK. — Poterit, puto, haud absurde statui, esse ἀνῶσαι ex ἀναοῖσαι contractum, quemadmodum ex βοαοῖην fit βοῶην, et similia. De *Branchidis* cf. *Adn.* ad I. 92, 6. S.

CAP. CLIX. 13. καὶ ἄλλα ὅσα ἦν νενοσσευμένα) Certum hoc praestant membranae. *Porti νενοσσευμένα* Genevensis editor probavit, *Kühnius* quoque, [at hic quidem νενοσσ. tenet, ad *Aelian.* Var. Hist. V. 17.] et *Bochartus*, hunc locum admovens inlustrando *Psalm.* LXXXIV. 4. Part. II. *Hieroz.* lib. I. c. 8. Uti nunc varii generis aves in templorum muris nidulantur, sic prisco aevo. Notum illud Ionis in cognomine *Euripidis* fabula, vs. 170. τίς ὄδ' ὀρνίθων καινός; προσέβα; Μῶν ὑπὸ θριγκοῦς εὐναίας Καρφεράς θήσαν τέκνοις; WESS. — Habet *Hesychius*, Νοσσεύουσαι, γεννώσαι, ex graeca versione *Ierem.* 48, 28. ubi περισσεύουσαι νοσσεύουσαι. Idem verbum et ex *Ezech.* 31, 6. et ex *Sirac.* 1. 12. citavit *Biel*, in *Thesaur. Philol. Vet. Test.* Adde proximam *Valckenarii* *Adnot.* S.

17. τοὺς ἰκέτας μου) Huc in luculentissima Or. *Rhodiaca* respicit *Dio Chrys.* p. 338. Α. ὁ Ἀπόλλων οὐκ εἶα δῆπουθεν ἐκ τοῦ περιβόλου τοὺς νεοττοὺς ἀναιρεῖσθαι τὸν Κυμαῖον, ἰκέτας ἑαυτοῦ λέγων. *Herodotus*, ὅσα, ait, ἦν νενοσσευμένα ὀρνίθων γένεα ἐν τῷ νηῷ: quomodo, litera duplicata, *Hemsterhusium* etiam scripsisse, liquet e notis ad *Plutum Arist.* p. 363. Qui in *Alex. Cod. Test. Vet.* νεοσσοί, in *Romano* passim sunt νοσσοί. Forte *Codex* aliquis in *Herod.* dabit ἐνενοσσευμένα. VALCK.

Ibid. τοὺς ἰκέτας μου) Pertinet huc *Xenocratis*, *Platonis* discipuli, misericordia; qua passerem accipitre insequente in sinum fugientem servavit et fugato raptore dimisit, ἐπιπαῶν, ὅτι μὴ ἐξέδωκε τὸν ἰκέτην, in *Aeliani* Var. Hist. XIII. 31. ubi *Kühnius* plura, et ad eiusdem V. 17. Mox [*l.* 19.]

Herodot. T. V.

L

οὕτω τοῖσι ἱεραῖς, sic tuis supplicibus etc. eleganter clar. Reiskius. WESS. — Vulgatum τοῖσι tenent libri omnes, recte quidem. S.

CAP. CLX. 3. ἐς Μυτιλήνην) Non dissentio a Mediceo, cui II. 178. ἡ Μυτιληναίων, sicuti et aliis. Solent veteres in urbis nomine varii esse: ἀπὸ Μυτῖλης aut Μύρωνος si titulus venerit, uti est in Steph. Byz., quod Florentiae inveniebatur, legitimum erit, stabilitum cumula ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΩΝ numorum. Vossium vide ad Melam II. 7. WESS.

12. τοῦ δὲ Ἀταρνείως) Infra meminit τῆς Ἀταρνείδος χώρης VI. 29. Regioni non spatiosae nomen dedit oppidum, passim dictum Ἀταρνείως: fuisse χωρίον ἰσχυρόν liquet e Xenoph. Ἑλλ. III. p. 286, 13. Civis dicebatur Ἀταρνείτης: quando vocatur Ἀταρνείως, hoc ab Ἀτάρνα fluxisse statuendum est: vid. L. Holsten. ad Steph. in voce, Maussac. ad Harp. voc. Φρεάβριος, atque ibi Vales. et Menag. ad Laërt. I. 80. Hermippi ἀνδρὸς Ἀταρνείτω mentionem facit Herod. VI. 4. In historia Philippi Macedonica saepe commemoratur Hermias eunuchus, Ἀταρνείως ἄρχων. Huius nomen restituendum est Ulpiano ad Demosth. Phil. IV. p. 81. §. 46. παρ' Ἐρμίου (vel Ἐρμίου: vulgatur παρὰ ταμίου:) τοῦ εὐνούχου, ἐν νῦν ἀνάσπαστον ἐποίησατο, ἄρχοντα Ἀταρνείως. Nomen non Ἐρμίας, sed Ἐρμίας, scribendum contendit Harp. in voc. In hunc ipsum, valde sibi probatum, cum hymnum scripsisset (ab Athenaeo nobis custoditum XV. p. 696. et Diog. Laërt. V. 7, 8.) Aristoteles, Athenis a sacro quodam sycophanta, quod genus illic etiam bonis fuit permolestum, impietatis est accusatus: in isto carmine Hermian Ἀταρνείως ἔντροφον vocat vir magnus; quem Hermian, genere Bithynum, non debuerant Ἀταρνεία dixisse Athenaeus et Suidas. In Eunucho Luciani T. II. p. 357. dicitur Philosophus εἰς ὑπερβολὴν θανμάσας Ἐρμῖαν τὸν εὐνούχον, τὸν ἐκ τοῦ Ἀταρνείως τύραννον. VALCK.

Ibid. τοῦ δὲ Ἀταρνείως τούτου ἔστι χώρας τῆς Μυσίας) Χωρίον Ἀταρνεία, contra insulam Chium, Diodorus vocat XIII. 65. Τὸ δὲ χωρίον ἐστὶν ὁ Χίων μισθός, eadem de Pactya tradito locutus Pausanias IV. 35. Confer Diodoro XVI. 52. adposita. WESS. — Est igitur ὁ τοῦ Ἀταρνείως χώρος, ager Atarnensis; de quo idem Noster VIII. 106. loquens, αἶτ γῆν τὴν Μυσίην, τὴν Χίῳ νέμονται, Ἀταρνείως δὲ καλεῖται. S.

16. οὕτε οὐλὰς κριθῶν) Reiskius οὐλαῖς, ut lenior decurrat

sermo, cui sine medela non deest cultus. Οὐλοχύντας *Homerus*, προχύντας *Euripides* Iphig. Aulid. 955. et 1112. (quem *Hesychius* in voc. respexit.) nuncupare solet. Multa *Eustath.* 'Il. d. p. 132. [p. 100. ed. Bas.] WESS.

CAP. CLXIII. 4. οὐ στρογγύλαι νηοὶ) Mos Ionum in schedis *Ask.* observatur. Sic νηοὶ ἐβδομήκοντα VI. 92. εἰ ἐν τῇσι νηοὶ IX. 89. et mox c. 166. Mira ceteroqui discordia isto in vocabulo: modo νῆες, quibus primas in Ionia *Corinthus* dedit, [dial. ion. §. 19.] modo νῆες his in Musis. De *Penteconteris* rotundisque navibus praeter *Baiffum* et *Meibomium*, ad *Plinii* VII. Hist. N. c. 56. *Harduinus*. WESS. — In lat. vers. temere h. l. praetermissa sunt verba: Navigabant autem non rotundis navibus, sed longis.

8. εἰκοσι καὶ ἑκατόν.) Errantes *Lucianum* et *Phlegontem* *Trallian.* in viam revocavit *Casaubonus* ad *Strabonem* [lib. III. p. 151.] *clementer*. *Cicero* de *Senect.* c. 19. Fuit enim, ut scriptum video, *Arganthonius* quidam *Gadibus*, qui lxxx. regnavit annos, centum et viginti vixit. Production haec est aetas, nec prorsus insolita. Auctor *Dial. de Orator.* c. 17. Centum et viginti anni ab interitu *Ciceronis* in hunc diem colliguntur unius hominis aetas, horum fortasse recordatus. Paria fere *Trebell. Pollio* in *Claud.* c. 2. De *Tzetze* dubium non est, *Ταυτησός* -- ἥς Ἀργανθώνιος ἱερασκεύει, ζήσας ἔτε ραί, ἀφ' ὧν ἱερασκεύει πρὸς ὡς Φησὶν Ἡρόδοτος, in *Lycophronem* vs. 644. WESS.

13. ὁ δὲ πινόμενος τὸν Μῆδον -- ὡς αὐξοίτο) Placuit praeis dictionis haec forma. Σίψαι τὴν ὥρην ὡς ὀλογοχρόνιος, in *Epigr. Anthol.* VII. p. 631. Αἴγισθον ἐνθ' ὥκηται ἱστορῶ πάλαι, *Sophocles* *Elect.* 1107. Qualia cum apud optimos obferant se, parco operae, et *Stephanum* advoco de *Dialectis* p. 51. *Küster.* in *Aristoph.* *Plut.* vs. 55. *Davisium* ad *Ciceron.* N. D. I. 26. Potius erit expiscari, quis *Medus* ille, cuius vires et potentiam crescere *Arganthonius* ex *Phocaeensibus* inaudiverat? *Harpagus*-ne, qui *Medus* origine? At eum simpliciter vix ita designat. Praeterea structa videntur *Phocaeae* moenia ante *Harpagi* incursionem: id postulant, quae de obitu *Arganthonii* c. 165. perhibentur. Hoc amplius, si validissimis hoc se demum tempore sepsissent muris, fieri-ne id potuit citra ullum *Harpagi*, in vicinia haerentis, impedimentum? Immo vero adgressus urbem est, operibus munitam et propugnaculis firmam. Quae

quidem τὸν Μῆδον vehementer urgent, minime τὸν Ἀδδὸν h. e. Croesum, Ionum liberis civitatibus infestum olim c. 26. etc. Non addicunt mssti fateor; iniusta tamen medela et suspicio non est. Habeo consentientem *Corn. de Pauw*. WESSELING. — Tum IDEM in *Addendis* haec adiicit: „Suspiscatur, πυθόμενος τὸ Μῆδων, res et potentiam „Medorum, olim hic fuisse, doctissimus A. Kluitius.“ — Fidenter Larcher in gallica *Herodoti* versione Croesum posuit; quem eo nomine reprehendit Volney, (*Chronol. d'Herod.* p. 78.) Harpagum intelligens. At, Harpagum nunc dicere non potuisse Herodotum, satis luculenter et Wess. et Larch. demonstrarunt. Sed nihil magis in promptu erat, quam ut Medus hic Cyrus intelligeretur, qui in Medorum successerat imperium. τὸν Μῆδον idem est ac τὸν Μῆδων βασιλεύς, Medorum regem; atqui is nunc Cyrus erat. Vide ad I. 2, 13. notata, et conf. etiam c. 46, 3. Pausanias quidem X. 8. p. 817. videri possit Medum hunc Harpagum intellexisse. S. CAP. CLXIV. 6. καὶ οἶκημα ἐν κατιρῶσαι) Addi iubet Reiskius τῷ Μίτρῃ, aut alterius Persici numinis nomen. Verum Persae parietibus deos non includebant, templa damnautes et aversati, c. 131. Quem modo laudavi *Corn. de Pauw*, οἶκημα turrim esse decernit, sacrandam ac humanis usibus eximendam: hoc ut obtineret, Lexica adpellavit et Glossarum οἰκήματα πρὸ παρεμβολῆς, Procastria; quae nihil adiuvant. Fallunt enim Lexica, et Procastria aliorum ferunt, sicuti Festus docet in Procestria. Saepe doctos viros ingeniosiores experior, quam necesse erat. Iubet Harpagus unas aedes consecrari in obedientiae argumentum et Persicae dominationis: hoc intelligitur. At vestigandum est, cui deo atque usui cesserit consecratio; cur tandem? Quum de consilio constet, licebit, quod tacitum scriptor habuit, ignorare. Alioqui ex Aldino, levi opera, fingi poterit, καὶ οἶκημα ἐν κατιρῶσαι et unam habitationem detrudere. Sic expedita omnia. Vide Gronovium VII. 24. VIII. 95. WESS. — Nempe locis citatis Gronovius verbi σιρῶ eiusque compositorum plura quaedam exempla congesserat. Vide vero quam contagiosa res sit corrigendi pruritus. Modo verissime Wesselingius aiebat, saepe doctos viros in interpretandis aut in corrigendis veterum auctorum locis ingeniosiores esse, quam necesse erat. Nunc, postquam alii in

expediendo hoc loco vires suas tentarunt, ipse etiam temperantissimus alioqui Vir, et a vi inferenda abstinentissimus, ad corrigendum confugit. Atqui recte paullo ante, interpretatus ipse erat *Herodoti* verba: nihil desiderabatur, nisi ut (quod perspecte *Larcher* vidit) Regi consecrandas aedes intelligeret. *Aldinum* κατεῖναι nil aliud est nisi ipsum κατεῖναι, diphthongo ει loco vocalis, productae posita; conf. *Var. Lect.* ad I. 123, 17. I. 73, 8. IX. 85, 4. et 6. Quidquid ad Regem pertinebat, id sacrum habebatur: ideo κατεῖναι, consecrare dixit, pro dedicare Regi. S.

17. χωρὶς ὅτι) Scribe solet in talibus χωρὶς ἢ ὅ, τὲ p. 39, 41. p. 240, 49. p. 249, 1. [I. 94, 2. IV. 61, 6. et 82, 2.] Hic forte praestiterit posuisse: χωρὶς ἢ ὅ, τὲ χαλκὸς ἢ λίθος ἢ γραφὴ ἦν. VALCK. — Utique ὅ τὲ diremtis voculis scriptum oportuit: particulā ἢ vero non opus erat inserta, quum praesertim continuo deinde eadem posita sit, et quidem diversa notione ab ea quae hic locum esset habitura. S.

CAP. CLXV. 2. οὐκ ἰβουλεύοντο) Vetus ἰβουλεύοντο exercuit *Porti* diligentiam: varia conminiscitur, quae, melioribus repertis, praetereo. Confusio illis in verbis adsidua, veluti VI. 66. *Diodor. Sic.* XIV. 82. *Dion. Chrysosth.* Or. IV. p. 66. A. etc. WESS. — Non ἰβουλεύοντο olim editum erat, sed ἰβούλευντο, pro quo haud absurde *Portus* ἰβουλεύοντο scriptum oportuisse coniectaverat, ex prisca praesentis forma βουλόμαι, unde etiam fut. βουλήσομαι. De ἀντιστοιχείσιν, quod sequitur, vide *Adn.* ad I. 68, 26. S.

7. τῇ οὐνομα ἦν Ἀλαλίη) *Diodorus* τὴν μὲν Κάλαριν Φωκίᾳ ἐκτίσαν V. 13. magno, si scripserit ita, errore, ut dictum alias. *Seneca* *Consol. ad Helv.* c. 8. ut antiquiora, quae vetustas obduxit, transeam, Phocidae relictā, Graii, qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula (Corsica) consederunt; permiscens, ut saepe veteres, Phocidem et Phocaeam. WESS. — Repetitur apud Nostrum idem nomen c. 166, 13. Succedente tempore *Aleriam* nominari invaluit, permutatis (ut saepe alias) l et r literis. Quod ἀνιστήσαντο πόλιν ait auctor, excitantur intelligunt omnes, id est condiderunt: et sic *Steph. Byz.* ait, Ἀλλάλια, κτίσμα Φωκίων, nempe Φωκίων voluerat. Videtur autem verbum illud proprie significare eiectionis cultoribus (ἀναστάτων ποιηθέντων) urbe potiri. S.

14. καὶ μύδρον - - κατεπόντωσαν) Hic narrata tangit Scho-liastes ad Soph. Antig. 270. excitans Callimachi, forsitan ex Ibide, versum, Φωκαίων (immo Φωκαίων) μέχρις καὶ μὴν μέγας εἰν ἀλλ' μύδρος. VALCK.

Ibid. μύδρον σιδήρεον κατεπόντ.) Prior interpres [grande saxum scribens] Latina formarat ad Horatianum Epod. XVI. 25.

*Sed iuremus in haec: simul imis saxa renarint
vadis levata, ne redire sit nefas.*

Res eadem, verba discrepant. Horatius μύδρον massam lapideam, uti apud Strabonem saepius, intellexit. Consimili iurisiurandi additamento Aristides ὤρκισι μὲν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ὁμοσιν ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων, μύδροις ἐμβαλὼν ἐπὶ ταῖς ἀραις εἰς τὴν θάλασσαν, in eius vita Plutarchus p. 334. A. Iunge Turnebi Advers. XIV. 21. WESS.

CAP. CLXVI. 3. καὶ ἄγον γὰρ δὴ καὶ etc.) Restitui in integrum, quod erat inmutatum. Homero utor auctore Ἰλ. β'. 834. Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο. Supra c. 70. placuit idem, sicuti et deinceps. Memini poetam ἦγον saepe ponere ob moduli rationem. In Nostro ea cessat. Reiskius maluit καὶ ἦγον γὰρ αἰὲ καὶ ἔφερον, non ego. Quae enim urguens necessitudo? Obportunius erit de foedere addere, quod Carthaginenses inter et Etruscos coaluerat ad Tyrrheni maris et vicinarum insularum tutelam, in Pin-dari Pythion. Od. I. 139. WESS.

9. Καδμείη τις νίκη τοῖσι Φωκαεῦσι ἐγένετο) Explicant Diodori Eclog. T. II. p. 495. et XI. 12. WESS. — Conf. Suid. et Paroemiographos. Cadmea scilicet victoria dicitur, quum plus incommodi accepit victor, quam intulit. Est igitur tristis utique, sed victoria tamen: atqui huc quidem nullum victoriae adparet vestigium; nisi cogites, quod ipso etiam vocabulo νίκη significat Scriptor, et ipsos hostes cladem accepisse, et prius ex acie se recepisse quam Phocaeenses. conf. c. 82, 27 seqq. Non est autem (de quo commode Larcherus ad h. l. monuit) confundenda haec victoria cum ea, quam Phocaeenses Massiliam condentes de Carthaginiensibus reportasse Thucydides I. 13. scribit. Conditam enim a Phocaeensibus Massiliam esse sexagesimo fere anno ante haec tempora de quibus nunc agitur, abunde idem doctus Herodoti interpres ex Eusebio, ex Scymno Chio, Ti-

maei testimonium invocante vs. 210 seq. (T. II. Geogr. Min. Huds.) ex Solino, c. 2. et ex Iustino XLIII. 3. demonstravit in Adn. ad h. l. et in Chronol. Herod. p. 437 seq. Quare nec mirum admodum videri debet, quod coloniae Massiliam ductae mentionem nullam Herodotus fecit, quippe quae res ad illius institutum nunc non pertinebat. Ne id quidem mirari debemus, quod Phocaeenses hi non Massiliam ad cognatos suos et populares se contulerunt; quoniam arctis finibus illi conclusi, et a continente barbaris ferisque gentibus cincti erant. At tempora resque diversas utique Pausanias miscet lib. X. c. 8. p. 816 seq. ubi, Massiliae obiter mentionem faciens, diserte ait, *Phocaeenses Massiliam condentes partem fuisse eorum, qui Medum Harpagum fugientes, patriam reliquerunt; hosque, navali praelio superatis Carthaginensibus, terra ea potitos esse, quam inde ab illo tempore tenuerunt. Cui paria Ammianus Marcell. XV. 9. tradit, diserte scribens, Phocaeensium Harpagum fugientium alios Veliam in Lucanis, alios Massiliam condidisse. Atque etiam Seneca in Consol. ad Helv. c. 8. de Corsica loquens: Graii, ait, qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula consederunt. Errori ansam praebere Thucydides potuit, de Phocaeensibus Massiliam condentibus ita disserens, ut videri potuerit originem huius coloniae in Cyri aetatem ponere. Ac fieri sane potuit, ut Atheniensium multi, quippe regionum ultra Italiam sitarum rerumque ibi gestarum parum gnari, duas Phocaeensium expeditiones in unam confunderent. Sic quidem etiam Isocrates (in Archidam. p. 68. T. II. ed. Auger.) ait: *Φωκκαῖς Φεῦγοντες τὴν βασιλείαν τοῦ μεγάλου δεσποτίαν, ἐκλαπόντες τὴν Ἀσίαν εἰς Μασσαλίαν ἀπώκησαν.* Quod si tale quidpiam compertum habuisset Herodotus, is quem omnia diligenter percunctatum novimus, quique in eadem inferiore Italia, in qua hi Phocaeenses dein consederunt, sedes suas habuit, haud dubie mentionem Massiliensis coloniae h. l. facturus erat. Cum Herodoto pulcre consentit vetustus Rerum Italicarum scriptor Antiochus Syracusius, cuius testimonium Strabo sub initium libri VI. adposuit. Nam, quod ibi vulgo legitur *εἰς Κύρον καὶ Μασσαλίαν*, unice vera certaue est Casauboni sententia, καὶ Ἀλαλίαν (aut Ἀλλανίαν, ut est apud Steph. Byz.) scripsisse Antiochum. Atque ipsa haec similitu-*

do nominum Ἀλαλία et Μασσαλία fortasse confusioni illi, de qua supra ad c. 165, 7. dixi, occasionem dedit. Caeterum de Massiliensis coloniae origine videndus *Aristoteles* apud *Athnaeum* lib. XIII. c. 36. et *Iustinus* XLIII. 3. quorum neuter primos colonos metu Medorum aut Persarum domo profectos memorat. S.

11. ἀπιστογράφατο male a dialecti legibus codex *Med.* avertit. Vide supra, c. 141. WESS.

CAP. CLXVII. 1. τοὺς ἄνδρας, οἳ τε Καρχηδόνιοι etc.) Particulam τε remque ipsam monstrare haec corrupta et lacunosa esse, Cl. *Reiskii* sententia est: deesse enim, quid Carthaginenses cum suis captivis fecerint. De lacuna dubito; censeoque, ἔλαχόν τε (sive δὲ potius) αὐτίων πολλῶν πλείους, ad solos Tyrrhenos spectare, et commate a praecedentibus esse discernenda. Quae de *Agyllensibus* subduntur, opinionem adfirmant. Sorte plures acceperant captorum Etrusci; omnes eos, sicuti et suos Carthaginenses, lapidibus cooperuerunt. Κατέλευσαν refertur ad utrosque. WESS. — Suffragari Viro doctissimo nullo pacto possum, in eadem μήσει alterum verbum, ἔλαχον, ad solos Tyrrhenos spectare; alterum, κατέλευσαν, ad utrosque. Scabrosa et impedita aut defecta videri debuit oratio, si αὐτίων ad Carthaginenses refertur: at, pronomine hoc ad Phocaeenses relato, omnia satis commode procedere videntur. Carthaginenses Tyrrhenique plures captivos fecerunt quam Phocaeenses, eosque inter se partiti sunt; dein eosdem, in terram expositos, lapidibus obruerunt. οἳ τε Καρχηδ. καὶ οἱ Τυρρ. dein ἔλλαχόν τε --- καὶ κατέλευσαν. Ego vero aliud quidpiam hoc loco desideraveram. Nempe in proxime sequentibus, praeter suum morem, subito et ex abrupto *Agyllaeos* nominat Scriptor; quum exspectasses ut prius diceret, expositos captivos fuisse prope *Agyllam*, *Etruriae* oppidum, ibique lapidatos. S.

6. ἔμπηρα) Praeclare Gronov. ex Mediceo. Arbitror ex *Theopompi* Epitome *Herodoti* venisse, atque huc pertinere apud *Suidam* in voce: Αἱ δὲ γυναῖκες ἔτικτον ἔμπηρα καὶ τίγματα· οἱ δὲ τῶν τετολημμένων σφίσι λήθην καταχέαντες, ἦγον ἐς Δελφούς. Falli possum opinione, sunt tamen eiusmodi, ut hinc propagata deierares. WESS.

14. ἦτις νῦν Ἰέλη καλεῖται) *Stephani Byz.* Θύλλα, quae hinc advocatur, nata videtur ex ὈΥΕΛΛΑ male scripti

exemplaris aut ὈΥΕΑΙΑ, uti Dionysio Ant. Rom. I. p. 16. dicitur. Eiusdem Stephani Βύλη in voce Ἑλέα similes natales habuit. Lege Cluver. Ital. Ant. IV. p. 1259. WESS.

[16. τὸν Κύρνον --- κτίσαι ἥρων ἰόντα) Larcherus ad h. l. ait, tradi a Servio ad Virgil. Ecl. IX. 30. Cyrnum, Herculis filium, nomen dedisse insulae. Mihi quidem nihil tale apud Servium reperire contigit: nec omnino, quis ille heros Cyrnus fuerit, mihi liquet: quem enim Cyrnum Diodorus Sic. V. 60. memorat, is huc non pertinere videtur. Mira vero locutio, κτίσαι --- ἥρων, condere heroem, ut vulgo interpretantur; nisi intelligas instituere heroem, et ut talem colere. Larcherus quidem monumentum Cyrno erigere intellexit. Benedictus, in Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 283. suspicatur, ἔλος ἰόντα scripsisse Herodotum; fuisseque fortasse paludibus illis, in quibus hi Phocaeenses (teste Dionysio Halic. Antiq. I. 20.) urbem Τέλην, quae et Ἑλέα, condiderunt, nomen ὁ Κύρνος. Sed haec, ingeniosa quidem et erudita, at mera tamen hariolatio est. S.]

CAP. CLXVIII. [4. In τῆς Θρηίκης nil mutant libri. Intellige τῆς Θρηίκης γῆς: nam Thracia Graecis ἡ Θράκη, ionice Θρηίκη, ut IV. 99, 1. ubi quidem Θρηίκη codd. Arch. et Vind. S.]

5. ἐκτίσαν πόλιν Ἀβδηρα) Refer huc vulgare olim dictum, Ἀβδηρα, καλὴ Τηίων ἀποικία, ex Strabonis XIV. p. 953. [pag. 644. ed. Cas.] ubi plura. WESS.

7. ἐξελαθεῖς) Non adstipulor Mediceo, vario in isto verbo. Retinet ἐξελαθέντες IV. 145. et ἐξελαθεῖς V. 97. Par aliorum, etsi prava, consuetudo: de Pausania testis Sylburgius I. 11. p. 27. Lege quae ad Moerid. Attic. notavit Cl. Pierson. p. 13. WESS. — Non dubito equidem, Atticum auctorem ἐξελαθεῖς scripturum fuisse, absque σ ante θ, quae vulgatissima etiam huius verbi formatio est: sed, Herodotum constanter ista forma in hoc verbo usum esse, etiam atque etiam dubito. Utralibet formā ei licitum erat promiscue uti. Sin necesse esset, ut talibus in minutis sibi semper constantem eum fuisse statueremus, crediderim ego praelaturum fuisse istam paullo asperiores formam quae σ ante θ ponit; quemadmodum idem alias formas amat multo etiam asperiores, ubi φ vel χ cum litera & concurrunt, quo de genere ad I. 130, 8. dictum est.

Quam enim formam hic nonnisi tres codices (quoad quidem novimus) exhibent, in eandem alibi, ut I. 173, 12. III. 46, 1. 51, 9. IV. 4, 5. V. 145, 4. et 61. plures ac tantum non omnes codd. consentiunt. Similiter vero etiam *κατεπαύθη* (pro *κατεπαύθη*) habemus I. 130, 2. et *καταπαυσθέντος* VI. 71, 1. et id genus alia. Conf. I. 186, 13. et notata ad I. 130, 8. S.

CAP. CLXIX. [7. *ὡς καὶ πρότερον etc.*] Vide cap. 143. S.]

[9. *τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἐδεδούλωτο*] Conf. c. 6. et cap. 28. S.]

CAP. CLXX. 14. *τὸ ἀνέκαθεν γένος ἰόντος Φοίνικος*) *Plutarchus*, haec carpens, *τὸ ἀνέκαθεν* habet, de *Malign.* pag. 857. F. Nostro de Phoenicia Thaletis origine ex antiquissimis *Democritus*, *Duris*, *Leander*; ex minus remotis *Dio- genes Laërt.* I. 12. *Clemens Alex.* Strom. I. p. 352., *Hyginus Poët.* Astron. cap. 2. adstipulantur. *Eusebius* Pr. Ev. X. 4. rem in medio ponit, *ὁ Θαλῆς, ὡς τινες ἰστοροῦσι, Φοινίξ ἦν ὡς δέ τινες ὑπειλήφασιν, Μιλήσιος.* Utrumque verum; maiores Phoenices fuerunt, ipse domicilii sedem Mileti fixit. Vide *Vossium* de Histor. Graec. III. p. 375. Iam quod ad *Grammaticos Phrynichum*, *Herodianum*que adtinet, negantes *ἀνέκαθεν* de superiore tempore Attica consuetudine usurpari, non aegre fero: *Thomam M.* inprudenter accuso; falsum est, quod scripsit, *ὅφ' Ἡροδότου ἄπαξ εἰρησθαι.* WESS.

CAP. CLXXI. 2. *καὶ Καυνίους*) Non exputo, quid praeter errantem *Medic.* ad *Καυνκωνίους* defendendos produci queat? *Gronovius* tacet. Scio a principe poeta *Ἰλ. κ'. 429.* *Cares Paionesque* iungi, praeterea addi. *Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύνωνες, δῖοί τε Πελασγοί:* neque nescio, Criticos ibi ex quorundam sententia *τοὺς λεγομένους Καυνίους* explicare. At dubia res est, sicuti *Strabo* XII. p. 817. [pag. 542. ed. Cas.] ostendit et *Scholiastes Apollon. Rhod.* II. 358. Ipse *Herodotus* *Cauconios* ignoravit, *Caunios* *Lyciis* arte iterum adiungens c. 176., ubi *Florentiae* nihil mutatur. [cf. cap. 172.] Praestat sane consensui tot mssorum non reluctari. WESS.

5. *καλεόμενοι Λέλεγες*) De *Lelegibus* anceps disputatio in *Palmerii* Gr. Ant. I. 10. *Strabo* Nostri sententiam amplexatur et tuetur XIV. p. 976. [p. 661. ed. Cas.] nec de *Ceribus* discors est *Conon* Narr. 47. WESS.

15. καὶ ὄχανα ἀσπίσι) Nihil *Aelianus* de *Animal.* XII. 30. nec *Strabo* dissentit, [loco modo cit.] usus etiam *Alcaei* testimonio et *Anacreontis*, cuius in fragmento *Καρικοῦ εὐεργέος ὄχανον* praestat, nisi qui maluerint *καριοεργέος* cum *Eustathio* ad *Hom.* p. 707. fin. [p. 592, 13. ed. Bās.] et *Ety-mologo* msto *Bibliothecae Traiectinae* voc. *Κανόνας*, qui sua debet scholiis in *Ἰλ. θ'*. 193. Post pauca [l. 19.] *Cl. Reiskius* aut *περικειμένως*, videlicet *ἀσπίδας*, aut *περικειμένοις* reponit. Satis erit si αὐτὰς ad sententiam advoces. WESS.

19 seq. μετὰ δὲ, τοὺς Κᾶρας etc.) Male haec et distincta et Latina consuetudine fuerunt expressa. Non docetur, post *Caras* longo succedente tempore, *Dorienses* atque *Iones* ex insulis fuisse egressos, et sic sedes in continenti posuisse; verum longo post tempore *Dorienses* et *Iones* *Caras* ex insulis eiecisse. Series orationis et res ipsa hanc requirunt sententiam, sicuti pulcre animadvertit *Cl. Geinozius* et *Reiskius* atque ante eos *Portus*. Hoc vide, V. 14. ἐντελλόμενος ἐξαναστῆσαι ἐξ ἡθίων Παίονας: iubens sedibus suis *Paeonas* everti. Decepit interpretem μετὰ δὲ, toties in his *Musis* absolute positum, ut I. 128. etc. WESS.

27. Διὸς Καρίου) Neque haec *Strabo* neglexit XIV. pag. 974. [pag. 659. Cas.] bene distinguens inter *Iovem Carium*, quem *Mysi* pariter ac *Lydi*, quasi *Carum* fratres, venerabantur, et *Iovem Stratium*, de quo V. 119. *Aelianus* unum eundemque censuit, errans, de *Animal.* XII. 30. WESS.

CAP. CLXXII. 2. αὐτοὶ μὲν τοι ἐκ Κρήτης etc.) Adscribam *Strabonis* verba, ut manifestior *Celeb.* Viri evadat imprudentia, *Κανκωνίους* invito scriptori toties obtrudentis. De *Cauniis* ita lib. XIV. p. 964. A. [p. 652. ed. Cas.] Φασι δ' αὐτοὺς ὁμογλώττους μὲν εἶναι τοῖς Κερσίν, ἀφ' ἧσθαι δὲ ἐκ Κρήτης, καὶ χρῆσθαι νόμοις ἰδίαις. Quae quidem ex *Nostro* esse repetita, monitu non eget. WESS.

[3 seq. προσκεχωρήκασιν -- πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος, ἃ οἱ Κᾶρες πρὸς τὸ Κανικόν) *Heynius*, vir immortalis memoriae apud omnes qui humaniores literas amant, quum ad *Iliad.* α. 117. scriberet, ἃ h. l. intelligendum esse μάλλον ἢ οἱ Κᾶρες, animum non adverterat ad id, quod continuo adiicit *Noster*, τοῦτο γὰρ οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρίναι. Illud etiam ibidem sive fugienti calamo longe doctissimi viri excidit,

sive hypothetae culpa erratum est, ut ἔθος pro ἔθρος scriptum sit. S.]

[12. μέχρι οὐρων τῶν Καλυνδικῶν) Vulgari debuerat: *ad fines usque Calyndensium*. Si montes designarentur, οὐρίων esset scribendum. *Vallam tamen Cellarius et alii sequuntur*, turpius errantem in istis pag. 83, 16. [I. 206. 6.] *ἡμέας ἀνέχει ὄρεων ἄρχοντας*. Nostro loco populus insanus ad suae regionis fines usque Deos exigebat peregrinos; contra Cicero in Verr. IV. c. 35. *Segestanas*, ait, *matronas et virgines convenisse, cum Diana exportaretur ex oppido, — thure odoribusque incensis usque ad agri fines prosecutas esse*. Lecti Spartanorum Themistoclem dicuntur comitati μέχρι οὐρων τῶν Τεγεατικῶν Herod. VIII. 124, *ad Tegeaticos usque fines*. Suidas: Παρὰ Ἡροδότῃ Οὐρεῖ, οἱ ὄρει, τὰ ἐροβίσια. Asperro plerumque scribuntur spiritu tam nomen quam verbum οὐρίζειν. Lib. V. 52. legitur μέχρι οὐρων τῶν Κιλικίων. Lib. III. 90. ἐπ' οὐροισι. vulgavit Gronov. pro οὐρεσι: similiter in loco vexatissimo III. c. 5. capiendum μέχρι οὐρων vel οὐρων. VALCK. — Interpres errorem excusare non potest, neque Editores negligentiam, qui *Aldum et Hervagium* duces recusarunt. Naevum deteraserat *Casaubonus* ad Strabon. XIV. p. 963. [p. 651. ed. Cas.] eluit quoque Latinis emendatis *Geinozium*. WESS. — Vera Ionum scriptura οἶρος et οὐρίζειν est, leni spiritu. S.

CAP. CLXXIII. 8. οἱ δὲ Μιλῦναι, τότε Σόλυμοι) Cl. de *Ραυῶ* moratum est illud τότε, quoniam Steph. Byz. Μιλῦναι, πρότερον Σόλυμοι. Gemina Strabo XII. p. 858. [pag. 573. ed. Cas.] imitatus Nostrum et nominatim adpellans; quod illum tamen fugit. Mavult κατὰ Σόλ. quondam *Solyimi* adpellabantur. Non adplaudo: τότε liquido spectat τὸ παλαιόν, et manum medicam renuit. Adi inferius VII. 92. WESS.

[12. ἐξελαθεῖς) Vide ad cap. CLXVIII. 7. notata. S.]

17. οὐδαμοῖσι ἄλλοις συμφέρονται etc.) Nollem tantopere sudasset pro *Medic*. vir Clarissimus: συμφέροντα scribentis error peperit. Vide lib. VI. 59. Explicuit erudite hunc locum Iac. Perizonius, V. Cl. Triad. Dissert. I. p. 37., quem studiorum consortem et Academici operis collegam cur Gronovius nominare contemserit, nunc non dico. Addo *Orestae* dictum ex Euripidis Elect. 935. καίμινους στυγῶ Τούτῳ παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρός Οὐκ ὠνόμασται, τῆς δὲ μη-

πρὸς ἐν πῶλυ. Athenis, teste Varrone, statutum fuit, ut nullus nascentium maternum nomen acciperet, sive μητρόθεν appellaretur, apud Augustinum Civit. Dei XVIII. 9. Adplica ad haec Suidae τῆς μητρός ὡς αἵξ καλεῖται. WESS.

18 seq. καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑωντούς, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν πατέρων) Quam Lyciorum non sanequam absurdam memorat Herod. consuetudinem, tradidit et Plutarch. T. II. p. 248. D. νόμος ἦν τοῖς Ξανθίοις μὴ πατρόθεν ἀλλ' ἀπὸ μητέρων χρηματίζειν. Alia quaedam isti mori congrua Nicolaus addidit Damascenus in Ἑθῶν συναγωγῇ (libello, cuius excerpta collegit H. Vales. p. 510. etc., hunc fuisse titulum e Stobaei pag. 614. colligas:) apud Stobaeum p. 292, 23. Λύκιοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι καὶ καλοῦνται μητρόθεν, τὰς τε κληρονομίας ταῖς θυγατράσι λείπουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. Hoc Athenis atque alibi quia fuit inauditum, Demosthenes contra Boeotum p. 577. §. 11. [p. 997. ed. Reisk.] καὶ τίς, inquit, ἤκουσε πώποτε, ἢ κατὰ ποῖον νόμον προσπαράγραφειτ' ἄν (τὸ τῆς μητρός ὄνομα); Materno genere superbus Megacles, ὁ Κισύρας, audit Aristophani Ἀχαρν. vs. 614. Homero prorsus inusitata (quod monuit Heraclit. Allegor. Hom. p. 417.) μητρωνυμικά. [Ab aliis] ποῆτις adhibentur Ἀητοῖδης, Δαναΐδης, Νιοβίδης: ἡ τετραῖς, numerus quaternarius, Pythagoricis Μαϊάδης dicebatur, utpote τῆς δαΐδος, Μαΐας dictae, filiolus: Etymol. M. p. 166. VALCK.

21. ἀνανεμείται) Ionicum flexum ἀνανεμείται conseruavit Ed. Aldina; genuinum, si verum est quod scribit Suidas, Ἀνανέμεσθαι ἐπὶ τοῦ καταλέγειν positum ab Herodoto: ἀναμνείται, Kijstero probatum ad Suid., attulit Io. Iac. Wetstenius ad Marci xiv. 72. sed cum millenis aliis rectius omisisset. VALCK. — Speciosa erat H. Stephani emendatio, ἀναμνείται, commemorat. Sed mutari vulgatum vetat et librorum consensus et veterum Lexicographorum auctoritas. Cognatus quodammodo eiusdem verbi usus cum eo qui hic obtinet, ille est, quo ἀναγινώσκειν, legere, significat; quem usum idem Suidas adnotavit, cum quo Hesychius consentit, in Ἀννεμείν. S.

CAP. CLXXIV. 7. τῆς Βυβασσίνης) Is. Vossii emendatio est ad Melam I. 16, 10., merito laudata et probata Gronovio. Nihili enim Βυβλεσίνης, quod in libris. Chersonesi haec regio Bubassus, apud Plinium lib. V. Hist. Nat. c. 28..

Urbs, unde nomen, modo Βύβαρτος, modo Βύβαρτος. Vide ad Diodori V. 62. WESS.

14. ἐν τῷ δὲ) Unā duntaxat literā mutata legerim: ἐν τῷ δὲ πᾶσι σφί ἐγένετο: id est ἐν τῷ δὲ πᾶσι ἡ χώρα σφί ἐγένετο (sive ἦν) νῆσος: extrinsecus enim tota ipsorum regio erat insula. Paulo superius ista leguntur, εἰσὺν πάσης τῆς Κυβίδης, πλὴν ὀλίγης, περιήρου. Istum quinque stadiorum Isthmum voluerunt perfodere, cui, quod non esset insula, peninsula debebat Cnidiorum: vid. Pausan. V. pag. 440. Commode succedunt quae sequuntur apud Herodotum, in quibus ego quidem nihil desidero. VALCK.

Ibid. ἐν τῷ δὲ πᾶσι σφί ἐγένετο) Quae in haec verba animadvertit vir doctus, *Miscell. Lips. Volumen VII. p. 621. et VIII. p. 298.* ostentabit. Ipse scripto ad me minore molimine, ἐγγὺς δὲ ταῦτα σφί ἐγ. parum aberat, quin opus illud ex ipsorum sententia perficeretur: aut εἰσὺν δὲ σφί ταῦτα ἐγέν. non sine caussa faciebant. Coniecturae illae alacrem ingenii volubilitatem declarant. Mihi licebit esse tardiori. Docetur intra eam fossam, quam deprimebant, chersonesum [peninsulam] universam tum fuisse, atque insulae ferme instar. Eum in modum, qui confertim intra urbem se penetrarunt, ἀλλοῖσι ἐν τῷ γεγένηται, in Parthenii Erot. c. 9. et de Chersoneso Thracia obportune Noster VI. 36. ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ Χερσόνησος εἰσὺν πᾶσι ἐστίν. WESS. — Haud dubie recte habet ἐν τῷ δὲ, scil. ἐν τῷ τοῦ ἰσθμοῦ: et πᾶσι intelligitur χώρα, quod vocab. proxime et praecedat et sequitur. Quare nulla ratio habenda coniecturae a Toupio ambitiosius iactatae, in Epist. Crit. p. 61. ed. Lips. ἀνέδοτος pro ἐν τῷ reponere iubente; quam tamen novationem nuper etiam Barkerum, virum doctum, (in *Classical Journal* Vol. IX. p. 490 seq.) patronum invenisse, ex Boissonadi mei literis ad me datis intellexi; sed ille quidem verba ἀνέδοτος δὲ πᾶσι σφί ἐγένετο paullo inferius post τὸν ἄνυστον reponenda censet. Nec vero opus erat operoso alterius Viri docti (I. W.) molimine, vulgatam huius loci scripturam (in eodem *Classical Journal* N.º 20. Vol. X. pag. 326 seqq.) contra Barkerum ita defendentis, ut verba σφί ἐγένετο interpretetur quasi esset ἐπὶ σφί ἂν ἐγένετο, and all within the isthmus would have become secure in their power. Planissima sententia est, quam in versione lat. expressi-

mus: *Erat autem universa illorum ditio intra isthmum: nam Cnidia terra, id est, Cnidiorum ditio, ibi terminabatur ubi isthmus ille peninsulam continenti iungebat. S.*

21 et seqq. ἢ δὲ Πυθίῃ σφί etc.) Senarios Apollinis Pythii exagitat Oenomaus apud Eusebium Praep. Ev. V. pag. 220. VALCK.

CAP. CLXXV. 3. αὐτοῖσί τε καὶ) Primo adspectu scribendum potius videretur, αὐτοῖσί τε, ἢ καὶ τοῖσι περιό-
καιοι, prouti cepit interpres: plura tamen tuentur vul-
gatam. Mirificum autem illud ostentum, quo malum im-
minens Pedasensibus horumque vicinis portendebatur,
hic suo loco commemoratur; infra lib. VIII. c. 104. loco,
ut arbitror, satis alieno: atque adeo etiam attendenti vi-
deri poterunt ab aliena manu Herodoteis quae huc spe-
ctant illic interiecta. Verba Strabonis ad Herodoti loca iam
contulerat ante Casaubonum P. Leopardus Em. VII. c. xi.
p. 180. VALCK. — In lat. vers. adde: *sive ipsis, sive*
eorum vicinis. S.

5. τρεῖς σφί τοῦτο ἐγένετο) Dicitur VIII. 104. WESS. —
Strabonem conf. lib. XIII. p. 611. S.

8. Αἰδῆ) Mons Cariae, cui nomen *Lide*, mihi se, quod
quidem recorder, alibi non obtulit. Prior interpres *Lyde*
expressit, cui congruit Ptolemaei Geogr. V. 3. oppidum
Cariae Λύδαι: quod tamen nomen Geographi libri varie
scribunt; in *Ulmensi* versione anni 1486. *Clyde*; *Χύδαι*
Coislin. in codice. WESS.

CAP. CLXXVI. 4. συνήλσαν) Mihi quoque since-
rum videtur. Nisi tamen ista praecessissent proxima, κα-
ταληθόντες ἐς τὸ ἄστυ, difficulter constitui posset, utrum po-
uisset Herodotus συνήλσαν, an συνείλησαν, vel συνήλασαν:
siquidem ista tria reperiuntur in re simillima adhibita.
Pheronem scribit Herod. II. 111. mulieres ἐς μίην πόλιν ---
συναλίσσαντα ὑποπρῆσαι πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλει. Alterum, hic
merito repudiatum, legitur III. 45. ubi civium liberos et
uxores Polycrates ἐς τοὺς νεωσοίκους συνείλησας εἶχε ἐτοίμους ὑπο-
πρῆσαι. Recentioris aevi Xanthiorum simile huius facinus
denarrans συνείλασαι Philo praebet Iud. pag. 883. e. Attigit
hanc historiam similesque commemorat Casaubon. Anim.
in *Athen.* XII. c. vii. [ad p. 529. b.] VALCK.

7. ταῦτα δὲ ποιήσαντες etc.) Animosum hoc et triste in

defendenda libertate exemplum Xanthii Alexandri Magni et Cassii Brutique per Asiam expeditionibus iterarunt, meriti Philonis Iud. praeconia, *Quod omnis Prob. Liber* pag. 883., et Appiani, in Harpagi nomine aliorum culpa vitiosi, Bell. Civ. IV. p. 1017. [cap. 80. T. II. nostrae ed. p. 633.] qui sua Plutarcho debet in Bruto p. 998. WESS. — Plutarcho nihil debere Appianum, abunde alibi demonstravimus. S.

CAP. CLXXVIII. 4 seq. τῆς Νίνου ἀναστάτου γενομένης) Vide supra, c. 106. Mirum vero accidit Arch. ἀναστάτω. Scribae-ne in animo fuit secundus casus virilium Κροίστω, Βάπτω, Πεισιστράτω, Μειβλιάρω et similium? Non dixero. WESS. — Videri poterat ἀναστάτω istud scioli cuiusdam temeritati ortum debere, qui, quum ionicas ubique formas restituere vellet, hoc vocabulum ita formavit, quasi primus casus ἀναστάτης esset. Nusquam quidem alibi, nisi in propriis nonnullis nominibus, genitivus casus nominum secundae declinationis in *τω* formatus reperitur. S.

9. ὀγδῶκοντα καὶ τετρακόσιοι) Amplitudinem urbis iisdem stadiis circumscribunt Plinius N. Hist. VI. 26., Philostratus vit. Apollon. I. 25. et Orosius II. 6. Ctesias, Clitarchus, Strabo, Curtius dissentiunt, de stadiorum numero centum ferme auferentes. Itaque Nostrum errasse Is. Vossius proficitur, et confudisse nobilissimas urbes Ninum et Babylonem: illius ambitum stadiorum fuisse CCCCLXXX., non huius. *Observat. Var.* c. 8. Quae docte disputata, certa non sunt, et paene arbitraria. De Nini et Babylonis spatium Diodorus II. 3. et 7. WESS. — Varias virorum doctorum sententias super ista Scriptorum discrepantia retulit Larcher in Adnot. ad h. l. De vocab. ὀγδῶκοντα oblitus eram in *Var. Lect.* monere, sic cum *iota* sub *ω* scribi in edd. omnibus libris, excepto Schaeff. De suis codd. nihil hic adnotavit Wess. Noster cod. F. (qui alias frequenter *iota* adiecit, ubi alii negligunt) ὀγδῶκοντα scribit absque *iota*, sic vero et Pa. et alii puto mss. omnes; quos secutus sum cum Schaeff. Cf. *Var. Lect.* c. 163. 8. S.

15. ὁ δὲ βασιλεὺς πῆχυς etc.) Lucianus Catapli c. 16. de quodam beatulo καὶ μονονυχὶ καλλίων καὶ ὑψηλότερος ὅλῳ πῆχει βασιλικῷ: in quae criticus, ὁ βασιλικὸς πῆχυς ἔχει

ὕπερ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους, prorsus ad Herodoti mentem. Satis adparet, *regium cubitum Persicum* intelligi: Persarum enim reges βασιλεῖς dici adsolebant. Vulgaris cubitus Asiaticus est et fortasse Samius, quem II. 168. Aegyptio parem, et ἐξαπάλαιστον sive *sex palmorum* esse in eadem Euterpe cap. 149. perhibet. Atque haec de cubiti mensura. Ecce aliud animadvertendum. *Muri Babylonici* crassitudinem et altitudinem minime eandem finiunt Herodoto recentiores. Plinii ducentos celsitudinis pedes, hinc inconsiderate depromtos, examinavit *Salmasius* in *Solin.* pag. 871. Examinavit eosdem, sicuti et *Ctesiae*, *Diodori*, *Philostrati* atque aliorum aberrationes, *Olearias* in *Philostrati* vit. Apoll. I. 25., quos consule. WESS. — Adde quae *Larcherus* ad h. l. contulit. S.

CAP. CLXXIX. 5. ἐλκύσαντες δὲ πλίνθους) Nihil inest dictioni, quod ingratum sit. Πλινθουργός, πλινθουλκός, πλινθουλκείν sunt in *Polluce* VII. 163. Latinis *ducendi lateres*, *ducti lateres*, *ducere lateres* usu teruntur in *Vitruvii* II. 3. Plinii *Hist. Nat.* XXXV. 14., Graecorum exemplo. ΠΑΙΝΘΟΥΣ ΕΙΡΥΣΑΝ in *Pyramide latericia* regis *Asychis* II. 136., cui convenit *Vatis Nahumi* c. III. 14. εἴρυσαν πλίνθον, *trahe* sive *duc lateres*. WESS.

7. καὶ διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου etc.) *Salmasium* et *Fabrum*, temere haec vellicantes, coërcuit *Gronov.* beneque τριήκοντα δόμους expedit. *Glossarium Sangermanense*, Δόμον, οὐκ ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἐφ' οὗ συνήθεια τάττει· Ἡρόδοτος A. καὶ B., nimirum hoc loco et II. 127. [Conf. *Polyb.* X. 22, 7. et quae ibi olim notavimus.] Id male, quod ταρσοῦς καλῶν *alas arundinum* esse *Vir Cl.* iussit; cui quidem decreto valide *Grammatici* obnituntur, *Scholiastes Herodoti* & *Hesychius*, *Suidas*, *G. Corinthus*, [*Gregor. dial. ion.* §. 107. ubi cf. *Koen.*] quamquam non eodem omnes pacto, *crates*, *πλέγματα*, interpretati. Tum praeter ceteros *Thucydides* II. 76. ἐν ταρσοῖς καλῶν πῆλον ἐνείλοντες: ubi Critici: *πλέγμασιν*, ἀπὸ καλῶν πεποιημένοι, rectissime: nam quae sequuntur, non *panuculas arundinum*, sed *texta* et *crates* requirunt. Iure ergo *Salmasius* et *Reiskius* hoc proharunt. Quod autem *crates* eas inter laterum ordines stiparint structores, non alia fortasse causa impulsus fecerunt, quam ut bitumini essent ligamento; prorsus uti *Syracusani* τῶν ἐλῶν κέλαμον, *arun-*
Herodot. T. V.

dinem palustrem, adhibuerunt πρὸς τὴν σύνδεσιν τῆς κοίτης, ut calx ligaretur magis, in Diodori XIII. 113. Quem quoque in usum Vitruvius tomicem commendat ex sparto Hispanico, arundinem Graecam, et, si eius copia non sit, palustrem, de Architect. II. 3. Forte quoque non omnes latericias conpages, sed imas triginta, ita constiparunt, quod structuræ series, uti hic expingitur, videtur innuere; cuius quidem instituti rationes habere potuerunt varias. Ut ut est, non laudo correctiones Corn. de Pauw, διὰ τριήκοντα πλίνθων δόμων ταρσοὺς καλᾶμψ διχοτοιβάζοντες, quippe violentas et veri colore defectas. Quis δόμων ταρσοὺς de ima murorum parte accipiet? ut alia ne tangam. WESS. — In Latinis nostris mutata hoc loco nonnulla velim. Primum, quod scripsi loco calcis, rectius fuerat loco luti. Tum, pro arundinum alis, intelligo debuisse ex Wesselingii observatione crates vel craticulas arundineas poni. Denique, quod istud, διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθων, (ubi πλίνθων collective dici adparet) de tricesimo quoque laterum ordine interpretatus sum: videri debuerant utique per se graeca verba eam in sententiam accipienda; in quam etiam a plerisque interpretibus (in his Wytttenbachio, Select. pag. 353.) accepta video. Sed, siquidem (ut consentaneum est) firmitati operis inservire debuit arundo cum bitumine inter laterum ordines interserta, exputari aegre potest cur nonnisi tricesimo cuique ordini interposita fuerit. Quare cum Wesselingio, cui in hoc Salmasius praeivit, (Exercit. Plinian. p. 1230.) triginta ordinibus laterum (nempe triginta imis ordinibus) interpositas fuisse illas arundineas crates crediderim, nec adseverarim tamen. Caeterum muri veteris descriptionem, in quo interserta inter laterum ordines strata arundinea erant, habes in Tavernerii Itinerario, lib. II. c. 7. T. I. p. 295. ed. in 8. S.

[11. οἰκήματα μονόκωλα) Domunculas unius contignationis reddiderat Valla, suffragante Aem. Porto. Domunculas unius membri posuit Gronov. id est, unius conclavis, ut idem in Notis ait, probante Wytttenbachio, Select. pag. 354. et Schneidero in Lex. crit. voce Μονόκωλος: nec multum Larcherus abiit, reddens des tours qui n'avoient qu'une seule chambre, scil. turres ex Strabone adsciscens, qui tamen multa in hac descriptione ab Herodoto dissentientia habet, lib.

XVI. p. 738. Et satis quidem commoda interpretatio ista debebat videri, si modo usquam voc. κῶλον illa notione usurpatum reperiretur. Nam, quod *Nostri* verba II. 126 extr. huc traxit *Gronovius*, quem etiam secutus *Schneider* l. c. unum quodque conclave pyramidis intelligit; id quidem prorsus alienum est, quum manifeste ibi ἑκαστον κῶλον unumquodque *latus* significet: cum quo loco si conferas II. 124, 24. videbis ibi eadem notione vocab. μέγανον (*faciem, superficiem*) poni. Neque alia notione apud eundem *Nostrum* IV. 62, 7. et IV. 108, 4. vocab. κῶλον usurpatur. Quare μονόκωλα οἰκήματα intelligenda putavi *domunculas unum continuum latus, unam continuam superficiem offerentes, id est, contiguas et uno tenore continuatas. S.]*

[12 seq. τὸ μέσον --- τεθρίπῳ περιέλασιν) In ea regione ubi olim urbs *Babylon* stetit, vidisse se adfirmat *Tavernier* in *Itinerar.* lib. II. c. 8. pag. 297. muri reliquias ea crassitudine, ut sex vehiculis una fronte currentibus spatium esset: lateres igne cocti denorum pedum in longitudinem et latitudinem erant, trium pedum altitudine. S.]

17. *Ἰς καὶ τῷ ποταμῷ τὸ ὄνομα) *Etymologus* instus, de quo supra, [ad c. 171, 15.] *Ἰς ὄνομα ποταμοῦ, ὡς Φησι Ἡρόδοτος καὶ Γύλαξ ὁ ἱστορικὸς, atque alibi iterum. An Σκύλαξ est? *Eustathius* in *Iliad.* p. 877, 16. [827, 19. ed. Bas.] habet his consimilia, sed καὶ τις δὲ Φύλαξ ἱστορικὸς, quem non magis cognitum habeo. Adseverat *S. Bochartus* *Phaleg.* IV. 17. Arabibus illud flumen nunc *Isa* esse et dici, non sine lapsu; aliud est, adcurate descriptum a *Golio* in *Alfergan.* pag. 123. Nomen etiam illi multo recentius venit ab *Isa*, Alis filio, Almansoris Chalifae patruo; neque hoc insuper habuit *Steph. le Moyne* *Var. Sacr.* p. 136. WESS.

CAP. CLXXX. 4. ἐξ Ἀρμενίων) Supra c. 72. ἐξ Ἀρμενίου οὐρεος, quod planissime expressit *Dionys.* *Perieg.* 989. Verum quod hic scribitur, non discrepat. Vide *Procopium* *Bell. Pers.* I. 17. et *Salmas.* in *Solin.* p. 437. WESS.

7 seqq. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, αἱ ἐπικαμπαὶ etc.) *Inpedition* verborum ordo *Cl. Pauw* movit, ut τὰς ἐπικαμπὰς παρὰ χ. ἐκ. mallet; *Reiskium* vero, τῇ αἱ ἐπικαμπαὶ --- ποταμοῦ, αἰμασὴ etc. cui ego adsentirer, si quid esset innovandum. *Gronovium* vide, nimium tamen in rixa super τῷ ἀρπίζον,

de qua *Dissert. Herod. c. 5.* [Per epexegetin, sive adpositionem quam vocant Grammatici, iuncta ista esse, αἱ ἐπικαμπαὶ et αἱμασίη, monuerat Gron. citans etiam alius exemplum, ubi alterum nomen in plur. num. alterum in sing. positum, ex I. 205, 8 seq. Caeterum in Nota ad h. l. idem Iac. Gronovius, pro sua et humanitate et comitate, diris omnibus devovit bonum Küsterum, quod ille ad Suid. voc. αἱμασία adnotare oblitus est, pro vulgato ἡραζον ibi ἀρπίζον scriptum oportuisse:] Mox οἰκίων ex Arch. refinxissem, scriptoris consuetudini inhaerens; nisi οἰκίην et οἰκίας parili usu deposuisset I. 114. III. 51. IV. 79. Excusari autem non potest Dionysius Halic., quum Art. Rhetor. c. 1, 3. ὥς που καὶ Ἡρόδοτος πεντάροφα καὶ ἐξάροφα φησὶν εἶναι ἐν Βαβυλῶνι, si errantem memoriam in lapsus patrociniū repudiet. WESS.

11. καὶ τὰς ἐπικαρσίας) Imo vero legendum καὶ ἐπικαρσίας. Articulus in ista sede locum non invenit, definiens orationis quod dicitur subiectum: Babylon κατατίμηται τὰς ὁδοὺς ἰθείας τὰς τε ἄλλας, καὶ ἐπικαρσίας τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἔχούσας: in vias fuit divisa, ceteras quidem rectas, sed transversas quae ad flumen ferebant. De Syracusarum Acradina Cicero in Verr. IV. c. 53. ceterae urbis partes una via lata perpetua multisque transversis divisae. Ferri nequit articulus bis positus apud Herod. lib. V. c. 77. οἱ δ' ἵπποβοταί: scribendumque, ἵπποβοταί δὲ ἐκαλέοντο οἱ παχίης τῶν Χαλκιδέων. Recte legitur lib. VII. 218. καταρρωδήσας μὴ οἱ Φωκίης ἔωσι Λακεδαιμόνιοι. Lib. VIII. 26. πυνθανόμενος τὸ ἀέθλον ἐὼν στίφανον. Lib. IX. 11. ξείνους ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. Credi vix potest quam frequenter in minutis hisce fuerit ab hominibus etiam Graece perdoctis peccatum. Nostro loco si scriptus Codex praeberet καὶ δὴ καὶ ἐπικαρσίας, genuinum videretur. VALCK. — Vera utique Viri doctissimi de hoc genere observatio est: at nunc quidem non erat ei locus. Nec enim, ut ille sibi persuaserat, opponuntur hoc loco ὁδοὶ ἰθείαι et ἐπικαρσῖαι; sed omnes urbis viae erant ἰθείαι, rectae, et ad lineam sectae, tam reliquae, αἱ ἄλλαι, quam transversae, αἱ ἐπικαρσῖαι, quae ad flumen tendebant. Sed de Valckenarii in interpretandis istis verbis errore iam monuisse video Schaeferum ad Gregor. p. 564. De altero loco, V. 77. dicemus, ubi eo pervenerimus. κατατίμηται τὰς

οδὸς idem valet ac κατατετμημένας ἔχει, quemadmodum paullo ante (l. 7.) τὸ -- τεῖχος ἐκείτην τοὺς ἀγνώστους ἐς τὸν ποταμὸν ἐλθάτω, i. e. ἐλθαμένους ἔχει. S.

[14. ἐπῆσαν] ἐπῆσαν cum iota sub η ediderat Reizius; priores ἐπῆσαν absque iota S.]

[15. Φέρουσαι καὶ αὐταὶ ἐς αὐτὸν τὸν ποταμὸν] Duo verba καὶ αὐταὶ si h. l. abessent, nemo desideraret: quae, ut prorsus inutilia, ac temere e superioribus repetita, abiicienda *Werferus* censuit, Act. Philol. Monac. T. I. p. 83 seq. Agnoscunt ea tamen libri omnes, et tueri locum possunt: sicut viae transversae versus fluvium tendunt, sic *item* hae portulae non modo ad fluvium tendunt, sed ad ipsum fluvium ducunt, sub ipsis his portulis praeterlabentem. S.]

CAP. CLXXXI. 4 seq. ἐν τῷ ἦεν τὰ βασιλῆα) Ad stipulor Gronovio, ἐν τῷ μὲν -- corrigenti. Hiat alioqui sententia. Confer *Diodorum* II. 8. WESS. — Tum *Idem* in *Addendis* ait: „Ista ἐν τῷ ἦεν τὰ βαρ. adiutabat doctissimi, mus *Gisb. Koenius*, ἐν τῷ μὲν ἐν) -- ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ, οπε, „ra minime spernenda.“ — Hiare utique quodammodo videri poterat oratio: et commodissimae praesto sunt viro- rum doctorum emendationes. Relegatum tamen nolim *Homericum* verbum ἦεν, quod tenent uno cod. F. excepto libri omnes; et ipsum αἶεν, quod hic habet, haud dubie ex illo corruptum est. Rarior quidem apud *Nostrum* haec verbi forma; superest tamen etiam c. 196, 19. alibi fortasse a librariis oblitterata aut incrustata, ut c. 122, 11. qua ratione forsitan etiam c. 180, 14. verum erat ἐπῆσαν, ab aliis in ἐπῆσαν mutatum. Commode quidem μὲν h. l. adiceretur, sed necessaria non est particula: saepe *Noster* omittere coniunctivas particulas amat. Necessarium vero verbum praeteriti temporis ἦν vel ἦεν, cui opponitur quod mox de *Beli* templo ait, ἐς ἐμὲ τοῦτο ἔτι ἐόν. Verbum τετεῖχιστο impersonaliter accipiendum, munitum erat, i. e. munitiones, munita loca exstructa erant. ἐν τῷ idem est ac ἐν τῷ ἐνί. Ad περιβόλῳ etc. ex praecedente verbo intellige τετεῖχισμένα, nempe τὰ βασιλῆα. Qua copia laborare codicem F. in *Var. Lect.* dixi, eadem et cod. *Med.* laborabat, quem imperite secutus *Gron.* sic edidit περιβόλῳ τε μεγάλῳ τε. S.

[6. Διὸς Βήλεω ἱερὸν] De *Beli* templo consuli potest *Caylus*

in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* T. XXXI. p. 42 seq. ubi etiam icon tabulà aeneà expressa: et *Danville* in *Mem. de l'Acad.* T. XXXVIII. p. 255 seqq. *Solidae turris*, quae mox memoratur, reliquias vidisse sibi visus est *Niebuhr* prope oppidum Hella: cuius vide *Itinerar.* T. II. p. 289 seq. S.]

9. σταδίου καὶ τὸ μῆκος καὶ τὸ εὖρος) *Lapsum* prioris interpretis, sive *Heresbachii*, in Latinis crassitudine simul et altitudine, merito reprehendit *S. Bochartus Phaleg.* I. 13. Nihil de altitudine. *WESS.* — Hoc caput (inde a lin. 3.) et duo proxima capita desunt versioni *Vallae.* Conf. *Wess.* ad c. 183, 11. S.

11. μέχρις οὗ ὀκτὼ πύργων) *Reiskius* mavult μέχρι καὶ ὀκτὼ, citra necessitatem. *WESS.* — *Herodoteus* scribendi mos non est obliterandus. Lib. II. 19. μέχρι οὗ αὐτὶς τρεῖς τῶν θερμῶν. II. 53. μέχρι οὗ πρῶν. II. 173. μέχρι οὗ πλεθροῦς ἀγορῆς. III. 104. μέχρις οὗ ἀγορῆς διαλύσις. Ionismus et in his poscit μέχρι. *VALCK.* — Et me hic μέχρι malle, in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. CLXXXII. 1. ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες) Ita prudenter [nunc quidem] et sine superstitiosa credulitate. Turpissimae fraudes veteratorum fuerunt, quibus saepius, quam proditum litteris est, simplicitati matronarum et puellarum illuserunt. Quid *Paullinae*, Imperante *Tiberio*, evenerit, notum ex *Iosepho* est, *Ant. Iud.* XVIII. 3, 4. Vide *Io. Clericum* in *Hesiodi Theog.* vs. 940. *WESS.*

4. Quatuor verba, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον inducit *Reiskius*, ne bis idem dicatur. Ego, si quid mutandum, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον praesferrem. *WESS.* — Verborum copiam, quae inutilis redundantia videri possit, non omnino respuit *Nostri* stylus: at hic tamen non prorsus otiosa videri debet repetitio. Pro ionico κατὰπερ (l. 3.) est καθάπερ in *Pa.* S.

5. κοιμᾶται ἐν τῷ τοῦ Διὸς etc.) *Strabo* XVII. pag. 1171. [pag. 816. D. ed. Cas.] *Iovi Thebaeo* εὐειδεστάτην καὶ γένους λαμπροτάτου παρθένον ministrare perhibet; sed talem, qualis scurrae *Petronii* *Quartilla*, *WESS.*

10. ἔσω ἐν τῷ νηϊ) *Dedi* scriptis *Codicibus*, ne negligerentur; etsi in re ipsa differitas nulla. *Iosephus* in *Paullinae* historia, ἔνδον ἐν τῷ νηϊ. De statuto tempore, quo *Apollo Patara* invisebat, *Servius* ad *Aen.* IV. 143. Nam constat, *Apollinem* sex mensibus hiemalibus, apud *Patara*, *Lyciae* ci-

vitalem, dare responsa, unde Pataraeus Apollo dicitur, et sex aestivis apud Delum. WESS.

CAP. CLXXXIII. 4. τὸ Βάθρον rectissime Gronovius vertit gradum, exemplo Curtii; qui Diodori XVII. 66. τὸ κατὰ τὸν θρόνον ὑπόβαθρον suo sermone expressit. [lib. V. c. 2.] Vide *Brissonium* Regn. Pers. I. 76. p. 104. WESS.

11. λιβανωτοῦ χίλια τάλαντα) *Vallae* grandis dica inpingitur [a Gronov.] ob centum millia talentorum, quae olim in Latinis: verum eius causa melior est. Codex, quem secutus est, haec omnia, sicuti *Arch. Vind.*, praeteriit. [Vide supra, ad c. 181, 9.] Absunt etiam a *P. Phoenice*, hiatus alioqui versionis Laurentianae sarciente. [In *Phoenicis* editione nullos suppleri *Vallae* hiatus, sero ipse *Wess.* agnovit.] Debetur peccatum *Heresbachio*. Atque hoc visum fuit verbo monere, ut criminatio cesset. WESS.

[14. ἔτι τὸν χρόνον ἐκεῖνον) *Tempore* illo, quod mox definit Scriptor, scil. *Xerxis* aetate. Quod mox addit, ἐγὼ μὲν μὴ οὐκ εἶδον, clare ostendit, ipsum *Herodotum* *Babylonem* vidisse. conf. c. 181, 6 seq. S.]

18. Σίξης δὲ ὁ Δαρίου) *Redux* ex infelice in Graecos expeditione, auctore *Arriano* Exp. Alex. VII. 17. Iunge *Diodorum* II. 9. WESS.

CAP. CLXXXIV. [2. ἐν τοῖσι Ἀσσυρίοις λόγοις) Conf. *Wess.* ad c. 106, 10. S.]

5. τῆς ὕστερον γενέῃσι πέντε πρότερον etc.) *Quinque* hae generationes annorum circiter *CLX.* in varias angustias doctissimos coegerunt viros. *Ios. Scaliger*, ut aliquis *Ctesiam* inter et *Herodotum* consensus esset, nec *Semiramidis* aetas tam sera haberetur, πέντε in πενήκοντα mutavit, in *Notis ad Fragmenta Vet.* p. 42. *Camp.* vero *Vitringa*, magnus et eruditus Theologus, alia ex causa γενέῃσι ἢ sive διακρίνῃ, Conment. in *Iesaiam* c. XIII. p. 484., quae quoque coniectura *Galei* *Herodoto* adscripta cernitur. Neutra opus est. Non agitur de *Semiramide*, *Nini* coniuge: *Ninum* certe *Herodotus* in *Musis* uxoremque eius nusquam deposuit. Describitur regina *Babylonis Semiramis*, quae aggeribus obiectis restagnans flumen coërcuerit. *Assyriam* fuisse non meminit, nedum *Babylonem* condidisse. Errat enim *Stephan. Byzant.* in *Βαβυλῶν*, *Nostro* errorem exprobrans de *Semiramide*, quam struxisse illam urbem perhibuerit.

Fuerunt, uti significavit, Babyloniorum reges plures: testatur eorundem memoriam et nomina *Canon Astronomicus* sive *Ptolemaei*: sunt quoque in sacris nostris tabulis: horum uni centum et sexaginta annis ante Nitocrim *Semiramis* haec enupsit, operaque absolvit, de quibus heic loci. Plures autem reginas in Asia olim fuisse, quibus *Semiramidis* fuerit titulus, aliunde constat. Vide *Scaligerum* ad *Chron. Eusebii* A. DLXXXIII. et *Bouherii* *Dissert. Herodot.* c. 2. WESS.

CAP. CLXXXV. 2. τῇ οὐνομα ἢ Νίτωρις) Vide II. 100. Quaeritur cui regum Babyloniorum, quos cognitos aliunde habemus, Nitocris uxor fuerit. Viri multo eruditissimi *Scaliger*, *N. Abramus*, *Vitringa*, *Bouherius*, atque alii, eam Nabuchodonosoro sive Nebucadnezari, elocant; fuisseque adeo aviam ultimi Babyloniorum regis Labyneti sive Nabonedi, h. e. *Beltzasar* apud *Danielem*. Mihi, omnia perpendenti, uxor fuisse Evilmerodachi, Nebucadnezaris filii, videtur; habeoque eius sententiae ex aliqua parte adstipulatorem V. Cl. H. *Venemam*, longo mihi amicitiae usu iunctissimum, in *Dissert. in Vaticinia Danielis* p. 119. Atque hoc belle (si *Beltzasar* regum fuerit Babyloniorum postremus, nec diversus a *Nabonedo*, uti equidem opinor) dicto *Ieremiae* c. xxvii. 7., *Nebucadnezari*, filio, et nepoti, dicto audientes, neque ultra subactas gentes fore, conveniet: concordabit praeterea *Nostri* cap. 188., quod *Nitocrim Labyneto*, regum Babyloniorum ultimo, matrem, non aviam, quae *N. Abrami* et *Vitringae* sententia, contribuit. Neque obicit quidquam mentio [*l. 7.*] *Nini a Medis occupatae*; quippe revera a Medorum rege Cyaxare superioribus annis domitae ac pessumdatae, uti narratum c. 106. Necesse enim non est, nec exigunt *Nostri* verba, ut Nitocris reginae tempore subiugata urbs censeatur. Corruit proinde *Bouherii* suspicio et coniectura, Ninum bis in Medorum venisse ditionem et potestatem, primum Cyaxaris auspiciis, deinde Astyagis, *Dissert. Herodot.* cap. 21, 11. p. 240. Ruit etiam elegans Cl. *Pavii* emendatio, ἐν δὲ δὴ καὶ τὴν Ἰννα, qua de urbe c. 179. WESS.

[11. τρεῖς ἐς τῶν τινὰ καμίων etc.) Tractavit hunc *Herodoti* locum *Heeren*, in erudito opere, cui tit. *Ideen über die Politik --- der alten Welt*, T. II. p. 775 seqq. Sinuosum istum

Euphratis flexum schemate depingere operae pretium duxit Larcher in Notis ad h. l. S.]

13. Ἀρδέρικκα) Simili titulo urbs est VI. 119. verum alio situ. Scio S. Bocharto aliter visum esse, et miror: haec ad Euphratem habuit sedem, illa in regione Cissiauls amnem Tigrim. De vocabuli origine quae disputantur Phaleg. IV. 16. erudita sunt, sed controversiis obnoxia. WESS.

[14 seq. ἀπὸ τῆσδε τῆς θαλάσσης, a mari mediterraneo; (conf. c. 1, 3. ibique not.) id est, ab oris maris mediterranei, puta, e Ionica, Graecia, Italia: nam e mari mediterraneo navi intrari in Euphratem non posse vulgo notum. Sed istud perincommode dictum videtur, καταπλέοντες εἰς Εὐφράτην, quod significat in Euphratem navigantes. Satis adparet, hoc dicere Herodotum, qui Euphrate fluvio Babylonem profiscuntur: at id graece sonat πλέοντες Εὐφράτην, κατὰ Εὐφράτην aut δι' Εὐφράτου, sive composito verbo, καταπλέοντες κατὰ Εὐφράτην, aut nude καταπλέοντες Εὐφράτην. Quare praepositio εἰς aut casu irrepsisse videtur ex praecedentis verbi terminatione temere repetita; aut ad imperito olim librario inferta, qui e mari mediterraneo in Euphratem fluvium navigari posse putasset. S.]

20. ὦρυσσε ἔλυτρον λίμνη) Si λίμνης malis, ipse IV. 173. dabit ἔλυτρα τῶν ὑδάτων, et Pausanias ἔλυτρον κρήνης VII. 27. et II. 27. ex iusta Sylburgii correctione. Vide vero mihi Suidam. Scholiastes ad hunc locum, ἔλυτρον, σκέπη, δέρμα, et bene, etsi parum ad rem. Ille, posthabita voce quae explananda fuerat, Σκέπη παρὰ Ἡροδότῳ, θήκη, δέρμα. Non vidi magis. WESS. — At σκέπη etiam apud Herodot. occurrit: vocem ἔλυτρον vero suo loco habet Suidas. Mireris vero ab nullo veterum Grammaticorum adnotatum esse significatum, quo et Herodotus et Pausanias hoc vocab. usurparunt, pro alveo vel receptaculo aquarum: nec enim facit satis, quod ad voc. ἔλυτρα apud Hesych. inter alios significatus πηγάς memorantur. Confer vero Nostrum cap. 186, 8 seqq. S.

30. ἔκ τε τῶν πλώων ἐκδύνηται etc.) Haec innuere videntur, absoluta flexuosa per varios fluvii anfractus navigatione, ventum tandem fuisse in amplissimum lacum, et, eo circumnavigato, Babylonem. Quod et praecedentia, et c. 186. falsi arguunt. Prudens regina duo meditata est et peregit,

tum ut fluvius esset σκολιός, tum ut τὸ ὄρυγμα πᾶν foret ἕλος. [conf. c. 186, 24. et 191, 14.] Prius, ut inpetus fluvii variis flexuris frangeretur, et navigantes tardius procederent: hoc, ut lacuna obiceretur Medis amplissima et ad amnis aquas recipiendas capacissima. Quae si vera sunt, uti mihi videntur, quid illud ἔκ τε τῶν πλώων? *Corn. de Pauw*, cuius animum eadem difficultates agitarunt, in correctione remedium invenit, et quidem ἔκ τε τῶν πλείων sive πλείωνων, ex pluribus, ex nimietate fluvii, ut aquas lacus exciperet ingens. Quo, qui volet, utatur: mihi non bene sapit. Quid si ἔκ τε τῶν πλώων tantumdem valeat ac ἔξω τε τῶν πλώων, et praeter navigationes istas etc.? Ita reginae consilio scriptoris oratio congruet. Sed viderint doctiores. WESS. — *Toupius*, per literas a *Larchero* consultus, intelligebat ἐκ τῶν πλώων σκολιῶν; post navigationem per anfractus fluminis intrandum fuisse in lacum. Quem secutus ille vertit: et de les forcer, au sortir de ces détours, à entrer dans un lac immense. At sic vocabuli περίοδος, quod non otiose hic positum debebat videri, nulla ratio habebatur. Mihi videbatur ea *Herodoti* sententia fuisse, quam in Latinis nostris expressi. Nempe via pedestris et maxime compendiosa (τὰ σύντομα τῆς ἐκ Μήδων ὁδοῦ, ut paullo post ait) intercepta fuit per amplissimam illam lacunam; quo, si quis vitaturus longos fluvii anfractus, exscendere navi et pedibus Babylonem ire vellet, circumire lacum illum cogeretur. Sed et lubens ego certiora a doctioribus discam. S.

CAP. CLXXXVI. [2. ἔξ αὐτῶν *Reiskio* videbatur significare post ea perfecta. Tum *Idem* pro εἰσῆς l. 3. ἐόντων corripiebat. S.]

12. ἐν τῷ ἐπισπλάτο τοῦτο) Non audio codices dialecti morem spernentes: pravum quoque, [l. 13.] quod et *Küsterus* in *Clerici Bibl. Vet. et Recent. commonefecit*, ἀπεξηραμένον. *Noster* ex *Med. Vind. Arch.* VII. 109. διαβαῖς -- τὸ βέθρον ἀποξηρασμένον [sive ἀπεξηρασμ.] verum ostendit. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad VII. 109, 2. et conf. *Adn.* ad I. 130, 8. et 168, 7. S.

16. ἀνοικοδόμησι πλίνθοσι ὀπτήσι) Simile putares *Comici* in *Pac.* vs. 99. τοὺς κοπρῶνας καὶ τὰς λαύρας καίνας πλίνθοις ἀνοικοδομεῖν, i. e. ut *Scholias* explicat, ἀποφράζει, obstruere.

Iverunt in eam quoque sententiam docti viri, Reiskius et Abresch. Non nego, quod olim ad Diodorum Siculum infitabar, ἀνοικοδομεῖν idem aliquando esse atque ἀποικοδομεῖν sive aedificando obstruere. Conlecta ab illo loca ad hanc verbi notionem sunt in *Comment. ad Constantin. de Caerimonia*. p. 252. et ab hoc *Diluc. Thucyd.* p. 356. et possunt adcessionem augeri. Verum, hunc Herodoti sermonem idem requirere, non arbitror. Regina, siccato fluvii alveo, labra sive margines eiusdem lateritio opere muniit; tum quoque gradus, quibus in flumen ex vicis descensus erat per portulas, de quibus c. 180. simili lapidum genere edurit. De obstructione aut marginum aut descensus nihil hic, neque potuit referri, nisi absurde et contra matronae consilium. Adde c. 191. et fatebere, τὰς πυλίδας non opere caementitio fuisse obstructas, sed arbitrio et conmodo civium patere et claudi solitas. WESS.

22. ταῦτα ἀπαίρεσκον) Inprudenter littera verbo detracta est, uti et VII. 5. ποίεσκατο, quod VII. 119. scribitur rectius. Ποίεσκα, φοβέεσκα, et hoc de genere plura, in usu sunt. WESS. — Quod in *Var. Lect.* scripsi, verbum ἀφαιρεῖν formā activa non esse in usu, memoria tunc me fefellerat. Praesto sunt, quamquam non ex Herodoto, tamen ex probatissimis auctoribus, usus illius exempla. Itaque apud Nostrum ἀπαίρεσκον lubens reposuerim; in *Var. Lect.* autem ad h. l. post illa verba „et tenere post eum alii:“ deletis reliquis omnibus, non nisi haec adiecta velim: „ἀπαίρεσκον tuentur nostri libri F. Pa. Pc.“ S.

24. ὡς δὲ τὸ τε ὄρυχθὲν λίμνη πλήρης ἐγγόνει) Elegans est Cl. de Pauw correctio, τὸ τε ὄρυχθὲν λίμνη πλήρης ἐγγόνει: ubi illud, quod effossum lacui erat, repletum ex flumine fuit. Geminum ἔλτρον λίμνη, superius bis usurpatum. WESS. — At correctione, si quid video, non erat opus. Naturalis verborum series haec fuerit, τὸ ὄρυχθὲν ἐγγόνει λίμνη πλήρης. Sic mox l. 27. ait τὸ ὄρυχθὲν, ἔλος γενόμενον. S.

27. ἐξάγαγε ob speciem ionicam praetuli. WESS.

CAP. CLXXXVII. 10. Οὐ γὰρ ἄμεινον) Vetus formula, qua potissimum utebantur, si quid noxium atque inutile fore, testarentur. *Hesiodus Oper.* vs. 748.

Μὴδ' ἐπ' αἰκινήτοισι καθίζειν, οὐ γὰρ ἄμεινον,
παῖδα δουδεκαταῖον - - -

ubi vide D. Heinsium, et Iac. Perizon. ad Aeliani Var. XIII. 3. Nostrum praeterea III. 71. et 82. WESS.

19. ἀπλοστός τι ἔας) Retineri potuerat ἔης, ut III. 143. IV. 151. etc. Sed placet Med. Noster II. 19. πρόθυμος δὲ ἔα ταῦτα -- πωθέσθαι. Reiskius superius [l. 14.] corrigit καὶ αὐτῶν τὸν χηρίζοντα ἐπικαλεομένων, medicina arbitraria et superflua. WESS.

CAP. CLXXXVIII. 3. Λαβυνίτου) Scripsit Λαβυνή-
του, uti c. 74. et 77. Nomen sola pronuntiandi mutatione discrepat a titulo Nabonedi, ultimi regis Babyloniorum, ut eruditi viri Vitringa, Venema atque alii ostenderunt. Opinor autem et patri, qui aliis Evilmerodachus, et avo Nebucadnezar, honorarium hunc fuisse titulum, quales in Medorum, Persarum, Babyloniorum et Aegypti regibus varii. WESS. — Conf. ad c. 77, 10. notata. S.

9. ἄμαξαι -- ἡμιόνειαι) Constans haec Codd. scriptura, si levem discrepantiam Vind. et Aroh. praetervideas, Athenaei et Eustathii consensu magis roboratur. Cl. tamen Reiskius ἡμιολίαι reformat, qui currus fuerint sescupli, sive dimidio tanto maiores ordinariis plaustris: mulos enim esse tarda animalia, neque plaustris apta. Oblitus est Homeri Ἰλ. Ω'. 266.

Ἐκ μὲν ἄμαξαν αἶψαν εὐτροχον, ἡμιονεῖην,

καλὴν, ---

tum τὰ ὄρεϊκά sive ὄρεϊκά ζεύγη, quorum in Platone, Isaeo, Demosthene, Aeschine non infrequens memoria; ne quid addam ex rebus nostrae aetatis Hispanicis et Lusitanicis. De Choaspe et eius aqua B. Brissonius Regn. Pers. I. 82. p. 122. copiose. WESS.

10. ὅποι ἂν ἐλαύνῃσι) Scribi poterit ἔπονται οἱ, ὅποι ἂν ἐλ. ex Athen. II. p. 45. v. atque ita legit Eustath. ad Od. Δ'. p. 173, 23. Clesias apud Athen. ἱστορεῖ, ὅπως ἔψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως, ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείαις, συμφέρεται τῷ βασιλεῖ. Sic corrigendum puto vulgatum φέρεται: firmant emendationem Brissonio notata de Regn. Pers. p. 80. aqua vasis recondita deportari solet quocumque se Rex moverit. Scripserat, opinor, Alex. Clemens, omissis, quae feruntur intermedia, Paedag. II. p. 185, 10. ὡς οἱ βασιλεῖς οἱ ἀνόντοι, καθάπερ καὶ τοὺς φίλους, οὕτω καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαγόμενοι: ut amicos sic et aquam secum ducentes. Ceterum ad ἐλαύνῃσι. mira

scribit Gronovius: flexus est Ionicus pro ἐλαύνῃ: quem ab Ibyci sive Reginorum norma scribendi distinguit Heraclides Eustathii ad Od. H'. p. 281, 22. λάβῃσι, λάχῃσι, -- καὶ ὅσα τῶαυτὰ οὐ ῥηγίων ἐσὶν, ἀλλὰ Ἰώνων. Modum indicativum ita scripsisse perhibetur Ibycus: hinc Ἰβύκειον σχῆμα Lesbonacti p. 179. Etymologo p. 650, 11. Sed quia, quantum memini, nusquam alibi verbum sic scriptum legitur apud Herod. ego quidem vulgatum ἐλαύνει non sollicitassem, nisi plures alterum Codices adfirmarent. VALCK. — Vide nostram Var. Lect. in qua quidem foedo errore (mediâ pag. 133.) ἰβίλῃσι pro ἐλαύνῃσι positum. S.

CAP. CLXXXIX. [2. ἐπὶ Γύνδῃ. De Gynde fluvio cf. V. 52, 26. S.]

3. διὰ Δαρδανίων) Δαρνίων Chytraeus, H. Stephanus, Cellarius probabiliter emendant; et favet aliquantisper Cod. Ask.; Reiskius Δαραιών maluit. Quorum hi ex oppido Daras, illi ex Darna, quae in Ptolemaei Geogr. VI. 1. hoc locorum tractu, nomen habent. Dardani sive Dardanes in Mediae et Mesopotamiae oris ignorantur. Ἐν Μαρτινοῖσι, uti in Ask. et saepe alias hoc tono, iustum esse, ex V. 52. et mox huius libri c. 202. adparebit. Non nescio Strabonem XI. p. 803. c. [p. 531. med. ed. Cas.] posteriore loco in Μαρτινῶν legisse videri, cuius tamen libri in vocabuli scriptura sibi non constant, uti Casaubonus ad p. 796. [ad p. 525. suae edit.] admonuit. [conf. Adnot. ad Polyb. V. 44, 9.] Quid dicemus [L. 4.] de Arch. Τίγρηι? Solet hic amnis Τίγρης in Musis scribi V. 52. VI. 20. sed patrio casu Τίγρητος, Eustathio ad Dionys. vs. 976. teste. De urbe Opi quaeremus lib. VI. 20. Vide interea Strabon. [XVI. p. 739 extr. et seq.] WESS. — δι' Ἀρμενίων scripsisse Herodotum coniecit Breiger in Commentatione de Difficilioribus quibusdam Asiae Herodoteae, quae Goettingae anno 1793. prodiit. S.

7. τῶν τις ἰρῶν ἕκπων τῶν λευκῶν) Confer VII. 55. Vertit haec de Gynde et hausto eius fluctibus equo Seneca de Ira III. 21. et Orosius II. 6. cuius haec adscribere libet: Nam cum unum regiorum equitum, candore formaque excellentem, transmeandi fiducia persuasum -- abreptum praecipitatumque merserat. Sic, Fabricio indice, plures mssti; in aliis, regiorum equorum, quo modo ex coniectura I. Broukhusius ad

Tibulli IV. 1. 141. et sua in editione *Havercampus*. Pati id possum; sed caussae, quibus inpelluntur viri doctissimi, nihil admodum urgent. *Equitem* de equo *Virgilium*, *A. Gellium*, *Minutium Felic.*, *Macrobium* et *Ecclesiasticorum* scriptorum plures usurpasse, quis ignorat? Mox [L. 11.] *Sylburgius* ad *Brisson*. Reg. Pers. III. 98. legit τοῦτο ὑβρίσαντι, qui istam ei fecerat iniuriam. WESS. — *Sylburgii* emendationem auctoritate nostri codicis firmatam vidimus. S.

19. ἦνετο μὲν τὸ ἔργον) Optime *Med.* et *Gronov.* Idem dabunt schedae VIII. 71. Verbi usus olim tritissimus. Lege, si lubet, *Aeschyli* Choëphor. 797. *Apollon.* Rh. II. 496. III. 1339. et *Poëtam* 'Ιλ. K'. 251. quaeque ibi *Eustathius*. WESS.

CAP. CXC. 9. προσαῖχοντο σιτία ἐρίων etc.) Vide *Gronovium*. [qui ad sui cod. auctoritatem provocat.] Consentit *Xenophon*, ἔχοντες τὰ ἐπιτηδεια πλείον ἢ εἰκοσι ἐτῶν, de *Babyloniis* a *Cyro* obsessis, *Instit. Cyr.* VII. p. 190. [c. 5.] WESS. — *Conf.* VIII. 20, 3. et I. 196, 6. S.

CAP. CXCI. 13 seq. εἰσαγαγὼν εἰς τὴν λίμνην, ἰοῦσαν ἔλος) Non multum aliter *Xenophon*. Sunt et in *Ieremiae* oraculis, quae *Cyri* hoc inventum et institutum manifesto praedixerunt. Vide *H. Grotium* ad eius *Vatis* cap. LI. 32. et *Camp. Vitrinam* Obs. Sacr. VI. 5. p. 298. Nota vero discrimen inter τὴν λίμνην et ἔλος, quorum hoc, stagnum terra undique inclusum, et exitu aquarum carens; λίμνη, in quam aut fluvius incurrit, aut ducta fossa cum eo coniungitur, atque iterum exit. Ita *Nitocris* τὸ πᾶν ὄρυγμα fecit ἔλος supra c. 185. et λίμνη palus est *Maeotis* c. 104. tum *Ismaris* ac *Bistonis*, quibus fluvii miscentur, VII. 109. *Στομαλίμνη*, quae ore mare excipit, in *Strabone* cum nota magni viri, lib. IV. p. 280. [p. 184. A. ed. Cas.] Neque tamen, etsi faveat discrimini *Heliodorus* *Aethiop.* I. p. 10. certum hoc et constitutum est. Noster ἔλος receptui etiam magnorum fluminum dat I. 202. IV. 51. lunge *Eustath.* 'Ιλ. T'. 220. WESS.

21. οὐδ' ἂν περιδόντες) Demiror neglectui traditum fuisse *Aldi* et *Hervagii* οὐ μὲν, cui novum ex *Arch.* robur adaccessit. Adscripserat *St. Berglerus* ex *Poëta* 'Ιλ. Δ'. 512. Οὐ μὲν οὐδ' Ἀχιλλεύς: ubi scholia οὐ μὲν οὖν. *Apollonius Rhod.* II. 48. οὐ μὲν αὐτ' Ἀμυκὸς περιήσατο, i. e. οὐ μὲν, ut *Critici*

et Hesychius explicant. Adde Euripid. *Phoen.* 1612. et ibi *Valkenarium*. Equidem parum absu[m] ab eius in integrum restitutione. WESS. — At, pro satis perspicua huius loci sententia, necessario requiri debet particula videtur: particulā μὲν vero nusquam alibi utitur *Noster*. Caeterum vide *Var. Lect.* S.

28 et seqq. τῶν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος etc.) Clarius exprimi non possunt cursorum verba, occupatam regi urbem nuntiantium, *Ieremiae* c. LI. 31. namque מִקְּזָחַי [yirb mikkazeh] divini vatis huc tendit, et τὰ περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος αὐτοῦ describit. De festo die, quo capta Babylon, non diversus abit *Xenophon*; nimius vero *Aristoteles* est Politic. III. 2. dum, capta iam tertium diem urbe, οὐκ αἰσθησθαι τι μέρος τῆς πόλεως commemorat, notatus propterea saepe. WESS.

33. οὕτω τότε πρῶτον ἀραίρητο) Videlicet a Persis, quorum rex Darius secunda eam vice occupavit, lib. III. 159. Ἀναίρητο, quod in Edd. omnibus, ab hoc occupandi [capiendi, expugnandi,] usu adeo longe deflectit, ut mirer tam diu tolerari potuisse. L. Küsterus ex schedis *Parisinis* belle instauravit in Clerici *Biblioth. Vet. et Rec.* T. V. p. 409. Ecce tibi ex *Musa* nona c. 101. ὡς δὲ καὶ τὸ τεῖχος ἀραίρητο: et VII. 83. ἡ νούσῳ ἄλλος ἀνὴρ ἀραίρητο ex *Med. Arch. Ask.* quo quidem loco antea, ut hic, ἀναίρητο. De verbi formatione consulto taceo: qui *Herodotum* trivit, in ea non haesitabit. WESS. — Quod in *Var. Lect.* ex *Wesselingii* *Ad-dendis* retuli. „ἀραίρητο *Pass. Mediceo* consentiens;“ voluerat fortasse *Parisiensi* consentiens. S.

CAP. CXCI. 8. ἡ Ἀσσυρίη χώρα) Cum tot schedis exsulent ἡ Ἀσσυρίη, et praecesserit ἡ Βαβυλωνίη, suspicio de emblemate non iniusta nata est. WESS. — Vide *Var. Lect.* ubi quod dixi *terram Assyriacam* et *Babyloniam* pro synonymis uti *Nostrum*, id perspicuum fit ex cap. 178. et ex cap. 193, 1. coll. l. 7. Quo minus caussa fuit, cur suspectum h. l. nomen Ἀσσυρίη haberemus. S.

11. Τριτάνταρχον) Sic praestat ob *Eustath.* et VII. 82. ubi *Valla* et plures *Codd.* ad eum modum, et VII. 121. consentientibus omnibus atque ipso *Mediceo*. Sit-ne vero idem *Tritantaechmes Artabani* filius [ut scribitur VII. 82. an *Artabazi*, ut hic,] non audeo, etsi confusio in Ἀφραβάδου et

Ἀρταβάζου titulis frequens, decernere. De *Artaba*, [l. 13.] Persarum mensura, ad *Diodorum* XX. 96. Μείδιμον *Noster*, sicuti alii, masculina nota ponit VII. 187. *WESS.*

15. πάρεξ τῶν πολεμιστῶν) Sic praestat. *H. Stephanus* mutavit, codicem fortasse manu exaratum secutus. De *Bucephalo Alexandri πολεμιστῆς ἀγαθός* *Strabo* XV. p. 1023. [p. 698 extr. ed. Cas.] ἵπποι πολεμισταὶ *Diodor. Sic.* II. 41. neque ignotus est bellator equus Latini poetæ. Et hæc quidem dubio carent. [Vide vero *Var. Lect. πολεμιστήρια ἄρματα* habes V. 113, 6.] Quid vero fiet his *Eustathii* in Ἰλ. Γ'. 221. ἵπποι γὰρ αὐτῷ ἦσαν δίχα φασὶν (*Herodotus*) τῶν πολεμιστῶν, ὀκτακόσιοι μὲν κήλωνες· αἱ δὲ ἀναβαίνοντες, ἐξακισχίλια etc.? Ille-ne hic κήλωνες invenit? *Tzetzes* hac eadem in re, et his quidem, κήλωνες ὀκτακόσιοι, χωρὶς τῶν ἐν πολέμοις, *Chil.* IV. p. 331. Sunt sane κήλωνες iidem ac οἱ ἀναβαίνοντες τὰς θηλείας. *Glossæ*, Κήλων, ὁ ἐπιβαίνων ἵππος, *Admissarius*. In *Hesychio* ex correctione ὁ ὀχευτῆς ἵππος. Frequentius asini equas inscendentes ad mulorum feturam. *Philo de Leg. Special.* p. 784. B. ὄνους ὑπερμεγέθεις, οὓς προσαγορεύουσι κήλωνας, ἀνατρέφουσι. In *Archilochi* fragmento ἐνοὶ κήλωνες apud *Eustath.* p. 1597, 28. [Od. p. 310, 3. ed. Bas.] Ego vero *Herodoto* κήλωνας, quippe *Eustathii* et *Tetzæ*, etiam alia ex arbitrio demutantium, interpretamentum, nego. *WESS.*

CAP. CXCI. 6. κηλωνήϊσι) Laudo *Medic.* tametsi *Pollux* κηλώνειον hinc habeat. Cur vero de vocis diversa scriptura additum a viro Cl. nihil est? Omnes, excepto *Genevensi* anni MDCXVIII., ἀντλέεται μὲν κηλωνήϊω praeferunt *Edd.* VI. 119. [sicut h. l. o breve in medio habet ms. Pa.] cui scriptioni consentit *Etymolog. M.* p. 510. et *Moschopulus* περὶ Σχεδ. p. 57. sollicite κηλώνειον, τὸ κοινῶς γεράνιον, i. e. *tollenonem*, et κηλώνιον, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὀχείᾳ, distinguentes. Facit cum illis *Libanius Declam.* XXXV. p. 799. Causa differitatis in diversa vocabuli origine est, quam *Etymologus* in κῆλον, ligno, alii in κήλων, quo de supra, invenerunt. *WESS.*

11. Νῖτος πέλις οἶκτο) Accedo *Bocharto*, *Marshamo*, *Reiskio* et aliis, hoc praeferentibus. τὸ οἶ, quantumvis in mssis quibusdam, quid huic loco prosit, non exputo. [Unde hoc invectum sit, declaravi in *Var. Lect.*] *Horrens*

Aldinum οἰκίσταται tuetur, *Observ. in Herodot.* p. 116. sed exemplis alienis. Si recordatus fuisset *Aldini* l. 151. ἡ Τενίδω δὲ μὴ οἰκίσταται πόλις, vidisset de praesente urbis situ agi, non vero praeterito et olim florente: verius tamen illic οἰκίσταται. WESS.

17. ἄριστα αὐτὴ ἰωυτῆς ἐνείκη) Per leve est, si tamen vile sit, quo suus veteri sermoni cultus integratur: αὐτὴ male edebatur. Noster c. 203. τῇ εὐρυτάτῃ ἐστὶ αὐτὴ ἰωυτῆς: et II. 149. Hippocrates Aër. Aq. et Loc. p. 284, 37. ταῦτα μὲν ἄριστα αὐτὰ ἰωυτῶν ἐστί. *Arrian.* Ind. c. 10. ἵνα περ μακροτάτῃ αὐτὴ ἰωυτῆς ᾤκισται. Alia sciens praetereo, et cupidos ad *Henr. Stephan.* de Dialect. p. 41. amando. *Strabo* de trecentesima frugis incremento, quod ager Babylonius reddebat, lib. XVI. p. 1077. D. [p. 742. D. ed. Cas.] καὶ γὰρ τριακοσιάχια λέγουσι. [τριακοσιάχια dedit nuperus Editor Lipsiensis, T. VI. p. 269.] Voluit credo τριακόσια, uti *Herodotus*; aut, quia in mssis τριακοσάχια, τριακοσιοντάχουν, quo usu ἱκατοντάχουν et διακοσιοντάχουν posuit superiore libro p. 1063. c. [p. 731. D.] et τριακοντάχουν VII. p. 478. [p. 311. B.] WESS.

23. καρπῶν ἐχόμενα) Sic iubent membranae, et iustissime. Vid. I. 120. [ibique ad l. 17. notata.] Novi haec varie mutari, qua opera in posterum supersedendum est. Statim [l. 25] ἐκ τῶν σπασμάτων ποιῶνται qui volunt, auxiliatorem *Arch.* allegare possunt. Ego hoc patrono non utor. WESS.

28. φεραπίουσι· τὰ τε ἄλλα) Hic voces istas τὰ τε ἄλλα non videtur legisse *Athenaeus* XIV. p. 601. c. quae in versum 22. reiecta suam mihi sedem viderentur recuperasse, si legeretur: τὰ τε ἄλλα, καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἐχόμενα. [Non excerpssisse illa verba *Athenaeum* adparet; non legisse, gratuita suspicio est.] Proxime sequentia hunc in modum, ex *Athenaeo* partim, restituenda iudico: τῶν γὰρ Φοινίκων, τοὺς ἔρσεις καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδίδουσι τῇσι βασιλεῦσι τῶν Φοινίκων, ἵνα πεπαίνει τέ σφι ὁ ψῆν τὴν βάλαον ἐσθύνων· καὶ μὴ ἀπορρῆν ὁ καρπὸς ὁ τοῦ Φοινίκου· ψῆνας γὰρ δὴ φερίουσι ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσεις, κατὰπερ οἱ ἔλυνθοι. [Vide *Var. Lect.*] Huc pertinent ψῆνες in *Gloss. Herodoteo*. *Hesychius*; in voc. ψνίζων, animalculum esse scribit, ὃ εἰσδύεται εἰς τοὺς ἐλύνθους τῶν σύκων, καὶ πεπαίνει αὐτούς. Vid. *Suidas*, in Ἀνερπαστος. *Zenobius* II. Prov. 23. ἐνδύμενον εἰς τοὺς σφῆνας (legerim *Herod.* T. V.

εις τοὺς ὀλύνθους ὁ ψῆν) τὸ θηρίδιον στερεοῖ τοὺτους καὶ πεπαίνει. Idem verbum πεπαίνειν in eadem re Theophrastus adhibuerat, de Caus. Plant. II. c. 12. Ut hic in Edd. sic et apud Athen. legitur [nempe olim legebatur] ἵνα πεπαίνῃται, perperam: fructus alligabantur, ἵνα ὁ ψῆν τὴν βάλανον ἰσθύνων πεπαίνῃ, ad maturitatem perduceret. VALCK. — Vide Athenaeum nostrum, lib. XIV. c. 65. et Animadv. T. VII. p. 599. S.

Ibid. θεραπεύουσι τὰ τε ἄλλα, καὶ φοιν.) Haec artius inter se aptavi, quo orationi nexus rediret, secutus iudicium Salmasii in Solin. p. 738., et qui eum exscripsit, Bod. a Stapel ad Theophrasti Hist. Plant. II. c. 9. p. 115. Idem Corn. de Pauw, et Reiskio in opinionem venit. Vide et haec, quae Bod. a Stapel corrigenda cum Salmasio censuit, neque absurde, me arbitro. Primo τούτων τὸν καρπὸν, tum ἵνα πεπαίνῃ τί σφε ὁ ψῆν τὴν etc. Quarum mutationum utraque exigua est, et ad sententiam necessaria. Et hactenus doctissimis viris libens calculum addo. Quod vero uterque Pollucem et Hesygium erroris postulant, quoniam ψῆνας, καρπὸν τῶν ἀβήνων φοινίκων explicuerunt, vereor ut iusta sit actio. Theophrastus certe, illi si rei sint, in eodem luto haeret, Epist. XVIII. in amore palmarum secutus Achillem Tatium lib. I. de Clit. Amor. p. 57. neque omni a lapsu immunem. Maius est, quod Herodoto inpingitur: de culice, qui e mascula palma in feminae fructum intret, ut dactylum ad maturitatem perducatur et is tenacius haereat, monstro simile esse: quod in caprificatione usus introduxerat, id Historicum transtulisse imprudenter ad palmas: audiendum esse Theophrastum, doctum sua in arte hominem. Gravis accusatio. Ego vero Herodoto patronum dabo virum eruditum Iulium Pontederam, qui Bodaei a Stapel criminationes doctissime dispulit, ostenditque palmis per orientis plagas fructiferis, ne palmulas ante maturitatem amittant, per hos culices, sive τοὺς ψῆνας succurri. Herodotum testem fuisse oculatum, Theophrastum ex aliorum narrationibus de palmarum coniugio scriptitasse, Antholog. [sive de Floris natura, Patavii 1720.] lib. II. 32. p. 168. WESS. — Pluribus haec exsecutus est Larcher in Notis ad h. l. S.

CAP. CXCIV. 6. νομέας ἱρίης ταμώμενος) Vide I. Brodaeum lib. I. Miscell. c. 10. et P. Leopardum Emerid. XIII. 13. qui Baiffum ac Vallam comiter in viam revoca-

runt. De *sutilibus navibus culte Antiphilus Anthol. I. 57. p. 116.* [Analect. Brunck. T. II. p. 176. n. 27.] WESS.

12. βίλους Φοινικίους κατάγ. οἶνου) *Adstipulor doctis viris, qui cum Valla Φοινικίου corrīgunt.* Frequens in oriente id vini genus. *Xenophon Κύρου Ἀναβ. I. p. 54. Ed. Hatchins. οἶνον ἐκ τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ Φοίνικος adpellat. Noster suo more Φοινικίον II. 86. III. 20. Supra [I. 11.] ἀπιάσι cur deterius τῷ ἀπιείσι Med. habitum fuerit, non capio. Vide II. 86. WESS.*

18. ὅως ζῶδες ἔνισσι) Sic oportuit. Ζῶς Graecae dialecti formam non habet. Si σῶς fuisset, servassem. *Noster IV. 76. ἢ σῶς καὶ ὕγις ἀπονοστήσῃ* et saepe Attici scriptores, *Sophocles Oed. Colon. 1205. Euripid. Hecub. 994. Plato Phaedon. p. 87. B. Vide Eustath. in Hom. p. 957. [p. 940. ed. Bas.] et Thomam M. in Σῶς. WESS.* — Equidem ne σῶς quidem probaturus eram, quod profecto non erat huius loci. S.

21. ἀπεικέρυξαν) Quantillum erat litera transposita scripsisse ἐπανεκέρυξαν: *insuper sub praecone vendebant: postquam nempe διαθίωται τὸν φόρτον, - - - τὴν καλὰ μὲν πᾶσαν ἐπανεκέρυξαν.* A Gronovio vulgatum [nempe ἀπεικέρυξαν, quod in *Var. Lect.* adnotare oblitus eram] cum ἀπειμπαλεῖν comparabat Clar. Abresch, *Diluc. Thuc. p. 584. ἐγκηρύσσειν* tamen Graecum esse mecum, opinor, negaturus: *Thucydideum ἐπανήπων* e lib. VI. c. 60. ab Hesychio et Suida enotatum, ad nostrum illud aptius respondet. Maxima voce utentes saepe dicuntur ἀναφωνῆσαι, ἀνακηρύσσειν, ἀναιπεῖν. De praecone res vendendas proclamante ἀνακηρύσσειν bis adhibuit Herod. I. 196. Nostro tamen loco si Codices conspirarent in ἀπεικέρυξαν, causae nihil esset cur repudiaretur verbum, interdum significans *per praeconem vendere*, vel vendenda voci subicere praeconis, ὑπὸ κήρυκος vel ὑπὸ κήρυκι πωλεῖν: velut apud Demosth. contr. Aristocr. p. 436. §. 325. [p. 687, 23. ed. Reisk.] et in versu Comici Platonis, qui sic scribi debuerat ap. Harpocr. in voce, Σκευάρις δὲ κλέψας ἀπεικέρυξ ἐκ Φέρων. Menandri ἀπεικέρυξεν Ammonius in voc. Κηρύξαι explicat ὑπὸ κήρυκι ἐπώλησε. Lysiae forte restituendum isto sensu verbum frequentat in *Βίων πράσει* Lucianus. VALCK. — Veram esse scripturam ἀπ' ὧν ἐκέρυξαν, quam noster cod. F. obtulit, neminem qui paulisper Herodotum triverit, dubitaturum esse confido. S.

CAP. CXCIV. [1. seq. κιθῶνι ποδ. λινῷ. *Lineas vestes* ab Herodoto dici non modo quae ex lino, sed et quae ex gossypio confectae erant, quum alii viri docti observarunt, tum Heeren in *Ideen über die Politik -- der alten Welt* T. I. p. 137. Caeterum simillimus Aegyptiorum vestitus apud Nostrum, lib. II. c. 81. S.]

2. εἰρήνην κιθῶνι) Bene Ask. Scriptor ipse VII. 91. καὶ κιθῶνας εἰρηνίους ἐνδεδυκότες. Adde πῖλους εἰρηνίους IV. 73. et II. 81. Non adiungo, Strabonem omnia haec suo sermone repraesentasse lib. XVI. p. 1082. A.; id monere debeo, restitutam in integrum Aldi et plurium schedarum scripturam esse. Quod Medic. dedit, hiulcum est, neque habet περιβαλλόμενος et ἔχων suum sibi fulcrum. [immo verbum ἐπινδύνει, fulcrum satis commodum. Vide *Var. Lect.*] Solet Herodotus creberrime a plurali ad singularem numerum pergere et ad priorem reverti, uti c. 197. Mos idem aliis. Ecce ex Hesiodi Aspid. vs. 253 et seqq. de Parcis ὃν δὲ πρῶτον μεμάρποιεν -- ἀμφὶ μὲν αὐτῷ βάλλ' ὄνυχας μεγάλους -- αἱ δὲ φρίνας etc. Quae huius loci structurae adcurate respondent. Poëtae deest ἐκάστη, cuiusmodi vox et hic ad sententiae complementum advocanda est, ac saepe aliàs. WESS.

CAP. CXCVI. 4. ὡς ἂν αἱ παρθένοι etc.) Legendum puto vel ὥν ἂν, aut, si quis illud praeferat, τοῖσι ἂν αἱ παρθένοι γυνόιστο γάμων ὥραιαι. Legitur lib. II. 85. τοῖσι ἂν ἀπεγίνεσθαι ἐκ τῶν οἰκητῶν ἀνθρώπων. De puellarum hoc apud Assyrios mercatu Nicolaus agit Damasc. Stobaei p. 293, 16. Aelian. Var. Hist. IV. [c. 1.] p. 328. et ibi Perizonius. Σαυρομάται περὶ πότον τὰς θυγατέρας πιπράσκουσι, Zenobius Prov. V. 25. VALCK. — Vulgatum ὡς ἂν, quod tenent libri omnes, percommode tueri locum suum poterit. S.

14. ἐπίγαμοι, οὗτοι δὲ εἶδος etc.) Duae si transpicerentur voculae, meo quidem iudicio rectius ista cohaererent, hunc in modum scripta: ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσπον ἐπίγαμοι, οἳ δὲ εἶδος μὲν οὐδὲν εἰδόντο χρηστοῦ, οὗτοι αὖ χρήματα τε καὶ αἰσχρόνας παρθένοισι ἐλάμβανον. VALCK. — Fluit multo lenior oratio, si coniecturam amplectaris. Reiskius maluit ἐπίγαμοι, οὐ μὲν τοι γ' εἶδος οὐδὲν εἰδόντο χρηστοῦ, οἳ δ' αὖ χρήματα etc. WESS. — At et perspicua satis est vulgata scriptura, et mirifice convenit stylo Herodoti: quare, in librorum potissimum consensu, sollicitari non debet. S.

16. ὡς γὰρ δὴ διεξέλθοι ὁ κήρυξ) Vulgatum ὡς γὰρ δὴ οἱ ἐξέλθοι ὁ κήρυξ πωλείων mihi certe non placet. VALCK. — Reiskius corrigit sicut ante eum St. Berglerus, ὡς γὰρ διεξέλθοι ὁ κήρυξ: quo sententia paullo sit expeditior. WESS. — Et luculenta et necessaria haec nobis visa erat emendatio, Wytttenbachio etiam probata in Notis ad *Selecta* etc. p. 354. Particulam δὴ tamen cum Reizio tenendam putavi. Potuerat dein scribi διὰ τῶν εὐειδεστάτων, qua structura utitur Noster III. 11, 12. sed perinde etiam cum accus. casu construi idem verbum potuit. S.

27. οὕτω ἀπαγισθαί) Praeclare Medic. quamquam et sua venus est in lectione schedarum Ask. ἀν' ἀγισθαί, a qua non multum Aldus recedit. [Vide *Var. Lect.*] Tritum est οὕτω in sententiae consecutione. Noster II. 92. ἐν κλιβάνῳ διαφανίᾳ πιζαντες, οὕτω τρώγουσι: quibus usus est Georg. Raphaelius ad *Act. Apost.* xx. 11. Alia conduxit Io. Taylor in *Demosthenis* Midianam p. 193. [in *Appar. Reisk. Vol. I.* p. 628.] WESS. — Sic Noster I. 94, 22. II. 100, 8. et frequenter alibi. In *Cebetis* Tabula c. 19. nostrae ed. iunguntur εἴτα οὕτως, sequente ἀν' particula, ut h. l. S.

30. ὁ μὲν νῦν κάλλιστος νόμος etc.) H. Stephanus hic praepostere quaedam collocata in Graecis esse exemplaribus putavit; sensum esse: *Et haec quidem apud illos honestissima consuetudo erat, ne iniuria illas afficerent, neque in aliam urbem abducerent. Verum ad haec usque tempora non permansit.* Cum quo non facio. Graeca bene habent. Quae sedem ille migrasse opinatus est, sua statione everti non possunt. Scripserat, licuisse ἐξ ἄλλης ἐλθόντα κάμης τὸν βουλόμενον ὀνέσθαι. Itaque aliorum emtae abduci poterant, ac sic iniuriis adfici: praeterea occupata urbe ab inimicis, eius rei amplior copia. Quare tenuiores καταπορνύειν τὰ θήλια τίνα maluerunt, prorsus uti Lydi I. 94. WESS.

CAP. CXC VII. 1. Δεύτερος δὲ) Haec apta et nexa sunt cap. 196. init. ὁ μὲν τοφώτατος ὄδι: quali periodo longiore et alibi utitur. Post pauca [l. 5.] Reiskius, εἴ τις ἢ καὶ αὐτός -- ἔπαθε: nulla gravi caussa. Plutarchus eadem in re, εἴ τι πρόσφορον ἔχοι παθὼν αὐτὸς ἢ παθόντα διαραπύσας, T. II. p. 1128. E. Adde Strabonem XVI. p. 1082. [p. 746. Cas.] Nostri aemulatorem. Rudia medicae artis primordia tali ex veterum more haud pauci repetunt. Nomina-

vit nonnullos *Almelovenius* ad *Strabonem*, alios *Davisius* in *Max. Tyrii* Diss. XII. p. 540. WESS.

CAP. CXCVIII. 3. περί θυσίῃμα καταγιζόμενον ἔστι) *Etsi πρὶ καταγιζῶν* II. 47. posuerit, certae sunt schedae veteres, et iusta *Gronovii* opera. Alioqui locus *Heinsianae* coniecturae, qua παρὰ θυσίῃμα voluit, obportunus esset. Dedit eam *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. Adtigit et haec *Strabo* XVI. p. 1081. [p. 745. ed. Cas.] Io. autem *Spencerus* hunc et non dissimilem lustrationis in *Hebraeorum* iure ritum ex *Aegypto* arcessit, suo tamen arbitrio et sine teste, *Leg. Hebraeor.* lib. I. 8. p. 257. Egregie *Theano* rogata, ποταία γυνὴ ἀπ' ἀνδρὸς καθαρεύει, ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, ἐπεὶ, παραχρῆμα' ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε, in *Stobaei* Serm. LXXII. p. 443. et *Diogen. Laërt.* VIII. 43. cum *Menagii* observatione. WESS.

CAP. CXCIX. 8. στίφανον --- θώμυργος) *Strabo* θώμυργι δ' ἱστῆται ἐκδοτῇ, hoc ex loco, XVI. p. 1081. c. Referunt huc, neque iniuria, ex *Epistola*, quae *Ieremiae* tribuitur, versum 43. αἱ δὲ γυναῖκες περιβήμεναι σχοινία ἐν ταῖς οἰαῖς ἐγκάθονται. Conveniunt egregie, et turpem harum muliercularum morem describunt; uti copiose docuit *Nic. Bondt* V. C. in docta Dissert. ad eam *Epistolam*, quam me suasore scripsit et duce defendit. Θώμυργος sunt σχοινία. Quod *Noster* I. 26. de *Ephesiis*, urbem suam *Dianae* consecrantibus, ἐξέβαρτες ἐκ τοῦ νοῦ σχοινίον ἐς τὸ τεῖχος, id *Polyaeno* VI. 50. θώμυργας συνάψαι τοῖς κίονι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης, pariterque *Aeliano* Var. Hist. III. 26. WESS. — *Vittam* sive fasciam in funiculi modum tortam intelligebat *Heyne* in commentatione *De Babyloniorum* instituto religioso, ut mulieres ad *Veneris* templum prostarent; inter *Commentationes* Societ. Reg. Götting. T. XVI.

11. διέξοδοι πάντα τρόπον ὁδῶν ἔχουσι) πάντα τρόπον διανέχουσι, i. e. διήκουσι, Cl. *Reiskius*, quem sua correctione frui patior. WESS. — Vocabulo τρόπος de directione qua ducitur linea etiam alibi utitur *Noster*. Potest autem constructio istorum verborum duplici modo intelligi: sive, ut accusativi πάντα τρόπον pendeant a verbo ἔχουσι, quemadmodum II. 108, 13. dictae videri poterant διώρυγες -- παντοῦς τρόπους ἔχουσαι: sive potius, ut verbum ἔχουσι, absolute positum intelligatur, tendunt, directi sunt, ducti sunt transitus, sicut c. 180, 12. 181, 12. et saepe

alibi; quo ita posito, consequens est, ut πάντα τρόπον intelligamus κατὰ πάντα τρόπον, quomodo c. 189, 17 seq. habemus διάρυχας - - - τετραμμένους πάντα τρόπον. Vocab. ἰδῶν si hinc abesset, nemo desideraturus erat: neque tamen opus est ut ei hic locus invideatur. S.]

[16. Μύλτα) Conf. cap. 131, 12. ibique notata. S.]

23. ὅσαι μὲν νυν ἰδέος τι ἱκαμμέναι εἰσι) Vertebatur, quotquot forma et procéritéate potuerunt aliquos capere, ex ἱκάπτουμαι: sed qui id fieri possit, fateor me ignorare: debuit sane Herodotus, hoc si voluit, alia verborum structura sententiam declarare: praeterea VIII. 105. παῖδες ἰδέος ἱκαμμένοι, pueri sunt forma praediti, quales et hae mulierculae. Laudo tamen Medic., quem levi auxilio iuvabam olim, πεπαμμένοι legens. Sunt ἰδέος πεπαμμένοι, quae pulcritudinis possessionem, ut sic dicam, habent, sive forma elegante instructae. Hesychius πεπαμμένος, κακῆμένος. Sic πεπαμμένος νόσον, de aegro, Aeschylō Agam. 844. et Φρόνημα παῖσι δόθειον πεπαμμένη, Choëph. 189. In Philostrato, Vit. Apoll. VIII. 26. p. 307. de Scythiis, οἰκίας τι ἐπὶ τῶν αἰμαξῶν πίπτουσαι: scribi oportuerat πίπανται: quae enim adscripsit Cl. Olearius, aliena sunt. Ἀνθρωπον πολλὰς οἰκίας πεπαμμένον dabit Themistius Or. XXIV. p. 307. A. Neque suspicioni diversior nocebat casus: cui Pempeli succurrebat fragmentum in Stob. Serm. LXXVII. p. 460. σιμονὸν γὰρ τε καὶ Θέλας φύσις πεπαμμένον αἰμὴν τὸ τῶν φυτταντῶν ἰδρυμά ἐστιν. Nunc coniecturae non admodum indulgeo. Ἐφῆμνται sive ἱκαμμέναι ἰδέος vi verbi ἐφῆσθαι erunt formosae, quae speciem sibi aptam et quasi connexam habebant. Convenit, quod hac origine manavit, Coelum stellis fulgentibus aptum ex Ennio, et Lucretii vestis purpurea, atque auro signisque ingentibus apta. Plura Cario in Gellii I. 15. Mox ἀπαλλάσσονται refixi; sic enim plerumque solet. WESS.

[26. τρίτεια καὶ τετραῖτα - - χρόνον) Non continuum tempus indicari coniebat Heynius l. c. p. 33. sed certos fuisse dies festos, quibus ad religionem solvendam templum adirent mulieres. S.]

27. καὶ τῆς Κύπρου etc.) In more illic habebant, ἱταρισμῷ τὰς ἰαυτῶν κόρας ἀφοσιῶν, uti Athenaeus loquitur lib. XII. 3. p. 516. B. Non repeto, quae de Amathusiis Paphiisque Io. Meursius conduxit, Cypri lib. I. 8. et II. 15. WESS.

CAP. CC. 6. σῶσι διὰ σινδόνος) Incernunt per linteam, ut recte cepit P. Leopardus, Em. VII. c. xi. Huc respiciens *Etymologus* p. 710, 41. Ἡρόδοτος, inquit, τοῦ σῶ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν Σῶσιν, ἀντὶ τοῦ σήθουσι. Reperiuntur et νῶσιν, ἀντὶ τοῦ νήθουσιν, et alia huius generis apud Atticos plurima. VALCK.

CAP. CCI. 5. ἀντίον δὲ Ἰσσηδόνων) Confer lib. IV. 26. Turpis error Philostrati est, Heroic. c. 5. p. 704. ubi ἑλάσας γὰρ Κύρος ὑπὲρ ποταμὸν Ἰστρον ἐπὶ Μασσαγίταις τι καὶ Ἰσσηδόνας etc. quasi ultra Istrum atque in ipsa Europa Massagetarum et Issedonum sedes fuisset. Adde *Ammianum* XXIII. 6. in simili luto haerentem. WESS. — Conf. Cellarii Geogr. Ant. III. 21. p. 837. S.

CAP. CCII. 1. Ὁ δὲ Ἀράξης λέγεται καὶ μέζων καὶ ἐλάσσων εἶναι etc.) Nescio quid Cl. Reiskium inpulerit, ut in priore καὶ nomen magni et clari fluvii abditum esse decreverit. Potest utique omne flumen certa quadam ratione minus alio et maius esse. Verum id Noster spectasse non videtur: narrat diversas discrepantium opiniones, quarum aliae maiorem Istro, minorem aliae Araxem perhibebant. [forsan, quod alii alium fluvium Araxen intellexissent.] Namque omnia, quae de eo amne prodidit, ex auditione accepit, minime fida; tametsi, uti videtur, ipsius Araxes sit Rha sive Volga. Vide *Ionae Hanway* Itinera, lib. I. 10. WESS. — Vide mox ad l. 16. S.

9. πῦρ ἀνακαύσονται) Herodoteum est πῦρ ἀνακαύσασθαι. Hinc, ut suspicor, edoctus istum adtigat Massagetarum morem *Max. Tyr.* XXVII. 6. νήσαντες πυρὰν, θυμιῶντες εὐώδεις βοτάνας, περικαθίσαντες ἐν κύκλῳ τῇ πυρᾷ, ὥσπερ κρατῆρι, εὐωχοῦνται τῆς ὀσμῆς etc. Ad quem locum *Dionis Chrys.* verba *Dan. Heinsius* excitavit p. 61. Similis quaedam Scytharum consuetudo memoratur *Herod.* lib. IV. c. 75. VALCK.

11. καταγιζομένου τοῦ καρποῦ) Optime *Med.* et *Ask.* Vitium, quod *Aldinum* occuparat, odoratus *H. Stephanus* est in *Vocib.* *Herodot.* et *Iungermannus* ad *Polluc.* I. 26. *Herodotus* secum consentit, [sic enim I. 183, 11. et alibi.] sermonisque usus adstipulatur. *Aelianus*, de *Animal.* X. 50. πολλῶν δὲ ἐκ' αὐτὸν καταγιζομένων θυμάτων - - - ἐξάπτεται: et *XIII.* 21. τοῦ δέρματος παρὰ τὸν ὀλίγον καθήγγισεν ἐπὶ σπυρὶς. *Iunge*

Platonem in *Critia* p. 119. fin. et agnosces *Serranum* errare. WESS.

16. Ὁ δὲ Ἀράξης ποταμός (ἢ μὲν etc.) Carpit haec *Strabo* XI. p. 803. [p. 531. ed. Cas.] quaedam *Nostro* ad-fingens, quorum ille auctoritatem defugit. [*Strabonis* verba haec sunt: φησὶ γὰρ (sc. *Herodotus*) ἐν *Ματιανῶν* αὐτὸν *ἵστανται*, εἰς *τὴν* *Τατάραν* ποταμὸς *σχεῖσθαι*, *μετὰ* δὲ *Σκύθης* καὶ *Βακτριανῶς*. Tum adiicit *Strabo*, *Callisthenem* quidem in his secutum esse *Herodoti* rationem.] In *Araxis* fluvii ortu credibile fit, *Herodotum* esse falsum. Si fontes fuerint in *Matienis*, oportet *Mediae* [aut *Armeniae*] flumen illud detur. Longe vero extra *Mediae* fines *Massagetæ*, *Issedones* et *Scythæ*, quos eiusdem amnis accolas *Diodorus* II. 43. statuit, habitarunt: praeterea in omni *Media* nullum eiusmodi flumen, quod tot ostiis *Caspio* mari iungatur. Congruunt pleraque omnia, si *Matienos* montes excipias, fluvio *Volgae*, qui et amplissimus et diversis oribus in *Caspium* mare exoneratur. Ostia ad octoginta et amplius, quae insulas ingentes incingunt, memorat *Ampl. Nic. Witsenius* in *Tartariae* Descriptione Belgica p. 700. Amnis olim *Ros*, *Ras*, *Aras* adpellabatur; unde Graecorum Ἀράξης, quo etiam titulo plures orientis fluvii insignes sunt: de quibus, sicuti et de hoc *Araxe* sive *Volga* *Ampl. Boucherius* Diss. *Herodot.* cap. 18. p. 190. et prior eo *Th. Sig. Baierus* in *Origin. Scythic.* Commentar. *Petropolit.* T. I. p. 393. Id mirum accidit, animadversum non esse verborum, in *Aristotelis* *Meteorol.* I. 13. [T. I. pag. 545. ed. Du Val.] transpositionem, factumque adeo, ut nunc ibi *Araxes*, cuius partem perhibet *Tanaim*, derivetur ex *Indiae* monte *Parapomiso*, errore mirifico. Verum *Philosophi* verba, καὶ ὁ Ἀράξης τοῦτον δ' ὁ Τάναϊς ἀποσχίζεται μέρος ὃν εἰς τὴν *Μαιώτιν* *Λύμην*, collocata olim fuerant post *Caucasi* montis mentionem et amnium inde devolventium, ante voces καὶ ὁ Φάσις. Postulare seriem rei et orationis eam verborum istorum migrationem, agnoscet qui *Philosophum* consuluerit. Mihi longiori esse non licet. WESS. — Quod de *Aristotelis* loco obiter *Wesselingius* monuit, id vellem expensum excussumque fuisse a doctissimo de *Sainte-Croix*, *Philosophi* verba citante in *Exam. Crit.* etc. pag. 693. sed satis ibi habente monuisse, errorum illa

plena esse. Mihi videtur *Aristoteles* illum falso nominatum a Macedonibus *Tanaim*, qui *Iaxartes* erat, (de quo conf. quae olim ad *Polyb.* X. 48. notavimus) cum vero *Tanai* confudisse miscuisseque. Ad *Araxen* fluvium quod spectat, *Nostro* hic et alibi memoratum, diversissimas in partes viri docti abierunt. Libro IV. quidem cap. 11. ubi *Scythae* *Asiam* olim incolentes, a *Massagetis* pulsī, traiecto *Araxe* fluvio in fines *Cimmeriorum* abiisse memorantur; ibi *Heerenio* adsentior (*Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. I. pag. 885.) vix posse de alio fluvio quam de *Volga* cogitari. At, usque ad *Wolgā* penetrasse *Cyrum*, parum est probabile: et post *Wesselingium* nemo, quod sciam, nisi *Larcherus*, hunc *Araxen*, de quo h. l. agitur, qui *Massagetarum* fines a *Cyri* imperio disterrinauit, *Wolgā* intellexit. Extant super hoc *Herodoti* loco disputationes trium Academicorum *Parisiensium* in *Hist. de l'Acad. des Inscript.* T. XVI. p. 69-85. Horum unus *De la Nauze* p. 69 seqq. contendit, et hic, et IV. 11. et IV. 40. ubicumque *Araxen* fluvium *Herodotus* memorat, nulum alium ab eo dici, nisi *Armeniae* fluvium, geographis omnibus sub hoc nomine cognitum, qui ab occidente in *Caspium* mare influit. Cui duo alii docti viri, *De Guignes* ibid. p. 76 seqq. et *Danville* p. 79 seqq. firmissimas opposuerunt rationes; quibus iam olim persuasi, quum alii, tum *Is. Vossius* ad *Melan* III. 5. p. 803. et *Cellarius* *Geogr. Antiq.* III. 21. p. 829. evicerant, ad orientem *Caspīi* maris quaerendum hunc *Herodoti* *Araxen* esse. Ac hi quidem omnes *Ozum* fluvium hunc esse statuerunt. Rectius vero *Heeren* l. c. pag. 912. (quum aliis rationibus motus, tum quod *Ozus* apud *Nostrum* *Aces* est, III. 117, 8.) fluvium magis septentrionalem *Iaxarten* h. l. intelligit: cum quo congruit, quod ad *Iaxartem* a *Cyro* conditum oppidum memoratur, cui *Κυπρόχαρα* nomen; de quo *Cellarius* pag. 834. et 836. Atque in eandem partem (*Iaxarten* hic esse intelligendum) *Danvillius* etiam inclinabat l. c. p. 84. et *Géogr. Anc.* T. II. p. 308. qui etiam in *Tabula Orbis antiqui* anno 1763. edita lacum illum ab oriente maris *Caspīi*, hodie sub nomine *Aral* notum, hoc titulo insignivit, *Paludes recipientes Araxem apud Herodotum*. Eiusdem sententiae patronum se professus etiam est solertissimus *Geographus*

Barbié Du Bocage, (in *Commentatione Examini critico etc.*, auctore de *Ste-Croix* adnexa, p. 829.) aitque secum sentire celeb. *Rennel*; cuius librum *Geographica Herodoti* illustrantem mihi praesto non esse doleo. Quo magis miratus sum, quum *Mannertum*, virum de notitia orbis antiqui praeclare meritum, vidi cum Parisiensi olim Academico *De la Nauze* facientem, contendentemque et hic et alibi, ubicumque *Araxen* nominat *Herodotus*, *Armeniae Araxen* esse intelligendum, T. IV. pag. 87. et 90. et T. V. Part. II. pag. 209 seqq. Qua quidem in sententia etiam doctissimum *De Ste-Croix* fuisse, ex *Larcheri* ad h. l. annotatione intellexi. Quibus hoc unum aliquatenus favere videri poterat, et ne id quidem magnopere, quod in *Matienis* ortum capere *Araxen* ait *Noster*: qui scilicet hac in re Armenium *Araxen* cum altero illo, qui *Iaxartes* est, confudisse videtur. Nam, quod ad aliam rationem spectat qua illi nituntur, quod apud eundem *Nostrum* IV. 40, 6. ὁ Ἀράξης ποταμὸς dicitur ῥέων πρὸς ἥλιον ἀνατέλλοντα, quod vulgo interpretantur contra solem orientem fuisse, quam et ego versionem imprudens secutus sum; potuerant quidem per se verba Scriptoris in istam accipi sententiam, quemadmodum apud eundem v. gr. IV. 49, 3. et 10. et 12. ῥέοντες πρὸς βορρῆν ἄνεμον dicuntur fluvii versus septemtrionem decurrentes: eaque interpretatione adducti etiam duo ex Parisiensibus Academicis quos supra nominavi, *De Guignes* et *Danville*, hactenus adsensi sunt collegae, ut isto loco, IV. 40. de Armenio *Araxe* loqui *Herodotum* censerent. At res ipsa docere poterat, falsam ibi esse istam interpretationem, reddendaque ibi graeca verba his latinis debuisse, ad orientem (sive, ut latine rectius dicam, ab oriente) fluens, nempe ab oriente Caspii maris. Sic sane ibid. IV. 40, 3. τὰ πρὸς ἥῳ τε καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα, sunt regiones ad orientem (in partibus orientalibus) sitae: eademque notione I. 201, 4. αἱτ εἶθνος οἰκημένον πρὸς ἥῳ τε καὶ ἥλιου ἀνατολῆς. Et c. 204, 1. et 3. habes τὰ μὲν πρὸς ἐσπέρην τῆς θαλάσσης ταύτης, et τὰ δὲ πρὸς ἥῳ τε καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα, qua parte sedes sunt *Massagetarum*, quos *Araxes* fl. a Cyri ditione separat. cf. c. 206, 11 seq. Similiter *Πυρετός* fluvius, IV. 48, 10. unus ex illis quinque qui e *Scythia* decurrentes (adeoque a septemtrione) in *Istrum* influunt, dicitur πρὸς ἥῳ ῥέων, non quod

versus orientem dirigatur eius cursus; sed quod ille magis, quam caeteri *ad orientem, ab oriente sit*, et in ea parte Istri, quae maxime orientem spectat, in hunc fluvium incidat; contra Tiarantus *ibid.* memoratur *magis ad occidentem vel ab occidente esse*, πρὸς ἐσπέρης μάλλον: nam πρὸς praepositio ista notione promiscue cum genit. et cum acc. casu construitur, ut IV. 17, 11. et 13. IV. 122, 8. et frequenter aliàs. Denique de verbo *ῥέειν* observemus, quum *ῥέειν* dicitur fluvius, non continuo de *cursu fluminis*, et de *directione* cogitandum esse *qua flumen decurrit*: sed quemadmodum, ubi de situ oppidi vel regionis agitur, καίται dicimus, aut ὤκηται, aut simile quid; sic quum de *fluvio* quaeritur *qua parte, quave in regione sit*, in hac aut illa regione *fluere* (ῥέειν) illum dici. Priori verbi notione dicendum erat *ῥέων ἀπὸ ἡλίου ἀνίσχοντος*, posteriori notione nullo incommodo eandemque in sententiam dici potuit *ῥέων πρὸς ἡλίου ἀνίσχοντα*. Est vero praeterea in hoc loco, in quo versamur, aliud quidpiam quod viros nonnullos doctissimos, et in his ipsum *Wesselingium* nostrum, aliquatenus turbavit; scilicet quod verba illa (l. 18.) στόμασι δὲ ἐκέρχεται τρισράκοντα (ubi quidem de numero dubitatio quaedam subnasci poterat) ita interpretati sunt, quasi *Herodotus* diceret, *per quadraginta ostia in mare Caspium influere illum amnem*: quod quidem prorsus contra est, quum diserte ille doceat, *caeteros alveos in paludes et lacunas exire, nonnisi unum in mare influere*. Ex quo satis adparet, ἐκέρχεται non de ostiis in mare se exonerantibus debere accipi, sed de rivis e quadraginta orificiis scaturientibus et magna vi erumpentibus. Sic ἐκέρχεται ἐκ μυχῶν παγῶν apud *Pindarum*, *Pyth. I. 40. S.*

23. *ῥέει διὰ καθαροῦ*) Insolens haec dictio visa nonnullis fuit, mihi nullo modo. Omnia amnis ostia, praeter unum, in paludes et stagna lutosa evolvebantur: illud διὰ καθαροῦ, videlicet τόπου, labebatur, minime turbidum et limosum. Tale de *Borysthene* IV. 53. *ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι*. Neque dissimile, si dicendi genus adtendas, *βῆναι ἐν καθαροῦ* *Sophocleum*, *Oedip. Col. 1646.* et *Homeri* *Ἰλ. κ'. 199. ἰδριδῶντο ἔν καθαροῦ*: tum *Ἰλ. ψ'. 61. Restitutum in pristinam stationem paullo supra* [l. 20. conf. *Var. Lect.*] est *κατοικίσθαι*. Vide *Horrei* *Observ. Herod. p. 115. WESS.* — *δοῖ*

καθαροῦ commodius intelligetur per loca ubi nullum obstat impedimentum. Conf. VII. 183, 6. et Aristoph. Eccl. 320. S.

24. ἡ δὲ Κασπία θάλασσα etc.) Verissime Noster, cui paria facit Aristoteles Meteorol. II. 1. et Diodorus Sicul. XVIII. 5. Ceteri fere omnes ex oceano septemtrionali Caspium mare influere tradiderunt, imprudenter horum ducum vestigia deserentes. Vid. Casaubon. in Strabon. XI. p. 773. [p. 507.] Vossium ad Melam III. 5, 16. Πᾶσαν [l. 26.] revocavi in suam sedem. WESS.

CAP. CCIII. 6. καὶ πλεῖστέ μιν ἵσταντο) Gronov. bene. Aristoteles de Caucaso: Meteorol. I. 13. ὁ δὲ Καύκασος μέγιστον ὄρος --- καὶ πλεῖστέ καὶ ὕψι: tum post pauca τοῦ δὲ πλεῖστος (σημαίνει) ὅτι πολλοὶ ἔχει ἰδρας, ἐν αἷς ἔθνη κατοικοῦν πολλά. Quem philosophi locum adscripserat et Berglerus. Nec convenit tamen omni ex parte. Aristoteles πλεῖστος retulit ad incolementium multitudinem et sedes. Noster latissimam eius amplitudinem et vastitatem spectavit. Mox cap. 204. πεδίαν ἐκδέχεται, πλεῖστος ἀπειρον ἐς ἀποψιν: et IV. 123. Statim [l. 8.] τὰ πολλὰ πάντα artissime iunxi, uti lib. II. 35. WESS. — Nempe olium importune post πολλὰ comma erat insertum. Poterant autem τὰ πολλὰ πάντα videri ἔθνη dici, quomodo nos cum aliis accepimus: rectius vero absolute et adverbialiter posita illa formula τὰ πολλὰ πάντα accipietur, ut τὰ πολλὰ idem valeat ac ὡς ἐπὶ πολὺ, plerumque, ut plurimum, plurima ex parte, et adiecto vocab. πάντα, longe plurimum, longe plurima ex parte; scil. nullā fere aliā re vitam sustentant, nisi fructibus sylvestribus. Conf. Schaeferum ad Bosii Ellips. p. 427 seq. et qui ibi laudatur Hemsterh. ad Luciani Dial. Mort. I. 2. Conf. Nostrum V. 67, 6. S.

11. ζωὰ ἰωυτοῖσι ἐς τὴν ἰσθῆτα ἐγγράφειν) Herodoto, sicuti Eustathius monuit in Iliad. p. 626. [p. 481, 6. ed. Bas.] ζωὰ γράφειν et γράφεισθαι ex vetere more est pingere, uti IV. 88. Hoc si valeat, variis coloribus et picturis vestes infecerunt Caucasii. Strabo in eam sententiam verba transtulit, τὴν δ' ἰσθῆτα ποικίλλουσιν ἐπιχρίστοις φαρμάκοις, δυσὲς τῶν ἔχονσι τὸ ἄνθος, lib. XI. p. 781. [p. 513. ed. Cas.] Sed dubito, an iure fecerit. WESS. — Ad Massagetas retulit Strabo quae de Caucasiis hic tradit Noster. Caeterum, cur dubitaret Wesseling. recte-ne sententiam verborum

Herodoti expresserit, non video. ζῶα ἑγγράφειν perapte uno verbo περιάλλειν potuit reddi. ζῶα figuras dici et imagines cuiuscumque generis, supra ad c. 70, 5. monui. Priscus vocabuli usus etiam sequiore aetate in nomine ζωγράφος, pictor, superfuit. Apud Polyb. XXXI. 3, 10. ζῶνται dicuntur vestes pictae, variegatae. S.

CAP. CCV. 2. Τόμυρίς οἱ ἦν οὐνομα) Patet ex Suida, in reginae nominis principio scripturae constantiam non fuisse. Lucianus Contempl. c. 13. Τόμυρις ἐκείνη ἐστὶν, ubi praeclare hac de regina et nominis scriptione T. Hemsterhusius. Codices Herodoti nihil variant; in Iustini, Frontini, Valerii M. schedis discordia viget, qua de Oudendorpius ad Frontin. II. 5, 5. Recte P. Burmannus Secundus Anthol. Latin. II. Epigr. 6. edidit, *Quam Tomyris turbata salet, cognovit in utre*, nimirum Cyrus. WESS.

8. ἐποίητο --- στρατηγὴν) Ita oportuit. Κροῖσος --- ἐποίητο στρατηγὴν ἐς Καππαδοκίαν I. 71. Verum crebro librarii imprudentes mutatum iverunt, veluti III. 3. et 56. IV. 83. atque alibi, at contra tabulas. WESS.

CAP. CCVI. 6. ἀνέχευ ὁρίων ἀρχόντας) Si οὐρίων esset, fors melius haberet. Docet Strabo Massagetarum plures loca montana habuisse, lib. XI. p. 780. Tomyrin praeterea Cyro posuisse in montibus insidias Iustinus auctor est I. 8. Hoc amplius, οὐρος, terminus, Ionibus ψιδοῦται, teste Eustathio ad Iliad. p. 149, 15. Sed nolo contra mssos niti. Mox [l. 9.] προθυμίας optime Paris. A.; id postulat linguae genius ex προθυμία. Aldi operae dederant προθυμίας errantes: cuius ibi tonus verbi innuit in scripto libro προθυμίας fuisse. Ex Aldo error late ad omnes editos manavit, L. Küstero in Clerici Bibl. Vet. et Nov. T. V. pag. 407. bene monente. WESS. — Mireris quid sit quod in illa dictione ἀνέχευ ὁρίων desiderarit Wesselingius, quum praesertim iam c. 80, 22. simillime dictum viderimus οὐκ ἀνέχεται ὁρίων. Sed et alibi apud Nostrum eadem prorsus formula occurrit, de qua vide Valckenar. ad lib. V. c. 19, 15. Neque vero probari posse id, quod de Aldina scriptura προθυμίας idem Vir longe doctissimus pronunciavit, intelligetur ex his quae in Var. Lect. a nobis adposita sunt. S.

9 et seqq. φίλοι, μόχθον μὲν --- ἄφες) Omnia ista Reis-

kus suo deposita loco negat: sedem olim habuisse et occupare rursus debere post τὸ τῷτὸ τοῦτο ποιεῖς, atque hunc quidem ad modum, Φέρε, ἡμέων ἀναχωρησάντων - - σὺ ταῦτ' τοῦτο ποιεῖς, μέχθον δὲ, τὸν ἔχεις ζυγνύς etc. Mihi opera displicet, quippe voluntaria et nimium audax. Bene To-myris, omitti posse aerumnosum laborem iungendi struendique pontis, admonet: se tridui itinere retro cessuram, facilemque adeo amnis traiectionem ratibus et navigiis, citra eum laborem, Cyro fore. Mox ποίτοι [l. 17.] ex schedis probavi. WESS.

CAP. CCVII. 6 seq. παθήματα - - ἀχάρματα) Potuerat ἀχάρματα sedis possessionem tueri. Homer. Odys. Θ'. 236. ἐπὶ οὐκ ἀχάρματα μεθ' ἡμῶν ταῦτ' ἀγορεύεις. i. e. ut in scholiis, ἀπὸ. Hesychius Ἀχαρίστερον, ἀχαριτώτερον, quod firmat verbis poetæ Odys. T'. 392. Quia tamen potiores scripti ἀχάρματα praeferunt, eos non desero. Dant Codices VII. 156. συνόλημα ἀχαριτώτατον. Corrigit Mos. Solanus ὡς δὲ καὶ ἀχάριτός εἰμι suo periculo, in Luciani Merced. Cond. cap. 30., ubi ex margine Aldinae meae ἀχαρις praestiterat. Eὐχάριτος Xenophontis, Appiani, Aeliani, et praescripta Hesychii verba, analogiam vocabuli roborant. Vide ad Diodori XVIII. 28. WESS. — Videri poterat proverbialiter dictum, Παθήματα μαθήματα: et miratus sum nihil tale apud Paroemiographos reperiri. S.

11. κύκλος τῶν ἀνθρωπίνων ἐστὶ etc.) Aristoteles Problem. Sect. 17. p. 129. haec spectasse videtur, κατὰ πῶς καὶ φασι κύκλον εἶναι τὰ ἀνθρώπινα. Vidit hoc et Herodoto suo adscripsit Schurzfleischius, sicuti ex Cl. Walchio accepi. Amant hoc genus et Latini, sed varie. Seneca Cons. ad Marc. cap. 15. Sed videlicet it in orbem ista tempestas. Aliter Hilarius Pictav. lib. II. ad Constantium Imp. c. 4. Orbem aeternum erroris et redeuntis in se semper certaminis circumtulerunt. Vide Gronovium. WESS. — At nihil, quod huc faciat, apud Gronov. reperies, nisi quod orbem illum reipublicae huc trahat, Ciceroni memoratum, ad Attic. lib. II. Epist. 9. et 21. S.

22. νικήσας τοὺς ἐναντιούμενους) Hoc esse unicum in Herodoto exemplum huius sic compositi verbi: per reliqua non occurrere nisi simplex ἀντιώω, adscripsit, ut Mediceo faveret; vir Celeb.; cuius illi memoria decreti utique evanuit, cum ἐναντιώθηται [ἐναντιώθη] ex illo libro reposuit VII. 10;

3., motus Artabani verbis sect. 4. eiusdem capituli, *ἡ γὰρ καὶ ἐναντιοῦσθαι τοῖς θύλαις*. Fugerunt eundem ista VII. 49. καὶ δὴ τοὶ οὐδενὸς ἐναντιοῦμένον. Quae satis sunt ad compositum retinendum, pariterque patefaciunt, quanta cautione, ne similis peccati rei evadamus, et quanta indulgentia, si quid ab aliis tali in re aberretur, uti, aequum sit. [Caeterum vide *Var. Lect.* ad h. l.] Quae haec anteverunt, [l. 21.] τῷ αὐτῷ γὰρ ἀντιθῆσω, tangit versatque P. Horreus Obs. Herod. c. 19. WESS.

25. ὑποχωρῆσαι τῆς χάριτος) Amplector *Mediceum*. Non sum nescius, *Horreum* animose stetisse pro vetere τῆς μάχης, Obs. Herod. c. 16. Verum, quod bene Gronov., nihil de pugna praecessit liquido, neque eam Cyro Croesus suadet: immo vero, ut in reginae Massagetarum fines transeat, et positis insidiis ad flumen Araxen se recipiat. Obportunum est ad dictionis habitum *Demosthenis* celebre dictum pro Coron. p. 162., quo tamquam emblemate *Diodorus* seriem descriptionis distinxit, XVI. 85. τότε ἐγὼ τῷ Πύθωνι --- οὐκ εἶξα, οὐδ' ὑποχώρησα: neque alienus *Luciani* in *Tox.* locus c. 36., de quo *Abreschius* recte *Lect. Aristaen.* lib. II. p. 186. Iam, si cum viro Reverendo [*Horreo*] mox διαβάνα [l. 26.] instauratum velis, non contentiose obnitar. Certe περιγίνεσθαι servari debuit. WESS. — At nec spernendus aoristus περιγενέσθαι. S.

31. τῶν προβάτων ἅφ. πολλὰ) *Laurentius* magna vi pecorum mactata; cuius versio moveri non debuerat. Πρόβατα olim πάντα τὰ τετράποδα dicebantur. Vide Schol. in 'Ιλ. Ε'. 124. *Herodoti* loca non adnumerabo; in quis saepe oves intelligunt, uti hic Gronov. De *Hippocratis* more multa *Galenus* in librum de Articulis. p. 587., multa quoque *Eustachius* ad *Erotian.* p. 92. [p. 502 seq. ed. Franz.] et *Foësius* in *Oeconom.* [voc. Πρόβατα.] Haec tenuia videntur, nec recusant tamen adponi. WESS.

CAP. CCVIII. 1. Γινώμαι μὲν αὐταὶ συνίστασαν) In medium venire in Latinis, ex Gronovii opinione. Paene puto contrarias indicari, ut erant, sententias. Tales συνίστηναι γινώμαι VII. 142., dissentiente *Porto*. Tale IV. 132. συνίστηναι δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἢ Γοβρύῳ, in mastis. Tum VIII. 79. συνιστήκοιαν τῶν στρατηγῶν, contra se consistentibus ducibus. WESS. — Conf. I. 214, 10. Haud male *Valla* h. l. in discussionem venire. S.

6. τῷ περ τὴν βασιλικὴν ἰδίδου) Solebat rex Persarum bellum ingressurus, ob incertum expeditionum successum; ex lege successorem designare, uti est VII. 2. Neque hoc neglexit *Brisson*. Regn. Pers. I. 9. *WESS*.

CAP. CCIX. 6. τῷ Ἀρσάμους) Sic bene: vide VII. 11. et 224. In somnio Cyrus explicando nimius est. Vanae artis consultissimus *Artemidorus* censet id genus πλουσίοις καὶ τοῖς μέγα δυναμένοις ἀρχαῖς περιποιεῖν, *Onirocrit.* II. 72. uti *Dario* contigit. *WESS*.

[23 seq. ποιεῖ, ὅπως, ἐπειδὴ - - - ἰκεῖ, ὥς μοι etc. Aut ὅπως aut ὥς abesse poterat: sed ὥς post parenthesis ex abundantia adicitur, quasi latine dicas, ut, inquam, mihi etc. Nisi pro ὅπως, οὕτω legas; qua tamen novatione nil opus est. S.]

CAP. CCX. 2. τῷ δὲ ὁ δαίμων) *Exquisitum* illud et *delicatum* [τῷ δὲ οἱ ὁ δαίμ.] quod ex *Med.* receptum erat, vix ulli agnoscunt et sentiunt. Si τῷ δὲ aut τῷ δὲ cum *Reiskio* et *Valeken.* malueris, constabit oratio: praecessit Κύρος μὲν. Porro [I. 4.] ἀμείβεται ὧν restitui: neque enim simili in dictione casum tertium amant. *WESS*.

11. χρῆσθαι αὐτῷ τοῦτω ὁ, τι etc.) Gelo in *Aeliani* Var. XIII. 27. καὶ δίδωμι χρῆσθαι ὁ, τι βούλεσθι. *Scriptorum* codicum τοῦτο ὁ, τι σὺ βούλει animum advertit. An plenissimam dictionis structuram exhibere voluerunt? Mox cap. 215. οὐδ' ἀργύρῳ χρεώνται οὐδέν: et II. 108. τοῦτω μὲν τὰδε ἐχρήσατο. *Libanius* Or. X. p. 288. D. καὶ περὶ τοῦ τί χρήσιται τὸ σῶμα τοῦ πολεμίου σκοποῦντα. Ubi τῷ σώματι alius mallet fortasse. Sed lege *Hutchinson.* ad *Xenophont.* Agesil. p. 84. *WESS*. — Haud cunctanter recipi τοῦτο debuit, intelligendo κατὰ τοῦτο. Itaque τοῦτο ὁ τι idem valet ac οὕτω ὥς. S.

CAP. CCXI. [3. καὶ Περσίων τοῦ καθαροῦ στρατοῦ) *Valla*, cum expedita manu. *Gronovius*, cum integra et pura exercitus parte, quod tenuit *Wess*. Mihi adiectum vocab. Περσίων, quod commodè abesse alioqui poterat, indicare videtur, eam intelligendam exercitus partem, quae ex puris putis Persis maxime composita erat. S.]

8. καλὴν δαίνυντο) Verbi speciem Ionicam non repudio: sic Poëta Ἰλ. A. 468. In *Hesychio* δαίνυντο, εὐωχοῦντο, geminata, ut in *Ask.*, litterà. De Istris simili paene in re cultissime *Livius* XLl. 2. Ibi quum omnium rerum pa-

ratam expositamque copiam -- invenissent, regulus accubans epulari coepit: mox idem ceteri omnes, armorum hostiumque obliti, faciunt: et, ut quibus insuetus liberalior victus esset, avidius vino ciboque corpora onerant. Mitto Iustinum, et Polyaei aberrationes lib. VIII. 28. WESS.

CAP. CCXII. 7. ἐπαναπλῆειν) Minus considerate Ios. Wasse ad Thucyd. p. 427. [ad Thucyd. VI. 78.] quod forsitan in Cod. scripto repererat, ἐπαναπνίσιν hic legendum esse putabat. Codicibus antiquior Athenaeus haec habet ut Herodotea lib. XIV. p. 613. B. κατιόντος τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα, ἐπαναπλῆει κακὰ ἔπια καὶ μαινόμενα. Eustath. in 'Ιλ. Σ'. p. 1212, 12. ἀναπλώει ἔπια μαινομένην πρέποντα: his alibi tangens illud dictum, habet ἀναπλώει, in 'Ιλ. Φ'. pag. 1330, 28. et in Od. T'. p. 685, 16. Ionicum est et Herodoteum ἐπαναπλώειν. VALCK.

Ibid. ἐπαναπλῆειν ὑμῖν ἔπια κακὰ) Laurentius, ad reginae mentem non absurde, improba a vobis verba fundantur: quae vir Celeb. correxit, ut vides, [nempe, ut, -- improbis vos verbis impleamini,] nescio quid spectans. Ἀναπλῆν praeter alia dicuntur, quae in summa aqua fluitant. Aelian. Anim. XI. 22. de delphino, ex fundo maris emergente, καὶ αὐδὶς ἀφυσισθεὶς τῇ κρούσει ἀναπλῆϊ πάλιν: tum de sicca fussi, cum nihil egeritur, neque in ore fluitat, XIV. 20. ἀναπλῆν δ' αὐτῷ οὐδὲ ἔν: et mox ἀναπλῆϊ δὲ οὐδέν. Indicat Tomyris, ebriis sursum tendere et quasi in ore natare improba verba. Non disparia Abreschius Diluc. Thucyd. pag. 363. Ἐπαναπλώειν Herodoti sermoni melius congruebat. Vide VI. 26. 33. 116. etc. WESS.

8. Recte legitur Φαρμάκῳ δολῶσας. Galeo non debuerat in mentem venire δηλήσας. δηλήσασθαι tantum admisit usus. Δολῶσαι, qua hic structura, legitur in Xenophont. K. Π. I. p. 20, 13. δολοῦν ὅς ἀγρίους πλέγμασι καὶ ἐρύγμασιν: et in Euripidis Iphig. Aul. 698. VALCK. — Quod hic δολῶσαι, id c. 214, 19. ἐλὼν δόλω. S.

9. νῦν ὧν μεν εὖ παραινεύσης) Si codicibus abesset, μεν non requireretur. VALCK.

13. Ἥλιον ἐπόμενυμί τοι τὸν Μασσαγ. δεσπότην) Frequens alibi locorum Solis titulus. Aegyptii, ὃ δεσποτα ἦλε καὶ θεοὶ πάντες, ex Euphanto apud Porphyrium Abstin. Anim. IV. 10. Hydaspes Aethiops, ὃ δεσποτα ἦλε καὶ σελήνη δεσποτα

να, in extremo lib. X. *Heliodori*. Neque id mirum, cum diis omnibus tribuatur, uti *Isthm. Pindari* VI. 7. *Eurip. Hippol.* 88. *Aristoph. Vesp.* 870. Sed desino, nec tango sacras nostras litteras. Tu vide *Cuperum Harpocr.* p. 113. et N. *Heinsium* in *Ovidii Heroid.* IV. 12. *WESS.*

14. ἡ μὲν σὲ ἐγὼ) Perverse scripta prostant in *Etymologico M.* p. 416, 48. *Sylburgius* alia contulit, quae leguntur infra c. 214. *Schol. ad Dion. Chrys.* p. 592. in *Morelli Collect.* τὴν Κύρου, inquit, ὑπὸ τῆς Μούριδος (ὑπὸ Τομύριδος) τῆς Μασθαγίτιδος σφαγὴν Ἡρόδοτος ἀναγράφει. De Tomyri notans vir Magnus ad *Luciani* [Contempl.] p. 508. hoc etiam *Scholion* excitat et corrigit. *VALCK.* — *Herodoti* stylo convenientius futurum fuisse ἡ μὲν, in *Var. Lect.* monui. *S.*

CAP. CCXIV. 2. ὡς ὁ Κύρος οὐκ ἐσήκουσε) Expuli inportunum οἱ, quod unde in hanc viciniam immigraverit, non quaero sollicite. [Vide *Var. Lect.*] Mox καὶ δὴ καὶ [l. 5.] in integrum restitui. καὶ post δὴ et h. l. eiecit *Gronov.* et II. 154. *Mediceo* suo obtemperans, citra causam urgentem. Vide I. 129. 165. VIII. 79. etc. *WESS.*

12. αὐτοῦ ταύτη) *Apta* haec et nexa recte voluit *Arch.*, servato scriptoris more, ut VI. 16. et 30. et creberrime alias. In annis, quos *Cyrus* regnando transegit, magna apud veteres discordia intercedit. *Adi Simsonii Chron. A. M.* 3746. Bene pro mente *Herodoti Sulpicius Sever.* II. 9. *Cyrus undetriginta annis rerum potitus est*: sic enim scripsisse videtur. In *Edd. uno et triginta.* Quo quidem in dictionis genere non infrequens olim lapsus. *Fabii Annal.* IV. duo et vicesimo, *Grammaticus* duo de vicesimo correxit apud *Gellium Noct. Att.* V. 4. *Lege Vallae* et *Gronov.* adnotata *Livio XXIII.* 37. et *Observ. meas* I. 29. *WESS.*

16. ἐναπῆκε αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ἐς τὸν αἶσκον) Quid vir *Celeb.* pro *Medic.* conduxerit, adsumi facile potest: sumi quoque *Horrei* ambigua et operosa disputatio *Obs. Herodot.* c. 20. Potest-ne vero ἐναπῆκετς adsignificare, [quod *Gronov.* voluerat] adligavit superiori utris ori, ut modo posset demittere quasi ad potandum, modo rursus attrahere, ut intermitteret? ego non dixero. Quanto lenius et expeditius *Aldinum* totque *Codicum* ἐναπῆκε, demisit! Hoc reperisse videntur *Valer. Maxim.*, *Iustinus*, quos docti viri antestati fuerunt, et *Lucianus Contempl.* c. 13. Καὶ τὴν κεφαλὴν γε

ἀποτειμούσα αὐτῇ, Tomyris, τοῦ Κύρου, ἐς ἄσπεδον ἐμβαλεῖ
πληρὴ αἵματος. Nec morabitur quemquam Ionicae monetae
verbum. Suidas receptiore more, Ἐναφῆκαν, ἐνέβαλον. Ἐνα-
φῆκαν τῇ δρυὶ σφῆνας, ὡς διασταλῇ. WESS. — Haud dubie
lenius et expeditius erat ἐναφῆκε: sed alterum ἐναφῆπτε
(ab ἐναπάπτω, ion. pro ἐναφάπτω) hoc ipso, quod paulo
difficiliorem habet explicatum, advertere animum debuit
editoris. S.

18. Σὺ μὲν ἐμὶ ζῶσαν etc.) Egrege haec adserta et ex-
plicita sunt a cel. Gronovio. WESS. — Herodoteam verbi
formam ζώουσαν, quum noster codex ms. dederit, asper-
nari non debui. S.

22. ὅδε μοι ὁ πιθανώτατος) Par aliorum, Nostri tamen ve-
stigia prementium, tragica exitus Cyri deploratio. Quam
longe vero ab ea Xenophon, Strabo, Lucianus, ut plures
ne adnumerem, deflectunt! Pro Ctesia eruditam obser-
vationem Cl. Pelloutier Histor. Acad. Scient. Berolin. T. X.
p. 502. inseruit. Nec desunt, quibus Xenophontis potior
videtur narratio. Vide Camp. Vitrinam in Iesiae c. xlv.
2. Ego in tanta discordia arbitrium recuso. WESS.

CAP. CCXV. 1. τῇ Σκυθικῇ Φορέουσι) Non placet
Remig. τῇ Περσικῇ, multo minus magni viri τῇ Σερικῇ ad
Strabon. XI. p. 781. [Casaub. ad p. 513. suae ed.] Habue-
runt Scythae suum sibi amiciendi modum, quo et aliae
vicinarum gentium sese ornaverunt. De Androphagis IV.
106. ἐσθῆτα δὲ Φορέουσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίαν. WESS.

6. ἄρδεις καὶ σαγάρεις) Scholiastes adleverat his, ἄρ-
δεις, φαέτραι: hinc scholion in Vind. et Arch. hinc Suidas;
Ἄρδεις, πληθυντικῶς ἀντὶ τοῦ φαέτραι, etiam alii. Perperam
omnes. Ἄρδεις est sagittae cuspis. Ἄρδιν μὲν ἀπὸ τοῦ διοτοῦ κο-
μίσαι, IV. 81. Δίκερον ἄρδιν reposuit in corrupto Leschae
versu Scaliger ad Euseb. An. mcccclx. p. 82. Servius Aeneid.
XII. 404. Hic forcipem dixit, quod Graeci ἀρδισοθήραν di-
cunt, qua solent spicula vulneribus evelli; ἄρδισα enim spicula
sagittarum appellantur. Ubi equidem ἄρδεις mallem, uti
apud Aeschylum Prometh. 878. [885. ed. Brunck.] in Ara
II. Dosiadae, [Analect. Brunck. T. I. p. 413.] et Lycophr. vs.
914. [Nisi ἄρδιν forma diminutiva est nominis ἄρδεις.] Σα-
γάρεις ex Armenorum dialecto illustrent Whistoni fratres,
Praef. ad Mosem Chorenens. p. 5. WESS. — De termina-

tionem plurali nominum ἀρδεις et σαγάρεις vide *Var. Lect.* ad l. 4. S.

CAP. CCXVI. 5 seq. τὸν Φαρετριῶνα ἀποκρ. πρὸ τῆς αἰμάξης) Vid. IV. 172. *Aelian.* Hist. An. VI. 160. Μασσαγίται μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὸν Φαρετριῶνα πρὸ γε ἑαυτῶν κρεμάσαντες, εἴτα μέντοι etc. Interpres suspensa ad plaustrum pharetra: unde suspicio iusta est, πρὸ γε ἄρματος, aut simile quid, legisse eum. Nupera *Aeliani* editio *Herodoti* oblita non est, de mendo silet: quae taciturnitas mihi in pravis eius scriptoris locis saepe displicuit. WESS. — Forsan vero vetus *Aeliani* interpres, quod huic auctori deerat, suo arbitratu ex *Herodoto* supplevit: cuiusmodi ratione subinde usque esse doctos Graecorum auctorum Interpretes, haud semel mihi videor observasse. Ex eodem *Nostro*, ut alia ex hac narratione, sic et hoc habet *Strabo* XI. pag. 413. τὴν Φαίετραν ἐξαπτήσας (sic recte nupera ed. Lipsiensis pro mendoso olim ἐξαπύσας) ἐκ τῆς αἰμάξης. S.

12. οὐ καταστρίονται etc.) Schedae veteres hoc sibi expostulant. Barbarum illum morem Massagetarum et Derbicum illustravit Io. Alb. Fabricius ad *Sexti* Philosophi Hypotyp. III. 24. p. 179. Cultissime *Fragm.* Pythagor. p. 713. ed. Gal. Μασσαγίται δὲ τῶς γονίας καταπέψαντες κατέσθοντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἡμεῖν, ἐν τοῖς τέκνοις τεθάφθαι. WESS.

18. πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον) Laurentius e pecoribus omnibus perniciosissimum, quasi κτηνῶν legisset, quae *H. Stephani* coniectura. In *Arch.* et *Vind.*, quibus simillimas schedas *Valla* versavit, nihil eiusmodi. *Eustathius* in *Iliad.* pag. 36, 30. [p. 27, 43. ed. Bas.] τὸ ἐν τοῖς πεζοῖς τάχιστατον. et pag. 339, 41. [pag. 257, 15.] τὸ ἐν ζώοις τάχιστατον: quae posteriora *Herodoteis* proxima sunt. In eo *Episcopus* errat, quod equorum victimas ex *Herodoto* Persis contri-
buat. Vera res est; citra tamen *Nostri* testimonium. *B. Brissonium* consule *Regn. Pers.* II. 5. p. 339. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SECUNDUM.

Ad CAP. II. Lin. 1. πρὶν μὲν ἢ Ψαμμήτιχον σφῶν βασιλεῦσαι) Suum Scriptor recepit. Sic IV. 147. πρὶν ἢ Θήραν ἔλθειν ἐκ Λακεδαιμόνος, et c. 167. πρὶν δὲ ἢ ἀποστεῖλαι τὴν στρατὴν. Medicei Ψαμμήτιχος [quod imprudenter receperat Gron.] Herodoteae facilitati et γλαφυρότητι pugnare, optime D'Orville monuit ad Chariton. I. 4. p. 52. [p. 321. ed. Lips.] Nam quae P. Horreus utramque in partem disputat. nimis docta et arcessita sunt, Obs. Herod. c. 21. Ψαμμήτιχον superiore libro c. 105. vidimus: hoc vero Ψαμμήτιχος, Ψαμμήτιχος, Ψαμμίτιχος in membranis est. Par apud alios discrepantia. [Vide nostram *Var. Lect.*] Mihi dubium nullum est, quin constitutum quid in eo nomine scriptor habuerit. Inclino in Ψαμμίτιχος. WESS.

8. Παιδιά δύο νεονά) Pollux II. 8. νεόγονα reperisse videtur: ἄμεινεν δ' αὐτοῦ τὸ παρ' Ἡροδότῳ νεόγονον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ἰωνικόν. Ubi doctissimus Heringa Obs. c. 3. hoc ex loco νεονόν refingit; contra ea Cl. Piersonus Veris. II. 8. p. 234. νεογόνων vindicem dat Euripid. Cycl. vs. 205. et Ion. vs. 1001. Hactenus bene: quod insuper addit, scriptum hic fuisse olim παιδιά δύο νεοιλά, non adducor, ut credam. Certe praeter statuentis arbitrium non exputo caussam. Obstant et Codd. omnes. [in νεονά consentientes.] Διδοῖ locum recepit, quem Horreus in laboriosis ad huius libri principium disputationibus illi deferebat. WESS.

11. μηδὲν αὐτίον. --- Φωνὴν ἰέναι) Mediceus cum sequace Ask. aberravit. Nihil verius Aldino, tot schedarum patrocinio protecto: taceo de cespitante verborum ordine. Schol. Apollon. Rh. IV. 262. hac ipsa in re, κελεύσαντα μηδὲν αὐτοῖς φέγγεσθαι. Ostendit praeterea ἰέναι Φωνήν, quod

etsi *Portus* Ἴωνικῶς καὶ Αἰολικῶς, verso aspero in tenuem spiritum, putaverit dictum, praefero ἰέναι, ut consuetudo fert. Habet *Persen* Ἑλλάδα γλῶσσαν ἰέντα IX. 16. WESS.

13. ἐπαγνίειν σφίσι αἶγας πλῆσαντα δὲ) *Cogor* ἐκὼν αἰκονί γε θυμῷ in omnia alia, ac vir *Celeb.*, ire. Ἀγνίειν et ἐπαγνίειν, nemine obloquente, sunt Ionica. Et negabimus talia scriptori, hoc genus sectato? Πλῆσαντας nexus orationis, ut errantis amanuensis peccatum, convellit, nec ferunt masti. In *Tzetze*, Chil. IV. 796. hanc historiam explicante, male legitur

Θηλάζειν προτρεψάμενος ἐκείνα τὰς μητέρας
dederat ipse τὰς μηκάδας, capras. WESS.

17. ὡς γὰρ δίτης χρόνος etc.) Postquam enim ista pastor fecerat per biennium. Perperam posita distinctio Herodoteam obscuraverat loquendi formam. [scil. post ἐγγένει κοίμμα interpositum erat.] Lip. I. c. 113. ὡς δὲ τρίτῃ ἡμέρῃ τῷ παιδίῳ ἐκκειμένῳ ἐγένετο: triduo post infantem expositum. III. 56. ὡς σφί τισσεράκοντα ἐγγόνισαν ἡμέραι πολιορκίονσι Σάμον. IX. 38. ἡμέραι δὲ σφί ἀντικατημένοις ἤδη ἐγγόνισαν ὄκτω. Apud alios etiam hic illic similia prostant: *Thucydides* III. 29. ἡμέραι μάλιστα ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἐαλωκυῖα ἑπτὰ, ὅτι etc. *Demosthenes* contr. Mid. p. 341. §. 150. et p. 550. §. 42. [ed. Lamb.] ἡμέραι ἦσαν συγκαὶ ἐπιδημοῦσι τούτοις. Imitantur et hoc Atticistae. VALCK. — Quod in *Var. Lect.* de scriptura vocabuli δίτης monui, id sic positum oportuerat: „In F. διετῆς a pr. m. dein adiectus alius accentus super a.“ S.

20. βεκός ἐφώνειν) Adsentior *Gronovio*. Opus certe non fuerat, ut ex barbaro vocabulo eruditae rixae materies gigneretur. *Hipponax* in *Strabon.* VII. p. 524. [p. 340. ed. Cas.] Κυπρίων βέκος φάγουσι καὶ Ἀμαθουσίῳ πυρόν. Plura *Cl. Albert.* in *Hezych.* et *P. Horreus Obs. Herod.* c. 31. WESS. — Adde omnino *Polluc.* V. 88. et quae ibi notarunt Interpretes. S.

28. πρεσβυτέρους εἶναι ἰωῦτῶν) Supra c. 2. οἱ γινέσθαι πρῶτοι ἀνθρώπων: et Φρύγας προτέρους γενέσθαι ἰωῦτῶν. Quae mihi suadere videntur, scholion haec occupasse, et ex tribus *Codd.* praestare πρώτους -- ἰωῦτῶν. Suidam in Βικυσίλητος simili quid offerre, *Galeus* vere adscripsit. De structura securos nos esse *Aelian.* Anim. VIII. 12. iubet: οἱ πρῶτοί μου ταῦτα ἀνιχνύσαντες. *Manetho* I. 329. βρεφίων γεννήτορα πρῶτον

Μάρτυς; εἰς αἶδην πέμψαι: quae ipsa iterat IV. 404. Alia hoc de genere Georg. Herwartus, Chronol. c. 241. in quis haud pauca ἀποσδιόνυσα, optime I. Perizonio, quo me olim doctore usum gratus testificor, docente in *Dissert. de August. Orb. Descript.* §. 21. et meliora in medium collocante. Mox [c. 3. l. 1.] τοῦ resecui. WESS.

CAP. III. 11. Αἰγυπτίων εἶναι λογιώτατοι) Disputari utramque hic in partem possunt multa; quo ego labore supersedebo. Laudo et amplector Gronovii [λογιώτ. probantis] iudicium. Λογιώτατοι Nostro honoratissimi plerumque semper sunt et dicuntur, sive δοκιμώτατοι, uti ex msstis III. 127. patefiet. Qui quidem titulus Heliopolitani cur tandem erit praecipuus? Immo vero ceteris sollertia et eruditione priores erant. Nic. Damascenus in Eusebii Pr. Evang. IX. 16. καὶ συνὴν Αἰγυπτίων τοῖς λογιώτατοις. Plura olim constipavi in Diodori II. 4. Nunc adstruo hoc Iustini Martyr. ex Dial. cum Tryph. p. 168. Ed. Thirlb. περιτέμνεσθε οὖν τὴν ἀκροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ διὰ πάντων τούτων τῶν λόγων ἀξιοῦσι. Corrigit vir doctus οἱ προφῆται, ego λόγοι τοῦ Θεοῦ, et sacros prophetas intelligo. WESS.

CAP. IV. 4. ἐκ τῶν ἄστρον) Bene Medic. Quod [L. 6.] additur διὰ τρίτου ἔτους, id doctos exercuit viros, Leonem Allatium Mens. Temp. cap. xv. p. 188. et Alph. Caranzam, Leoni consentaneum, Diatrib. c. 3. Decernit uterque, aliam innui intercalationem, ac I. 32. neque sibi in Graecorum anni forma bene consentire Scriptorem. Verius D. Petavius Auctar. Doct. Temp. lib. IV. 3. διὰ τρίτου ἔτους ineunte anno tertio interpretatur. Proinde alternis fiebat, uti Musa prima significavit, intercalatio; quae et H. Dodwelli opinio Diss. I. de Cyclis p. 50. WESS. — Conf. ad I. 32, 11. notata. S.

8. ἐπάγουσι - - - πέντε ἡμέρας) Has ἐπαγομένης, sive intercalares quinque dies, non habuit insuper Diodor. I. 50. sicuti nec alii, quorum in Aegyptiorum anno occupata cura fuit; in quibus excellit sollertissima Nic. Avernii opera, Diss. de Mensib. Aegypt. c. 4. WESS.

16. βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου etc.) Non erat ad sententiam valde necessaria Αἰγύπτου mentio, nec placuit eam hinc amoliri ob haec Diodori I. 45. μετὰ τοὺς Θεοὺς τῶν πρῶ-

τὸν Φασι βασιλεῦσαι τῆς Αἰγύπτου Μενᾶν. In regis nomine, qui primus ex hominibus, ut ea in regione perhibebant, principem egit, scribentium insignis discrepantia est. Μῆνα magno numero codices malunt, neque aliter suo in libro invenit *Eusebius Chron.* p. 14. Nostrum nominatim testem vocans. Μελνιός βασιλέως meminit *Plut. Isid. et Osir.* c. 8. ubi nonnulla *Sam. Squire.* In Catalogo *Erato-sthenis* apud *Syncellum* Μίνης Θηβαίος, ὃ ἐρμηνεύεται Διόνιος, ubi Μίνης et αἰώνιος ex indole veteris Copticae dialecti docte correxit *P. Ern. Iablonskius* adnotat. ad Catalog. istum in *T. II. Chronol. Vignolii* p. 736. Quare hoc amplexus sum, sicuti et [*l. 19.*] Μοίσιος. Vide c. 13. et *Diodor. I. 51.* et *Salmas. de Ann. Climact.* p. 567. WESS.

CAP. V. 4. δῶρον τοῦ ποταμοῦ) Hoc, sive *Hecataei*, sive *Herodoti* dictum, adprime multis placuit: probata et opinio est de recente inferioris Aegypti origine ex continuis Nili incrementis. Ποταμόχωρος propterea *Diodoro* I. 34. III. 3. a quo *Aristoteles Meteorol. I. 14.* non deflectit. Quae quidem opinatio, adco olim recepta, ex earum est numero, quae post accuratum examen laudantur ab his, culpantur ab illis. *Diligentissimus Shaw Observ. Geograph. Syriae et Aegypti* p. 183. *Herodoti* patronicium profitetur, Niloque vindicat illum regionis, cui *Delta* nomen est, tractum. Alia *Cl. Freret* et egregie erudita contra priscam istam suspicionem *Comment. Acad. Inscript. T. XVI.* p. 333. et *XVIII.* p. 188. quae, quin consensum auferant, nihil admodum impedit. Lege etiam *S. Bocharti Phal. IV. 25.* p. 261. WESS. — In dubio *Wesselingius* reliquit, *Herodoto*-ne an *Hecataeo* tribuendum illud dictum sit, inferiorem Aegyptum Nili donum esse. Nempe ad utrumque horum *Scriptorum* idem dictum retulit *Arrianus*, de *Exped. Alex. V. 6.* sed ita, ut dubitaverit ipse, sit-ne prisci *Hecataei Milesii* id opus, ubi idem dictum, sicut apud *Herodotum* legebatur. Quem locum producens *Creuzerus* (in *Antiquiss. Historicor. Graec. Fragmentis*, p. 29.) existimat, ex ipsa *Nostri* narratione perquam probabile fieri, de re certe, de qua hic agitur, *Hecataeum Milesium* iam ante *Herodotum* in eadem fuisse sententia: quum praesertim et *Porphyrus* apud *Eusebium* dicat, multa ex *Hecataeo* ad verbum transseripuisse *Hero-*

dotum. Sed id quidem utcumque sit, (de quo conf. *Valckenar.* ad *Nostrum*, cap. 77, 13. huius libri) *Strabo* certe constanter dictum illud ad unum *Herodotum* auctorem refert, XII. 560. D. XV. 691. B. aliisque locis in *Var. Lect.* citatis. Denique illud certum est: etiamsi ab aliis quoque relata hanc sententiam audivit legitime *Herodotus*, suum tamen ille iudicium secutus eandem rationibus hic adpositis confirmavit. Et, recte iudicasse admirabilem nostrum Scriptorem, extra dubitationem posuisse videtur *Andreossi*, Vir multis nominibus illustris, in *Description de l'Egypte publiée par ordre de S. M. etc. Etat moderne*, *Memoires* T. I. p. 272 seq. merito laudatus ab *Heeren*, in *Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, T. II. p. 541 seq. Eandem sententiam confirmat *Geoffroy de Saint-Hilaire* in eodem splendido opère, *Description de l'Egypte etc. Histoire Naturelle*, T. I. p. 1 seq. Quae in contrariam partem disputata sunt, summam ea exposuit *Larcher* in *Notis* ad h. l. T. II. p. 159 seqq. S.

CAP. VI. 4. ἀπὸ τοῦ Πλινθινήτειω κόλπου) Verum erit Πλινθίνητιω. Oppido nomen Πλινθήνη, quod lacui Mareotico, cui vicinum erat, nomen Πλινθινήτου dedit. *Scyllax* Πλινθινον κόλπον vocat, *Periplo* p. 106. ubi *Vossius* et *Holstenius*, ad *Ethnicographi* Πλινθήνη videndi. Mox [l. 5.] in possessionem, unde deiecerat *Medicei* auctoritas, τείνει rediit. Scriptor ita voluit, nam III. 5. μέχρι Σερβωνίδος λίμνης, παρ' ἧν τὸ Κάσιον ὄρος τείνει εἰς Θάλασσαν. Et hac quidem in defensione P. *Horreo* adsensum non nego *Obs. Herod.* c. 42. Quae vero *Noster* eodem loco adiungit, *Aegypti initia cum Serbonide palude ex Syria properantibus* fuisse, liquido ea adfirmant, quae hic succedunt, et *Gronovii* explicationem. **WESS.**

[10 seq. σχοῖνος ἑκατὸς --- ἐξήκοντα στάδια) *Schoenum* *Noster* facit sexaginta stadiorum. conf. 9, 2 seq. At, non eandem in diversis *Aegypti* partibus, sed diversissimam habitam esse *schoeni* mensuram, tradidit *Artemidorus* apud *Strab.* XVII. p. 804. fuisse enim *schoenos* alibi stadiorum 40, alibi 30, alibi 60, denique alibi etiam 120 stadiorum. S.]

12. στάδιοι ἑκατόσιοι καὶ τρισχίλιοι) De discrepante in hac *Aegypti* mensura stadiorum apud *Diodorum* et *Strabonem*

numero vir magnus in *Strabon.* XVII. p. 1135. [*Casaub.* ad p. 786. suae ed.] De *Parasanga*, similia V. 53. et *Agathias Schol.* II. p. 43. v. ex *Nostro*. Aliorum dissensum non praeteriit *Strabo* XI. p. 788. A. [p. 518. med.] sicuti nec τὸ δῶταρον τῆς σελήνης μέτρον in diversis Aegypti locis XVII. p. 1156. B. [p. 803 extr. et seq.] WESS. — De stadii mensura quo usus est *Herodotus*, praeter *Gosselini* uberrimam commentationem de stadiis veterum Graecorum, quae Tomo primo gallicae versionis *Strabonis* continetur, consuli possunt *Danville* et *de la Nauze*, in *Comment. Acad. Reg. Inscr.* T. XXXV. p. 574 seq. et T. XXXVI. p. 86 seqq. Denique *du Bois-Aymé* in *Commentat. de priscis limitibus Maris Rubri*, in *Description de l'Égypte etc. Etat moderne, Mémoires*, T. I. p. 188 seq. Conf. *Adn.* ad II. 158, 20. S.

CAP. VII. 5. ἔξ Ἀθηναίων) Quod aliquoties auctoritate libri Medicei posuit *Gronovius*, hic etiam debuerat ἔξ Ἀθηναίων, *Athenis*, vulgari: nimis ille frequenter vocem perperam scriptam reliquit, nimirum hic vs. 49. p. 42, 16. p. 373, 24. 381, 24. 403. 49. 409, 21. 490, 33. 497, 49. 498, 43. 511, 11. 549, 15. [I. 98. VI. 127. VII. 6. et 62. et 90. VIII. 100. et 118. et 120. IX. 7, 6. et IX. 106.] quibus in locis similiter Ἀθηνίων scribendum. Ὠβαί Ionice flectitur in Ὠβίων, quod pro Ὠβαίων poni debuerat p. 91, 35, 37. p. 109, 46. [II. 9, 8 seq. II. 54.] Recte scribitur ἀπὸ Ὠβίων τῶν Αἰγυπτίων p. 279, 33. p. 110, 10. [IV. 181. II. 55.] Huius generis Ionica cum toties in his recte scripta recurrant, cur ista tandem depravata relinquerentur? VALCK.

Ibid. ἔξ Ἀθηναίων) Sic decuit, et statim. Scripsi quoque Πίσσαν, [I. 6.] quorsum et *Mediceus*, leviter aberrans, ducit. Non ignoro, Πίσσαν saepius nobilem urbem pingi; propius tamen ad vocabuli originem illud est. Aram XII. deorum Athenis habet VI. 108. fuitque in foro, ab *Hippia*, *Pisistrati* filio, olim dedicata apud *Thucydidem* VI. 54. Nam, quod eam in via, qua Athenis *Pisas* ibatur, et xv. quidem stadiis ab urbe, ex *Herodoto* locat *Barbeyracius* *Histor. Foeder. Part. I.* p. 72. id festinanti excidissee opinor. WESS.

8. τῶν αὐτῶν τούτων τὸ μὴ ἵστας etc.) Legebat scholiastes τὸ μὴ ἀνίστας: adscripsit enim ἀνίστας, ἰκανώσας, quod ἰκανῶς

ἴσας si cum *Abreschio* formaveris, cessabunt *Corinthei* [*Gregor.* Dial. ion. §. 115. ubi vide quae *Koenius* notavit.] et aliorum ineptiae. Hic vero me properantem paulisper moratur τῶν οὐδῶν scriptio. Toties totiesque τῆς οὐδῶν mentio recurrit, species Ionica hic et III. 126. in sede mansit. *Homerus* *Odyss.* p. 196. ἐπειὶ φῆρ' ἀρισφάλε' ἔμμεναι οὐδόν: ubi vide *Eustath.* [p. 613. ed. Bas. p. 1815. ed. Rom. Conf. eundem ad *Il.* α. p. 18, 10.] et *Etymolog.* p. 615. Male nunc illis precarer, qui tantum sibi iuris in mutanda scriptoris dialecto sumserunt? At quid proficies? Διαφύρον an διαφύρον praeoptes, in libero arbitratu est. Posteriori sese addixit *P. Horreus*, Obs. Herod. c. 33. WESS. — Quod si ab *Herodoti* manu est scriptura οὐδῶν, licuerat ergo Nostro (sicuti saepius observavi) in eisdem verbis modo ionicis uti formis, modo communibus. Sin ab aliis invecta ista scriptura est; non vana fuerit suspicio quam passim significavi, praeter ius et fas subinde a nonnullis (et maxime quidem a *Veneto* Editore) obtrusas esse Nostro ionicas formas, ubi communibus ipse usus erat. Ad rem quod spectat, de qua hic agitur, non est nostri instituti varias excutere virorum doctorum sententias. Videndus *Danville* a *Larchero* ad h. l. citatus, ipseque *Larcher* in Notis ad h. l. et in Indice geographico; voc. *Heliopolis*, auctoresque quos ibi laudavit. *Danvillii* accusationem, confudisse h. l. *Herodotum* minora stadia, quibus constanter in Aegypti historia utitur, cum Olympicis stadiis, repetiit *Cahirensis Academicus Du Bois-Aymé* loco paullo ante citato. S.

11. ὡς μὴ εἶναι) Inmigravit in locum suum ὡς, *Mediceo* odiosum. Non nego, citra damnum abesse potuisse: at vincit *Codicum* imperium. Potuerat etiam in his, ὡς ἐγὼ ἐπυνθανόμεν - - εἶναι, brevi secuturis, [*CAP. VIII. l. 8.*] desiderari: et *Reiskius* inductum voluit. Verum saepe locum tenet, quem sine detrimento relinquere poterat. [Confer ad l. 58, 7. notata.] Vide *T. Hemsterh.* in *Luciani* Dial. Mort. XII. 1. [P] et *Horreum* Obs. Herod. c. 43. Porro ἐν τῷ καὶ ληθον. [*cap. 8. l. 5.*] similem ob causam revocavi. WESS.

CAP. VIII. [6 seqq. ταύτη μὲν λῆγον etc.) Hoc loco, ubi sunt lapicidinae, desinens mons, scil. non amplius in

directione a septemtrione ad meridiem pergens, *flectitur in eam quam dixi partem*; scilicet *versus Rubrum mare*, (ut l. 4. dixit) *ibique continenter sursum tendit*, secundum mare illud (adeoque orientem versus, saltem versus orientem aestivum) pergens usque ad regionem thuriferam. S.]

11. Τὸ δὲ πρὸς Λιβύης etc.) Verius erit τῇ δὲ πρὸς Α. l'en- dent enim ex superioribus τῇ μὲν γὰρ τῆς Ἀραβίης κ. λ. cuius quidem coniecturae suasore utor Cl. Pauw. [At τὸ δὲ (nempe κατὰ τὸ) idem valet ac τῇ δὲ.] Quae vero consequuntur [l. 12.] de saxeo monte, in quo Pyramides, turbata vehementer ex Medic. sunt. Probare possum ψάμμω κατειλυμένον, uti ψαμάθω εἰλυμένα πολλῇ Odyss. E'. 136. quamquam κατειλημένον ex εἰλέω non minus bonum. In Philostrati Heroic. c. 2. p. 693. Iupiter εἰλημένος κόπρω, qui εἰλυμένος Gregor. Nazianz. Stelit. I. p. 72. Ed. Montac. φλογεῖν εἰλημένα χροῖν -- Φαλάγγια Nicand. Theriac. 754. Possum etiam, si qui κατειλημμένοι maluerit, uti P. Horreus Obs. Herod. c. 44. pati. At aegre exilii poenam fero, quam τεταμμένον Medicei decreto sustinuit: facit enim orationem intricatiorem, et acriptorem sibi contrarium; hoc enim de monte c. 12. καὶ ψάμμον μοῦνον Αἰγύπτου ὅρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μίμφιος ἔχον. Sabulo itaque obsitus non fuit mons Arabiae praetentus et in Erythraeum mare tendens, cuius contrarium Medicei auctoritas viro doctissimo extorsit. Quae quidem discordia desinet, ubi ex Codicum consensu ψάμμω κατεῖλα, τεταμμένον τὸν αὐτ. τρόπον καὶ τοῦ Ἀραβίου κ. λ. redierit. Innuunt enim, montem hunc porrectum in meridiem versus fuisse, quod de Arabio monte paullo superius deposuerat. WESS. — Non vero τεταμμένον, ut Wess. cum aliis, sed τεταμένον, simplici μ litera, ut par erat, editum me voluisse professus sum in Var. Lect. sed invitus video aliter visum esse typothetae nostro. S.

16. οὐκέτι πολλὸν χωρίον) Hoc postulabat sermonis series, et edunt membranae: venerat etiam in coniecturam Reiskii. Quae statim memorantur, de Aegypto in arctum spatio navigationis iv. dierum constricta, deinde vero laxiore, non placent Aristidi T. II. p. 343. esse enim, contra veri fidem; sese experiundo conperisse, in angustias tum magis et magis cogi: cui fere consentit B. Maillet Descript. Aegypti p. 44: WESS. — Recentiorum Iti-

neratorum testimonio firmari *Herodoti* rationem adnotavit *Larcher*, provocans ad tabulam geographicam in *Nordeni* Itineribus, et ad *Savary* Epist. I. de Aegypto, p. 5. S.

CAP. IX. [1 seqq. ἐστὶ ἀνάπλοος ἐννέα ἡμερῶν etc. Vide ne iusto minor sit *novenarius* numerus. Quod si enim stadia sunt 4860, adverso flumine naviganti quotidie 540 stadia fuerint conficienda: quod, quamvis exiguum statuas stadii mensuram, nimium videtur; quum praesertim adverso flumine, ut c. 96. tradit *Noster*, non aliter, nisi navi fune secundum ripam tracta, navigare potuerint. S.]

8. μέχρι Θηβῶν) Belle *Remig.* schedae. Cl. *Gronovius* attigit haec ad *Arrian.* Ἀναβ. III. 5. p. 109., ex *Medic.* idem asserens *Herodoto*. Cur illam rem hic tacitam habuerit, non exputo. Libro III. 26. caute minus Θηβῶν ex eo codice, ubi Θηβῶν legebatur rectissime, reposuit. *WESS.* — Conf. *Valck.* ad cap. 7, 5. Ad rem quod spectat, quum a mari usque *Thebas* nunc stadia ponit 6120, haud utique congruit haec summa cum ante positis. Nam a mari usque *Heliopolin* (cap. 7.) posuerat 1500 stadia; iam ab *Heliopoli* *Thebas* 4860: unde conficitur stadiorum summa a mari usque *Thebas* 6360. S.

CAP. X. 4 seqq. ἐφαίνετό μοι -- κόλπος θαλάσσης) Expressit *Plinius* Hist. N. II. 85. *Herodoto* quidem si credimus, mare fuit supra *Memphim* usque ad *Aethiopum* montes; itemque a planis *Arabiae*. Mare et circa *Ilium* et tota *Teuthrania*, quaque campos intulerit *Maeander*. Paria illis ex *Nostro* et *Nearcho* *Strabo* XIII. p. 1015. [p. 691. ed. Cas.] et *Arrianus* Ἀναβ. V. 6. p. 203., *Herodoti* non oblitus. Mox [l. 7.] *Thucydidis* exemplo tueri se ὡς potuit, ὡς μικρὸν μεγαλύτερα εἶκάσαι lib. IV. 36. *WESS.* — Amant autem *Iones* ὥστε pro ὡς. De re ipsa conf. supra ad c. 5, 4. notata. S.

9. Νείλου, ἑνός πενταστόμου) Notissimus septem geminus *Nilus* ex *Virgilio*, ἑπτάπορος; *Dionysio* *Perieg.* 264., πολύστομος sive, ut in scholiis, πολύστομος; *Nicandro* *Theriac.* 175. Praetulit ex *Med.* πενταστόμου titulum *Gronov.* motus (opinor) verbis c. 17., ubi ἰθαγενέα στόματα *Nili* quinque; duo quae septenarium numerum explent, manu facta, ἔργα. *Eustath.* optime, Ἡρόδοτος δὲ πεντάστομον εἶναι λέγει τὸν Νεῖλον, δηλαδὴ κατὰ τὰ φυσικὰ στόματα, ὡς δὲ τινῶν ἔργων ὄντων, ad *Dionys.* vs. 226. Ad quae hominum opere

effossa ostia cum non attenderetur, convaluit de septem amnis ostiis longe didita, et tot scriptis Codd. recepta, fama, quae utique firmior foret, modo *septem fluvii Esaiæ* xi. 15. Nilum eiusque rivos declararent. Tu magni Theologi, *Camp. Vitringæ*, commentarium consule et de Nili ostiis observata; tum *B. Mailet Descript. Aegypti* pag. 49. Mox [l. 12.] *μεγάλα* bene Gronov. WESS.

15. τῶν Ἐχινάδων νήτων etc.) Haec et sequentia videntur obversata Thucydidi II. 102. εἰς τῶν νήτων αἱ ἡπείρωνται· ἐλπίς δὲ καὶ πάσας οὐκ ἐν πολλῷ τινι ἂν χρόνῳ τοῦτο παθεῖν: ubi viri Docti non meminerunt huius loci. VALCK. — Conf. quae ad h. l. ex *Pausan.* VIII. 24. p. 647. et ex *Woodii* libro de Ingenio et scriptis Homeri p. 7. *Larcherus* adnotavit. S.

CAP. XI. 2. ἐσέχων ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς etc.) Ex coniectura *G. Raphaelius* in priorem Petri c. 2, 6. ἰσχύων, sed minime fideli. Supra I. 193. ἐσέχει δὲ ἐς ἄλλον ποταμὸν ἐκ τοῦ Εὐφράτιω. et II. 158. ἐσέχει δὲ ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θαλάσσαν. *Aristides* T. II. pag. 354. ed. Iebb., εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν τόπους ἐσέχει θάλαττα, ἣ καλεῖται Κασπία. Quae quidem efficiunt, ut post pauca [l. 11.] ἐκ τῆς βορ. θαλ. κόλπον ἐσέχοντα paene ex *Remig.* admittam. Recepi sine haesitatione [l. 6.] ἐς τὴν εὐρέην θάλ. *Arch.* monente, ut c. 9. et saepe. WESS.

[6. ἡμέραι ἀναισιμοῦνται τιστεράκοντα etc.) Super hoc loco disputantem audire iuvabit doctum Academicum *Cahirensem Le Pere*, in *Description de l'Égypte publiée par ordre* etc. *Etat moderne*, T. I. p. 102. et quem is ibi laudat *Gosselin*, in *Recherches sur la Navigation des Anciens*, T. II. p. 163. S.]

8. ἡχὴν δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις) De aquarum isto in sinu fluxu et refluxu non dubia est res. Neque ignota calumnia vetus in Mosem et Iudaeos, Arabicum sinum transgressos. Scholiastes in *Ptolemaei Tetrabibl.* pag. 83. ἀμπώτιδος γὰρ γενομένης Φυγῆς παρῆλθεν ὁ τῶν Ἰουδαίων νομοθέτης Μώσης. Docte et animose pro divino Iudaeorum legislatore *Vignolius*, *Chronol.* lib. III. 1. p. 663. etc. WESS. — De insolito prorsus et prodigioso maris illius refluxu, cuius ex prisco aevo memoria apud accolos duravit, vide *Diodor. Sic.* III. 40 extr. et quae ibi *Wesseling.* adnotavit. S.

11. ἐν τῇ βορρῇ θάλασσῃ) Bene Ask. postulante dialecto. Sensit et Reiskius. Confer II. 158. 159. IV. 37. 42. Ita vero mare mediterraneum, et quae illi iunguntur, nuncupat. Νοτιν θάλασσα est Erythraeum, cuius pars Arabicus sinus. WESS. — βορρῇ cum Ask. agnoscit etiam noster F. pro quo ante Wess. βορείῃ hic legebatur; quod in Var. Lect. adnotare neglexeram. S.

13. σχεδὸν μὲν ἀλλήλοισι συντίττανοντας τοὺς μύχους) Praeclara Medic. et Ask. scriptura, iure merito a viro Celeb. instaurata et defensa. Memini Diodoro III. 44. simile auxilium ferre et aliorum exemplis stabilire; quibus hoc Aeschyli adstruo, Choëphor. 449. δι' ὧτων συντίττανε μύθον ἡσύχῃ φέρον βάσει, cothurno incedens, neque alienum tamen. WESS.

18 et seqq. χωσθῆναι ἂν κού γε δὴ ἐν τῷ προανασιμ. etc.) Adhaereo ad hanc disputationem, neque me expedio. Arch. οἶμαι [pro ἢ ἐμὲ l. 20. ubi in nostra Var. Lect. perperam οἶμοι posuit typotheta.] non multum iuvat, nec Reiskii opera in Miscell. Lips. vol. VII. pag. 629. Adscribam Cl. Pauw coniecturam, ut arbitrandi sit facultas. Fors, inquit, una littera detracta, et distinctione leviter mutata, optime locus emendabitur: ἐγὼ μὲν γάρ - - - χωσθῆναι ἂν κού γε ἢ ἐν τῷ προανασιμωμένῳ - - οὐκ ἂν χωσθεῖν κόλπος κ. λ. Opinor intra x. annorum millia alicubi aggeratum esse: an sinus longe hoc Arabico maior non posset oppleri intra illud temporis spatium, quod ante nativitatem meam a rerum primordiis effluxit? Haec ille. WESS.

20. πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι) Formularum Herodoti non incuriosus haud sane memini, sic alibi loquutum historicum: quod si Codicibus ista vetustis abessent, tum certe iudicarem aliunde inuenta, ad ista scilicet explicanda, ἐν τῷ προανασιμωμένῳ χρόνῳ. Tota fortasse periodus sic primitus scripta prodierat: ἐγὼ μέντοι ἔλπομαι γε καὶ μυρίων ἐντός χωσθῆναι ἂν ἤκου γε δὴ ἐν τῷ προανασιμωμένῳ χρόνῳ οὐκ ἂν χωσθεῖν κόλπος καὶ πολλῶν μέζων ἔτι τούτου ὑπὸ τούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτως ἐργατικῷ; In his solemne illud ἤκου vel Herodoti ἤκου γε δὴ non cadet in dubitationem quin genuinum sit, suumque indat interrogationi vigorem. VALCK. — Cur suspecta haberemus illa verba πρότερον - - γενέσθαι, non satis equidem caussae vidi. Si ἢ κού de-

disset vel unus liber, lubens accepturus eram. Interim $\kappa\omicron\upsilon\gamma\epsilon\delta\eta$, eadem notione atque $\pi\tilde{\omega}\varsigma\gamma\epsilon\delta\eta$, ferendum putavi. $\kappa\alpha\iota\gamma\epsilon\delta\eta$ legendum censet *Benedictus* in *Actis Semin. philol.* Lips. Vol. II. P. II. pag. 285. Caeterum $\mu\acute{\epsilon}\zeta\omega\upsilon\epsilon\tau\iota\tau\omicron\upsilon\tau\omicron\upsilon$, non cum *Pavio* apud *Wess.* intelligendus sinus hoc *Arabico* maior; sed hoc *Aegypto*, ut recte *Larcherus* accepit; nempe maior hoc, quem *Herodotus* existimat olim eam regionem occupasse, quae nunc *Aegyptus* est. S.

CAP. XII. [3. $\tau\tilde{\eta}\varsigma\epsilon\chi\omicron\mu\acute{\epsilon}\nu\eta\varsigma\gamma\tilde{\eta}\varsigma$) In *Lat. vers.* perperam positum *regionem* utrique adiacentem, ubi *utrimque* scripseram. S.]

4. $\kappa\omicron\gamma\chi\tilde{\upsilon}\lambda\iota\alpha\tau\epsilon\phi\alpha\iota\nu\acute{\omicron}\mu\epsilon\nu\alpha$) Res vera est, fulta testimonio *Plut.* *Isid.* et *Osir.* c. 40. p. 102., sed aliunde derivanda. Altissimos Europae, Asiae atque Americae montium vertices varia conchyliorum genera insederunt; quae unde advenisse putes, si generalem inundationem, qualis Noachi tempore, recuses. Non nescio, inter philosophos necdum super illo negotio convenisse; neque id demiror. Quae enim inter eos in tanto dissentienti et disputandi pruritu concordia? Adi *S. Bochartum* *Phal.* IV. 24. et *Freretum* *Comment. Acad. Inscript.* T. XV. p. 342. *WESS.* — Nostra quidem aetate consentiunt fere eruditissimi quique viri, posse debereque conchyilia marina in montium visceribus reperiunda, salvà fide Mosaicae narrationis, ex aevo derivari Noachica inundatione longe superiori. S.

7. $\pi\rho\acute{\omicron}\varsigma\delta\epsilon,\tau\tilde{\eta}\chi\acute{\omega}\rho\eta\varsigma,\omicron\upsilon\tau\epsilon$ etc.) Laborabant haec mala punctione: $\pi\rho\acute{\omicron}\varsigma\delta\epsilon$, praeterea, sicuti ad I. 156. adscriptum est. Pendet sermo ex $\iota\delta\omega\iota\nu$, cui superius suus locus. Vidit hoc *Reiskius*, brevi post [l. 9.] $\omicron\upsilon\mu\eta\nu$ corrigens. *WESS.* — *Reiskii* coniecturam veterum codicum auctoritate vidimus firmatam. S.

CAP. XIII. 4. $\alpha\tilde{\rho}\delta\epsilon\sigma\kappa\epsilon$ *Αἴγυπτον*) *Medic.* ex Ionum consuetudine. *Abydenus* in *Eusebii* *Pr.* *Euang.* IX. 41. $\pi\tilde{\upsilon}\lambda\alpha\varsigma\epsilon\pi\acute{\iota}\sigma\tau\eta\sigma\epsilon\nu,\tau\acute{\alpha}\varsigma\alpha\nu\acute{\omicron}\iota\gamma\omicron\nu\tau\epsilon\varsigma\alpha\tilde{\rho}\delta\epsilon\sigma\kappa\omicron\nu\tau\omicron\pi\acute{\epsilon}\delta\iota\omicron\nu$. Scripsi etiam $\epsilon\iota\nu\alpha\kappa\acute{\omicron}\sigma\iota\alpha$, queniadmodum II. 145. *Homeri* $\epsilon\iota\nu\alpha\tau\omicron\nu$, $\epsilon\iota\nu\acute{\alpha}\nu\upsilon\chi\epsilon\varsigma$ nunc non attingo. Mire placet *Gronoviana* huius loci explanatio. *WESS.* — Scilicet et $\mu\omicron\iota\sigma\iota$, et $\tau\epsilon\tau\epsilon\lambda\eta\kappa\acute{\omicron}\tau\iota$ e suo cod. restituit *Gron.* cui fere et nostri adsentiuntur libri. S.

[6. $\nu\tilde{\upsilon}\nu\delta\epsilon,\eta\nu\mu\eta\epsilon\pi'\epsilon\kappa\kappa\alpha\iota\delta\epsilon\nu\alpha$ etc.] Quum hodieque eadem *Herodot.* T. V.

fere obtineat ratio, monuit Rich. Pococke (*Descript. of the East*, Vol. I. pag. 251.) citatus a Larchero, opinione videri hactenus falsum esse Herodotum, quod sua aetate tanto maiori incremento Nili ad irrigandam Aegyptum opus fuisse quam Moeridis regis aetate: octo enim illos cubitos, quos (l. 3.) ei dixerant sacerdotes, intelligi debuisse de incremento supra consuetam per se fluvii altitudinem; adeoque non differre illam mensuram ab hac *xvi. cubitorum*, quae intelligenda de fluvii altitudine ab imo inde alveo. Caeterum cum Nostro conf. Strab. XVII. 788. ed. Cas. et Plin. lib. V. cap. ix. sect. 10. S.]

11. κατὰ λόγον ἐπιδίδοι ἐς ὕψος) Dum quis ista nobis probabiliter interpretetur, suspicabor equidem ex interpretamentis nata, quae quis olim vicinis adposuerit. Certe nihil impedit hoc in loco κατὰ λόγον per κατὰ τὸ ὅμοιον interpretari, et ἐς ὕψος, εἰς αὐξήσιν. Mea saltem opinione nihil distarent κατὰ λόγον ἐπιδίδοι ἐς ὕψος: et κατὰ τὸ ὅμοιον ἐπιδίδοι ἐς αὐξήσιν. Cap. seq. 14. εἴ σφι ἐτελήσει (sic legerim.) -- ἢ ἡ χώρα ἢ ἐνεργε Μίμφιος -- κατὰ λόγον τοῦ παρερχομένου χερσὶν ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι. VALCK.

Ibid. κατὰ λόγον ἐπιδίδοι ἐς ὕψος, καὶ τὸ ὅμοιον ἀποδίδοι ἐς αὐξήσιν) Invenit et hic manifestam ταυτολογίαν Cl. Reiskius, sciolorum opera natam, *Miscell. Lips.* Vol. VII. pag. 629. Putares quodammodo adstipulari schedas Ask. in quis hiatus, sed ex scribae socorde negligentia: eadem verborum ἐπιδίδοι et ἀποδίδοι terminatio hominis oculos, ut in medio utriusque posita omitteret, praestrinxit. Herodoti dictiones bene constant: ἐς ὕψος altitudinem soli, ἐς αὐξήσιν eiusdem incrementum, quo latius in vicinum mare protenditur, declarant. Ceterum *xvi.* aut *xv.* cubitos amnem adscendisse et arva inundasse olim, argumento est Nili figura *xvi.* liberis circa ludentibus, per quos totidem cubita summi incrementi augentis se amnis intelliguntur in Plinii *H. Nat.* XXXVI. 7. ubi Harduinus; cui iungendus Shaw *Obs. Geogr. Syr. et Aegypti* cap. 5. p. 181. quantum aquis seriore tempore terra ea increverit, ex Arabibus docens. WESS. — Non ταυτολογία, quam dicunt, me turbaverat. Non parcum esse verborum, nec repetitas in eadem sententiam ῥήσεις aspernari Nostrum, satis constat. Sed de verbo ἀποδίδοι dubitaveram, etiamque nunc dubito, idem-

ne ac ἐπιδιδόει significare possit. Illud video, ἐς αὖξῃσιν posse eandem in sententiam atque ἐς ὕψος accipi: iunctà mox utrâque voce ἐς ὕψος αὖξάνεσθαι dicit Noster c. 14, 6. Schaeferus quid spectarit, ex coniectura sic edens, καὶ μὴ τὸ ὅμοιον ἀποδιδόει ἐς αὖξῃσιν κατακλύζοντος τοῦ ποταμοῦ, profiteor me haud liquido percepisse. Ad verbum id fuerit, neque tantumdem reddit ad augendum inundans flumen; quod ad eam videtur interpretationem accedere, quam reliquae versioni in parenthesi interieci. Sed quaero, quisnam reddit? nam nominativus, ἡ χώρα αὕτη, qui praecedit, ad verbum ἀποδιδόει, ista notione acceptum, referri vix potest. Commodum foret, καὶ μὴ ὁ θεὸς τὸ ὅμοιον ἀποδιδόει etc. si modo vestigium aliquod scripturae huiusmodi vel in uno libro superesset. S.

21. ὕδατος οὐδεμίῃ ἄλλῃ ἀποστροφῇ). Valla ἀποστροφῇ in versione neglexerat, sententia loci contentus. A Gronovio venit, quibus nulla sit aversio aquae. Praestare aquae per-
fugium sive remedium, Portus dudum monuit. Noster VIII. 109. ἦνα - - ἀποστροφῇ ἔχη: pro quo ἀποστροφῇ καὶ καταφυγῇ ἔχειν Plutarch. T. II. p. 491. E. Et πάσης ἀποστροφῆς ἀιγμένως, cui perfugii et salutis via est interclusa, in Philostr. Vita Apol. VIII. 13., tum ἀποστροφῇ ἐποιούντο τοῦ Ἀθηναίων δήμου, de Vit. Soph. I. iv. p. 549., cuius praesidium et patrocinium rogabant. Hoc amplius de dira pressis fame Liban. Declam. XIX. p. 509. B. πᾶν γὰρ τὸ ἔμφυχον ἐκτείνετο - - τοῦτο ἦν αὐτοῖς ἀποστροφῇ τοῦ κακοῦ. Quae quidem de dictionis usu abunde erunt. Addo, Iosephum Bell. Iud. II. 11, 4. ἀποστροφῇ σωτήριον dixisse, quae Thucydidi ἀποστροφῇ σωτηρίας. Vide Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 782. Μοῦνον [l. 22.] Paris. C. minime malum videtur. WESS.

21 seq. ὅτι μὴ ἐκ τοῦ Διὸς μόνον) Non enim certe habent aquam quae agros irriget, nisi pluviam duntaxat. Valla dederat, nisi tantum a Iove. Romani quidem augures, pro coelo fulgente, tonante, dicere sueverant, Iove fulgente, tonante, Cicero de N. D. II. c. 25. Coelum et Aethera Iovem nuncupabant. Rarius illud Comici Platonis, quod sororis erat, marito tribuentis, apud Etymologum voc. Εὐδιδος: Ἀἴρη, ὃν ἂν τις ὀνομάσκει καὶ Δία. Quaevis coeli tempestas Iovi contribuebatur. Illud Aristoph. in Av. 1501. Τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ; recte cepit Küster. quel temps fait-il? Theo-

critus Eid. IV. 43. ὡς Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἶθριος, ἄλλοκα δ' ὕει, e Theognidis versu 26. quem expressit etiam Sophocles in Polyxenae fragm. ap. Stob. pag. 344, 4. Orpheus τὸν ὄμβρον dixerat δάκρυα Διὸς; teste Epigene ap. Clem. Alex. Strom. V. pag. 676, 3. Aquam pluviam Plato dixit τὰ ἐκ Διὸς; vel παρὰ τοῦ Διὸς ὕδατα, τὰ ἐκ Διὸς ἰόντα νάματα, T. II. pag. 761. A. 844. A. T. III. pag. 111. c. Cum pluebat, elegantioribus ὁ Ζεὺς, vel ὁ θεὸς, ὕειν dicebatur; (quam formulam Alcaeus iam adhibuit Lyricus apud Athen. X. pag. 430. A.) Athenis vulgo ποιῶν ὕδωρ: attigit Casaub. ad Theoph. c. 3. p. 32. Nondum in Socratis schola corrupti senis Attici piam persuasionem memorat Aristoph. Nub. 372. Καὶ τοι πρότερον τὸν Δι' ἀλλῶς ὤμην διὰ κοσκινῷ οὐρεῖν. VALCK.

CAP. XIV. [9 seqq. ἀπονιτότατα etc. Putes cum Heynio ad Pindar. Ol. II. 111. ante oculos Herodoto fuisse poëtae versus illos, ἀπονιότερον ἰσθλοὶ νύμονται βίοντες etc. S.]

13. ὅλλοι ἀνθρώποι) Debetur Arch. Variant in vocis scriptura editi libri. ὅλλοι I. 48. et 125. ὡ' ἄλλοι II. 51. ὅλλοι ex Med. bis II. 36. Schol. Apollon. Rhod. I. 1081. ὡ' ἄλλοι μὲν βα. ἡ τοιαύτη συναλοιφὴ τῆς νεωτέρας ἰαδός ἐστίν. διὸ μέμφονται Ζηνοδότῳ εἰπόντι, ὡ' ἄλλοι μὲν βα θεοὶ καὶ ἄνθρωποι. (Iliad. B'. 1.) οὐ κέχρηται γὰρ ταύτῃ Ὅμηρος. Paria ad vs. 998. At III. 356. et 365. ὅλλοι, quod praestare opinor ob synaloephes indolem. De Homero quod critici produnt, falsae opinioni tribuit Barnes. in Iliad. A'. 288. Ceterum mirabilem hanc Aegypti ubertatem, quae sine magno et sollicito labore votis agricolae respondet, Diodorus I. 36. non praeteriit. WESS. — Conf. Var. Lect. ad I. 125, 12. et VIII. 67, 11. S.

16 seqq. ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς etc.) Galeo designatus Plutarchi locus e lib. IV. Symp. legitur pag. 670. A. B. Rem sane vix credibilem suo quoque testimonio confirmat Eadexus apud Aelianum de Nat. An. X. c. 16. hanc reddens rationem, cur a suis mactandis abstineant Aegyptii: φειδόμενοι, ἐπεὶ τοῦ σίτου σπαρέντος, ἐπαύουσι τὰς ἀγέλας αὐτῶν· αἱ δὲ πατοῦσι τοὺς πυροὺς, καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν γῆν ὠθοῦσιν, ἵνα μείνῃ ἔμβριος, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρνέων ἀναλωθῇ. Mihi quoque sues hac in re non placent; sed, si iumentorum gregem designare voluisset, scripsisset utique βοῦς: et, ἐκείνῃ δὲ καταπατηθῇ τῇσι βοῦσι τὸ σπέρμα. Neque tamen hanc fabulam ornandam esse censuerim; quam Herodoto deberi minime dubito,

secundum quem suum in segētes immissorum ungulis e spicis grana debuerunt exteri: ita mihi capienda videntur ista quae sequuntur, ἀποδινήσας δὲ τῇσι ὑπὸ τὸν εἶπον οὕτω κομίζεται, suum ungulis excussum frumentum convehit. Quod aliis diceretur ἀπαλοήσας, Herodoto dicitur ἀποδινήσας. Arcam Telesilla δῖνον vocaverat: Athen. XI. p. 467. F. Τελείσιλλα δὲ ἡ Ἀργεῖα καὶ τὴν ἄλω καλεῖ δῖνον: hinc Eustath. Ἰλ. υ. p. 1283, 4. [p. 1207. ed. Rom.] Aelianus duobus in locis rarissimo hoc usu forsā alibi non obviam vocem adhibuit. Vid. elegantissima Epist. Critica II. D. Ruhnkenii p. 43. VALCK.

Ibid. ἰσβάλλει ἐς αὐτὴν ὅς etc.) Adsentiantur Plutarchus IV. Symp. c. 5. et Eudoxus in Animal. Histor. Aeliani X. 16., quos olim Galeo, non sues, sed boves intelligenti, opposui ad Diodorum. [lib. I. cap. 36.] Nec poenitet operae. τὰς enim ὅς boves indicare, quibus testibus probabitur unquam? Creant tamen sues in illa sementis et triturae consuetudine molestiam. Si verum est quod perhibetur, oportet diverso fuerint ingenio per Aegypti agros atque alibi locorum, rostrique usum rusticorum utilitati posthabuerint. At sus sui semper generis et indolis est, vorax pecus et gulae indulgens. [„Sues immissae in sementem, ait Galeus, haud dubie omne frumentum in ventres, potius, quam in limum, recondent.“] Aegyptii praeterea boves, ut multae nationes, tritrandis frugibus adhibuerint. Cyrillus in Esaiiae c. 28. Αἰγυπτίων μὲν παῖδες συνένγκαντες ἐξ ἀγρῶν ἐπὶ τὴν ἄλωνα δράγματα, εἶτα βοῦς ἐπαφίεντες αὐτοῖς, καὶ ἐν κύκλῳ περικομίζοντες, καταλεπτόνουσι ταῖς χηλαῖς τὰς ἀστάχνας. Prudenter profecto: sunt enim boves ad id negotium porcis multo aptiores. Considera praeterea, quod Galeus non neglexit, sues ab Aegyptiis studiosissime fuisse vitatos. [conf. c. 47.] Equidem, ni mihi obstarent Plutarchus atque Eudoxus, venisse ex scriptoris calamo ἰσβάλλει ἐς αὐτὴν βοῦς et τῇσι βοῦσι τὸ σπέρμα, tum ἀποδινήσας δὲ τῇσι βοῦσι arbitrarer. Quid enim, si menda utriusque aetatem anteverterit? Diodorus generali vocabulo βοσκημάτων uti maluit, quibus fortasse hanc operam negans. Triturae autem illum in oriente atque alibi morem copiose praeter alios exsequitur Christ. Schoettgenius Antiq. Tritur. Sect. ix. et Aegyptiorum Fr. Lud. Norden Itin. Aegypt.

p. 58. WESS. — *Plinius Hist. Nat. lib. XVIII. cap. XVIII. sect. 47. Vulgo credebatur, a Nili recessu serere solitos, max. suēs impellere vestigiis semina deprimentes in maddido solo: et credo antiquitus factitatum.* Sic (uno Diodoro excepto; qui, dissimulans difficultatem, generale nomen βοσκήματα posuit) de semine per suēs depresso consentiunt omnes. Eodem vero animali ad exterenda e spicis matura grana usos esse Aegyptios, nemo quod sciam dixit, nec per se credibile est: boum operā ad hoc uti solitos esse populos versus orientem aestivum habitantes, satis constat. Quare scripturam istam, ἐμβάλλουσι -- ὕς, et ἐπεὶ δὲ κατὰ τῆς ὕς, ab Herodoti manu esse, in dubium vocari non debet: sed deinde scripsisse eundem ἀποδινήσας δὲ τῆς βοῦς perquam probabile debet videri. Larcher (suffragante Borh. in Appar. Crit. T. II. p. 803 seq.) utrimque, pro τῆς ὕς, τῆς βοῦς corrigens, ne tamen prorsus hinc amandarentur suēs, verba ἐμβάλλει ἐς αὐτὴν ὕς, ante ista, σπείρας ἕκαστος etc. reponenda censuit: nempe ante semen-tem immissas esse in agros suēs, scilicet ad devorandas radices plantarum aquatiliū, quae sementi nociturae erant. S.

CAP. XV. 4. τὸ πᾶρά θάλατταν εἶναι αὐτῆς) Non scripsit aliter. Agitur de regione Delta, cuius ad mare tractum, cum ea sola Aegyptus haberetur, usque ad Taricheas Pelusiacas eiusdem esse Iones censebant. Consimile, quod sequitur, τὰ μὲν Λιβύης, τὰ δὲ Ἀραβίης εἶναι. Postulat porro rei et orationis habitus, ne Ald. et plurium schedarum [l. 6.] ἐς μεσόγαιαν τείνειν αὐτὴν pro quisquilliis putetur. Ταριχηίων sive ταριχηίων Arch. species est Ionica, neque spernenda. Fuere in Aegypto eo titulo loca conpluria. Vide H. 113. et Steph. Byz. in voce. Nominis fortasse caussa ex contumulatis ibi hominum animaliumque cadaveribus, quae more gentis diligenti cura condiebantur, uti c. 86. Ταριχηίας τῶν ζώων dabit Aelian. de Animal. X. 29. νεκρῶν ταριχηίαν Diodor. I. 91. WESS.

[11. ἥδη γὰρ σφί) ἡ τοι γὰρ σφί, profecto enim, corrigit Benedictus in Act. Sem. Philol. Lips. Vol. II. P. II. p. 286. Cum eodem viro docto initio huius cap. Εἰ δὲ βουλοίμεθα malim, ob id quod dein l. 10. huic respondet, ἀποδεικνύοιμεν ἄν. S.]

17. τίνας γλῶσσαν πρώτην ἀπήσουσι) Posset Aldi ἀπύσουσι patronos advocare Euripid. Orest. 1253., Hecub. 155. Supplic. 800. Sophocl. Aiac. 896. ut de Pindaro aliisque taceam. Verum membranarum potior sententia, cui usus respondet. Aeschylus VII. Theb. 871. οἶμαι --- στηθίων ἦσιν ἄλλος. Euripid. Med. 1176. ἦκεν ὀλοφυγῆς μέγαν κωκυτόν. Quod et in Sophocl. Aiac. 862. Apollon. Rhod. IV. 874. ἦκε δ' αὐτὴν σμερδαλέην: etc. WESS. — φωνὴν ἰέναι habes apud Nostrum II. 2, 11. ubi de eadem re agitur. S.

CAP. XVI. 5. τρεῖς μόρια εἶναι γῆν παῖσαν etc.) Vide IV. 42. In ea nostri orbis partitione magnus olim dissensus. Plerique in parte tertia Africam posuere; pauci tantummodo Asiam et Europam esse, sed Africam in Europa: ita Sallustius Bell. Iug. cap. 17. Sed veterum plures Asiam duntaxat et Europam novisse, Isocratis, Hippocratis, aliorumque testimoniis firmatur. Lege Olympiodorum ad Aristotel. I. Meteorolog. p. 23. Scholiast. in Ptolemaei Tetrabibl. p. 58. et Lucanum IX. 411. WESS.

10. οὐρίζων τῇ Λιβύῃ) Nilus dici potest τὴν Ἀσίην οὐρίζων: sed non item, ut arbitrator, τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῇ Λιβύῃ. Suspicio adeo συνουρίζων scribendum. VALCK. — τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῆς Λιβύης ex Remig. praefero, tacitam prae-positionem [ἀπὸ] adsciscens. WESS.

11. ὥστε ἐν τῷ μεταξύ Ἀσίας etc.) Emendata [a Gronovio] Vallae Latina, ut sit in eo id quod medium est Asiae et Africae, meras tenebras offundunt. Voluit, ἐν μεθορίῳ Asiae et Africae Delta, ea ex sententia, esse oportere, atque ita neutrius. Erant super eius situ olim discordes. Schol. Apollon. Rhod. IV. 1571. ἡ δὲ Αἴγυπτος κατὰ μὲν τινὰς, τῆς Ἀσίας ἰστί' κατὰ δὲ τινὰς, τῆς Λιβύης: et Auctor de Mundo, quem Aristotelem male vocant, cap. 3. WESS.

CAP. XVII. 13 seq. μέχρι μὲν νυν Κερκασώρου πόλιος) Similia his cap. 97. [et c. 15, 7.] et Mela I. 9. Adscribam Achillis Tatii verba Amor. lib. IV. p. 245., sanioris coloris indiga: ὁ Νεῖλος ῥεῖ μὲν ἀνωθεν ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔστιν ἐς τοσούτον ῥέων ἄχρι Μίμφεως, καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κέρας. Σύρος ὄνομα τῇ κώμῃ πρὸς τῷ τίλει τοῦ μεγάλου ῥεύματος: ubi τίλος τ. μ. ῥεύματος haud aliud ac Nostri ὀξὺ τοῦ Δέλτα, sive acumen Delta, uti in Pomponio legunt. At quid Σύρος; Salmasius Aegyptiacum tali nomine pagum legisse se negat;

et negabunt alii cum ipso *Tatio*; qui quidem ad hunc forte modum dederat: καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κώμη Κερκασωρὸς ὄνομα τῇ κώμῃ· πρὸς τῷ etc. Quae continuo subiunguntur de maiore amne ad hunc pagum in tres scisso, in animo illi Herodotea fuisse, manifestant. Atque haec praecipua ex parte viro doctissimo *Steph. Berglero* debentur. WESS.

26. τῷ μὲν Σαΐτικόν) *Τανιτικόν* corrigentes male agunt, neque a *Strabone* XVII. p. 1154. [p. 802. ed. Cas.] adiuvantur: siquidem illius τὸ *Τανιτικόν* στόμα, ὃ τινες Σαΐτικόν λέγουσι, ex amne *Bubastico* sive *Pelusio* divergit: *Herodoti* vero ex *Sebennytico*. Credo rivo huic, quia praefecturam *Saiticam* radebat, nomen venisse. Addam *Platonis* ex *Timaeo* pag. 21. E. verba, ad hanc rem opportuna: Ἔστι τις κατ' Αἴγυπτον ἐν τῷ Δέλτα, περὶ ὃ κατὰ κορυφὴν σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου βέθμα, Σαΐτικός ἐπικαλούμενος νομός· τούτου δὲ τοῦ νομοῦ μεγίστη πόλις Σαῖς: quibus non male nectentur *Proclo* disputata pag. 50. Confer *Cellarium Geogr.* IV. 1. pag. 24. horum oblitum. WESS.

27. καὶ τὸ Βουκολικόν) Haud aliter *Eustath.* in *Dionys.* vs. 226. *Nostrum* secutus. Apud alios de eo silentium. Non male componitur cum *Phatnitico* *Diodori* I. 33. XX. 76. prope quod videntur τὰ βουκόλια, famosa latronum domicilia, fuisse; descripta eleganter abs *Heliodoro* I. pag. 10. *Achille* *Tatio* IV. pag. 250. tanquam loca palustria, ad struendas insidias et ad praedae receptacula commodissime posita. Etiam aliunde cognitum est, ad *Phatniticum* ostium pertinuisse regionem, cui a palustri situ Ἐλεαρχίας titulus, uti ad *Hieroclis* *Synecdem.* p. 726. significatum fuit. Quae quidem omnia persuadent, ostium *Βουκολικόν* et *Phatniticum* non discrepare, nominisque causam patefaciunt. WESS.

CAP. XVIII. 4. τὸ ἐγὼ τῇσι ἐμειωτοῦ γνῶμῃσι ὕστερον) Lenissima correctione sic ista mihi concinnanda videntur: meam quoque firmat sententiam *Ammonis* oraculum: τὸ ἐγὼ τῇσι ἐμειωτοῦ γνῶμῃσι ὕστερον περὶ Αἴγυπτου ἐπυθέμην, quod postea demum intellexi, quam sic de *Aegypto* iudicare in animum induxissem. Edixerat *Ammon*, Αἴγυπτον εἶναι ταύτην; τὴν ὃ Νεῖλος ἐπιὼν ἄρδει. In eandem ferme sententiam lib. H. c. 104. *Colchi*, inquit, esse videntur *Aegyptii*: νήσας δὲ πρότερον αὐτὸς ἢ ἀκούσας ἄλλων λέγω. Iam quod vulgatur,

τῇσι -- γνώμῃσι ὕστερον, prorsus esset insolens in *Herodoto*, ὕστερον iungente passim cum casu secundo. Praeterea, de sua solius ubicunque loquitur sententia, vicies minimum γνώμην ponit numero singulari. VALCK. — Potiorem emendationis partem: τῆς ἐμ. γνώμης, lubens accepi. Potuerat deinde quidem περὶ Αἰγύπτου dicere Noster, sed movere vulgatum περὶ Αἰγύπτου non erat opus. Sic enim et alibi loquitur Noster: verbi gr. εἰρώτιον περὶ Πακτύων I. 158, 3. idem est ac περὶ Πακτύων ibid. l. 11. S.

8. τῇ περὶ τὰ ἱερά θρησκίῃ) Maluisssem, si mssti exemplo praeivissent, θρησκίῃ. Quod Arch. hic et cap. 37. obtulit, in lucro putavi. Scholia a Johnstone publicata in *Sophoclis Electr.* 996. τῆς νεωτέρας Ἰάδης ἐστὶ τὸ λέγειν τὴν προμήθειαν, προμηθείαν καὶ τὴν εὐέπειαν, εὐέπειαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. Mox [l. 11.] καὶ οὐκ ὁμολογεῖν de sermone videtur intellexisse; ὁμολογέουσι κατὰ γλῶσσαν οὐδὲν in simili re, I. 142. WESS.

CAP. XIX. 10 seqq. πελάσας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν etc.) *Medicei πέλας* Plinii verbis munitur, non omnino congruis: In totum autem revocatur intra ripas in *Libra*, ut tradit *Herodotus*, centesimo die. [lib. V. cap. ix. sect. 10. p. 256. ed. Harduin.] Quid enim hic de *Libra* et centesimo die, quo intra ripas cogitur iterum, tametsi πέλας probaveris? Haec et alia bene *Salmasius* in *Solin.* p. 510. Verum est; intra idem ferme spatium temporis, quo increverat, amnem descrescere. Culte *Aristides* T. II. p. 358. οὐ τοίνυν μόνον αὐξεται τὰ κατὰ τὸ Νεῖλος, ἀλλὰ καὶ ἀπολήγει τεταγμένως ὀπίσω, καὶ σχεδὸν οὐκ ἐν ἐλάττω χρόνῳ καθίσταται εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἐν ὅσῳ προῖων ἐξεπλήρωσε. *Diodorus* praeterea I. 38. Utrum vero idem Noster indicaverit, caussa dubitandi adest in dissensu tot schedarum: habet quoque nescio quid scabri πέλας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερ., quod detractum vulgato cernitur. Πελάσας paullo minus est ac πληρώσας ἐς τὸν ἀριθμὸν c. 7. In *Latinis* nihil mutavi, dubius tamen de *Laurentio*, cuius membranae, quod mihi liquido constat, persimiles Arch. et *Vind.* fuere. WESS. — *Vallae* latina haec erant: et prope totidem diebus retrocedat, relinquens fluentia. Ex quo quidem non conficitur, πέλας illum in suo exemplari legisse; quae absurda scriptura est, ex veteris alicuius librarii negligentia derivata: illud adparet, τὸν ἀριθμὸν τούτων ἡμερῶν. de aliis centum diebus, quibus decrescat

Nilus, intellexisse hunc interpretem. Quod in nostra *Var. Lect.* pro scriptura *πίλας* testes citantur codd. *Med. Ask. Arch.*, loco *Arch.* poni *Pass.* debuerat. Quo pacto vero *Plinii* verba scripturae *πίλας* faveant, equidem non exputo: nec omnino satis adparet, quid *Herodotum* ibi testem citans spectarit Romanus scriptor. Illud multis documentis constat, saepe *Plinium* testimonia auctorum, quos nominat aut sequitur, parum adcurate adponere, adiciere interdum nonnulla verbis auctorum, alia detrahare; subinde etiam graecorum auctorum sententiam non recte accepisse interpretatumque esse: quod in tam immensa suscepti operis mole, in tamque infinita rerum, quas complectitur, varietate nemini magnopere mirum debet videri. Quod h. l. ait *Noster ἀπολείπων τὸ ῥέθρον*, (nempe *κατὰ τὸ ῥέθρον*, deficit quoad fluentum, quoad aquam quam vehit) pro eo alibi simpliciter, *ἐπεὶ ἀπολίπη ὁ Νῆλος*, II. 93, 28. quando deficit *Nilus*. Similiter absolute, c. 22, 15. *ἐκτῖνοι -- δι' ἔτος ἴοντες οὐκ ἀπολείπουσι*. Quare etiam cap. 14, 15. *ἐπεὶ ὁ ποταμός -- ἀπολίπη ὀπίσω* eodem modo accipiendum, quamquam ibi ex praeced. intelligendum videri potuerat *ἀπολίπη τὰς ἀρούρας*. Pro *ἀπολείπων* perinde etiam *ἐπιλείπων* potuerat dicere, sicut VII. 43, 3. (quamquam et ibi *ἀπέλιπε*, pro *ἐπέλιπε*, probati codd. dabant:) et III. 108, 7. In verbi *πελάσας* interpretatione dissentiunt interpretes. Ut *Vallam* omittam, recte videtur *Wesseling.* dictionem *πελάσας ἐς τὸν ἀριθμὸν* cum illa c. 7, 12. *πληροὶ ἐς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον* contulisse; ut sit paullo minus *πελάσας*, quam *πληρώσας*. *Larcherus* vero *πελάσας* de accessu i. e. de incremento fluvii accepit, cui opponatur τὸ ἀπέρχεσθαι, recessus s. diminutio. At (ut taceam, inauditum esse illum verbi *πελάζειν* usum) satis erat perspicuum, ἀπέρχεσθαι h. l. opponi superiori κατέρχεσθαι, quemadmodum ἀπολείπων opponitur superiori πληθύνει. S.

[18. αὔρας ἀσπνιούσας] *Commode* h. l. *Larcherus* ex *Scholiis* ad *Sophoclis Aiac.* 683. haec adposuit: Διαφέρουσι ἀλλήλων, (αὔρα καὶ ἄνεμος,) τῷ μὲν τὴν αὔραν ἐπὶ τῶν ἐξ ὕγρου ἐκπνοῶν τάττεσθαι τὸν δὲ ἄνεμον, ἐπὶ τῶν ἐν αἵρει πνευμάτων. S.]

CAP. XX. [1. Ἑλλήνων μὲν τινες] Varias variorum Auctorum de Incremento *Nili* eiusque caussis sententias, ex *Plutarcho* de *Placitis Philos.* lib. IV. cap. 1. tum ex *Incerto*

auctore, porro ex *Theophylacto Simocatta*, lib. VII. *Histor.* cap. 17. ex *Diodor. Sic.* lib. I. ex *Aristidis oratione Aegyptiaca*, ex *Strabonis* lib. XVII. ex *Xiphilini Epit. Dionis Cassii*, ex *Heliodori Aethiopicor.* lib. II. denique ex *Theodoret-Serm.* IV. de Graecorum affect. curandis, collectas *Godofr. Iungermanus* suae *Herodoti* editioni, Adpendicis loco adiecit. Eaedemque omnes eclogae, ex praedictis *Scriptoribus* excerptae, in *Londinensi* editione *Herodoti*, quae *Galei* nomen praefert, in editione *Gronoviana*, denique in *Wesselingiana*, eodem modo repetitae sunt: qua accessione augere hanc nostram *Herodoti* editionem inutile iudicavimus. Caeterum quod ad *Incerti*, quem dixi, *Scriptoris* fragmentum spectat, consuli velim quae in brevi Praefatione *Eclogae ex Ctesiae Persicis* praemissa (T. IV. Part. I. huius edit. sub finem) monita sunt. Praesertim vero conferri cum *Nostro* merentur quae de eodem argumento *Diodorus Siculus* lib. I. cap. 38-41. conegessit; quorum quidem minima pars in eadem, quam dixi, *Iungermaniana Adpendice* exhibetur. S.]

13. πολλοὶ μὲν ἐν τῇ Συρίᾳ ποταμοὶ) Sunt quibus haec displicent: esse enim quidem plures in *Syria* fluvios; sed evolvi in mare mediterraneum, eorumque in solem occidentem ostia tendere, non boream. Qui quidem si meminissent, *etesias* non magis e septentrione quam occidentis plaga, sive οὐδὲν τι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἀρκτου ἢ περ τῆς ἐσπέρας spirare, ut, post *Aristotelem*, *Meteorol.* II. 6. *Diodorus* observavit I. 39. in alia utique ivissent. De *etesiiis* autem, atque eorum in Nili, aestate exundantis, ostia vehemente flatu, quae veterum nonnulli tradiderunt, a vero non recedunt. *Philo*, *Aegypti* incola, id fassus ultro est, *Vit. Mos.* I. p. 620. A. et nostra aetate, diu eadem in regione occupatus, *B. Mailet Descript. Aegypti* p. 55. Neque ea tamen unica incrementis Nili caussa. WESS.

CAP. XXII. 5 seq. ἀπὸ τῶν θερμότητων τόπων ῥέων etc.) ψυχρότερα coniectura adsecutus *Corn. de Pauw* fuit. Adposite *Aristides*, T. II, p. 334. ὁρμᾶται μὲν γὰρ ἐκ τῶν θερμότητων τῆς οἰκουμένης ὁ Νεῖλος δῆπου, καὶ προϊὼν εἰς ἥττον αἰεὶ θερμὴν. WESS. — Discrepantiam codicum in verbis τόπων et ῥέων diligentius consideranti perquam probabile videri debet, vocab. τόπων ex scholio interlineari.

esse invectum; quo factum, ut ex eisdem codicibus, quibus hoc inferum, verum verbum *ρίων* expelleretur. Quare, nisi prorsus eiiciendum vocab. *τόπων*, cancellis saltem, ut suspectum, fuerit circumdandum. S.

6 et seq. *τῶν τὰ πολλὰ ἔστι*) Reiskius, *τὰ ὧν τεκμήρια πολλὰ ἔστι* --- ὡς etc. Ego *τῶν τὰ πολλὰ* non moveo, et *τεκμήρια* sive *μαρτύρια* ad sententiam arcesso. Quorum, paullo ante scriptorum, indicia multa adsunt viro, etc. Nec discrepat sententia Abreschii. Prudenter vero de Nili incrementis Arrian. Indic. c. 6. WESS. — Si nude legeretur *τῶν πολλὰ ἔστι*, facile adsentirer viris doctissimis, intelligi e sequentibus *τεκμήρια* posse: sed turbat adiectus *τὰ* articulus, qui quid huc faciat non video. S.

12. *ὑσαι ἐν πέντε ἡμέρῃσι*) Tan. Fabri lib. I. Ep. 70. correctionem [*ἐν τισιν*, pro *ἐν πέντε*.] merito explosit Gronovius, suffecta alia, minime meliore. [*ἐν παντὶ ἢ μέρεσι*.] A. Gellius N. Attic. VIII. 4. super hoc loco disputaverat, non sine Nostri taxatione, quod scriptor historiae memoratissimus de aqua pluviali et nive rem non satis exploratam pro conperta posuerit, sicuti praefert capitis IV. argumentum. Periiit, quod dolemus, disputatio; verba quae superant, idem tum in Herodoto fuisse, quod nunc examinamus, conmonstrant. Ponunt enim de nive et aqua pluviali rem pro conperta non satis exploratam: neque usquam ulla in Musa talis deposita est. Vim proinde arceo, opinatus coeli habitum et clima, sub quo scriptor aut Halicarnassi aut Thurii vitam transegit, paucis post nivem diebus pluviosum fuisse. Ut ut hoc fuit, per illud mihi mirum accidit, doctissimos viros Gelliana, adeo obportuna, neglectui habuisse. Quae consequuntur de *adusto hominum colore* et de *gruibus*, Seneca non praeteriit Quaest. Nat. IV. 2. cui Euripidis cothurnum Helen. vs. 1497. adcommoda. WESS.

[18. *εἰ τοίνυν ἐχρόνιζε καὶ ὁσονῶν*. Pro copia quam amat Herodotus facile crediderim placuisse ei repetitam ante καὶ ὁσονῶν particulam *εἰ*. Certe restitutam eam malim, quam cum Benedicto rescribere *εἰ τοίνυν ἐχρόνιζε καὶ ὕσιν ὧν*; cui novationi non est hic locus, quod et de multis alijs dicendum ab eodem viro docto propositis, quae, ne longior sim, silentio praetereo. S.]

CAP. XXIII. 4. *ποταμὸν Ὠκεανόν*) De eodem iterum

IV. 8. *Homeri ποταμοῖο ῥέεθρα Ὠκεανῷ* Iliad. ε'. 245. varie olim docti homines agitarunt, quemadmodum ex *Strabone* novimus lib. I. p. 9. [p. 4. ed. Cas.] Aegyptii autem, siquidem *Diodoro* I. 12. 36. et 96. adcredimus, Nilum suum pro Oceano censebant; alii ex mari Oceano amnis incrementa, quos *Seneca* in ordinem coëgit, derivabant. Confer *Libanium*, in *Basilico* p. 140. Herodotea haec amplexum. WESS.

CAP. XXIV. 7. τῆς γὰρ ἀν ἀρχαίῳ ἢ χώρης) Inpendit qualemcumque his operam *G. Raphelius* ad *Matth.* cap. XII. 35. sed usus vetere Editione. *Mediceo* iure merito *Gronovius* obsecutus est, repulsa *T. Fabri* lib. I. Ep. 7. correctione. Θεός de sole tritissimum. *Appianus* Praefat. ἀρχομένου τε καὶ δυομένου τοῦ θεοῦ. Quae autem *Noster* de Nili auctis per aestatem aquis et earum caussa, aliena sunt et saepe explosa. Lege *Aristidem* T. II. p. 341. et *Diodorum* I. 38. WESS.

CAP. XXV. 5. οὐκ ἔόντων ἀνέμων ψυχρῶν) Postulat ratio et rerum usus, ut calidae regionis calidi sint venti. Propterea *Pavius*, [quum abesset olim negans particula] contraria contrariis adiuvanda et medicanda professus, θερμῶν, quo etiam modo *Reisk.* in litteris ad me aut ξηρῶν, substituit. Scio eundem *Cl. virum*, damnata superiore sententia, nihil mutatum velle, et turpem errorem scriptori inpingere. Mihi nulla hic aberratio placet, sed quod ex *Arch.* provenit, et scriptor ipse adfirmat c. 22. Dedi et suam sedem participio ἔόντος, [l. 4.] quam amiserat. WESS.

14.) ἀλλὰ καὶ ὑπολείπεται) Verius hoc. [scil. quam ἀπολείπει.) Cui usui autem illa circa solem relicta aqua? An ut illi alimento, quae plurium olim persuasio, cederet? *Γελοῖοι πάντες, ὅσοι τῶν πρότερον ὑπέλαβον τὸν ἥλιον τρέφεσθαι τῷ ὕδατι*, graviter *Philosophus*, *Meteorol.* II. 2. Sequentia ad examen vocavit *Salmasius* in *Solin.* p. 303. WESS.

CAP. XXVI. 1 seq. αἴτιος --- καὶ τὸν ἥερα ξηρὸν --- εἶναι) *Reiskius* καὶ τοῦ τὸν ἥερα reponit. WESS. — Alius scriptor articulum ibi non neglecturus erat: *Herodoti* stylus haud aegre illo caret. Sic c. 20, 6. τοὺς ἐτησίαις ἀνέμους εἶναι αἰτίους πληθύνειν (non τοῦ πληθύνειν) τὸν ποταμόν. Scilicet in huiusmodi dictionibus ad infinitivum subiuntelligi debet ὥς particula. S.

3. διακρίων τὴν διέξοδον αὐτοῦ) In Adnotationibus Grónov. αὐτῷ Medicei sumitur ac si αὐτῷ sive ἑαυτῷ foret. Malo Aldi et plurium schedarum, atque ad aërem, qui solis transitu excandescat, referre. WESS. — At αἰροῦ quoque ad solem fuerit referendum, et pro ἑαυτοῦ accipiendum: sol exurit suum transitum, id est, omnia exurit qua transit. S.

[5. καὶ τοῦ οὐρανοῦ τῇ μὲν νῦν ὁ βορρῆς etc.) Post τοῦ οὐρανοῦ commate incisa erat oratio, parum commode: nam cohaerent τῇ τοῦ οὐρανοῦ, qua coeli parte. Maiore etiam incommodo olim aberat distinctio post ὥριων, ut iuncta intelligerentur τῶν ὥριων καὶ τοῦ οὐρανοῦ: quo posito, Vigerus Idiotism. VIII. VII. 5. τῇ μὲν νῦν pro καὶ τῇ μὲν νῦν poni censuerat, regulamque statuerat, apud Iones interdum καὶ subaudiri. Aptā verborum interpunctione Reizius planam reddidit orationem. S.]

CAP. XXVII. 3. οὐκ οἰκός ἐστι οὐδὲν ἀποπνέειν) Est cui οὐκ ἀποικός ἐστι aequius melius videtur. Repetita negatio, me arbitro, non nocet, uti neque VI. 87. [An voluit VI. 88, 2. p. At id quidem paullo diversum. Caeterum satis notum est, amare Graecos repetitas particulas negantes; ac praesertim post negandi verba et similia, cuiusmodi est οὐκ οἰκός ἐστι, negantes particulas adhibere, ubi nullus eis locus esse videri poterat. Vide ex. gr. II. 63 extr. III. 66, 14. III. 99, 7.] Solus-ne Nilus nihil aurae exhalet, dubium est. Nostro adsentiuntur Diodor. Sicul. I. 38. Plinius N. H. V. 9. Aristides p. 361. atque alii. Prudentior Theophrastus de Ventis p. 407. quē hanc ad rem advocavit Brodaeus Miscell. III. 30. WESS.

CAP. XXVIII. 1. ὡς ἀρχὴν ἐγένετο) Non pugnabo, si qui τὴν ἀρχὴν elegerint: usus neutrum proscribit. Passim idem est ac prorsus, quomodo ex emendatione Viri Celeph. Latina. Melius Laurentianum ab initio. nexu orationis postulante. Quem quidem in modum Aeschines Socr., Isocrates, Arrianus, aliique plures: de quibus eruditi viri ad Ioannis Ev. c. VIII, 25. WESS. — Vide I. 86, 27. et 140, 15. ibique notata. S.

[5. ὁ γρημυκτιστὴς τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηνῶν) Valla, scriba sacrarum Minervae pecuniarum; rerum, loco pecuniarum, posuit Gronov. Verba ista Herodoti citans Pollux IV. 19.

nil aliud monet, nisi quod γραμματιστής idem sit ac γραμματεὺς. Sunt autem χρήματα non modo pecuniae, sed et res pretiosae cuiusque generis, ut vasa, aliaque talia: VII. 190, 8. IX. 83, 3. et frequenter aliàs. Quam in partem Larcher in priore ed. versionis gallicae non male, me iudice, hunc hominem nominaverat *le garde des trésors sacrés*; provocans etiam ad Polluc. ibid. ubi γραμματεῖον ab Atticis dici ait, ἐν ᾧ ἀργύριον ἀπέναιτο, et ad Harpocrat. voc. ἀργυροθήκη. In posteriore vero editione idem vir doctus, praeceunte Michaelis in Comment. Soc. Goetting. T. I. p. 271. hieroglyphorum, i. e. sacrarum scripturarum interpretem hic dici censuit. Id vero si voluisset Herodotus, ἱερογραμματεὺς puto dixisset, aut ἐξηγητὴς τῶν ἱερῶν γραμμάτων, non γραμματιστής τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης. S.]

11. τὰς ὧν δὴ πηγὰς τοῦ Νείλου) Multa huius disputationis redarguit Aristides, non ausus tamen diffiteri, Syenen inter et Elephantinen ὡς ἀληθῶς esse πέτρας μεγάλας δύο, earumque medium ex Aegyptiorum opinione Nili fontes continere: porro altitudinem fontium tantam esse, ut sub mensuram non cadat, καὶ τὸ βάθος γι οὐκ ἴφικτόν εἶναι, p. 345. Ex Seneca non multum discrepantia ad Solin. p. 312. adscripsit Cl. Salmasius. 'Cur ergo insultant scriptori, quae auditu exceperat, narranti? WESS.

19. εἰ ἄρα ταῦτα γινόμενα ἔλεγε) Explicat Aristides, εἰ ἄρα ταῦτ' ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ δύναις ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλιρροίας τοῦ ποταμοῦ, et recte. Namque τὰ γινόμενα, non utique alia, quam quae sunt et reapse contingunt. Cl. Reiskius his curam insumsit Miscell. Lips. Vol. VII. p. 630. quam, si lubet, expende et considera. WESS. — Vide Var. Lect. S.

21. οἷα δὲ ἐμβάλλοντος etc.) Qui vocolam hinc eiecit, quia non meminerat additam voci οἷα, minuta talia cautius neglexisset ὡς αἰτὸς θρήσκας. Ut ἄτε, ἄτε δὲ, et ἄτε δὴ, sic et οἷα, sed frequentius οἷα δὲ, leguntur etiam apud Herod. hoc quidem eadem structura p. 23, 15. [I. 61, 3.] οἷα δὲ παῖδων οἱ ὑπαρχόντων. p. 76, 31. 160, 47. 169, 12. [I. 189, 19. III. 4, 7. III. 25, 6.] Nostro quoque loco vocolam δὲ nexus necessariam monstrat. VALCK. — Vide iterum nostram Var. Lect. Sed, locum hunc denuo expendens, intellexi, verbis olim vulgatis nihil hic adiici, nihil detrahi debuisse; sana fuisse omnia, nonnisi prava interpunctio-

ne, inde ab edit. Gronov. ad hanc usque nostram, obscuratum fuisse orationis gressum. Nempe sic distingui oratio debebat, quemadmodum fere in editis ante Gronovium.

Οὕτω μὲν δὴ ὁ γραμματιστής, εἰ ἄρα ταῦτα γινόμενα ἔλεγε, ἀπέφαινε (ὡς ἐμὲ κατανοεῖν) δῖνας τινὰς ταύτη ἰούσας ἰσχυράς καὶ παλιρρόϊν· οἷα δὲ ἐμβαλλόντος etc. ubi δὲ particula, post οἷα, non adversativa notione, sed, ut frequentissime alibi, continuativa vel copulativa ponitur. S.

CAP. XXIX. 6. ταύτη ἂν δὴ) ταύτη ἂν δεῖ legit Val-
la; quod vel absque Codd. debuerat restitui. Eadem menda multis in locis haeret. VALCK.

11. τοὺς δεῖ τοῦτω τῷ τρόπῳ διεκπλῶσαι etc.) Dionysius Longinus περὶ Ὑψ. Sect. 26. p. 152. narrationis Herodoteae elegantiam et perspicuitatem admiratus, ὁρᾷ, inquit, ὃ ἑταῖρε, ὡς παραλαβὼν σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει, τὴν ἀκοὴν ὄψιν ποιῶν. Et sunt profecto adtendentibus longe cultissima. Ἀπίξαι, iniuria in exilium abire iussum, praefert Fabri Tolliique editus Longinus: alii, neglecta forma Ionica, ἀφίξῃ. WESS. — Ἀπίξαι [Gronovii] ne graecum quidem. ἀπίξαι dubio vacabat, ubi in vicinis ista legabantur: τὴν διεκπλῶσας ἤξεις: et ἔπειτα --- ὁδοιπορίην ποιήσαι: tum αὐτίς --- δώδεκα ἡμέρας πλεύσαις καὶ ἔπειτα ἔξαι. Hoc etiam mutatum ivit in ἤξεις Gronovius. VALCK. — Descriptionem istam Nostri imitatum esse Lucianum, Ver. Hist. II. 27. notavit Toup. ad Longin. l. c. S.

25. τῇ οὐνομά ἐστι Μερόη) Describitur a Diodoro I. 33. et Strabone XVII. p. 1139. [p. 790. ed. Cas.] quorum is a Cambysis matre, hic a sorore sive uxore eiusdem nomen sortitam perhibet: Iosephus in pari fere causa est; et tamen ab eruditissimo viro, Phaleg. II. 36. erroris propterea arguitur. Tu vide Liban. in Antiochico p. 343. WESS. — Conf. Heeren, in Ideen über die Politik ... der alten Welt, T. II. p. 598 seqq. S.

CAP. XXX. [2. ἤξεις ἐς τοὺς Αὐτομόλους) De his Automolis, s. Transfugis Aegyptiis consuluisse iuvabit quae commentatus est Heeren in libro modo laudato p. 411 seqq. et in singulari Commentatione de Militum Aegyptiorum in Aethiopiam migratione et coloniis ibi conditis, inter Commentat. Soc. Reg. Scient. Goett. T. XII. p. 48 seqq. S.]

4. Ἀσμάχ) Etsi nihil hoc de vocabulo constitutum ha-

beam, Steph. Byz. et plurium schedarum iudicium sequi libuit: fateor Stephanum non nihil discedere, sed illi dum e Nostro medicinam Hartungus fecit Cent. I. 3. p. 641. Ἀρχαῖον Medicei cum simili Arabum vocabulo, sinistram notante, contendit Reiskius, non neglectis Auxumitis et Aethiopum urbe Auxumi. Ex Hebraeorum sermone Ἀσμάχ arcessivit H. Relandus Diss. de Coptica Ling. ad David. Wilkins p. 97. Alii alia, quae in re, ancipiti admodum, missa facio. Iege et Diodor. I. 67. WESS.

10 seqq. ἐν Δαφνησι τῇσι Πηλουσίῃσι etc.) Vide c. 107. In Ald. et aliis haec male interpuncta recte disposuit et ordinavit doctissimus Fr. Iunius ad Esaias cap. xxx. 3. delete, quod vocem ἄλλῃ excipit, δὲ, utique non necessario. [Atpercommode adiecta est haec particula: καὶ - - ἄλλῃ δὲ, atque item alia.] Daphnae, uti idem et Bochartus, in sacris Prophetarum Oraculis Taphnes, nec longe a Pelusio in Itinerario Anton. p. 163. Ceterum pro Assyriis, contra quos in Edd. praesidium ad Daphnas, fortasse consistent nonnulli; siquidem Psammetichus, Assyriorum potentiam deiecturus, Azotum Syriae obsessum c. 157. ivit. Verum ea expeditione non inpedior, quo minus Arch. et Vallae accedam, et Valckenarium laudem. WESS.

11: Ἀραβίων καὶ Ἀσσυρίων) Saepenumero quidem, quod a Relando, Spanhemio, aliisque ostensum, Syria et Assyria, Syri et Assyrii promiscue Veteribus commemorantur; semper tamen Herodotus Syrios [sive Syros] ab Assyriis distinguit; hic itaque corrigendum Συρίων. [certe Σύρων.] Agit enim de custodibus, quos ad Aegypti fines collocavit Psammetichus: ad Orientem Aegypto sunt obiecti Arabes et Syrii Palaestini: τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι νέμονται lib. II. c. 12. ubi mox iungit τὴν Ἀραβίην τε καὶ Συρίην: tum c. 116. ὁμοῦρῃσι ἢ Συρίῃ Αἰγύπτῳ. Conferri possent in re minime dubia lib. II. c. 158. III. 5. et 91. IV. 39. VIII. 89. VALCK. — Equidem, ut in Var. Lect. professus sum, Ἀραβίων τε καὶ Σύρων editum volueram. Adiectam igitur in contextu τε particulam post Ἀραβίων velim. S.

21. οὐκ ἔα) Vetabat, Valla. Vetat lex, sive legislator, diciturque οὐκ ἔα, Isaeo p. 80, 44: et Demostheni p. 143, 96. Sed apud Herodotum οὐκ ἔα nuspiam est imperantis, at mitibus verbis dissuadentis: hoc in loco fugitivos Psam-
Herodot. T. V.

metichus adsequutus multis verbis obsecrabat, Deosque Penates deserere dehortabatur: ἰδίό τῃ (hoc intersero) [quae tamen particula τῃ non necessario requiritur] πολλά λέγων, καὶ σφας θεοὺς πατρώους ἀπολιπεῖν οὐκ εἶα. Lib. V. c. 96. atque alibi ter quaterve recurrit illud eodem semper molliori significatu. Venuste Xenophon. Κυρ. Ἀναβ. VII. p. 240, 8. ἐπῆμετο ὁ Σιῦθης τὸν παῖδα, εἰ παύσειν αὐτὸν ἀντὶ ἐκείνου, (τὸν ἱραστὴν ἀντὶ τοῦ ἱρωμένου) οὐκ εἶα ὁ παῖς, ἀλλ' ἰκίττω μὴδ' ἔτιμον κατακαίνειν: negabat puer; obsecrabatque neutrum ut interimeret. Lib. II. Ἑλλ. p. 267, 8. tametsi de Cyro dicatur, οὐκ εἶα ναυμαχίην, notat dehortabatur. Apud Thucyd. VI. 72. cladem passos Syracusanos suos Hermocrates ἰθάρσυνε τε καὶ οὐκ εἶα τῷ γεγενημένῳ ἐνδιδόναι. Lib. I. 28. et VII. 48. οὐκ εἶα ἀπανίστασθαι. Veterum formulam repraesentarunt imitatores. VALCK.

22. τῶν δὲ τινὰ) Sic postulat Scriptoris consuetudo, quae Cl. Reiskium non latuit. Respice lib. I. 84. Dictum Automolorum celebre est, obscurius abs Aristotele positum Rhetor. III. 16. p. 149. manifestius in Diodori I. 67. et Plutarchi T. II. 601. D. WESS.

27. τοὺτους ἐκέλευε ἐξελόντας) Cl. Reiskius ἐξέλοντας praecepit ex vetere ἔλω, pello: quod equidem Graecis non aufero; malo tamen, si quid novandum, ἐξελῶντας. Nam magna in his confusio; uti V. 63. III. 59. Verum mutandi nulla necessitas. WESS. — Nullo pacto sollicitari ἐξελόντας debuit. Vide I. 103, 12. I. 159, 12. etc. Et aptus huic loco erat aoristus, significatione praeteriti temporis: non enim ipsi incolere regionem potuerunt, quin illos eiecissent. S.

CAP. XXXI. 3. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένη μηνίς) In mensium numero, quos ab Elephantine Meroën versus et Automolos proficiscentes conterunt, dissentit Aristides Orat. Aegypt. p. 346. Cuius discordiae caussa est, quod ambo ex aliorum narrationibus, saepe numero ambiguus, acceperunt. Statim, auxilio Arch. et Vind. τοσοῦτοι γὰρ συμβ. si volueris, haud erit pravum; quae et Reiskii coniectura. WESS.

CAP. XXXII. 1. Ἀλλὰ τὰ μὲν ἤκουσα) Si sensui non possit satisfacere, poni [hoc a Gron.] non debuerat: acrius consideranti Gronovio latere videbatur ἀλλ' ἄττα. Sed hoc aequè sensum relinqueret pendentem, Atticis pro ἄ

τινα frequentatum; non tamen *Herodoto*, semper Ionum more ἄσσα scribenti. Sincera mihi quidem videntur olim vulgata: Ἀλλὰ τὰδε μὲν ἦκ. Sed haec quidem, quae nempe dicturus sum, a Cyrenaeis intellexi. Paullo post [l. 3.] Herodotea Gronov. interpolavit, vocibus περὶ τοῦ Νείλου e msto [perperam] inculcatis. VALCK. — Quae hoc cap. de iuvenum Nasamon umitinere per deserta Libyae narrantur, interpretatus est illustravitque Heeren, in libro iam saepius a nobis laudato, *Ideen etc.* T. II. p. 216 seqq. S.

3. καὶ ἀπικίσθαι ἐς λόγους Ἐτιάρχω) Resecui inopportuna Medicei glossema: quisque videt, nisi si amore membranarum nimio coecutiat, ex sequentibus in hanc viciniam migrasse, et optime ex plerisque omnibus Codd. abesse. Id quoque inmutavi, quod paullo ante Florentia dederat, [ἀλλὰ τὰ μὲν] opinorque suspicionem de lacuna, qua de *Miscell. Lipsiensia*, in spongiam abiisse. *Nasamonum* in *Lybia* sedem IV. 182. designat. WESS.

17. ἡ τελευτᾷ τῆς Λιβύης) Male haec tinuiunt. Scripserat aut ἡ τελευτᾷ τῆς Λιβύης, quorsum tendit Ask. aut ἡ τελευτᾷ τὰ τῆς, quae Reiskii sententia. [conf. *Var. Lect.*] Certum est, veterum opinione promontorium Soloënta, quod et IV. 43., *Africae versus occidentem solem censitum fuisse terminum*. Mox [l. 20.] τῶν ἐπὶ θαλάσσαν revocavi, scriptoris mori et Codicum auctoritati obsecundans. Adsolet sane Africae in mediterraneum mare vergentes nationes τοὺς ἐπὶ θαλάσσαν κατήκοντας, tum ὑπὲρ τούτων et ὑπὲρ θαλάσσης eas adpellare, quae regionis interiora καὶ θηριώδια habent. Vide modo IV. 171. et 181. et exemplorum abunde erit. WESS.

24. Ἐπεὶ ὧν τοὺς νηνίας etc.) Corrigebat vir doctissimus [Reiskius puto] scriptis ad me litteris, εἰπεῖν ὧν, ut respondeat superioribus φάναι παρὰ σφίσι γενέσθαι, aut potius εἶπον ὧν. Ego aliter censeo. Frequens in hoc scriptore, neque nesciebat vir Cl., ἐπεὶ atque ἐπεὶ γε, infinita oratione sequente: similes structurae IV. 10. VII. 3. et 150. VIII. 111. dicta adfirmant, et quae H. Stephanus de *Dialect.* p. 138. WESS. — At non id turbaverat viros doctos, quod in obliqua oratione particula ἐπεὶ cum infinitivo modo constructa est: sed quod, si ἐπεὶ notione *postquam* accipitur (qua eam *Wess.* accepisse videtur) ἀναπύδτος videretur esse oratio. Itaque *Vigerus*, hunc locum tractans, (*Idiot. graec.* VII. 6, 4.) ἐπεὶ hic

notione particulae *ἐπεὶ*, deinde, accipiendum esse statuit. Quum vero satis constet, nusquam alibi *ἐπεὶ* ista notione adhiberi, emendatione opus esse Reizius cum Reiskio censuit, et ex coniectura *ἐπὶ*, (scil. οἱ Ναταμῶντες) in contextu posuit, ut in *Var. Lect.* a nobis dictum est; non *ἐπὶ*, ut in brevi notula sub contextu nostro perperam positum. *Hermannus* in Adnot. 241. ad *Vigerum*, recta interpretatione, non emendatione, indigere hunc locum monuit: notione caussali, satis usitata, hic positam esse *ἐπεὶ* particulam, commodè per *nam* reddendam: referri enim eam ad id quod proxime suis verbis *Herodotus* dixerat, *regionem illam esse feris refertam, aqua carentem, desertam*: haec illum confirmaturum iis, quae reliqua erant de *Etearchi* narratione, pergere, *nam iuvenes illos talem, qualem modo ipse dixerat, Lybiam invenisse*. Quae quidem ratio a Viro et doctissimo et perspicacissimo inita, ut dicam quod sentio, mihi quidem ad expediendam huius loci difficultatem haud admodum adcommodata videtur. Iterum iterumque totam istam *ἡσὺν* relegens intellexisse mihi videor, particulam *ἐπεὶ* recte hic a *Wesselingio* ea notione, quae in narrationibus praesertim usitatissima est, acceptam fuisse; apodosin autem periodi in illis verbis inesse *διεξελεύσας δὲ* - - - *ἰδεῖν δὴ καὶ* etc. itaque post *ἀντων* l. 28. loco maioris puncti, quod ibi posuimus, recte in superioribus editionibus minori puncto distinctam fuisse orationem. In apodoseos initio poni subinde particulam *δὲ*, praesertim quando in protasi eadem posita erat, satis notum: quo de genere conf. *Lexicon Polybian.* p. 125. et vide *Herodot.* I. 116, 12 et 14. — Atque haec ita non modo a me scripta, verum etiam a typographo descripta erant, et prelo iam submittenda, quum mihi traditur secunda *Vigeri Hermanniana* editio, anno MDCCCXIII. in lucem emissa; ex qua haud mediocri cum voluptate cognovi, eundem clarissimum *Virum*, mutatâ priore sententiâ, istum *Herodoti* locum, in quo versamur, eodem prorsus modo, quo a nobis factum, expediendum censere. S.

33. *ἄνδρας μικροὺς, μετρίων ἰσχύωντας*) *Pygmaei* sunt, prudentius, quam poetarum in fabellis, hic descripti; a quorum pictura non longe abest *Nonnosi*, qui eos in *Aethiopiae* finibus vidit, narratio. Sic *Photius* ex eo, Cod. III. Biblioth.

p. 8. ἐνέτυχε γὰρ τισι μορφήν μὲν καὶ ἰδίαν ἔχουσιν ἀνθρώπινην, βραχυτάταις δὲ τὸ μέγεθος, καὶ μέλασι τὴν χροάν, ὑπὸ δὲ τριχῶν δεδασυμένοις διὰ παντὸς τοῦ σώματος. Itaque in fabulis, si illa fide fulciuntur, putari non debent. Idem nempe, bene Is. Vossius, efficiunt aestus et frigus intensissimum, quamvis diversa ratione: nam, qui nimio sole coquuntur, illi breves sunt et exiles, praesertim in siticulosus regionibus, ad Melam III. 8. quibus iungi possunt a Iobo Ludolfo disputata Comment. in Histor. Aethiop. p. 70. WESS.

CAP. XXXIII. 8. καὶ μέσην τᾶμων Λιβύην· καὶ) Aut haec, aut superior, quippe lenem orationis cursum turbans, inducenda copula est. Mediam autem Africam permeare Nilum, si districte adfirmetur, vero non erit simile. Quare Ampl. Bouherius Dissert. Herod. c. 18. p. 190. confusionem amnium, Nili, et eius cui Niger nomen, hic invenit; fortasse citra ius. Haud sane aliter haec accipi possunt, quam quae de Istro, μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην: quae quidem si arte presseris, simili laborabunt difficultate. WESS. — At Herodoti quidem haec fuit sententia, Nilum mediam e transverso permeare Africam, Istrumque mediam Europam. Priorem καὶ particulam, Wesselingii monitum secutus abiicit Reizius: quam equidem, iubente codicum consensu, restitui. Pluribus autem rationibus tueri illa locum suum potest: quarum rationum haec simplicissima, ut repetitum verbum ῥέει subintelligas: ῥέει ἐκ Λιβύης, καὶ (ῥέει) μέσην τᾶμων Λιβύην. S.

12. Πυρήνης σάλιος) Nollem dicam Laurentio a Viro Cl. in pactam, ex non geminata canina littera: secutus est suas schedas, quibus aliae consentiunt, praeterque omnes Aristoteles Meteorol. I. 13. Isthic autem Philosophus montem signavit, Noster urbem; quo titulo in Celtis cum nulla sit, Guil. Stukius ad Peripl. Ponti Euxin. p. 164. Πυρήνης ὄρεος sive ὄρεος, vel aliud quid huiusmodi, legendum coniiicit esse: cui paria non facio. Herodotus ex auditu haec deponit, in omnibus non fallente. Monuit Glareanus et Stukius ex eo, non longe ab Istri fontibus duo amnes Brygen seu Pregon scaturire et cum eo misceri, vicinamque illis regionem Pregonam sive Pryginam adpellari: fieri potuisse, ut Πυρήνη inde gigneretur. Gemina illis Dalecampius ad Plinium H. Nat. IV. 12. in eo reprehendendus, quod Πυργήνης χῶρης Nostro obtrudat. WESS.

15. Κελτοὶ οἱσι ἔξω Ἑρακλείων σπηλείων) Corrigunt doctissimi viri Io. Clericus et Bouherius Diss. Herodot. c. 19. ἔσω Ἑρ. σπηλείων, siquidem Celtæ, sub quorum nomine Hispani continentur, extra columnas istas censi nequeant. At hæc vide. Ad Calpen fixæ credebantur columnæ; unde diversa ratione cis et uls columnas multa considerari poterant. Omnia extra Herculis fretum in Oceanum versa ἔξω σπηλῶν Ἑρακλείων Straboni I. p. 82. [p. 47 extr. ed. Cas.] cui et pars extima Lusitaniae, sese vehementer porrigens ac incurvans, τὸ ἑκτὸς Ἑρακλείων σπηλῶν κύρωμα τῆς Εὐρώπης p. 112. [p. 64. Cas.] Praeterea ἑντὸς σπηλῶν insulae contra Hispaniam in mediterraneo mari, ἔξω δὲ σπηλῶν, τὰ Γάδειροι sive Gades lib. III. p. 256. [p. 168.] Iam Celtæ ad flumen Anam et Lusitaniae promontorium Sacrum et Nerium, cui et Celtico nomen, sedes olim habuerunt, eodem teste lib. III. p. 230. B. [p. 153.] Atque his dudum scriptis adfertur *Biblioth. Germ. T. XXIV. pars II. in qua Cl. Pelloutierii* Responsio ad Cel. Schoepflini dubia, de situ Celtarum in Hispania eadem tradens p. 396. WESS.

16. μέων --- διὰ πάσης Εὐρώπης) Hæc quidem voces orationis Herodoteæ lenem cursum impediunt, Criticisque furcillis hinc videntur eiiciendæ; si vera suspicor, sic olim ad oram positæ:

τελευτᾷ δὲ ὁ Ἰστρος ἐς θαλάσσαν	μέων διὰ πάσης Εὐρώπης
τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου	
τῇ Ἰστροῖνι Μελησίῳ οἰκέου-	
σι ἄποικοι	

Repeti poterant e lib. IV. c. 49. ubi μέει διὰ πάσης Εὐρώπης ὁ Ἰστρος (ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἱ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύντας οἰκέουσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ) μέων δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίας ἐσβάλλει. Hic ista post parenthesis Herodoteo more requirebatur repetitio: nostro loco paulo dixerat ante de Danubio [L. 12.] μέει μέσση σχίζων τὴν Εὐρώπην. Istis, quæ dicebam, reiectis nihil hic remanet impediti. Locorum præterea monstrat comparatio, quomodo capiendum sit μετὰ Κύντας, IV. 49. exceptis nempe Cynesiis. Hi ultimi habitabant ad Occidentem Europæ; Celtæ pæne ultimi: in Celtarum regione ponit Herodotus Danubii fontes, illinc per Europam fluentis, seseque tandem in Pontum Euxinum circa Istriam exonerantis.

VALCK. — Abiecta a Reizio verba revocavi cum Schaefero. Post Ἰστρος comma interposui, quod aberat vulgo. S.

CAP. XXXIV. 6. ἡ δὲ Αἴγυπτος - - - κίτται) Haec alienissimo loco legi contendit T. Faber, atque in librum IV. reducenda: Quid enim, inquit Epist. I. p. 29. ad comparisonem Nili cum Danubio situs Aegypti, qua Ciliciae montana aspicit, facere potest? Mea sententia lib. IV. prorsus ista locum non invenirent; hic autem pernecessaria apte respondent ad argumentationem Herodoti, haud sanequam comparantis longitudinem Nili per Aegyptum cum cursu Danubii per Europam fluentis, quod putabat Faber: nihil minus. Ostendere nititur, τὸν Νεῖλον τῷ Ἰστρῷ ἐκ τῶν ἴσων μέτρων ἐρμίσσθαι. (cap. 33, 10.) Tractum ille duntaxat cursumque Nili atque Istri comparat ab Occidente versus Orientem fluentium. Ad quaestionem a Fabricio sibi positam altius Herodotea retractare debuerat Faber. Nilus secundum Herodotum (II. 22.) Libyam permeans et Aethiopiam ἐκδίδει ἐς Αἴγυπτον. Quousque supra Aegyptum Nili fontes persequuti dicantur, narrat cap. 29. et seqq. Supra Aegyptum fluit ab Occidente, μέν ἀπὸ ἰσπέρης τι καὶ ἡλίου δυσμίων. (cap. 31, 5.) Tum narrationem interserit, qua per Libyae deserta quam longissime progressi iuvenes Nasamones flumen invenisse magnum dicuntur, μέν δὲ (cap. 32, 40.) ἀπὸ ἰσπέρης αὐτὸν πρὸς ἡλίου ἀνατίλλοντα. Nilum fuisse coniecit Herodotus; tandem hunc Nili cursum comparans cum cursu Danubii. Nilus ipsi dicitur μέσσην ταίμεν Λιβύην: Ἰσתר μέσσην σχίζων τὴν Εὐρώπην. Nilus fluit ab Occidente Libyae; Ister ab Occidentali parte Europae. Ἰσתר τελευτᾷ ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου, τῇ Ἰστρομνὴ - - οἰκίεσσι: Nilus ἐκδίδει ἐς Αἴγυπτον. Aegyptus terminus est Orientalis, ad quem ab Occidente Libyam pervadens pertingit Nilus: hanc, cursu mutato, mediam secans effluit in mare. Iam vero monstrandum erat, Aegypto obiectum respondere locum, quo se Danubius in Pontum exoneraret Euxinum: Aegypto, inquit, opposita est Cilicia montana: hinc recta via pergendo quinque diebus perveniri potest Sinopem, ad Pontum Euxinum sitam: Sinope obiacet Istro, se in illud mare exoneranti. Tandem e dictis concludit: οὕτω τὸν Νεῖλον δοκίω, διὰ πάσης τῆς Λιβύης (per totam African; ut Danubius per totam Europam:) διελόντα, ἐξερῶσθαι τῷ Ἰστρῳ. VALCK.

10. ἀντίον κείται) Gronovium vide, nimis argutantem. [Putaverat ille, legi hic debere τῷ Ἰστρῷ ἀντίον κείται: paullo ante vero, τῆς ὁρ. Κιλικίης ἀντίον κείται.] Usus ἀντίον patrio casui iungit, quemadmodum scuti Hesiodi vs. 434. et 444. adnectit idem dandi inflexioni ἀντίον VI. 77. in scriptis Codd. Hoc si nolis, quidni ἀντίον retinebitur? WESS.

CAP. XXXV. 2. πλεῖστα θωυμάσια ἔχει ἢ ἄλλη πᾶσα χώρα) πλείω θωυμάσια sedem pristinam recepit. Lege tamen Clar. Abresch Diluc. Thucyd. p. 514. WESS. — Probavi equidem superlativum, notione comparativi positam. Similiter πρῶτος sequente ἢ particula habes IX. 27. 7. Conf. Wessel. ad VII. 16. et Hermann. Adnot. 57. ad Viger. S.

[7. τὰ πολλὰ πάντα. Vide ad I. 203, 6. notata. S.]

8. ἢ θεὰ τε καὶ νόμους) Quinimo ἔθεά τε καὶ νόμους habebant Aegyptii, quae pleraque prorsus essent aliorum populorum moribus atque institutis contraria. Ἐκτεῖ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας θαλαύσιν ἰστουργοῦντες· αἱ δὲ γυναῖκες τὰ ἔω βίον τροφεῖα πορνεύουσ' αἰεὶ: Sophocles Oed. in Col. vs. 331. Herodotus, αἱ μὲν γυναῖκες, inquit, ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύονται, οἱ δὲ ἄνδρες κατ' οἴκους ἔοντες ὑφαίνουσι. Secundum Nymphodorum ἐν τῷ γ' ἢ sive ἐν τῷ γ' τῶν Βαβυλωνίων apud Schol. Soph. muliebria munia viris in Aegypto primus adsignavit Sesostris; quod, si fidem invenit, Rex bellicosissimus censendus est constituisse, posteaquam plurimas gentes subiugasset, ἀποστήσας τὰ πλήθη ἀπὸ τῶν πολιτικῶν ἔργων, Diodor. Sic. I. 56. qui his simillima de Amazonum maritis probabilius narrat II. 45. III. 53. Ceterum e Nymphodori fragmento Herodoteum ἀγοράζουσι interpretari debuerant ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσιν, aut διατρίβουσι: quo significatu semper verbum ἀγοράζειν Herodotus, (III. 137. et 139. IV. 78. et 164.) veteres etiam Attici praesertim adhibuerunt, quorum usum Grammatici respiciunt Atticistae. Quia rarissimum erat emendi sensu apud Oratores antiquos, in Hyperidis Deliaca, Ἀγοράσαι, ἀντὶ τοῦ ἀνήσασθαι, positum adnotavit Harpocratio: orationis ista pars superest in Scholiis ad Hermogenem, excitata Casaubono in Athen. X. c. vi. [Animadv. in Athen. T. V. nostrae edit. p. 371.] et d'Orvillio Exercit. Deliaca p. 110. VALCK. — Cur ἔθεα, quam ἔθεα, maluerit Vir doctus, haud satis vi-

deo. ἴθιζ videntur magis esse consuetudines singulorum; ἄθιζ, publici magis mores. Vide IV. 95, 9. 106, 2. VIII. 144, 17. De morum Aegyptiorum et Graecorum discrepantia lepidissimi exstant versiculi *Anaxandridae* comici apud *Athenaeum* lib. VII. c. 55. p. 299 seq. S.

Ibid. αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι) Tractavit haec ill. Ez. Spanhemius ad Iulian. Or. I. p. 142. Sed ἀγοράζειν hoc loco idem est atque in foro agere et versari, sicuti III. 137. Recte *Nymphodorus* in Schol. Oed. Colon. Sophocl. vs. 350. αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπηλεύουσι, de Aegyptiis; tum εἰ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσι, at nihil ibi de texendi more, quem clarissima luce *Salmasius* ad *Vopisci* *Aureliani*. cap. 46. p. 564. et post eum *Io. Braunius* Vestit. Sacerdot. Hebr. lib. I. 16. p. 267. etc. circumfudit. WESS. [14. τῷμασίη. Sic scribendum monuerat *Koen.* ad *Gregor.* Dialect. ion. §. 119. S.]

CAP. XXXVI. 2. τῇ μὲν ἄλλῃ κομέουσι) Nihil multo. Κομέουσι *Arch.* (sic enim habet, non κομόουσι, uti *Galeus*), librario debetur, ad notam ionicam offenso: indidem ξυρῶνται et ξυρῶνται venerunt, salvo meliore cap. 37. Non negavit his *Cl. Salmasius* operam, de *Coma* p. 542. talia derivans, quae sine controversia inde confici non possunt, bene observante *Cl. Dukero* in *Thucyd.* I. 6. WESS.

4. τοὺς μάλιστα ἰκνέται) A poetis omittitur interdum in talibus praepositio; addit *Herodotus*; qui et hic scripsisse videtur: ἰς τοὺς μάλιστα ἰκνέται, nempe τὸ κῆδος: qui quidem genere sint proximi, atque id circo ταφῆς et κνέσται. Lib. VI. c. 57. δικάζειν πατροῦχου παρθένου πέρι, ἰς τὸν ἰκνέται ἔχειν. conf. c. 109. Ad aliquem venire dicitur pecunia vel haereditas. *Solon*: μὴ ἐπιστροφύειν εἰς δὴ ἡ οὐσία ἔρχεται τῶν ὀφθαλμῶν τελευτησάντων, apud *Diogen. Laërt.* I. 56. cui legi *Charondae* contrariam explanans *Diodorus* Sic. XII. 15. τῆς οὐσίας, inquit, εἰς ἰκνέουσι καθηκούσης. Iis esse adiuncta Sacra, scribit *Cicero* de Legg. II. c. 19. ad quos patris familias morte pecunia venerit. VALCK. — Ergo ἰς τοὺς voluerat *Vir doctus*. At similiter IX. 26, 34. ἡμέας ἰκνέσθαι, pro ἰς ἡμέας dixit *Noster*. S.

[7 et seq. διατρα. De victu interpretatus est *Larcher*: Les autres peuples prennent leur repas dans un endroit séparé des bêtes, les Egyptiens mangent avec elles. Qua strictiore

notione frequenter quidem apud alios auctores usurpari novimus id vocabulum; nec vero apud Nostrum. Vide I. 35 extr. I. 157, 10. II. 68, 18. coll. I. 4. etc. S.]

8. ἀπὸ πυρίων) Et hoc instauravi. αὐτίων, Θισσαλέων, Σουσίων aliaque hoc de genere adhibuit; et haec terminatio recusabitur? Melius successisset, si in Latinis, *frumenti* loco, *triticum*, et *ζιὰς* Hieronymi exemplo *speltam* vertissent. Belle de his Ol. Celsius Hierobotan. P. II. p. 101. et 122. WESS.

12. τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσὶ.) Huc praeter Strabonem XVII. p. 1179. c. [p. 823 extr. ed. Cas.] spectat Anonym. in *Pythag.* reliquiis p. 714. [ed. Gal.] τὸν πηλὸν δύνειν ταῖς χερσὶ, τὸν σῖτον τοῖς ποσὶ, τήνοις καλὸν, ἀλλ' αὐτῶν τὸ ἐναντίον. Qui quidem meminerit, *vinum* secundum Grammaticos Ionico dictum πηλόν, et οἶνον πατιῶν *Hybriæ* ap. Athen. XV. pag. 696. A. hic forsitan per πηλόν, *uvas* intelligat pressas in torculari: sed *vinum* nusquam ita vocat *Herodotus*, secundum quem vitibus etiam caruit *Aegyptus*: vid. Celeberr. *Weseling.* ad *Diodor.* T. I. p. 19. VALCK.

15 seq. εἴματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο.) Hinc in *Schol.* ad *Soph. Oed.* in *Col.* vs. 331. corrigendus est *Nymphodorus*: τοῖς μὲν δύο εἴματια περιέβαλε, ταῖς δὲ ἐν: vulgatur, ταῖς μὲν δ. ἰ. π. τοῖς δὲ ἐν. Huc *Sesostris* ista dicitur in usum introduxisse, ὑπολαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς ὑψηλὰς αὐτῶν ἐκβολὰς: δὲ καὶ Λυδοῖς ὑστερον συμπεσιῶν Φασίν. *Lydi* cum a *Cyro* defecissent, κέλευε σφίνας, inquit *Croesus* apud *Herod.* I. 155. κελῶνας - ὑποδύνειν τοῖσι εἴμασι: quod *Polyaenus* dixit στολὴν γυναικεῖαν φορεῖν lib. VII. cap. 6, 4. De *Cyro* *Lydisque* narrata transtulit in *Xerxen* et *Babylonios* *Plutarch.* T. II. p. 173. c. De *Aegyptiis* conf. *Herod.* II. 81. VALCK.

23. διφασίοις δὲ γράμμασι χρίωνται) De *Aegyptiorum litteris* docte et prudenter Cl. *Warburton* *Divin. Legat. Moisi* lib. IV. sect. 4. Usi olim fuerunt *sacris* sive *Hieroglyphicis*, quales in obeliscis aliisque monumentis cernuntur: usi etiam δημοτικοῖς, quas populares et currentes adpellare licebit. Memini aetate superiore in cimeliarchio *Auriaci* Principis, monstrante *Hemsterhusio*, eruditissimi patris egregio filio, lintea videre huiusmodi litteris obpleta: habet similes fascias et lintea texta illustr. Comes *Caylus*

in *Recueil d'Antiquités* T. I. p. 70., adpersis praeclarissimis observationibus, quas ut consideres auctor suasorque sum. WESS.

CAP. XXXVII. [4. εἰματα δὲ λευκα φορεῖν] *Lineas vestes Herodotum videri dicere non modo quae ex lino, sed quae ex gossypio vel bysso confectae erant, iam ad l. 195. 1. monuimus. Vestes ex gossypio sacerdotibus Aegypti gratissimae, ait Plinius lib. XIX. cap. 1. sect. 11. 3. conf. Polluc. VII. 75. et Forsterum de Bysso veterum p. 85. laudatum Heerenio in Ideen etc. T. I. p. 137. S.]*

6. τὰ τε αἰδοῖα περιτάμνονται) De sacerdotibus recte: neque enim omnibus Aegyptiis illa circumcisionis, nisi si mysteriis initiari et ad sacras scientias admitti vellent, necessitas. Docuit Huëtius, Vir Cl. in Origen. ad Genes. p. 16. et in Homil. V. in Ierem. p. 159. edit. nov. multoque uberius amicus meus, olim studiosissimus auditor, C. V. Vonckius, vir Ampliss. Obs. Miscell. cap. 1. p. 60. Caussam ritus, quam Noster adfert, ridiculam ait Guiliel. Jameson, Spicil. Antiq. Aegypt. c. 14. pag. 339.; potuisse enim sacerdotes munditiae et salubritati consulere sine circumcisione. Factor id ultro. Vitio-ne tamen cedere scriptori debet, si, quem obtendebant Aegyptii colorem, signet? Philonem Iud. de Circumcis. p. 810. c. Vir Cl. in consilium ubi misisset, potuisset sapere. Addit doctissimus Iudaeorum, non aliam ob rationem sacerdotes corpus adcuratissime radere, et Synesius Encom. Calvit. pag. 70. d. cum Petavii observatis. WESS. — Conf. Michaëlis, Mosaisches Recht, T. IV. §. 186. et Meiners, De Circumcisionis origine et caussis, in Commentatt. Soc. Reg. Goetting. T. XIV. pag. 211 seq. S.

13. λούνται δὲ δις τῆς ἡμέρας) Valla interdum ter, quasi τρις esset. Mihi istud, modo scripti Codd. addicerent, non displiceret. Vide hoc Porphyrii ex Chaeremone, Abst. An. IV. 7. τρις δὲ τῆς ἡμέρας ἀπιδύοντο ψυχρῶ, ἀπὸ τοῦ καίματος, καὶ πρὸς ἀίματος, καὶ πρὸς ὑγρῶ. Quae et Mediceo et aberranti Arch. auctoritatem conciliant. Porro ἰσθῆτα βαλῆν Aldi et Arch. [l. 12.] habet quidpiam singulare, cui fidere non audeo. WESS. — Vulgatum λαβεῖν primus dedit H. Steph. ex codice puto msto. S.

19. ἄδεται -- αἶνος ἀμπίλως) Eum in modum c. 60. At

c. 77, usum Aegyptiis οἶνου ἐκ κριθῶν sive vini ex hordeo largitur, quoniam vites regioni deessent: quod quidem an districte verum sit, alias quaeremus. *Plutarchus*, post *Psammetichi* aetatem, aditu Graecis intra regionem patefacto, vini potum regibus et sacerdotibus placuisse, de *Isid.* et *Osir.* c. 6., antea pestiferi quid illi adesse opinatis, innuit. Ut ut fuit, οἶνου οἱ μὲν οὐδ' ὄλως, οἱ δὲ ὀλίγιστα ἐγείνοντο, *Chaeremon* in *Porphyr.* Abst. Anim. IV. 6. Confer *Musam* III. 5. *Iablonski* Panth. Aegypt. II. 1. pag. 131. et nota *Salmasium*, ἀμπέλινον de foliis, ἀμπέλιον, in vino usurpanti adservantem ad *Achillem Tat.* lib. II. p. 67. WESS.

22. οὔτε τρώγουσι) *Cl. Pauw* corrigebat φρύγουσι, frigunt, vulgatum vitii damnans, quoniam qui fabas ἔφοντες δαπτύονται, eas τρώγουσι, quod *Noster* infitiat: passim ἔφειν et φρύγειν contra se poni, neque τρώγειν crudas edere indicare. Speciem ea habent, nihil amplius. Debuisset scriptor, si vero niterentur, οὔτε φρύγοντες οὔτε ἔφοντες dare. At veritas deest. Τρώγειν de crudis olim placuit unice: testantur *τρωκτὰ* et *τρώξιμα*, quae ὡμὰ ἐσθιόμενα exponit *Galenus*: accedit verbi in his libris usus, I. 71. II. 92. [IV. 177, 3.] Bene, quamquam generalius, *Plutarchus* Symp. VIII. 8. οὔτε γὰρ σπείρειν, οὔτε σιτῆσθαι κύαμον Αἰγυπτίους, ἀλλ' οὐδὲ ὀρώντας ἀνέχεσθαι φησιν ὁ Ἡρόδοτος. Egregio *Medicei* et *Pass.* πατίονται alius erit locus. [Vide Adn. ad c. 66, 8.] Nunc notemus eorumdem τῶν εἰς ἐστὶ ἀρχιέρως [l. 25.] singulare prorsus. Potuisset illi fideiussorem *Vir Celeb.* addere *Dionem Cassium*, cui ὁ ἀρχιέρως, τῷ ἀρχιέρω, τὸν ἀρχιέρων sese probarunt. Lege *Cl. Reimari* observata in *Dionis* LIII. pag. 712. WESS.

CAP. XXXVIII. 2. καὶ τούτου εἶναι δοκιμάζουσι αὐτοὺς ὧδε) Non expedit hanc consecutionem: *Boves maris Epaphi* censentur: *Epaphus* non alius ac *Apis* II. 133. III. 28.; propterea hunc in modum boves explorant. Haecce consecuens oratio? Saltem qualitatem aliquam aut coloris aut rei alius adiunxisset. Aegyptii rufos boves τοὺς πυρρόους βοῦς tantummodo inmolabant, usi prius examine pilorum superstitiosissimo, ὥστε καὶ μίαν ἔχη τρίχα μέλαιναν ἢ λευκὴν, αἰῶτον ἡγῆσθαι, ut si vel pilum unum nigrum albumve haberet, mactari non posse arbitrantur, testantibus *Plutarch.* *Isid.* et *Osir.* p. 363. B. et *Diodoro* I. 88. In *Nostri* animo, etsi

verba nunc non praeferant, versatum simile quid videtur. Cl. *Παυῶ* planissima fore censebat omnia, modo *βοῦς τοὺς ἱεμενοὺς*, *nigros boves*, refingeretur: hos enim Epaphi sive Apidis, itidem nigricantis coloris, fuisse. Quod quidem si probetur, cur atros candidosque pilos tanta superstitione bubus evulserunt, quibus ipse Apis insignis erat? mitto vocem Herodoteam non videri. Ne longum faciam, adstipulor Viro doctissimo, aut menda turpatam, aut voce aliqua defectam esse orationem. Fac fuisse *τοὺς δὲ καθαρὸς βοῦς τοὺς ἱερίους* etc. et nexus erit sermoni; quam mihi suspicionem stabilire sequentia videntur et quae principio c. 41. tum Porphyrius Abst. An. II. 55. Sed hoc doctiores perpendant. WESS. — At nihil est, quod hic magnopere desideres. Non nisi eos boves immolare licitum fuisse, qui *καθαροὶ* essent, per se intelligebatur: itaque statim exponit auctor, quo pacto, an *καθαρός* sit et immolari Epapho bos possit, exploretur. S.

4. *ἔπειτα*) *ἵνεοῦσαν* ex Arch. scripsissem, nisi Pass. dedisset commodius, quod et in Abreschii coniecturam Dilucid. Thucyd. p. 350. venerat. Reiskio, post pauca *εἰ καθαρὴ τῶν* etc. [l. 7.] convertenti in *εἰ κατορθῇ τὴ τῶν*, num conspiciat horum quidpiam, arbitriam emendandi rationem lubens relinquo. WESS. — Ad *ἰδῆται* intellige ex praecedentibus *ὁ δοκιμάζων*, nempe *τῶν τις ἱερίων*, ut mox deinde ait. S.

[8. *ἐν ἄλλῃ λόγῳ* potest significare in alio harum *Historiarum* libro: sed et simpliciter, in alia narrationis parte. Id, de quo hic agitur, habes lib. III. c. 28. S.]

11. *γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας*) Contendit P. Victorius Variar. XIV. 4. hanc *σημαντρίδα* cum Ciceronis Orat. pro Flacco c. 16. *creta Asiatica*. In Salmasium ad Solin. p. 157. non dissimilia opinatum, Gronovius calamus strinxit. Quam ego litem meam non facio. Cui enim bono? *Plutarchus τοὺς σφραγιστάς τῶν ἱερίων* et sigilli caelaturam Isid. et Osir. loco supra citato, sive cap. 31. expingit: tetigit et Clar. Steph. le Moyne ad Polycarpi Epist. p. 410. talia Nostro contribuens quae recusat. WESS.

CAP. XXXIX. 3. *ἔπειτα δὲ ἐπ' αὐτοῦ οἶνον*) Torsit *ἐπ' αὐτοῦ* Cl. Reiskium, non perspicientem, quid hoc loco vellet: substituit *ἔπειτα δὲ παῦρον οἶνου*, aut *κύαθεν*, *μετόν*;

νασμὸν, σπεινδὴν, ut eligendi sit facultas. Verum abundantior ea est copia. Corn. *Παύω ἔπειτα* et *ἐκ' αὐτοῦ* visum fuit *ἐκ παραλλήλου* idem esse, ac *dein*, post hoc, *statim*. Equidem postea, deinde Latinorum, et αὖθις, αὖ pulcre recorder, *ἐκ' αὐτῶ* itidem; de isto nunc quidem addubito, in versione Gronoviana [*αὐτοῦ* ad βωμὸν referente] adquiescens. Recepi praeterea [L. 6.] *καταρησάμενοι*, libris et indole sermonis requirentibus. Consentit *Plutarchus* Isid. et Osirid. c. 31. Quae de devotione victimae piacularis, et manibus capiti eius inpositis, exponuntur, in rem suam vertit *Spencerus*, *Leg. Hebraeor. Dissert. VIII. p. 1466. WESS.*

CAP. XL. 5. Ἐπὶ προφητείας τῆς Ἰσι etc.) Induxit haec *Medicei* imperio *Gronovius*; ego vero, plurium *Codd.* iussu, veterem reduxi in sedem. Quid virum *Cl.* inpulerit, adnotationes ostendent; in quis tamen conplura, non magni roboris. Negat *Herodoteum* esse βῶν, quam ipse vocem non movit *VI. 67.*, quamque *Parisienses* scripti atque alii hoc non habent loco: urguet, bis sine causa idem dici, repetique brevi intervallo *προφητείας τῆς Ἰσι* δὲ, *θίνουσι*. Atqui de Aegyptiorum circumcisione, ut uno tantum utar exemplo, iteratio similis c. 36. 37. Quod illi vero validissimum argumentum ex ratione dictionis *ἐξ ὧν εἶλον*, pro instauratis aequè firmum stat. Iam vide verborum cohaerentiam: significat *Noster*, maximam se deam et festum eius maximum descripturum: habent utrumque suam in possessionem restituta; quae si auferas cum *Medic.*, ex parte sermo truncus incedit. Adde conspirantem tot msstorum consensum. Id ignorare me fateor, *Vallam* quid tandem, ut *κατιύωνται* obdormierunt redderet, adegerit. An *κατιύωνται* invenit? Quod si reperit, cautione utique fuerat opus. *WESS.* — Insignem speciem habere scripturam eam, quam *Vir* praestantissimus revocavit, minime equidem negaverim. Sed restituta illa, quam probati libri nobis conservarunt, multo aptius mihi visa erat cohaerere *Scriptoris* oratio. S.

[5 et seq. *κοιλίην μὲν κεινὴν πᾶσαν ἐξ ὧν εἶλον*. Vide *Var. Lect.* *Plana* sententia: totum abdomen exenterant, (intestina omnia ex alvo eximunt,) viscera vero in corpore relinquunt. Cur vero cum *Schneidero* (in *Lex. crit. Graecae linguae*, voc. *Κοιλία*) *ventriculum simul cum intestinis exem-*

tum hic intelligamus, causam equidem video nullam. S.]

15. *ἐπιὼν δὲ ἀποτύφονται*) Obversabantur ista docto nugatori, cuius Ionicum de Syria Dea libellum inter Lucianea retulerunt, T. III. p. 454. ubi Adonin ab apro interemptum in sua regione ferebant Byblii, καὶ κατὰ (sic legerim) *μνήμην τοῦ πάθους τύπονταί τε ἐκάστου ἔτιος, καὶ θρηνηοῦσι* - - - *ἐπιὼν δὲ ἀποτύφονται καὶ ἀποκλαύσονται*. Optime Hesych. Herodoteum Ἀποτύφονται interpretatur, παύσονται τοῦ τύφασθαι: ubi plangere desierint, Leopard. VII. Em. cap. 12. qui Lucianea quoque comparavit. Ut in his τύφασθαι et ἀποτύφασθαι, sic Il. 73. *πειρᾶσθαι αὐτὸ φοβέοντα* ἐπιὼν δὲ ἀποπειρηθῇ. Dantur huius generis plura: Ἀπεφοιτᾶν Eustathius interpretatur παύσασθαι φοιτῶντα. vid. Clariss. Piersoni Anim. in Moerid. Attic. p. 400. τῆς σχολῆς ἐκφοιτήσας est apud Diogen. Laërt. X. 6. VALCK.

CAP. XLII. 2. *ταῖς δὲ θηλέας οὐ σφι ἔξιστι θύειν*) Porphyrius Abst. An. II. 11. his consimilia, non sine naturali quadam instituti causa. Duravit Aegyptiis ea superstitio in Constantii Imp. tempora. De bucula, hortos rigante, ἐπιχείρησαν θῦσαι καὶ ἔθυσαν αὐν, εἰ μὴ θῆλυ τοῦτο ἦν. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔλεγον μὴ ἐξείναι κατ' αὐτοῖς θύεσθαι, Athanasius Histor. Arianor. ad Monach. cap. 56. p. 378. Isidis simulacrum bubulis cornibus dabit Plutarch. Isid. et Osir. c. 19., et Nostris imitator Libanius, ἡ γὰρ δὴ Ἰσις, τὸ βούκιρον ἀγαλμα, τὸ Αἰγυπτίων, Antiochici p. 353. WESS.

15. ἡ καὶ ἀμφοτέρω ὑπερίχοντα) Potuisset ὑπερίχοντας, structura vulgatiore. At Gronovium consule in cap. 66. huius libri. [ubi hanc dictionem cum illa confert, ταῦτα γινόμενα, c. 66, 15.] Antigonus Caryst. Hist. Mirab. c. 23. οἶον ἐν Αἰγύπτῳ τὸν βούν ἂν κατορύξῃς - - ὥστε αὐτὰ τὰ κέρατα τῆς γῆς ὑπερίχων etc. WESS.

CAP. XLII. 1. ἔσοι μὲν δὴ - ἰδρυνται) Fortasse scribendum ὅσοι μὲν δὴ Διὶς Θηβαίῳς ἰδρυται ἱρόν: et paulo inferiorius, ὅσοι δὲ δὴ τοῦ Μίνωτος ἔκπηται ἱρόν. Voculas δὲ δὴ sic saepenumero coniungit Herodotus, qui c. 44. *εἰρόμην*, ait, *ἐκείνος χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρόν ἰδρυται*. VALCK. — Non erat cur sollicitaretur vulgatum. Idem valet ἰδρυνται ac ἰδρυμένον ἔχουσι, sive ἰδρύκασσι ἑαυτοῖς: pro quo ἰδρυσάμενοι ἔκπηται dicit c. 44, 21. Cf. ad I. 180, 11. Ridicule Larcher: Tous ceux qui ont fondé le temple de Jupiter Thébéen. S.

2. Διός Θηβαίος) Rediit Iovi solemnitas titulus, quo I. 182. II. 54. IV. 181. superbit. Ἰδρυνται ἰδρὺν in Vallae Latinis templum incolunt, verius sacrum sive aedem constituunt, [potius constitutum habent.] ut c. 41. 44. et Diodor. Sic. I. 15. Rediit quoque Ὀσίριος, cui Med. Ionicam formam, hic inconsulte detractam, reddidit II. 157. WESS.

14. προχίσθαι τε τὴν κεφαλὴν) Pati hoc possum; si tamen opera levi fieret προχίσθαι, sequentibus melius congrueret; quae et Cl. Reiskii opinatio. Νάκος de arietis vellere Grammatici recusant, merito reprehensi a Sam. Bocharto Hierozoic. P. I. c. 42. lib. II. De titulo Ammonis κριοπροσώπου nihil addam, nisi recurrere IV. 181. et in Luciani Astrol. c. 8. et Proclo in Timaeum p. 30. WESS.

19. Φωνήν - νομίζοντες) Adridere posset Φωνή, ob IV. 117. Φωνή - νομίζουσι Σκυδική. Sed illud aeque probum. Sic I. 142. γλῶσσαν δὲ οὐ τὴν αὐτὴν οὗτοι νομίσασιν. Alia hoc de genere Portus subpeditabit, quibus ex Dione Cassio, si quae necessitas, magna foret accessio. In Cononis Narrat. 44. ὅς τὴν αἰχμαλώτων γυναῖκα ἐνόμισε καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς ἔθετο mutatum ivit Th. Galeus, non citra iniuriam. WESS.

21. Ἀμμοῦν γὰρ Αἰγύπτιοι etc.) Verius videtur Eustathii hoc ex loco Ἀμοῦν. [ut habet noster ms. F.] Namque ita Aegyptii. Plutarch. Is. et Osir. c. 9. ἴδιον παρ' Αἰγυπτίους ὄνομα τοῦ Διός εἶναι Ἀμοῦν. ὃ παραχρησάμενοι ἡμεῖς Ἀμμων λέγομεν. Hinc ex lapide inter Epigrammata Muratorii Th. Inscript. pag. 73. ΜΕΤΑΣ ΟΒΡΙΜΟΣ ΑΜΩΝ, quamquam ΑΜΜΤ in Rich. Pocockii Antiq. Inscript. pag. 30. Convenit Ἰμνὸν Amun, et Ἰμνὴ Hamon, Ierem. XLVI. 25. Ezech. XXX. 15. Vide doctissimi Iablonskii Pantheon Aegypt. lib. II. 2. et Aegyptiorum mysticas has fabellas docte explanatas ad-vertes. WESS.

27. τύπτονται - τὸν κριόν) Arietem verberant, Laurentius. Ex usu verbi; plangunt, semet verberant oportuerat. Lucianus Dea Syr. c. 6. καὶ μνήμην τοῦ πάθος τύπτονται τε ἑκάστου ἕτιος. Poëta in Hephaestione pag. 34. καττύπτεσθε κόραι, καὶ κατερείμισθε χιτῶνας. Habet de hoc vocabuli usu plura Gronovius, admixtis tamen alienis, infra c. 61. WESS.

[28. ἐν ἱστῇ θήκη, sacrâ urnâ reddidit Valla. Nos, sacro in loculo, ut Gronov. Rectius futurum erat sacro in sepulcro. Est enim Herodoto θήκη conditorium; sive camera in

qua pluribus sarcophagis locus. Vide saltem III. 16, 28. seq. S.]

CAP. XLIII. 8. ἴν δὲ δὴ καὶ τόδε) Haud scio an sit ἴν δὲ δὴ deterius. *Lucian.* *Astrol.* c. 4. ἴν δὲ καὶ οὐνόματα αὐτίστοις ἐπέθεισαν: quod sollicitatum a viris doctis nollem. *Noster* III. 39. ἴν δὲ δὴ καὶ Λετβίου -- εἰλε: et V. 95. Adde *Gronov.* in I. 18. Aliter *Aldus* et ceteri pingunt, e quibus δὴ restituo; *Medic.* et hic *Arch.* illi se infestum prae-buit, sicuti et III. 15. placatior alibi. *Aeliani* Var. XIV. 38. πολλὰ καὶ ἄλλα οἶδα, ἴν δὲ τοῖς καὶ τόδε paullo diversius abit. *WESS.* — In *Var. Lect.* monere debueram, ἴν δὲ, non ἴν δὲ hic *Wesselingium* e superioribus editionibus tenuisse, quibuscum scripti libri etiam omnes (quod quidem sciam) consentiunt. Lubens tamen cum *Reiz.* et *Schaefer.* ἴν δὲ correxi. Sic enim constanter adsuevit *Noster*: I. 185, 7. 192, 2. II. 79, 7. III. 15, 10. 38, 11. et plerumque quidem (sicut in omnibus istis locis) adiectā δὴ particulā; quam et h. l. si quis revocatam cupit, quod *Schaeferus* fecit, haud invitus patiar; nonnumquam vero etiam absque δὴ, ut I. 74, 5. II. 176, 3. VIII. 113, 16. S.

17. ὥς ἔλπομαι τε) Correxerat vir eruditus in *Miscell. Lipsiens.* ὥς πίπυσμαι τε, quod meritō in litteris ad me spernit. ἡ ἐμὴ αἰρεῖς amplius est quam ἔλπομαι, et sententiam rationibus nixam exprimit, sicuti λόγος αἰρεῖς, quod sanior ratio persuadet, III. 45. IV. 127. et in *Platonis Critone* p. 48. c., *Arriano*, *Imp. Antonino*, atque aliis. Lege *Uptoni* Adnotationes in *Arriani* *Dissert.* lib. I. 29. p. 155. [pag. 330. nostrae edit.] et *Abreschii* *Dilucid.* *Thucyd.* pag. 385. *WESS.*

20. ἀρχαῖός ἐστι θεός Αἰγυπτίων Ἡρακλῆς) Dubio res caret. Habuerunt Aegyptii suum sibi numen, cui Graeci *Herculis* titulum ineperunt: nulla illi natalium origo ex Iovis et Alcmenae amoribus, verum *Nilo genitus* trahebatur, *Cicerone* doctore, *Nat. Deor.* III. 16. Ordines decorum in ista gente varii: primi VIII. hinc XII. inde alii, ut est c. 145. ex secundis fuit *Hercules*. Legendus est *Cl. Iablonskii* *Praefat.* *Panth.* sect. 28. et lib. II. c. 3., neque enim moram in his nectere libet. *WESS.*

[22 seq. ἐπὶ τε ἐκ τῶν ὀκτῶ θεῶν οἱ δωδέκα θεοὶ ἐγένοντο) *Aliena* prorsus erat *Vallae* interpretatio: ex quo *Herculem* *Herodot.* T. V.

ex octo diis, qui duodecim erant, unum esse arbitrantur. Voluerat ille, puto, debuerat certe, ex duodecim diis, qui octo fuerant. *tylvor* cum Gronovio exstiterunt reddidi, quod et *Wess.* tenuerat. Commodius *H. Steph.* in ora versionis Laurentianae: ex quo e diis octo facti fuerunt duodecim, quorum unum Herculem censent. Quam versionem probans *Iablonski* in Proleg. Panthei Aegypt. pag. LXIV. et LXXIII. ut octo diis, quos initio coluerant Aegyptii, succedente tempore adiecti fuerint quatuor alii. *Larcherus*, contra auctoris mentem: il est du nombre de ces douze Dieux, qui sont nés des huit Dieux. S.]

CAP. XLIV. 6. ἡ δὲ σμαράγδου) Non me fugit, quid patrocinii *μείγας* ex *Athenaei* III. 14. [pag. 94. b.] auferre queat, sed locuples esse dubito. *Noster* vulgatum, nullo mssorum dissensu, probavit III. 41. [Sic corrige in nostra *Var. Lect.* ubi perperam II. 41.] Stat et pro eodem *Cl. Wasse* in *Thucyd.* IV. 13. Latinos *Zmaragdum* maluisse, cognitissimum est, quo de *Ian. Brouekhusius* in *Propert.* II. 13, 43., et ab eo cumulatim citati. *Μείγας*, quod continuo [l. 7.] succedit, insolentius videtur: hinc *T. Fabri* *μεγάλης*, a Gronovio castigatum: indidem *Reiskii* *μέγα φῶς*, non magna utique molimine. Ego in *Laurentii* et *Porti* partes eo; nam Gronoviana explicatio minime se probat. *WESS.* — Nempe adverbialiter pro *μεγάλης* positum *μείγας* *Portus* censuit: quod utique insolentius. Quod ad *Reiskii* spectat coniecturam, notabile tamen est, subinde et alibi a librariis permutatas reperiri ϕ et θ litteras. Cuius confusionis in *Athenaeo* exempla nonnulla observare memini: alia duo *Schaeferus* adnotavit, unum in *Notis ad Gregor. Dialect.* pag. 525. alterum in *Indic. Graec.* in eundem librum, p. 929. Vide etiam *Wesselingii* *Adnot.* ad II. 48, 7. et *Var. Lect.* I. 58, 4. De *smaragdina*, quam *Noster* dicit, *columna* consuli possunt quae *Larcherus* ad h. l. adnotavit. S.

12. τριπόσια καὶ δισχίλια) Fuit *Tyrus* post *Sidonem* *μυρίστη τῶν Φοινίκων καὶ ἀρχαιοτάτη πόλις*, in *Strabon.* XVI. pag. 1097. et, illo longe potiore, *Esaiæ* *Propheta* c. xxiii. 7. *Negari* tamen haud potest, nimium priscam hinc perhiberi; quod praeter alios egregius *Vatis* eius explanator *Camp. Vitringa* condocfecit. Fieri potest, ut *Nostrum*, an-

tiquitatis suae iactatores, sacerdotes Herculis circumscripserint. Quod enim *Vignolius* Chronol. lib. IV. 1. p. 33: *τριηκόσια καὶ χίλια* rescripsit, id in coniectura, incerta et fallace, deputandum est. Non addo, et ea ratione Tyri initia iusto antiquiora constitui. WESS.

[13. *ἐπανυμῖν ἔχοντος Θάσιον εἶναι*) De abundante verbo *εἶναι* vide ad I. 153, 19. notata. S.]

17. *πάντε γενεῇσι*) *δέκα γενεῇσι* corrigit *Maussacus* ad *Harpocr.* p. 144. edoctus a *Scaligero* ad *Euseb.* p. 37. Mendae patebit origo, si sic voces censeantur olim collocatae: καὶ ταῦτα δὴ γενεῇσι ἰ (id est *δέκα*) πρότερά ἐστι. Nonnunquam numerum voci *γενεῇ* subiicit etiam *Herodotus*, ut I. 185. *γενεῇσι πάντε πρότερον γενομένη*, et IV. 147. VALCK.

Ibid. *πάντε γενεῇσι ἀνδρῶν πρότερά*) Et haec exercuerunt eruditorum studia. *Maussacum* sannā *Gronovius* repulit, chronologica difficultate nihil admodum motus: belle noverat ex *Scaligero* ad *Euseb. Chron.* p. 37. a Thaso et Cadmo plus quinque generationibus ad *Herculem* abissi; neque nesciebat *Berkelii* ad *Stephan.* in *Θάσος* conatus: et pertinax tamen silentium. Ego vero non ambigo de menda vocabuli *πάντε*. Quid fuerit olim, coniectando vestigandum est. *Maussaci* *δέκα γενεῇσι* nimium videtur: addit enim in seriem maiorum Herculis Belum, cuius ratio hic nulla. Beli filio Aegypto aequales fuerunt Cadmus et Thasus: ab Aegypto ad *Herculem* octo numerantur descendentes in *Stephani* *Θάσος*, qui quidem, uti *Aldus* et prisci Editi, H. δὲ γενεαῖς Ἡρακλέους καὶ Θάσος παλαιότερος h. e. octo vero generationibus *Hercule* antiquior *Thasus* est. Mutavit fa-teor *Berkelius* posuitque *δέκα*, quod scriptus liber ἰ. δὲ γενεαῖς praeferret: at offendit eundem ad lapidem, ad quem *Maussacus*. Iam generationum ordo et numerus in *Hercule* usque cum constet, adstipulor *Ampl. Bouherio* Diss. *Herodot.* c. II. p. 128. *ὅκτω γενεῇσι* reponenti. Discrepant, neque nego, *ὅκτω* et *πάντε* scriptura; quae differentia notae fortasse numerali obscurius pictae, aut erranti amanuensi, in acceptum referenda est. WESS. — Possis cogitare H. olim scriptum fuisse, idque successu temporis in Π. (i. e. *πάντε*) mutatum: sed scriptura Π. pro *πάντε* vetustior est, quam illa qua ἡ. octonarium numerum indicat: satisque notum, H. olim *ἑκατόν* significasse, Lat.

cherus, cuius et Adnotatio ad h. l. et uberior in hunc locum commentatio in *Chronol. Herodoti* consuli potest, vulgatam scripturam $\pi\acute{\iota}\nu\tau\epsilon$ defendit. S.

23. $\acute{\omega}\varsigma \eta\rho\acute{\omega}\tau\iota \epsilon\nu\alpha\gamma\acute{\iota}\zeta\omicron\upsilon\tau\iota$) Sugillat *Plutarchus* de Malign. Herodoti p. 857. d. cavillandi studio abreptus. Herculem, Amphitryonis filium, Heroum olim ritu ac superstitione Graecos devenerari solitos testata res, atque a *Diodoro* IV. 39. copiosius explicita est. Non repeto quae illi adscripta sunt. WESS. — Conf. *Gregor. dialect. ion.* §. 109. ibique *Koen.* S.

CAP. XLV. 11. $\chi\omega\rho\acute{\iota}\varsigma \upsilon\acute{\omega}\nu$) Miror equidem hoc uno in loco tradi, fas fuisse Aegyptiis sues immolare; et tamen rerum Aegypti peritissimis viris locum de menda non fuisse suspectum. Lenissima mutatione corrigi poterit $\delta\acute{\iota}\omega\nu$: ut nullas mactasse pecudes dicantur praeter oves, boves mares vitulosque, et hos duntaxat qui solemni ritu fuerint explorati signoque notati. In nomo tamen habitantes Thebano $\delta\acute{\iota}\omega\nu \alpha\pi\epsilon\chi\acute{o}\mu\epsilon\nu\omicron\iota \alpha\acute{\iota}\gamma\alpha\varsigma \theta\acute{\iota}\nu\omicron\upsilon\tau\iota$, Mendesii contra, $\alpha\acute{\iota}\gamma\omega\nu \alpha\pi\epsilon\chi\acute{o}\mu\epsilon\nu\omicron\iota$, $\delta\acute{\iota}\varsigma \theta\acute{\iota}\nu\omicron\upsilon\tau\iota$, uti scribit c. 42. Sed sues abominati vulgo ne tangebant quidem Aegyptii, c. 47. uno tantum festo die Lunae, $\upsilon\varsigma \theta\acute{\iota}\nu\alpha\nu\tau\iota\varsigma$, $\pi\alpha\tau\acute{\iota}\sigma\tau\alpha\iota$ τῶν κρεῶν ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γευσάιντο. Rem adfirmant *Plutarch.* de Is. et Osir. §. 8. et *Aelianus* Hist. An. X. c. xvi. Hic sua probabiliter idoneo testi debet *Eudoro*, qui citatus ibidem, $\Phi\eta\sigma\acute{\iota}$ $\Phi\upsilon\delta\omicron\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\upsilon\varsigma \tau\omicron\upsilon\varsigma \text{Αἰγυπτίους τῶν ὑἰῶν μὴ θύειν αὐτάς}$. Aegyptiorum ad Graeca comparans instituta *Anaxandrides* apud *Athen.* VII. p. 299. F. $\text{Οὐκ ἐσθλὲς ὕει, ἐγὼ δὲ γ' ἥδομαι Μάλιστα τούτοις}$. Graecis excipiendi Cretenses, secundum *Agathoclem*, $\upsilon\delta\varsigma \tau\omicron\omega\nu \kappa\rho\epsilon\omega\nu \omicron\upsilon \delta\alpha\acute{\iota}\sigma\alpha\iota\nu\tau\omicron$, *Athen.* IX. pag. 376. A. Qui populi praeter Aegyptios sues aversati sint, enumerantur *Bocharto*. Vid. *Celeberr. Wess.* ad *Diodor.* T. I. pag. 380. VALCK. — Quod in *Var. Lect.* dixi, $\omicron\acute{\iota}\omega\nu$ hic in cod. F. scribi; id quidem, denuo nunc inspecto codice, cuius mihi usura per insigne illustris possessoris beneficium ad hunc diem concessa est, paulo aliter se habere deprehendi; sed ita ut paulo etiam magis confirmetur ea scriptura, quam ex *Valckenarii* coniectura recepi. Superiore quidem loco, ubi manifeste de ovibus agebatur, c. 42, 5. et 9. pro $\delta\acute{\iota}\omega\nu$ in hoc codice perspicue $\omicron\acute{\iota}\omega\nu$ scribitur: at hoc loco, in quo nunc versamur, est $\alpha\acute{\iota}\omega\sigma$

cum acuto accentu super vocali : calami ductus qui super ω conspicitur, quem olim pro accentu circumflexo acceperam, indicat postremam v. litteram, quae in reliquarum litterarum serie non expressa est. Vulgatum vero $\omega\alpha$, ut Reiz. et Schaefer, sic et Larcher tenuit, satis illud praesidii invenire censens in his quae cap. 47, 9-11. leguntur. S.

13. $\kappa\omega\varsigma \alpha\upsilon\tau\omicron\iota\varsigma \alpha\upsilon\theta\rho\acute{\omega}\pi\omicron\upsilon\varsigma \delta\upsilon\omicron\iota\epsilon\upsilon$;) Legitima foret conclusio, ni aliunde de inopia hac gentis religione exploratum haberemus. Adpellavi ad Diodori I. 88. *Manethonem*, *Plutarchum*, *Porphyrium* testes; adjungo *Seleucum*, cuius liber ab *Athenaeo* IV. 21. p. 172. $\pi\epsilon\tilde{\rho}\iota \tau\eta\varsigma \pi\alpha\rho' \text{Αἰγυπτιόυς} \text{Ἀνθρῶποθυσίας}$, laudatur. Sustulit crudeles aras rex Amasis, humanarum victimarum loco placentis in usum vocatis. Quod cum diu ante Nostri aevum valuerit, inde illi hoc argumenti genus. Alia *Iablonskius* Panth. III. 3. pag. 75. Ἔόντα , [l. 14.] quo modo et mstus *Baroccianus*, teste *Wasse*, ex *Arch.* locum inpetravit. WESS.

17. $\epsilon\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\epsilon\iota\alpha \epsilon\acute{\iota}\eta$) Voluit-ne *Arch.* et *Vind.* $\epsilon\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\epsilon\iota\alpha$, uti $\epsilon\upsilon\sigma\omicron\mu\alpha$ et alia hoc de genere? *Heliodori* similis formula *Aeth.* IX. p. 424. $\tau\omicron\upsilon\tau\omicron \tau\epsilon \kappa\alpha\iota \eta\mu\acute{\iota}\nu \epsilon\upsilon\mu\acute{\epsilon}\nu\epsilon\iota\alpha \mu\acute{\epsilon}\nu \epsilon\acute{\iota}\eta \tau\omega\upsilon \epsilon\iota\rho\eta\mu\acute{\epsilon}\nu\omega\upsilon$, $\tau\alpha \mu\upsilon\sigma\tau\iota\kappa\acute{\omega}\tau\epsilon\rho\alpha \delta\epsilon \alpha\rho\eta\eta\tau\omega \sigma\iota\gamma\eta \tau\epsilon\tau\iota\mu\eta\sigma\theta\omega$. WESS.

CAP. XLVI. 6. $\alpha\gamma\alpha\lambda\mu\alpha\tau\omicron\pi\omicron\iota\omicron\iota$ possessionem, unde *Medic.* opera exciderant, recipiarunt. $\Gamma\lambda\acute{\upsilon}\phi\epsilon\iota\upsilon$ et $\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\epsilon\iota\upsilon$ [l. 5.] artis sunt diversae; nec memini sub $\zeta\omega\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\omicron\iota\varsigma$ quosunque opifices ad effigies parandas comprehendere. Ceteroqui in ordinatione verborum viro Cl. [*Gronov.*] accedo. WESS.

9. $\sigma\acute{\upsilon} \mu\omicron\iota \eta\delta\iota\delta\acute{\omicron}\nu \epsilon\sigma\tau\iota \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$) Ionicam *Herodoti* formam loquendi aliquoties adhibuerunt *Aelianus* et veterum castigatissimus imitator *Aristides*. In huius T. I. p. 20. $\tau\eta\eta \theta\epsilon\omega\upsilon \mu\acute{\alpha}\chi\eta\eta \omicron\chi \eta\delta\iota\omega\upsilon \epsilon\mu\omicron\iota \gamma\omicron\upsilon\upsilon \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$, S. *Iebb.* $\omicron\chi \rho\acute{\alpha}\delta\iota\omega\upsilon$ scribendum suspicabatur; ego contra $\omicron\chi \eta\delta\iota\omega\upsilon$ etiam reponendum arbitror T. I. p. 624. Quod habet p. 632. $\epsilon\mu\omicron\iota \mu\acute{\epsilon}\nu \omicron\chi \epsilon\upsilon\pi\rho\epsilon\pi\acute{\epsilon}\sigma\tau\epsilon\rho\acute{\omicron}\nu \epsilon\sigma\tau\iota \lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota\upsilon$; mutuatus etiam est ab *Herodoto*, in cuius legitur proximo cap. 47. *Io. Stobaeus* egregiam praebet *Heracleti* sententiam, p. 48, 13. $\alpha\upsilon\theta\rho\acute{\omega}\pi\omicron\iota\varsigma \gamma\acute{\iota}\gamma\mu\epsilon\sigma\theta\alpha\iota \acute{\omicron}\kappa\omicron\sigma\alpha \theta\acute{\epsilon}\lambda\omicron\upsilon\sigma\iota\upsilon$, $\omicron\chi \acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\upsilon\omega\upsilon$. Verum $\omicron\chi \acute{\alpha}\mu\epsilon\iota\upsilon\omega\upsilon$, $\omicron\chi \lambda\acute{\omega}\omega\upsilon$, $\omicron\chi \chi\epsilon\acute{\iota}\rho\omega\upsilon$, $\omicron\chi \kappa\acute{\alpha}\kappa\iota\omega\upsilon$, multo magis frequentantur. VALCK.

11 seq. $\kappa\alpha\iota \tau\omicron\upsilon\tau\omega\upsilon \omicron\iota \alpha\acute{\iota}\pi\acute{\omicron}\lambda\omicron\iota$ etc.) Si ἔνικα in auxilium voces, uti oportet, nihil hic inconcinni. *Caprarios* po-

tiore loco censebant, ob caprorum praestantiam. Hoc indicat. Verum, quae subduntur, ἐκ δὲ τούτων εἰς μάλας etc. spectant-ne eumdem caprarium? Id volunt docti interpretes; qui quidem si considerassent hirci Mendesii venerationem, paene incredibilem ista in natione, utique ἐκ δὲ τούτων εἰς non ad caprarium, sed ad hircos retulissent, eumque in primis, qui vulgo Θμουϊτῶν τεράγος. [conf. *Wess.* ad *Diodor.* I. 84. n. 21. et *Holsten.* ad *Stephan. Byz.* voc. Θμουῖς.] Hoc mortuo, sicuti in *Apidis* decessu alibi, omnis Mendesium tractus luctui indulgebat, haud sane obitu caprarii. Notavit hanc interpretationem inconsiderantiam *Cl. de Pauw.* τῷ Μενδησίῳ νομῶ [l. 14.] ex *Arch.* legitimum est, venitque in opinionem *Gronovii.* *WESS.*

[*Vallae* versionem: *Et inter Mendesios caprarii praecipuo honore afficiuntur, et ex his unus maxime, tenuerat Gronovius; quasi quae continuo dein de ingenti luctu memorantur, ad mortuum caprarium spectarent, non ad hircum quem singulari religique Mendesii colebant. Contra quos recte Wesselingius monuit, ἐκ δὲ τούτων ad τοὺς αἰγας fuisse referendum. Quod vero idem vir praestantissimus in istis verbis καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι censuerit τούτων intelligi oportere ἔνεκα τούτων, id equidem nec necessarium iudico, et omnino praepositioni ἔνεκα in ista ῥήσει non esse locum arbitror. Quidni vero τούτων τῶν αἰγῶν intelligeremus, quum plus semel αἰπόλος αἰγῶν Poëta dixerit? Odyss. β'. 247. et 269. alibique. Pleonasmum illum, si quis est, non magis Herodotus, quam Homerus, recusaverit. In interpretandis eisdem verbis, καὶ τούτων οἱ αἰπόλοι τιμὰς μέζοντας ἔχουσι, dubius olim haeseram, utrum sententia sit, hos (scil. τοὺς ἔρσινας) maiores in honore habent caprarii; an, horum (nempe τῶν αἰγῶν, caprarum hircorumque) pastores maiore sunt in honore. Nunc, quamquam, sicut μνήμην τινὸς ἔχειν, et ὄρεν ἔχειν τινός, I. 4, 7. sic fortasse etiam dici possit τιμὴν τινὸς ἔχειν, intelligo tamen non ita loqui consuesse Nostrum: adhaec existimo, non fuisse alios caprarum pastores, alios hircorum. Quare eiectam e latina nostra versione priorem illam interpretationem, et in graeco contextu l. 12. post verbum ἔχουσι, pro maiori puncto, punctum minus repositum velim; ut intelligatur, ἐκ δὲ τούτων (scil. τῶν αἰγῶν, et quidem ἐκ τῶν ἱερῶν) εἰς μάλας τιμὰς ἔχει, et ex hoc genere unus*

maxime prae caeteris in honore habetur. Caeterum, quamvis cum eo, quod ait, maiore in honore esse caprarios, bene congruat id quod cap. seq. de subulcis scribit, veluti infamia quadam notatis; nolim tamen dissimulare, in tota ista *πρὸς* haud satis expedite atque dilucide fluere orationem. Est in his haud obscura gradatio: Mendesii colunt omne genus caprinum: magis autem colunt mares quam foeminas: horum --- maiore sunt in honore: ex his vero omnium maxime unus. Suspiciari utique licebat, eo loco, ubi nunc οἱ αἰπόλοι leguntur, scriptum olim fuisse aliud vocabulum, quo indicabatur certum quoddam genus hircorum, quod maiore in honore fuisset quam reliqui hirci; et ex quo genere denique delectus fuisset ille unus, qui maxime omnium colebatur. Tale quidpiam secutus esse videtur doctiss. Schaefer, quum pro οἱ αἰπόλοι (ex mera quidem coniectura, nam in vulgatum consentiunt libri,) οἱ κόλοι non modo legendum censuit, sed fidenter etiam in Herodoti graecis posuit; in quo, ut in plurimis aliis, sequacem Borheckium habuit: quam novationem silentio praeterire in *Var. Lect.* non debueram. Spectaverat, puto, coniecturae huius auctor (sive is Schaeferus ipse est, sive ab alio viro docto accepit) Theocriteum illud ex Eidyll. VIII. 51. Ἵ δ' ὦ κόλε, καὶ λέγει etc. ubi graecus Scholiastes consentiente Hesychio monuit, κόλον dici hircum cornua non habentem; quod genus latino sermone similiter mutilum dicitur. Adiicit Scholiastes, ἡ μικρόν: quod nimirum ille fortasse sic intellexerat: sed videndum, ne μικρόν scripserit, quomodo apud Hesych. legitur, Κόλον, μέγαν τράγον κέρατα οὐκ ἔχοντα: docuitque etiam Eustath. ad Iliad. p. 917, 16 et 18. (p. 942. ed. Rom.) κόλον a nonnullis subinde μέγαν intelligi. Sed hoc utcumque sit; illud constat, in caprino genere mutilum (τὸ κόλον) pluris olim aestimatum fuisse. Plinius lib. VIII. cap. 50. sect. 76. Non omnibus (capris) cornua. --- Mutilus lactis maior ubertas. --- Mutilus in utroque sexu utilius. Et de maribus, id est hircis, diserte Columella, lib. VII. c. 3. Si (in ea quam habitamus regione) clementior hiems, mutilum probabimus marem. Est praeterea κόλος etiam peculiare genus animantis, de quo consuli possunt quae partim a Casaub. partim a nobis, ad Athenaei lib. V. p. 200. f. notata sunt: (Animadv. in Athen. T. III. p. 113.) sed illud quidem non

indigenum in Aegypto animal, ut de eo cogitari h. l. non possit. S.]

15. ὁ Πάν Αἰγυπτιστὶ, Μένδης.) Sequuntur Nostrum plerique omnes. Qui Coptici sermonis usum habent, inficiantur, praeterque ceteros *Iablonskius* Panth. II. 7. p. 273. Vide vero mihi haec *Plutarchi* Is. et Osir. c. 73. αἶν' ἴσται Ἰβίς - - - καὶ αὐτὸς ὁ Ἄπις· οὗτω δὲ γὰρ τὸν ἐν Μένδῃσι τραγὸν καλοῦσι. Sentis-ne scriptum fuisse καὶ αὐτὸς ὁ Πάν? neque enim Apis et Pan idem, nedum hircus Mendesium usquam Apis. Unum adpello *Herodotum*. Nihil addo de turpissimo et detestabili hirci mulierum amore: dixi ad *Diodorum*, et conduxit conplura vir excellenti eruditione S. *Bochartus* P. I. Hierozoic. lib. II. 53. [et *Iablonsk.* loco cit. p. 277.] Ecce tamen istud *Clementis Alex.* Protrept. p. 27. de libidinoso love: ἐν ἐρίμπατο γούν γυναικῶν, οὐχ ἥττοι ἢ αἰγῶν ὁ Θμουῖτων τράγος, in quo αἰγῶν vox aliena est atque ex scholio. Hirci omnes in capras ruunt, non solus Mendesius: huius proprium fuit, uti Iovis, in foeminas insanire. WESS.

[17. Quid sit quod ait, τῷτο ἐς ἐπίδειξιν ἀνθρώπων ἀπίκτο, haud satis in liquido. *Vallae* versionem, in ostentationem hominum pervenit, cum *Gronovio* tenuit *Wess.* Contra H. *Stephanus* monuit, esse qui ἐπίδειξιν pro ostento hic accipiant. *Iablonski*, Panth. lib. II. p. 278. sic convertit, huiusque rei videndae hominibus copia facta est. In eam sententiam, quam equeidem expressi, praeivere *Portus* et *Larcher.* S.]

CAP. XLVII. 2. αὐτοῖσι ἱματίοις) Articulum eieci, msstis obsecundans. *Euripides* Suppl. 926. θεοὶ ζῶντ' ἀναρπάσαντες - - - αὐτοῖς περικίποις. *Sophocles* Ajac. 26. ἐφθαρμένους - - εὐρίσκομεν - - αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις. *Noster* III. 126. ἀποκτείνας δὲ μιν, ἠφάνισε αὐτῷ ἵππων. Retinetur tamen contra morem III. 45. Confer *Davisium* in *Maximum Tyr.* Diss. VII. p. 520. *Medicei* *Passione*que ἀπ' ὧν ἔβαψι egregie nitet. WESS.

4. οἱ συβῶται, ἰόντες) Non spernerem, si voculam καὶ Codices praeberent interiectam: οἱ συβῶται, καὶ ἰόντες Αἰγυπτίῳι ἐγγενές, tametsi sint indigenae, ἐς ἱρὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἰστέχονται μῦθοι πάντων. Saepius in talibus καὶ ponitur pro κρίσει, et apud *Herod.* VII. 46. αἱ συμφοραὶ - - καὶ βραχὺν ἰόντα, μακρόν δονεῖν εἶναι πρῶτος, τὸν βίον. Inter septem

genera Aegyptiorum memorantur et συδῶραι Herodoti lib. H. c. 163. Suum greges quem in finem aluerint, [scil. eam ob operam cuius Noster meminit cap. 14 extr.] Eudoxus tradidit apud Aelian. de Nat. An. X. 16. VALCK.

10. τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ etc.) Emendabat sequentia τοὺς ἔρποντας ὅς Cl. Reiskius, nulla, uti opinor, urgente caussa: rectius admonet, verba praescripta bene habere atque innuere, Lunae et Baccho eodem tempore, et plenilunio totius anni uno eodemque, sues immolatos fuisse. [Scil. in lat. vers. quam et Gron. et Wess. tenuit, nude positum erat per tempus plenilunii.] Adiungere potuisset Plutarchi et Aeliani testimonia, quorum posterior de Animal. X. 16. θύουσιν αὐτῇ (Lunae) ἀπαξ τοῦ ἔτους ὅν: ille Isid. et Osir. c. 8. θύοντες ἀπαξ ὅν ἐν πανσελήνῳ καὶ κατισθίοντες. Ea enim explanationem dubio eximunt. Verum adnectitur post nonnulla [l. 15.] θύσιν -- τῶν ὄντων τῇ Σελήνῃ πύθειαι, nulla Bacchi habita ratione; in quis πανσελήνῳ oportuisse, Cl. de Pauw opinio est. Equidem, etsi idem sacrorum genus adgnosco, nihil demuto. Lunae unice meminit, siquidem eius honori praecipua erat illa festivitas; quare et Aelianus solam nominavit. WESS.

[14. εὐπερίστερος. Vide Valckenarii Adnot. ad c. 46, 9. S.]

[16. ἐπειὶ δὲ θύσῃ, nempe τις, vel ὁ θύων. Quo de genere iam alibi dictum est. Vide ad I. 132, 5. S.]

22. ὅπ' ἀσθενείης βίου στατίνας) Aldinum βίους τε τινὰς H. Stephanus in Prolegom. secundae editionis scribendum docuit βαιούς, voluit certe; at non recordatus fuit, ἀσθενείην Nostri usu morbum esse, ἀσθενείην βίου egestatem et victus tenuitatem, ut IV. 135. VIII. 51. Maneat proinde dictionis genus. Στατίνας ὅς posuit, sicuti Plutarchus in Lucullo p. 498. A. οἱ μὲν Cyziceni ἠπόρουσιν βοὸς μελαίνης πρὸς τὴν θυσίαν, καὶ στατίνην πλάσαντες τῷ βωμῷ παρέστησαν. Quorum, morem eiusmodi adfirmantium, St. Berglero indicium debeo. WESS. — Pauperes, qui vivum immolare animal non possent, ex farina fictum immolasse adnotavit etiam Suidas in ἑβδομῆς βοῦς. S.

CAP. XLVIII. 2. τῆς ὁγμῆς τῇ δευτέρῃ) Hoc ex Apaturiorum festo Ionum die huc derivavit. WESS. — Gronovius, in eandem fere cum Valla sententiam, in festi conviviali coena: qua in versione nihil mutavit Wess. per-

raro omnino latinam versionem adtingens. Mire vero *Larcherus*, à l'heure du repas. Equidem, *vesperà quae festum antecedit*: poteram, primo festi die, quod eodem redit. Vide *Hesych.* et *Suidam* in Ἀπαρεύματα: et confer ad *Athen.* IV. 171. d. notata, *Animadv.* T. II. p. 613. Ubi, quod dixi caussam non fuisse cur a doctissimo *Hesychii* editore Δορπία in Δόρπια mutaretur, quandoquidem et metri ratio in *Philyllii* versiculo apud *Athen.* scripturam δορπία poscit, et apud *Polluc.* VI. 102. eodem modo scribitur, adici etiam *Herodoti* hic locus debuerat. Denique, obiter hoc loco liceat monere, vitiosam omnino videri scripturam Δόρπια, quae et apud *Suidam* et alio loco apud *Hesych.* occurrit: nam festorum quidem nomina, quae per continuos aliquot dies ut plurimum celebrabantur, pluralis numeri sunt apud Graecos: singulorum vero dierum nomina singulari numero efferuntur. S.

5. πλὴν χοίρων) *Larga Gronovii* dissertatio choros tuetur, porcis depulsis. Sunt sane in Atticorum Dionysiis chori cognitissimi, unde color *Medicei* scripturae. Ubi tamen omnia perpendo, *Aldinum* et aliorum *Codd.* πλὴν χοίρων aequius melius opinor. Porcorum in Lunae et Bacchi sacris iterata praecessit mentio: additur, alia *Aegyptiorum Dionysia a Graecorum Bacchanalibus vix differre, eademque videri, πλὴν χοίρων.* Quae belle procedunt. Reliqui tamen *Mediceum*, ne illi infestior, quod nolim, habear: *Passioneus* consentit. WESS. — *Wesselingii* auctoritatem secutus *Larcherus*, postlimio porcos hic restituit, miram quidem sententiae suae rationem in Notis ad h. l. subiiciens: *les chœurs n'étoient pas en usage dans les fêtes que célébroient les Egyptiens en l'honneur de Bacchus.* Quae res si certa et explorata esset, maximo documento foret χοίρων hic legendum esse; non, quod illi placuit, χοίρων. Ego cum *Reiz.* et *Schaeff.* χοίρων tenui, quum quod apud Graecos non minus quam apud *Aegyptios* immolare Baccho solitos porcos reperio: (Schol. ad *Aristoph.* Ran. 341. cum Notis *Spanh.*) tum quod per se multo probabilius debebat videri, χοίρων h. l. in χοίρων, de quibus alioquin hic agebatur, a librariis nonnullis fuisse mutatum, quam vicissim. Caeterum alteram scripturam, quae vel sic probabilior nonnullis videri poterat, simul cum ea, quae nobis probata est,

lectorum oculis subieci. Quod autem ait [l. 4.] τὴν ἄλλην ὄρτην, non sunt alia Aegyptiorum Dionysia, sed reliqua eiusdem festi solemnia. S.

7. ἀγάλματα νευρόσπαστα) Gemina his Lucianea Dea Syr. c. 16. καλῶνται δὲ ταῦτα νευρόσπαστα: quae quidem nervis cum moverentur, ea propter νῦν [nutans] τὸ αἰδοῖον. Scio Corn. de Pauw σῦν maluisse, Reiskium νεύοντα τὸ αἰδ., quibus carere licet. Gronovium consule in huius Musae c. 66. [qui notavit illam verborum structuram, ἀγάλματα -- νῦν τὸ αἰδοῖον, ubi νεύοντος τοῦ αἰδοῦς desiderare quispiam potuerat.] et Plutarchum Isid. et Osir. c. 36. Duravit phallorum turpis superstitio in Athanasii aevum, quo protervus iuvenis, in sacram Christianorum aedem ingressus, eorum ostentatione et iactatione usus traditur: καὶ ἴτερος δὲ μετὰ Φαλλῶν εἰσελθὼν, καὶ ὡς Ἕλληνας κινῶν αὐτὰ τῇ χειρὶ καὶ χλευάζων, εὐθὺς ἐσκατώθη, Histor. Arian. ad Monach. p. 379. Nunc ibi μετὰ ὁ ἄλλων errore describentis: [conf. Adnot. ad II. 44, 6.] iustum esse, quod repraesentavi, praeclare docuit vir eruditus in Praefatione Montfauconii ad Cosmam Indicopleustem p. 19. Sed quid ego de Athanasii aetate? Supersunt in templorum ruinis, tabula Bembina, aliisque Aegyptiorum monumentis clarissima Φαλλοφορίας vestigia, de quibus Cel. de la Croze Hist. Christianismi Indor. lib. VI. p. 431. doctissime. WESS.

CAP. XLIX. [4. ἐξηγησάμενος τοῦ Διονύσου τὸ τε οὖνομα καὶ τὴν θυτήν) Saepe miratus sum quid sit quod Scriptor noster non modo cultum, sed etiam nomina deorum (conf. c. 50, 1.) ab Aegyptiis accepisse tradat; quum tamen graeca nomina ab Aegyptiis plurimum differrent. S.]

16. ὁμοτροπα γὰρ ἂν ᾦν τοῖσι Ἕλλησι) Desiderant in his docti viri multa. Signum extulit Cl. de la Barre Hist. Acad. Inscript. T. VI. p. 274. omnia haec sequentibus, ut ratiocinium cohaereat, subnectens: coniunctionis γὰρ mirificam saepe positionem ait esse; poni nonnunquam periodi principio, cuius fini accedere debeat: corrigi oportere ὁμοτροπα γὰρ ἂν ᾦν. Velle scriptorem, Non dicam etiam Aegyptios a Graecis sacrorum ritus esse mutuatos: neque enim tum Graecis fuissent recentes ac novissime introducti, sed una eum ipsis exstitissent quasi congeniti. Sic ille. Ego vero desidero stabilitam voculae γὰρ talem consuetudinem, nec

fero commutatam verborum explanationem, nedum ὁμότροφα. Recte dixeris ὁμότροφα ἀνθρώποις θηρία, sicuti II. 66. quae una cum hominibus aluntur et victitant, sive ὁμοῦ τρεφόμενα apud Xenophontem: de cerimoniis credam, ubi exempli fuerit copia. Aliud sectatus est Cl. Reiskius, excidisse ante haec sciscens, οὐδὲ λαβεῖν αὐτὰ παρ' Αἰγυπτίων Ἑλλήνας: nolo quoque adseverare, ab Aegyptiis haec sacra Graecos accepisse; ἐμισότροφα γὰρ ἂν ἦν. Quae mihi negare videntur, quod Herodotus saepissime insinuat, Graecos ab Aegyptiis sacrorum plures ritus sumsisse: tum ὁμότροφα leviter mutantur, quae sua scriptor agnoscit: memorant certe Athenienses ἡβὰ τε ὁμότροφα, quae cum reliquis Graecis communia et consimilia in Sacris observabant VIII. 144. suntque ὁμότροποι in Theophrasti Charact. c. 26. quorum iidem mores, idem vitae institutum. Ut paucis absolvam: negat Herodotus casu fortuito quadrasse Dionysia Aegyptiorum et Graecorum: tum enim in omnibus gemina germana, quod secus erat, neque noviter in Graeciam invecta esse debuisse. Itaque aliunde advenisse, sed in paucis transmutata. WESS.

[Graeca ista, Οὐ γὰρ δὴ συμπίπτειν γε φήσω τὰ τε ἐν Αἰγύπτῳ ποιούμενα τῷ θεῷ, καὶ τὰ ἐν τοῖσι Ἕλλησι ὁμότροφα γὰρ ἦν etc. his latinis Valla reddiderat: Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, congruere cum iis quae in Graecia: nam consentanea essent Graecis, non autem nuper introducta. Ad quae H. Stephanus adnotavit: „Sunt qui hunc locum ita interpretentur, Neque enim dixerim, casu contigisse ut eadem tum in Aegypto tum in Graecia huic deo sacra fierent: sunt enim [sic ille, contra manifestam Graecorum verborum sententiam, pro forent enim] uniusmodi apud Graecos, neque recens introducta. Denique Gronovius hanc versionem edidit, quam et Wesseling. tenuit, et in Adnot. explanatum ivit: Neque enim dixerim, quae in Aegypto fiunt huic deo, casu congruere cum iis quae in Graecia; nam simili modo ea fuissent Graecis, non autem recens inducta. In eandem fere cum Gron. et Wess. sententiam eundem locum Larcherus his verbis expressit: Je n'attribuerai point en effet au hazard la ressemblance qu'on voit entre les cérémonies religieuses des Egyptiens et celles que les Grecs ont adoptées. Si cette ressemblance n'avoit pas

d'autre cause, ces cérémonies ne se trouvoient pas si éloignées des mœurs et des usages des Grecs; et d'ailleurs elles n'auroient pas été nouvellement introduites. Tum idem in Notis ad h. l. ingenue profitetur, se per literas ad viros doctissimos, Valckenarium, Brunckium, Wytttenbachium, datas quaesisse quid illi de ista sua interpretatione huius loci sentirent; horumque singulos, adprobantes eam, non tamen dissimulasse, vel sic nondum satis expeditam videri auctoris sententiam, ad quam quidem clariori in luce ponendam nihil ipsi in promptu haberent quod conferre possent. Mihi (ut dicam quod sentio) illa verbi συμπίπτειν interpretatio, *casu fortuito quadrare vel congruere*, ita ut hoc praesertim urgeatur de *fortuito casu* (in quo ex Wesselingii et Larcheri sententia vis argumenti maxime inest) non modo ad declarandam auctoris sententiam parum valere, sed et per se gratuito sumta esse, et in sermonis usu nullum invenire patrociniū videtur. Ponitur quidem nonnumquam verbum συμπίπτειν, cum dativo casu constructum, hac notione, *quadrare, consentire, congruere*, VI. 18, 6. VII. 151, 1. at neutiquam coniuncta *casus fortuiti* notione; quam quidem hic adsumendam maximeque premendam viri docti existimarunt, quum pulcre intellexissent, non posse hoc loco Herodotum simpliciter negare, congruere Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos, quandoquidem paulo ante (c. 48. l. 5.) diserte dixerat, *paene omnibus rebus similem apud utrosque hunc cultum esse*. Taceo quod, si de similitudine aut dissimilitudine hic ageretur, non in praeterito tempore συμπίπτειν dixisset, sed in praesenti tempore συμπίπτειν, quemadmodum supra ἀνέχουσι. Alius est huius verbi usus, frequentatus admodum Nostro, ut συμπίπτειν dicantur res quae simul, eodem tempore accidunt vel existunt: ubi interdum quidem adiicitur ὁμοῦ, τοῦ αὐτοῦ χρόνου, aut aliquid simile, ut I. 82, 4. V. 36, 3. VIII. 141, 7. IX. 100, 8. subinde vero etiam absolute per se ponitur id verbum eadem notione, ut V. 35, 6. VIII. 132, 16. Itaque verborum, in quibus haeremus, haec mihi videtur esse sententia: Nam illud nimirum profecto non dicam, simul eodem tempore exstitisse ortumque cepisse Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos. Tum vero, quamquam vel sic fortasse defendi posset ὁμοῦ τε

πα, reliquis moribus consentanea, tamen perquam probabile mihi videtur, ὁμότροφα (ut olim Academicus Parisiensis *De la Barre* voluit, cum quo *Corayus* apud *Larcherum* consentit) scripsisse *Herodotum*; idque vocabulum a librariis, qui de moribus atque institutis hic agi vidissent, temere in ὁμότροπα fuisse mutatum. Requirebatur hoc loco vocabulum, cuius significatio et apta esset ad id quod praecedebat, συμπίστιν, et opposita esset ei quod sequitur, ἀλλ' οὐ νεωστὶ ἰσαγμένα: atqui talis est vis vocabuli ὁμότροφα, non illius ὁμότροπα. Quare in lat. nostra versione, loco illorum verborum, reliquis Graecorum moribus institutisque conformia, rectius haec ponentur, origini gentis coaeva, aut si qua sunt alia in eandem sententiam commodiora. De animalibus dici ὁμότροφα posse consentit *Wesselingius*, et qui ei suffragatur *Larcherus*; de caerimoniis dici posse non credunt, donec exempli fiat copia. Iam prorsus quidem adaequatum, quod adferam, exemplum in promptu mihi non est: sed, quemadmodum σύντροφος non modo de animalibus aut hominibus dicitur, verum etiam de rebus quibusdam, v. c. σύντροφος δίαίτα, ita quidem ut etiam morbos, qui inter homines consueti sunt, ξυντρόφους νόσους vel ξύντροφα κακὰ *Thucydides* dixerit, II. 50. sic non admodum alienum videri debet, si ὁμότροφα dicuntur instituta simul cum populo aliquo nata, origini gentis coaeva. S.]

19. Μελάμπους τὰ περὶ τὸν Διόνυσον etc.) Haec *Diodoro* obversata suspicor I. 97. *Melampodem* tamen in Aegyptum deducenti. De *Nicephoro*, cui Αἰγυπτίων ἱερογραμματεὺς καὶ ἱεροφάντης *Melampus*, non repeto ibi dicta. WESS.

CAP. L. [5. ὡς καὶ πρότερον etc. Vide c. 43, 11 seq. S.]

7. τῶν ἄλλων θεῶν Αἰγυπτίοις) Sic iuncta procedere debent. *Gronovius* copulam, his olim praefixam, iustissime induxit: turbabat scriptoris sententiam. Scripsi praeterea τῶν δὲ, [I. 9.] distracta voce, quod et *Reiskio* libuit. *Neptunum* vero *Afrorum* habet IV. 188. atque hinc *Eustath.* in *Homer.* p. 1386, 38. [Od. p. 13, 47. ed. Bas.] WESS.

CAP. LI. 2. ἀπ' Αἰγυπτίων νενομίκασι) Explent locutionis formulam, adscito et intellecto ex sequentibus μαβόντες. Vide *Abreschii* *Dilucid.* *Thucyd.* p. 493. [Sic vero etiam IV. 27, 4. παρὰ Σκυθίων νενομίκαμεν, quod idem valet ac παρελάβομεν] De *Mercurii* Graecorum obscoenius excitata

et inprobiore natura Kühnium vide in Pausaniae lib. IV. 26. p. 518. [cf. Cic. Nat. Deor. III. 22.] Est autem Nostri plausibilis suspicio, siquidem Hermetis Aegyptii paullo diversior habitus et indoles in Panth. Iablonskii lib. V. 5. Iam cur ἡδὴ τῆνικαῦτα [l. 7.] acrius multo quam δὴ τῆνικα sit, caussa nulla est, nisi ex deliciis Medicei. Auctor ipsemet Aldinum modo, modo illud maluit, sicuti alii. Inspice I. 63. VI. 53. Sophoclem Oed. Colon. vs. 436. Procopium B. Vandal. II. 4. WESS. — At differunt sane δὴ et ἡδὴ. Si δὴ hic legas, significabitur desiisse deinde Athenienses in Hellenum numero censi; quod falsum. Sin ἡδὴ, significabitur fuisse olim tempus quo nondum in Hellenum numero sint habiti; id quod ipse Scriptor noster tradidit lib. I. c. 57. S.

12. τοὶ περ Ἀθηναίοισι) Hoc melius. Confer. I. 57. In Samothracum mysteriis ex Pelasgorum sermone Mercurius Κασμίλου titulo censebatur, quod scholia ad Apoll. Rh. I. 917. testantur. Mox [l. 17.] τὰ ἐν τοῖσι ἐν Σαμ. idem censendum ac κατὰ τὰ, sive ὡς. WESS.

CAP. LII. 6. ὅτι κόσμῳ θέντες τὰ πάντα) Putes haec Clementi Alex. in mente fuisse, cum fine Stromat. primi, Θεὸς δὲ παρὰ τὴν θένειν εἴηται, καὶ τὰξιν, καὶ τὴν διακόσμησιν: namque Protrept. p. 22. derivationem Platonis Cratyl. p. 397. amplectitur. Prisci illi θεός ex [θίω] θῶ, unde τίθημι natales accepit, formarunt. Θεός itaque ὁ πάντα τίθει καὶ ποιεῖν Eustathio in Hom. p. 1148. [Iliad. p. 1202, 8. ed. Bas.] eandem ibi originationem probanti: namque alibi sequitur aliud, quae et Etymologi fluctuatio. Sed his non inmoror. Quae supra [l. 2.] deposita sunt, πάντα πρότερον ἔθουν, Laurentius verterat in deorum invocatione omnia inmolabant, secutusque ex parte Gronov. est. Palmerius vero, quid sibi vult ea versio? num etiam stercus et feces diis inmolabant? Πάντα, ut saepissime, idem esse ac πάντως, vertendumque primi omnium sacrificavere. Tu intellige θύσιμα, quod tali in dictione adscisci oportere, supra vidimus. WESS. — Conf. I. 50, 2 et 7. S.

[7 et seqq. ἔπειτα δὲ, χρόνῳ πολλοῦ διεκλιθέντος, etc.) Benedictus in Actis Philol. Lips. saepius iam citatis, p. 287. tenens ἡσὶ τὲ δὲ, monet longam esse periodum usque ad finem capitis excurrentem; in illisque verbis ἐπεὶ ὧν ἐχρη-

στηριάζοντα (l. 13.) particulam ἐπεὶ cum ista ἐπεὶ τε initio periodi cohaerere; verba autem interiecta, τὸ γὰρ δὴ μακρήιον -- -- μούνον, in parenthesi esse ponenda; denique verbum ἐπύθοντο post ὑστειρον πολλῶ (l. 9.) ex librarii interpretamento esse ortum; verba enim ista, Διονύσου δὲ ὑστειρον πολλῶ, simul ex antecedente ἐπύθοντο pendere. S.]

14. εἰ ἀνέλωνται) Vereor ut se tueri queat: ad normam usitatam corrigi facile poterit: εἰ ἀνέλονται (sive, εἰ ἀνελάιτο) τὰ οὐνόματα τὰ ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἦκοντα num in usum reciperent sciscitantibus, responsum fuit χρεῖσθαι. Lib. VIII. c. 49. εἰ νικηθῶσι, quod adoptavit Gronovius, ferri nequit. VALCK. — At hic quidem perinde et coniunctivo modo et potentiali, sive optativo, quem vocant, locus erat. Vide I. 53, 4 seq. ibidemque rursus l. 10 seq. tum I. 75, 5. Quod vero pro χαῖσθαι, [l. 15.] χρεῖσθαι corrigit Valck. lubens hoc recepturus eram, si vel unus codex dedisset: sed in vulgatum (quo perinde uti licuit Herodoto) libri consentiunt omnes. S.

CAP. LIII. 3. μέχρι οὗ πρώην -- ὡς εἰπὴν λόγῳ) Recte dederat Valla: ignoratum est [rectius tamen hoc Gron. ignorarunt, scil. Graeci] nisi nuper atque heri, ut sic dicam. Quod his [ab eodem Gronov.] substitutum est, ut vere dicam, congruit Thucydideo εἰς τὸ ἀκριβὲς εἰπὴν, lib. VI. c. 12. Ubi contra res minus accurate videtur finienda, formulam adhibet Thucyd. ὡς εἰπὴν: idem est Herodoteum ὡς εἰπὴν λόγῳ, et Luciani Timon. c. 8. οὕτως μὲν εἰπὴν, quodque multo frequentius occurrit, ὡς ἔπος εἰπὴν, ut ita dicam. Hoc quum in Epist. ad Hebr. vii. 9. legeretur, exemplorum congresserunt afflatim. Utramque Herodoti formulam iunxit Plato de Legib. III. p. 677. D. ὡς ἔπος εἰπὴν χθὲς καὶ πρώην γενοίτα. Nuspian in ista paene proverbiali formula, de qua Gataker. egit ad M. Antonin. X. 7. reperietur πρὶν, quod hic. perperam a Gronovio positum Wesselingius Vir Clar. iam monuerat ad Diodor. T. I. p. 118. VALCK.

Ibid. μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθὲς) Magni facio Medic. et illi consentaneos: sed intra modum. Exemplum similis locutionis, etsi Gronovii sollers fuerit opera, nusquam se obtulit. Contra receptissimum et proverbii instar πρώην τε καὶ χθὲς, quod Athenagoras hic reperit et tot mssiti raturum habent. Dedi ex Demosthene et Diodoro ad eum scripto-

rem II. 5. quaedam; quibus adcumulo Iosephi adv. Apion. I. 2. παρὰ τοῖς Ἕλλησι ἅπαντα νέα, καὶ χθὲς καὶ πρῶην, ὡς ἂν εἴποι τις, εὐχέρως γεγονότα: tum II. 2. de Pythagora, εὐκ ἐχθὲς καὶ πρῶην γεγονότος: et c. 15. ὡς ἐχθὲς δὴ καὶ πρῶην: porro Libanium T. II. p. 124. c. et ea abunde sunt. WESS.

4. τετρακσίοισι ἔτεσι) Classicus locus est de Homeri et Hesiodi aetate, neque ad verum incongruus. Herodotus natus est ex Pamphilae iudicio apud Gellium XV. 23. exeunte Olymp. LXXIV. paullo ante famosam Xerxis in Graecos expeditionem: hinc in superiora tempora si retrocedas, iustus ad Lycurgi et Iphiti aetatem progressus erit. Homerum vero utrique fuisse aequalem, plures olim censuerunt, docente Marshamo Canon. Chronic. p. 437. et Dodwell Diss. de Cycl. III. p. 153. Hactenus itaque res bene haberet. At ubi calcem Vitae Homeri, quae Nostro tribuitur, inspexeris, alia omnia videbuntur dicenda; adnumerantur anni istic DCXXII. ab Homeri aevo ad Xerxis expeditionem, insigni discrimine; cui quidem medetur illustr. Scaliger ad Euseb. Chron. p. 102. ibi legendo ἑτεῖά ἴσσι τετρακσία εἴκοσι δύο. Sic sane discordia nulla. Contra venit Bouherius Diss. Herodot. c. XI. 124. nihil isto in calculo inmutandum, sed his in numeris, pertendens: scribendum esse ἡλικίην ἑπτακσίοισι ἔτεσι - - πρεσβυτέρους, septingentis annis mea aetate superiores esse. Addit talia, si de Troia capta sermo esset, quae colore et specie non carent. Constant hic numeri Codicum omnium conspiratione, nec viderunt diversos hoc loco Athenagoras et Cyrillus. [Vide Var. Lect.] Sit-ne Noster Vitae Homeri scriptor in controversia haeret; quae si vel secundum Herodotum pronuncietur, erit fortasse expeditior difficultatis ratio, uti suo loco declarabitur. WESS. — Immo, prorsus praeter veri speciem libellum illum ad Herodotum auctorem referri, suo loco monstrabitur. S.

6. οἱ ποιήσαντες Θεογονίαν Ἕλλησι) Inventores Theogoniae antea Graecis ignotae, Homerum et Hesiodum fuisse, si significarit, aut erroris aut reus erit inprudenciae. Uterque poeta, quae de Diis canunt, non ut nova et a se primum excogitata perhibent, sed cognita et a maioribus accepta. Tetigit eam rem Io. Clericus ad princ. Theogon. Hesiodi et ad vs. 211. At alia verborum sententia
Herod. T. V. S

tia; indicant, *primos versibus descripsisse atque ornasse*. Simile *Diogenis Laërt.* Praef. §. 3. de Musaeo, ποιῆσαι δὲ θεογονίαν καὶ σφαῖραν πρῶτον. h. e. *scriptis versibus exposuisse*. Memini magnum nostra aetate virum aliter *Diogenem* explicuisse, de quo *Miscell. Obs.* Amstel. Vol. III. p. 346. Sed ποιῆσαι hoc significatu tritum. Tale Musae III. 38. καὶ ὁρθῶς μοι δοκεῖ Πίνδαρος ποιῆσαι: nec diversum ambiguum istud *Sophoclis*, Περικλῆς ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγεῖν δὲ οὐκ ἐπίστασθαι, in *Athenaei* XIII. p. 604. d. quem quoque vide XIV. p. 627. d. et animadversionem *Casauboni*, tum *Platonem* in *Lyside* p. 205. A. et de *Rep.* II. p. 379. A. Merito autem ob turpes de diis fabulas ambo taxantur ab *Isocrate*, Laudat. *Busirid.* p. 229. *Ed. Steph.* [T. II. p. 408. *ed. Auger.*] *WESS.* — Locum istum obiter attingens *WOLFII* in *Prolegom.* ad *Homer.* p. LIV. rationem, ait, *fecellisse Herodotum in sententia de Homero et Hesiodo*, primis conditoribus theogoniae Graecae. „Perperam enim (inquit) *Wesselingius* verba, „οὗτοι τίσι οἱ ποιήσαντες θεογονίην Ἕλλησι, sic accipit, ut illi „duo primi versibus exposuisse theogoniam, non condidisse „dicantur. Sane ita ponitur ποιεῖν; sed dativus in hac „significatione verbi additus luce exemplorum egebat, „qualia mihi quidem incognita sunt.“ — At, si ποιεῖν significat *versibus exponere, carmine complecti*; quid tandem impedit quo minus verbo adiiciatur nomen in dandi casu positum, personam indicans vel illud hominum genus, cuius in gratiam carmen componit poëta. Igitur, quamvis in horum nonnullis, quae de origine Graecarum religionum ex Aegypto repetenda *Herodotus* statuit, fallere eum opinio potuerit; isto tamen, quod a Viro docto prolatum est, argumento non persuadebimur, ut Scriptori haud utique absurdo hanc imputemus sententiam, *Homerum Hesiodumque*, quae de diis Graecorum cecinerunt, ea primos invenisse excogitasseque. S.

8 seqq. οἱ δὲ πρότερον ποιηταὶ λεγόμενοι etc. „Quod poëtas, qui antiquiores habebantur, *Hesiodo et Homero* seniores vixisse contendit *Herodotus*, recte-ne an secus id statuerit, nunc quidem nec affirmare possumus, nec negare: certos enim poëtas, qui theogoniam attigerant et quorum carmina tunc habebantur, eum respexisse necesse est; qui quales fuerint, nunc ignoramus: nisi forte carmina respicit,

quae sub Orphei, Musaei, Lini, Eumolpi, aliisque nominibus ferebantur; ut non tam illos homines post Homerum vixisse, quam carmina illis tribui solita serius condita censere videri debeat. Nec vero inde inferri aut potest aut debet, quasi *Herodotus* statuatur, nullos omnino ante Homerum et Hesiodum fuisse poëtas, nulla fuisse carmina; id quod omni rerum rationi adversatur: fieri enim nullo modo potuit, ut in rudi et a nullo alio poëta subacto et tractato sermone carmina *Homerica et Hesiodica* elaborarentur; et sunt infinita in iis ipsis, quae antiquiora carmina partim testantur, partim arguunt. At rerum summa continetur hoc, quod ea, quae antea pluribus carminibus passim de singulis diis eorumque natalibus, formis, muneribus etc. exposita, aut narratione maiorum ac fama diversis locis diverse sparsa ac disseminata erant, uno carmine *Hesiodus* comprehendit disertiusque exposuit; *Homerus* autem mythos de diis vulgatos ad epicam rationem traduxit, atque ita ornavit et ad certam rationem constituit, ut inde pro modulo ac regula fabulae haberentur apud posteros." HEYNE in *Comment. de Theogonia ab Hesiodo condita, ad Herodoti lib. II. c. 52.* inter *Commentationes Soc. Reg. Goetting.* per annum MDCCCLXXIX. p. 132 et seq. — Credibile est autem, nihil fere aliud, nisi hoc ipsum, significare voluisse *Herodotum*, quum *primos Hesiodum et Homerum Theogoniam Graecis condidisse* ait. S.

[10 seqq. καὶ τὰ μὲν πρῶτα etc.) *Frequentes* notarunt viri docti candidum Scriptoris nostri ingenium et religiosum veri tradendi studium; qui, quae vel ipse vidit, vel ex historica fide pro exploratis aut maxime omnium probabilibus habuit, qualibet occasione diligenter ab his distinguit, quae vel pro sua sententia suoque iudicio interponit, vel quae e vulgari incertaque fama, aut a singulis quibusdam hominibus relata, tradit. S.]

CAP. LIV. 1. τοῦ τε ἐν Ἑλλήσι) In praepositionis absentia singularis est *Mediceus*. [quem secutus *Gronov.* abiicit ἐν ante Ἑλλήσι.] Supra c. 51. cum *Aldo* pauci τὰ ἐν τοῖσι Σαμοθρῆσιν μυστηρίοις. Non nescio praepositionis, ubi eam consuetudo requirebat, neglectum. Quo ex more Σπάρτη ξυνοικεῖ τῷ πατρὶς ξυγενεῖτι *Euripid. Iph. Taur. 524.* et

vs. 538. ἄλλως λέκτρ' ἔγχευεν Αὐλίδι, quod utique ἔγχευ' ἐν Αὐλίδι, commodum fuerat. *Sophocles Trachin.* 176. ὡς --- αὐδῆσαι ποτε Δαδῶνι. *Plato Menex.* p. 245. τὰ τέρεα καὶ τὰ τε Μαγαθῶνι καὶ Σαλαμῖνι καὶ Ἰδαταῖαις. Sunt ad manum consimilia, quae sicubi consensus conspiret msstorum, auxilio esse poterunt. Sed et saepe elisa videtur scribarum inconsiderantia. Sit *Philostratus* exemplo, *Heroic.* II. p. 694. quum de Ulysse διαφυγόντα δὲ αὐτὸν τὰ ἐκεῖ πάθη, ἀπώλεσεν αὐτῇ Ἰθάκῃ ὕστερον. Dederat ἐν αὐτῇ Ἰθ. neque enim *Nepotus* Ulyssem una cum insula Ithaca, quae graecorum eorum sententia, sustulit: devoravit ἐν praecedentis verbi terminatio. Hoc *Herodoti* loco vincunt schedae, citra quarum adstipulationem, re postulante, [l. 3.] Θηβίων recepi. WESS.

3. γυναῖκας ἱεράς ἐκ Θηβαίων) Quia supra scribit c. 35. ἱεραῖαι μὲν οὐδεμὴν οὔτε ἔστινος θεοῦ οὔτε θελήνης· ἄνδρες δὲ πάντων τε καὶ πασίων: non ἱεράς, sacerdotes, illas fuisse censeo, sed sacras, sacerdotumque ministras; atque adeo scribendum: γυναῖκας ἱεράς ἐκ Θηβίων ἐξαχθῆναι. Cap. 56. legitur, εἰ ἀληθῶς οἱ Φοίνικες ἐξηγαγόν τὰς ἱεράς γυναῖκας, quarum alteram paulo dicit inferius ἀμφιπολεύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱερὸν Διός: monstrat illud, fuisse mulieres ἱεράς sive ἱεροδούλους. In templo Syriae Hierapolitano praeter sacerdotes fuisse ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱερῶν scribit *Auctor* libri de Syria Dea c. 43. istius generis ἱεροδούλους *Strabo* vocat ἱερὰ σώματα VI. p. 418. v. [p. 272. c. ed. Cas.] VALCK.

CAP. LV. 3. ἐκ Θηβίων τῶν Αἰγυπτίων) Dialectic ratio ut hoc admitterem, perpulit. Πασιῶν, ἀλλέων, ἀρπασθειῶν, ne alia advocem, praesidio sunt. Theo, detracta Ionica forma, ὅτι παρθένοι τινὲς ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων ἦσαν ἱερεῖαι, ubi *Nostri* praescripto ἤχθησαν oportuerat: sunt et alia refingenda ibidem, quae missa facio. WESS.

4. ἀναπαμέναις) ἀναπτομέναις *Aristophanis* et *Hesychii* auctoritate servavisse, nisi *Eustathius*, quem magni, quando ex usu est, vir *Celeb.* aestimat, et tot membranae contra ivissent. WESS.

6. αὐδάξασθαι Φωνῇ ἀνθρωπινή) *Io. Iac. Wetstenius* ad secundam *Petri* Apostoli c. 2, 16. plura coacervavit, quae ἀνθρωπινή, si omnium eadem esset dicendi species, auxilio forent. *Belle Pass.* et *Ask.* pro quo *Gronov.* ad. c. 57. prouident. WESS.

11. Δωδωναίων δὲ αἱ ἱερίαι) Haec et quae anteverterunt, sacris Dodonaeis feminas fuisse antistites, liquido conmonstrant. Strabo autem lib. VII. p. 506. [p. 328. ed. Cas.] primitus ἄνδρες ἦσαν οἱ προφητεύοντες ait, deinde τρεῖς γυναῖκες, in mulierum numero consentiens. Unde sumserit mares istos prophetas, an ex ὑποφθῶν Homeri voce, an aliunde, quaerunt docti viri, praeter ceteros Gronovius Exercitat. de Dodona p. 23. WESS.

12. Προμηνεία) Graece non dicitur προμενής, sed πρεμηνής et πρεμνεία: scripserat fortasse, Πρεμνείη vel Πρεμηνήη. Benevolam nomen illud designaret. VALCK. — Προμηνεία Eustathii patronum, non locupletem tamen, habet. WESS. — „Eustathium patronum“ scribere puto voluerat: habet enim hoc nomen Eustathius in Odyss. p. 545, 14. In eadem vero scripturam consentiunt libri omnes: quae cur sollicitaretur non satis caussae fuisse videtur. Ut προθυμία, προμήθεια et similia dicuntur, sic non video cur Προμηνεία, praesertim tamquam proprium nomen, suspectum nobis esse debeat; licet adiectivum προμενής, unde illud derivatum fuerit, in reliquiis graeci sermonis hodie non reperitur. S.

CAP. LVI. 4. δοκέει μοι ἡ γυνή) Hoc praetuli; sunt γνώμην ἔχω et δοκέει μοι eiusdem paene potestatis, nec concinne componuntur. Scripti Codd. in verbi scriptura passim variant, adtentique lectoris expostulant iudicium. Mecum facit Reiskius. Formulam eiusque usum illustant Reitzius ad Lucian. Astrolog. c. 9. et Abreschius Diluc. Thucyd. p. 5. Quod sequitur [l. 5.] de parte Graeciae, olim Pelasgia, ratum ex Homero et certum ponit Thucydides l. 3. WESS. — At non partem Graeciae ait olim Pelasgiam fuisse nominatam, sed universam Graeciam; eiusque partem fuisse Thesprotiam. S.

7. ἔπειτα δουλεύουσα) Voce transposita hunc in modum ista commode scribi posse suspicor, ut altera mulierum videatur πρὴθῆναι εἰς Θεσπρωτοῦς δουλεύουσα ἔπειτα αὐτοῦ ἰδρύσασθαι ὑπὸ Φηγῶ εὐ πεφυκυῖη Διὸς ἱερὸν ὥσπερ ἦν οἶκος, ἀμφιπελειύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱερὸν Διὸς, ἐνθα ἂν ἀπίκετο, ἐνταῦθα μνήμην αὐτοῦ ἔχειν: vendita, ut in Thesprotiam abduceretur servitutem servitura; postea illic sub procera quercu Iovis constituisse sacrarium, ut erat rationi congruum, quae Thebis

in templo Iovis fuisset ministra, quo pervenisset illic eius colere memoriam. VALCK. — Non multum refert, ἀμφοτελεύσαν, an Aldinum, potius censeas; sapit tamen eius ἀμφοτελεύσαν non nihil ex Ionia. Vide adscripta Diodoro XVI. 70. WESS. — Commode utique ἀμφοτελεύσαν legeretur, quod cum Valckenario Reiskius etiam commendaverat. Idem, non minus quam ille, simpliciter posito verbo πιθυκὴν offensus, ἐκ τῆς πιθυκ. legendum coniecit. Mihi, ut maximi facio sagaces eruditaeque doctorum virorum suspectis super locis aut manifeste mendosis coniecturas, sic numquam placuit perpetuus novandi pruritus. Reliquas partes huius traditionis allegorice intelligendas esse prudens Herodotus censuit; quod de fago narrabatur, illa (inquit) vera et naturalis arbor fuit. Hoc, ni me ratio fallit, verbo πιθυκὴν significatur. Neque magis opus esse videtur, ut verba ἔπιτα et δουλεύουσα transponantur: nec enim video quid impediatur quo minus credamus, mulierem hanc etiam tunc servitutem servientem instituisse illud oraculum. Exoptata sane res hero debuit esse, ancillam habere fatidicam; cuius ex arte haud spernendum ille capere quaestum poterat. Caeterum de Dodonaeo oraculo consuluisse iuvabit quae commentati sunt De Brosses in Actis Acad. Reg. Inscr. Tom. XXXV. p. 89 seqq. et Heyne in Excursu II. ad Iliadis lib. XVI. S.

9. ἐνθα ἀπίνετο) ἐνθα mutari haud debuerat. [quod a Gron. inconsulte factum.] Aliud est ἐνθαδε, et huc incongruum. WESS.

12. ἐν Λιβύῃ πιπρῆσθαι) Nisi Codices iterum coniecturis obniterentur, paulo ante scribi malim χρηστηρίου κατηγήσατο: [at vide modo II. 49, 7-9.] huc autem, ἐς Λιβύην π. Non quid evenisset in Africa, sed illud noverat mulier, comitem suam a Phoenicibus fuisse venditam ut in Libyen abduceretur: hoc vero saepe dicitur Herodoto ἐς Λιβύην πιπρῆσθαι vel πρὸς ἔλθαι. Herod. VIII. 105. παῖδας -- ἐπώλει ἐς Σαίρας τε καὶ Ἐφεσον. Demosth. p. 708, 23. πρᾶσις ἐς Αἰνυάδα. Ob locum Lucae Act. VII. 9. similia quaedam fuere collecta: vid. Celeberr. T. Hemst. in Miscell. Obs. VI. p. 344. Huc refero rarius illud Xenoph. Ἑλλ. I. pag. 252, 32. ἐς Δαυδαίμονα γράμματα πεμφθέντα ἰάλωσαν ἐς Ἀθήνας: et

de Periandro *Diogenis Laërt.* I. 94. τὸν παῖδα ἀπεκλήρυσεν εἰς Κερκύρας, quaeque dantur similia. VALCK. — Ut saepius εἰς legitur, ubi commodius in videri poterat; sic et subinde in, ubi εἰς malles, apud probatissimos auctores. Sic quidem apud *Thucyd.* VII. 17. consentientibus libris habes ἀποστειλοῦντες ὀπίστας ἐν τῇ Σικελίᾳ, et similiter idem alibi. Conf. ad I. 21, 4. notata. S.

CAP. LVII. 1. Πελοπιδες δὲ μοι δοκίουν κληθῆναι etc.) Quae fabulae origo, et unde antistitae Dodonaeae πελοπιδες nominatae sint, post doctissimorum virorum, *Bocharti*, *Gronovii*, *Triglandii*, aliorumque suspensiones et coniecturas, nondum in expedito versatur. *Valckenarium* adi ad *Tragici Phoeniss.* vs. 1475. WESS. — Quae obiter ibi *Valckenar.* monuit, cum his conferenda sunt *Scholia vet.* ad *Sophocl.* *Trachin.* 173. (169. ed. Br.) ubi pro πολιοῦς, quod vulgo legebatur, ex *Hesychio* (in Πελοίους) corrigendum esse πολιοῦς iam olim *Sallier* in *Actis Acad. Inscript.* T. V. Hist. p. 35 seq. docuit, quod etiam a *Brunckio* receptum est. A quibus parum abludit quod ad *Virgilii Ecl.* IX. 13. *Servius* adnotavit, *Thessalica lingua peliades et columbas et vaticinatrices mulieres dici.* S.

3. ἰδὲ κίον δὲ σφι ὁμοῖα ὄρνισι φθίγγεσθαι) Mira hominum studia; quod uni ridet, alteri accidit ingratum: si quid innoves aut coneris, in promptu acriora iudicia; quae equidem uti nec valde metuo, ita, prudentium ubi fuerint, non recuso. Hic allego novationis auctores *Grammaticos* ac schedas veteres, nexumque sermonis. Non nescio, quo fulcro ἰδὲ κίε niti queat: neque non intelligo, ὁμοίως probum multis videri. Ostendit *Cl. Hemsterhusius* utriusque usurpandi morem ad *Luciani Somn.* c. 2., adseruitque Ionibus ὁμοῖα τοῖς etc. Edidit *Aldus* III. 35. ὁμοῖα τοῖσι πρότεροις: mutavit *H. Stephanus*; et sic tamen eiusdem *Musae* c. 8. et 57. VII. 120. WESS. — ὁμοῖα h. l. lubentem me accepturum, in *Var. Lect.* significavi. S.

11. Ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱρῶν ἡ μαντικὴ etc.) Sic ex *Florentino* vir *Clariss.*, divinandi per sacerdotes rationem intelligens; cuius explicationi pugnat cap. 83., ubi ἀνθρώπων μὲν οὐδενὶ προσκίεται ἡ τέχνη sive divinatio. Alii ἱρῶν sive ἱρῶν de victimarum extis interpretantur, et ad *haruspicinam* referunt: ἱρῶν non aliud esse ac ἱρίων, sicuti χήνις et βόις, de

anserum boumque carne, quae aliis χάνεια, βόεια: haec Corn. de Pauw et Reiskii opinio; qua ratione sacerdotum ars, quam illis scriptor negat, maneret. Mihi τῶν ἱερῶν μαντικῇ divinatio in templis, quae et responsis et signis absolvebatur, placet. WESS. — Vallae interpretationem, divinandi in templis ratio, restituit Wess. quos et equidem, postquam incertus aliquamdiu haeseram, secutus sum; Attamen nec satis adparet cur hoc maxime adiectum voluisset Scriptor, in templis; et, hoc si voluisset, ἐν ἱεροῖς dicturus fuisse videtur. Subiit igitur cogitatio, ἱερὰ hic intelligi fortasse sacra, sacrosque ritus, cuiuslibet generis, ut hoc Herodotus dixerit, in pluribus aliis sacris ritibus divinationem etiam ex Aegypto in Graeciam esse derivatam. At rursus, hoc si in animo habuisset, non tam Ἔστι δὲ, sed Ἔστι ὧν (vel δὴ) καὶ -- ἡ μαντικῇ dicturus fuerat; quoniam, quae adhuc de Dodonaeo oraculo dicta sunt, utique et ipsa ad μαντικὴν pertinent. Quod vero ait, Ἔστι δὲ καὶ τῶν ἱερῶν ἡ μαντικῇ, perspicue significare videtur, nunc de alio quodam μαντικῆς genere agi. Atqui hoc aliud genus, est divinandi ratio per victimas. Et, quo graeca verba in hanc partem accipi possint, non opus est, ut cum Pavio Reiskioque scripturam ἱερίων probemus, statuamusque ἱερίων pro ἱερίων vel ἱερῶν dici; quum praesertim nusquam alibi ἱερία vel ἱερά, sed constanter ἱηία dicat Herodotus. At nimirum τὰ ἱερά frequenter Nostro idem, ac τὰ ἱηία, valent; suntque victimae quae immolantur. Sic θύραι τὰ ἱερά, I. 59, 6. VIII. 54, 5. et alibi, est mactare victimas. II. 40, 1. ἡ ἐξαίρεσις τῶν ἱερῶν, est exenteratio victimarum, ubi conf. L. 14. et 16. Ac praesertim ubi de extispicio vel haruspicio agitur, legimus propitia aut contra fuisse τὰ ἱερά, V. 44. extr. IX. 19, 6. IX. 36, 3. (ubi haruspex μαντεύεσθαι dicitur) item 37, 2. etc. pro quo τὰ σφάγια ait IX. 45, 10. Denique VIII. 134, 7. ἱεροῖς χερσὶν ἐκρίσθαι, est ex victimis responsa dei petere. Quibus inter se collatis consentaneum est, ut h. l. τῶν ἱερῶν (idem ac si dicas διὰ τῶν ἱερῶν) τὴν μαντικὴν intelligamus divinandi rationem ex victimis; quam nimirum pariter, atque oraculorum institutum, ex Aegypto ad Graecos transiisse statuit Herodotus. S.

CAP. LVIII. 1. προσευχῶς explicat Gronovius et ad Pauli Epist. ad Roman. 5, 2. et Ephes. 2, 18. docti in-

terpretes. WESS. — Oblationes intelligebat Gronov. provocans ad *Aristoph.* Av. 854. et quae ibi a graeco interprete notantur: in versione autem *adductiones* posuit, quas tenuit *Wess.* *Hesychio* προσγωγή est προσέλασις, recte: accessio, nempe ad deorum aras, supplicatio. S.

CAP. LIX. 3. ἐς Βούβαστιν πόλιν) *Stephan. Byz.* Βούβαστος, πόλις Αιγύπτου, ἣν Ἡρόδοτος Βούβαστιν ὄντι, διὰ τοῦ ζ. Quae *Ethnicographi* cum *Gronovio* non laterent, vixit *Medicei* spectatissima, uti fertur, fides, ut ἐς Βούβαστον obtrudi posset. *Bubastis*, exemplo *Nostri* II. 67. et 137. dicitur *Pomp. Melae*; aliis *Bubastus*, Βούβαστος. Mox [l. 6.] ex *Arch. Vind. Pass.* ἐν μίᾳ τῶ Δέλτα non omnino absurdum. Μίσην τὸ Δέλτα scripsit supra. c. 17. Ceterum templi *Isidis*, quod olim in urbe *Busiride*, restant splendidissimae ruinae, elegantissimis optimi marmoris columnis, cultis hominum animaliumque figuris ac litteris hieroglyphicis spectabiles, descriptae cum cura a *Sicardo*, curioso ex *Iesuitarum* familia peregrinatore, in *Novis Memor. Legationum* eius ad Orientem Societatis T. II. p. 118. WESS.

CAP. LX. 2. ἐπὶ αὐτῇ κομίζονται) Nihil habebat causae cur hic scribi mallet *Galeus* κομίζονται, ignotum *Herodoto* verbum; apud quem, ut hic, frequenter alibi κομίζεσθαι notat nave vehi vel deferri, IV. 76. V. 43. VII. 49. Quae *Galeo* obversabantur, *Aegyptiorum* κομασίας attigit vir *Magnus* ad *Diodor.* Sic. T. I. p. 177. VALCK.

8. ἐν χρίπτῳ τὴν βάρην τῇ γῇ) Placet *Arch.* ἐν χρίπτῳ, quem ille in modum III. 86. et *Aldus* IX. 98., nec tamen constanter. Antiquissimi usus fuit χρίπτειν et ἐν χρίπτῳ, χρίπτειν recentioris: quae caussa perpetuae in *Edd.* et scriptis discordiae. In *Sophoclis Elect.* 901. Μὴ ποῦ τις ἡμῶν ἐν χρίπτῳ βροτῶν: at vs. 723. Ἐχρίπτ' αἰὲς σύγγνα, ubi mæsti veterem sequuntur morem. *Bacchylides* in *Eclog. Phys. Stob.* p. 11. ἀλλ' ἐν χρίπτῳ νίφος ἄλλοι, ubi schedae, teste *Grotio*, ἐν χρίπτῳ. Mitto alia, et harum cupediarum amatores ad *Cl. Ruhnkenium* in *Timaei Lexic.* p. 76. [pag. 104 seqq. ed. sec.] et *Eustachium* ad *Erotian.* in hoc verbo amando. WESS. — Conf. *Var. Lect.* ad III. 85, 20. et IX. 98, 12. Apud *Sophocl.* video quidem in edit. Lond. ad *Electr.* 904. ἐν χρίπτῳ citatum ex ed. *Ald.* et ad vs. 723. ἐν χρίπτῳ ex cod. *Baroc.* ms. Sed utroque loco *Brunkius* id verbum in-

serta μ litera edidit, nulla e msstis suis dissensione in Notis prolata. Apud Stobaeum, pro olim edito *ἐπιχρίπτει* Heeren T. I. P. 1. p. 168. *ἐπιχρίμπτει* ex msstis edidit, cuius vide notam ad vs. 3. ibid. p. 167. S.

CAP. LXI. [2. εἴρηται πρότερόν μοι) Vide cap. 40. S.]

§. τὸν δὲ τύπτονται) Quod in *Athenag.* Legat. prostat pag. 114. τὸν δὲ τύπτονται τρόπον mihi quoque sciolo videtur contri-
tribuendum; qui Herodoteum, τὸν δὲ τύπτονται, a Grono-
vio egregie adfirmatum, minus intellexerit, significans id
ipsum quod usitatus Graecis diceretur τῷ δὲ τύπτονται,
quemnam inflicti sibi verberibus luceant. Scripti tamen Co-
dices si plerique praeferrent τῷ δὲ τύπτονται, cui se verbe-
rent, sive, in cuiusnam Dei honorem; cum vicinis illud
conspiraret, ἐς Σάϊν πόλιν τῇ Ἀθηναίῃ πανηγυρίζουσι ἐς Ἡλιού-
πολιν τῷ ἡλίῳ, similibusque. *Herodoti* locum IV. c. 34. ad
Pausaniae I. p. 104. verba docte contulit *Leopardus* X. Em.
cap. 24. στυφαναοῦσθαι τῷ θεῷ dixit *Xenoph.* Ἑλλ. IV. p. 304,
26. πηλοῦνται τῷ θεῷ *Aristid.* T. I. p. 543. *Achillis* τὰς κόμας
Πατρόκλῳ τμηθεύσας *Philostr.* Vit. *Apoll.* VII. c. 36. Vid. T.
Hemsterh. in Add. ad *Luciani* p. 850. et F. L. *Abresch* in
Diluc. Thucyd. p. 452. VALCK.

Ibid. τὸν δὲ τύπτονται) Plena manu *Gronovius*; in patiente
verbi potestate imprudentior: agentem, et formae quae
media dici adsolet, requirit, indicante d'Orvillio ad *Cha-
riton.* III. p. 347. *Codex Bodleianus*, sicuti Cl. *Wasse* testi-
ficatur in *Indic. Thucyd.* voc. Ὀσια, τῷ δὲ τῷ τύπτονται
praeferibat, quorsum *Vind.* et *Arch.* scriptura ducere vi-
detur: nec absona eius sententia. *Bardesanes* in *Praep.*
Euang. Eusebii p. 279. D. ἐν τῇ Συρία - - ἀπεικρίνοντο πολλοὶ
τῇ Πείᾳ: in honorem Opis sibi virilia amputabant. Equidem
in vulgato adquiesco. WESS. — Ut vulgo κόπτισθαι τινα,
plangere aliquem; sic et τύπτισθαι cum quarto casu con-
struere Noster amat. conf. II. 42, 27. et 132, 7. De deo,
quem nominare nefas ducit, conf. c. 132, 8. et 170, 1. ibi-
que not. S.

CAP. LXII. 2. λύχνα καίονσι) Si Grammaticos, quos
[in *Var. Lect.*] adpellavi, consulueris, notatum τὰ λύχνα,
tanquam rarum et insigne, advertes. Glossae San-Germa-
nenses: λύχνα οὐδενίῳ Ἡρόδοτος B., *Εὐριπίδης Κύκλωπι* (vs.
512.) Est ex Ionum consuetudine. *Schol. Apoll. Rhod.* III.

137. Ἰωνικῶς δὲ τὰ κύκλα, ἀντὶ τούς κύκλους, ὡς λύχνα καὶ δίφρα: quibus non dissimilia Critici in Nicandri Theriac. vs. 591. Recurrunt τὰ λύχνα c. 133. et apud Themistium et Procopium, studiosos Nostri, saepe. Mox [l. 4.] ἔμπλια στίχτος [loco ἀλός] καὶ ἰθαίου, plena partim adipe, partim oleo coniecit Reiskius, quod sal ad lampades nihil faciat: cui non subscribo. Frequentissimus olim in sacris usus salis aliud suadet; et quamquam vulgo sal crepitet magis et exsiliat in igne, quam luceat, satis erat si acetabulorum fundum peteret, oleo supernatante. Vide Plin. H. N. XXXI. 7. WESS.

6. οὐνομα κίετα λυχνοκαίη) Habuit haec ante oculos Themistius principio Orat. ad Constantium Imp. p. 49.; quod Hemsterhusium, docto Oratori egregie opitulante, in Pol-luc. X. 115. minime fugit. Spectavit et has lucernarum accensiones Iosephus, Apioni insultans et aliis suae gentis osoribus, λύχνον γὰρ οὐδέπω - - - ἰωράκασιν, οἱ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας λυχνοκαΐας ἐπιτελοῦντες, contr. Apion. II. 9. p. 478., numero multitudinis electo, quandoquidem et Deorum aliis hunc habebant honorem in Achillis Tatii Amorib. pag. 277. WESS.

CAP. LXIII. 4. εὔτ' ἂν δὲ γίνηται καταφερῆς etc.) Rediit δὲ in pristinum locum, praecedente μὲν flagitante. Is. Vossius, V. Cl., adscripserat codici suo κατωφερῆς, nescio an motus Hesychii κατωφερῆς, κάτω φερόμενος. Novandi causa urgens non est. Καταφερῆς gaudet eadem notione. Dionysius Halicarn. T. II. p. 187. καὶ καταφερῆς ἢ ῥύσις τῆς λίξιως, ὥσπερ κατὰ πρηνοῦς φερόμενα χωρίου σώματα, translata quidem, sed manifesta declivitatis sententia. Polybius II. 68. εἰς τὸ τὴν φύγην ἐπὶ πάλυ καταφερῆ καὶ κρημνώδη γενέσθαι, quoniam per declivia et abrupta hostibus erat fuga. Ali-bi, sicuti et Appianus, χωρία κατωφερῆ III. 55., nec stabili scriptura. WESS.

[8. ἔχοντες ξύλα, καὶ οὗτοι ἐπὶ) Rectius sic interpunges: ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι, ἐπὶ τὰ ἔρινα etc. Et in lat. vers. scribes fuste et horum quisque. Respondent enim ἔχοντες ξύλα καὶ οὗτοι istis, ξύλων κορύνας ἔχοντες. S.]

9. τὸ δὲ ἄγαλμα, ἶδὲν ἐν νηῷ μικρῷ ξυλίνῳ) Unde Valla acceperit ligneum simulacrum, dicere non habeo. Optime eum Gronovius in ordinem revocavit; dudum etiam ante G.

Cuperus in *Harpocrate* p. 104. Multa istic vir longe doctissimus de hoc et similibus Aegyptiorum institutis ex *Diodoro* I. 97. atque aliis. *WESS.*

19. οὐ μὲν τοι γε εἴ τε) Una de particulis orationi nocet; sic tollenda, ut scribatur: οὐ μὲντοι εἴ γε Αἰγύπτιοι ἔφασαν. Hic etiam mos scribendi *Herodoteus*: pag. 19, 32. p. 32, 46. [I. 51, 21. 80, 28.] οὐ μὲντοι εἴ γε Ἀυδοὶ δειλοὶ ἦσαν. p. 118, 6. 28. etc. [II. 81, 3. 83, 7.] atque isthoc ordine voculas istas passim collocat *Thucydides*. *VALCK.* — Scilicet non modo οὐ μὲν τοι γε, ut in *Var. Lect.* dixi, sed οὐ μὲντοι γε εἴ τε Αἰγύπτ. dabant *Ald.* et alii edd. Quum in id, quod *Wess.* edidit, cum aliis libris ii etiam consentiant, qui sunt ex eadem cum *Med.* familia, videtur hoc loco, ut passim alibi, codicem suum haud satis attente inspexisse *Gronov.* *S.*

CAP. LXIV. 3. ἀπότροφον γενόμενον) Haec et vicina pervertit *Valla*, quae hunc vel similem in modum converti potuerant Latine: *Templum illud incoluisse matrem Martis; hunc educatum alibi, quum ad virilem pervenisset aetatem; colloqui cum matre voluisse; sed matris administros, quem ante non viderant, haud ingredi passos abegisse.* In his Editorum culpa perperam scribitur *ματρὶ* et *ματρός.* *Ἀπότροφον* *Hesychius* recte reddidit *ματρὰν τετραμμένον.* De commercio familiari, sive colloquio, frequentatur *συμιῖξαι.* Apud *Herod.* VIII. 79. *Aristides* adversarium *Themistoclem* ἐξικαλέετο θέλων αὐτῷ *συμιῖξαι*: recte *Valla*, colloquendi gratia: [conf. I. 123, 9. VIII. 58, 4.] *Xenoph.* Ἑλλ. III. pag. 283, 37. *συμιῖξας* τῷ *Δερκυλλίδῃ.* *Demosth.* p. 234. §. 282. *συνεμίξαι* τῷ *Πρεξίνῳ.* In *Aristoph.* Ἑκκλ. vs. 512. *Οὐδεμὶά γάρ διανοτήρα σου συμμιῖξας* οἶδα *γυναιμί*: sic scribendum ante *Dawesium* vidit *T. Faber.* Suspisor tamen et hic in ambiguo ludere voluisse *Herodotum*; puerumque ἀνδρίζομενον aliud quid isto captasse colloquio: *διαλέγεσθαι* et *ὁμιλεῖν* frequenter inserviunt istiusmodi lusibus: est et ubi sic adhibetur *ἐς λόγους ἰλθεῖν.* Propter ea certe quae sequuntur, τὸ μὴ μίσγεσθαι *γυναιμί* ἐν ἱροῖσι, in istum equidem sensum ceperim τὸ ἰσελθεῖν vel ἰλθεῖν παρὰ τὴν μητέρα, cum *Gronovio*, qui hanc in rem valde collegit opportuna, et *Herodotea* quidem diligentissime ad pag. 130, 5. *VALCK.*

Ibid. ἀπότροφον γενόμενον) Plurima hic turbavit neglectus sermonis habitus. *Ἀπότροφος* non est nutrimentis depul-

aus, quomodo Latina Gronovii; sed *procul a parentibus educatus*, uti Portus bene. Hesychius Ἀπότροφος, μακρὰν τετραμμένος. Plutarcho propterea T. II. p. 973. v. luscinae, nidis ereptae atque in caveis altae, ἀπότροφοι τῶν μητέρων: Aristoteli, quem Chaeronensis advocat, ἀν ἀπότροφα γίνονται, de iisdem aviculis. Ad hoc, ἐξανδρωμένος prave redditur viriliter impulsus, multoque peius ob Medic. abesse posse decernitur. Suidas ἐξανδρούμενος, τὴν ἡλικίαν ἔχων εἰς ἄνδρα, h. e. adultus. Denique τῇ μητρὶ συμμῖξαι colloquium requirit matris; coitum nunquam. De Xerxe, ἐθίλων σφί συμμῖξαι, desiderans cum illis colloqui, VIII. 67. et Aristide c. 79. θίλων αὐτῷ συμμῖξαι, colloquium eius cupiens. Plura Valckenarius. Quibus quidem, uti aequum fuit, animadversis, sententia scriptoris elucescit; neque patitur, primitus fuisse γενόμενον ἀπαλλάττεσθαι, μετὰ δὲ ἐξανδρωμένον etc. uti arbitremur: corrumpent enim additiones bene dicta. WESS.

11. μηδὲ αἰλούτους) Clemens Alex. I. Strom. pag. 361, 19. Αἰγύπτιοι, inquit, πρῶτοι - - ἐν ἱεροῖς μίσγεσθαι γυναῖξιν ἐκάλυσαν, μηδ' εἰς ἱερὰ εἰσιέναι ἀπὸ γυναικὸς αἰλούτους ἐνομοθέτησαν. Attigit Marshamus Can. Chron. p. 222. Egregius Porphyrii est locus in Euseb. Praep. V. pag. 197. d. venustissimus Theocriti Eid. V. 147. VALCK.

[14 seq. μίσγονται ἐν ἱεροῖς) De avibus aliisque animalibus loquens, ὀχευόμενα, ait, ἐν τε τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν καὶ ἐν τοῖσι τέμενεσι: de hominibus vero, non ἐν νηοῖσι, in ipsis aedibus ait, sed nomine utitur latius patente, ἐν ἱεροῖσι. Comprehendit autem τὸ ἱερόν et τὸν νηὸν et τὸ τέμενος, agrum, lucum, aedificia, quibus cingitur dei aedes. Attamen, vel sic, iusto gravior et praeter reliquum Herodoti morem iniquior videri possit ista criminatio, praesertim ita universe in omnes paene homines, Aegyptiis ac Graecis exceptis, iactata. Certe, in ipsa etiam famosissima ob Veneris obscenum cultum Babylone, non modo non in aede deae, sed omnino ἔξω τοῦ ἱεροῦ (ut refert idem Noter, I. 199, 15.) committebantur illa flagitia, quibus placari deam persuasum habebant. S.]

16. νομίζοντες ἀνθρώπους εἶναι κατάπερ etc.) Diogenes Cynicus simili disputatione ad foedas conmixtiones probandas abutebatur, abutebatur et Chrysippus; perstricti ex merito abs H. Grotio Iur. B. et Pac. II. 5, 3. Ecce tibi Stoici

nostris ita respondentia verba, ut hoc fonte hausta diceret: καὶ τὸ Φαγῖν τι, καὶ προσθεῖν ἀπὸ λέχους ἢ θανάτου πρὸς ἱερὸν, ἀλόγως διαβέβηται· ἐπὶ τὰ θηρία ἐπὶ δὲ ἀποβλέπειν· tum animantium mutorum exemplis liquere, τὸ μῆτε συγγινόμενα, μῆτε γινώντα -- ἐν τοῖς ἱεροῖς μιᾶναι τὸ θεῖον, in *Plutarchi Stoicor. Repugnant.* p. 1044 seq. Quae homo locutuleius contentionis fervore et disputatrice virtute, si ea tamen virtus, atque ut alios premeret, iccisse dicendus est. Sed hunc rixosum relinquamus. Mox [l. 18.] ὀρνίθων τέλεια [loco vulgati γένεα] ex Codd. Britannicis adeo blandiuntur, ut a probandis non longe absim. Si qui interpretamentum putarint, *Eustathium* uti adeant, auctor sum, et considerent τέλος et τέλεια in catervis sedem habere VII. 211. 223. IX. 20. WESS. — Conf. I. 103, 4. ibique not. Apud *Eustathium* quidem, de diversis vocabulī τέλος notionibus saepius disserentem, nihil quod magnopere huc faciat reperire mihi contigit. Caeterum scripturae isti, ὀρνίθων τέλεια, tam insignem veri speciem inesse intelligo, ut et ego eam cum *Schaefero* receptam velim. S.

18. ὀρνίθων γένεα) Τέλεια, quod in Codd. scriptis invenere *Galeus* et *Wasseus*, (vid. ad *Thucyd.* p. 151.) vix a correctoribus exspectandum; si Codices etiam exhibent alibi, [alii, puto, voluit] ubi vulgantur ὀρνίθων γένεα, genuinum videri poterit: τέλος saepius periphrasi servit: mihi tamen nihil huius occurrit simillimum. VALCK.

CAP. LXV. 4. ἀνείται τὰ ἱερά) Non, pro sacris habentur, ut vertit *Valla*, verum significarent ista, consecrata sunt templa, quod hinc alienissimum est: vid. *Ob-serv. Miscell.* III. p. 94. Sententia poscit: τῶνδε εἵνεκεν ἀνείται τὰ θηρία εἰ λόγοις: quibus autem de causis ferae sint consecratae, si dicerem. *Herodotum* tamen suo scribendi more dedisse suspicor, ἀνείται vel ἀνέται ἱερά εἶναι εἰ λόγοις, literasque nonnullas partim male repetitas, partim neglectas. εἶναι saepe tanquam superfluum adiicitur ab *Herodoto*, πλεονασμῶν καὶ παραλληλισμῶν studiosissimo. De rebus consecratis vel consecrandis satis vulgata sunt ἀνείναι vel ἀνέιναι, et ἀνείσθαι: rarius illud *Xenophontis* de amabili suo secessu *Scillunteo*: ὁ χώρος ἀνείται ἱερὸς εἶναι: in *Socrat. Epist. XIX.* ad *Aeschinem* fortasse scripta, quem multo maioris faciebat *Xenophon*, quam *Plato*. VALCK.

Ibid. ἀνῆται τὰ ἰρὰ) Abundabit articulus, nisi αὐτὰ ἰρὰ fuerit. Superstitiosae animalium consecrationes et in Graecia et Romae notissimae fuerunt; exemplorum affatim in *Casauboni* notis ad *Sueton. Caes. c. 81.* Aegyptiorum ritus dabit *Diodorus I. 83.*, Nostri vestigia premens. Ἀναγκαίη, [L. 7.] quod conmutatum fuerat, forma sua iterum splendet, uti II. 182. IV. 180. etc. WESS. — Quod ait τὰ ἰρὰ, incommodat utique articulus, quem abesse et equidem malim: nisi aut praecedens ἅπαντα non ita stricte accipiendum fuerit, sed σχιδὸν ἅπαντα intelligatur, aut τὰ ἰρὰ intelligantur eae bestiae quae cuique deo sacrae sunt, aut quae apud quemque Aegypti populum sacrae habentur, coll. cap. 69, 1. et 71, 1. Caeterum post ἰρὰ in graecis nostris delendum comma, quo facilius intelligatur orationis structura. Tum illa, quae praecedunt, καὶ τὰ μὲν, σύντροφα etc. non tamquam absoluta per se ῥῆσις accipienda, ut in nostra versione latina factum; sed ita haec cum superioribus connexa sunt, ut dicat auctor, sacrae habentur bestiae, non eae modo quae inter homines vivunt, (ut feles, et canes) sed et quae libere vagantur. Caeterum cum his quae hoc capite et proxime sequentibus traduntur, conferendus omnino *Diodor. Sic. lib. I. c. 83. et seq. S.*

21. ὃς δ' ἀν' ἵβιν ἤϊρηκα etc.) Eadem *Diodorus*, sed vulturis loco *felem* nominans. Accipitrem seu vulturem *Iones* olim ἵρηκα sonabant, [ut nos ex msto edidimus,] quemadmodum saepe poëta princeps. *Eustathius Iliad. N. p. 920, 44.* τὸ δὲ ἵρηξ, Ἴωνικῶς ψιλοῦται, εἰ καὶ τὸ ἱέραξ δασύνεται. Neque dubito de *Herodoto*: scribae minuta huiuscemodi negligunt, et qui mstos comparant, non semper acutum cernunt. *Cicero I. Nat. D. cap. 29. Ne fando quidem auditum est, crocodilum, aut ibim, aut felem vòlatum ab Aegyptio* quibus paria *Quaest. Tuscul. V. 27. cum Davisii observatis. WESS.*

CAP. LXVI. 3. τοὺς αἰελοῦρους) Praeclare *Pass. et Mediceus.* Αἰελοῦρος Ἀπτικῶς, αἰλουρος Ἑλληνικῶς, *Moeris.* Explicat eandem vocem *Etymologus p. 31.* Non addo plura. Otium fecit meditati *Io Piersonus* in erudito commentaria ad *Moeridem p. 36. WESS.*

7. κτείναντες μῆντοι οὐ πατίονται) Haec olim alio pertinere videbantur; sed felium mares designari manifestum

est ex *Aeliano* Nat. An. VI. c. 27. Πατίονται mutari non debuerat: his terve gustandi edendive significatu posuit Ionicum πατίεσθαι *Herodotus*, *Hesychio* restitutum a *T. Fabro* et *Berkelio*. *Agathocles* *Cyzicen.* ap. *Athen.* XIV. p. 650. A. de fructu quodam, ἐπὴν, αἶτ, ἀνάνθῃ, ποιῶσιν ἐξ αὐτοῦ ἄλλου, καὶ πατίονται ταῦτα: vulgatur πατίοντι redditurque pedibus calcant: [correctus locus in nupera edit. T. V. p. 363.] Ionice scribit *Agathocles*; ignorant autem Iones Doricum istum verborum flexum, saepius oblitteratum, etiam in Epistola *Aristippi*, *Socrat.* IX. ubi περιβλέπονται transmutandum est in περιβλέποντι. VALCK. — Mire hunc locum interpretatus *Larcherus* est: ils les tuent sans cependant en recevoir aucun dommage; id est, mares occidunt catulos, nec idcirco laeduntur (vel malo ullo adficiuntur) a foeminis. Ait, *Valckenarium* olim in alio nescio quo scripto, corrigendum censuisse κτείναντες μέντοι οὐ τι ἀτίονται, atque hanc sibi unice veram certamque visam esse scripturam. S.

8. οὐ πατίονται) Male abiit in δατίονται, cuius in adtribuendo et dividundo potestas I. 216. Itaque rectissime *Florentinus* supra c. 37. οὔτε ἐψῶντες πατίονται, expulso inportuno δατίονται. Iunge IV. 186. *Hesychius*, adiutore *Guileto*, πατίεσθαι, ἰσθίεσθαι. πατίοντο, ἐγύοντο. Felium autem hanc indolem et φιλοτεχνίαν describit *Aelian.* de Animal. VI. 27. WESS.

[11. θεῖα πράγματα καταλαμβάνει τοὺς αἰελοῦρους. Feles in furorem aguntur interpretatur *Conr. Gesner*, De Quadrupedib. p. 324 med. S.]

CAP. LXVII. 2. ἐς ἱράς στέγας) De his, quod quidem recordor, nihil alibi distinctius; nam quae c. 148. et 175. aliorum spectant. Explicat *Diodorus* I. 83. φέροντιν εἰς τὰς ταρχείας· ἔπειτα θεραπευθέντων αὐτῶν κιδεῖα - - θάπτουσιν ἐν ἱερῇς θήκαις. Statim ὡς δ' αὖτως [l. 4.] ob I. 215. VII. 86. IX. 80. Ἰχνευταὶ [l. 5.] sunt ichneumones, eodem *Diodoro* indice: firmantque *Nicander Theriac.* V. 195. et *Hesychius*, quibus *Cl. Salmasius* ad *Solin.* p. 317. testibus dextre usus fuit. *Phrynichus* *Biblioth.* *Coislin.* p. 467. Ἰχνευταὶ, οἱ κατ' Αἴγυπτον καλούμενοι, voce truncatus, sed facile instauranda. WESS. — Non differunt ἱραὶ στέγαι, et ἱραὶ θῆκαι, quas continuo dein dicit; quae sunt conditoria, camerae, cellae, in quibus conduntur mortui. *Abdallatif*, scriptor se-

culi post C. N. XIII. (in *Relation de l'Egypte, traduite par M. Sylvestre de Sacy*, p. 202 seq.) cellas sese intrasse ait, quarum in aliis canum, in aliis felium, in aliis boum cadavera ingenti numero condita fuere. S.

[*Ibid.* ἐν Βουβάστει πόλιν. De hac urbe supra dictum, ad c. 59, 3. *Bubastum* vero Aegyptiorum lingua *felem* dici tradit *Steph. Byz.* in voce. S.]

6. τὰς δὲ Ἰβίδας ἐς Ἑρμείω πόλιν) Scribarum aberrans oculus haec praeterviderat. Bene vir *Celeb.* ex *Med.* et aliis iustum illis locum dedit: sunt enim, ne ratio *ibidis* nulla sit, opportuna et necessaria. *Hermopolis parva*-ne, an *magna*, (his titulis duae Mercurii in Aegypto urbes distinguebantur) intelligenda sit, certo constitui haud potest: forte posterior in Thebaide, propter *Ibii* sive *Ibiu* mansionem, non longe ab urbe seiunctam. *Itiner. Antonini* p. 157. Liquidiora videntur, de *ursis lupisque* prodita, propter consensum *Prosp. Alpini Hist. Nat. Aegypti* IV. 9. WESS. — De verbis εἰούσας ἱράς, quae nos interseruimus, vide in *Var. Lect.* dicta. Ut hic intelligimus ἱράς τοῦ Ἑρμῆω, sic et alibi ἱρός cum genit. casu illius dei construitur, cui aliquid sacratum est. Sic εὖρος ἱρὸν Μητροῦς Δινδυμῆνης, I. 80, 5. Boves foeminae ἱραί εἰσι τῆς Ἰσίδας, II. 41, 3. S.

CAP. LXVIII. 6. τὸ ὕδωρ τῆς τε αἰθρίας etc.) Optime haec *Cl. Salmasius*, vir summus, Exercit. *Solin.* p. 314. ex *Aristotele* et *Plinio*, de crocodili nocturna in aquis mora, ratione et caussa teporis; quibus equidem nihil a *Gronovio* fuisse rescriptum mallet. Non libet in disputationis eius examen, ne quid praeter opinionem acerbius effluat, memet inmergere. Sola *Philosophi* verba, hinc clarissime derivata, ex *Hist. Animal.* II. 10. adponam, tantoque magis, quoniam praecipua hanc in rem voce desecta [a *Gronovio*] repraesentantur. Sic scribit: τὴν μὲν εὖν ἡμέραν ἐν τῇ γῇ τὸ πλεῖστον διατρίβουσι, τὴν δὲ νύκτα, ἐν τῷ ὕδατι· ἀλεινότερον γὰρ ἐστὶ τῆς αἰθρίας. Quid his disertius? Negare fluviatilem aquam in Aegypti aliisque orientis plagis tepidiorem noctu esse roscida et subdivali statione, pugnat veritati, et aestivae his in oris experientiae. Sed absisto. WESS.

[8. ὡδ', χηνίων ἐν πολλῷ μέζονα. Vide *Hasselquist*, et *Geoffr.* apud *Sylvestre de Sacy* ad *Abd-Allatif*, p. 158 seq. Nempe *Herodot.* T. V.

Geoffroy ex professo edidit *Observations sur les habitudes attribuées par Herodote aux Crocodiles du Nil*; quae exstant in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* T. IX. p. 373. T. X. p. 167. T. XI. p. 37. S.]

13. γλῶσσαν δὲ μόνον θηρίων οὐκ ἔφουσι) Eadem Aristoteles; in expingendo crocodilo Herodotum; quod verbo monui, uti is Hecataeum, auctore Porphyrio apud Euseb. Praep. Ev. X. p. 466. aemulatus: inspicie Hist. Anim. I. 11. II. 10. V. 33. et post Philosophum plures Graecorum Latinorumque. Multa tamen in crocodili hac descriptione diligentissimi superioris et nostrae aetatis naturalis speculatores historiae desiderant, Rondeletius, Bellonius, Gesnerus, Bochartus, praeterque ceteros, Aristoteli paullo magis, quam oportebat, iratior Ol. Borrichius, Hermet. Aegypt. c. 10. p. 270. WESS. — Praecipua quae huc spectant, collecta et excussa videas in *Histoire des Animaux d'Aristote, traduite par M. Camus*, T. II. art. Crocodile. Lingua non prorsus carere crocodilum, porro inferiorem eius maxillam moveri, ut in reliquis animantibus, non superiorem, diligentiores observationes docuere. De Hecataeo apud Euseb. ex Porphyrio, conf. infra ad c. 77, 13. notata S.

[14. ἀλλὰ καὶ τοῦτο μόνον τῶν θηρίων) τοῦτο pro διὰ τοῦτο accipiens Bastius, interpretatus erat idcirco: eandemque in sententiam corrigenda etiam esse graeca, et ἀλλὰ κατὰ τοῦτο legendum, censuit Schaefer ad Gregorium de Dialect. p. 30. Quae mihi supervacanea opera videtur: perspicua scriptoris sententia, sed est etiam hoc unum ex omnibus animalibus, quod etc. S.]

21. τροχίλος) Habent ex Herodoto, et nominatim, Aristoteles Rhetor. [immo, Ethicor.] ad Eudem. VII. p. 189. [ed. Wechel.; p. 271 med. edit. Duval. T. II.] et Aelianus de Animal. VIII. 25. ubi dictione nonnihil mutata, εἰρηναῖος καὶ ἑσποנדά ἐστι: quemadmodum de apibus V. 11. πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνοχλοῦντας - - εἰρηναῖα αὐτοῖς καὶ ἑσποנדά ἐστι: et XII. 15. Ceterum tonus vocabuli apud Aristotelem, Aelianum et alios variat: τροχίλος scribunt, ex eo more, quo nomina huiusmodi terminationis paroxytona esse solent, docente Gesnero Hist. Anim. IV. p. 301. Atque ita scripti codices. Ἐώθεις [l. 23.] bene habet, Florentinique auctoritate III. 33. IV. 33. [p] rediit. WESS.

26. εὐδὲν σίνεται) Τὸ μὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεται αἰμίσθον, *Aelianus*, enarrans Herodotea de trochilo Nat. An. III. c. 11. et hanc partem [Historiarum Nostri] designans lib. VIII. c. 25. citat *Herod.* ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λόγοις. Sed quae narrat *Herod.* cap. seq. alio fonte derivata tractat idem *Aelian.* X. 21. VALCK.

CAP. LXIX. 6. ἀετρήματα τε λίθινα χυτὰ) Sive hoc, seu λιθωτὰ malueris, *fusi et factitii lapilli* designantur: *Reiskius* vitrum describi opinatur. Vitri, conditoriorum cipporumque ἐξ ὕλου, mentio erit III. 24. ad quod an adludat, non adfirmo. Faveret suspicioni *Epinicus* apud *Athen.* X. 9. [cap. 40. nuperae edit.] p. 432. c.

Ἑσμὸν [sive Νασμὸν] μελίσης τῆς ἀεροχόλου γλυκὴν συγκυρκανήσας ἐν σκύφῳ χυτῆς λίθου.

modo vitrum, quae *Dalecampii* sententia, intellexisse ti-queret: ut ut est, commodissimus poëtae locus est. Ἀετρήματα et ἀμφιδίας illustrant docti viri ad *Hesychium*, inque primis *Gronovius* in Adnotat. WESS. — In *Epinici* versiculo tam felix quam erudita emendatio, νασμὸν pro vulgato olim ἑσμὸν, *Iacobsio* Viro clar. debetur, qui illam primus in *Animadv. in Euripidem* p. 114. proposuit: quod me tunc, quum eam, a *Fiorillo* commendatam, in nostra *Athenaei* editione recepi, praeterierat. S.

13. χάμψαι, Durat Coptorum in libris hoc illis nomen, nec multum discordat titulus monstri fluviatilil Arabicus. Lege *Iablonskii* Panth. lib. V. 2. p. 70. [conf. *Sylvestre de Sacy* ad *Abdallatif*, p. 157.] *Κροκοδείλους* autem Ionibus fuisse lacertas, sive χειρσαίους κροκοδείλους, uti IV. 192. testatissima confirmataque res est a *S. Bocharto* *Hierozoic.* P. 1. lib. III. 1. p. 1060. WESS.

CAP. LXXI. 2. τῷ Παπρημίτῃ) Iustum est; neque enim ex Πάπρημις c. 59. Παπρημίτης flecti potest; melius ipso in *Med.* c. 165. Παπρημίτης. Iam Πάπρημις et Παπρημίτης *Arch.* et *Vind.* ex adsimilitudine litterarum descenderunt, quemadmodum *Stephani* Πάπρημις, πόλις Αἰγύπτου ὁ ποδότης Παπρημίτης. Debet et hanc *Hippopotami* sicuti et *Phoenicis* descriptionem *Herodotus* (perhibente *Porphyrio* in *Eusebii* Pr. Ev. X. p. 466. c.) *Hecataeo*. WESS. — Conf. infra ad c. 77, 13. notata. S.

5. οὐκὴν ἵππου) *Aristoteles* κίρκον ὃ ὕδρ, *Histor. Animal.*

II. 7. *Achilles Tat.* IV. p. 223. οὐρανὸν βραχέϊαν, quibuscum alii conspirant et peregrinatorum observata. WESS. — Merito h. l. *Larcherus* commendat doctissimi viri *Schneideri* Historiam criticam Hippopotami, subiectam *Artedi* Synonymiae piscium, (Lips. 1789.) p. 247 seq. S.

7. ξυστὰ ποιεῖσθαι ἀκόντια) ξυστὰ ἀκόντια, ut *rasae hastilia virgae* latini poetae. *Aristoteles*, ὥστε δόρατα ποιεῖσθαι ἐξ αὐτοῦ. Conf. *Sam. Bocharti Hieroz.* P. II. lib. V. 14. WESS. — ξυστὸν apud *Nostrum* I. 52, 4, hostile est, lignum hastae vel iaculi: sed et universum iaculum, hastam ferro praefixam significat, et a Lexicographis, *Ammonio*, *Hesychio*, *Suida* ἀκόντιον exponitur. Quae caussa puto fuit, cur vocab. ἀκόντια *Schaeferus* h. l. tamquam e scholio invectum delevit. Reiskio vero ἀκόντια hīc adiectivum esse visum erat, ut ξυστὰ ἀκόντια idem esset ac ξυστὰ ἀκόντιων, hastilia iaculorum. At est potius ἀκόντιον substantivum nomen, et ξυστὸν proprie adiectivum fuerit; ut ξυστὸν iaculum significet, ob subintellectum alibi substant. ἀκόντιον, quod cum illo hīc coniungit *Herodotus*. Quare etiam pro eo, quod in lat. vers. iacula rasa *Gronovius* posuit, nosque polita iacula, satis fuerat simpliciter iacula ponere. S.

CAP. LXXII. 3. ἰχθύων τὸν καλεῖσθαι λεπιδωτὸν) De λεπιδωτῷ confer *Adnotationes Gronovii*. WESS. — Reprehendit *Gronovius Vallae* versionem, piscium genus quod vocatur squamosum; debuisse, ex piscibus eum qui squamosus vocatur. Commodius equidem teneri putavi proprium nomen quo hunc piscem Graeci insigniverunt. In Niloticorum piscium numero, cum aliis multis, *lepidotus* etiam ab *Athenaeo* recensetur, lib. VII. c. 88. Graecum vocabulum, originem si spectes, utique nihil aliud nisi squamatum vel squamosum significat: sed oportet in aliis piscium generibus squammis munitorum fuisse unum aliquod, cuius squammae proprii atque praecipui quidpiam habuerint, quam ob causam ei id nomen prae caeteris fuerit impositum. Itaque videndum, ne *Niloticus* ille *lepidotus* idem sit piscis, quem sub nomine *Polypteri Bichir*, in *Description de l'Égypte* etc. *Hist. Nat.* T. I. p. 4 seqq. singulari diligentia Academicus *Geofroy de Saint-Hilaire* descripsit. De cuius piscis squammis haec ille observavit: *Le bichir est couvert d'écailles fortes et impénétrables, qui le*

défendent également de tout contact funeste et de la dent des animaux qui seroient tentés de l'attaquer. Cette solidité provient d'une matière osseuse qui double chaque écaille au dessous, et qui est si épaisse et si compacte, que la plupart de nos instrumens tranchans ne parviennent qu'avec peine à l'entamer. Eiusdem piscis descriptio cum icona exstat etiam in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* T. I. p. 57 seqq. S.

CAP. LXXIII. 2. οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ὅσον γραφῇ) Tentari non debebant. Euripidis ista in Hippol. vs. 1005. Οὐκ οἶδα πρᾶξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων Γραφῇ τε λεύσων. Idem, Troasi 682. Γραφῇ δ' ἰδοῦσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι. Euripidea quoque libenter imitatur Herodotus. VALCK.

5. ἔστι δὲ, εἰ τῇ γραφῇ παρόμοιος) Nullam status quaestionem vulgatis, cum tot doctissimi viri operam avi fabulosae insumserint, motam fuisse demiror. Negavit, et prudenter infitatus est, phoenicem a se visum, et tamen ἔστι δὲ ἐν τῇ etc. Quae apta et bene iuncta non erant. WESS. — Scilicet (quod in *Var. Lect.* nostra temere praetermissum est) sic perperam olim vulgabatur, ἔστι δὲ ἐν τῇ γραφῇ παρόμοιος. Primus Wess. εἰ τῇ γραφῇ edidit, praeceuntibus codd. Rem. Vind. et Valla. Cum quibus consentire videntur nostri Pa. Pb. Pc. e quibus nihil varietatis adfertur: nec aliud debuerat Arch. in quo ἔστι δὲ οἱ τῇ γραφῇ. Mendosum ἐν τῇ γρ. cum aliis tenet noster F. Ex Pd. citatur ἔστι δὲ εἰ ἐν τῇ γραφῇ. S.

6. τὰ μὲν αὐτοῦ χρυσόκομα etc.) χρυσόκομα τῶν πτερῶν ab iniuriis protecta et defensione viri Celeb. et Codicum auctoritate sunt: eum adi. [Nempe χρυσόκομα legendum contenderat Salmasius.] Quod si vero lis de voce cesset, in avis pictura consensio reperietur. Κερίσται μὲν τὰ πτερά χρυσοῦ καὶ πορφύρεα Achilles Tat. III. p. 215. Aquilae narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cetera purpureus, ex Nostri praescripto, Plinius Hist. Nat. X. 2. Aliorum loca nunc nihil moror. Περιήγησις formam et diligentem eius descriptionem exprimit ex usu verbi περιηγῆσθαι, quo de Cl. Salmasius in Solin. p. 68. et multo adcuratius T. Hemsterhusius ad Dial. Mort. XX. p. 412. Luciani. WESS. — Videtur circumscriptionem dicere, quam gallice le contour vocamus. S.

13. ὅσον τι δυνατός ἐστι φέρειν) Illud perquam politum, quod in Medicei δυνατός εἶναι inesse decernebatur, sermonia

indoles respuit. Obstant praeterea scriptae membranae complures. Confer L. Küsterum in Clerici Bibl. N. et Vet. T. V. p. 404. *Achilles Tat.* eadem in re, Φέρεται τὸ χάσμα γῆνι χαώματι, ἐπὶ τὸν Νεῖλον οὕτως ἵπταται τὸ ἔργον Φέρων, sed prave culpa librariorum: fuerat Φύρει τὸ χάσμα -- καὶ ἐπὶ τὸν Νεῖλον etc. Obstruere ingestà terrà cavum, quod phoenix rostro fecerat, Herodotum deserens indicat. De Taciti Ann. VI. 28. *sublato murrhae pondere*, vide amicam N. Heinsii et Graevii disputationem, Syllog. Epistol. T. IV. p. 512. et seqq. WESS. — Istud ὅσον τε δυνατὸς εἶναι non equidem cum Gronovio „perpolitum“ dixerim, sed stylo tamen Nostri neutiquam repugnare censuerim, ut in *Var. Lect.* significavi. S.

CAP. LXXIV. 2. δύο κέρα φορέουσι) Fuerunt ex *cera-starum* genere, nec tamen δηλήμονες ἀνθρώπων, ut reliqui apud Diodorum III. 50. aliosque ibi citatos. Auctor *Aelianus* est de Animal. XI. 17. ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου draconem sacrum in veneratione fuisse, adfirmans gentilem eam anguium superstitionem. Puto ἐν Μετῇλαι scripsisse, quae Aegypti urbs, non Μελίτη. WESS. — Nihil in urbis nomine mutavit doctus *Aeliani* Editor Lipsiensis. S.

CAP. LXXV. 2. κατὰ Βουτοῦν πόλιν) Alia haec atque ea *Butus* [sive *Buto*,] quae Latonae oraculo censebatur, quippe Arabiae adfinis: longe inde Sebennyiticum Nili ostium, radens Butum illam atque adluens c. 155. Πτερωτῶν serpentium titulum [l. 3.] male praeterierunt *Florentiae*: quae enim sequuntur, illo carere non possunt. Res etiam ipsa a fabularum indole abhorret. Namque angues volucres, ex Aethiopum Arabumque finibus in Aegyptum irruentes, veterum monumenta ita celebrant, ut dubii nihil esse debeat. Ipse vates *Esaias* c. xxx. 6. दात मयुष्यं च hydrum sive *chershydrum* volentem Aegypto. Plura qui desiderat, ex eruditissimi *Bocharti* copiis *Hierozoic.* P. II. lib. III. 12. p. 423. mutuari poterit, atque illis hoc *Pausaniae* IX. 21. cautissimum sane, adnectere: Quo circa neque ad adsentendum proclivior quisquam esse debet, neque se omnino incredulum ad ea, quae sint rariora, τὰ σπανιώτερα, praebere: ἐπεὶ τοὶ καὶ ἐγὼ πτερωτοὺς ὄφεις οὐ θεασάμενος πείθομαι, διότι ἀνὴρ Φρυγῆς ἤγαγεν εἰς Ἰωνίαν σκόρπιον ταῖς αἰχρίσιν ὁμοιότατα πτερὰ ἔχοντα. Porro σωροὶ ἀκανθέων [l. 6.]

omnibus in libris, non exceptis Ask. et Pass. Bene Critici in Apollonium Rh. IV. 150. τὰ τῶν ὄφειν ὄστᾶ ἀκανθαί λεγεται. Amanuensis Mediceus in errore versabatur. WESS. — Scilicet, quod in nostro cod. F. monstrose legi dixi, σωροὶ δὲ ἦσαν τῶν θειῶν, id ipsum et codicem Med. hic praeferre docuit Gronov. in Adnotatt. ita quidem ut in ora libri notetur, pro θειῶν legendum ὀστῶν, quod vulgato praeferendum Gronovius censuit. Esse autem istud θειῶν perperam ex ἀκανθίων detruncatum nemo non videt: sed ex eisdem codicibus articulum τῶν ad ἀκανθίων utique adscisci debuerat, hac sententia sunt autem haerunt (quas dixi) spinarum catervae, aliae maiores etc. Typographicum sphalma in graecis nostris, l. 3. χωρίων, pro χωρίον, quamvis visu ingrata sint talia, ipsi praesertim editori, neminem tamen morabitur. S.

[11. πτερωτοὺς ὄφεις ἐκ τῆς Ἀραβίης πίτεσθαι ἐπ' Αἴγυπτον) Ciceronem de Nat. Deor. I. 36. volucres istas angues ex vastitate Libyae vento Africo invectas statuere, adnotavit ad h. l. Larcherus. Sed ille forsán memoriae lapsu ista scripserat. Caeterum conf. Aelian. Nat. An. II. 18. ubi Schneiderus adnotavit, serpentes hos, quos Herodotus dicit, alis membranaceis volantes, (coll. c. 76, 12:) esse fortasse lacertas volantes, quae dracones volantes a Linnaeo nominantur. S.]

CAP. LXXVI. 3. πρόσωπον - ἐπίγρυπον) Straboni πελαργώδης κατὰ σχῆμα, ciconiae similis, lib. XVII. p. 1179. [p. 823. D. ed. Cas.] quae tamen similitudo ad rostrum sese non porrigit, quod avi incurvum et aduncum. Figuram habet Middletonus Antiquit. Monument. p. 129. et conplura de volucre. Crer, ex sono, quem continuo iterat, nomen indepta, describitur a Belonio Observ. II. 32. cum cura. WESS. — De Ibide veterum Aegyptiorum consulenda instar omnium, principis hac aetate in Historia animalium viri Cuvieri Commentatio, inserta Tomo I. operis cui titulus Recherches sur les Ossemens fossiles de Quadrupedes. S.

6. ψιλή τὴν κεφαλὴν) Sustuli articulum schedarum iusu: respicitur ἡδ' ἰδέη, ut bene Reiskius. Hanc autem Strabo ὅλην μελαίνην facit; prudentior Herodotus, etsi non sine lapsu; nam pars circa nates tota alba est; τὸ γὰρ πυγαῖον ὅλον λευκόν ἴσται, si fides Theoni. WESS.

CAP. LXXVII. 2. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἱπασκίοντες μάλιστα etc.) Vallae versio plurimos decepit: mentem historici perspexit Reiskius. Aegypti superioris incolae longe fuisse dicuntur disertissimi, utpote μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἱπασκίοντες μάλιστα, prae omnibus aliis memoriam excolentes: illuc enim pertinet μάλιστα, non ad sequentia. Herod. II. c. 37. Θεοσιβίης περισσῶς ἰόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων. Etrusci τὰ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξηγάσαντο, Diodor. Sic. V. 40. De Pythagora Heraclitus Ephesius, ἱστορίην ἥσκησεν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων, ap. Diog. Laërt. VIII. 6. Ipsius fuit Pythagorae praeceptum, μνήμην ἀτκήν. Literarum inventum suum, veluti memoriae subsidium, commendanti Theuth dixisse fertur Rex Aegypti Thamus, σὺ πατήρ ὢν γραμμάτων, δι' εὐνοίαν τούτωντιόν εἶπες ἡ δύναται τοῦτο γὰρ τῶν μαθόντων λήθην μὲν ἐν ψυχαῖς παρῆξι, μνήμης ἀμελησίῃ, etc. in Phaedro Platonis T. III. p. 275. A. Hunc, ni fallor, locum respexit Quinctilian. Inst. Or. XI. c. 2. p. 985. Invenio apud Platonem obstare memoriae usum literarum; videlicet quod illa, quae scriptis reposuimus, velut custodire desinimus, et ipsa securitate dimittimus. VALCK.

Ibid. μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἱπασκίοντες μάλιστα) Laborabant haec ex mala interpunctione; quo non animadverso morbo, ἀνθρωπίνων πάντων rerum humanarum suspicabatur Corn. de Pauw: mutavit dein sententiam, μάλιστα a sequentibus; sicuti oportebat, avulso; neque alia mens aut voluntas Reiskio. Nempe hominum omnium maxime Aegyptii memoriam exercebant, proptereaque praeter ceteros excellebant. Bene Proclus in Timaeum p. 51. Αἰγυπτίοις δὲ ἔτι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς μνήμης αἰὶ νία πάρεστιν, ἡ δὲ μνήμη διὰ τῆς ἱστορίας. αὕτη δὲ ἀπὸ τῶν στηλῶν κ. τ. λ. WESS. — Equidem nondum persuadere mihi potui, μνήμην h. l. ab Herodoto dici memoriae vim quam vulgo vocamus, nempe facultatem in mente retinendi et quotiescumque lubet recordandi et nobiscumque recolendi ea quae vel vidimus vel audivimus vel semel cogitavimus. De memoria rerum gestarum aut observatarum agitur in futurum tempus et ad posterum propaganda: quod maxime fit, dum, quae vel a nobis ipsis observata sunt, vel quae ab aliis tradita accepimus, ea scripto consignamus. Atque hoc ipsum in rebus, quae memoratu digna visa erant, diligenter fecisse, passim auctor noster signifi-

cat; veluti c. 82, 7. et cap. 145, 12. Unde factum, ut prae caeteris hominibus, quibuscum conversatus est *Herodotus*, *Aegyptii* ei visi sint longe omnium λογιώτατοι, non disertissimi, ut *Valckenar.* interpretatur, nec universe prae caeteris excellentes, ut h. l. *Wesseling.* ait, sed doctiores, magis eruditi, et antiquitatis (*patriae* praesertim) peritiores, ut idem *Wess.* apud *Diodor.* II. 4. et ad *Herodot.* I. 1, 1. intellexit. Quam in sententiam *Hesychius* Λόγιος, ὁ τῆς ἱστορίας ἔμπειρος, πεπαιδευμένος, interpretatur: et Λογίους *Moeris* et *Thomas M.* τοὺς πολυῖστορας. Neque patriarum solum antiquitatum, verum etiam externarum rerum et institutorum gnaros *Aegyptios* fuisse passim et alibi et III. 2, 6. significat *Noster.* S.

9. ὑγιεῖσθαι πάντων ἀνθρώπων) Non intercedo, quo minus ὑγιεῖσθαι servantur: quo de genere alia I. 153. in medium fuerunt collocata. *Schedarum* mirus olim hic dissensus. *Glossator* *Sangermanensis*, Ὑγιεῖσθαι, Ἡρόδοτος B'. ad quem modum IV. 187. Plures ὑγιέστεροι cum *Eustathio.* *Hippocrateum* vero τὰς μεταβολὰς τῶν ὥρων μάλιστα τίκειν νοσοῦς egregie explicuit *Galenus* T. V. p. 253. et cum *Nostro* comparavit *H. Mercurialis* Var. Lect. II. 3. Iam si αἱ ὥραι a periodo extrema abessent, sermonis cursus lenius laberetur. Verum multa sibi priva *Scriptor* habet. *WESS.*

13. ἀρτοφάγουσι etc.) Quae hic leguntur, eadem propemodum ex *Hecataeo* *Milesio* bis tradidit *Athenaeus* X. p. 447. c. Ἐκαταῖος ἐν δευτέρᾳ Περιηγήσεως εἰπὼν περὶ Αἰγυπτίων, ὡς ἀρτοφάγοι εἰσὶν, ἐπιφέρει, τὰς κριθὰς εἰς τὸ πόμα καταλέγουσιν, mola frangunt: sic scribendum cum *Casaub.* pro καταλέγουσιν. vid. *Herod.* IV. c. 172. et *Athen.* p. 418. e. Alibi quoque prostant *Hecataei* nonnulla, *Herodoteorum* simillima, quae probabile reddant, quod *Porphyrus* prodidit apud *Euseb.* Praep. X. p. 466. b. ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἐκαταίου τοῦ Μιλήσιου κατὰ λέξιν μετήνεγκεν ἐκ τῆς Περιηγήσεως, βραχία παραποιήσας: postremum illud explanat *Celeberr. Wesseling.* ad *Diodori* T. I. p. 89. Sed ista *Asiae* *Περιήγησις* *Herodoto* fortasse fuit recentior; *Callimacho* certe non videbatur *Hecataei* *Milesii* genuinum opus, ut liquet ex *Athen.* II. p. 70. b. Praeterea, quod narrat *Porphyrus*, *Herodoto* id nusquam obiicit *Plutarchus*, *Hecataeum* τὸν λογο-

ποιὸν acerbe notanti lib. II. c. 143. et VI. 137. cuius etiam mentionem facit V. 36. et 125. VALCK. — Conf. supra ad c. 68, 13. 71, 2. et ad c. 5, 4. Praesertim vero consulendus *Creuzer* in *Historicor. antiquiss. Graecorum Fragmentis* p. 19 seqq. S.

14. τοὺς ἐκεῖνοι κυλλήστις ὀνομάζουσι) Inspice Gronovii adnotationes. Admonuit Cl. *Wasse* in *Thucydidis* I. 126. κυλλήστις ex Cod. *Lambethano* melius videri, siquidem ita *Hesychius*. At oblitus est speciei Ionicae. *Athenaeus* X. p. 418. B. Αἰγυπτίους δ' Ἐκαταῖος ἀγοφάγους φησὶν εἶναι κυλλήστιας ἐσθίωντας, ταῖς δὲ κριθὰς εἰς ποτὸν καταλαίοντας. [cf. *Athen.* III. p. 114. c.] Quae quidem indicio sunt, et hic *Herodotum* vestigia *Hecataei* pressisse: nam de potu ex hordeo clara eius verba, qui πόμα ἀπὸ τῶν κριθῶν *Aretaeo* I. Morb. Acut. c. 9. ἐκ κριθῶν μὲν *Aeschylō* Suppl. 900. *Diodoro* ἐκ κριθῶν πόμα, δ' καλοῦσι ζύθος I. 34. Quod autem subiicitur, vites *Aegypto* deesse, generatim si sumitur, cum veritate disconvenit. Mosis aevo in parte Aegypti vites depangebantur, quod querelae *Israëlitarum Numer.* xx. 5. significant abunde: creverunt quoque laetissime in praefectura *Heracleopolitana* apud *Strabon.* XVII. p. 1163. [p. 809. med.] Quae omnia operosius Cl. *Iablonskius* Dissert. de Terra *Gosen*, p. 28. WESS.

19. τὰ μικρὰ τῶν ἐρνιθίων) *Aristophanis* μικρὸν ἀρνέιδιον, *Terentii* pisciculi minuti, et minutae interrogatiunculae *Oratoris Latini*, satis haec protegent. Ὡμὰ autem σιτίονται concoquere haud valuit Cl. *de Pauw* ob ea, quae de piscibus praescripta fuerunt, et quoniam succedit προταρχεύσαντες: neque enim aves, sale antea bene conditas, crudas, ὥμὰς, posse censerī. ἰφθα' elixas dedisse *Herodotum*, et eo esse nihil adcommodatius. Mihi de gustu Aegyptiorum disputatio absona, at certa lectio censetur. Cur quaesio additum voluit τοὺς λοιποὺς ὀπτούς ἢ ἰφθοὺς σιτίονται, reliquos partim assos, partim elixos comedunt, si nil dispar scripsisset superius? WESS.

CAP. LXXVIII. 3. μεμιμημένον ἐς ταμάλιστα) Est cui μεμιμημένον praecedentis glossa censetur, cui non subscribo. Suadent aliud producta a Gronovio exempla, [ex c. 86, 4. 132, 4. 169, 23.] reique series. Adde *Plutarchum* Isid. et Osir. c. 17. et doctos interpretes *Petronii Satyr.* c. 34. tum *Tzetzae* Chil. III. vs. 387. ubi satis absurde,

ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος ὁ παῖς ὁ τοῦ Ὀξύλου.

Voluit, debuit certe, ὁ τοῦ Αὐξέω. WESS. — Est in bibliotheca publica civitatis Argentoratensis, in Museo antiquario Schoepfliniano simulacrum quale hic Herodotus describit, ex sycomori ligno sculptum, cubitali longitudine, formâ picturâque mumiae Aegyptiacae simillimum. S.

[4. μέγας ὅσον τε πάντῃ πηχεῖον ἢ δίπηχυν) Quum ante Gron. δίπηχυν legeretur, ad μέγας relatum, haud incommode post ἔργω paullo maior orationis distinctio ponebatur: nunc, ubi πηχεῖον ἢ δίπηχυν ad νεκρὸν refertur, rectius inter ἔργω et μέγας nonnisi leve incisum interseretur. Turbavit me autem h. l. vox πάντῃ, quae aliàs, ubi de superficie vel mensura agitur, constanter apud Nostrum quidem quaquaversum, omni ex parte, in longitudinem et latitudinem significare videtur; ut I. 126, 4. 181, 7. II. 168, 4. IV. 101, 2. cui notioni quum nullus hic locus esse possit, cum superioribus interpretibus graecam vocem latinâ omnino reddendam putavi. S.]

CAP. LXXIX. 2 et seqq. τοῖσι ἄλλα τε πολλά ἐπαΐει etc.) In loco perdifficili, quem magis etiam obscuravit Gronovius, ista vetus fuit Edd. lectio. Suspicio in his, ἐπαΐει ἔστι νόμιμα, vocem latere soli Herodoto frequentatam, ἀξιαπνηγτότατα, commemoratu dignissima: tale quid postulare sententiam attendenti facile patet, sensitque Reiskius, corrigens: τοῖσι ἄλλα τε ἀπνηγτός ἀΐει ἔστι. In proximis etiam, minus sinceris, nihil vetat periculum fecisse: Codicum quorundam Galeo memoratis lectionibus instructus, integram hanc pericopam ista ratione scribi posse iudico: Πατρίοις δὲ χρεώμενοι νόμοισι ἄλλον οὐδένα ἐπικρίνωται· τοῖσι ἄλλα τε πολλά ἀξιαπνηγτότατα νόμοισι, καὶ δὴ καὶ αἶσιμα ἔν ἐστι Αἴνος, ὅσπερ ἔν τε Φοινίκη αἰοιδμός ἐστι καὶ ἐν Κύπρῳ, καὶ ἄλλῃ. Aegyptiorum Μανέρων sive Μανέρωντα attigerunt Pausan. IX. p. 766. et Plutarch. de Is. et Osir. §. 18. Proxima quaedam Herodoti descripsit Eustath. ad Hom. Ἰλ. Σ'. p. 1223, 4. [p. 1164. ed. Rom.] legitque prout ante Gronovium [l. 7 seq.] vulgabatur: ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Αἴνον ἐκάθεν ἔλαβε τοῦνομα. De Lino Graecorum non protrita leguntur in Scholio ad Homer. inedito, [vide Scholia Veneta Villosioni ad Ἰλ. ε'. 570.] quae huius non sunt loci. VALCK.

Ibid. τοῖσι ἄλλα τε ἐπαξιά ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ *etc.*) Quod uni datur, id alii, in pari si caussa fuerit, sine iniuria negari non potest. Postulant mssiti loci quandam innovationem. Quid vir celeberrimus ex *Mediceo* tentaverit, docebit ipse. [vide *Var. Lect.*] Coniecturis indulgent alii, qualis Cl. Reiskii in litteris ad me: ἄλλα, τὰ ἅπαξ σφί ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ καὶ αἰὶ μένει. τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπαίνου ἄξιά ἐστι, καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔνιστοι, operosa profecto et periculi plena. Mihi schedae yiam planiorem, uti opinor, monstrarunt. Non hic agitur de *legibus*; quas nec Graecas neque aliarum nationum Aegyptios adscivisse unquam c. 91. perhibet demum. *Hymnos* sive *cantilenas*, quod *Galei* animum optime advertit, Scriptor spectat; hos patrios habere, nullosque illis peregrinos addere, et eam rem ex *Manerote*, qui Graecorum *Linus*, cognosci posse. Videt quisque attissimam sermonis cohaerentiam, nec desiderabitur, ut νόμους et ἐπαξία locis consimilibus adfirmem. Νόμους qui *cantilenas* esse dubitat, rarus erit, et ablegandus, si haesitet, ad *Suetonii Neron.* c. 20. doctasque *Salmasii* et *Burmanni* animadversiones. Ἐπαξίου vocis locus VII. 96. dabitur. [ubi ἐπαξίαι ἡγεμόνες sunt notabiles, memoratu digni.] Hactenus, nisi mihi blandior, bene habet. Quae sequuntur, variis modis turbata sunt. Dicam ingenue, quid in mentem multa agitati venerit. Primo Λῖνος [vel Λίνος, l. 3.] subsistere haud potest, recte a *Valla*, *Arch. Vind.* praeteritus. Docet ipse, canticum Aegyptium, quod *Maneros* gentili dialecto, idem videri ac Graecorum *Linum*, hinc scioli arripuerunt. Scribatur itaque καὶ δὴ καὶ αἴσιμα ἔνιστοι, ὅπερ ἔν τε Φοινίκη αἰοιδιμόν ἐστι, tum vero etiam *cantilena una est*; quae et in *Phoenice* cantatur. Iuvat *Arch.*, levi auxilio adiutus, praeterea αἰοδῇ πρώτη καὶ μόνῃ in fine Capituli. Deinde συμφέρεται δὲ τῷ ὅτ' εἶναι τὸ οἱ Ἕλληνες Λῖνον. *Pausanias* IX. 29. καλοῦσι δὲ τὸ ἄσμα Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ Μανέρων, bene *Sylburgius*. Tandem καὶ τὸν Λῖνον ὁπόθεν ἔλαβον φαίνονται *etc.* aut certe ἔλαβον νόμον φαίνονται *etc.* Non diffiteor, praeter morem aliam plura induere formam. Verum vara uti vibiam sequitur, ita *Linus* semel intrusus conturbavit reliqua. Tu si aliter sentis, frui arbitrio. Meis a partibus stat doctissimus de *Pauw*, et *Herodoti* disputatio. De *Manerote* Aegyptiorum *Plutarchus* Is. Osir. c. 17.

Pausaniasque. Nam *Linum* notandorum angustiae nunc excludunt. WESS.

[Ad l. 1-8. Ad huius loci scripturam quod adtinet, his quae in *Var. Lect.* dixi, nihil fere quod adiciam habeo; nisi quod me, ad l. 8. scribentem „ex coniectura primi Editoris profectum esse illud ἔλαβε, quod pro ἔλαβον dabat *Aldina* editio,“ praeterierit *Eustathii* locus a *Valck.* productus, ubi οὐκ ὅθεν ἔλαβε τοῦ νομα legitur, sicut in ed. *Ald.* et aliis ante *Gron.* Nec vero eo minus persuasum habeo, recte a *Wess.* et *Gron.* receptum esse ἔλαβον, recteque eundem *Wess.* de abiiciendo vocab. τοῦ νομα, utpote temere huc invecito, monuisse. Nam de *Lino* ipse proficitur *Herodotus*, nomine hoc non usos esse Aegyptios; sed *Maneron* vocasse: itaque mirari non potuerat, unde *Lini* nomen illi acceperint. At, cur l. 3. subsistere Δίῳ haud possit, quod vir doctus contendit, id quidem non video; quin potius percommode ibi nominatus videtur: nam, quod dein *Herodotus* ait, συμφέρεται δὲ ὧν τὸς (sive ὧν τὸς malis) εἶναι etc. id ipsum indicare videtur, iam in praecedentibus nomen istud adpositum fuisse. Aegyptii, ait, cantilenam habent *Linum*, qui *Linus* etiam in *Phoenicia* et in *Cypro* alibique canitur: nam, quamquam diversis in regionibus diversum nomen gerit, consentit tamen ea cantilena cum hac quam Graeci canunt *Linum*que adpellant. Iam, quod ad illa verba (l. 1.) spectat, Πατρίοις δὲ χρεώμενοι νόμοις, pulcre quidem novimus, canticum subinde νόμον graece dici; verumtamen (ut omittam, nusquam alibi apud *Nostrum* hac notione positum id vocab. reperiri) suffragari *Wesselingio* non possum, istam notionem huic loco unice aptam esse contendenti, et, pro eo quod instituta aut mores intellexerant *Valla* et *Gronovius*, primora huius capituli verba his latinis reddenti: Contenti vero hymnis patriis, nullum alium iis adsciscunt. „Non hic agitur (ait idem *Vir doctus*) „de legibus, quas nec graecas, neque „aliarum nationum, Aegyptios adscivisse unquam cap. 91. „perhibet demum.“ Nec vero ego, non magis quam superiores interpretes, de legibus hic agi existimo; sed de institutis moribusque Aegyptiorum: et agitur quidem de his inde a cap. 35. huius libri, usque in cap. 98. (Nam et, quae de animalibus disserit *Scriptor*, perinde ad instituta

Aegyptiorum spectant, ut qui sacra illa habebant.) Et quidem iam initio huius disputationis generatim pronuntiaverat auctor, (c. 35, 7.) quoad ad ἡθὰ τε καὶ νόμους spectat, paene omnia contra facere Aegyptios quam alios homines. Deinde, de sacris institutis agens, saepius declaravit, nihil a Graecis Aegyptios, plurima Graecos ab Aegyptiis accepisse. (vide praesertim cap. 39. sub fin.) Nunc, inter alia Aegyptiorum instituta, mentionem facturum cantici apud illos usitati, quod ipsi simillimum esse videbatur carmini a Graecis cantari solito, cuius argumentum ex ipsorum Graecorum antiquitate ductum erat; nunc, inquam, initio huius capitis obiter repetit id ipsum, quod iam saepius significaverat, nullum institutum Aegyptios ab aliis populis adscivisse; mirarique se, ait, unde tandem hoc carmen illi acceperint. Similiter sequenti capite, ubi aliud refert institutum, quod Aegyptiis cum Spartanis commune erat, continuo adiicit, alia eorundem instituta a Graecorum institutis dissentire. Pariterque cap. 91. ubi memoraturus erat institutum civitatis alicuius Aegyptiacae Graecanico instituto simile, iterum ab hoc proficiscitur ut in memoriam revocet lectoribus, Graecorum institutis caeteroquin minime uti Aegyptios. Ut autem ad hunc, in quo versabamur, locum redeam: cantici illius, quod apud Graecos a Lino nomen invenerat, et cuius argumentum deplorabilis Lini obitus erat, mentionem hoc loco fecisse videtur Herodotus ex occasione conviviorum, de quibus modo dixerat; quoniam Aegyptii Maneron suum, quem cum Lino Noster confert, sub finem conviviorum, quando mortui hominis imago circumferebatur, cantare consueverant; quod ex Plutarchi loco supra citato (de Iside et Osir. T. II. ed. Wechel. p. 357. sub fin.) intelligitur. Quod autem Aegyptiorum illud canticum idem esse cum Graecorum Lino statuit Herodotus, id suo iudicio arbitratoque fecit; quemadmodum etiam carmen in Cypro et Phoenice cani solitum, quo quidem Adonis plangebatur, ad eundem Linum retulit: cum quo congruit, quod Lesbiam poëtriam Sapphonem uno eodemque carmine simul Linum et Adonidem cecinisse Pausanias docet lib. IX. c. 29. Denique, quum duorum Linorum fata, qui et ab aliis et a Pausania loc. cit. (p. 766. seq.) et Suida memorantur, quorum alter ab Hercule, alter ab Apolline

occeisus perhibetur, parum vel in Aegyptium *Maneron*, qui ἄναρς mortuus esse ferebatur, vel in *Adonidem* convenient; intelligi par est, eam de *Lino* traditionem spectasse *Herodotum*, quae Apollinis hunc filium, infans quum esset, a canibus pastoritiis discerptum memorabat, ut est in *Scholiis* ad *Iliad.* σ'. 570. et apud *Canonem*, Narrat. XIX. qui prae caeteris de *Lino* hoc conferendus. S.

CAP. LXXX. 2. Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι) Adludebat *Eustath.* in *Iliad.* α. p. 176, 18. et p. 1484, 37. [p. 133, 42. et *Od.* δ. p. 151, 48. ed. Bas.] ubi memoriae labentia vitium doctissimo episcopo nocuit. Certum est, *Spartae* magnam fuisse quondam capiti reverentiam cano, ex *Gellio* N. *Attic.* II. 15. et *Plutarcho* T. II. p. 235. c. et maiorem, quam corruptis moribus alibi. Olim *Athenis* καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι laudi cedebat in *Comici* *Nubib.* vs. 989. quam suis etiam in diis venerationem *Poëta* Ἰλ. α'. 533. praedicat; meritoque, iisdem paene verbis, quibus *Herodotus*, *Heroic.* XI. p. 719. *Philostratus.* [p. 170. ed. *Boissonad.*] *Plura* *Gabr. Palaetotus* de *Bono Senect.* Part. III. p. 236. Mox [l. 5.] τὸδε μίντοι ἄλλο Ἑλλ. non damnassem, nisi praeiissent *chedae* et *Aldus*. Sententia vix discrepat. *WESS.* — Vide *Var. Lect.* S,

4. εἰκονοῖ τῆς ὁδοῦ) Quod Graecorum solis *Lacedaemoniis* *Herodotus*, id Graecis in universum tribuit *Nymphodorus*, in *Schol.* ad *Soph. Oed.* in *Col.* 329. *Socrates* *Xenophontis* Ἀπομν. II. p. 434, 25. [II. 3, 16.] οὐ γὰρ καὶ ὁδοῦ παραχωρεῖσθαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι πανταχοῦ νομίζεται, καὶ οὐ καθήμενον ὑπαναστῆναι, (καὶ κοίτῃ μαλακῇ τιμῆσαι, ista *Graeculo* ludimagistro quam *Socrate* digniora censeo, atque eiicienda:) καὶ λόγῳ ὑπεῖξει: ubi corrigi debet λόγων. In *Κύρ. Παιδ.* VIII. p. 139, 9. [VIII. 7, 10.] se puerum didicisse testatur *Cyrus*, τοῖς πρεσβυτέροις - - καὶ ὁδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπεῖκειν. Semper in talibus casus adhibetur secundus, praepositione plerumque suppressa: vid. *Xenoph.* *Symp.* p. 516, 28. p. 533, 1. *Aristoph.* *Ran.* 175. 802. *Philostr.* p. 719, 12. Plene *Tyrtaeus* in *Slobaeo* *Grot.* p. 195. vs. 41. Πάντες δ' ἐν θάκῃσι - - νίοι - - Εἰκονοῖ ἐν χώρῃς. *Aristoph.* *Nub.* 989. καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι. *Herodotus* obviam, ait, occurrentibus decedunt de via, καὶ ἐπιδοῦσι ἐξ ἴδρης ὑπανίσταται. Recta esse ista et honesta

noverant, sed facere debebant Attici; et nuspiam senectuti honestius fuit domicilium quam Sparta. Quam *Cragius* et *Meursius* vix attigerunt, Lycurgi legem humanissimam exhibet *Aelianus* de Nat. An. VI. 61. tangunt idem *Aelian.* VII. 15. *Aristides* T. III. p. 505. (ubi ἀμαθῶς temere videtur adiectum:) et *Eustathius* ad 'Ιλ. α'. p. 110, 26. [p. 146. ed. Rom.] VALCK. — Vitiosum est, puto, quod apud *Eustath.* ἱπανίστασθαι legitur, pro ὑπανίστασθαι. S.

CAP. LXXXI. [1. κιδῶνας λινέους. Conf. I. 195, 1 seq. et ibi notata. S.]

2. θυσανωτοῦς) Hoc melius. θυσάνωνος et θυσανωτοῦς metri modulo Poëtae nonnunquam. Tu vide IV. 189. et *Hom.* 'Ιλ. ξ'. 181. etc. Quae post pauca *Medicei* iudicio *Gronovius* aliorum relegavit, in exilio relinquo. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad l. 6 seq. S.

CAP. LXXXII. 1 seq. Μῆς τε καὶ ἡμέρη ἐκώστη θεῶν ὅττω ἱστί.) Verum est de mensibus et septimanae diebus, agnoscitque *Dio Cassius* XXXVII. [c. 18.] p. 123. Planetarum autem et dierum Aegyptia nomina, *Dioni* ex *Kircheri* Prodomo cap. 5. adscripta a Cl. Reimaro, non esse (quod praeclari viri *Spencerus* et *Vitringa* suspicati fuerunt) bonae fidei, erudite exposuit *Iablonskius* in *Remphah Aegypt.* p. 36. WESS. — Ad ista, θεῶν ὅττω ἱστί, intellige ἱστὴν vel ἱστός. S.

3. ὅττοις ἐγκυρήσει) Expressit hunc locum imitando scriptor *Epistolar. Phalarid.* 38. ὅτοις μέλλει δυσκόλοις ἐγκυρήσειν παρὰ τὸν βίον. Verbum Ionicum praeter *Herodot.* adhibuere *Democritus*, *Eusebius Stobaei* pag. 191, 18. *Heraclitus* ap. *Clem. Alex.* p. 432, 27. emendatus *Gataker* ad *M. Antonin.* p. 128. *Archilochi* nobilissimam nobis *Aeschines* *Socr.* servavit sententiam II. p. 66. [pag. 71. ed. Fisch.] Καὶ φρονεῦσι τοῖ' ὁκοίς ἐσκυρέωσιν ἔργμασι: postremum praebet *Stobaeus* p. 512, 51. ἔργματα corrigendum in isto trochaico monuit me olim amicissimus T. *Hemsterh.* Praeterea legimus, Καὶ φρονεῦσι τοῖ' ὁκοίς ἐγκυρέωσιν ἔργματα: ut sensus sit, καὶ τοῖα εἰσι τὰ ἔργματα, ὁκοίς φρονεῦσι ἐγκυρέωσι. Sententiam ex *Euripideis* atque aliunde illuminare huius non est loci. VALCK. — Equidem in illo *Archilochi* dicto nihil magnopere requirebam, cuius haec plana est sententia: Ita sentiunt, (sive sapiunt,) prout sunt res in quae inciderint. S.

[5. οἱ ἐν ποιήσει γεγόμενοι. Quod vulgo dicunt γλῆνσθαι πρὸς τι, vel πρὸς τινι, occupari, versari in aliqua re, id Noster ἐν τινι dixit. S.]

CAP. LXXXIII. [7. αἵ γι μαντήϊαι, modus quo redduntur oracula. Conf. c. 57, 11. ibique notata. S.]

CAP. LXXXIV. [1. Ἡ δὲ ἰατρικὴ etc. Larcher: La médecine est si sagement distribuée. De prudentia huius instituti altum est apud Herodotum silentium S.]

4. ὀφθαλμῶν ἰατροὶ κατεστῆσαι) Salutarem artem mos Aegyptius in partes secuerat, quam seriore tempore Maximus Tyrius ante oculos ponit διαλαχούσαν τοῦ σώματος τὰ χωρία, ἄλλην ἄλλο τι, τὴν μὲν ὀφθαλμούς, τὴν δὲ νῶτα, τὴν δὲ ἄλλο τι μόριον, ubi cum Marklando τὴν δὲ ὦτα, ut ordo naturae servetur, malim, Dissert. XXXIV. 1. p. 403. Mox τῶν κατὰ νηδὺν ob Codd. et sermonis indolem sperni non debuerat. Nam, quod Hieron. Mercurialis Var. Lect. II. 8. ἡ τῶν ἀφανίων corrigit, ut particula ἡ expositiva sit, id quidem necessarium non videtur, sicuti ipsemet fatetur: iunge Gronovio dicta. WESS. — Apud Gronov. quidem nihil amplius, quod huc faciat, reperiet Lector. Quoniam nimis saepe ab illo discedere coactus erat, ideo eum subinde honoris caussa nominavit Vir moderatissimus, ne malevolus esse in hominem videretur. S.

CAP. LXXXV. 3 seq. κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφ. πηλῶ) Quando supra c. 70. capti crocodili et in terram attracti primum ὁ θηρευτὴς πηλῶ κατ' ὧν ἐπλάσει αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, opplet oculos luto; ut alibi, deprehenditur et in his Herodotus utramque verbi formam accurate discrevisse. Forsan hic quoque variabunt Codices, sicut apud Diodor. Sic. de iisdem Aegyptiis in luctu publico privatoque loquentem lib. I. p. 83, 37. et p. 101, 90. [c. 72. et 91.] ubi Codicum lectio, καταπεπλατμένοι τὰς κεφαλὰς πηλῶ, et, καταπλαττόμενοι πηλῶ τὰς κεφαλὰς, propterea vulgatis videri posset anteponenda; quia κόνις quidem πάσσεται et καταπάσσεται: sed πηλός, lutum, rectius dicetur καταπλάσσεσθαι. Pulvere adperso vultum foedare, satis erat vulgo; καταπλάσσεσθαι τὴν κεφαλὴν πηλῶ καὶ τὸ πρόσωπον, Aegyptiacum est et orientale. VALCK.

5. ἐν τοῖσι οἰκίσιοι) Ita decuit. Respice I. 109. Στρωφώμεναι ex Vind. posset adsumi; neque in reiculis forent [l. 6.]

Herodot. T. V.

V

ἐπιζώμενοι et [L. 8.] ἐπιζώμενοι, ex prisca linguae consuetudine, qua de Suidas in Σίσωται. Reiskius ἀπιζωμένοι et mox ἀπιζωμένοι; siquidem sine cingulo fuerint. Non audeo sequi, amiciendi Aegyptiorum et vestitus habitum ignorans. Vide Diodorum I. 91. WESS. — Ἐπιζωμένος non idem esse ait Wytttenbachius (in Notis ad Selecta Historic. pag. 355.) quod apud alios Scriptores ὑπιζωμένος. „Aegyptii (inquit) „in luctu pectora nudabant, ut ea plangerent: ne autem „ulterius etiam nudaretur corpus, ἐπιζώνοντο, cingulo „circa extremam nudati pectoris partem circumdato vestibus, eas corpori adstrictas retinebant.“ περιζωμένοι συνδόνες ὑποκάτω τῶν μαστῶν ait Diodor. Sic. I. 72. S.

CAP. LXXXVI. 1. Εἰς δὲ οἱ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέταται) In aliis forsitan Codicibus inveniatur, quod in suo legisse videtur Valla, κατατετάχεται: mihi placet vulgatum κατέταται. In re qualibet occupati, imprimis ἐπιδίφριοι τυχίται (vid. Diodorus lib. I. p. 101, 1.) dicuntur ἐπὶ τινὶ καθεῖσθαι Aristidi T. III. pag. 720. Ἐὰν ἀφέντις ἐφ' ᾧ καθήνται περιέρχονται, Xenoph. Oecon. p. 482, 18. In Pluto vs. 533. fortasse dederat Aristophanes: Τὸν χειροτέχνην ὥσπερ δέσποιον ἐπαναγνάζουσα καθῆσθαι, — ζητῶν θ' ὁ πόθεν βίον ἔξει. Comparari possunt paulo diversae loquendi formulae, ἐπ' ἰχθύος καθεῖσθαι, et frequentior illa, ἐπ' ὄρνιθι καθίζεσθαι. VALCK.

Ibid. ἐπ' αὐτῷ τούτῳ κατέταται) Multo mihi elegantius atque Ionum sermoni κατατετάχεται convenientius videbatur; publica certe lege designati fuerunt, quibus funerandi illa cura, Diodoro I. 91. teste. Simile erat lib. I. 191. οἱ Πέρσαι, ὅπερ ἐτετάχεται ἐπ' αὐτῷ τούτῳ, Persae, qui ad hoc ipsum constituti erant. Sed novationis nimiae criminationem reformido. WESS. — Verum videtur κατέταται (scil. ἐν οἰκῇματι, coll. vs. 12.) de artificibus sellulariis, in officina sua sedentibus. Similiter impudicae mulieres, in lupanari velut officina sua sedentes, καθεῖσθαι ἐπ' οἰκῆματος dicuntur. Vide II. 121, 99. et 126, 3. S.

5. σπουδαιστάτην) σπουδαιστάτην, et paulo post σπουδαιστάτα libri forte dabunt fideliores, quales custodiverunt supra τὰ σπουδαιστάτα τῶν πηγμάτων, lib. I. cap. 8. et 133. ubi notat Gronov. Huius moduli multa collegerunt Eustathius ad Od. β'. p. 89. et Athen. X. pag. 424. D. Conf. Etymolog. in voc. Αἰδαιστάτος, Ἀντιστάτης, et in Ἦδυμος.

Apud Eustathium hoc reperitur haud aspernandum *Hecataei* fragmentum: οἱ Βιαντίδαι ἄνδρες σπουδαιέστατοι ἐγένοντο. VALCK.

[5 et seq. τοῦ οὐκ ἔστιν ποιεῦμαι τὸ οὐνομα - - ὀνομάζειν) *Osiris* est quem dicit, indice *Tatiano*, in *Legat. pro Christian.* loco a *Wess.* in *Var. Lect.* citato, p. m. 32. ed. Paris. 1635. Conf. *Larcher* ad h. l. S.]

10. μισθῷ ὁμολογήσαντες) μισθὸν ὁμολογ. *Reiskius*, dubito urgente-ne caussa. Vide tamen *Themist. Or. XXIII.* pag. 288. D. *WESS.* — Fuerit μισθῷ intelligendum, quasi ἐπὶ μισθῷ dixisset: coll. I. 60, 10. S.

[12. ὧδε τὰ σπουδαιότατα ταριχεύουσι) τὰ σπουδαιότατα σώματα intelligit *Bernholdius* in *Notis ad Lamb. Bosii Ellipses Gr.* pag. 498. ed. *Schaeferi*. Fallitur Vir doctus: ad ταριχεύουσι utique intelligi τὰ σώματα debent, aut potius τὸν νεκρὸν coll. I. 3. et 10. vel τοὺς νεκρούς, coll. I. 32 seq. τὰ σπουδαιότατα vero valet κατὰ τὰ σπουδαιότατα, vel κατὰ τὴν σπουδαιότατην τάριχευσιν, coll. I. 4-9. et cap. 83. Similiter τοὺς τὰ πολυτελέστατα στυνάζουσι νεκρούς ait extr. hoc cap. scilicet τοὺς κατὰ τὰ πολυτελέστατα ταριχευομένους. S.]

15. λίθῳ Αἰθιοπικῷ) *Paria Diodorus* I. 91. Adde *Exodi* cap. 4, 25. *Iosuae* cap. 5, 2. et *Pentecont. Ramirezii de Prado* c. 4. Habet *Middletonus Monument. Antiq.* p. 262. descriptas ex condito cadavere Aegyptio, *Mumium* vocare solent, figuras in quibus παρασχίστης lapidem eiusmodi manu tenens: iungi etiam *Io. Nardii* *Adnot. in Lucretium* pag. 650. possunt, adcuratorem conditurae picturam sistentes. *WESS.*

[16-21. ἐξ ᾧν εἶλον τὴν κοιλίην πάσαν· ἐκαθήραντες δὲ αὐτὴν - - ἔπειτα τὴν νηδὺν - - - πλήσαντες, συββάπτουσι ὀπίσω. Haec *Larcherus* sic convertit: *Ils tirent par cette ouverture les intestins, les nettoient, et les passent au vin de palmier; ils les passent encore dans des aromates broyés; ensuite ils remplissent le ventre de myrrhe etc.* Id si dixit *Herodotus*; si, quod de diligenti expurgatione, elutione, extersioneque multis verbis commemorat, id ad intestina pertinet; merito mirabimur cum eodem erudito Interprete, cur non doceat Scriptor noster, quid deinde hisce intestinis fecerint isti homines. Mirarique item subit, *Diodorum* *Sic.* I. 91. *perpurgata* memorare intestina, (τῶν

ἐγκοιλίαν ἕκαστον: paullo ante dixerat, ἕκαστα ἐξάβρι πλὴν νεφρῶν καὶ τῆς καρδίας) nec tamen, quid illis dein factum sit, tradere. De quo quum sileant hi scriptores, videri poterunt significare, postquam diligenter perpurgata fuissent intestina, rursus in cavitate ventris fuisse reposita. Atque id ita fieri solitum esse, intestina probe perluta mox iterum intra ventrem recondita fuisse, Heynius etiam in *Spicilegio Antiquitatis Mumiarum*; p. 84. refert, tamquam diserte et ab Herodoto et a Diodoro traditum; quod mihi quidem apud neutrum illorum reperire contigit. Contra, Porphyrus (Larchero citatus) de Abst. An. IV. 9. purgationis quidem nulla mentione facta, intestina ait, arcae inclusa, sacris quibusdam precibus peractis, in fluvium esse proiecta: quem morem item Plutarchus attigit in VII. Sapientum Convivio, p. 159. B. et de Carnium esu Orat. II. p. 996. E. Cum quibus hactenus Sextus Empir. (Pyrrh. Hypotyp. lib. III. §. 226.) consentit, ut dicat, *Aegyptios, extractis intestinis, τὰ ἔντερα ἐξελόντας, condire cadavera.* iam satis quidem novimus, κοιλίαν interdum intestina dici, et hac ipsa notione id vocabulum a Porphyrio et Plutarcho locis citatis usurpari. Immo etiam vocab. νηδύς, quod, sicut ἡ κοιλία, proprie ventrem et alvum significat, apud ipsum Nostrum cap. 87, 10. de stomacho et intestinis accipiendum videtur. At hoc quidem loco, ad quem nunc haeremus, ubi τὴν νηδὺν ait --- πλησαντες συβάπτουσι ὀπίσω, [l. 19-21.] dubium esse nullum potest, τὴν νηδὺν ventrem ipsum vel alvum dici, non intestina. Atqui in eadem hac narratione vocabula νηδύς, et κοιλία quam l. 17. dicit, prorsus synonyma sunt Nostris: nam pro eo, quod hic ἐξ ὧν εἶλον τὴν κοιλίην, et τὴν νηδὺν πλησαντες dixit, vicissim cap. 87, 4 seq. ἐπλησαν τὴν κοιλίην ait, et ἐξελόντες τὴν νηδὺν. Quare, quod h. l. de expurgatione, elutione et extersione dicit, id non ad intestina, sed ad cavitatem ventris, e qua exempta intestina et viscera erant, spectare consentaneum est. S.]

20. καὶ τῶν ἄλλων θυωμάτων) Hoc praefero. Non damno θυμήματα, sicubi praesidio et consensu Codicum roborantur. Secus hic habet, neque Herodotus suum diffitetur III. 113. et supra c. 40. In Simonidis fragmento, κηλειφόμεν μύροις καὶ θυώμασι, apud Athen. XV. 12. [p. 690. c.] mutavit aut Clemens Alex. ipse, aut eius scribe κὰν θυμά-

μασι, Paedag. II. p. 207. [Sic nempe et hic in locum prioris vocabuli aliud vulgatus a nonnullis substitutum est.] Adiunge his Cl. Trillerum ad Thom. M. De myrrha, casia, aliisque aromatibus pretiosioribus, quibus cadavera curata conditaque fuerint, dubia res medicis nostrae superiorisque aetatis est. Io. Nardius, qui diligentissime Mumias, quas adpellant, ad Lucretium p. 636. excussit atque examinavit, regum et regiae familiae cadaveribus funerationem aromaticam auferre non audet, vulgo negat: nihil certe se, post inpensissimum examen, praeter concretas bituminis glebularum in ventre cadaverum et parte calvariae observasse. Non dissimilia Middletonus et Io. Gravius Pyramidogr. p. 49. Sed Mumiae, quae in aetatem nostram perseverant, pleraeque omnes Herodoti longe posteriores videntur. WESS. — De veterum Aegyptiorum ratione condiendi mortuos, sive medicata cadavera purandi, diligente plurium mumiarum instituto examine, erudite commentatus est Rouellus, in Actis Academiae regiae Scient. Parisiensis anni MDCCL. Exstat etiam curata cadaveris eiusmodi descriptio in Sylvestri de Sacy Adnotationibus ad Abd-Allatif (Relation de l’Egypte) p. 268 seq. neminemque poenitebit reliqua etiam perlegisse quae in eodem opere, vel ab ipso Arabico auctore, vel a doctissimo eius Interprete, de medicatis Aegyptiorum cadaveribus p. 198. et seqq. leguntur. Ut alios taceam doctos viros, qui de medicatis Aegyptiorum cadaveribus commentati sunt: ad recte aestimandam universam hanc Herodoti expositionem, eandemque cum his conferendam quae et ab aliis priscis auctoribus et a recentioribus nonnullis super eodem argumento scripta exstant, in primis valet illustris Heynii Spicilegium Antiquitatis Mumiarum, in Commentationib. Soc. Reg. Goett. per annum MDCCLXXX, Vol. III. p. 69 - 98. S.

22. ταριχύνουσι λίτρῳ) Moeris: λίτρῳ Ἀττικῷς, λίτρῳ Ἑλληνικῷς: hinc ψευδολίτρῳ in Comici Ranis apud Polluc. [VII. 39.] et Eustath. Vide not. Piersoni. [ad Moer. p. 246.] Male ergo λίτρῳ post pauca. Multa sibi, ut fert querela, librarii adrogarunt olim, quaeque non bene habebant cognita, aliam in formam verterunt. Tale fortasse ὑποχρίοντις τῇ κόμῳ. [l. 27. pro τῇ κόμῳ.], Glossae Sangerman.

Κόμμιδι, ἢ δοτικῇ, Ἡρόδοτος Β'. *Commis Alexandrina* est in *Sciribonio Largo* Compos. 72. Habet *Plinius* Nat. Hist. XIII. 20. et saepe quidem eo genere. *Alpinaque commis* citatur a *Nonio*: qua de *P. Leopardus* Emend. XVIII. 30. Tamen κόμμι ἐστὶ, cap. 96. WESS. — Quod λίτρην vel νίτρην Graeci dixere, non esse hoc salis genus, quod nitrum vulgo vel sal petrae vocamus, sed istud quod alcali minerale et natron recentior aetas nominavit, satis inter omnes constat. Quod vero (referente ad h. l. *Larchero*) *Rouellus* loco cit. p. 123 seq. ait, inverso ordine rationem condiendorum cadaverum descripsisse *Herodotum*, natro enim prius saliri exsiccarique cadavera debuisse quam aromatibus medicarentur; intercedit Vir eruditus, Scholae Medicae in *Argentoratensi Academia* lumen, *Thomas Lauth*, patrociniū Scriptoris nostri suscipiens in *Historia Anatomiae* propediem in publicum emittenda, cap. 2. p. 20 seq. S.

26. Σινδόνης βυσσίνης τελαμῶσι) Sic VII. 181. in vulnere ligamentis. Inpendit his operam vir doctissimus *Steph. le Moyne*, et errantem *Vallam* adiuvit *Observ. ad Polycarpi Epistol.* p. 301. Contulit quoque *Valckenarius* ad *Euripid. Phoeniss.* vs. 1663. quae his adplicari queunt. Id alienum haud erit ex *Athanasio* adiungere, funerationis et ταρχήσεως hoc genus ipsos servasse Christianos, proptereaque, quod supra significavi *Mumias* tantae omnes vetustatis non videri, ac censentur passim. Οἱ Αἰγύπτιοι scribit τὰ τῶν τελευτώντων σπουδαίων σώματα, καὶ μάλιστα τῶν ἁγίων μαρτύρων, φιλοῦσι μὲν θάπτειν καὶ περιετίσσειν ὀθονίοις· μὴ κρύπτειν δὲ ὑπὸ γῆν, ἀλλ' ἐπὶ σκιμφοδίῳ τίθιναι, καὶ φυλάττειν ἔνδον παρ' ἑαυτοῖς, vitae S. Antonii c. 90. p. 862. WESS. — De Christianorum Mumiiis singulari commentatione *Chr. Guil. Franc. Walohius* egit, quae legitur inter *Comment. Soc. Reg. Goetting.* 1780. *Sindonas* istas byssinas ex gossypii sive lanae xylinae genere quodam contextas fuisse, et curata observatio Mumiarum docuit, et prisci testes sunt auctores, *Theophrastus* Hist. Plant. IV. 9. *Pollux* VII. 75. alii que. Conf. *Harduin.* ad *Plin.* XIX. 1. sect. 4. et instar omnium *Forsterum* in commentat. de *Byssio veterum* p. 38 seqq. laudatum *Heerenio* in *Ideen über die Politik* etc. T. I. p. 158. S.

31. ἐν αἰκήματι Σαλμαίῳ) Ne *Salmasius* quidem [a quo in *Plinianis* p. 1208. illustrari istam dictionem adnotaverat

Gron.] alibi, opinor, legerat οἶκημα θῆκαιον, quod mihi oppido mirum videtur. Fac in antiqua membrana reperiri οἶκημαθηκαίω, litera interserta legem ego quam vocant Criticam migrarem, atque ignotae notissimam vocem substituendo legerem, ἐν οἰκήματι καινῶ ἰστάντες ὀρθὸν πρὸς τοῖχον: neque aliter legisse suo tempore suspicor Diodorum Siculum, cuius eadem de re verba sunt lib. I. c. 92. καινὸν οἶκημα ποιοῦσι κατὰ τὴν ἰδίαν εἰμίαν, καὶ πρὸς τὸν ἀσφαλέστατον τῶν τοίχων ὀρθὴν ἰστᾶσι τὴν λάρινα: hanc dixerat Herodotus ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα. οἶκημα more satis usitato vocant conclave. VALCK. — Quid-ni vero Noster, cui frequenter θῆκη sepulcrum est, οἶκημα θηκαῖον dixerit conclave sepulcrale, cameram adservandis corporibus medicatis destinatam? S.

CAP. LXXXVII. 1. τοὺς τὰ μέσα βουλομένους) Sequor Vindob. nam Porti commentum, βουλευμένους Poët. et Ionic. pro κοινῇ βουλομένους, fundamento destituitur. Cognitissima est confusio utriusque verbi, VI. 66. atque alibi. Supra c. 86. κατὰ ἣν τινα βούλονται σφί σκευασθῆναι etc. Mox τὴν τε πολυτελεῖαν praeferrem. Hoc amplius, T. Fabri emendationem [l. 6.] καὶ ἐπιβαλόντες τὸ κλύσμα contudit repressitque Gronovius, cuius observatis adstrue Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 468. WESS. — Recte Gronov. monuerat, ἐπιβαλόντες idem fore ac id quod modo dixerat ἀπὸ θήσαντες, nunc autem huius contrarium requiri; quare verum esse ἐπιλαβόντες, notione cohibendi, impediendique ne continuo per posteriora rursus effluat. S.

[10. τὴν νηδὺν καὶ τὰ σπλάγχνα) τὴν νηδὺν h. l. stomachum cum intestinis dici, supra ad cap. 86, 16. observavimus. τὰ σπλάγχνα sunt nobiliora quae vulgo vocamus viscera. S.]

CAP. LXXXVIII. [2. συρμαίη διηθήσαντες τὴν κοιλίην) Συρμαίη (unde συρμαίζω c. 77, 5.) Galeno in Explic. voc. Hippocr. est ἡ μετρίως γινόμενη τῶν περὶ γαστέρα καθάρσις: Hesychio, πόμα δι' ὕδατος καὶ αἰλῶν: Suidae, πόμα ἐν ζιῶν καὶ ὕδατος: et τὸ καθαρτικὸν δι' ἐμέτων καὶ κοιλίας. Vide viros doctos ad Hesych. et instar omnium Foësius in Oecon. Hippocr. hac voce. Alia notione idem vocab. infra recurrit cap. 125, 18. S.]

CAP. XC. 2. ὑπὸ κροκοδείλου ἀρπαχθείς) Exploratum si foret, abreptos a crocodilo capacem eius in ventrem semper et statim demergi, prorsus haec intricata atque.

implicita durarent; quorsum doctissimi viri observatio porrigitur, Miscell. Lips. Vol. VII. p. 634. At id nec liquet, nec fit vero adsimile. Iosephi iusta defensio est, huc pertinens, Nos asinis, ait. neque honorem -- damus, sicut Aegyptii crocodilis et aspidibus: quando eos, qui ab istis mordentur, et a crocodilis rapiuntur, ἀρπαχθέντες ὑπὸ κροκοδείλων, felices et deo dignos arbitrantur, contr. Apion. II. 7. p. 475. WESS.

CAP. XCI. [1. Ἑλληνικοῖσι δὲ νομαίοισι etc.) Conf. quae ad c. 79, 1. notavimus. S.]

4. Χέμμις πόλις) Hesychio Κίμμις, πόλις Αἰγύπτου. Eadem, quae Πανός Graecis πόλις, teste Diodoro I. 18. Superest urbs, nec multum discrepat titulus, Achmin sive Ichmin, quo nota nunc est apud Golium ad Alfergan. p. 102. et uberius in Pantheo Aegypt. Iablonskii lib. II. 7. p. 294. Max. περίξ δὲ αὐτὸ τueri se potest ex I. 196. II. 29. WESS. — De Chemmi satis copiose Stephanus Byz. hac voce. S.

13 seq. σανδάλιον τι αὐτοῦ --- δίπηχυ) Veri fidem mensura longe excedit, et par tamen Herculei pedis modulus III. 81. Quo quidem in genere quid sibi veteres indulserint, poetæ declarant, nec opus indicio est. αὐτοῦ Reiskius αὐτῷ esse iubet, quod equidem, si schedae addicerent, non recusarem. WESS.

16. καὶ δέρματα) Legebat vir doctus δέρμαϊα, torques, incertus dubiusque de torquibus et pellibus, quae certantibus praemia victoriae fuerint. Succurret, ne δέρματα male oleant, Homerus Ἰλ. χ'. 159.

--- Ἐπεὶ οὐκ ἱερήϊον οὐδὲ βοεῖην

ἀγνύσθην, ἃ τι ποσσὶν αἰθέλια γίνεται ἀνδρῶν.

In quae Scholiastes a Valckenario editus, τὸ γὰρ παλαιὸν ἐν ἀγῶνι βύρσας εἰδίδουν ἑπαθλον. Superiora [l. 16.] διὰ πάσης ἀγωνίας ἔχοντα haud scio an verti debeant, in omni certaminum genere eminentes, quo modo διὰ πάντων τῶν βασιλῶν VI. 63. et διὰ πάντων φασμάτων VIII. 37. Tale et διὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων μάλιστα Dionis Chrys. Or. XXXVII. p. 458. male sollicitatum a Seldeno. WESS. — Wesselingium secutus Larcher sic interpretatus est, qui de tous les jeux sont les plus excellens. At nihil hic de eminentia. Commode Valla, cuius versionem editores omnes tenuere, per omne certandi genus. Si participium ἔχοντα exprimere vel

les, dicendum erat, ludos celebrant, qui per omne certaminum genus obtinent, locum habent; qui ad omnia certaminum genera pertinent, omnia genera comprehendunt. Alia ratio est locorum a *Wess.* citatorum, VI. 65, 15. ubi εὐδοκίμῳντι adiiicitur, aut VIII. 37, 12. ubi ἄξια θαυμάσαι μάλιστα. Similiter VIII. 69, 5. ἐν πρώταισι τετιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων. Alibi saltem adverbium μάλιστα adiiicitur, ut in *Dionis Chrys.* loco cit. aut ἥμιστα, ut apud *Nostrum* VIII. 142, 8. ὑμῖν διὰ πάντων ἥμιστα, vobis prae omnibus minime. At hic quidem nihil tale comparet: ac per se etiam multo commodior videri debuit ea sententia, quam secuti sumus. S.

CAP. XCII. [2. οἱ ἐν τοῖσι ἔλεσι. Conf. *Hemsterh.* ad *Aristoph.* *Plut.* p. 55 seqq. S.]

[8. Φύεται ἐν τῷ ὕδατι κρίνεια πολλά, τὰ Αἰγύπτῳ καλέουσι λωτόν.] Alia est *Cyrenaica* et *Libyca arbor lotus*, (*Rhamnus lotus* *Linn.*) a quo *Lothophagi* nomen habent; cuius de fructu *Noster* IV. 177. agit, ipsamque arborem paullo post (cap. 96, 3.) memorat. Alia aquatilis planta, de *Nymphaearum* genere, *Lotus Aegyptiacus*, de quo hoc loco: de eodemque *Athenaeus* lib. III. cap. 1. et 2. nostrae edit. et lib. XV. cap. 21. p. 677. ed. Cas. Huius duas species hic memorat *Herodotus*: alteram, cuius fructum cum papavere confert; quae est *Nymphaea lotus Linnæi*, flore albo, radice esculenta: alteram, flore rosaceo, cuius ovarium vel capsula seminalis, favo *vesparum* similis, nucleos esculentos continet; quae est *Nymphaea nelumbo Linn.* cuius capsula seminalis apud auctores ab *Athenaeo* citatos cibarium nominatur; fructus, faba *Aegyptiaca*; radix sive bulbis utriusque speciei, falso nomine colocasia: ipsius loti nomine, flos maxime intelligitur. Posteriores speciem nostra aetate non amplius in *Aegypto* reperiri, sed in *India* etiamnum nasci, docuerunt diligentes naturae observatores. Est autem tertia species, primae adfinis, et promiscue cum illa et inter illam hodieque in *Aegypto* nascentes, caeruleo flore, *Athenaeo* loc. cit. p. 677. c. memorata: cuius ideo hic mentionem inieci, ut monerem, nullam rationem habendam novationis a *Salmasio* et *Bodaeo* propositae, qui κατέαν τὴν χροιάν apud *Athen.* in χιονίαν mutandam censuerunt. Hanc *nymphaeam lotum* caerule-

leam descripsit Iul. Caes. Savigny in Annalibus Musei Hist. Nat. T. I. pag. 366 seqq. De tribus quas dixi speciebus, post auctores quos ad Athenaeum laudavi, inprimis consulendus *Raffeneau-Delille*, in *Observations sur le Lotus d'Egypte*, eisdem in Annal. Hist. Nat. T. I. p. 372 seqq. et is cui commentationum istarum indicium debeo, *Sylvestre de Sacy* in Adnott. ad *Abd-Allatif* p. 94 seq. S.]

[10. τῇ μήκωνι ἰὸν ἑμφερές) Atticorum et Ionum est ἡ μήκων auctore *Dionysio* in *Eustath.* Comment. p. 1390, 50. [Od. p. 19, 38. ed. Bas.] Optime mox *Salmasius* et eius exemplo *Bod. & Stapel* ad *Theophrasti* Hist. Plant. IV. 4. p. 447. πτίσαντες ποιῶνται, quomodo in mssis et *Eustathius*. Prius certe est pinsere, quam panem coquere; neque locum hic habet mos torrendi farris, priusquam panis ex eo fiat. *WESS.*

[16. ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκι παραφθομένη ἐκ τῆς ῥίζης γίνεται) Ad verbum, *fructus in alio calyce* (sic enim, non calice, scribi in nostra versione debebat) *inest*, ex radice *adnato*. Quibus verbis quid significare auctor voluerit, haud sane liquet. Putares, dixisse eum, alios loti flores masculinos esse, alios foemininos; quae si eius fuit sententia, opinione falsus est. Sed fieri potest, ut, quum in eadem planta simul vidisset partim apertos flores, partim clausos, simulque in aliorum caulium capitibus involucri illa fructum complectentia, sive capsas seminales favi vesparum speciem referentes, temere sibi persuaserit, aliis ex caulibus flores, ex aliis fructum enasci. Graecum vocab. κάλυξ, a verbo καλύπτω originem ducens, frequenter quidem sigillatim de *rosa* usurpatur *clausa* adhuc, necdum expansa: (conf. Adnot. ad *Athen.* IV. 148. b.) sed proprie et generatim (prorsus ut latinum *calyx*, *Plinio* frequentatum) *involucrum* significat, quod vel *florem tegit*, vel *fructum includit*, conf. *Nostrum*, III. 100, 5. Quod adiiicitur, κηρίω σφικτῶν ἰδέην ὁμοιότατον: quemadmodum ego ὁμοιότατος requisiveram, sic et *Benedictus* in *Act. Sem. philol.* Lips. p. 298. legi maluerat. Sed nihil novandum: non quidem *adverbialiter* (ut in *Var. Lect.* dixi) accipiendum fuerit illud ὁμοιότατον, sed more Graecis vulgatissimo per ellipsin vocabuli χρῆμα, aut minutae voculae τι, intelligendum. Iconem capsulae seminalis loti, favi vesparum

speciem referentis, ex *Clusio* repraesentavit *Bodaeus* a *Stapel* ad *Theophr.* p. 446. florum et bulbi icones ex *Prosp. Alpino* exhibentur *ibid.* p. 449. et 450. S.]

[19. τὴν δὲ βύβλον, τὴν ἐπίτειον γινόμενν) Hoc ita dictum est, quasi significare *Herodotus* voluisset, duas aut plures esse *papyri* species, quarum una *ἐπίτειος* sit, reliquae non item. Quod quale sit, videant doctiores: illud equidem moneo, repetitum istum articulum tenere libros, quod sciam, omnes. In nostro quidem cod. F. casu accidisse videtur, ut τὴν post βίβλον accentu careat. S.]

24. ἐν κλιβάτῳ διαφανεί) *Interpres* in *furno* *luculento*, i. e. bene candente et ignito. Λίθους ἐκ πυρὸς διαφανίας habemus *IV.* 73. διαπύρευς καὶ διαφανεῖς in *Plut.* *Opusc.* pag. 1006. *Ed. H. Steph.* Haec *Reiskius*, In glossis *Erotiani*, διαφανεῖσι, διαπύροις, ac saepe *Hippocrates*. *Vetus scriptor* in *Τηκτῇ Suidae*, καὶ τὴν σιδηρεῖν γῆν, ἣν πυρὶ πολλῇ διαφανῇ ἐργασάμενοι. Tantilla res neglecta conturbavit viri egregii rationes, commentantis, in *furno* *διαφανεῖ*: quod quid sit nescio, nisi dicamus intelligi *vitrea* ista *vasa*, quibus *radices*, *fructus*, *flores*, *herbae*, *destillantur*, quae vulgo dicuntur *Alambica*, *Observat.* in *Polycarp.* *Epist.* p. 611. Πνίξαντες, ad quod itidem adhaesit, recte in *Hesychio* ἐπτήσαντες. *WESS.* — Aliàs tamen πνίγειν non *torrere* significat, sed *longe diversam* denotat *ciborum parandorum rationem*, de qua *Kühn* ad *Polluc.* X. 107. conf. *Athen.* II. 65. c. III. 126. c. IX. 365. f. et seq. S.

CAP. XCIII. [1. ἐν μὲν τοῖσι ποταμοῖσι) *Commode* *Reiskius* monuit, ποταμούς h. l. dici *canales* e *Nilo* ductos. S.]

5. ἐπομέναι ἀνακάπτουσι) *Aldinum* et *Remig.* ἀναλάμπουσι natum est ex ἀναλάπτουσι, quod etsi rei non male respondeat, posterius vulgato manet. *Aristoteles*, explodens hanc in piscium generatione fabellam, τὸν εὐήθη λόγον --- ὅνπερ καὶ Ἡρόδοτος ὁ μυθολόγος, ὡς κῦσκομένων τῶν ἰχθύων ἐκ τοῦ ἀνακάπτειν τὸν θορόν. Editur ἀνακάμπτειν, quod *Laurentio* et hic *reptum* *fraudi* fuit: *scripturae* in *Philosopho* *vitium* *Sylburgius* non neglexit. *WESS.*

Ibid. ἀνακάπτουσι) Legitur ἀνακάψαι in *Aristoph.* *Av.* 580. et in *Schol.* ad vs. 1550. restitui poterit *Hermippo*: Ἐγὼ δ' ἀνάκασα, λαθὼν γε τὴν διφρηφόρον: nisi quis ἐνέκασα censeat *praefendum*: *vulgata*, sensu *cassa*, Ἐγὼ δ' ἐνέκα

ψαλαθῶν τὴν διφοροδόν *Meursium* non videntur offendisse in *Panathen.* pag. 40. [Eodem verbo utitur *Clearchus* apud *Athen.* I. 6. a.] Si forte legeretur in *Cod. Herodoti* αἶμα τε κάπτουσι καὶ ἐξ αὐτοῦ ποῖσκονται, hoc vulgato non postponerem; quia de piscibus simplex ferme tantum κάπτειν adhibetur. In *Gloss. Herod.* vulgatur Κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι Κάψι πίνειν, e *Plinio*, mordū bibere *Casaub.* interpretabatur *Anim. in Athen.* p. 669. [ad *Athen.* IX. 388. d.] *Eximia* notavit *Tib. Hemsterhusius* ad *Aristoph.* *Plut.* p. 314. et seqq. *Sophron Athen.* VII. p. 286. d. et 323. α. κίστραι βότῃν κάπτουσαι. In *Eratosthenis Catast.* c. 38. ὁ μέγας - - - ἰχθύς, ὃν καὶ πίνειν - - - coëant literae male distractae, ὃν κάπτειν λέγουσι τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ ὑδροχόου ἐκχύσεως: non aliter in suis reperere libris *Theon* et interpretes Latini: vid. *Schol. in Arati Phaen.* vs. 386. ubi pro κάμπτιν recte κάπτειν iam scribebat *Scaliger* ad *Manil.* p. 62. *Hygin. Poët. Astr.* II. cap. 41. Hic videtur ore aquam excipere a signo *aquarii.* *Schol. German.* p. 134. Piscem dicunt *aquarii* urnae habere (l. bibere) effusionem. *VALCK.* — Cf. *Koen* ad *Gregor. Dial. ion.* §. 117. S.

11. κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων) Putes hanc ad formam esse IV. 181: τρύφαια κατὰ χόνδρους μεγάλους. Certe minuta et pauca grana, quae mox pisculos interpretatur, femellas eructare docetur. *WESS.* — Pro κατ' ὀλίγους doctissimus *Corray* apud *Larcherum* κατὰ λόγον corrigit, adplaudente *Creuzero* in *Fragm. Hist.* p. 63. interpretaturque magnitudine granorum milii, coll. III. 100, 4. ubi ὅσον κέγχρος τὸ μέγεθος. Quibus suffragari equidem non possum, persuasum habens nihil hic esse mutandum. Non enim conferuntur nunc ova piscium cum milii granis: sed, quemadmodum verbi gr. apud *Athen.* XII. 525. d. memorantur vestes χρυσοῖς κέγχροις (aureis granis) distinctae, sic et hic οἱ κέγχροι, generali quadam vocabuli notione, grana dicuntur; et τῶν ὠῶν οἱ κέγχροι (ovorum grana) intelliguntur ipsa singula ova, vel ovula, si ita loqui fas est. Naturalis verborum structura hunc in modum concipienda, ἀποββαίνουσι τῶν ὠῶν κατ' ὀλίγους: eā sententiā quam in *vers. lat.* expressi. conf. supra l. 5. et mox l. 12. et 14. Caeterum satis novimus, haud raro κατὰ λόγον et κατ' ὀλίγον temere inter se permutata reperiri: sed hoc quidem loco culpā vacant librarii. S.

15 et seqq. οἱ δ' αὖν αὐτίων ἀλῶσι etc.) Quod subditur de

piscibus in mare nantibus et renantibus, verum et in thynnis, Pontum versus pergentibus, quodammodo apud *Athen.* VII. pag. 301. E. ex *Aristotele* Hist. Anim. VIII. 13. Mox *Reiskius* οἱ δ' αὖ [pro οἱ δ' ἀν] ὀπίσω praeferit. Ego vero fidenter cum *Valckenario* ἱπαιστέρα τῶν κεφαλῶν et τὰ ἐπιδῆια recepi ex IV. 191. Nam ἐπ' ἀριστερά et ἐπὶ δεξιὰ, ut edebatur, hic non quadrat, et error est scribarum. Non dissimilis confusio VI. 32. WESS. — Vide *Var. Lect.* et conf. I. 51, 4. et 5. VI. 33, 2. et 3. Adde *Lexic. nostrum* Polyb. p. 243. col. b. S.

26. πῖπλᾱται πάντα) Probo *Medic.* cui plerique ad-sentiantur I. 212. et IV. 72. Solent alioqui in verbi scriptura, sicuti notum, discordes esse. [vide *Var. Lect.*] De piscium subita, aquis Nili increscentibus, origine alii aliter. *Arch.* οἱ ἰχθύες, οἱ τικόντες ὡδ, [l. 29.] paene iustum et legitimum opinor. WESS. — Nobis aliud libri nostri persua-serunt: parum commode post ἰχθύες repetitur articulus; post ἢ ἰχθύες autem commode incidetur oratio: οἱ ἰχθύες, ἐντικόν-τες etc. pisces, postquam ova in limo deposuerunt, etc. S.

CAP. XCIV. 3. καλῶσι μὲν Αἰγύπτιοι κίκι) *Nimia* admiratio *Medic.* eiusque τῇμ abstulit a tramite *Grono-vium*. Ecquis τὸ τῇμ memoravit? Mitto *Codicum* concor-dem, si *Ask.* et *Pass.* seponas, a *Florent.* dissensum: prae-tereo medicos, κίκι et expressum inde oleum saepe nume-ro adhibentes: tum *Diodorum*, *Plinium*, etiam קיק ימן *oleum Kik*, et יקר קי *Hebraeorum*; quae, a *Scaligero*, *Sal-masio* atque aliis deposita in medium, si nihili duxit, ut sane flocci fecit *Vir Cl.*, morari eum debuerat omnibus codicibus prior *Strabo*, illis, quae verissime de Aegypto *Noster* prodidit, accensens καὶ τὸ κίκι sive κίκι, κερπός τις, verba eius sunt, σπυρμένος ἐν ἀρούραις, XVII. p. 1179. [p. 824. A. ed. Cas. Adde *Plin.* XV. 7. et, quem ibi *Harduin.* laudat; *Dioscorid.* lib. IV. c. 164. ubi σιλικύπριον i. q. σίσις Κύπριον.] Sed hoc habet. Incredibilis paene praeiudicata-rum opinionum vis est; quae, nisi caute et consulto agas, aciem ingenii et obfuscabit et obtundet. *Sillicypria*, sive *Silicypria* explicat *Salmas.* in *Solin.* pag. 704. Quod autem habet *Arch.* [l. 5.] τὰ ἐν ἔλῃσι, considerationem meretur. Supra c. 92. ἐν τοῖσι ἔλῃσι scribit *Vind.* ἐν τοῖσι ἔλλῃσι, prave

extra dubium. Alibi eadem scriptionis conversio, qua de pluribus olim ad Hieroclis Synecdem. pag. 726. WESS. — De kiki cf. Viros doctos ad Hesych. h. v. S.

5. αὐτόματα ἄγρια) Apollonius Philostrati p. 27. f. ἡδῶ μοι, εἶπε, τὰ ἄγρια καὶ αὐτόματα λάχανα τῶν ἡναγκασμένων. Neque tamen putem, Herodotum absque copula dedisse duas voces, quarum altera prorsus esset superflua: mihi videtur ad αὐτόματα aliquis interpretamenti loco adposuisse ἄγρια. [Is aliquis, puto equidem, ipse Herodotus fuerit, copiam verborum minime aspernatus.] Quae sic sponte sua nascerentur αὐτόματα φέσθαι dicuntur VIII. cap. 138. III. c. 100. Olim, ni fallor, voce aliter collocata sic lib. IV. c. 74. legebantur ista: Ἔστι δὲ σφι κάνναβις αὐτομάτη φουμένη ἐν τῇ χώρᾳ --- ταύτης δὲ πολλῶ ὑπερφέρει ἢ κάνναβις αὐτῇ, ἣ καὶ σπειρομένη φέται. VALCK.

8. κόφαντες, ἀπιπούσι) Laurentius: alii contusum, ad ignem, alii in sartagine coquunt. Melius Salmasius in Solin. p. 686. alii contusum exprimunt; alii frictum excoquunt. Ἀπιπούν est exprimere, ut ἐξικοῦν Dioscoridi V. 85. et 89. καὶ ἐξισώσας ἀνελού τὸ ἀποῤῥν. Ἰποῦν et εἰποῦν non dissimili gaudent potestate; Comici Eq. vs. 920. ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς docte illustravit Hemsterh. ad Plutum vs. 816. Scholiastes Passion. ἀπιπούσι bene explicuit ἐκπιέζουσι. WESS.

CAP. XCV. 9. τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται etc.) H. Steph. in Prolegom. p. 741. aliter interstinguit, non dissentiente admodum Gronovio, quem vide. Malim quoque cum Abreschio καὶ ἔπ. ἐνδύς, ὑπ' αὐτῷ καθ. Conopeum operis erat reticulati, instarque ἀμφιβλήστρου. Paullus Silentarius:

Καλλυγᾶμοις λίκτροις περικλῖναι· εἰμι δὲ κεδνῆς

δίκτυον οὐ Φοιβῆς, ἀλλ' ἀπαλῆς Παφίης,

culte, Florileg. IV. 52, 2. [Anal. Brunck. T. III. p. 92.] WESS. — Ut nos edidimus orationemque distinximus, τὴν δὲ νύκτα αὐτῷ χρᾶται ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ. περὶ ταύτην etc. sic ante nos omnes, nisi quod post νύκτα leviter orationem incidit Ald. cum nostro ms. F. iterumque uterque post ἐν τῇ comma ponit, quo significatur τῇ ionice pro ἢ poni: ex scriptis autem libris nulla lectionis adnotata varietas est. H. Stephanus, turbatum hīc quidpiam esse sentiens, et in ora suae edit. et in Prolegom. sic legendum interpungendumque censuit, τὴν δὲ νύκτα οὕτω χρᾶται ἐν

τῇ ἀναπαύεται καίτη, περὶ ταύτην etc. Perspecte ille quidem : cui hactenus suffragatus est Gronov. in Notis, ut eodem modo distinguendum locum censeret; caeterum, incommodam et ipse sentiens vulgatam scripturam, abesse quidem maluerat duo verba αὐτῷ χρᾶται, sed, quoniam ea cod. Med. cum aliis agnoscit, ita tenenda monuit ut αὐτῷ χρᾶται legeretur, sibi utitur. Profiteor equidem, semper me offensum fuisse vulgatā huius loci scripturā et interpunctione : nec satis ipse scio, qui factum sit, ut eundem locum in *Var. Lect.* absque notatione praetermiserim; quum, si nihil aliud habuissem, saltem speciosissimae *H. Stephani* emendationis mentionem facere debuissim. At, ecce! iam multo etiam gravioris negligentiae me ipse accusare cogor. Nam nunc maxime, optimum nostrum codicem *F.* denuo evolvens, perspicue in eo scriptum video, quod ad hunc diem observationem meam effugerat, τὴν δὲ νύκτα, τὰ δὲ αὐτῷ χρᾶται· ἐν τῇ etc. quam scripturam (τὰ δὲ, i. q. κατὰ τὰδε vel οὕτω : conf. saltem c. 108, 4.) nemo, qui vel primis labiis Herodoti Musas attigit, dubitabit sinceram esse manum auctoris. Quo loco iterum iterumque gratissimum meum animum illustri domino SCHELLERSHENIO pro codicis huius usura ad hunc usque diem liberalissime mihi concessa, itemque *Creuzero* meo, quo intercedente ille beneficio hoc me adficere dignatus est, lubens merito publice testatum facio. Simul vero illud profiteor, fieri quidem posse, ut unus hic codex sit ex omnibus, qui genuinam auctoris scripturam hoc loco servarit; sed fieri etiam potuisse, ut, quod mihi ipsi accidit, novam *Herodoti* editionem ad fidem veterum librorum emendatam paranti, qui in excutiendum hunc manuscriptum codicem (unum ex omnibus, quem meis usurpare oculis licuit) praecipuam adhibere curam debueram, idem nonnullis etiam ex illis hominibus acciderit, qui aliorum in gratiam alios Musarum codices contulerunt. Mox l. 11. ὅπ' αὐτῷ scribens noster codex, verba haec ad praecedens ἐνδὺ; refert, sed praemisso commate ὅπ' αὐτῷ καὶ ἐνδὺ iungit; quod fortasse non deterius vulgato ὅπ' αὐτῷ. Quid sit vero quod dicat Herodotus, *per rete ne conari quidem pungere eulices*, non dixerim equidem. S.

CAP. XCVI. [3. τῷ Κυρηναίῳ λωτῷ. Haec est arbor

lotus, cuius supra in transcurso mentionem feci, ad cap. 92, 9. S.]

6. γόμφους πυκνοὺς) *Densos et longos stipites* Interpres. Ego *clavos* censebam, quibus utique in navium compage suus usus. Notum Poëtae Γόμφωσιν δ' ἄρα τὴν γε καὶ ἁρμογῆσιν ἄρην, *Odyss. E'. 248.* et *Nonni XL. pag. 1044, 10.* Φραζῶσι λεπταίοισι εἰσρηότα δούρατα γόμφωσι: unde ipsae naves πλοῖα γομφωτά *Strabon. XVI. p. 1076. B. [pag. 741. ed. Cas.] WESS.* — Mira vero locutio, περὶ γόμφους περιμένοντα τὰ ξύλα, *circum clavos circumnectunt ligna*; quum expectasset, *clavis connectunt*. Tractavit hunc locum *Schneiderus* in *Lexic. voc. Γόμφος*, nec vero prorsus ad liquidum perduxit: illud recte videtur observasse, non tam *navis* structuram, quam *ratis*, hic describi. Sunt autem etiam alia in hoc capite, expeditu haud admodum facilia. S.

9. ἐν ᾧ ἐπάκτωσαν) Ignotum vulgo hinc debuerat enotari verbum ἐμπακτῶσαι, significans γομφῶσαι vel συγγομφῶσαι. Galeo versus obversabatur *Homeri ex Od. E'. 248.* Γόμφωσι δ' ἄρα τὴν γε etc. Saepe verbum πακτοῦν, semel attigit *Eustathius* hunc *Herodoti* locum, ad *Od. E'. p. 220, 27.* velut *Herodoteum* excitans, πακτοῦσι τὰς ἁρμονίας βύβλων, quod interpretatur κατασφαλίζονται, significatum *Aristophaneis* adfirmans, et his *Sophoclis*, καὶ δῶμα πάντων, quae sic emendate scripta bis terve alibi etiam adhibet: tametsi autem ita scribendum dudum monuissent *H. Stephanus* *Annot. in Soph. p. 13.* et *Is. Casaubon.* in prima Edit. notarum in *Diog. Laërt. p. 172.*, perversa tamen scriptio, καὶ δῶμα πάντων, per editiones *Sophoclis Ai. vs. 579.* propagata, *Suida* potissimum auctore, verbum nobis peperit minime Graecum, ἀπακτοῦν. *VALCK.* — Correxerit *Brunck. S.*

11. διαβύνεται) Sic *Ald.* et *Medic.* bene, atque hinc *Gronov.* cui iungetur haud male *Küsteri* observatio ad *Hesychii Διαβύσσει*. Quod insequitur, δύνανται, retineo. Frequens ea structura optimo cuique, ut *Il. 125.* Adde *Diodorum V. 8.* et illic congesta. *WESS.*

15. κατερρέμμενη ῥίσι καλάμων) *Reisk. ῥίσι ἢ καλάμων*, cui non adstipulor. ῥίσι *Homeri Odyss. E'. 256.* *Hesychius* et *Eustath.* interpretantur, πλέγμασιν ἐκ καλάμων. *Dioscorides I. 55.* ῥίπον ἐκ καλάμων dabit; et ῥίπους ἐκ φονίκων *Agatharchides p. 47. ed. Huds.* quo genere *Plineus* in *Tactic.*

c. 30. et 37. cum *Casaub.* scholiis. Usu feruntur $\beta\eta\psi$, $\mu\pi\iota\varsigma$, quod glossator huic loco adscripsit, τὸ $\beta\iota\pi\iota\varsigma$, (unde *Homeri* et *Nonni* $\beta\iota\pi\iota\varsigma$) et ὁ $\beta\iota\pi\iota\varsigma$. At hinc abeo. Θύρη crates illa dicitur, quoniam eius figuram et formam praeferebat, quae *Porti* iusta opinio. *WESS.* — Sic VIII. 51, 9. Θύραι sunt asseres, tabulae. Conf. *Schneid. Lexic. Gr.* hac voce. S.

21. τοῦτο γὰρ δὴ οὐνομή ἐστι etc.) Grammaticorum natio $\beta\acute{\alpha}\rho\iota\mu$ Ionici commatis censet. *Phavorinus*, $\beta\acute{\alpha}\rho\iota\varsigma$, τὰς ναῦς λέγουσιν οἱ Ἴωνες. *G. Corinthus* consimiliter. Hinc $\beta\alpha\epsilon\beta\acute{\alpha}\rho\iota\varsigma$ $\beta\acute{\alpha}\rho\iota\delta\alpha\varsigma$ *Euripides* *Iphig. Aul.* 297. *Ionicas*, quod gens illa pro barbara putaretur, ridicule explicat *Ios. Barnesius*. Spectavit enim *Aegyptios*, *Aeschyli* exemplo, qui *Suppl.* vs. 880. Αἰγυπτίαν δὲ $\beta\acute{\alpha}\rho\iota\mu$ οὐχ ὑπερβορῇ. *WESS.*

CAP. XCVII. 2. τῇσι ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ νήσοισι) *Diodorus*, ὁμοία γίνεται ταῖς Κυκλάσι νήσοις I. 36. ubi plura. Πόντος de mari Aegaeo recurrit semel iterumque, quo de aliàs. Nunc consideranda quae de navigatione produntur, [I. 8 seqq.] ἐστὶ δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ παρὰ etc. Sunt enim, si Latina interpretis amplectaris, a vero alieniora. A *Naucrati* urbe comoda navigatio, per eum alveum, qui *Canobicus* cap. 17., quocunque erat tempore *Memphim* versus: agris *Nili* inundatione mersis praeter ipsas *Pyramides* pergebatur cursu extraordinario. Itaque *Reisk.* ἐστὶ δὲ οὐ τῇδε οὗτος, ordinaria autem navigatio illuc non fert, uti vertit; *Pauw* vero, ἐστὶ δὲ οὐδ' οὗτος, ἀλλὰ καὶ etc. neque sola haec navigatio est, verum etiam iuxta etc. ut *μῦθος*, quae vox tali verborum ordine saepe deficit, intelligatur. Res ipsa verissima est, coniecturarum arbitrium mihi nunc non sumo. *WESS.* — Latinam correxi versionem: in Graecis nil mutandum. οὐχ οὗτος facile patet accipiendum h. l. de consueta et ordinaria navigatione. S.

CAP. XCVIII. 2. ἐς ὑποδήματα ἐξαιρέτως) Ἐξαιρέτως, quod legitur apud *Stephanum Byz.* voc. Ἀνθὺλλα, si Codices exhibent scripti, hoc uno fors in loco videri posset vulgatae voci praefendum, ut data diceretur *Anthylla* praesertim in calceos τοῦ αἰὲ βασιλεύοντος Αἰγύπτου τῇ γυναικὶ, uxoribus Regum *Aegypti*, qui sibi invicem succederent. [At nihil est quod in librorum constanti scriptura desideres.] Formulae sunt usitatissimae, οἱ αἰὲ βασιλεύοντες: οἱ

αἱ δὲ διαζόντες : οἱ αἱ δὲ ἄρχοντες : in lapide Cretensi οἱ αἱ δὲ κέρ-
μοντες memorantur. [Cf. Lex. Polyb. p. 11.] Recte monuit
Galeus, apud Athen. I. p. 33. f. Anthyllam datam dici Re-
ginis εἰς ζώνας : quod sane legitur in talibus frequentius :
vid. B. Brisson. de Regn. Pers. p. 100. et 133. et Wesseling.
ad Diodor. T. I. p. 62. [lib. I. c. 52.] Quae Gellio sunt ad-
scripta p. 428. et Xenophontis Κυρ. Ἀναβ. p. 40. ab Hutchin-
sono, aliis debentur : usum istum praepositionis εἰς attigit
Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. 1013. VALCK.

Ibid. εἰς ὑποδήματα ἱερίετος δίδουσι) Persarum istum mo-
rem explicuit B. Brissonius Regn. Pers. I. 108. non negle-
cto Athenaeo I. 25. [c. 60. nostrae ed.] qui de Anthylla,
sive, ut scribitur Antylla, ἧς τοὺς πόρους οἱ τότε βασιλεῖς,
Αἰγυπτίοι τε καὶ Πέρσαι, ταῖς γαμισταῖς ἰδίδουσαν εἰς ζώνας, non
exiguo, uti adparet, discrimine. [Nec vero ista ex Hero-
doto citantur apud Athen.] Archander autem [l. 6.] ne-
pos-ne Achaei an filius sit habendus, dubium videtur. Vir
Celeb. nepotem putat; Pausanias filium. Ἀρχανδρος, scribit
VII. 1. p. 522. Ἀχαιοὺ καὶ Ἀρχιτέλης εἰς Ἀργὸς ἀφίκοντο ἐκ τῆς
Φθιώτιδος· ἐλθόντες δὲ ἐγένοντο Δαναοῦ γαμβροί. Quare Φθίος Ar-
chander ex loco, unde venerat. Memini Φθίον τοῦ Ἀχαιοῦ
ex Stephano in Ἑλλάς, Archandri patrem Phthium mini-
me. Quem tandem sequemur, Pausaniam, an Gronovium?
WESS. — Potuerat tamen Gronov. auctoritate Stephani
sententiam suam tueri. S.

CAP. XCIX. 3. κατὰ τὰ ἥκουον) Non erat cur hoc
aspernerem. [Nempe τὰ, quod olim aberat editis, dedere
codd. Arch. Vind. Pass. Ask. Paris. B. quibuscum faciunt
alii Paris. et F.] Tale κατὰ τὰ ὦρα ex schedis, IV. 76.; tale
κατὰ τὰ συνθήκωντο VI. 88., et in msstis V. 112. nec diver-
sam erat κατὰ τὰ εἰλοντο V. 12. [V. 11 extr.] quod Medic.
mutavit. Scripsi quoque [l. 4.] τὸν Μῆνα, τὸν πρ. βασιλ. ob-
secutus membranais, et narrationi c. 4. WESS.

5 seq. οἱ ἱερεῖς ἔλεγον, τοῦτο μὲν, ἀπογεφυρῶσαι) Et hic du-
cibus utor msstis; qui incongruo, quod vulgata post se
trahebat, bene medentur. Probe novi, τοῦτο μὲν post pauca
[l. 17 seq.] recurrere, quae repetitio non insolita, sicuti
VI. 114. 122. 126. atque alibi. [Scil. huic τοῦτο μὲν, re-
spondet illud τοῦτο δὲ, quod l. 22. legitur: quia vero ni-
mis longum hinc est intervallum, repetitur interim τοῦτο

μὲν l. 17 seq.] Maior difficultas τὸ ἀπογεφυρῶσαι urget; cui tollendae quid Gronovius impenderit, notata patefaciunt. Pontes, quibus Memphim rex separaverit, non bene disputationi narrationique conveniunt. Quam ob rem Reiskius ex Medicei inserto καὶ deficere quaedam opinatus, τοῦτο μὲν refingit ἀπὸ τε θυρῶσαι τὸν ποταμὸν καὶ κτεῖσαι τὴν Μέμφιν, oggesta mole, velut foribus oppositis, fluvium exclusisse, et Memphin condidisse. Verum copula illa sublestae fidei est, damnata a plerisque libris, et propterea inducta. Hesychii ἀποθυρούμενος, ἀποκλεισμένος, foribus exclusum, quales in Comoediis saepe commissatores, indicat, et insolente translatione amni adcommodatur: mitto citra necessitatem et schedas addita alia, nec aegre fero doctam istam operam. Mihi lenior conmodiorque videbatur medicina in ἀποστινυρῶσαι. Docuit Galenus in Hippocrat. de Morb. Vulgar. p. 456. στυνυρὸν Ionibus tantumdem esse ac στυνὸν, et στυνυρῶσαι humorum vias occludere et arefacere, συναγαγεῖν τῶν ὑγρῶν τὰς διεξόδους καὶ ξηρᾶναι: nec discrepat Erotiani iudicium; στυνυρῶσαι esse ait ἀποστυγνῶσαι καὶ πυκνῶσαι τόπον τινα, ἐν ᾧ ὑγρασία ἐστίν. Erit itaque ἀποστινυρῶσαι τὴν Μέμφιν, eam sicciozem abducta aqua reddere, et in artum quodammodo cogere. Quorum utrumque abs Aegypto rege inchoatum et absolutum fuisse, scriptor exponit. Venerat, ut collicitis plura solent, et ἀπταφρεῖν τὴν Μέμφιν in calamum et mentem. Sed nolo coniecturis indulgere nimium. Viderint peritiores, et Diodorum l. 50. addant. WESS. — Haec pererudite, ut solet, Vir longe doctissimus. At tanto nunc non opus erat molimine. γέφυρα, ut perspecte Schneiderus in Lexic. monuit, non modo de ponte proprie nominato dicitur, sed et de aggere, ut Iliad. ε. 89. Et γεφυροῦν, non modo ponte iungere, verum etiam aggere complere, aut velut aggere obstruere, Iliad. φ. 245. Sic isthmum Pindarus Nem. VI. 67. πόντον γέφυραν, et Isthm. IV. 34. γέφυραν ποταμῶδα. Quare haud incommode ἀπογεφυρῶσαι τὴν Μέμφιν intelligetur iactis aggeribus Memphin (a Nilo) secludere, et ab inundatione tutam praestare. Et percommode etiam καὶ particulam probati adiiciunt codices. Scilicet: putares Memphin, utpote ad ipsum Libyae montem sitam, semper ab inundatione tutam fuisse: sed hoc etiam solum, in

quo *Memphis* condita, opere hominum in sicco positum est, et quidem antiquissimis temporibus, sub primo rege *Mene*, ut quidem sacerdotes Herodoto narrarunt. Verbum ἀπογεφυρώσαι idem *Reiskius*, qui mutatum voluerat, haud multo post eadem notione, quam nos probavimus, defendens: „Hanc significationem, inquit, verbo inesse „posse, patet e simplici γεφυρά, quod non modo *pontem*, „sed etiam, ut *Homero* passim, intervallum inter binos „quosque aciei ordines notat. Hoc sensu verbum γεφυρῶν „simplex occurrit apud *Eusebium* in *Chronico*, ubi de „*Hadriano* sic tradit: Ἀδριανὸς ἐχέλμασεν εἰς Ἀθήνας, μνηθεὶς „τὰ μυστήρια, καὶ γεφυρώσας Ἐλευσίνα, κατακλυθεῖσαν ὑπὸ „Κηφιστοῦ ποταμοῦ.“ Sic ille Vol. III. *Animadv.* in *Græcos* auctores, p. 106. *S.*

13. δὲ ἀπεργμένος ῥέει) Negante adposita voce ab eodem viro clar. [*Reiskio*] οὐ ῥέει scribitur. *WESS.* — Hanc conjecturam ille in *Animadv.* editis repetens, intelligit, unde exclusus *Nilus* non perluit. Equidem in vulgato nihil desidero. *S.*

CAP. C. 3. ἐν τοσαύτησι δὲ γενήσιν ἀνθρώπων) Hoc placuit. *Reiskius*, damnatis, quae *Miscell. Lipsiensia* habent, refingit, addito pronomine, ὧν ἑκτωκαίδεκα, labore, ut ego quidem censeo, frustraneo. Verius est, τόπερ τῇ *Βαβυλωνίῃ* turbari non oportuisse. De *Iosepho* vero quid dicemus aliud, quam haec negligentissime versasse, reginaeque *Nicaulae* sive *Nicaulis* inpegisse nomen, quo usa numquam fuit: non exagitabo hominem, satis poenarum doctissimo *S. Bocharto*, *Phalegi* II. 26. dantem. *WESS.*

6. τόπερ ἐν τῇ) Ferri nequit: pristina lectio, τόπερ τῇ *Βαβυλωνίῃ*, [quam *Gron.* mutaverat] revocabitur; nisi forte plures libri scripti *Mediceo* concinant: tum commode scribi poterit: οὐνομα ἦν - - - τόπερ τῇ ἐν *Βαβυλῶνι*, *Νίτωκεις*. *VALCK.*

11. καινοῦν τῷ λόγῳ) Mirifica peperit verbum illud commenta: si et ego aberravero, peccabitur intra spem veniae. Legitur in *Gloss. Herod.* Καινοῦν, τὸ χρῆσασθαι λόγῳ καινῷ. Hinc sua transsumsit *Suidas*, cuius interpres: „Καινοῦν *ap. Herod.* significat novo quodam sermone uti:“ absurde. Utilior *Hesychii* nota: Καίνισαι, καινῷ χρῆσασθαι, καὶ ἑγκαινίσαι. De *Perillo*, qui, *Phalaridis* iussu tauro inclu-

sus, artis suae opus teterrimum primus auspicatus est, ut scribit Valer. Max. IX. cap. 2. ext. 9. Callimachus fragm. cxiix. πρώτος ἐπὶ τὸν ταῦρον ἐκαίνισεν. Ab Herodoto potuit καινοῦν in eundem sensum adhiberi, scribique: ποιησαμένην γὰρ μιν αἵκημα περίμηκες ὑπόγαιον καινοῦν μὲν λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανήσασθαι: quod fieri curaverat spatiosum conclave subterraneum, verbo quidem auspicatam, sed revera alia fuisse meditatam. Alibi apud Herod. opponuntur πρόσχημα μὲν ποιούμενος, et ἐν νόῳ δ' ἔχων. Thucyd. VI. 76. ἤκουσιν ἐς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ἢ πυνθάνεσθε, διανοίᾳ δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν: in quibus διανοίᾳ proximum accedit ad Herodoteum νόῳ. In talibus ubique permutantur πρόσφασις et λόγος. Pervulgatae sunt formulae, ut apud Latinos verbo et revera, λόγῳ μὲν sive λέγων μὲν, βουλούμενος δέ· λόγῳ μὲν, τὸ δ' ἀληθές· προφάσει, vel πρόσφασιν μὲν, τὸ δ' ἀληθές. Postremum illud Maximo Tyrio restitutum voluit accuratissimus Marklandus, XXVII. 8. ubi minori molimine scribi poterit: ἐρᾶν φησι μὲν τοῦ ὄρωμένου, τὸ δ' ἀληθές ἐρᾶ κάλλους ἀληθεστέρου. VALCK.

Ibid. ὑπόγαιον, καινοῦν τῷ λόγῳ) Praestet-ne ὑπόγειον an vulgatum, in Grammaticorum est controversiis. Operose item examinaverat Coprogenius, quo de Suidas in Ἀνώγειον. Hic molestum magis est καινοῦν τῷ λόγῳ. H. Stephani καινοῦν [in ora positum] alienum prorsus videtur: alii aut ἐγκαινίζειν praefereunt, aut καινίσαι μὲν λόγῳ, quem fere in modum Sophocles Trachin. 877. καὶ τι καινίζει στήνη. Editio patrocinator Scholiastes Passion. et Αἰξίων Herodoti auctor voce καινοῦν, adscribentes, τὸ χρήσασθαι λόγῳ καινῷ, et ex illis Suidas: praetextuisse videlicet aedificio reginam novi quidpiam, ut Aegyptios videndi studio adliceret, quorum etiam vergit Abreschii sententia, Diluc. Thucyd. pag. 67. Fortasse invenietur, cui καινόν τῷ λόγῳ, si color recepto constare non poterit, probabitur. Vide Berglerum in Aleiphron. I. 9. WESS. — Comma, quod ante ὑπόγαιον e superioribus editt. in nostram transiit, rectius delebitur. „Καινοῦν, ait Reisk. l. c. pag. 107. non satisfacit, „neque tamen reperio quod substituam.“ Violentam Toupit novationem (Emend. in Suid. P. III. p. 468. ed. Lips., pag. 193. ed. Lond.) ξεινωνα μὲν λόγῳ, ante Borh. adoptans Larcher, suo idiomate sic reddidit, qu'elle déstinoit en apparence à des festins. Infinitivum verbi, non

accusativum casum nominis substantivi, hoc loco posuisse *Herodotum*, ex universa orationis structura et ex sequenti verbo μηχανᾶσθαι intelligitur. Ego, vulgatam scripturam, satis et abunde firmatam videns, in eandem interpretatus sum sententiam, quam his verbis *Valla* expresserat, *per caussam quidem novi operis*. Sic fere *Thucydides* III. 82. καινοῦσθαι τὰς διανοίας dixit, nova in usum vocata esse inventa, novas excogitatas rationes. Nempe regina illa, cameram istam subterraneam exstrui curans, nil aliud prae se ferebat, nisi se novum quoddam et insolitum opus moliri. Sed nunc, ubi animadverto ad istam sententiam oportuisse ποιουμένην scribi in praesenti tempore, non ποιησαμένην in praeterito, recorderque subterraneam cameram non admodum novum fuisse apud Aegyptios inventum, in eam partem magis inclino, ut interpretationem probem quam *Valckenar*. in animo habuisse videtur, quamque planius *Schneiderus* in *Lex*. expressit: scilicet, *prae se tulit regina, in augurare et dedicare se velle illam cameram*. Consentaneum enim videri debet, καινοῦν idem atque καινίζειν valere. Simplex autem verbum καινίζειν vim habere compositi ἐκαινίζειν, (i. e. καθοσιῶν, καθιερῶν, coll. *Polluc.* I. 12.) testimoniis *Callimachi* et *Hesychii* constat a *Valck.* citatis. S.

16 seq. ἴψαι εἰς οἶκημα σποδοῦ πλέον) Non dissimile Persarum supplicium ex *Ctesiae Persic.* c. 47. 50. 51. his admoventur *Corn. Pauw* et *Abresch.* [cf. *Valer. Maz.* IX. 2, 6.] At illud, atrox admodum et crudele, vitae finem adferebat: Regina in cineres insiliit, ὥτως ἀτιμώρητος γίνηται, quo esset impunita. An ut poenam, quae ab Aegyptiis imminebat, voluntaria morte vitaret? [Sic videtur.] an ut sese abderet? Alterutrum sane malim, quam cum *Clar. Pauw* εἰς ὄχημα, in vehiculum cinere plenum, sufficere. Redolet enim recentius quidpiam. WESS. — Ad supplicium quod spectat apud Persas usitatum: de homine qui eiusmodi supplicio adiciebatur, *Ctesias Persic.* cap. 48. ait, εἰς τὴν σποδὸν ἐμβαλλεται καὶ ἀπόλλυται: rursusque cap. 51. ἐμβαλλεται εἰς τὴν σποδὸν: et cap. 52. ὁ δὲ (βασιλεὺς αὐτὸν) εἰς τὴν σποδὸν ἐτίβαλεν. Quod vero in anonymi auctoris libello *de Mulieribus bellica virtute aut prudentia claris*, in *Bibliothek der alten Literatur* etc. Göttingae 1789. edito, p. 13 seq. de *Nitocri* ita scribitur, εαυτὴν δὲ εἰς οἶκημά τι σποδοῦ πλήρης

ἐνίβαλε, non idcirco sollicitanda constans librorum Herodoteorum scriptura, sed temere ibi πλήρης pro πλήρες positum. Caeterum conf. quae ad c. 140, 3. notamus. S.

CAP. CI. 2. κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος) Platonis Politic. pag. 188. F. οἱ περὶ τὰ πολιτικά κατ' οὐδὲν γινώσκοντες ex parte convenit, non omnino. Tentabat Reiskius κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητας, aut potius λαμπρότητος ἐχόμενον τι. Quale quidem fulcrum si ad explendam structuram adscisceretur, non obluctarer. Potest certe dictio locum tueri, etsi rarior, huiuscemodi praesidio. Lege Abreschii Diluc. Thucyd. p. 690. WESS. — κατ' οὐδένα οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος legendum commode suspicatur Benedictus in Act. Sem. phil. Lips. II. 289. Videtur tamen stare posse vulgatum. οὐδὲν λαμπρότητος, est nihil splendoris: κατ' οὐδὲν, fere nihil, tantum quantum nihil; quod gallice diceres autant que rien, vel à peu-près rien. Sic κατὰ comparisonē inservit II. 10, 11. IV. 23, 11. IV. 181, 6. Rursus idem ac fere, circiter, valet II. 145, 14, 16 et 18. VI. 79, 6 seq. Orationis structura similis illa erat, c. 93, 11. ἀπορβαίνουσι κατ' ὀλίγους τῶν κίχρων: ubi quidem κατὰ alia notione ponitur, ac possis ibi ad genitivum τῶν κίχρων intelligere τινὰς vel μέρος τι, sed rectius ibi pariter rationem constructionis hoc modo intelliges, ut statim cogites ἀπορβαίνουσι ὀλίγους τῶν κίχρων, spargunt granorum nonnulla, tum accedente κατὰ ad ὀλίγους, spargunt idemtidem granorum nonnulla, id est, spargunt grana minutis portionibus, spargunt paulatim grana. S.

[6. ὅστιμον δηλώσω) Vide cap. 149. S.]

CAP. CII. 1. τοῦ ἐπὶ τούτοις γενομένου βασιλέως) Trecentos et xxx. reges intelligit, quos ex conmentariis nominatim sacerdotes adnumerabant, quorumque postremus Moeris. Diodorus quidem Sicul. I. 53. ἐπτά γενεαίς, septem generationibus, Sesostri Moeride recentiorem statuit, secutus alios; sed Nostri potior fides et auctoritas, quippe multo vetustioris ac seriem regum et successorum Sesostri ita nectentis, ut bene procedat. Pertinet huc elegans et operosa disputatio Ampl. Bouherii, Dissert. Herod. cap. 7. Iam cum Moeris annis ferme nongentis prius mortem cum vita conmutaverit, quam Herodotus in Aegyptum est profectus cap. 13., abierint praeterea anni circiter octingenti a bello Troiano ad eisdem usque tempora, cap. 145. et

ab Hercule Alcmenae filio fere nongenti; consequitur his ex narratis manifesto, *Sesostrin* ne integro quidem seculo ante bellum Troianum vixisse, aequalem Herculi Alcmenae filio, vel paullo inferiorem. Plura *Iac. Perizonius Orig. Aegypt.* cap. 16. WESS. — Neque vero diserte *Herodotus* ait, proximum *Moeridis* successorem *Sesostrin* fuisse: neque continuam regni Aegyptiaci historiam scribere constitutum illi erat, sed potiora solum quaedam momenta ex illa commemorare. S.

9. στρατιὴν πολλὴν τῶν λαβῶν) Aut e contextu τῶν videtur eiiciendum, aut in ἀστῶν transmutandum, quod malim. Ἄστροι, ἐγγυένες etiam dicti et ἐγχώριοι, *Herodoto* sunt indigenae, lib. II. c. 172. III. 99. IV. 33. et 68. Opponuntur ἀστροὶ et ξῖνοι II. 160. et III. 8. Potuerat *Sesostris* et in istam expeditionem nobilissimam ξείνους conscribere, nam iam ante sibi subiecerat Arabas et Libyas secundum *Diodor.* Sic. I. 53. et postea certe peregrinis usus est ad aedificanda templa, quibus inscribi voluit, ὡς οὐδεὶς ἐγχώριος εἰς αὐτὰ μεμόχθηνε, eodem teste *Diodoro* I. 56. VALCK.

Ibid. στρατιὴν πολλὴν λαβῶν) Ab *Aldo* venit πολλὴν τῶν λαβῶν, deditque ansam doctis viris varia machinandi; quorum ego consilium laudare possum, operà non uti. In-sititium vocabulum est et nulli usui, meritoque schedarum iudicio damnatum. Mox [l. 11 seq.] δεινῶς γλῆχομένοις περὶ τῆς ἐλευθερίας corrigitur a *Reiskio* μαχομένοις, sicuti περὶ ἐλευθερίας μαχεσάμενοι l. 95.; neque enim γλίσσασθαι περὶ τινος in sermonis usu versari. Atque hoc ego non nego: imo vero τῆς ἐλευθερίας γλῆχομένοις sunt in msto *Ask.* VIII. 143. Nec verbum tamen muto, aut praepositionem detraho: potest enim idem videri ac περιγλίχασθαι, et sunt aliorum, eiusdem notionis verborum, similes structurae, ab *Abreschio* conductae ad *Ph. Cattieri Method.* pag. 86. et *Diluc. Thucyd.* p. 722. WESS.

11. γλῆχομένοις) Tueri voluit in hac sede vir eruditione clarus et humanitate: mihi, quod ipsius pace dictum sit, dudum placuit altera coniecturarum *Reiskii*, genuinumque videtur, δεινῶς μαχομένοις περὶ τῆς ἐλευθερίας: quae consueta *Herodoto* est aliisque scribendi ratio, verbo μάχεσθαι similibusque praepositionem περὶ hunc in sensum passim adiungentibus. De multis pauca ponam *Herodoti*: VII.

135. εἰ ἐλευθερίας πειρήσαιο, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλευοῖς ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πηλέεσι. V. 2. ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας γινομένων τῶν Περσῶν: optime Valla, pro libertate strenue pugnantes. Egregium de Graecis Persa testimonium dicit lib. VIII. cap. 26. οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιεῖνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς. Anaximenes, Ion certe, apud Diogen. Laërt. II. 5. μέλλουσι δὴ ἀμφὶ τῆς ἐλευθερίας ἀπάντων Ἰωνες Μήδοις καθίστασθαι ἐς πόλεμον. Si quando constiterit, quod vix opinor futurum, γλίχεσθαι περὶ τῆς ἐλευθερίας etiam alibi reperiri, levis erit huius chartae iactura. Ceterum in gentium bellicosarum regionibus, quas statuit Sesostris, columnae fortitudinis ipsorum indicem habuerunt insculptum αἰδεῖον ἀνδρὺς: quod, a Diodoro monitum I. 55. non adnotavit Herodotus, memorans tantum τὰ γυναικὸς imbellium columnis indita. VALCK. — At verbum μάχεσθαι, si olim hic positum statuimus, quonam tandem vel casu vel consilio in γλίχεσθαι mutatum fuisse putabimus? Retractavit dictum ipse doctissimus Valck. in Nota ad VIII. 143, 8. et tenendum h. l. γλίχεσθαι statuit, sed abiiciendam περὶ praepositionem. Sed et hoc quo iure facturi essemus, velim scire. Dicamus potius, verbum γλίχεσθαι plerumque quidem cum nudo genitivo construi: id autem (quemadmodum aliis in verbis cum eodem casu constructis) fieri per ellipsin praepositionis, quam hic adiectam dedit Herodotus. S.

18. καὶ δὴ καὶ αἰδεῖα γυναικὸς προσενέγραφε) Iosepho placuit haec narratio, plura inde derivanti, quam necesse erat, lib. VIII. Ant. c. 10, 3. Ferebant olim Margaretham, Danorum fortissimam reginam, simili exemplo in dedecus gentis Sueonum, veluti socordiam exprobrando viris, ea parte, quam in feminis natura tectam voluit, numum signavisse. Quam fabulam docte exploserunt Pontanus, Rer. Danic. lib. IX. p. 544. et Elias Brennerus, Thes. Num. Sueogoth. p. 20. WESS. — In Var. Lect. ad h. l. ubi Eustath. in Homer. p. 688. citatur, debebatur p. 668. qui locus in ed. Bas. est p. 537, 46. S.

CAP. CIII. 11. τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχαιοθέντις) Aliter Valer. Flaccus V. 420., quo de dissensu ad Diodori I. 55. WESS.

CAP. CIV. 1 seq. Φαίνονται - - οἱ Κόλχοι Αἰγύπτιοι)

Haec ut ambigua admodum examinavit *Theo*, ἐπὶ δὲ εὐθείας, scribens, ὡς παρ' Ἡροδότῃ ἐν τῇ πρώτῃ εἰσι δὲ καὶ Αἰγύπτῳ Κόλχοι, varie aberrans. De libro primo taceo; potest enim amanuensis esse peccatum. Magna culpa haeret in mutato vocabulorum ordine. WESS. — Si οἱ Αἰγύπτιοι praemisso articulo scripsisset *Theo*, excusari non posset; nunc vero vacat fortasse culpa, nec dissentit admodum a *Nostro*: cuius de *Sesostri* et de *Colchis* famam *Apollonius* etiam *Rhodus* secutus est, *Argonaut.* IV. 272 seqq. ubi in Scholiis nominatim etiam citatur *Herodotus*. S.

[6 seq. νομίζον δ' ἔφασαν etc. Inserenda h. l. versioni nostrae latinae haec verba: Putare autem se, dixerunt *Aegyptii*, esse *Colchos* de exercitu *Sesostri*. S.]

12. Φοίνικες δὲ καὶ Σύροι) Lege Gronovii doctam observationem de discrimine τῶν Σύρων καὶ Συρίων. [Σύριοι, quando a *Syris* distinguuntur, proprie Cappadoces dicebantur; Σύροι, Syriae incolae, a mari mediterraneo usque ad *Euphratem*. Conf. *Adn.* ad I. 6, 3. et ad I. 72, 9. cum *Var. Lect.* ad I. 72, 9.] *Iosephus*, Σύρους τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ populares suos intelligens, criminandi occasionem multis obtulit. Nota sunt certamina *Ramiresii de Prado*, *Marshami*, *Spencerique* pro *Aegyptiis* eorumque circumcidendi more antiquissimo; et pro *Iudaeis* *Th. Gatakeri*, *Herm. Witsii*, *Christ. Wormii* de *Corrupt. Antiq. Hebr. Vestigiis* lib. II. 10. p. 128. et *P. Ern. Iablonskii* *Prolegom. Panth. Aegypt. Sect. VII.* p. 13. Est sane *Wormii* disputatio in carpendo *Herodoto* nimia; neque ad redarguendum, si requiratur, difficilis. Nec absolve tamen *Nostrum*; quem *Iudaeorum* familiarem usum habuisse, expiscari non potui. *Phoenices* *Syrosque Palaestinos* non neglexit, eos innuens, qui loca regionis maritima habuerunt, quales *Philistaei*: at hos genitalia circumcidisse, a veritate alienum videtur. Lege *Samuel.* lib. I. c. XVIII, 25. et 27. quaeque ibi *Io. Clericus*. Hic vero strigilem criticam, asperrime *Herodotum* radentem et lancinantem, *Guil. Iamesoni* ex *Spicil. Antiq. Aegypt.* c. 14. non posthabuissem, si modum servasset. Falli possunt scriptores atque in fraudem ab aliis indui. Dolo malo qui agunt, et consulto, ut alios circumscribant, mentiuntur, honi viri nomine digni non sunt. *Herodotum* falsa narrantem et rumore deceptum cognovi.

mendacem nondum. Eos ego non laudo, quibus volupe est, mortuos rodere, criminationibusque partim falsis, partim incertis, ut mendacii teneantur crimine, adurgere. WESS. — Consuli, praeter alios, de eodem argumento possunt Michaelis, in *Mosaisch. Recht*, T. IV. §. 185. et qui ab illo citantur auctores. S.

20. ἀρχαῖον γὰρ δὴ τι φαίνεται ἰόν.) Idem atque superius ἀπ' ἀρχῆς, ab antiquissima aetate: quod verum esse constat. In Aethiopibus censebantur Troglodytae, qui omnes παρασλησίως τοῖς Αἰγυπτίοις circumcidebantur, teste Diodoro III. 32. Usi et Homeritae in Arabia eodem fuerunt ritu, ex quibus hodierni Aethiopes sive Habessini. Vide Iobi Ludolphi *Histor. Aethiop.* lib. III. 1. et eiusdem *Commentarium*. Ἐπιμισγόμενοι Αἰγύπτῳ alii sunt, [nempe populi quos paulo ante nominaverat:] non Aethiopes. WESS.

CAP. CV. 2 seq. λῖνον μόνον οὗτοί τε καὶ Αἴγ.) Multa Gronov. pro Herodoto. Si liqueret, Aegyptios in lino elaborando, carminando, nendo, diversum quid a ceteris nationibus observasse, uti in textura c. 35, argumenti pondus caussam magis premeret. Validius est, quod de consimili vitae instituto et sermone additur. Nollem autem, [l. 3.] καὶ κατὰ ταῦτα καὶ ἡ ζῶν πάσα καὶ etc. vir Celeb. sublata distinctione, aptasset arte. Perit ita vis ratiocinii ex lino; nec verum est, solos Aegyptios et Colchos linum tractasse. WESS. — Vide *Var. Lect.* S.

CAP. CVI. 1. Τὰς δὲ στηλας, τὰς ἵστα etc.) Sic praestat ex scriptis. Mutarunt scribae, quod ordo verborum insolentior videretur. Sic tamen V. 105. καὶ γὰρ τὴν Καῦνον, πρότερον οὐ βουλομένην, συμμαχεῖν, --- τότε σφί καὶ αὕτη προσεγγέμετο. Sophocles *Trachin.* vs. 287.

--- Τάσδε δ', ὅσπερ εἰσορᾷς,
ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὐροῦσαι βίον
χωροῦσι πρὸς σε ---

Plura doctissimi viri I. Fr. Gronovius in *Senecam de Benef.* IV. 32. et Io. Davisius ad *Cicer. Disp. Tuscul.* I. 24. WESS. — Conf. *Adnot.* ad I. 86, 39. S.

[9. μέγας πάλμης σπιθαμῆς) Valla, magnitudine quinā palmorum; quam interpretationem omnes Herodoti editores, absque animadversione repetierunt. Pariterque Larcherus, un homme de cinq palmes. Atqui non videtur

adeo pusillam effigiem significare voluisse Herodotus; cui parum etiam conveniebat inscriptio per pectus porrecta: nec per se credibile videri debebat, *Sesostrem* hunc (de cuius ingenio conf. c. 110, 2-5.) veluti nanum voluisse effingi. Nec vero id, quod dicentem *Herodotum* faciunt interpretes, verba eius declarant: nam *quinque palmi* non sunt *πέμπτη σπιθαμή*; sed *πέντε σπιθαμαί*. Ut brevi absolvam. *σπιθαμή* est *dimidium cubiti*: itaque, quemadmodum v. gr. *τρίτον ἡμιτάλαντον* sunt *duo talenta cum dimidio*, et *ἑξάδομον ἡμιτάλαντον*, *sex talenta cum dimidio*, sic *πέμπτη σπιθαμή* sunt *quatuor cubiti cum dimidio*, sive *cum una spithama*. Atque ita hunc locum iam ante interpretatus eram, quam concordantem mecum animadvertissem *Didymi* apud *Priscianum* interpretationem, de qua supra in Adnot. ad I. 50, 19 seq. dixi. Conf. item ad I. 50, 13. notata. S.

12. *ἐκ δὲ τοῦ ὤμου ἐς τὸν ἔτερον*) Corrigitur *ἐκ δὲ τοῦ ἐνὸς ὤμου ὤμου*, me invito: mox quoque [l. 15.] *ἔπλοισι τοῖσι ἑμοῖσι*, ex *Diodoro* I. 55. a *Galeo*, *Pawio*, *Reiskio*. Tu vide *Sophocleum* hoc, *Trachin.* 1057. *Ὡ πολλὰ δὴ καὶ θερμὰ καὶ λόγῳ κακὰ καὶ χειρὶ καὶ νότοισι μοχθήσας ἐγώ*. Vertebat *Cicero* liberius, *Tuscul. Disp.* II. 8. *O multa dictu gravia, perpersu aspera, Quae corpore exantlata atque animo pertuli*. Nam, ut in *Sophocle* καὶ νόοισι μοχθήσας, quae *Davisii* coniectura, legerit, vix credo. Ecce aliud et propius quidem *Claudiani*, *Bell. Gildon.* vs. 115.

Ast ego, quae terras humeris pontumque subegi.
Quod idem est ac si *lacertis* dixisset. Non certe ex necessitate *Rubenius* et *Gebhardus* scribebant *numeris*, neque *iuvenis*, uti *Barthius*. Tuitus *Claudianum* est *Nostri* verbis, quae poëtae in animo fuerunt, vir magnus *I. Fr. Gronovius* *Diatrib.* in *Papin.* *Statium* c. 23. p. 128. Nunc video, *Cl. P. Burmanno* non admodum *Gronoviana* placere, nec muto dicta. WESS.

18: *Μέμνονος εἰκόνα εἰκάζουσι*) Antiquissima haec et prima statuae *Memnonis*, *Thebis* erectae, mentio, qua de *P. Ern. Iablonskius* singulari *Syntagmate* pererudite p. 30. Eam vero *Sesostris* colossus esse, *Pausanias* auditu etiam acceperat, *Atticor.* c. 42. p. 101. Negat *Noster*, nec sine ratione. Πολὺ τῆς ἀληθείης ἀπολείπεσθαι, sive τοῦ ἀληθοῦς, hinc habent *Procopius* *Bel. Pers.* I. 6. et *Agathias* *Sch.* II. p. 38.

n. Placuit et *Lysiae* Or. I. 5. *Euripidique*, *Helen.* vs. 1262. etc. WESS.

CAP. CVII. 2. πολίας ἀνθρώπους) Tacitum habere non debeo, πολίας, specimen Ionicae dialecti, *Homero* toties frequentatum, rediisse pristinam in possessionem. WESS.

11. τοὺς δύο ἐπὶ τὴν πυρὴν ἐκτείναντα) Anilis haec Aegyptiorum fabula. *Diodorus* insidias regi ad Pelusium structas a fratre insuper haud habuit; de regiis liberis, supra pyram extensis, prudenter tacens I. 57. Ἐπ' ἐκείνων [l. 12.] ex indole Ionica *Vind.* et *Ask.* WESS. — Nempe (quod in *Var. Lect.* praetermiseram) ante *Wess.* perperam ἐφ' ἐκείνων edebatur, sphalmate typographico ex *ed. Steph.* 2. derivato: scripti nostri codices, puto item alii omnes, verum tenent. Paulo ante, pro καίόμενον, prave κέόμενον est in *Arch.* et *Vind.* monente eodem *Wess.* in *Var. Lect.* S.

CAP. CVIII. 3. τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο) Haec si abessent, necessaria non censerem. Glossam redolent, ex superiore capite huc invectam. Eadem *Pawii* suspicio. Mox [l. 4.] ἐς ταῦτα ἐχρήσατο *Reiskius*, quae praepositio in simili verborum ordine saepe reticere solet. WESS. — Conf. ad II. 95, 9. notata. S.

3. τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο) Totidem atque eadem paulo superius leguntur verba c. 107. quo *Sesostrin* dixerat ἀνάγοντα πολίας ἀνθρώπους τῶν ἐθνέων, τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο. Conf. *Diodor.* Sic. I. 55. V. 58. Hic prudentissimum Regem in vindicta de fratre sumenda scribit usum τῷ ὁμίλῳ τὸν ἐπηγάγετο: quae sane sufficebant: mihi quae adeo multo videtur verisimilior, quae his prostant subiecta, τῶν τὰς χώρας κατιστρέψατο, e praecedenti capite repetita a lectore, quam ab ipso *Herodoto*: sed, quae scripti Codices tuentur, in hoc quidem historico, saepius luxuriant, perpaucis videbuntur in marginem reicienda. VALCK.

17. πλατυτέροις ἐχρέωντο τοῖσι πόμασι) *Salsioribus*. Πλατὺν, ἀλμυρὸν, *Hesychius*. Quam voci potestatem ex *Aristotele* atque aliis docte vindicavit *Is. Casaubonus* in *Athen.* II. 4. [cap. 21. nostrae ed. p. 41. b. ed. Cas.] De *Chalcide Diacaearchus* c. 13. [in *Hudsoni Geogr. min.* vol. II. p. 19.] haec: ὕδατα ἔχουσα, τὰ μὲν πολλὰ, ἀλμυρά· ἐν δὲ ἡσυχῇ μὲν

ὑπόπλατυ, τῇ δὲ χρεῖα ὑγμινόν καὶ ψυχρόν: *Subsalsam aquam* verborum series et usus postulat. Namque *H. Stephanum*, ὑπόπλατυ corrupte legi atque ὑπόπαχυ esse debere opinantem, ratio fugit. WESS.

18. ἐκ Φρεάτων χρεώμενοι) Ne hoc quidem, ἐχρίοντο --- χρεώμενοι, videtur Herodoteum, verum potius natum ex errore proclivi describentis: ἐκ Φρεάτων ἀρύοντες vel ἀρυόμενοι, ex puteis haurientes, forsitan scriptum fuerat olim. Dubium est, quam verbi formam adhibuerit. lib. VI. c. 119. vulgatur ἀρύονται ἐξ αὐτοῦ, nempe τοῦ Φρεάτος, ubi ἀρύονται, aut ἀρυονται scribi potuit. Quid sint πλατύτερα πόματα, vel ὕδατα πλατύτερα, disci potest e *Casaub.* Anim. in *Athen.* II. c. 4. De Aegypto loquens *Plutarch.* de Is. et Os. §. 40. πᾶσαι, inquit, πηγαὶ καὶ Φρεάτα πάντα --- ἀλμυρόν ὕδωρ καὶ πικρὸν ἔχουσιν: memorat et *Diodorus* ὕδατα --- πικρᾶς ἀλμυρῆδος ἔχοντα γινῶσιν lib. III. c. 39. VALCK. — Ad *Aristot.* Meteorolog. lib. II. c. 3. T. I. p. 556. D. et E. ed. Duval. provocaverat *Casaub.* ad *Athen.* I. c. Vinum vero πλατὺ memorans *Aretaeus*, de Cur. Morb. acut. II. 3. p. 101. ed. Boerh. amarulentum dicere videtur; salsum enim saporem quod habeat vinum, nullum equidem novi. Frustra vero fuisse *Petri Petili* et *Hudsoni* operam, quorum ille apud *Aretacum* παχύς pro πλατὺς, hic vero apud *Dicaearchum* ὑπόγλυχυ legendum censuit, satis adparet. S.

CAP. CIX. 4. ἀποφορὴν ἀποτελεῖν) *Diodori* Sesosis devictos Aethiopas coëgit φόρους τελεῖν, ceteras, quas subiugavit, gentes quotannis κατὰ δύναμιν δωροφορεῖν, [lib. I. c. 55.] sed de Aegyptiorum ἀποφορῇ tacet *Diodorus*. Herodotei Codices si variant, vix, opinor constitui poterit, utrum scribendum sit ἀποφορὴν οἱ τελεῖν, an ἀποφορὴν ὑποτελεῖν, an quod *Mediceus* praebet, ἀποτελεῖν: quando singula reperiuntur in talibus. Huc pertinet in Glossar. Herod. Ἀποφορὴν: quod hic tributum notat, τὸ ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τοῖς ἀρχουσιν ὑποτελούμενον. Vox quidem Atticis satis est usitata; nam Athenis sic merces dicebatur, quam heris praestabant servi; quam in rem sufficiunt *Valesio* notata ad *Harpoer.* Nunquam tamen, quantum recordor, scriptoribus Atticis ἀποφορὰ tributum illud vocatur, quod Atheniensium reipublicae quotannis pendebant οἱ σύμμαχοι, quos vocabant, sive αἱ πόλεις, vocabulo minus invidioso

dictum *σύνταξις*. Hoc quum hominibus harum rerum gnaris sit notissimum, mirum est, apud Harpocrat. in voc. *Σύνταξις* ab Aldo usque per editiones ista fuisse propagata: *ἔλεγε δὲ ἐκάστους φόρους συντ.* quae prostant et apud Suidam: quum absque controversia hunc in modum corrigi debuerant, *ἔλεγον δὲ καὶ τοὺς φόρους Σύνταξις*: atque ita scribendum etiam apud Etymologum. Sensit vitium Andr. Dounaeus, cuius vid. Praelect. in Demosth. Philipp. de Pace p. 118. VALCK. — ἀποτελείειν receperat Gron. ἐπιτελείειν revocavit Wess. conf. V. 49, 35. 82, 18. 84, 2 et 5. S.

[9. κατὰ λόγον τῆς τεταγμένης ἀποφορῆς τελεί.) Est qui ἀποφορὴν malit: non ego. Intellige μέρος τῆς τεταγμ. ἀποφορῆς. S.]

10. δοκεῖ δέ μοι ἐντεῦθεν γεωμετρῖν etc.) Duce hac in re Herodoto plerique utuntur, quos Menag. ad Diogen. Laërt. VII. 11. adnumeravit. Suidas in voc. edoctos eam Aegyptios, ait, ἐκ τοῦ ἀπλήτου τῆς γῆς καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν χώρων: qui si ἀστάτον τῆς γῆς, aut simile quid scripsisset, rectum fortasse tenuisset. Inventa enim haec ars est, tempore, quo Nilus, plus aequo crescens, confudit terminos possessionum; ad quos innovandos adhibiti sunt Philosophi, qui lineis dividerunt: inde Geometria dicitur. Sic Servius in Eclog. Virgilii III. 40. WESS.

11. πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ etc.) Non imprudenter haec ursit Leo Allatius de Mensura Temp. cap. iv. 34. ut τῶν ὥρων horarum usum et nomen antiquius esse vinceret, ac vulgo doctissimi viri censuerunt. De voce πόλος alia lis. Pollux IX. 46. πόλον et ὥρολόγιον nonnullis idem fuisse, significat. Itaque πόλος prius dicebatur, quod postea ὥρολόγιον. Hoc placet Scaligero, et firmatur ad Manilium III. 434. In alia abit, longa et ambigua disputatione, Cl. Salmasius ad Solin. p. 448. Ego cum Scaligero facio. WESS. — Larcherus γνώμονα quidem horologium solare intelligit, πόλον vero, coeli quem vulgo polum vocamus. Rectius alii et polum et gnomonem instrumenta h. l. intelligunt astronomica, alterum indicantibus anni vicissitudinibus inserviens, alterum diei partibus. Sane et apud Polluc. l. c. et apud Athen. lib. V. p. 207. f. instrumentum polum est, non coeli cardo. Caeterum conf. Menag. ad Laërt. II. 1. et Bailly Hist. de l'Astronomie ancienne p. 384. S.

CAP. CX. 2. μνημόσυνα δὲ ἐλάττω) Ut donarium forent et monumentum vitati periculi c. 107. memorati. Sic Diodorus I. 57. qui de Dario et mota illi ἀπὸ τοῦ ἱεῖος Vulcani controversia non dissentit. Certe in *Coisl.* Diodori et *Mutinensi* Cod. ἱεῖος, in aliis ἀρχμεῖος, frequenti mutatione, neque iniusta, ut alibi monitum. WESS.

[12. ἰστάναι. Commodius foret ἰστάναι vel στήναι, stare. Nunc ad activum ἰστάναι intelligendum ἰστάναι αὐτὸν ἀνάθημα vel ἀνδριάντα. S.]

CAP. CXI. 2. τὸν παῖδα αὐτοῦ Φεῤῥῶν) Hoc an Φεῤῥῶνα malueris, parum refert. Eusebio dicitur Φαραὼ Chron. p. 7. Diodoro, Sesostris, [sive, ut ille scribit, Sesosis,] titulo paterno. Si verum est, quod aliunde constat, regum Aegyptiorum commune nomen fuisse פהרפא Pharao, uti in Hebraeo codice scribitur, sive φορρο aut φερο, quomodo Coptorum vetere sermone; nuncupari utique Pharaο Sesostris potuit, sicuti Pharaο Neco, et Pharaο Hophra, qui Necas et Apries hac in Musa c. 158. et 161. WESS.

20. Ἐρυθρὴ βῶλος) Habet hinc Steph. Byz. in voce. Diodoro Ἐρεῖ βῶλος et κόμη, sive vicus, ipsius-ne an librarii culpa, in dubio est. Minime vero ambiguum, sumsisse omnem istam fabellam lib. I. 59. hoc ex loco. WESS.

CAP. CXII. 4. τοῦ Ἡφαιστίου) Disputabant Grammatici περὶ τῶν τεμενικῶν, utrum Ἡφαιστείον, an Ἡφαιστειον, (quod in *Ask.*) melius esset: dignaque res visa Eugenio, aequali Imp. Anastasii, ut singulari commentario illustraretur apud Suidam in voce. In Edd. ac scriptis Graecorum libris discordia observatur insignis, modo Διονύσειον, nunc Διονύσιον, et hoc de genere alia. Copiam ingentem congegasset ad Dionis Cassii lib. IV. p. 606. vir eruditissimus. Castra autem Tyrriorum [l. 7.] non neglexit Gronov. quibus similia Iudaeorum castra in Augustamnica Aegypti provincia Notit. Imp. Orient. p. 204. sive στρατόπεδον Ἰουδαίων, Iosephi Antiq. XIV. 8, 2. Adde infra c. 154. WESS.

11. καὶ δὴ καὶ ἔτι ξίνης Ἀφροδ. ἐπώνυμιον) Si foret ὅτι αὖ ξίνης etc. uti Reiskius coniicit, ἐπώνυμιον protectius esset, idemque ac ἐπώνυμια: alioqui ἐπώνυμον (de quo praeclare Stanley in *Aesch.* vii. Theb. vs. 138. et Hemsterhusius ad Luciani Dial. Mort. IX. 1.) non movendum. Potuisset et διατεῖνθαι se tueri, Ionum augmenta saepe spernentium

adsuetudine. Cetera omnia servo, nihil demutans. Vide tamen *Miscell. Lips. Vol. VII. p. 639. WESS.* — Ἐπωνύμιον, i. q. ἐπωνυμιον; scil. τὸ ἱερόν. Etiam *Pindarus* ἐπωνύμιος pro communi ἐπωνυμιος usurpavit, *Ol. X. 95. et Pyth. I. 58. S.*

CAP. CXIII. 5. εἰς τὸ Αἰγυπτίον πέλαγος) Emendat vir doctus εἰς τὸ Κυπρίων πέλαγος: id Sidonem fluctibus adspargere, de qua c. 116. neque aliud ac Sidonium esse mare. Factum nollem. *Aegyptium mare Plinio H. Nat. II. 68. et Nostro* illud est, quod *Aegyptum*, et utrimque vicinas oras adluit. Neque *Strabo* dissentit, *Carpathium Aegyptio* committens, huic *Creticum et Libycum lib. X. p. 748. A. et II. p. 187. in Issico et Pamphylia sitam esse Cyprum*, συνάπτουσιν τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει. Addit p. 182. v. maris Aegaei sinum συγκείμενον εἶναι τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους, καὶ τοῦ Παμφυλίου καὶ τοῦ Ἰστικοῦ. Quae quidem pro *Herodoto* abunde sunt. *WESS.* — *Strabonis* testimonia leguntur p. 488. B. 125. D. et 121. D. ed. *Cas. S.*

8. εἰς Ταριχίαν) Ionico flexu Ταριχίαν dabunt forte codices. Supra c. 15. μέχρι Ταριχίων legebatur in msto *Galei*. Quando nomen est urbis, Ταριχία scribendum censebat *Salmasius. VALCK.*

9. Ἡρακλῆος ἱερόν) Canobi suburbio *Heraclium [Heracleum]* ab *Herculis* hoc templo nomen est in *Strabonis* XVII. p. 1153. A. [p. 801. B. ed. *Cas.*] Ipse *Hercules* in oraculi responso Κανωβεύς apud *Pausan.* Phocic. c. 8. p. 830. et eius cultus in *Taciti Ann. II. 60.* iam quae consequuntur, servos eius in tutela fuisse docent; quorsum et *Hebraeos* refert, dira *Aegyptiorum* servitute pressos olim, *Paul. Ern. Iablonskius Diss. ultima de terra Gosen p. 101. coniecturā admodum incertā.* Illud autem εἶναι ἀνθρώπων converti in ὄντιν, uti mssst lib. IX. 82. plures, posset, nisi tertium *Noster* casum in similibus adamasset. Loca *Herodoti* studiosum fugere non possunt, et coacervavit doctissimus *Raphelius* ad *Epistol. Pauli ad Ephes. I. 3.* Porro ἐπιβάθεται *Arch.* non est absurdum. *WESS.*

19. τῷ ὄντομα ἦν ὠνίς) *Homero* ὠν, ὠνός. *Aegypti* rex ὠνίς est *Aeliano Hist. Anim. IX. 21. et Criticis in Nicandri Ther. vs. 312. poëtae* ὠνίς in ψαμάθοισιν ἀθρήσαντο explicantibus de serpente haemorrhoo, cui ὠνίς a loci *Herodot. T. V.*

rege titulus fuerit. Multo rectius, ut ego quidem cen-
seo, Θώνιος patrius erit casus, et ψάμαθοι Θώνιος arenosus
Thonidis praefecturae tractus. WESS. — Apud Diodor.
Sic. I. 19. Θώνις est oppidi maritimi in Aegypto nomen. S.

CAP. CXIV. 12. ἵνα εἰδῶ ὃ τι ποτὶ καὶ λίξι) Nolo tot
membranis obniti. Alioqui ἵνα εἰδῶ defendi potuisset. [At
εἰδῶ saltem scriptum oporteret.] Tale Sophoclis Oed. Colon.
943. λίξι, ὡς εἰδῶ τὸ πᾶν οὐ χάριν δευρ' ἤξα θᾶσσον: [vs. 889.
ed. Brunck, ubi quidem εἰδῶ ex msstis recepit Editor.] et
Ciceronis pro Arch. c. 8. vidi hunc dicere. Critici praeterea
ad Nicandri Theriaca ὁρῶ ὅλα λίξις, exemplum αἰσθήσεως
ἀντὶ αἰσθήσεως ponunt, non neglectum a Barthio in Statii
Theb. II. 100. Adde Cl. Oudendorpium ad Lucani I. 255.
WESS.

CAP. CXV. 15. ὅσοι ὑπ' ἀνέμων ἤδη ἀπολαμφθέντες)
In simili fluctuum et ventorum procella receptius ὑπε-
λαμβάνεσθαι est. Sic VIII. 118. πλόντα δέ μιν ἄνεμον Στρυμο-
νὴν ὑπολαβεῖν: et VII. 170. quibus hanc ad rem locum
contribuit Cl. d'Orvillius in Chariton. p. 269. Aliud Plato-
ni placuit Phaeton. p. 58. β. ὅταν τύχῳσιν εἰ ἄνεμοι ἀπολα-
βόντες αὐτούς: et Philostrato Heroic. c. 19. p. 741. καὶ ἄνε-
μοι τὴν ναῦν ἀπολάβωσι: ubi Salm. et Gruter. ἀποβάλωσι,
nulla urgente caussa. Vide ibid. p. 748. et Uraniam No-
stri c. 108. WESS.

18. παρὰ τοῦ etc.) Hic egregia codicis est Medicei lectio,
παρὰ τοῦ σιωτοῦ ξείνου τὴν γυναῖκα ἦλθες. VALCK. — For-
mulae istius, παρὰ γυναῖκα ἔρχεσθαι vel φοιτᾶν, et similium
plura ex Nostro exempla congessit Gronovius. In his V.
70, 5. II. 66, 10. II. 111, 14. III. 69, 23. IV. 1, 16. VI.
68, 7. S.

20 seq. οἷχται ἔχων ἐκκλέψας) Placet elegans Reiskii con-
iectura, οἷχται λεχίων ἐκκλέψας. VALCK. — Potuerat
medium vocabulum [ἔχων] sine damno abesse, uti c. 118.
τὰ οἷχται κλέψας, si per msstos stetisset. Cl. Reiskius οἷχίων
aut λεχίων eius in locum sufficit, non utique ignarus Hero-
doto verbi et participii istius usum in deliciis fuisse. Me-
mini ad superiorem librum nonnulla posuisse. Vide nunc
Alcidamantis Declam. in Palamed. p. 186. [in Reiskii Orato-
rib. Graec. vol. VIII. p. 72 seq.] In praecedentibus [ad verba
παρὰ τοῦ etc.] erudita Gronovii exstat opera. WESS. —

Coniecturam istam, neutiquam necessariam, idem Reiskius in Animadverss. editis silentio pressit. Quamnam Annotationem ad superiorem librum positam hic spectaverit *Wesselingius* haud scio, nisi illa sit quae ad I. 37, 7. refertur, ubi de periphrastico praeterito agebatur, quale illud est ἀποκλησίας ἔχεις, et similia complura. At hoc quidem loco diversa ratio est: nec enim tam iuncta intelligi debent ἔχων κλέψας, quam οἷχεται ἔχων, nempe οἷχεται ἔχων αὐτήν: quemadmodum ἐρχομαι ἔχων est adfero; et ἀπείμι ἔχων, aufero, proprie abeo mecum sumens; similiaque alia satis obvia. S.

28. ἐς ἄλλην τινὰ μετορμίζεσθαι) *Arch. μετεωρίζεσθαι* singulare est, neque recorder de navigatione, aliorum instituenda, simpliciter collocari. Μετεωρισθεὶς ἐν τῷ πελάγει *Thucyd.* VII. 16. et μετεωρίσαι τὴν ναῦν εἰς τὸ πέλαγος *Philostrati Vit. Apoll.* VI. 12. p. 250. et alia de hoc genere, non bene respondent. Μετορμίζεσθαι haud sprebit *Euripides Medae* vs. 255. et 443. sententiā tamen translata. WESS.

CAP. CXVI. 1. Ἑλένης μὲν ταύτην ἄπειν etc.) Syllabā repetitā scriberem ταύτην τὴν ἄπειν. Helenam *Euripidis* legerat, ni fallor, *Herodotus*. Herodotea certe *Philostrato* obversabantur de *Helena* scribenti, tum alibi, tum praesertim in Heroicis, p. 694. VALCK. — Saepe vero post οὗτος et huius declinata articulum omittit *Noster*, quem atticus scriptor non neglecturus erat. S.

4. ἐς δὲ μετῆκε αὐτόν) *Vallae* Latina, in quem (sive ex *Gronovii* correctione, in quod) eum transtulit, incongrua sunt, et turbas cient. Reiskius ἐς δὲ aut delendum, aut in ἐς τέλος conversum voluit, me invito. Verti debuerat, quare eum missum fecit sive neglexit: supra I. 115. οὗτος δὲ -- λόγον εἶχε οὐδὲνα· ἐς δὲ ἔλαβε τὴν δίκην, quapropter poenas dedit. WESS. — Possis ἐς δὲ intelligere quasi esset ἐς δὲ ἀπιδῶν, quod respiciens, quo respectu, i. e. quā caussā. S.

6. δῆλον δὲ, κατὰ γὰρ etc.) Distinguit scribitque Reiskius: δῆλον δὲ· κατὰ γὰρ ἐποίησε ἐν Ἰλιάδι (καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ ἀνεπόδισι ἰωντὸν) πλάνην etc. cui de punctione non admodum refragor. *Guil. Budaeo* *Comment. Gr. Ling.* p. 418. [p. 806 extr. et seq. ed. 1548.] eadem fuit animi sententia. Agnosco praeterea κατὰ et κατὰ in membranis permisceri nonnunquam, cuius nullum hic quidem vesti-

gium. Mihi κατὰ ex Ionum et Nostri sermone non diversum aliudve ac καθά. Id si probes, non eget tali auxilio Herodotus; nedum ut dictum intelligas pro κατάδηλον & ἐποίησι etc. uti Abreschius Diluc. Thucyd. p. 794. suspicabatur. WESS. — Scilicet olim post ἑαυτὸν non incisa erat oratio; recte vero comma interposuit Wess. Equidem cum Reizio, ut suaserat Reiskius, verba ista (καὶ --- ἑαυτὸν) parentheses signis inclusi: intelligoque etiam, commode me facturum fuisse, si δῆλον δὲ cum paulo maiore distinctio- ne scripsissem. Iam κατὰ haud dubie ionicā specie poni- tur pro eo quod communi linguā καθά vel καθ' ἃ est, atque idem fere ac ὡς sonat, ut, quemadmodum, prout, quatenus, sicut I. 208, 4. II. 6, 3. III. 86. 2. pro quo alibi κατὰ τὰ ait, qua de formula ad II. 99, 3. dictum est. At ne sic quidem difficultate caret h. l. sermonis consecutio: nam ab hac particula κατὰ incipit protasis quaedam, cui quae respondeat apodosi haud satis adparet: quare etiam Reis- kius in Notis msstis ad Wess. missis κατὰ in κάρτα mutan- dum censuerat. Ego vero, quoniam κατὰ idem atque ὡς valet, videndum puto, ne sit simillima huius structu- rae ratio atque illius, cuius plura exempla ad I. 58, 7. congressi: nisi quod pro infinitivo, qui ibi in elliptica apodosi ponitur, hic dein ait ὡς ἀπενίχθη ἄγων, quod qui- dem perinde est ac si dixisset ἀπενίχθῃναι ἄγοντα. Quae si cui minus placet ratio, dicendum fuerit cum eodem REISKIO in Animadverss. editis ad hunc locum p. 108. „Apodosin verborum κατὰ γὰρ ἐποίησι esse demum in illis „verbis, quae infra leguntur, (I. 24.) ἐν τοῦτοις τοῖσι ἔπειτα „δηλοῖ etc. hoc sensu: nam secundum illum modum, quo fictos „a se errores Alexandri exposuit; (nusquam autem se retra- „ctat) --- illo itaque modo illisque verbis declarat sibi non „ignotum fuisse Alexandri ad Aegyptum appulsum.“ Miratur sum vero, de verbi ἀναποδίζειν usu, et de notione qua illud hic accipiendum, a doctissimis Interpretibus, et in ad- struendo rariore verborum usu aliqui diligentissimis, nihil hoc loco notatum reperiri. Nam verissima quidem videtur Vallae interpretatio, nec usquam alibi retractat, quam omnes etiam tenuerunt interpretes, eadem putò ra- tione qua gallice se retracter usurpamus, id est, diversum vel contrarium dicere eius quod semel diximus. Atqui nullum

alium vel Nostri locum vel alius cuiuspiam scriptoris aut legere memini aut prolatum reperio, quo ista notione usurpetur hoc verbum: et apud Nostrum quidem non modo lib. V. cap. 92, 102. longe diversa notione positum est, verum etiam hoc ipso loco Guil. Budaeus, a Wess. citatus, sic interpretatur „et nusquam alibi se ipsum revocavit, id est, nusquam id iterum dixit.“ Pariterque H. Stephanus in Thes. T. III. p. 517. f. „se ipsum revocavit, pro iterum idem dixit.“ Schneiderus vero in Lexic. crit. alterum Herodoti locum citans, hunc quidem silentio praetermisit. Caeterum eandem famam de Helena in Aegypto retenta, non Troiam a Paride abducta, secutus est Euripides in cognomine fabula. Conf. Fabric. ad Sext. Empir. VII. 180. S.

10. ἐν Διομήδους Ἀριστέϊ) Auctoritate Codicum destituto non requirerentur ista. Sunt subiecti versus ex Iliad. Z'. 289. et seqq. Διομήδους Ἀριστέϊα vocabatur a Grammaticis Ilias E'. in qua meminit in transcurso Poëta Alexandri, naviumque architecti Pherecli: sed hoc nihil ad Herodotum facit, Homerum etiam alibi commemorantem, nuspiam tamen appellationes, quibus Homerei carminis diversas insignivere partes Grammatici. Primus forte Plato meminit Νευλίας Odysseae in Minoë p. 319. D. Ceterum in Aegypto permansisse Menelaum censuit Dion. Chrys. Or. XI. p. 188. c. atque id ipsum obscurius indicatum ab Homero. VALCK. — Non patitur constructionis tenor, ut abiciantur ista verba. Iliadis librum quintum sequioris aetatis Grammatici Διομήδους Ἀριστέϊαν inscribentes, sexto libro alium titulum fecerunt. Intelligi autem par est, antiquitus carmen illud, quod Διομήδους Ἀριστέϊα inscriptum erat, sextum etiam librum esse complexum. Conf. Wolfii Proleg. ad Homer. p. CVIII. et Heynii Obs. ad Iliad. ζ'. 289. et ad ε'. princ. S.

[15. ἐν Ὀδυσσεϊ) Odyss. δ'. 227 seqq. et 351 seq. S.]

CAP. CXVII. 1. Κατὰ ταῦτα) Cum his non cohaeret δηλοῖ. Lineolā tantum adiectā scribi posset: Κατὰ ταῦτα -- δηλον, ὅτι οὐκ Ὅμηρον τὰ Κύπρια ἔπειά ἴσσι: Ex istis versibus, postremo potissimum loco, manifestum est: δηλοῖ servari poterit, si scribatur: Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἔπαι, καὶ τόδε τὸ χωρίον. Sed nimis forte suspiciosus in Herodoto

miror equidem τὸ χωρίον. *Veterum loca* quae dicimus, recentiores inprimis Philologi Graeci non tantum ῥήσεις, et χρήσεις, et μαρτύρια dicebant, sed etiam χωρία, vel τόπους. Sic saepe Scholiastae et Eustathius: item Athen. XV. p. 671. τ. Ἀρίσταρχος ἐξηγούμενος τὸ χωρίον. Lucian. T. II. p. 17. [Quomodo conscr. Hist. c. 12.] τὸ χωρίον τῆς γραφῆς, libri, quem scripserat, locum: in Act. Ap. Lucae vii. 32. ἡ περιχὴ τῆς γραφῆς, locus est de istis, quae γραφικά χωρία, S. S. loca vocantur in Epist. Ignatio inscripta p. 99. τόπον habet et alibi Lucas Eu. iv. 17. Sed neutrum hunc in usum adhibitum inveni apud Scriptores, qui rebus Graecorum florentibus viguerunt, ubi Poëtarum excitant antiquorum loca, praeterquam hic ap. Herod. et in uno loco Xenophontis Ἀπομν. II. [c. 1, 20.] p. 429, 35. Illic Epicharmi trochaico: Τῶν πόνων παλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰγαθ' οἱ θεοί: (quo modo scribendum e Stobaeo p. 198, 48.) subiiciuntur ista: καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ τόπῳ φησὶν Ὡ πομπῆ, μὴ τὰ μαλακὰ μῶτο, μὴ τὰ σκληρὰ ἔχης: quae, nimium vexata, trochaicum etiam optimum efficiunt. Sed si qui Socratis supersunt amatores, hos rogo, Socrati-ne congruant ista vel Xenophonti, an recentioris aevi Philologo, qui ad priora totam illam periocham καὶ ἐν ἄλλῳ δ. τ. φ. Ω. π. retulerit? VALCK. — Valckenarii coniecturam secuti Reiz. et Borh. l. 2. δῆλον ὅτι οὐκ Ὅμηρον ediderunt; et ex Reiziano exemplo δῆλον, me imprudente, in nostram transiit editionem. Cuius novationis in Var. saltem Lect. mentionem facere debueram; nam δηλοῖ, consentientibus msstis omnibus et editis, tenuerat *Wess.* tenuitque etiam prudentissimus *Schaefer.* Nec vero, cur mutaretur, idonea caussa fuit: nam si haud ita commode, ut paulo ante, (c. 116, 24.) intelligi h. l. posse putaremus, δηλοῖ Ὅμηρος vel ὁ ποιητής, declarat poëta; nihil impediēbat, quo minus idem verbum hic intransitive et impersonaliter acciperemus, *clarum est, adparet*, quemadmodum IX. 68, 1. ac fortasse etiam alibi: similiterque διέδεξε, II. 134, 16. III. 82, 17. et ἰδῆλωσε apud Xenoph. Memorab. I. 2, 32. et Cyrop. VII. 1, 30. Iam, quod ait καὶ τὸδε τὸ χωρίον, et hic locus, intelligit Larch. cum Valck. duo versus postremo citatos, sic vertens: *Ces vers du Poëte, et principalement les deux derniers, prouvent etc.* Atqui Homericos illos versus de Menelao in Aegypto retento

opportune quidem praemisit Herodotus narrationi isti sacerdotum Aegyptiorum, quam cap. 118. et seq. relaturus erat: nec vero ex eisdem versibus, prae reliquis quos ante adposuit, maxime efficitur id, quod hoc cap. de *Cypriorum carminum* auctore obiter ostendere vult. Itaque τὸδε τὸ χωρίον, si modo genuina Herodoti haec verba sunt, intelligi debet ille Poëtae locus, quem proxime Herodotus extremo capite superiore respexit, quem iterum paulo post diserte indicat, nempe locus ex Iliade citatus, quo memoratur, Alexandrum cum Helena, per vastum mare oberrantem, ad Sidonem adpulisse. Sed, ut dicam quod sentio, etiam ego valde dubito, Herodotum χωρίον dixisse locum ex auctore quodam citatum; nec vero idcirco cum Borheckio totum hoc cap. CXVII. suspectum habeo: sed scire velim, an omnes veteres codices h. l. duo ista verba τὸ χωρίον agnoscant: denique videndum puto, ne ipsa haec duo verba temere olim adsuta intrusaque fuerint; quae si cum Schaefero abiiceremus, percommode fluere oratio: Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἔπη καὶ τὸδε οὐκ ἦκιστα, ἀλλὰ μάλιστα, δηλοῖ, ὅτι οὐκ Ὀμήρου etc. Ex eisdem versibus etiam hoc maxime adparet, etc. S.

5. εὐαλί τι πνεύματι χρησάμενος) Videtur poëtae τῶν Κυπρίων dictionem expressisse. Notissimum est Sophoclis iucundum illud, Philoct. vs. 822. Ὕπν' ἐδύνας ἀδαῆς, ὕπνι δ' ἀλγίων εὐαῆς ἡμῖν ἔλθοις. Belle vero Noster concludit, Homero τὰ Κύπρια ἔπη perperam transscribi, quod factum ab aliis novimus. Verus auctor in dubio est. Aristoteles Poët. Art. c. 16. Dicaeogeni τὰ Κύπρια tribuit; alii Stasino, quemadmodum Schol. ad Iliad. A' 5. aut Hegesiae, vel Halicarnassensi cuidam, sicuti apud Athenaeum XV. 9. [c. 30. nostrae ed. p. 682. ed. Cas. conf. eundem Athen. VIII. 334. b. c. et Animadv. ad utrumque locum.] qua de re docte Th. Rykius Dissert. de Italiae Colon. Prim. c. x. p. 446. et eo duce usus Iac. Perizonius ad Aeliani Var. Hist. IX. 15. Sit-ne Ἰλιάς Ἐλάσσων vitae Hom. c. 16. idem ac τὰ Κύπρια ποῦμα, quaeremus obportuniore tempore. WESS.

CAP. CXVIII. 5. ἐς τὴν Τευκρίδα γῆν) Sic melius ex scriptoris more et Corintho quoque. Sic τὴν Μιλυάδα γῆν I. 173. τὴν Μυδικὴν γῆν IV. 12. τὴν Αἰολίδα γῆν Edd. VI. 8. τὴν Ἰλιάδα γῆν VII. 42. ut plura ne congeram, dixit. WESS.
13. μὴ μὲν ἔχεν Ἑλένην) Est cui μὴ μὲν adridet, quo

modo in *Theophylacto Simoc.* lib. II. 16. ὠχύρου ὄρκῳ τὸν Βουβαῶν περιτῶζειν, μὴ μὴν ἀναιριῖν. Neque deficit, μὴ μιν ἔχειν corrigens. Neutrum necesse erit, si, quod G. *Corinthus* adseverat, [Dialect. ion. §. 62.] μὴ μὴν Ionici sit commatis, sicuti est II. 179. [et saepe aliàs.] WESS.

CAP. CXIX. 4. καὶ Ἑλένην ἀπαβέξ κακῶν ἀπέλαβε) De Helena, Troiam-ne fuerit asportata ab Alexandro, an in Aegyptum, magna inter veteres discordia. Cum *Euripide Elect.* vs. 1280. *Herodotus* quadam ex parte facit, Πρωτέας γὰρ ἐκ δόμων Ἦκει λιποῦσ' Αἴγυπτον· οὐδ' ἦλθε Φρύγας. Adduntur de simulacro Helenae, quae hic praeteriit, uberiusque enarrantur in *Tragici Helena*. Quare veritas non prorsus constat observationi περὶ τοῦ εἰδώλου τῆς Ἑλένης *Eustathiaë*, τούτων εἰς ᾧν καὶ Ἡρόδοτος, in *Iliad.* Γ'. p. 397, 45. [p. 301, 24. ed. Bas.] WESS.

10. ἐντομά σφια ἐποίησε) *Plutarchus* de Malign. ἐντομάς ἐποίησε, quod in Lexica translatus durat: at error *Plutarchi* aut librorum est. Simili *Noster* in re, atque ut venti placarentur, VII. 191. τέλος δὲ, ἐντομά τι ποιῶντες. *Valla* de *haruspicina*, quae exsectione fieret, accepit. Et multis sane in sacris ἐντομάς ad sanguinem eliciendum, frequentabant superstitiosi veteratores. In *Luciani Asin.* c. 37. circumforanei deae Syriae sacerdotes τοῖς ξίφεσιν ἐνέμνοντο τοὺς πῆχεις. Talis venefica anus τὸν βραχίονα ἐντεμοῦσα *Heliodori Aeth.* VI. p. 293. et antistites Baalis I. *Reg.* XVIII. 28. praeterque ceteros fanaticus, sive *Dianaticus*, graphice a *Maximo Taurinensi Serm.* XXXII. Tom. IV. *Anecd. Muratorii* p. 100. descriptus. At scelerosum magis, humanasque victimas, puto innui. Quae quidem religio, in pia et horribilis, in Aegypto ἀνόσιος erat, c. 45. Apud Graecos non insolita: *Virgilii Aen.* II. 116. quis ignorat? *Sanguine placastis ventos et virgine caesa. Sanguine quaerendi reditus.* Quibus et *H. Stephanus*, mecum sentiens, usus fuit *Thea. T.* III. p. 1401. Aliis ἐντομα et ἐντέμνειν de inferiis; quorsum Critici *Apollon. Rh.* I. 587, a *Porto* haud neglecti, respererunt. WESS.

12. ἐπὶ Λιβύης) ἰθὺ ἐπὶ Λιβύης legitur in *Herodoteis Plutarchi T.* II. p. 857. b. Utrumvis scribi potuit, εἵχεσθαι Φευγοῖτα νηυὶ ἐπὶ Λιβύης, vel ἰθὺ Λιβύης: hoc, quia *Herodoteum* est, sincerum arbitror; alterum natum ex interpreta-

mento; licet ἐν cum casu secundo magis etiam in motu frequentet *Herodotus*, quam alterum ἰθὺ. VALCK.

CAP. CXX. 12. οὐκ ἔστι ὅτε οὐ δύο, ἢ τρεῖς) Cultius hoc: alioqui et prius οὐκ subprimendum, fatente viro Celeb. Monuit etiam *Reiskius*. Ceterum hanc *Herodoti* disputationem examini *Ang. Maria Riccius* submisit, modesto et placido, *Diss. XL. in Homer. p. 217. Tom. II.* Est in omni eo genere, cum prisci scriptores in partes abeunt, libera arbitrandi optio, atque id, quod unicuique propius vero censetur, amplectendi. Habet *Herodotus* veterum haud paucos consentaneos, in his maxima ex parte, uti obiter monitum, *Euripidem*; neque illi adsensum *Libanius* negavit Declam. I. p. 189. Secuti et alii fuerunt, ad testimonium a *Io. Alb. Fabricio* vocati in *Sexti Empirici* lib. VII. adv. Mathem. p. 427. Plures *Homeri* amor et studium in diversa compulit. Controversia ipsa in ambiguo haeret, incertis fulta coniecturis. De *Chrysostomo Dione* dico nihil: discrepat eius caussa. WESS.

20. καὶ πρεσβύτερος, καὶ ἀνὴρ) Exsulant haec e *Med.* et *Ask.* quorum negligens silentium *Gronovio* persuasit, ut pro subpositiciis ferrentur. Mea multum dissidet sententia: namque luxa et hians erit oratio, ea si auferantur; vetant praeterea *mssti*, in quib. *Passionei Cardinalis* codex, par *Mediceo*. *Hectorem* autem natu et virtute *Alexandro* fuisse priorem, qui *Homerum* novit, obliviscetur nunquam; neque latuit eruditissimo viro, cupide nimis, quod in mores abierat, *Schedis Florentinis* faventi. WESS.

28. ὅπως πανωλεθρίῃ etc.) Deo minus indignam opinionem suam *Herodotus* opposuit sententiae *Poëtae* veterrimi, qui cecinerat τὰ Κύπρια ἔπη, quemque supra (c. 117.) *Homerum* esse negabat. Istius *Poëtae* *Iupiter*, ut terram incolarum onere praegravatam levaret, ἐν πυκναῖς προπλάσσειν Σύνθετο κουφίσαι ἀνθρώπων πανβώτορα γαῖαν, Ἐπίσας πολέμου μεγάλην ἔρην Ἰλιακοῖο: in *Schol. ad Hom. Iliad. A'. 5.* Hanc et alibi sententiam sequutus est *Euripides* et in *Helen* vs. 39 seq. Quae habet *Euripidea* similis argumenti *Strabo* IV. p. 279. A. [p. 183. D. ed. Cas.] suspicor e perditio dramate repetita. *Euripidis* studiosissimo *Chrysippo* Philosopho non displicuit ista ratio, cuius e lib. III. de *Diis* verba quaedam exhibet *Plutarchus* T. II. p. 1049. B.

Homines Iupiter iste tanti faciebat, quanti Appii illius caeci filia, quae, Gellio teste Noct. Att. X. 6. *utinam, inquit, reviviscat frater, aliamque classem in Siciliam ducat, atque istam multitudinem perditum eat, quae me male nunc miseram convexavit.* VALCK.

CAP. CXXI. 5. *πῦρ καὶ εἴκοσι πύλων*) Hoc malui, non ignarus poetarum usu, sed metri ob leges, εἴκοσι celebrari. Recurret II. 130. 134. 175. invitis Codicum tabulis. At hoc perquam leve. Protei regis successor [qui *Rampsinitus* Nostro] Diodoro Remphis I. 62. audit; Rhamses, si Marshami valeat opinio, Tacito Ann. II. 60. Verum quae de Rhamse *Tacitus* et eius per Africam Asiamque expeditionibus et ablatis inde manubiis, in Rampsinitum non quadrant, in *Sesostrim* optime, quem quoque in *Ramse* latere, *Henr. Valesius* et *Iac. Perizonius* Orig. Aegypt. c. xvii. p. 348. coniecerunt. Duo autem illa Rhampsiniti simulacra et scriptoris orationem Gronov. praeclare illustravit. WESS. — At, quod ad illustranda duo illa simulacra spectet, nihil equidem in Gronovii Notis reperio, nisi quae de codicis Medicei scriptura monuit, quem ille secutus est, et nos cum illo et cum *Wesselingio*. Tum vero de formula πρὸς ῥοπέω monet, potuisse perinde πρὸς ῥοπέην scribi, quemadmodum mox πρὸς νέρον in accus. casu legitur. Sed amat nempe *Herodotus* variare orationis structuram, conf. ad I. 202, 16. notata, p. 204. Iam quod ad rem pertinet: qui a septemtrione stabat colossus, is meridiem (puto) spectabat, eoque aestas salutabatur; qui a meridie stabat, is septemtrionem spectabat, adeoque hyems vocabatur: non vice versa, ut a nonnullis video accipi. S.

11. τῶν ὑστερον ἐπιτραφέντων) Videlicet τὴν ἀρχὴν aut τὸ σκῆπτρον, sicuti III. 142. Etsi autem egregii hoc in verbo mssti sint *Med. Ask.* et *Pass.* maiore in laude forent, si ἐπιτραφέντων obtulissent, quemadmodum I. 7. Adsolet enim *Noster*, popularium suorum adsuétude, in passivis hunc modulum, quamquam sono asperiores, praefere. Lege *Eustath.* in *Homer.* p. 519, 41. [*Iliad.* p. 393. med. ed. Bas.] WESS. — Recte quidem ἐπιτραφέντες ἔσχον τὴν ἀρχὴν scribitur I. 7, 11. a praes. ἐπιτρέπω. Recte vero item h. l. ἐπιτραφέντων (i. q. ἐπιγεγεμένων) a verbo ἐπιτρέπω, quo usus est *Noster*, haud admodum dissimili notione I. 123, 6. et IV. 3, 2. S.

16. τῶν λίθων -- ἓνα ἐξαίρετον, sive ἐξαίρετόν) Hinc corrigi fortasse poterit Charax apud Schol. Aristoph. ad Nub. vs. 508. ubi Agamedes et Trophonius in Elide ταμιεῖον χρυσοῦ κατισκεύασαν Ἀνγεία, ᾧ καταλείψαντες ἄρμον λίθου: scripserat-ne ἐν ᾧ καταλείψαντες ἀνάρμοστον λίθον, νυκτὸς εἰσιόντες ἔκλεπτον τῶν χρημάτων? ut ἀνάρμοστον dixerit lapidem non coagmentatum, τὸν ἐξαίρετον ῥηιδίως Herodoti, vel εὐεξαίρετον. In eadem historia Pausan. IX. p. 785. ἐποίησαν ἐνταῦθα τῶν λίθων εἶναι ἓνα σφίσιν ἀφαιρεῖν κατὰ τὸ ἐκτός. Quae narrantur apud utrumque simillima sunt in universum fabulae Herodoteae de thesauro Rhampsiniti; qui, Diodoro Ῥέμφις dictus, ob opes sordide coacervatas οὐ βασιλεὺς ἀλλ' οἰκονόμος ἀγαθὸς audiebat. Ex Herodoto videntur a Graeculo quodam repetita atque in Agameden Trophoniumque translata, e quo sua hauserint Charax et Pausanias. Hi nihil habent, quo paulo post τὰ μέτρα illustrentur: instrumenta filiis pater probabiliter dedit, quibus lapis sic potuerit ceteris interponi, ut coagmentatus videretur; qualia dici potuerunt ἄρμοστρα. Quod scribit Herod. [l. 38.] πάγας --- περὶ τὰ ἀγγύηια --- στῆσαι, Characis Daedalus, qui in Elide degebat exul (αὐτόσι legerim, pro ἔκτοσι) παγίδας ἔστησεν. Pausaniae Hyrieus ἔστησεν ὑπὲρ τῶν ἀγγύων πάγας. Furum alterum Herod. τῇ πάγῃ scribit ἐνέχισθαι: Agameden Pausaniae ὁ δισμὸς κατεῖχε. Characis παγίσι περιπεσὼν Ἀγαμήδης ἀναιρεῖται. Clar. Ernesti reponit αἰρεῖται. Tandem ob eandem, quam tradit Herodotus, rationem apud Pausaniam et Characem furto proximus illaqueati fratris caput amputat. VALCK.

25. δοῦναι τὰ μέτρα αὐτοῦ) In Miscell. Lipsiens. Vol. VII. p. 640. convertuntur τὰ μέτρα in τὰ τεκμήρια sive indicia et lapidis notas. Non arbitror, necesse fuisse. Callidus et furax senex exemtilis lapidis indolem, situmque liberis exposuit, tum, ne errarent, quae eius mensura, et qui termini. Ita μέτρα θαλάσσης in Oraculo I. 47. et passim alia. WESS. — Puto consulto τὰ μέτρα scripsisse Herodotum; scilicet *mensuras*, non solum ipsius lapidis mensuram, sed mensuram distantiarum ab imo aedificio et ab utroque latere. S.

[35. κεκλειμένον) Herodoti stylo convenientius fuerit κεκλεισμένου, quod probati praeferunt codices. Cf. ad I. 186, 13. S.]

38. πάγας προστᾶσαι ἐργάσασθαι) Simili in narratione Pau-

sanias IX. 37. p. 784. ἴστησιν οὖν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων - - πάγας. Sic enim tono mutato oportebat, et bene Kühnius. Ipsa vero illa de Agamede et Trophonio fabella adeo Herodoteis respondet, ut eius struendae ansam prae buisse videantur. Certe *Pausanias*, ut saepe adsuevit, *Nostri* dictionem expressit. Adde Schol. in *Comici* Nub. 508. WESS.

45. ὅπως μὴ αὐτὸς - - - προσαπολέσει) Hoc melius. Solet ὅπως et ὅπως ita instrui, quamquam correctoribus saepe aliud placuit, sicuti paullo inferius; et c. 120. Habet, quae hoc adfirmant, *Rich. Dawes* Miscell. p. 228. WESS. — Bene et h. l. προσαπολέσει, et dein l. 61. ὅπως - - - κομῶι, in futuro indicativi, quia subiunctivus futuro tempore caret, sive illud simile habet indicativo. Recte vero item c. 120, 29. ὅπως - - ποιήσωσι in aoristo. S.

47. τῷ δὲ δόξαι) τῷ δὲ δόξαν *Arch.* non inprobum. Inferius c. 148. δόξαν δὲ σφί, et frequenter apud alios. *Euripides* Suppl. 129. ἰδίᾳ δοκῆσάν σοι τόδε: et *Heraclid.* vs. 187. WESS. — At, δόξαν si legeres, abesse debebat consequens καὶ particula. S.

53. ἀπορεύμενον δὲ μιν, τὰδε ποιῆσαι) Errarunt librarii *Arch.* et *Vind.*, Vallamque in praecipitia egerunt. Nam quod *Vind.* edit, id mihi hic fuisse olim ἀπορεύμενον δὲ μιν τὰδε, τὰδε etc. innuit: repetitum enim vocabulum, ut subprimeretur alterum, occasionem dare potuit. Sane *Euripideum* ἡγόρημαι τὰδε, ab *Henr. Stephano* productum ad simile est. Vide eius *Thes.* T. III. p. 169. WESS.

64. χαλεπῶς ἑλαμβάνετο ἡ μήτηρ) Tot scriptis obniti non sum ausus, tantoque minus quod λαμβάνεσθαι reprehendendi notionem haud recuset. Ut nihil tamen dissimulem, paene adcedo Abbati *Geinozio*, verba omnia ἡ μήτηρ τοῦ περιόντος παιδὸς ex glossa derivanti. Posuit paullo ante τὸν περιόντα παῖδα. Cui bono haec iteratio? Turbatur praeterea insiticiis ordo et structura sermonis, filium spectantis: tum autem ὡς χαλεπῶς ἑλαμβάνετο passiva erit potestate, cum acerbius acciperetur. Verum, omnibus contra euntibus membranarum, haec tango magis, quam adsevero. WESS. — Nec subiecti orationis in proximo membro mutatio turbare nos debet, nec verborum quorundam paullo ante positorum repetitio: nihil in his inest quod a stylo *Nostri* abhorreat. Tum χαλεπῶς λαμβάνεσθαι τινὸς proprie est du-

ro modo aliquemprehendere et tenere, i. e. aspere premere, acriter instare, pressim urgere. S.

70. ποδιῶνας αὐτὸν λύνει ἀπαμμένους) Inprudenter Ionicam speciem ultimo detraxerunt Med. et Pass. Vide I. 199. IV. 98., quae Gronovii tamen acumen flectere haud valuerunt. Ποδιῶνας ἀσκῶν Valla verterat pedes. Sunt hic, et in oraculo quod regi Aegeo quondam redditum, traditur, utrium petioli sive prominulae partes: ὁ τοῦ ἀσκού πρέχει, Scholia in Euripid. Medeam vs. 679. explicant. At haec occupavit eruditissimus Paull. Leopardus Emend. VII. 13. WESS.

82. ἐπιδοῦναι αὐτοῖσι τῶν ἀσκῶν ἵνα) Bene memini ἀνάξια. σφίων αὐτῶν I. 73.; hic locus aliam seriem postulat. Προαγγεῖσθαι in ea schedarum discordia potius habetur. Pausanias IX. 5. κατελθὼν δὲ ἐς διαφορὰν προήχθη: et c. 8. προήχθησαν ποτὶ ὑπὸ μίθης ἐς ὕβριν, saepeque alias. Iunge Vit. Homeri c. 21. Post pauca [L. 87.] Aldinum καὶ ἐπιδ. αὐτοῖσι καὶ ἄλλον τῶν ἀσκῶν, satis utique protectum nunc, haud spreui. Idem, Aldum tamen praetereuntes, viri doctissimi Corn. de Pauw, Reiskius et Abreschius coniectando divinarent. WESS.

92. τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ etc.) Sic ἐπὶ λύμῃ, contumeliae causa III. 14. et Sophocl. Elect. 1201. Similem ignominiam legatis Davidis inposuit Ammonitarum regulus Chanun, belloque occasionem dedit, II. Samuel. 10, 4. Durat in hanc aetatem apud Arabes et Turcas contumeliosum poenae et iniuriae genus, quo aut barba vellitur aut ex parte raditur. De Arabibus testem fero Abulpharaium Hist. Dynast. IX. p. 186.; Turcarum consuetudines exponit Ism. Bullialdus ad Hist. Byz. Ducae c. 15. WESS.

99. κατίσαι ἐπ' οἰκήματος) Hic et cap. 126. errantem Valiam corrigit L. Bos Obs. Crit. c. 2. vid. Anim. in Ammon. p. 177. Saepenumero peccarunt interpretes in hac voce, velut in Charmide Platonis T. II. p. 163. b. Isaei Or. V. p. 58, 15. ubi καθῆτο ἐν οἰκήματι et ἀπὸ τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται redduntur ab interprete p. 457. domi mansit, et e domo discessit: in Dionis Chrys. Or. XL. p. 494. c. et Or. VII. p. 127. d. paulo ante facta mentio fuerat οἰκημάτων ἡπαρῶν: ut μικρῶν οἰκημάτων ap. Athen. V. p. 220. d. οἶκημα πορνηκόν dixit interpres Ezech. xvi. 24. In Origene contr. Cels.

L. p. 50. scribendum puto, ἀπὸ οἰκήματος αὐτὸν μετήγαγεν, deleta voce nihili ἐρείου, nata e στίγους vel τίγους, quam vocem adscripserant e lib. III. pag. 152: locum tentarunt *Boherellus*, *Menag.* et *Davisius*. Recentioribus τὸ οἰκήμα passim τίγος dicitur vel στίγος. De puero cuius esset interrogatus *Diogenes*, acerbo lusu *Τεγιάτης* ἴφη. *Laërt.* VI. 61. VALCK.

Ibid. κατίσαι ἐκ οἰκήματος) Ex *Vallae* Latinis domi: oportuerat in lupanari, ut cap. 126. ubi par eiusdem lapsus, notatus a *Io. Taylor* ad *Marm. Sandvicense* pag. 59. et pridem a *Th. Galeo*. Censui autem *Aldinum* atque aliorum τὴν sufficere, neque accessionis incremento ex *Med.* indigere. *WESS.* — Conf. ad II. 86, 1. notata. S.

108. ἀποταμόντα ἐν τῷ ὤμῳ τὴν χεῖρα) Postulant hunc ordinem scripti *Codd.*; χεῖρ pro brachio ponitur, ab humero in extimos digitos porrecto, sicuti apud *Homerum* et brevi post. Amplius est, neque alienum tamen, de *Scytharum* crudelibus victimis τῶν — — ἀνδρῶν τοὺς δεξιούς ὤμους πάντας ἀποταμόντας σὺν τῇσι χερσὶ ex lib. IV. 62. *WESS.*

109. ὡς τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα) Non recuso eam hinc formulam, alibi fortasse. *Aristoph.* *Plut.* 242. ἣν δ' ὡς παραπλήγ' ἄνθρωπον εἰσελθὼν τύχω: *Ioseph.* *Antiq.* XVIII. 8, 4. *Iudaei* εἰσάσιν ὡς τὸν *Περσῶνιον*: et *Alciphron* I. 28. cum *Bergleri* observatis. Iam quod *Gronov.* ad II. 115. ἐπελθόντα δὲ εἰς τοῦ βασ. τὴν θυγατέρα eo nomine proscribit, quod eo nihil magis obscoenum videatur, laudare non possum. Adeo-ne sui oblitus *Polybii* fuit, qui XV. 24. [XV. 26, 1. nostrae ed.] εἰς τούτους εἰσῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως. *Apollo-*dori II. 4, 3. de *Perseo*, εἰσελθὼν εἰς τὸν βασιλεῖα, et *S. Lucae* Actor. xvi. 40. εἰσῆλθον εἰς τὴν *Αυδίαν*, de *Paullo Apostolo* et *Sila*? Lege adnotationes ad illa *Lucae* Cl. *Alberti*. *WESS.* — *Gronovianum* ὡς cum aliis etiam *Borh.* tenuit: et pulcre quidem novi, amare hoc *Atticos* scriptores. Ego vero εἰς revocare eo minus dubitavi, quod nusquam alibi citra controversiam ὡς pro εἰς vel πρὸς usurpatum *Nostro* memini reperire, licet subinde codex unus et alter istam praeferat particulam, ut I. 116, 3. II. 135, 26. 147, 16. III. 140, 5. S.

CAP. CXXII. 3. τὰ μὲν νικᾷν αὐτὴν) Haec et vicina, ingeniose tractata, in *Iosephi* *Pharaonem* accommodare tentat iuvenis eruditus *Dan. Szathmari*, in *Dissertat.*

Franequerae nuper divulgata de Pharaonibus; alea cum Cerere ludere, eamque vincere, vel ab illa vinci, nihil aliud esse iudicans, quam Cererem almam et fautricem, vel vicissim inimicam experiri. VALCK.

4. καί μιν πάλιν ἀπικέσθαι) Cum scripserit in praegressis τὸν βασιλῆα ζῶν καταβῆναι κάτω, quidni recipimus ex Msstis πάλιν ἄνω ἀπικέσθαι? Mihi, ne redeat, inpedimento Athenaeus est, vocem negligens: tacent etiam schedae aliae. Quae vero post nonnulla [l. 9.] in Codd. οὐ μὲν εἴγε sive εἴτε, διὰ ταῦτα ὄγρ. mediis neglectis, specimen sunt aberrantium ob iteratas easdem voces librariorum, neque morari Virum Cl. debuerant. WESS.

13. ἐς ἱρὸν Δήμητρος) Mox denuo τὸ ἱρὸν τῆς Δήμητρος, quod cupidum non retrahet, quo minus ex Vind. et Arch. ἐς Δήμητρος recipiat. Specta laetitiam Gronovii ob Medic. ἐς Ἀμφιάρεω VIII. 134. et hoc Comici Thesmoph. 231, ἐς τὸ τῶν Σεμνῶν θεῶν. Alia sciens praetereo. Id ex St. Bergleri indicio obportunum est: in Darsania, Indiae urbe, mulieres stamen vestis in iugali extendere, detexere et desecare uno die: Dionysius in Bassaricis, Ἐνθαδὲ πέπλα γυναῖκες Αὐτῆμαρ κροκόωσιν, ἐφ' ἰστοπέδων τανύουσαι Αὐτῆμαρ δ' ἐτάμοντο, καὶ αὐτῆμαρ ἐρύσαντο: sic postrema, in Steph. Δαρσάνια manca, explevit Falkenburgius ad Nonnum eleganter: aliter Salmasius in Capitolini Pertinac. c. 8. WESS.

CAP. CXXIII. 6. ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι) Eodem Aegyptios honore Clemens Alex. mactat Strom. VII. pag. 752. Ciceronem si audimus, Pherecydes Syrius primum dixit animos esse hominum sempiternos, Disput. Tuscul. I. 16. quo de philosopho plane diversa, uti Ciceroni adscripsit Davisius, litteris Tatianus prodidit Orat. ad Graec. cap. 41. Et nunc certe eius oratio illud praefert. Ego vero non dubito de transpositis, amanuensium errore, Tatiani verbis. Scripserat de Pythagora, Εὐφωβος γεγενῆσθαι φησιν, τοῦ Φερεκύδους δόγματος κληρονόμος ἐστί· ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τῆς ψυχῆς διαβάλλει τὴν ἀθανασία. Liquida res est ex c. 5. ubi Pythagorae Φερεκύδους sive Pherecydis τὴν περὶ τὸ δόγμα κληρονομίαν contribuit, nusquam Aristoteli, ne quidem apud alios. Atque haec Tatiani caussa. WESS.

11. τὴν περιήλυσιν δὲ αὐτῇ etc.) Optime Mssti et Gronovius. Περιήλυσιν Edd, exprimere apta est nugae Iudaeorum recen-

tioris aevi, plus quam poëticas, תַּחֲנוּן וְהַלְלָה sive *animarum rotationes* perque cavernas *volutationes* apud *Buxtorfium* Lex. Thalm. p. 439. et *Windetum* de Vita Functorum Statu Sect. V. p. 80. quae nihil ad Graecos et Aegyptios, quod equidem sciam. Notabilius *Ask.* περιήλυσιν praebebit specimen, siquidem apud *Stobaeum* idem semet reperisse et περικύλυσιν esse posse, *Is. Vossius* ad libri sui marginem monuit. Non sane κύκλυσιν, ἀνακύκλυσιν, κύκλον in animarum ista transmigratione spernebant. Mihi tamen *Stobaei* amatori et *Herodoteorum* vestigatori, locus ille latet. De codicis *Ask.* scriba adseverare possum, περιήλυσιν voluisse, κ et η saepius commutante. Recte autem *Noster* Aegyptiorum et Graecorum, eiusdem opinionis popularium, sententiam explanavit, nuper ab amico et discipulo *Ger. Guilab Oosten de Bruyn* V. Cl. Dissert. de Philosoph. Gentil. Doctrina Morali p. 104. egregie explicitam adsertamque. Id porro admonitione non eget, ex Graecis *Pherecydem* et *Pythagoram* a *Nostro* spectari potissimum, architectos in ea gente μετεμψυχώσεως. Conf. *Nemesium* de Nat. Homin. c. 3. p. 82. Edit. Oxon. WESS.

CAP. CXXIV. [4. ἐς πᾶσαν κακότητα ἰλάσθαι) Potest ἰλάσθαι, ut fecere interpretes, intransitive accipi, ut idem fere valeat ac ἰδέναι cap. 126, 1. atque ita κακότης pravitas, nequitia, intelligi debet. Possis vero etiam active accipere, supplendo σφέας vel τὴν Αἴγυπτον, ducere, praecipitare: tuncque κακότητα et h. l. et cap. 128, 3. et κακοῦσθαι c. 133, 13. perinde et pravitatem interpretari possis, coll. c. 133, 8. et calamitatem, coll. c. 129, 4. S.]

5. πρῶτα μὲν σφέας θυσίων ἀπέρξαι) Quod olim legebatur θυσίων τουτίων, merito displicuit. Cl. *Reiskius* πασίων sufficit, *Abreschius* θυτίων. Ego schedis iuventibus induxi. Fortasse variatum in vocibus fuit, his θυσίων, illis τουτίων, videlicet ἱρῶν, edentibus. Similes διτρογραφίαι passim se produnt. Ceterum in regum successionem *Diodorus* l. 63. in alia abit, et hunc *Cheopem* adpellat *Chemmin* sive *Chembin*. WESS. — Τουτίων mendosam fuisse suspicor since-rae vocis θυσίων scriptiōnem; quae contextu debuerat expelli, altera recepta. *Mycerinus* postea dicitur cap. 129. τὰ τε ἱρὰ ἀνοῖξαι, καὶ τὸν λεῶν — ἀνεῖναι πρὸς ἔργα τε καὶ θυσίας. VALCK.

16. τῆς μὲν γὰρ μῆκος εἰσι etc.) Hoc verius arbitror. Superius cap. 41. περίμετρος δὲ αὐτῆς εἰσι σχοῖνοι ἰνία: et I. 163. ἡ περίοδος οὐκ ὀλίγοι σταδίοι εἰσι: tum I. 93. IV. 85. etc. Omnia autem haec viam, qua lapides clivum versus traherantur, signant. Bene memini, Diodorum aggeris eius vestigia I. 64. nulla agnoscere, et Io. Gravium opinionis consortem habere, Pyramidograph. p. 119. sed et hunc manifesti erroris et negligentiae nuper culpam sustinuisse, in pactam a Fr. L. Norden Itin. Aegypt. p. 95., de Pyramidibus multa sollerter commentato. At ea quaestio huc unice non pertinet. WESS.

19. ταύτη δὲ δὴ τὰ δέκα ἔτη γινέσθαι) Aggeri sive viae: namque ad Pyramidem qui referunt, longe a vero deflectunt. Quae his apta et nexa sunt, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου etc. in Laurentii Latinis turbata mire sunt: dederat, *Illic decem annos fuisse etiam consumptos in subterraneis conclavibus in colle, supra quem Pyramides stant.* Sed purgari ista poterunt, modo cetera bene habeant. Rem paucis lustremus: docetur extremo cap. 125. multum temporis in caedendis lapidibus, multum in trahendis fuisse contritum: praeterea καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ὄρυγμα ἐργάζοντο οὐκ ὀλίγον χρόνον, sive cavernas subterraneas haud exiguum temporis spatium abstulisse. Consequens inde est, ut decem anni struendo aggeri sint impensi. Iam τὰ ἐπὶ τοῦ λόφου opera ipdicant, eius clivi solo et superficiei admota, ut tantae molis Pyramides solidius fundarentur et haererent: ad hoc, τὰ ὑπὸ γῆν οἰκήματα cavernae sive conclavia sunt, destinata regis Cheopis conditorio, c. 127. Quae quidem si veritati, ut mihi persuadeo, respondeant, manca haec narratio et defecta videtur. Deest temporis intervallum, quod molitiones illae desiderabant. Id vero sine msstorum praesidio quis finire ausit? Scriptor ipse his machinationibus οὐκ ὀλίγον χρόνον, constitutorum annorum forte ignarus, contribuit. Atque haec mihi satis sunt liquida. Malo nunc, quid aliis in mentem venerit, interponere. Corn. de Pauw coniicit, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου - - καὶ τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων, τὰς - - τοῦ Νείλου ἐξαγαγών, ἔτη οὐκ ὀλίγα. Sic orationem belle decurrere, et genitivos καὶ τῶν ἐπὶ etc. καὶ τῶν ὑπὸ etc. conmode, uti superius, δέκα μὲν ἔτη τῆς οἰδοῦ, procedere. Io. Iac. Reiskii coniectura est: ταύτη δὲ δὴ Herodot. T. V.

τὰ δὲκα ἔτια γενέσθαι, χωρὶς τῆς ἀναβιβάσεως τῶν λίθων ἐπὶ τὸν λόφον --- καὶ τῶν ὑπὸ γῆν etc. *Ibi, in via paranda, consumptos esse decem annos, absque opera lapides in illum clivum --- attollendi, et absque structuris subterraneis. Equidem, ut adparuit, animi pendeo. In partes eundi si quae necessitas adsit, mallem minore molimine, παρὲξ καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου --- καὶ τῶν ὑπὸ γῆν, et eam quidem in sententiam, quae superius posita fuit. Statim τὰ ποιεῖτο Θήκας Cl. Παυω, cui non adstipulor. WESS.*

20. τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου) Sed ἐπὶ τοῦ λόφου stabant ipsae pyramides, in quarum maximam anni sunt insumpti viginti. Nullus etiam nexus apparet inter ista et τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων. Scribi potuit ab *Herodoto*: τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, ἐπ' οὗ ἱστάσι αἱ πυραμίδες, οἰκημάτων: et ad ista, τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, adici τῶν ὑπὸ γῆν e sequentibus, ubi de Chephrenis agens *Pyramide* c. 127. οὔτε, inquit, ἔπιστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν, οὔτε ἐκ τοῦ Νείλου διώρυξ ἦκει ἐς αὐτήν. VALCK. — Substitutā, praeuntibus msstis, τε particulā [l. 19.] in locum vulgatae olim δι, omnis evanuit difficultas, qua premebatur hic locus. Quod vero consentientem librorum scripturam ταύτη cum *Reizio* in ταύτης mutavi; videri id quidem necessarium potuerat ob praecedens τῆς ὁδοῦ, quo refertur hoc pronomen: atque etiam haud raro a librariis terminationes α et η temere cum ας et ης permutatas novimus. conf. *Var. Lect.* II. 16, 9. III. 80, 11. Sed potuit etiam Scriptor, post interpositam parenthesin, mutare superiorem orationis structuram, et eadem nunc uti constructione (paullo etiam commodiore) qua mox dein utitur, ubi ait, τῇ δὲ πυραμίδι etc. Quare suam in sedem repositum dandi casum ταύτη velim. S.

[25. καὶ ὕψος ἴσον. Si vera haec est scriptura, *Herodotum*, aequalem statuentem pyramidis huius altitudinem latitudini laterum baseos, plurimum fefellit opinio. Mensura enim altitudinis perpendicularis, adcuratissime haud ita pridem inita, reperta est 448 pedum, 2 pollicum; latitudo vero baseos pedum 728, teste *Grobert*, in *Description des Pyramides de Gizéh*, pag. 57. et 65. S.]

CAP. CXXV. 3. κρῶσας) *Aldus* et scripti *Codd.* hunc in modum: *Homero* et *Grammaticis* κρῶσσαι. [Sic vero et nostri *codices Herodotei*.] Fuerint-ne scalae mura-

les, in urbium expugnationibus muris adponi solitae, apud poëtam, magna rixa est. Vide *Hesychium* in voce, *Tzetzen* ad *Lycophron*. vs. 291. p. 38. et *Eustath.* in *Iliad.* p. 903. [p. 863. ed. Bas.] Hic sunt Pyramidum quaedam *eminentiae*, graduum formam repraesentantes, sive ἀναβαθμοί, quod *H. Stephani* non fugit sollertiam, *Thes.* T. IV. pag. 1300. Mox [l. 5.] χαμαῖθεν iustissimum est. *Moeris*: χαμαῖ-θεν Ἀττικῶς, χαμαῖθεν Ἑλληνικῶς: ubi docte vir praeclarus, nuper tristi fato, florente aetate, raptus, *Io. Piersonus* pag. 409., in *Plutarchi Quaest. Gr.* p. 296. E. χαμαῖθεν ad eam etiam normam refingens. WESS.

[4. ἤμεινον τοὺς ἐπιλοίπους λίθους) In altum tollebant reliquos lapides; scilicet politos illos lapides, quibus universa pyramidis superficies ita oblecta erat, ut gradus, quos modo dicebat Herodotus, non amplius conspicerentur, sed ut quaeque pyramidis facies unum continuum atque laeve planum inclinatum referret. Caeterum de toto hoc mirabili monumentorum genere utilia multa, quae vel ad illustranda vel ad confirmanda ea quae ab *Herodoto* memorantur valent, diligentissimus *Larcher* ex doctorum Itineratorum, *Pococke*, *Shaw*, *Norden*, *Savary*, aliorumque commentariis collegit; cum quibus interim, dum *Magnae Descriptionis Aegypti*, *Napoleonis* auspiciis edi coeptae, ea pars publici iuris fuerit facta quae hoc argumentum tractabit, conferri merentur *Abd-Allatif*, in opere supra iam a nobis laudato, *Relation de l'Égypte* cum *Notis Sylvestri de Sacy*, et quem paullo ante laudavi *Grobert*. Nobis in universa hac opera *Herodoto* dicata id maxime ac fere unice fuit propositum, ut, quid ille scripserit, quam diligentissime inquireremus, mentemque et sententiam scriptoris quanta maxima possemus fide interpretaremur. S.]

14. Ἐξεποιήθη δ' ὡς τὰ ἀνώτατα αὐτῆς) Displicuerunt hoc ordine scripta *Corn. de Pauw*: maluit ἐξεποιήθη δ' ὡς τὰ ἐπὶ γαία, καὶ τὰ κατώτατα αὐτῆς πρῶτον μετὰ δὲ etc. non sine errore. Ἐκποιήθηναι nostri Scriptoris ac aliorum consuetudine perhibentur, quibus ornandis et absolvendis ultima manus inponitur. Primum itaque Pyramidis superiora, tum descendentes reliqua perpoliverunt. Antea I. 164. τὸ μὲν δὲ τεῦχος - - ἐξεποιήθη. et II. 175. V. 62. *Dio Cass.* de *Statilio*

Tauro et eius amphitheatro lib. LI. pag. 527. καὶ ἐξεποίησε τοῖς ταυροῦ τίλῃσι. Philostrat. Heroic. XIX. 4. pag. 732. καὶ ὅπλα ἐξεποίησεν αὐτῷ. WESS.

18. ὅσα ἔς τε συρμαίνην) Supra c. 88. συρμαίνην, raphanorum succus ad ventrem purgandum: hic raphani sunt, Plinio Hist. Nat. XXXVI. 12. praeunte. Vide ad Diodori I. 64., et Herodotum ab eo expressum cognosces. Post nonnulla [I. 27.] ἄγον restitui, ut I. 70. atque aliàs: interpunxi praeterea levius; nam ἄλλον δὲ adhaeret τῷ, οὐκ ὀλίγον χρόνον artissimo nexu, ut quisque videt. WESS.

[26. ἄλλον δὲ, ὡς ἐγὼ δοκέω, - - - οὐκ ὀλίγον χρόνον) Intellego minus accurate haec me interpretatum esse, nec minus multum temporis; quum debuissim, aliudque haud exiguum tempus. Dixerat cap. 124, 20. decem annos insumptos esse muniendae viae, transportandis lapidibus, et conficiendis aedificiis subterraneis: quare quaeri potest, cur nunc indefinite dicat tempus haud exiguum, et cur adiiciat, ut equidem puto. Nempe significat sese existimare, insuper etiam rationem habendam esse temporis caedendis lapidibus in lapidicinis insumti. S.]

CAP. CXXVI. 8. ἐν τοῖσι ἔργοις) Suspicio in male repetitum e syllaba praecedenti, scribendumque: ὅπως ἂν αὐτῇ ἓνα λίθον τοῖσι ἔργοις δωρέοιτο, pro eis τὰ ἔργα: quomodo loquitur etiam alibi. Nam neminem futurum puto, qui ἔργα nobis e quaestu mulieris voluerit interpretari? ταλαιπωρεῖν ἐν τοῖσι ἔργοις [Diodor. I. 64.] eximie dicuntur, qui in pyramidibus exercebantur fabricandis. VALCK.

CAP. CXXVII. 4. Χεφρήνα) Diodoro [I. c.] Κεφρήν: addit, aliorum sententiā non fratrem, sed filium fuisse, nomine Χαβρύν, sive, ut mss. ti, Χαβρύνην, Χαβρευτίην. Quae mihi scriptionis discrepantia, non longe ab Arch. et Vind. recedens, digna animadversione est. Utra verior et melior sit, dicere non possum, ut nec Perizonius valuit Origin. Aegypt. c. 14. p. 270. WESS.

9. ὥσπερ ἐς τὴν ἱέρην, μέουσα etc.) His sanitas non constat. Id constat, canalem describi, per quem Nili aqua, interiores pyramidis magnae sive Cheopis cavernas influens, insulam, in qua regis eius sepulcrum, circumluebat ambituque suo efficiebat. Redibit fortasse suus verbis color, si punctione adhibita ac molli auxilio cor-

rigatur, μένσα δι' οἰκοδομημένου αὐλῶνος ἔσω νῆσον περιέβρι, fluens per structum canalem introrsum insulam circumfluit; cui favet emendationi Arch. et Valla, et c. 29. ἐν τῇ νῆσον περιέβρι ὁ Νεῖλος. Stat et hac a parte Reiskius. Alio usus est remedio Pavius, qui quidem μένσα διοικοδομημένου δι' αὐλῶνος, νῆσον περιέβριεν: ut posterius finem indicet, in quem canalis erat structus et aqua sub Pyramidem deducta: si quis malit tamen δι' οἰκοδομημένου αὐλ., huic obniti detrectat. Ego in supra depositis adquiesco. WESS. — Commode Strothius Aegyptiacor. P. I. p. 107. verba δι' οἰκοδομημένου --- Χέσπα parentheseos signis inclusit. Sed cum his etiam praecedentia, inde ab illis ταῦτα γὰρ ὦν, in parenthesis posita intelligi debebunt. S.

[11. λίθον Αἰθιοπικοῦ ποικίλου) Vide infra, ad c. 134, 3. S.]

12. τισσεράκοντα πόδας ὑποβάς, τῆς ἑτέρας etc.) Participia ὑποδείμας et ὑποβάς carent suo verbo; quod quidem aderit, ubi οἰκοδόμησε formabitur ex οἰκοδομήσ cum H. Stephano: haerebit tamen labes quaedam et macula in τῆς ἑτέρας τῷ τὸ μέγαθος: namque haec Chephrénis pyramis haud aequabat magnitudinem alterius sive Cheopis, quod supra scripsit clarissime. Elui mihi menda posse videbatur olim, hoc modo: τισσερ. πόδας ὑποβάς τῆς ἑτέρας τὸ μέγαθος, ἔχομένην --- οἰκοδόμησε, XL. pedes infra alterius magnitudinem degressus, contiguam magnae Pyramidi extruxit. Nunc in dictionis genere adhaereo, vereorque, ut a lacuna locus sit immunis. Reiskius, mihi de omissione concors, τῆς ἑτέρας κατὰ τὸ μέγαθος ratione magnitudinis minorem altera faciens, malebat: Corn. de Pauw τισσερ. π. ὑποβάσαν τὴν ἑτέραν, τοῦτο μέγαθος, ἔχομένην --- οἰκοδόμησε, Pyramidem alteram, quadraginta pedibus depressiorem, ista magnitudine, extruxit etc. τοῦτο μέγαθος locutionem esse, genium Herodoti ex asse respirantem. Ego vero dubito, nec persequor cetera. WESS. — Οἰκοδόμησε, quod H. Stephanus iam commendaverat, adoptavi cum tribus post Wess. editoribus. Cur vero ὑποβάς aut in ὑποβάσει cum Reizio, (cuius conf. Praefat. p. xvii.) aut cum Schaefero in ὑποβάσι mutaremus, nullam equidem caussam potui exputare. Si ὑποβάσαν dedissent libri nonnulli, perapte ὑποβάσαν τῆς ἑτέρας inferiorem, depressiorem alterā, significaret. Sed eadem notione ὑποβάς etiam (scil. rex) nullo incommodo dant libri

omnes, *xl. pedes de alterius pyramidis altitudine remisit, xl. pedibus infra alteram substitit.* Potuerat porro τὸ μέγαθος scribere Herodotus: sed eandem in sententiam paulo etiam significantius est τὸν τὸ μέγαθος, quod ad eandem (i. e. *parrem*) magnitudinem spectat, non nisi *xl. pedibus infra eam substitit.* Iam vero fortasse ne illud οἰκοδομῆς quidem, quod et ipsum communi consensu exhibent codices, opus fuerat mutari. Nam, quod desideratur verbum, quo nominativi ὑποδείμας et ὑποβάς referantur, potest illud nullo incommodo e superiori oratione (l. 5 seq.) intelligi, nempe ποιήσε. Praecessit quidem oratio infinita, τοῦτον - - - πυραμίδα ποιῆσαι, cui ex legitimae structurae ratione nunc responderi debebant accusativi ὑποδείμαντα et ὑποβάντα: sed istiusmodi ἀνακολουθία, pluribus praesertim interiectis verbis, ab optimorum auctorum et maxime ab *Herodoti* stylo minime aliena est. Ista, quam exposui, ratione erudite commodissimeque locum hunc *Strothius* expedit, *Aegyptiac.* P. I. pag. 107-109. Ad rem quod spectat, licet in aestimanda per se altitudine prioris pyramidis (si ita scripsit uti cap. 124, 25. vulgo legitur) plurimum erraverit Herodotus, tamen in conferenda inter se utriusque altitudine non multum a vero abest. Dimensio diligentissime nuper instituta docuit, nonnisi quinquaginta fere pedibus depressiorem esse altera. conf. *Grobert* l. c. pag. 94. S.

CAP. CXXVIII. [6. τὰς πυραμίδας καλεῖνσι ποιμένες Φιλιτῖωνος) De scriptura vide *Var. Lect.* De re confer *Zoëgam*, de Obeliscis p. 389. et, qui eum laudat, *Heeren* in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 576. et seqq. S.]

CAP. CXXIX. 3. τὸν λεῶν τετυμμένον) Scripsit lib. I. 22. καὶ τὸν λεῶν τετρύσθαι ἰς τὸ ἔσχατον κακοῦ, et hic cur inprobemus? Produxit *Mattaire* ex *Dionysii* Ant. Rom. I. p. 75, 16. τὸν λεῶ, quo de ibi *Sylburgius.* Τετυμμένον *Arch.* originem habet ex τρύχω, nec altero (etsi *G. Corinthus*, in quo vitiose τετυμμένον, idem legerit) praestantius est. [Vide *Gregor.* *Dialect. ion.* §. 140. cum *Koenii* et *Schaeferi* Notis in nupera editione.] In *Polybio* τετυμμένον saepius, sed contra *Codd.*, uti *Boecleri* excerpta ostendunt. *Appianus* simili passim in luto haeret, quemadmodum et alii. Diversa poetarum consuetudo, metri legibus parens, hinc

τετρυμμένα γούνατα Apoll. Rh. I. 1174. [Ut Brunnkii Apollonio, sic nos Polybio et Appiano veram restituimus scripturam.] An vero τετρυμμένη κυρφορία mulier in Oeconomicis Hieroclis ap. Stobaeum Serm. LXXXIII. p. 491. fuerit τετρυμμένη, disputari poterit; certe τετρυμμένος τε ἐν κυνηγεσίῳ καὶ πολέμοις in Excerpt. Nic. Damasceni pag. 425. ab omni innovandi periculo liber manet. WESS.

9. τῷ ἐπιμειφομένῳ ἐκ τῆς δίκης) Ob latam sententiam, vel, post iudicium. [Sic ἐκ τούτου frequenter, non modo post hoc, sed et ob hoc; quod gallice dicimus en conséquence de cela.] Adscripserat Abreschius ὡς δὲ ἐκ τῆς θυσίης ἐγένετο lib. I. 50., nonnihil discrepans. Diodorus Mycerinum I. 64. solitum ait κατὰ χρηματισμοῦς in iure dicundo magnam vim pecuniae insumere, δίδοντα δωρεὰς τῶν ἐπιμικῶν τοῖς δοκοῦσιν ἐν ταῖς κρήσιν μὴ κατὰ τρέπον ἀπαλλάττειν, Herodoti sermonem commentans. WESS.

CAP. CXXX. 3. ἐν οἰκῇματι ἡσκημένῳ) Recurrit παστάς ἡσκημένη στύλοισι II. 169. et Παρίῳ λίθῳ ἡσκημένα III. 57. Abydenus ap. Euseb. Praepar. Eu. IX. 41. τὰ τε βασιλῆα δένδροις ἡσκησε. Quae ornandi vim verbo insinuant, sicuti et Cl. Reitzio observata ad Luciani Deam Syr. cap. 31. Vide nunc hoc Philonis Iud. de suae gentis pontifice, Leg. ad Cai. p. 1033. D. ὁπότε ἀσκηθεῖν τῇ ἱερᾷ στολῇ, et mirare consilium Th. Mangey, ἐνοικουασθεῖν reponentis. Idem tamen Iudaeus p. 1003. B. de insano Imp. Caio, ὁπότε ἀσκοῖτο εἰς Διοσκουρούς, et καὶ νεβρίσιν εἰς Διόνυσον ἡσκέϊτο: ubi cautior vir doctus et merito. Aeschylus Pers. vs. 182. ἡ μὲν πέπλοις Περσικοῖς ἡσκημένη. Sed desino. WESS.

CAP. CXXXI. 4. ἡ παῖς ἀπήγατο ὑπὸ ἄχρης) Obtinuerunt haec locum in famosa nostrae aetatis lite περὶ τοῦ ἀπάγχισθαι. Iac. Gronovius illis aciem instruxit in Defensione Exercitat. de Pernicie Iudae p. 62.; contra acriter venit Iac. Perizonius Diss. de Morte Iudae c. 9. p. 74. Amavi utrumque V. Cl. ob eximias ingenii et eruditionis dotes; rixa ipsa, etiamnum iuveni, visa fuit modum excessisse. Gronovium laudo, eius hic iteratione abstinentem. WESS.

CAP. CXXXII. 7. ἐπὶ τὴν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι etc.) Fortasse Osiris est. Plutarchus Is. et Osir. cap. 39. καὶ βούν διαχρυσὸν ἱματίῳ μέλανι περιβάλλοντες ἐπὶ πίνθει τοῦ Διὸς δακνύον-

αι --- ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἐξῆς: differunt ea in paucis, nec tamen aliena videntur. Convenit optime tabula, bovem hanc repraesentans, a Io. Pricaeo ad *Apuleii* Apolog. pag. 148. primum publicata, et Herodoteis bono consilio, ut spectaculo foret, a Gronovio adposita. WESS. — De formula *τύπτεσθαι* τινα vide II. 42, 27. et 61, 5. ibique not. De deo quem nominare nefas ducit, conf. II. 170, 1. S.

CAP. CXXXIII. 5. *πέμψαι* --- τῷ θεῷ) Deo? verum, quod memini, Dei nullius fuit in urbe Buto *μαντήιον*. Praeterea valde videbatur insolens, *ὀνειδισμα ἀντιμεφόμενον*. Si Dei cuiuspiam, Apollinis ex gr. cuius in ea urbe templum fuit, oraculum designaretur, scriberem: τῷ θεῷ ὀνειδίζαντι μεμφόμενον. Nunc censerem potius corrigendum: *πέμψαι* εἰς τὸ *μαντήιον* τῇ θεῷ ὀνειδισάσῃ μεμφόμενον. Dea erat Latona Graecis dicta, Apollinis Isidis filii nutrix, cuius maxime omnium nobilitatum erat in urbe Buto oraculum: τόγε μάλιστα ἐν τιμῇ ἄγονται πάντων τῶν *μαντήιων*, *Λητούς* ἐν *Βουτοῖ* πόλι *ἱερί*: Herod. II. cap. 83. *Missise* cap. 152. *Psammitichus* dicitur legatos εἰς *Βουτοῦν* πόλιν εἰς τὸ *χρηστήριον* τῆς *Λητούς*, ἔνθα δὲ Αἰγυπτίοισι ἱερί *μαντήιον* ἀψευδέστατον. De Dea eiusque oraculo *Iablonskius* egit *Panthei* lib. III. c. 4. Hunc *Herodoti* locum respicit *Aelianus* Var. Hist. II. 41. VALCK. — Scripserit fortasse *Herodotus* τῇ θεῷ: sed potuit etiam masculino uti genere, quum in eadem urbe Buto etiam magnum fuerit *Apollinis* templum, (conf. c. 155, 8. et 156, 8.) in quo et ipso oracula edita fuisse videntur. Vocab. *ὀνειδισμα* cur sollicitetur, nulla caussa subest: etiam *Croeso* libuit τῷ θεῷ ὀνειδίσαι, I. 90, 16. S.

10. ἐκ δὲ τοῦ *χρηστηρίου* αὐτῷ δεύτερα etc.) In his nihil considero. *μαντήια* reticuit et intellecta voluit: geminum superius est, ἑλθεῖν οἱ *μαντήιον* ἐκ *Βουτοῦς* πόλιος. Cl. tamen *Reiskio* blanditur, ἐκ δὲ τοῦ, *χρηστήρια* αὐτῷ etc. ex eo inde tempore, venisse illi secunda Oracula. Post pauca, [l. 16.] retineri et per editiones propagari ὡς κατακεκριμένον ἤδη οἱ τούτων potuisse demirarer, nisi et mssti praeberent: quorum quidem lapsus ut pravus est, ita turpior in tot editis. Spectavit autem insanientem *Mycerini* sapientiam *Libanius* in *Vitae* suae *Historia* p. 20. b. ignaro et propterea errante *Morello*: adtigit et *Aelianus* Var. II. 41. WESS.

20. ἐνηβητήρια) In Leidensi Cod. Gregorii de Dialectis, ut Herodotea, prostant ista: ἵνα πυνθ. εἶναι τῆς ἐνηβητήρια ἐπιτ. Scripserat Grammaticus, et, ut equidem puto, *Herodotus*, ἵνα πυνθάνοντο εἶναι γῆς ἐνηβητήρια ἐπιτηδεύματα: in quacunque parte regionis secessus intelligeret esse iucundissimos. ἵνα γῆς, οὐ γῆς, et similia frequentat inprimis Sophocles. Herod. I. 213. ἵνα ἦν κακοῦ. Soph. Ai. 386. ἦ' εἰ κακοῦ. Duo sufficient Herodoti loca, quae ad hunc locum apte respondeant: lib. I. c. 98. Deiocri aedificia extruxerunt, ἵνα αὐτὸς ἔφρασε τῆς χώρας, qua destinarat regionis parte. Lib. II. c. 172. quam fieri curarat Amasis statuam, ἵδρυσεν τῆς πόλεως ὅκου ἦν ἐπιτηδεύματα. Herodotea negligentius descripsit Athen. X. p. 438. B. Ἐνηβητήρια Grammatici reddunt ἐνεωχτήρια. Parum distant quae Diodorus Sic. vocat καθωνιστήρια lib. V. c. 19. in quibus ἐκαθωνίζοντο, quod legitur in Graecis Esther III. 15. Binis etiam in locis ἐμβιωτήριον praebet Diodorus T. I. p. 345, 59. et T. II. p. 518, 59. Sunt Ἐνηβητήρια loca πρὸς ἀνεσιν καὶ ἀπόλαυσιν εὖ πεφυκότα. In notis ad Excerpta e Dione Cocc. H. Valesius p. 96, 97. interpretatur amoena diversoria et secessus. Apud Aelian. de N. A. XI. c. x. p. 617. in urbe Memphi Apidi dicuntur esse καὶ Φίλα ἥθη καὶ τριβαὶ κεχαρισμένοι καὶ ἐνηβητήρια. VALCK. — Ἐνηβητήρια, loca voluptaria, apud Salustium Bel. Catilin. c. xi. et Plautum Poenul. III. 2, 25. ἐμπαθεῖς τόποι in Gregorii Nysseni Epist. de Itin. Hierosolym. p. 10. Ἡβητήρια Plutarcho et Athenaeo, quorum verbis lucem vir eruditissimus Pet. Faber Agonist. III. 27. p. 345. adspersit. WESS.

CAP. CXXXIV. 2. εἰκοσι ποδῶν καταδέουσιν) Haec altitudinem an latitudinem Pyramidis designent, in quaestione est. τῷ δὲ μεγέθει λειπόμενον τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προειρημένων de ea scribit Diodorus I. 62. controversiam non dirimens. At Plinius Hist. Nat. XXXVI. 12. Tertia minor quidem praedictis, sed multo spectatior, Aethiopicis lapidibus, assurgit cccclxii. pedibus inter angulos; quibus utique ampliore, quam Herodotus, singulis lateribus latitudinem tribuit. Hinc πεντακισίων ποδῶν hic fuisse olim arbitrantur; numeris, ut equidem opinor, multo quam oportebat, auctoribus. Cum tamen superiore πολλόν haec fuerit ἐλάσσων, si ad altitudinem referas, xx. pedes nimis quam pauci erunt. Lege Io. Gravii Pyramidograph. p. 112. etc.

WESS. — Difficultatem, qua premi videbatur hic locus, non magis *Larcherus*, quam qui eum praecesserunt docti viri, potuit expedire. Postquam enim graeca verba his gallicis reddidit, *elle est beaucoup plus petite que celle de son père, ayant vingt pieds de moins, et chacun de ses côtés trois pléthres de large*; monuit in *Notis*, viginti quidem pedes illos haud dubie ad altitudinem spectare, quoniam *latitudinis* mox separatim mentionem faciat scriptor; manifeste autem corruptum esse hunc numerum, quoniam, si viginti tantum pedibus haec pyramis minor fuisset altera, profecto eam *Herodotus* non dixisset *multo minorem*. Memorabili vero exemplo hic locus est, quo memineamur quam minuta res quantum interdum habeat momentum. Una lineola, unum leve incisum alieno loco positum, hasce citavit turbas: abiecto commate, 'quod post *καταδέουσιν* in omnibus ad hunc diem editionibus (mirum dictu!) interpositum erat, omnia nunc plana sunt, omnia recte se habent. Altitudinem huius pyramidis non definit scriptor: *multo minorem* ait esse *paternā*, quum illius *latus* quodque in basi nonnisi *tria plethra dentis viginti pedibus* (i. e. 280 pedes) metiatur. Atque haec mensura exactissime congruit cum ea quae ab eodem, quem iam saepius laudavi, *Grobert* reperta est. Vide librum citatum, p. 95 seq. aut, si magis in promptu est, *Langlès* in *Notes et Eclaircissemens sur le Voyage de Norden*, p. 288. S.

[3. λίθον δὲ ἐς τὸ ἡμῶν Αἰθιοπικοῦ) Nigrum fuisse lapidem et pretiosum dicunt *Diod.* Sic I. 64. itemque *Strab.* XVII. p. 808. ed. Cas., adiiciens valde esse durum, ut ex eo mortaria conficiantur: quare etiam cultros ex hoc lapide confectos memorat *Noster*, II. 86, 15. In *Cheopis* pyramide primum ordinem ex *Aethiopico lapide variegato substructum* vidimus c. 127, 11. Ac videtur lapis etiam huic pyramidi *Mycerini* adhibitus variegatus fuisse aut versicolor, nempe nigro colore in rubrum vergente aut rubris maculis distinctus, ac fortasse de illo *Syenitae* genere, quem *pyropoecilon* olim vocatum fuisse *Plinius* refert, XVI. VIII. 13. Conf. omnino *Abd-Allatif*, p. 173. ibique *Sylv. de Sacy*. p. 214 seq. Quare nulla caussa fuit, cur hunc lapidem, de quo hic agitur, ab illo qui cap. 127. memoratur, diversum *Larcherus* statueret. De eodem lapide cf. *Wess.* ad c. 176, 6. S.]

[8. ταλάντων χιλιάδες ἀναρίθμητοι) Licet enim multo minor duabus aliis, multo tamen haec pyramis erat spectatior et ob lapidis e longinquo advecti praestantiam duritiemque multo maioribus impensis exstructa, consentientibus Strabone et Diodoro locis cit. et Plinio, XXXVI. XII. 17. S.]

12. τῶν τὰς -- λιπόντων, ἣν Ῥοδώπιδος) Nihil his inesse, quod offendant, videtur: et tamen esse, codicum discors scriptura declarat: alii πυραμίδας -- λιπομένων ἣν Ῥοδ. fortasse voluerunt agente usu, ut καταλιπέσθαι, ἀπολιπέσθαι et λιπέσθαι c. 147. atque alibi saepius; alii λιπόντων, λιπομένη ἣν Ῥοδ. posterior erat Rhodopis; pari structura, quae in Diodori proxime descriptis verbis, atque in Euripideis Orest. vs. 1085. ἣ που λείπειται τῶν ἐμῶν βουλευμάτων. At tum, quod scripti mordicus retinent, ὕστερον in exilium ire debebit. Atque hoc admonuisse satis est. [Vide Var. Lect.] Ecce aliud. Herodotus disputatione circumspecta meretriculae Rhodopidi pyramidis aedificationem aufert: antiquum rumorem amplectuntur Diodorus, Strabo, Plinius; commentariis certe inserunt. Hoc amplius, Rhodopidem Aelian. Var. XIII. 33. elocat regi Psammeticho, qui Amaside, cuius aetate feminam floruisse Noster adseverat, annis ferme quinquaginta prior est. Unde erroris aut Herodotus aut Aelianus culpā tenetur: neque ille ea liberabitur, si duas fuisse Rhodopides statueris, easque ab Herodoto, Strabone et Plinio confusas: alteram proprie sic dictam, ex meretrice uxorem Psammetichi, et sepultam in Pyramide; alteram Aesopi conservam, et Charaxi, fratris Sapphus, amicam, quae tempore Amasidis floruerit. Haec Celeb. Iac. Perizonius ad stabiliendam Aeliani fidem; quae, si negentur, incertissimae coniecturae, etsi olim alia fui opinione, locum obtinebunt. Aelianus fabellam ex Strabone XVII. p. 1162. [p. 808. Cas.] aut aliunde, hausit. Geographus regis nomen tacitum habet; de suo Aelianus Psammetichi titulum inpingit. Herodotus duas Rhodopides non novit, et Amasidis Aesopi illam contubernalem tempore viguisse distincte adfirmat. Utri credemus? WESS.

14. τοῦ Ἡφαιστοπέλειος) Adhaerescunt ad virile hoc nomen doctissimi viri. G. Cuperus Obs. IV. 4. p. 58. haec se capere negat; nisi dicatur, latere hic nomen patris, vel urbem eo nomine in Samo fuisse; vel Iadmonem, ori-

gine Samium, Hephaestopoli in Aegypto habitasse, scribique debere τοῦ ἐκ Ἡφαιστοπόλεως. Gronovii similes sunt fluctuationes ad Arriani Ἀναβασ. III. 5. p. 109. quibus vehementer offensus Corn. de Pauw correctum voluit τοῦ Ἡφαιστοπόλεως, nova voce, sed, ut censet, perelegante, quae *Vulcani ministrum* denotet, et Iadmonis patrem, vel fabrum ferrarium insignem, vel Vulcani potius sacerdotem fuisse doceat. Mihi, ut absolvam verbo, inventum non placet. In propriis Graecorum nominibus mira multa: Σώπολις est in Epigramm. XVIII. Callimachi, Ἀμφίπολις habet marmor a Buherio editum, feminam Νικόπολιν dabit aliud, et numus Abderitarum Ἀναξίπολιν: neque ignoti Ἀγασίπολις et Κρατησίπολις sunt. Quae Ἡφαιστοπόλιν abunde defendunt. Confer Comitis Caryl. *Recueil d'Antiquit.* T. II. p. 265. WESS.

15. Ἰάδμωνος ἐγένετο) Apud Demosthen. p. 729, 30. [p. 1352. ed. Reisk.] Νέαιρα Νικαίτης ἦν. Pseudolus Plauti II. 3, 24. Quia lenonis me esse dixi: alibi dicitur Amphitryonis Sosia; ut Phereclis servulus Lydus, Andocidi Ἀνδὸς ὁ Φερεκλίδης, p. 3. 24. Lysias p. 256. ἐγένετο ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικοκλέους καὶ Ἀντικλίδους: recte cepit ista Marklandus vir cl. sed nomen Εὐμάρης genuinum esse vel Theocritus monstrabit Eid. V. 10. et 73. τὴν Στρυμονιάδου Θράτταν Aristoph. Ἀχ. 272. Quod mox legitur, [l. 17 seq.] ὃς βούλοιτο ποινὴν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελίσθαι, Plutarchus interpretatur T. II. p. 557. Α. τὸν βουλόμενον ὑπὲρ Αἰσώπου δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν: ubi tandem etiam Samius venisse dicitur Ἰάδμων (vulgatur Ἰδμων: γένει μὲν οὐδὲν Αἰσώπῳ προσήκων, ἀπόγονος δὲ τῶν περιμένων αὐτὸν ἐν Σάμῳ γεγονώς. VALCK.

CAP. CXXXV. 5. τῆς μουσοποιού) Fulvii Ursini ad Carm. illustrium Feminar. p. 23. μουσοποιός, quemadmodum Pindarus in Orat. p. 25. Dionis Chrysost. et Hipponax Theocrito Anthol. III. p. 392. [Analect. Brunck. T. I. p. 382.] Quod Athenaeus autem [lib. XIII. c. 69. p. 596.] ignorantiae labem Herodoto adfricat, Charaxique amicam, non Rhodopin, sed Doricen sive Dorichen vero nomine fuisse contendit, id sibi habeat. Nosse debuerat, non Doriches tantum, sed et Rhodopidis cognomine meretriculam fuisse celebrem ex Strabone XVII. p. 1162. A. WESS.

7. Ῥοδῶπιν) Ῥοδῶπιος vicina paene videntur postulare: μεγάλα - - ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος, opes magnas, ut Rhodopidis scilicet. Aelian. de Nat. An. IV. 54. παῖδα ὠραῖον, ὡς ἂν Αἰγύπτιον. Cicero de Senect. c. 4. multae etiam, ut in homine Romano, litterae. Notissimum illud, satis exercitatum in dicendo, ut Thebanum scilicet, sumsit Nepos a Thucydide, qui de Brasida p. 287, 56. ἢ οὐδὲ ἀδύνατος, ὡς Λακεδαιμόνιος, ἐπιπύ. VALCK.

Ibid. ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιν) Lipsiae in Miscellan. addebatur κατὰ Ῥοδ. εἶναι. Amplecterer, si verba correctionem requirerent, ὡς ἂν εἶναι Ῥοδῶπιος. Credo, vim et elegantiae cultum, ut saepe alias, proprio inesse nomini: Magna, scriptor inquit, sibi bona quaesivit, ut Rhodopis esse potuerit, populi videlicet prostibulum et vilis conditionis. Ceteroqui ex praemissis κτήσασθαι advocari non inconmode poterit. Rectius [l. 8.] οὐκ ὧς γε, dissecta priore voce, maluit Reiskius. Postulat enim sententia et probat Cod. Cl. Askew. WESS. — Commodum utique Ῥοδῶπιος: sed nec inconmode teneri vulgatum potuit, adeoque debuit. ὡς ἂν Ῥοδῶπιν εἶναι, ἐκτήσατο μεγάλα χρήματα: ut quae Rhodopis esset, magnas pecunias fecit. Caeterum confer Nostrum II. 8, 16. IV. 81, 4. IV. 99, 21. S.

19. ἐν τῇ Ναυκρατί ἐπαφροδίτοι - - ἐταῖραι) Hoc de numero quatuor scortilla in Archiae Epigrammate Veneri donaria dedicant, interque alia

Ἄλλης ἄγλαα δῶρα, γαμοστόλε, σοὶ τὰδε, Κύπρι,
ὥπασαν, αἰγιαλῶν Ναυκρατίδος ναῖται.

Integrum dabit L. Küsterus ad Suid. voc. Κερκύβαλον: [et Brunck. Analect. T. II. p. 92 seq.] vulgavit et Reiskius Anthol. Cephalae p. 25. quaedam inmutans, quae non mutari fuerat potius. Naucratis ripae Nili adcubabat, florens commercii et scortorum celebritate, ut Corinthus, Puteoli, et plures ex littoralibus urbibus. Quid in acta patrantur, si Cicero lib. V. in Verrem c. 25. tacuisset, ex Aegyptiorum et Syrorum Maiumis cognosci potuerat. Archidices memoria durat in Athen. et Aelian. Var. XIII. 68. WESS.

24. ἦσσαν - - περιλσχίνευτος) Archidice minus altera fuit famosa. Hinc petita vox Ionica Περιλσχίνευτος redditur ab Hesychio περιβόητος, περιλάλητος: sic pro περιποίητος fuit emendatum in Animadv. ad Ammon. p. 65. Reperiuntur et περι-

Φημὸς et περιεδόμενος. Cyclici οἱ περιηχημένοι in *Philone Byblio* Euseb. Praep. p. 39. d. Apud *Etymol.* legitur: Δημολάλητος, περιβόητος. [Cognata significatione ἑλλισχος dixit Noster l. 153. 9.] Permutantur apud *Herodotum* locutiones ἀπικέσθαι ἐς λίσχην et ἐς λόγους. Rarius illud lib. IV. c. 4. ὡς προλαίσχηνευμένων αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι. VALCK.

26. ὡς Μιτυλήνην) Sic dedit e msto Gronov. quod si vel in aliis etiam Codicibus inveniretur, probandum tamen foret ἐς Μιτυλήνην, quia nunquam a veteribus ὡς iungitur quarto casui in talibus, nisi ubi πρὸς locum invenit. In his nonnunquam a librariis, sed multo frequentius ab hominibus eruditis fuit peccatum, quos in tantilla re nominari necesse non est. Norma scribendi *Thucydides* lib. IV. c. 79. ἀφίκετο ὡς Περίδικαν καὶ ἐς τὴν Χαλκιδαίην. Idem pag. 148, 48. [2] ἐς τὴν Ἀσίαν ὡς βασιλία. p. 554, 92. [VIII. 31.] ἀπέπλευσαν ἐς Φωκαίαν καὶ Κύμην ὡς Ἀστύχοι. p. 527, 36. [VIII. 39.] ναῦς ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον πίμπειν. p. 553, 37. [VIII. 81.] Paulo exercitatiores facile sentiet, in his similibusque voculas ὡς et ἐς non posse transponi. Eadem in omnibus obtinet scriptoribus Atticis veteribus, quin et in Atticistis accuratioribus, ratio; e quibus priorum simillima, etiam in quibus utrumque reperiretur, plurima possent expromi. Ceterum ex hac non magni momenti observatione multa veterum loca corrigi poterunt; nam librariorum delictis recta ratio praeferenda est. VALCK. — De *Herodoti* usu conf. quae ad c. 121, 109. monuimus. S.

Ibid. ἀπενόττησε ἐς Μιτυλήνην) Suum scriptor recepit: neque enim ἐπὶ ἀψύχου veteres, sive regionum urbiumque nominibus, ὡς adstruebant. *Thom. M.* ἀπαξ ἐπὶ ἀψύχου uno in *Thucydide* invenit, et loco adhucdum controverso. Egerunt hac de structura docte *T. Hemsterh.* *Miscell.* *Observ.* Vol. V. tom. 3. p. 56. et *Valcken.* ad *Euripid.* *Phoeniss.* p. 475. Mox κατεκερτόμην [l. 27.] ambigue dicitur. Potest *Charaxum*, potest *Rhodopin* indicare; hanc *Sappho*, ὡς πολλὰ τοῦ Χαράξου νοσοισαμένην, multa *Charaxi* intervertentem et furatam, si fides *Athenaeo*, taxavit inusta nota. Nec puto fratrem probavit, in casses meretriculae demersum. Vide *Ampl. Cuperi* *Observ.* IV. 4. WESS.

CAP. CXXXVI. 5. εὐ γεγλυμμένους;) *Laurentius*

figuras insculptas, ἐγγεγλυμμένους, sicuti Arch. et Vind. Haesito in electione. Vulgatum videtur perconmodum et singularius: *Vallae* scriptoris patrocinator consuetudo, qua II. 124. καὶ ζῶων ἐγγεγλυμμένων: talis quoque c. 138. αἵμασιν ἐγγεγλυμμένη τύποισι: tum τύπων ἐγγεγλυμμένων πλεοί, c. 148. Libera itaque optio est. In sequentibus vertendis *Valla* aberraverat, in viam ab H. Stephano comiter revocatus. WESS. — Olim pingebatur ἐγγεγλυμμ. Inde deflexum est εὖ γεγλυμμ. S.

[11. ἀπάσης κρατεῖν τῆς --- θήκης) θήκη hic idem fere valet ac οἰκημα θηκαῖον, II. 86, 31. Nam in una θήκη pluribus cadaveribus locus erat. conf. III. 16, 28 seq. Mox hoc cap. l. 15. pro θήκη ponitur τάφος. S.]

16. τὸν ἐωῦτοῦ ἀπογενόμενον) In Codd. fortasse reperietur, τῶν ἐ. ἀπογενομένων, prouti *Vallam* in suo legisse Latina manifestant: ac ne alium quidem ex se ipso progenitorum sepulturae mandare. Quae prostant in Ed. Gronov. commodum vix admittunt sensum. Ex se ipso progeniti, vereor ut Graece dici possint οἱ ἐωῦτοῦ ἀπογενόμενοι. Praeterea *fato functi Herodoto* quoque dicuntur aliquoties ἀπογενόμενοι: qua significandi virtute hic illud videtur capiendum. Qui patris cadaver, quod pignori opposuerat, expuncto debito non redemerat, hunc legislator etiam ipsum sepultura censuerat indignum, nolueratque ut suos ipse liberos *fato functos* isto dignaretur honore, μήτε ἄλλον μηδένα τῶν ἐωῦτοῦ ἀπογενόμενον θάψαι: sic scribendum arbitror: neque alium quemquam suorum *fato functum*. De his tacet legem commemorans *Diodorus* [I. 93.] T. I. p. 104, 93. In talibus ἀπογενέσθαι idem est ac ἀποβιῶναι vel ἀποθανεῖν, ter quaterve adhibitum *Herodoto*: vid. Clar. Alberti ad *Hesych.* in Ἀπογενόμενοι. Hoc sensu mea quidem sententia debuerat illud in Attica lege accipi apud *Demosth.* contr. Macart. p. 608, 88. [p. 1069, 10. ed. Reisk.] τοὺς δ' ἀπογινομένους ἐν τοῖς δήμοις ὥς ἂν μηδὲς ἀναισῆται: quorum in pagis mortuorum nemo cadavera tollat. Quamque legem ad Leges de Sepultura referre debuerat, eam, quia forte legebatur aliis interiecta, retulit ad Φονικῶς νόμους S. Petitus in LL. Att. p. 624. Latine vertens, si quis in aliquo populo caesus sit. *Alciphroni* p. 80. mecum restituit A. Heringa: ἐπειδὴ Κρίτων αὐτῷ ὁ γεννήτας ἀπεχέμετο. VALCK.

Ibid. τῶν ἰωῦτοῦ ἀπογενόμενον) Non exputo, cur Aldi et Camerarii hanc scripturam mutatum ierint, tutam codicum auctoritate. Ἀπογενόμενος hoc non est loco *progenitus*, sed fato functus, uti II. 85. IV. 4. et apud *Thucydidem*, monitore Schol. ad *Demosthen.* Or. de Cherson. p. 59. Quod legem attinet, de qua agitur, ea et in *Diodori* I. 93. Quanto vero humanius Imp. Iustinianus edixit, nulli esse licentiam corpora defunctorum debiti gratia detinere, aut impedimentum facere eorum sepulturae, Novell. CXV. 5. Porro [L. 21.] κατωρθῆς Gronovii praefert editio; in adnotatione κατωρθῆς esse ait in optimo codice; forsitan errore operarum. Nam *Passion.* et *Ask.* prius edunt, a quo alienus non sum. Κατόννοτο τὸν Ἀμασιν Αἰγύπτιοι inferius c. 172. *Vallae*, vertentis compares, lapsum redarguit *H. Stephanus* in *Prolegom.* Edit. secundae, ut mirer valde *Corn. de Pauw* καταρῆς, ex latinis istis formantem. WESS.

21. Μὴ με κατωρθῆς πρὸς τ.) Ex diversis hanc sinceram puto lectionem. Quando primum interpretabatur *Valla*, ne me caeteris pyramidibus compares; non ille quidem aliud hic verbum legit, sed minus dextre praegnantem phrasin intellexit, significantem: ne me sic vilipendas, ut unam censeas ceterarum; sive, ignominiosa cum ceteris pyramidibus instituta comparatione. Ionicum ὀνόσασθαι, κατονόσασθαι, (*Herod.* II. 172.) notabat ἐκθαλίσαι et καταμήψασθαι. Quid sit in proximis [L. 24.] ὑποτύπτειν, monuit vir summus [*Hemsterhusius*] in nota *L. Küsteri* ad *Aristoph.* Av. vs. 1145. VALCK. — Conf. Not. ad III. 130, 19. S.

CAP. CXXXVII. 1. ἰξ Ἀνύσιος πόλις) Hinc τομός Ἀνύσιος c. 166. verum contra tabulas. Non praeteriit urbem *Stephanus Byzant.* estque eius longe antiquior memoria in his *Esaiæ* c. xxx. 4. וְיִצְחָק בְּנֵי חֲנָנִי וְלֵגָתִי eius *Chanes* (h. e. *Anysin*) adtigerint. Vocis apud Hebraeos pronuntiatio differt, urbs eadem. Nam quae *Iunius* et alii de *Daphnis Pelusiis*, sive *Taphnes*, minime congruunt. Tetigit verbo *Thom. Pinedo* ad *Ethnicographum*, uberius vero et distinctius *Celeb. Camp. Vitringa*, Comment. in eum *Vatem* p. 168. T. II. Reges *Asychin* et *Anysin* non novit *Diodorus*, *Bocchorin* ante *Sabacum Aegypti* inponens, I. 65. WESS.

15. καὶ ἐτίρων ταπσομένων) Levi opera πασσομένων, uti fa-

ctum scio, refingi posset. Quo vero successu? *πάσσειν, ἱμ-
πάσσειν* de inspersis, ornatus etiam caussa, non refugit
usus. In urbibus, *altius eductis*, neutrum novi. Facit *Codd.*
tamen discordia ambiguum, sit-ne *τασσομένων* an *γινομένων*
genuinum: alterutrum sane [haud dubie posterius] ex
glossa venit. Quae sequuntur, a Cl. Gronovio bene consti-
tuta et docte explanata sunt. [Vide *Var. Lect.*] De *Bubasti*,
quae Graecorum *Ἀρτεμις* sive *Diana*, nihil addo. Repetit
Herodotus c. 156. quod hic professus fuit, et explicat co-
piose *Iablonskius* *Panth. Aegypt.* III. 3. Hoc adcedat, pla-
cuisse mihi olim [l. 19.] *ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι*, blanditumque
Abreschio: movebar *Nostri* verbis III. 160. *εἰ δὲ ὑμῶν ἡδονῇ
τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν*. Qui in vulgato adquiescunt,
auxilium ex *Car. Daubuz* de *Testim. Christi* apud *Ioseph.*
lib. II. 12. impetrabunt. *WESS.* — *ἡδονῇ* cum *Aldo* tenent
edd. omnes, nec aliud e mssis citatur. In *F.* desideratur
quidem iota subscriptum vel adscriptum, sed habet ille
tamen *ἡδονῇ* circumflexo accentu. Intelligendum *ἡδονῇ ἰδέ-
σθαι οὐδὲν μᾶλλον ἀξιαπῆγνον*. *S.*

19. *ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι*) Hic si Codices vulgatis concinunt,
paulo tamen superius [l. 16.] dabunt, ut autumo, *πολίαν*:
qua in re tantilla Codicum non exspectassem consensum.
Quicquid huius fuerit, *Herodotum* scripsisse suspicor *ἡδιον
δ' ἰδέσθαι οὐδὲν τοῦτου μᾶλλον*, alibi suo more scribentem *ἄμι-
νον μᾶλλον, μᾶλλον ἐλβιώτερος*, et *αἰρετώτερα μᾶλλον*. *ἡδίου μᾶλ-
λον* *Chrysippus* dixit apud *Athen.* IX. p. 373. A. *ἡδιον* - -
μᾶλλον forsan *Isocrates* in *Aeginet.* p. 393. D. *ἐκ ποίης ἀν-
οικίας ἰδιον υἷον εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα μᾶλλον,
ἢ ταύτης*: in quibus, mutata tantum pronuntiatione, *ἡδιον*
corrigo pro *ἰδιον*: nam *ἰδιον υἷον* - - - *εἰσποιηθέντα* quis tan-
dem dixerit? Comparativis iunctae vocis *μᾶλλον* pleonas-
mum exemplis adfirmarunt *H. Stephanus*, *St. Berglerus*,
F. L. Abreschius, aliique. *VALCK.* — Nil opus fuisse
solicitare vulgatum, paullo ante vidimus. *S.*

CAP. CXXXVIII. [10. *ἔσοπτόν ἐστι*. Sic recte iam
H. Steph. in ed. 1. posuerat: dein vero rursus mendosum
ἔσοπτόν ἐστι habet ed. 2. Caeterum, quid sit quod dicat
Scriptor, quoniam exaltatum fuerit solum urbis, in tem-
plo autem media in urbe sito nihil fuerit mutatum, id-
Herodot. T. V.

circo magis undique conspicuum factum esse templum, fateor mihi non liquere. S.]

18. *Φέρει δ' ἐς Ἐρμῆω ἱερὸν*) Rediit expulsa praepositio. Qui eiecit, [Gronovius] pulcre noverat, non haec ad τὰ δῖνδρα pertinere: retulit ad viam, quae Mercurii templum ferret; [id est, ut ille putabat, in qua via erat Mercurii fanum:] per utique incommode, cum totus aggeris tractus et tenor ad Mercurii aedem ducat. De decoro, quod obtenditur, id vero nihil est: sufficit, Herodoto eum verborum ordinem adrisisse. Non memoro Codd. scriptos, neque usum dictionis. Virgilianum, *Hinc via, Tartarei quae fert Acherontis ad umbras* Aen. VI. 295. omnes norunt. Dedit Gronovius ex Nostri copiis nonnulla, [ex II. 122, 13. tum, quae huc minus spectant, ex I. 10, 12. I. 120, 12. IX. 33, 13.] facile, si res postularet, ex Polybio, Diodoro, et Pausania in primis adaugenda. Conf. doctos viros in Act. Apost. c. XII, 10. WESS.

CAP. CXXXIX. 1. Τέλος δὲ τῆς ἀπ.) Τὴν ἀπαλλαγὴν forte dicere potuisset ἀπαλλαγῆς τέλος, ut mors dicitur θανάτου τέλος; caedes, φόνου τέλος. Paulo post, [l. 5.] ubi in somnio Rex dicitur iussus τοὺς ἱέρεις μέσους διαταμέειν, (Conf. Diodor. T. I. p. 75. ult.) neque illud, nec διαταμῖν, sed διατάμνειν legit Gregorius de Dial. Ion. mstus: [§. 67.] Τὸ τέμνειν, Τάμνειν λέγουσιν. Ἡρόδοτος ἐν β', τοὺς ἱέρεις - - - μέσους διατάμνειν. Ionice, ut τάμνειν, scribebatur στράφειν et τράπειν. Sed Dorica sunt, ut puto, τράφειν et τράχειν: hoc rarius, et Grammaticis tantum observatum. VALCK.

5. μέσους διαταμέειν) Adiungit Diodorus καὶ διὰ μέσων αὐτῶν διελθεῖν μετὰ θεραιπείας, et per medios sectos cum administris transire, I. 65. cuiusmodi triste sectionis exemplum in Pythii filium natu maiorem Xerxes repraesentasse legitur Musae VII. 39. Ceterum Oracula, quae Aethiopes consulebant, signavit supra c. 29. WESS.

CAP. CXL. [3. νῆσον χάσας σποδῶ τε καὶ γῇ] Cineres, puto, coenosae humo mixti, aptius culturae solum erant reddituri. Ac nescio an hoc consilio diligenter collectos cineres certis in aedium cameris adservare soliti sint Aegyptii. conf. c. 100. extr. S.]

7 seqq. ἔτια ἐπὶ πλέω ἢ ἑπτακόσια - - - Ἀμυσταίου) Omne hoc comma ineptae tautologiae, ex inperiti hominis glos-

semate ortae, damnat Iac. Perizonius vir clar. Orig. Aegypt. cap. xi. pag. 202. Nollem factum. Fluunt ex abundantiore Scriptoris sermone; suntque frequentes huiusmodi iterationes, uti bene observavit Iac. Gronovius. Quod addit autem, cetera Perizonii se tangere dedignari, ἄρρητον ἄμεινον. Viam ille ostenderat ad turpem errorem huic loco adimendum, non sane cum dedecore spernendam. Rem vide. Dicit Herodotus, insulam, Anysis tempore in paludibus aggestam, septingentis atque amplius annis frustra ab insecutis regibus ad Amyrtaeum usque fuisse quaesitam. Amyrtaeus, quod Thucydidis I. 110. testimonio novimus, eas in paludes, quum Persis Longimanus Artaxerxes imperaret et Herodotus floreret, secessit: ab utroque ad Achazi aut Hiskiae, Principum Iudaeorum, aevum, in quod Anysis et Sabaco incurrunt, intervallum est annorum paullo plus trecentorum. Hinc, ut Chronologiae ratio constaret, Perizonius ἑταῖ ἐπὶ πλείω ἢ τριηκόσια, trecentis et amplius annis, coniectura plausibili. Mendam notae genuerunt numerorum, perperam pictae, quem ad modum Ampl. Bouherius, eiusdem coniecturae patronus, Diss. Herod. c. vii. p. 71. commonefecit praeclare. WESS. — Nempe, pro HHH olim temere [H]HH a librariis hic scriptum fuisse, Bouherius censuerat. Aliam rationem secutus Reizius, πεντακόσια pro ἑπτακ. non modo legendum statuit, sed etiam rectè in contextu ponere hunc numerum non dubitavit. Cuius rationem et in versione sua adoptans Larcherus, et in Chronologia Herodotea, quae Tomo VII. gallici Herodoti continetur, p. 108 seqq. uberius adstruens, auctorem huius inventi (ut multorum aliorum quae Reizio debentur) Borheckium celebrat; qui tamen diserte professus erat se Reizium ducem esse secutum. S.

CAP. CXLI. 3. τῶν μαχίμων) Nec satis apte congruunt ista cum παραχρησάμενον, neque phrasi ἐν ἀλογίῃσι ἔχειν: nam nihil huc facit locus lib. IV. c. 159. Scribi potuit τῶ μαχίμῳ, sive τὸ μάχιμον, ut corrigat Abreschius Dil. Thuc. p. 63. sive etiam τὸ τῶν μαχίμων, ut Reiskius, nempe γένος. Inter Aegyptiorum ἑπτὰ γένη, -- οἱ μὲν μάχιμοι καλεῖσθαι, Herod. II. 163. Diodoro commemorantur τὸ μάχιμον ἔθνος, p. 106, 48. [I. 94.] et οἱ μάχιμοι καλούμενοι, p. 85, 1. [I. 73.] quocum loco desiderarem equidem in concordiam

posse redigi supra Diodoro narrata p. 53, 1. [voluerat p. 33, 1. scil. lib. I. c. 28.] Indorum collatâ, quam alibi tradit, *πολιτεία*. Sed in Herodoteis mihi sane videtur insolens ἐν ἀλογίῃσι: horum vice si legeretur ἀλογίην, in vicinis quidpiam novari nihil esset necesse. Scribi certe commode potuit: τὸν ἀλογίην ἔχειν παραχρησάμενον τῶν μαχίμων Αἰγυπτίων. Sic Herod. IV. 150. ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου, oraculi nullam habuerunt rationem. Alibi scripsit ἐν ἀλογίῃ τι ποιεῖσθαι: et II. 172. Amasin ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλη ἦγεν. Apud alios, pro despiciatui habere, dicitur ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχειν, vel ἄγειν, vel τίθεσθαι. Stobaei Tyrtaeus p. 353. imbellem Οὐτ' ἂν μνηστειμην, οὐτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τίθειν: praeferrem τιθείμην: quod habet Plato de Legib. I. p. 629. A. II. p. 660. E. et hinc Iamblich. in Protrept. p. 112. A Stobacano diversum exhibens animosum Tyrtaei carmen *Lycurgus* contr. Leocr. p. 162. de Lacedaemoniis vs. 25. [in Reiskii Or. Gr. Vol. IV. p. 212.] καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς οὐδενὶ λόγον ἔχοντες περὶ τούτου οὕτω σφόδρα ἰσχυοῦνται. Scaliger et Io. Taylor περὶ τούτου recte corrigunt; vereor autem ut eruditissimi viri legerint alibi, περὶ τινὰ λόγον ἔχειν. Corrige, sodes: καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχοντες, περὶ τούτου etc. Ab his parum distat illud Euripidis Androm. vs. 209. τῇ δὲ Σκυῖρον οὐδαμῶς τίθης, vel τίθη. Scriptor non inelegans II. Maec. VII. 12. ἐν οὐδενὶ τίθετο. VALCK. — Τὸ μάχιμον τῶν Αἰγυπτίων legit Schneider in Lex. sub voce Παραχρησάμαι: et accusativum τὸ μάχιμον ad verbum παραχρηστ. refert, conferens hunc locum cum illo VIII. 20, 2. ubi παραχρησάμενοι τὸν χρησμὸν mox ab ipso Scriptore per οὐδὲ τοῖσι ἔπεισι χρησάμενοι explicatur. Vulgatam h. l. scripturam communi consensu tenent libri omnes: ac fortasse ipse Herodotus, syntacticis legibus non nimis religiose adstrictus, ἐν ἀλογίῃ ἔχειν cum genitivo casu construxit, quum cognatam dictionem ἀλογίην ἔχειν in animo habuisset. S.

8. Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων) Iosephi codicem postremis caruisse, significaverunt Palmerius, Marshamus, Vitranga: quam tamen rem dubiam relinquunt Iudaei scriptoris membranae. Quod si vere absentiam earum vocum animadvertit, Ἀραβίων στρατός, qui brevi sequetur, Iosephum quadamtenus iuvabit; nam et illi non ad censentur Assyrii. Sed praestat, quod res et schedae omnes adprobant,

defendere. Certe *Senacheribo* et *Arabum*, quibus trans Iordanem et in Petraea sedes, amplius numerus, et *Assyrii* dicto audientes fuerunt. Quod autem vir eruditus *Iosepho* Ant. J. 1, 1. *Senacheribum βασιλέα μέγαν* nominanti, adposuit, *Herodotum* eundem τὸν μέγαν Σαναχάριβον βασιλέα nuncupasse, secus habet. Mox [I. 10.] ἐς ἀπορίην ἀπειλημένον oportuerat. Vidimus *Arionem ἀπειληθέντα ἐς ἀπορίην* I. 24. et erunt deinceps alia. WESS. — Conf. VIII. 109, 8. et IX. 34, 13. Sed nimirum h. l. non modo cod. F. quem in *Var. Lect.* memoravi, verum etiam alii omnes et ed. *Wess.* cum superioribus edd. in ἀπειλημένον consentiebant. S.

20. ἐνταῦθα ἀπικομένους) *Corn. de Pauw ἀπικομένου*, aut ἀπικομένον, posita post ἀνθρώπους maiore στήλῃ. Prius etiam *Reiskius*. Nolo refragari: qui voluerit, patronum arceasset *Gronovium* II. 66. WESS. — Vide nostram *Var. Lect.* ad II. 66, 15. Nempe recte ibi *Gronovius* de nominativo participii pendente, ut aiunt Grammatici, sive absolute posito monuit, ubi aliàs genitivus absolutus locum habet: cuius ἀνακλουθίας exemplis quidem etiam in *Notis* nostris ad I. 33, 1. p. 42. adposuimus. Simillima vero ratione htc, ut in oratione infinita, loco nominativi participii accusativum absolute positum habemus; quemadmodum III. 99, 6. αὐτὸν τηρόμενον, pro eo quod ad legitimam syntaxeos normam αὐτοῦ τηκόμενου esse debebat. Mox ἀγοραῖαι ἄνθρωποι, circumforanea hominum turba, ut I. 93, 8. S.

21. ἐπιχυθίνας νυκτός μῦς etc.) De muribus agrestibus quae prodebantur, tantopere *Polemonis* narrationi et grammaticorum apud *Eustathium* [ad *Il.* α. 39.] de Troadis incolis, mures venerantibus, ὅτι τὰς νυκτὰς τῶν πολεμίων διέτρωγον τόξων, congruunt, ut eodem fabulari fonte manasse dicere. Namque, aliam Assyriorum cladis caussam et locum fuisse, ex *Esaiā*, qui ea vixit aetate, c. xxxvii, 36. exploratum habemus. Lege ibi, si vacat, *Camp. Vitringae* Observationes. WESS.

24. γυμνῶν ὄπλων) *Mediceus*, et illi consentanei, si γυμνῶν καὶ ἀνόπλων, sicuti *Plutarchus*, *Appianus*, *Polyaenus* et alii, praebuissent, ansam praecidissent quaerelae. Ecquis unquam γυμνῶν ἀνόπλων aptavit? Quando melius *Aldus*, *Eustathius*, schedaeque plures. Ita *Xenophon* Κυρ. Παῖδ. V. [c. 4, 45.] p. 140. γυμνὰ ὄπλα καὶ ἀνοπλοῦς. *Galenus* de Usu

Part. p. 368. ἄνθρωπος δ' ὥσπερ τὸ σῶμα γυμνὸς ὅπλων, οὕτω καὶ τεχνῶν τὴν ψυχὴν ἔρημος. Alia mitto. WESS. — Adde *Aelian*. Var. Hist. XXX. 37. quem locum *Gronov.* in *Notis* citavit, licet absurdum ἀνόπλων in contextu posuisset. *S.*

CAP. CXLII. 8. γενεαὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν ἑκατὸν ἔτι (ἴσται) Haud dissimilia *Clemens Alex.* Strom. I. p. 401. [p. 246. ed. Lugd. Bat. 1615.] et *Homerici scholiastae*. [ad *Ἰλ.* α. 250.] Alii aut brevius aut amplius temporis spatium τῇ γενεᾷ contribuunt, uti *Theod. Ryckius* Dissert. de Prim. Ital. Colon. c. 4. et *Io. Alberti* ad *Hesychii* Γενεὰ docuerunt. *No-ster* non semper sibi in annorum γενεᾶς ambitu respondet et congruit, quod I. 7., si sana isthic omnia, testabitur. Alibi praeterea de singulis hominibus sive regibus sine ulla finiti temporis notatione vocem adhibet, veluti VI. 98. Conf. *Iac. Perizon.* Orig. Aegypt. c. xi. p. 215. Scripsi ex *Arch.* et *Vind.* post pauca [I. 12.] καὶ πρὸς, τριηκοσίοισι etc., elegantius quam scribarum pro ingenio ratus. Dixi ad I. 156. quibus *Euripid.* *Heracl.* vs. 961. et *Helen.* 641. *Isaeum* de *Hagn.* *Hered.* p. 89. adstrue. WESS.

16. ἐξ ἡθίων τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Neque hoc debuerat tentari. Alium respicit locum *Suidas*, [scil. I. 15, 4.] quando Ἐξ ἡθίων interpretatur ἐκ τῶν συνήθων τόπων: hunc *Thomas M.* ἐξ ἡθίων optime reddens ἐξω τῆς συνηθείας, in voce Ἐξ. Ἰστίον, inquit, ὅτι ἡ Ἐξ ἔστιν ὅτε καὶ ἀντὶ τοῦ ἐξω τίθεται. [Sic in illa dictione, ἐκ τοῦ μέσου κατῆσθαι, III. 83, 14. IV. 118, 9.] Ea saepenumero latet in compositis vis, velut in ἐκμετρος, ἐκδικος, ἐκθεσμος, ἐξαθλος, similibusque; in ἐκδῆσαι, ἐκστρέψαι, ἐξαικίειν. Apud *Aristid.* I. p. 175. ἐξαικίειν τῆς οἰκουμένης idem est ac ἐκτετοπίσθαι. *Aristoph.* *Nub.* 88. Ἐκστρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαντοῦ τρόπους. In *Thucyd.* III. 55. ἐκπρίπτετον *Schol.* reddit ἐξω τοῦ πρίποντος. VALCK.

Ibid. τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι) Corrigunt *Miscell. Lipsiens.* τὸν ἥλιον ἀναπῆλαι, solem resiliisse e sedibus suis, velut *pila in murum illisa ἀναπᾶλλει, resultat.* [Nempe sic *Reiskius.*] Non credo, nec ea verbo potestas. Haud multum huic fabellae dissimilis *Platonica*, *Politic.* p. 269. A. ὡς ἄρα, regis *Atrei* aetate, ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν, εἰς τοῦτον τότε τόπον ἰδύετο, ἀντέλλει δ' ἐκ τοῦ ἱκαντίου, in ortu solis et occasu aliorumque siderum mutato. *Scaliger*, *Emend. Temp.* pag. 198. (quod et *Galeus* adscripsit) veriquandam umbram in Aegyptiis

his nugis quaesivit et invenit. WESS. — Tum in *Addendis* haec adiecit idem Vir doctissimus: „Inpendit huic loco Dissertationem IV. T. III. p. 300. Edit. Paris. *Origin. Leg. et Art.* eruditissimus Goguetus, multisque disputatis eum corruptum et ob defectum meliorum codicum pro desperato et insanabili habet: videri tamen Aegyptios obscure indicasse mutatum solis cursum tempore Iosuae imperatoris, et Hiskiae, Iudaeorum regis; de quo utroque in *Iosuae* libro cap. x, 12, 13. et II. Reg. cap. xx, 9. Quae disputatio, uti elegans est, ita plane coniecturalis accessitque, atque in scriptas membranas aspera et iniqua. Aliam nuper meditando extudit [idem] vir doctissimus in *Memor. Trivultin.* [Janvier 1762.] T. LXV. pag. 409. Edit. Amstel., maximopere urgens, ἐξ ἡθίων non esse extra sedes, quae Gronovii Latina, verum ex sede consueta. Sententiam Aegyptiorum et Herodoti esse, solem quater inde ortum fuisse, unde oriri solet: et bis cursum illinc inchoasse, ubi Herodoti tempore occidebat, bis eundem finisse isthic, ubi eiusdem aetate oriebatur: τὸν ἥλιον hic solem non innuere, sed solarem periodum, quae spatio annorum undecim millium trecentorum et quadraginta revoluta varios ortus occasusque, sive initia et fines, habuerit. Huc, nisi aberro, tendit operosa eruditi viri explicatio, quam quidem laudibus ferre, probare non queo. Namque et longius abijt a Scriptoris verbis; et prodigium, cuius caussa adfertur, enervat. Quid ista enim, si solaris periodus significetur, καὶ οὐδὲν τῶν κατ' Αἴγυπτον ὑπὸ ταῦτα ἐπερρωθῆναι? Et quis unquam ἥλιον ἀνατεῖλαι et καταδύναι de periodi solaris initio et fine, ut alia ne addam, posuit? Ipsam sollertissimi viri diatribam adi.“ Haec igitur WESS. — Porro idem Herodoti locus ingenium diligentiamque Academicorum Parisiensium, *De la Nauze*, *Brequigny* et *Dupuis*, haud admodum prospero quidem successu exercuit, quorum interpretationes rationesque Tomo XXIX. Historiae et Comment. Acad. Reg. Inscript. p. 64. et seqq. exponuntur. Scaligeri rationem secutus Reizius, in brevi argumento huius capituli scripsit, intra id tempus initium vagi anni bis in aetatem, bis in hiemem incidisse. S.

CAP. CXLIH. 7. ἑκαστος αὐτῷ ἵσταται --- ἐκόντων ἑωυτοῦ) Suum defendere videtur IV. 103. ἐπὶ ξύλου με-

γάλου ἀναπείρας ἰστᾶ: etiam *Demosthen.* περὶ Συγγ. pag. 100. [pag. 172. ed. Reisk.] μὰ Δί, οὐ χαλκοῦς ἴσταται, οὐδ' ὑπερ-
πράπων. *Alciphron.* I. 30. cum animadversione *Bergleri.*
WESS. — Dubitare videtur Vir doctissimus, recte ne
fecerit *Gronovius*, quod ἴσταται loco olim vulgati ἰστᾶ re-
posuit. At proprius hic locus verbo medio erat, ubi agi-
tur de statua, quam sibi ponit quisque, non alteri. S.

9. Ad vulgatam olim scripturam πατὴρ ἑκαστὸν ἑωυτὸν
ἰόντα, haec monuit VALCK. „ἑωυτοῦ scribendum cen-
seo, sui quemque patris filium esse demonstrabant; e similitu-
dine nimirum imaginis τοῦ ἀγχιστα ἀποθανόντος. Sed unus-
quisque tunc illorum πατρὶ ἰοικώς Παῖς ἀγαπητὸς ἔγεντο.“
Vide *Var. Lect. S.*

10 seq. διεξιόντες διὰ πατίων etc.) Haec scripti libri sus-
pecta reddunt. Nec sunt, quod *Gronovius* adposuit, ad sen-
tentiam adprime necessaria; sed *Herodoteae* famen redun-
dantiae minime contraria. WESS.

12. ἀναδήσαντι ἐς ἑκαίδ. θεὸν) ἐς θεὸν ἀναδήσαι [ἑωυτὸν] et
ἀναδήσαι τὴν πατρίην, [l. 3.] vulgo Graecis dicebatur τὸ γέ-
νος εἰς θεὸν ἀναφέρειν: et, voce γένος omissa, ἀνέφερν ἐς Θαιμόν.
Proximum accedit ἀνάψαι τὸ γένος εἰς Δία, et γένος ἀρχαῖον
καὶ τῶν οἰκιστῶν ἀνημμένον in *Philostr.* de Vit. *Apoll.* I. 4.
VALCK.

18. Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον) Inepta sunt quae
vulgo hic legebantur, Πίρωμιν ἐπονομαζόμενον, et orationem
interturbant. *Henr. Stephanus*, ut asperitas tolleretur,
Πίρωμις [sive Πιρώμιος voluerat] ἐπονομαζόμενος, *Piromidas*
cognominatos, emendavit; *Reiskius*, Πίρωμιν ἐπονομάζοντες.
Quorum ego conatus non aspernor. Quanto tamen prae-
stantius *Laurentii* et *Codd.* illud Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γένου-
σιν, *Piromin* ex *Piromi* progenitum. Ausus sum, nec puto
damnabili consilio, id scriptori reddere, siquidem supe-
riora id et ratum habent et sibi postulant. Belle *Gronovius*
hanc maiorum in Aegypto computandorum rationem ex
Synesio I. de Provid. p. 93. d. firmavit, gratias sine dubio
Mediceo acturus, si quid huiusmodi dedisset: et erat tamen
a *Galeo* in medium depositum. Iam, si fides *Kircheri*,
ΠΙΡΩΜΙ Coptis est vir fortis et Heros, *Suppl. Lex. Copt.*
cap. 7., sive, ut *Noster*, καλὸς καὶ γαθός. At certa non est:
namque illi in *Prodromo Copto* p. 295. ac alibi ΠΙΡΩΜΙ

vir aut homo est, sine ullo boni malive additamento. Inspice *H. Relandi* Dissert. de Copt. Ling. p. 108. et *Iablonskii* Prolegom. Panth. Aegypt. pag. 38. WESS. — Deos et heroas sui generis auctores arroganter iactantibus Graeculis sacerdotes Aegyptii suos quidem Reges, qui hominibus imperassent, omnes homines fuisse comprobabant ex hominibus natos. Homo Aegyptiace *πίρωμις* dicebatur; Herodoti *καλὸν καγαθὸν* lusum esse etymologicum monuit *Iablonskius* Proleg. in Panth. p. 38. VALCK. — Ab Aegyptiaco vocabulo *Piromi* Indicum *Brama*, quod alii *Biruma* pronunciant, derivatum esse sibi persuaserat *Lacroze*; cuius vide, si lubet, *Hist. du Christianisme des Indes*, lib. VI. T. II. p. 224 seq. S.

CAP. CXLIV. 4. οὐκ ἰόντας ἅμα τοῖς ἀνθρώποις) Qui hic nobiscum studia tractat literarum, vir ingeniosus *Joann. le Fevre*, corrigendum suspicabatur οἰκίοντας ἅμα τ. ἀ. atque ita legisse *Vallam*, vertentem, una cum hominibus habitantes. VALCK. — Magnum Theologiae Aegyptiae, quam docte digessit, praesidium *Iablonskius* in his reperit, sed meo iudicio infirmum et haudquaquam locuples. Quid enim, si semper deorum unus Aegypti fuerit dominator, si suos sibi successores habuerit, artes invenerit, formarit legibus et institutis civium mores, gesserit bella, vitaeque finem et suum sibi sepulcrum habuerit, negandus-ne erit cum hominibus egisse? Nullum quidem fabularis illa doctrina θεὸν ἀνθρωποειδέα agnovit, nec vero sustulit eorum inter homines et cum mortalibus commercia ἐν ἱερῶν ζώων μορφαῖς. Testes fero *Diodorum* I. 12. et *Plutarch.* Is. et *Osir.* c. 18. Atque haec faciunt, ut verissimum putem, οἰκίοντας ἅμα τοῖς ἀνθρώποις, habitantes cum hominibus, quomodo *Valla* et *schedae* quaedam. Convenit egregie istud fabulis gentis et scriptoris sententiae. Obstat, neque diffiteor, *Athenagoras*, quem si dixerō, codice emendatissimo caruisse, nihil ponetur, quod a vero abeat. Sed placet his in conmutationibus τὸ ΜΗΔΕΝ ἸΑΝ. WESS. — Sane, Ne quid nimis! Sed et, Ne minus iusto! et, Suum cuique! De scripturae ratione apud *Athenagoram*, vide quae in *Var. Lect.* monuimus. S.

7. τοῦτον, καταπαύσαντα Τυφῶνα, βασιλεύσαι etc.) In Latinis a *Valla* venerat postquam exstinxit *Typhonem*. Scio

bello superatum periisse Typhonem apud *Diodorum* I. 88. nec non, quae *Plutarch.* Is. et Osir. c. 19. litteris mandavit, et *Stephan. Byz.* in voce Ἡρώ. At *Herodotus* nihil tale. Significat regno, quod fratri per scelus eripuerat, deiectum ab Horo fuisse. Simile est τοὺς τυράννους τῶν Ἴωνων καταπαύσας ὁ Μαρδόνιος, VI. 43., quos ille abdicare coëgerat. VII. 105. τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου σταθίντα καταπαύσας: et II. 162. De *Osiride*, ceterisque Aegyptiorum diis et eorum ordinibus parco scribere. Cl. *Iablonskii* hic campus fuit, *Prolegom. Panth.* p. 75., in paucis ab *Herodoti* mente aberrantis. WESS.

CAP. CXLV. [8. διδῆλωται μοι πρόσθε. Vide cap. 43. huius libri. S.]

14. κατὰ ἑξακόσια ἔτεα καὶ χίλια) In numeris latet error. Ab *Hercule* ad *Herodotum* abierunt anni ferme nongenti: ergo, si in his nihil fuit admissum, a *Dionysio*, *Cadmi* nepote, ad eundem anni circiter septingenti: ergo *Bacchum* istum inter et *Herculem* generationes (γενεαί) plusquam viginti. Atqui non plus quinque generationibus *Bacchus* et *Hercules* disiuncti fuerunt, sicuti ex *Apolodoro*, *Diodoro*, et aliunde cognitum habemus. Quinque generationes, siquidem tres centum dederunt, quod cap. 142. adseruit, centum fere et sexaginta consummant annos. Unde consequens est, ut, κατὰ ἑξήκοντα ἔτια καὶ χίλια, anni ferme mille et sexaginta, reformetur. Vidit hoc ac recte ursit *Th. Lydiatus* in *Oxon. Marm.* p. 25., probavit etiam *Bouherio*, *Diss. Herod.* cap. xi. p. 131. Animadvertit mendam *Palmerius* quoque, *Exercit. ad Graec. Auct.* p. 12., finxeratque ἑξακόσια ἢ χίλια μάλιστα, nongenti aut mille ad summum; nimium a rei veritate et prisca loci lectione desciscens. WESS. — ἑξήκοντα cum *Reiz.* et *Borh.* in versione adoptavit *Larcher.* Quae quamvis et per se probabilis et alioqui necessaria videatur emendatio; tamen dici non potest, vulgatam huius loci scripturam (sicut illam cap. 140, 7. et passim alias) permutatis inter se notis numericis admodum inter se similibus ortum debuisse. Multum enim differunt priscae numeri utriusque notae: nam 600 hac nota [H]H designantur, 60 vero ista [Δ]Δ. S.

CAP. CXLVI. 7. ἔφη ἂν τις καὶ τοὺτους ἄλλους etc.)

Mallēm τοὺς ἄλλους. Hoc videtur voluisse: si Hercules, Dionysus et Pan, in Graecia nati et educti, priscorum Deorum nomina et titulos invaserint; etiam alios humanae originis, pro diis superstitione Graecorum habitos, dici non iniuria posse, illud ipsum in semet expertos esse. Quae sane suspicio ex earum est genere, quibus veritatis character detrahi non debet. Unde enim tot Ioves, Apollines, Neptuni, et omnis fere ille συφετός οὐρανίωνων? De Mercurio Maiæ filio, τοῦ Ἑρμοῦ aut Aegyptii Thoyth aut Samothraciae Cadmili titulos et officia occupante, testantur complures: τοὺς Τυνδαρίδας δὲ φασὶ τὴν τῶν Διοσκούρων δόξαν ὑπερβαίνειν, πάλιν (immo πάλαι, ut Hemsterhusius) νομιζομένων εἶναι θεῶν, verissime Sextus Empir. IX. [§. 37.] pag. 557. Castor enim et Pollux, Tyndari et Ledæ filii, Dioscurorum, qui inter Cabiros Samothracum, nomen et honores vulgi et veteratorum artibus inpetraverunt, et diu servarunt; quod Hemsterhusius V. Cl., tanta eruditionis variae copia ad Luciani Dial. Deor. XXVI. pag. 282. patefecit, ut nihil supra. Herodoti non iniustum de similibus arbitrium. WESS. — Mihi, pace praestantissimi Viri dixerim, longe alia Herodoti sententia, aliud ratiocinium esse videbatur. Occasione mentionis factae Deorum, quos antiquissimis temporibus, priusquam homines regnassent, regnum inter Aegyptios tenuisse sacerdotes Aegyptii memorabant, redit Scriptor noster ad idem argumentum, quod iam supra cap. 43. tractaverat; scilicet ad quaestionem, *utrum Deos suos Graeci ab Aegyptiis acceperint, nec-ne?* Haec sunt illa ἀμφότερα, quae initio huius cap. dicit, *duae rationes*; nempe altera eorum qui adfirmant, altera eorum qui negant. Et nunc quidem quaestionem istam respectu trium Deorum, quos superiore capite prae caeteris nominaverat, instituit, et in hunc maxime modum ratiocinatur. Negari non potest, *Herculem, Dionyson* atque *Panem* deos esse multo antiquiores illa aetate qua nati in Graecia feruntur viri illorum cognomines, quos ut deorum choro adscriptos colunt Graeci: adeoque constat, esse hos multo recentiores. Iam si priscis temporibus noti fuissent Graecis *Hercules* aliquis et *Dionysus* et *Pan*, dii qui inter Graecos regnassent; tum hi qui hos deos ex Graecia ipsa, non ex Aegypto, repe-

tendos statuunt, dicere possent, recentiores hos, alterum *Herculem*, alterum *Dionysum*, alterum *Panem*, priscorum illorum nomina et honores occupasse. Atqui antiquior apud Graecos *Hercules*, quam *Amphitryonis* filius, nemini notus est: (silentio hic praeterit Scriptor id quod inter omnes constabat, *Herculem* hunc, prius *Alcaeum* vel *Alcidem* nominatum, postea demum oraculi iussu *Herculis* nomen accepisse: conf. *Sext. Empir.* IX. 36. et ibi *Fabric.*) *Dionysus* vero et *Pan*, non modo prisci, Graecis ignoti; sed ne recentiores quidem hi, quos colunt, satis illis noti sunt, ac fere peregrini (nisi quod in Graecia nati putantur) ab illis habentur. Unde colligi par est, trium priscorum deorum, *Herculis*, *Dionysi* atque *Panis* nomina et cultum nonnisi eis fere temporibus primum innotuisse Graecis, quibus natos in Graecia esse hosce recentiores istorum cognomines constat. S.

11. καὶ ἦνευς ἐς Νύσαν) Adtigat Aethiopiae hanc urbem III. 97., Νύσαν, non, ut Edd. Νίσαν, adpellans: quod et hic sequor codicum imperio. Alii alibi locant et Νύσαν scribunt, de quibus ad *Diodori* I. 15. Nihil praeterea interest, utrum ἐς μηδὲν ἐνέβαλετο an ἐββάλετο optaveris. ἐββάλετο τῷ μηδὲ eadem in fabula *Aristides* princ. *Laud.* *Dionysi* T. I. pag. 29., ἐνέβαλε τῷ μηδὲ *Apollod.* III. 4, 3. μηδὲ ἐγκατεβάλετο *Orpheus* Hymn. XLVII. 3. WESS.

[17. Ταῦτα μὲν νῦν etc. Nempe haec de tribus deorum ordinibus, qui olim Aegypti tenuissent imperium, priusquam homines coepissent in eadem terra regnare: atque etiam quae de priscis regibus ex hominum genere hactenus memoravit *Herodotus*. S.]

CAP. CXLVII. 13. ἐνέχρηστο σφι κατ' ἀρχαίς) Notabile est, neque displicet, ἐνέχρηστο *Arch.* et *Vind.*; quem in modum iidem II. 151. III. 94. VII. 220., consentiente isthic *Med. Ask.* et *Pass.* Tale etiam *δαμάλων τὸν νεχρημὸν θάνατον* IV. 164. [At alibi formationem paulo asperiores, duabus concurrentibus consonis, amare Nostrum iam saepius observavimus. Nec vero opus fuit, ut religiosam in huiusmodi minutiis constantiam servaret Scriptor.] Iam supra quod posuit, [L. 5.] post *Sethonis* excessum, sive μετὰ τὸν ἰσχυρὸν τοῦ Ἡφαιστοῦ, XII. principes lectos fuisse, id insuper *Marshamus* habuit, *Anysin* coecum et *Sethonem* ca-

talogo XII. regum satis imprudenter inserens, Can. Chroni. pag. 538. WESS.

CAP. CXLVIII. 3. ὑπὲρ τῆς λίμνης τῆς Μοίριδος κατὰ Κροκοδείλων - - πόλιν) In Stephano Byz. quem huc respexisse L. Holstenius aliique monuerunt, mendam reliquerunt intactam: Κροκοδείλων πόλιν sita fuisse dicitur ἐν τῇ Μοιρίδι τῇ λίμνῃ ἐν Αἰγύπτῳ. corrigendum sine dubio: ἐν τῇ Μοίριδος λίμνῃ: neque enim lacus iste nobilissimus Moeris, Μοῖρις, dicebatur, sed Moeridis: Μοίρις λίμνη semper Herodoto, Μοίριδος λίμνη Diodoro ceterisque. Herodotei non meminerat loci *Conr. Gesnerus*, Maream vel Mareotida paludem designari suspicatus *Aeliano* de Nat. An. VI. 7. Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μύριδος, ὅπου Κροκοδείλων πόλιν: scribi praestat Μοίριδος, quod in *Diodoro* probavit et *Cl. Wesselingius*. Duae sunt a se invicem longe dissitae paludes, Alexandriae vicina Μάρεια, et iuxta quam *Labyrinthus* erat, inter nomon Arsinoiten et Memphiten, Μοίριδος λίμνη. Veteres admirandum lacum Regis Moeridis iussu χειροποίητον fuisse consentiunt: vid. *Wess.* ad *Diodor.* I. [c. 51.] p. 61. Contra testis oculatus *Aristides* Maream et lacum Moeridis, et paludes inferioris Aegypti, Νίλι κόλπους fuisse iudicabat, in Aegyptiaca T. III. p. 591. ἦτε γὰρ Μοίριδος λίμνη, καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἑλίοις (sic egregie corrigit vir summus *P. Wesselingius* ad *Hierocl. Synecd.* pag. 726.) καὶ ἡ Μάρεια ἐξ ἀρχῆς εἰσι τοῦ Νείλου κόλποι. In Moeridis lacu nuper Iovis μηρὸν quaesivit *Eruditiss. Schmidtius*: cui sub *Bacchi* et *Osiridis* fabulis *Nilus* latere videtur. Caeterum urbium Aegypti, quae quidem nobis innotuerunt, Aegyptiaca nomina saepe latent: indigenis crocodili vulgo Χάμψαι appellabantur: *Herodoti* testimonium lib. II. cap. 69. firmat *Iablonskius* *Panth.* P. III. p. 70. illinc probabiliter ductum genuinum fuit urbi *Crocodilorum* nomen. Quae Graeci nobis tradiderunt Aegyptiaca nomina, de his plerisque credi par est, quod de nomine *Canobi*, observat *Aristides* T. III. p. 608. Αἰγύπτια καὶ δυσγράμματα nomina, in sonum mutata faciliorem, ori suo accommodarunt. Hoc facile ferendum: sed saepenumero nullius ingenii lumine dissipandas tenebras offudit historiae veteri illud ipsum, quod in nominibus Aegyptiacis *Solonem* fecisse *Critias* narrat *Platonis*, T. III. p. 113. Α. διαπυθανόμενοι τὴν

τῶν ὀνομάτων δύναμιν εἰς τὴν ἑαυτῶν φωνὴν μετεννόησαι. Hac in re frequenter etiam peccarunt Philo Byblius et antiqui Foederis Interpretes Graeci. Ne nunc quidem desunt imitatores istius historici, quem notat Lucianus de Historia scribenda T. II. p. 29. vid. Plutarch. de Fort. Rom. p. 322. F. VALCK.

[4. τὸν ἐγὼ ἤδη ἶδον λόγου μίջω) Quenam sit h. l. vis particulae ἤδη, velim doceri: videtur ad λόγου μίջω referenda; nescio vero an divisus vocibus ἤ δὲ scriptum oportuerit, *profecto*. Sed, haec cum maxime scribens, intelligo referri verba τὸν ἐγὼ ἤδη ἶδον ad ea quae cap. 147, 3. posuerat, ταυτ' ἤδη φράτω. προσίστασι δὲ τι αὐτοῖσι καὶ τῆς ἰμῆς ὄψιος. Labyrinthi rudera, et cellas ubi sepulti sacri crocodili, vidisse sibi visus est descripsitque Savary, in *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 24 seq. Caeterum multa ad Labyrinthum spectantia erudite collegit disquisivitque Larcher in Notis ad hoc caput. Totam aedificii rationem distributionemque symbolum fuisse annui cursus Solis probatum ivit Gatterer in *Commentat. Soc. Reg. Goetting.* Vol. IX. pag. 60 seqq. S.]

5. τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεα) Non alia sunt ac πάντα τὰ Ἑλλήνων τείχεα, sive, quidquid substructionum operumque Graeci condiderunt. Ad quem modum τὰ ἐξ ἀνθρώπων πρᾶγματᾶ apud Platonem, τὰ ἐξ ἀνθρώπων κακὰ Dionis Cassii, τὰ ἐξ ἀνθρώπων χεῖματα in Heliodoro, pluraque alia, docte explicita a Cl. Abreschio *Animadv. in Aeschyl.* I. 20. pag. 140. Ἐργων ἀπόδεξις de egregiis facinoribus I. 207. II. 101. et aliàs obvia est. [sed hic quidem de operibus hominum manu factis.] Verum proinde [l. 10 seq.] quod Aldus dederat, et codices non plane improbant. Ἑλληνικῶν ἔργων καὶ μεγίστων: aliud placuit ob Medic. viro Celeb. WESS.

[12. αὐλὰὶ κατὰ στεγοί. Vertunt aulae tecto opertae: quae quidem secum ipsa pugnant, quum αὐλὴ sit locus apertus, sub dio. Itaque recte Gronov. intelligebat aulas porticibus circumdatas; quod ipsum etiam disertius infra (l. 33.) indicat auctor, ubi ait αὐλὴ ἑκάστη περίστυλος: et στήγαι, quas l. 27. et 30. dicit, iidem porticus esse videntur, atque hoc vocab. porticus, sive fornices malueris, (κρυπταὶ Strabo vocat lib. XVII. p. 811. B.) in Latinis nostris et hic et l. 27. et 30. positum velim, ubi conclavia et aedificia

posui; conclavia enim οἰκήματα sunt. *Wytttenbachius* vero Selector. pag. 356. αὐλαί τε καὶ στῖλαι scripsisse Herodotum censuit; στῖλας autem tecta aedificia interpretatur, quum αὐλαὶ apertae sint. S.]

18. αὐτοὶ τε ὀρέομεν) Ionum ore idem ὀρέω atque aliorum ὀρέω sonuisse G. *Corinthus* et hoc de grege monuerunt alii. Scriptis in libris mira variatio: haud pauci Ionicam speciem, ut *Pass. Ask. Vind.*, prorsus recusant. ὀρέωμεν *Arch.* natum ex ὀρέομεν neglectā αὐξήσει videtur, quod et II. 106. servavit, et in Edd. occurrit V. 40. Sic *Heraclitus*, θάνατός ἐστι, ὁκόσα ἐγερθέντες ὀρέομεν, in *Clement. Alex. Strom.* III. p. 520. Par discordia ὀρέοντας inter et ὀρέωντας, quamquam illius, uti aequum erat, frequentior usus. Sunt hae minutiores curae, et res gestas vestigantibus fortasse taediosae, considerandae tamen Ionicum scriptorem versanti. [conf. *Var. Lect.* ad I. 99, 9. et 13.] Superbum autem *Labyrinthi* opus *Mela* I. 9. *Plinius* *Hist. Nat.* XXXVI. 13. *Strabo* XVII. p. 1165. [p. 811 ed. Cas.] non praeterierunt, in descriptione non usque quaque concordēs. *WESS.* — Adde *Diodor. Sic.* lib. I. c. 61. et 89. cum *Wesselingii* *Notis.* S.

[34 seq. τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λαβυρίνθου ἔχεται πυραμῆς) Istud τῆς γωνίης eandem mihi dubitationem movet, quam supra ad lib. I. c. 51, 9. iudicavi. In extremitate labyrinthi ex stadii intervallo (ἐπὶ τέλει τῆς οἰκοδομίας ταύτης πλέον ἢ στάδιον ἀπεχούσης) positam istam pyramidem facit *Strabo* p. 811. c. ex vulgata quidem scriptura, quam nuperus etiam Editor Lipsiensis tenuit: sed nimirum ἐπεχούσης scriptum oportebat, quod in versione latina recte expressum, In fine huius aedificii quod plus stadio occupat. S.]

CAP. CXLIX. 4. εἰςὶ στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι) Omnia haec uncis includit *Cl. Pauw*, praetereaue ἰσοῖ καὶ legit, cuius ambitus aequat *Aegypti* partem maritimam. Neutrum adscisco. Nam, τὸ περίμετρον - - εἰςὶ στάδιοι etc. suum agnoscere Scriptorem, cap. 124. et illi adposita firmabunt. [conf. II. 41, 18.] ἴσοι τὸ πρὸς θάλασσαν ea sumendum est consuetudine, qua μὴ ἴσας μῆκος εἶναι II. 7. [nempe per ellipsin κατὰ praepositionis.] Cetera, quae de *Aegypti* ad mare latitudine, ibidem c. 6. explanavi. Neque opus erit, ut *Moeridis* amplitudinem lacus examinem: factum aliàs, ad *Diodor.* I. 51. Hoc vide: denuo enim λεπτο-

λογητίον: superiore capite [c. 48, 13.] πρὸς βορρῶν ex Med. et aliis locum occupavit; πρὸς βορέην, quod hic [l. 6.] se offert, mutato. Possum id ferre et pati, siquidem βορρῶ contractum ex βορρῶν docetur ab Eustath. in Homer. p. 994, 37. [Iliad. p. 989, 31. ed. Bas.] sicuti est, et repetitur III. 102. Quid itaque impedit, quo minus πρὸς βορῆν ex Arch. et Vind. in sedem redeat? Habent Edd. I. 6. III. 97. VII. 189. membranae creberrime. WESS. — Praepositionem πρὸς, istà notione, promiscue mox cum secundo casu, mox cum quarto, construi a Nostro; observavimus in Adnot. ad I. 202, 16. p. 204. et ad II. 121, 5. De Moeridis, lacu, iuxta ea quae erudite, ut solet, collegit disputavitque Larcher, consuli merentur Savary, *Lettres sur l'Egypte*, T. II. p. 30 seqq. Denon, *Voyage dans l'Egypte* p. 85. et instar omnium Jomard, in *Memoire sur le Lac de Moeris comparé au Lac de Fayoum*, T. I. magnae Descriptionis Aegypti, Parte ad Antiquitates spectante, p. 79-114. S.

5. ἴσον) Quod forte noluisse adeo diligenter observatum Herodotus, in numeris amplificandis saepe modum excedens, id a Lectore primum ad oram libri positum fuisse suspicor, ἴσον καὶ αὐτῆς Αἰγύπτου τὸ παρὰ θάλασσαν: qui quidem eorum meminerat, quae supra leguntur lib. II. c. 6. αὐτῆς Αἰγύπτου ἰσὶ μῆκος τὸ παρὰ θάλασσαν ἔχοντα σχοῖνοι, κατὰ ἡμῆς διαιρέομεν. De orae maritimae latitudine Wesselingius egit ad Diodor. Sic. I. p. 36. cui hic tradita aequae videntur ac Is. Vossio parum credibilia. VALCK.

14. ὄργυιαι δίκαιαι) Perperam ultimum quibusdam in msstis negligitur. Aelianus Hist. Anim. XV. 9. μῆκος μὲν οὖν προήκων εἰς πεντεκαίδεκά πον πόδας μεμετρημένους δικάϊω μέτρῃ. Alexandrini interpretes Levit. XIX, 36. ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμῖα δίκαια, et aliis saepe in locis. In illis autem [l. 18.] ἀνδρὸς γὰρ δὴ δεινῶς, mira se balbuties Corn. de Pauw prodidit: fuisse olim, ἀνδρὸς γὰρ γῆ, aut γὰρ δὴ γῆ δεινῶς: quorum alterutrum si schedae dedissent, expellendi defuisset caussa; nunc, si ad loci sententiam adsumatur, satis erit. WESS. — Vide vero, ne δίκαιαι εἰσι ad sequentia verba debeant referri, idemque valeant ac si dixisset δικάϊως δύνανται, accurate, exacte valent stadium sex iugerum. Quo spectat fortasse quod ex Grammatico San-

germanensi Larcherus adnotavit: δικάιον μέτρον, τὸ Ἰσὺν Ἡρόδοτος β'. S.

22. τὸ βασιλῆϊον) *Regium fiscum*, Valla: *aulam regiam* designat Herodotus, etiam ubi thesauros commemorat. *Fiscum Principis vel Imperatoris βασιλικὸν* vocant: in *Diogene Laërt.* VII. 181. recte cepit Menagius. Frequentat hoc sensu τὸ βασιλικὸν *Diodorus Sic.* lib. II. c. 40. τετάρτην εἰς τὸ βασιλικὸν τελοῦσι. conf. *ibid.* c. 41. Lib. XI. c. 67. *Damnatorum bona Hieron εἰς τὸ βασ. ἀνέλαμβανε*, in *fiscum* referebat. XX. 4. *Agathocles τὰς οὐσίας εἰς αὐτὸν ἀνέλαβε*. Plene legitur in *Eclogis* p. 593, 89. εἰς τὸ βασιλικὸν ταμιῖον τὰς οὐσίας ἀνέλαβε. conf. *H. Vales.* in *Exc. Peiresc.* p. 96. Ceterum *vectigal illud e piscibus lacus Moeridis Reginae datum* scribit *Diodorus* πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμὸν, lib. I. c. 52. VALCK.

CAP. CL. 10. Σαρδαναπάλλου) Una haec luxuriosi et perditī Regis in Musis mentio: fuisset alibi uberior, ni temporum iniuria λόγους Nostri Ἀσσυρίους invidisset. Nomen hominis sic expressi, ut Mssti ostendant plures. *Scaliger*, quod profitetur ad *Euseb. Chron.* p. 63. in omnibus Chronici Codicibus *Sardanapallum* invenit. In *Iustino* et *Orosio* animadverterunt alii. *Maximus Tyr.* Σαρδανάπαλλον adpellat *Diss.* X. 9. cum *Davisii* adnotatione: *Philo* etiam *Judaeus Tom.* II. p. 536. *Ed. Mang.* Fuit et in *Luciani Dea Syr.* c. 40. si schedis credimus. Ipsum autem hoc exemplum, quod incredibilem subterraneam fossam, qua lacus Moeridis aqua cum Syrti committitur, illustrare debet, longe discrepat. WESS. — Congruit quidem exemplum hactenus, quod utrobique effossam humum memorant in fluvium fuisse coniectam. Sed hoc ipsum mireris, humum ex Moeridi lacu effossam in Nilum fuisse proiectam, non struendis aggeribus aut exaltando solo usos illa esse Aegyptios. S.

CAP. CLI. 4. Φιάλας χρυσίας) Galeo dicitur miris modis hanc historiam pervertisse *Athenaeus*, VI. p. 231. Sed in *Athenaeum* ista vix cadere potest incuria, hominem in excerpendis veterum scriptis accuratissimum. Quae prostant loco citato tanquam Herodotea, lectoris potius inepti conficiunt emblemata, ab instituto *Athenaei* prorsus alienum, quodque non videtur legisse, qui vicina dedit, *Herodot. T. V.*

Eustathius ad 'Ιλ. λ'. p. 815. VALCK. — Ex *Eustathio*, quid scripserit *Athenaeus* vel non scripserit, nusquam certo cognosci potest; quoniam nonnisi *Epitome Athenaei* ille usus est. In eo memoria sefellit *Athenaeum*, quod *argenteas phialas* pro aureis scripsit. S.

7. Φαμίτιχος) Haesitavi in regis nomine. Φαμίτιχος ex *Codd.* scripsissem, si semper conspirassent. Lege ad Musam superiorem c. 105. et II. 2. *Athenaeus*, Herodotea haec attingens, multa admiscet aliena, et scriptoris sententiae contraria, fortasse memoriae peccato, VI. 4. [c. 19. nostrae ed.] p. 231. D.; paullo prudentior *Diodorus* I. 66. WESS. — Conf. superiorem adnotationem. S.

18. ψιλώσαντας τὰ πλείστα τῆς δυνάμεως) Convenit *Xenophon* Ky. παιδ. IV. [5, 19.] p. 105. B. ἐπεμπεν ἐπὶ τοὺς Μήδους, ὡς ψιλώσων αὐτὸν, ut *Cyrum* potentia exueret; et *Dionis Cassii* XL. [c. 62.] p. 167. ἡ μὲν ἐκείνη ψιλώσαντας, αὐτὸν ταῖς δυνάμεσι - - ἐκδοῦναι. WESS.

CAP. CLII. 2. ὅς οἱ τὸν πατέρα Νικῶν ἀπίκτιμι) Sic publicarat *H. Stephanus*; adscripto, si vulgatum ἐκὼν sequamur, verti posse, volens, i. e. non per imprudentiam, occiderat: nec discrepat *Paull. Leopardus* Emend. VII. 12. Quae quidem censura non placuit *Pavio*, ἔχων ἀπίκτιμι praeferenti. *Gronovius* Ἐκὼν ex *Med.* et aliis potius censuit, Νικῶν non plane spernens. Equidem id retentum maluissem, tum quia regis nepos eodem fuit nomine, qui praeorum mos, tum ob *Stephani* Codices, quibus paria sentiunt alii. Valeant itaque coniecturae incertae et ex arbitrio natae. WESS.

5. βασιλεύοντα τοδεύτερον etc.) Certum ratumque est, *Psammitichum* Aethiopicam cladem fuga evitasse: τὸ δεύτερον vero quorsum referetur? Dices, a *Saitis* revocatum, et regno admotum, neque refragabor. Ergo-ne bis regni curam susceperat, iam ante exilium, regis *Sabaconis* tempore, eadem dignitate conspicuus? Id vero consistere nequit cum c. 147. Quare τὸ δεύτερον secundam fugam indicat, qua, pressus a collegis regibus, salutis suae consuluit. Mox [l. 4. et seqq.] ἔψιος; ἐπένόεε, et μνηστῆρον recepi, quippe Ionici commatis. Quod et alias facio, solo *Mssorum* indicio contentus: cui enim bono repetitae iterum iterumque admonitiones? *Herodotum* qui versant, dictionis eiusdem callent genus. WESS.

16. κατά λήην ἐκπλώσαντας) Cares erant ληστρικὸι et passim μισθοῦ στρατεύοντες in Strabonis XIV. p. 978. A. [p. 662. D. ed. Cas.] Par Graecorum olim et Ionum. prava consuetudo. teste Thucydidē I. 5. Hinc in lege Solonis, a Gaio servata L. 4. D. de Colleg. οἱ ἐπὶ λείαν οἰχόμενοι, sociati ut praedatum eant. Vere enim doctissimi viri, Palmerius, Heraldus, Bynkershoekius, ita correxerunt, obliti verborum Herodoti, ad eam sententiam adprime utilium. WESS.

CAP. CLIII. 6. δωδεκαπήχης) Aldinum contemni haud debuerat, quippe unice legitimum: vidit et Reiskius; Diodorus I. 67. consentit. Quod subditur [L. 7.] ὁ δὲ Ἄπρις κατά τὴν Ἑλλ. γλ. ἐστὶ Ἑπαφος, vereor, ut Herodoti sit. Conmodam sedem habet III. 27. et 28. hic fortasse addititium, minus certe necessarium. De Epapho gemina Aelian. Hist. An. XI. 10. et Graecorum alii. WESS.

CAP. CLIV. 11. πρὸς θαλάσσης, ὀλίγον ἔνευθε Βουβ.) In Latinis erat prope exiguum maris, vulgato πρὸς ὀλίγον θαλάσσης, respondens. Neutrum bene. Reiskius ex illo, ὀλίγον πρὸς τὴν θαλάσσης, tantillum remoti a mari. Veriora edunt Mssti; quibus Diodorus adstipulatur I. 67. Statim [L. 14.] idem Vir. Cl. κατοίκησε ἐς Μίμφιν, iustiore caussa, quam Herodotus brevi adprobabit ipse. [Olim ibi κατοίκησε, quod et Gron. tenuit. Veram scripturam servavit ms. F. puto et Paris.] Mendae genus per est frequens. Tale in Strabonis X. p. 685. B. [p. 447. A. ed. Cas.] ὁ μὲν τὴν Ἐρετρίαν ᾤκησε: et p. 734. [p. 479. B.] εἰς Ἀχαιοὶ καὶ Λάκωνες συνῴκησαν. Tale Musā VI. 33. VII. 170. Cares autem μέρος τι τῆς Μίμφινος incoluisse, Καρομειφίτας adpellatos, est in Polyaeo VII. 3. et Steph. Byz. voce Καρικόν. WESS.

21. ὀλκοὶ τῶν νηῶν) Laurentius Vestigia navalium, et c. 159. H. Stephanus obscurius, canales quibus naves deducebantur. Malo navalia cum Porto. Ὀλκοὺς δύναμις Philo Iud. Leg. ad Caium p. 1030. alibi ὀλκικάς, eas ait, quae adliciunt. Nautica in re ὀλκοὶ rudentes sunt ad naves trahendas. [sive lignei cylindri, quibus naves in terra promoven- tur.] Schol. Thucydidis III. 25. οἱ ὀλκοὶ, ὄργανά εἰσι, εἰς αἵ νῆες ἔλκονται: tum navalia. Hesychius ὀλκούς, ναυστάθμους, τὰς ἔλξεις τῶν πλοίων. Suidas paria, fortasse hoc ex loco. WESS. — Inde νιολκῆν, subducere naves; apud Polyb. et alios. S.

CAP. CLV. 7. [ὡς καὶ πρότερον οὐνόμασται μοι) Vide cap. 59, 9. 83, 7. 133, 3. S.]

[13. Ἀπτοῦς νηὸς ἐξ ἑνὸς λίθου πεποιημένος) De aedibus monolithis, cuius generis aliam cap. 175. memorat Noster, praeter Norden paulo post Wesselingio laudatum, consuli possunt Caylus in Comment. Acad. Inscript. T. XXXI. p. 35. seqq. Abd-Allatif p. 186. ibique Sylvestre de Sacy p. 248. et quem is laudat Denon p. 140. et 246. ed. in 4to. et Tab. aen. XLI. n.º 1 et 2. Adde Description de l'Egypte par ordre etc. Antiquités, T. I. Pl. x. fig. 5. 6. et 7. Exstat etiam in India ad hunc diem in ruderibus urbis Mavalipuram aedes monolitha, xx. pedes in altitudinem et profunditatem, xii. in latitudinem metiens. Vide Langlès Monumens anciens et modernes de l'Hindustan, Fascic. V. Paris. 1813. tab. aen. xxiii. S.]

[15. τούτων ἕκαστόν ἐστι) Est qui ἕκαστός ἐστι legendum censeat, quoniam τοῦχος praecessit. At ἕκαστον τούτων ad ὕψος et μήκος refertur. S.]

17. τὴν παρωροφίδα τετραπήχυν) Pollux I. 81. τὸ μεταξύ τοῦ ὀρέφου καὶ τοῦ στέγους, παρωροφίς: cuius descriptio Latinis Vallae non congruit. Nisi aberro, videtur prominentiam τοῦ καταστρώσματος, sive quod παρὰ τὸν ὄροφον porrigebatur, indicare. Huiusmodi autem tecta ex uno lapide, μονόλιθα, non praeterita a Strabone XVII. p. 1165. [p. 811. c. ed. Cas.] neque Nostro II. 175. ostentant in hunc diem Aegyptiorum parietinae a Frid. Lud. Norden Itin. Aegypt. p. 187. cum cura descriptae. Θώμα, θωμάστοςτατον cur receperim, dictum alias fuit. WESS. — Vide Adnot. ad I. 11, 16. S.

CAP. CLVI. 3. νῆσος ἡ Χέμις καλυμένη) Eustathii et Arch. Ἐχεμις probari a Th. Galeo haud debuerat: nata est ex διτρογραφία. Mela I. 9. et Stephanus Byz., Nostrum excitans, Chemmin tuentur, atque Hecataeus apud eundem. [At Chembin nominaverat Hecataeus. conf. Creuzer Histor. Fragm. p. 26 seq.] Nam quae c. 91. Chemmis, longe diversa urbs est. Insulas, quas [l. 7.] miratur Herodotus, fluitantes Aegypti, et μεγάλας σφόδρα, dabit Theophrastus Histor. Plant. IV. 13. etiam prope Orchomenum Boeotiae; Italiae nonnullas Seneca, Quaest. Nat. III. 25., plures Plinius Hist. Nat. II. 95. quorsum Labeonis verba in L. 65. §. 2. D. de

Adquir. R. Dom. recte referunt. Conf. Sotionis Eclogarum finem. WESS. — De Chemmi insula conf. quae notavit Et. Quatremère, in Mem. sur l'Égypte T. I. p. 226 seq. S.

10. ἐμπεφύκασι δ' ἐν αὐτῇ) Homeri περὶ δ' αἰγυίρος πεφύκασιν Thomam Gale ad Arch. et Vind. ἐμπεφύκασι amplexendum pertraxit, pellicit et me. Priorem tamen formam Hippocrates et Aretaeus Cappadox non spreverunt, neque Noster I. 193. II. 91. WESS.

24. Αἰσχύλος) Cereris filiam Dianam dixerat, opinor, in dramate deperdito. Pausan. VIII. [c. 37.] p. 676. Δήμητρος Ἀρτεμιν θυγατέρα εἶναι καὶ οὐ Λητοῦς, ὅντα Αἰγυπτίων τὸν λόγον, Αἰσχύλος ἐδίδαξεν ὁ Εὐφορίωνος τοὺς Ἕλληνας: sua desumisse ex Herodoto merito videbatur Iablonskio Panth. III. c. 4. §. 4. Quae praecedunt Herodotea [l. 19-21.] de Latona, liberorum Διονύσου καὶ Ἰσίου Apollinis et Dianae nutrice ac servatrice, prostant in Scholiis ad Ciceron I. in Verr. c. 18. mendosissime scripta; nam voces, Ἰσίου λέγουσι, in has deformatae sunt ΗΣΙΟΔΟΣ ΔΕ ΤΟΥΤΕΙΝ. Magis mirum, Λητοῦν in τοῦσιν degenerasse: sed hunc locum video designatum Gronovio; qui frustra Λητῶ scribi maluit quam Λητοῦν. Eustath. ad Od. l. p. 212, 7. τὴν Καλλιπῶ καὶ τὴν Ἰῶ, Καλλιπῶν καὶ Ἰοῦν οἱ πλείονες Ἴωνες γράφουσι: habet Ionicum κακιστοῦν Hesychius, εὐεστοῦν scripsit Democritus. VALCK.

26. ἐποίησε γὰρ Ἀρτεμιν εἶναι etc.) Oculis et animo Pausaniae haec obversata fuisse, ex VIII. 37. nemini non adparebit. Satis vero hic ambiguum, τὴν δὲ νῆσον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτὴν, quorsum tendant: an ad Aeschylum, an aliorum? Cl. Pauw Tragico transscribit, et propterea τὴν δὲ Δῆλον διὰ τοῦτο γενέσθαι πλωτὴν, ideoque Delum redditam esse natantem, corrigendum pertendit. Fabula ex Callimachi Hymno in Delum abunde nota est, huic tamen loco non bene adcommodata. Continuat, quod de fluitante insula Chemmi positum ante fuerat, adseriturque πλωτὴν tum esse factam, quum Apollo et Diana Typhonis in ea insidias vitarent. Pendent omnia ex superioribus φασὶ εἶναι αὐτὴν πλωτὴν, et arguunt sequentia. Deerat στιγμή post Δήμητρος, prudenter Cl. Reiskii consilio adscripta. WESS. — Commode Schaefer interiecta verba, inde ab illis, ἐκ τούτου δὲ, parenthesis eos signis inclusit: nos parenthesis eos initium ab istis, Ἀπέλλωνά δὲ, fecimus. S.

CAP. CLVII. 1. Ψαμμίτιχος δὲ ἡ βασιλεὺς Αἰγύπτου εἰσέτα καὶ πενήκοντα ἔτη) Redit in memoriam acerba criminatio, qua Herodotum suo more perstrinxit G. Iameson, Spicileg. Ant. Aegypt. c. vi. 6. Negat vera esse, quae de Psammeticho, Scythis, Cyaxare lib. I. 105. litteris prodita sunt. Neque enim Psammetichum obviam ire Scythis potuisse, quia debitum naturae persolverat: namque XLII. annis ante Cyaxarem regnum inchoasse. Quid tum porro? Regni munera per annos LIV. Psammetichus obiit; potuit ergo, si verum foret annis XL. et duobus ante Cyaxarem regnum inchoasse, plurium spatio annorum isti Medorum regi, quod Herodotus, et Strabo XVIII. p. 1153. [p. 801. D. ed. Cas.] aliunde doctus, affirmavit, aequalem habere aetatem. At hoc perpende: mortem cum vita commutavit Amasis anno Periodi Iulianae 4187., a cuius obitu ad Psammetichi initia anni sunt, sicuti Iamesonus bene putavit, centum circiter et quadraginta sex. Ergo. principia Psammetichi conveniunt anno Per. Iul. 4042. Cambyzes sub annum regni quintum in Aegyptum arma vertit, hoc est, Per. Iul. 4188. anno. Hinc ad Cyaxaris regni exordium reperiuntur anni ferme centum et octo, non inficiante docto viro: quare regnare is anno eiusdem Periodi 4079. coepit. Consequens inde est, ut Cyaxares et Psammetichus reges se ultra xv. annos videre et venerari potuerint. I nunc, et criminatori ausculta. Ego vero [l. 4.] ἐς τὸ, quod in ἐς δὲ crebro abiit, non movi; atque ex sermonis indole πολιορκουμένη [l. 5.] et ἐλαττερευμένος [cap. 158, 6.] ex schedis recepi, Eustathii iudicium secutus. WESS.

CAP. CLVIII. 4. τῆς μῆκος μὲν ἐστὶ.) Bene mssiti, ob sequens δέ. Est de hac fossa Cl. Mich. Rossalli schediasma, quo ex Aristotele I. Meteorol. c. 14. et Strabone eius initia Sesostridi vindicantur. Verum Geographus XVII. p. 1157. [p. 805. A. ed. Cas.] incertus haeret, Herodoti Aristotelisque opinionem recensens; alibi, I. p. 65. [p. 38.] confidentior, ubi Casaubonus doctissime. Nostro planissime accedit Diodor. I. 33. plura de egregio isto opere, modo inconcussum mansisset, quam alii, commentatus. Hoc addere, ferente occasione, debeo, Iosephum Bell. Iud. V. 9. p. 347. Pharaoni, qui Abrahamo uxorem Saram abduxit, Νεχώς cognomen indidisse: quod unde acceperit, nescire

me fateor; probe alioqui gnarus, eam Iudaei scriptoris perorationem multa stolidae iactantiae argumenta conplecti. WESS. — Quod ait Scriptor πλὸς ἡμέραι τίσεις, suspicatus eram iusto minorem esse numerum: cuiusmodi dubitatio mihi ad c. 9, 1. oborta erat. Sed conf. lib. IV. c. 86. S.

6. ἐλαστρεμίνης) Adfirmat etiam Eustath. ad 'Il. ε'. p. 1219, 24. Ὅτι καὶ ἐπὶ νεῶν θαυνομένων τὸ Ἐλαστρεῖν λέγεται Ἡρόδοτος δηλοῖ ἐν τῷ „τριήρεις ἐλαστρεμίνης.“ Multo frequentius olim formam istam in libris veterum lectam, quam a nobis, monstrant diversa Grammaticorum interpretamenta, ex usu multiplici verbi θαύνην atque origine facile illustranda. VALCK.

11. τὸ κατὰ Μίμφιν τῖνον ὄρος) Admotam his medicam a Reiskio manum, τὸ παρὰ Μίμφιν τῖνον, Memphim praetendens, aut τὸ κ. M. στυνὸν, angustus apud Memphim mons, Scriptor deprecatur. Maluit II. 8. hoc de monte τῖνον ἐς τὴν Ἐρυθρὴν καλ. θάλασσαν, ἐν τῷ αἰ λιθοτομίαι, uti hic: tum c. 175. ἐκ τῶν κατὰ Μίμφιν ἰουστῶν λιθοτομιῶν. [Turbaverat viros doctos, quod κατὰ Μίμφιν vulgo apud Memphin intelligebatur, quum sit ex adverso, contra Memphin. cf. I. 76, 4. II. 148, 3. et Valck. ad III. 14, 10.] Mox ex schedis φέρουσα [L. 15.] sententiam ornat. Nam divortia sive διασφάγες ab indicato monte non protendebantur, sed ipsa fossa, ab eo in meridiem et sinum Arabicum ferens. [Ut via ferre (φέρειν) ad aliquem locum dicitur, cf. II. 138, 18. ibique not. sic nunc fossa φέρουσα etc.] Iam Arabiae urbs Πάτουμος praeterita a Steph. Byz. non est, eadem, ut viri eruditi arbitrantur, ac Πηθ Πithom Hebraeorum, Exodi c. 1, 11. quae quidem Ἡρώων πόλις et Coptorum sermone ΠΕΘΩΜ cum deinde fuerit nuncupata, et extimo sinus Arabici angulo adcubuerit, nulla mihi dubitatio est, quin Herodotea distinguenda sint ὀλίγον Βουβάστιος πόλις παρὰ Πάτουμον — — πόλιν ἰσχύει ἐς τὴν etc. Certe ad Patumum fossa sinui Arabico iungebatur, longe ab urbe Bubasti seiunctam. Illis autem si deforet, equidem non revocarem. WESS.

20 seq. ἀπὸ τούτου εἰςὶ στάδιοι χίλιοι) Quod Scholiastes Aristophanis ad Plut. vs. 388. ut Herodoteum produxit, ἀπὸ τούτου εἰςὶ στάδια δύο ἄπαρτι, aut, uti in Ἀπαρτὶ Suidas, στάδιοι ε', h. e. ἰσθμοῦ κίοντα, id frustra in Musis quaesitum, hic

olim, sed correctius, commodam sedem habuerat. Testis erit Grammaticus Sangermanensis, cuius indicium Cl. D. Ruhnkenio acceptum fero, Ἀπαρτί scribens παρ' Ἡροδότῃ σημαίνει τὸ ἀπηρτισμένως καὶ ἀκριβῶς ἀπὸ τούτου εἰσὶν στάδιοι χίλιαι ἀπαρτί εἰς τὸν Ἀραβικὸν Κόλπον. Valde autem mirum, ita vocem hinc ablisce, ut ne vestigium quidem reliquerit. Noneam inconmodam, sed et Herodoteam, diximus ad lib. V. 53. WESSELING. in *Addendis*. — Distantiam intimi recessus sinus Arabici a Mediterraneo mari, metrorum francicorum 100,000, id est, trecenta fere pedum millia, Aegyptius Academicus Du Bois-Aymé reperit; quam mensuram ait (in Commentatione supra a nobis ad cap. 6, 12. laudata) exacte convenire cum mille stadiis, quibus eandem distantiam Herodotus aestimavit: hunc enim scriptorem in rebus quidem Aegypti (quod iam a Danwillio aliisque viris doctis monitum) non maiori stadio Olympico uti, sed minori quodam, nonnisi 306 fere pedes continente; quod ut ab illo supra cap. 6. et 7. huius libri, sic et hoc loco factum. Cui rationi quum manifeste repugnare videatur, quod in eisdem Aegypti rebus idem Scriptor noster, lib. II. c. 149. stadium diserte tradit centum orgyas, id est, sexcentos pedes continere, tum quod lib. IV. c. 41. idem intervallum mille stadiorum, de quo huc agitur, centum millibus orgyarum, id est, sexcentis pedibus aequiparat; huic difficultati ita occurrunt viri docti, ut dicant, aut propriae rationis suae nonnumquam oblitum esse Herodotum, aut, pro ratione maioris minorisve stadii, etiam orgyas maiores vel minores esse aestimandas. Equidem, argumentum hoc leviter attigisse contentus, vereor ne nondum satis momenta cuncta, quae ad quaestionem de aestimanda diversa stadii ratione apud veteres spectant, perpensa a viris doctissimis, qui in hoc genere laborarunt, et ad liquidum sint perducta. S.

CAP. CLIX. 3. ἐπὶ τῇ βορείῃ θαλάσσῃ etc.) Instruxit *triremes*, in *septentrionale*, et in *australe* mare, sive Oceanum Orientis, mittendas: eadem Ἐρυθρῇ hoc loco θαλάσσῃ, ac *vorin*, sicuti c. 158. tum IV. 42. ubi memorandum regis huius circa omnem Africam in Herculeum fretum et mare mediterraneum, sive boreale, navigandi studium. Quod autem in duobus *Codd.* οἱ ὅλκοι εἰς ὅλλοι, pro iusto potest putari. WESS.

6. ἐν Μαγδόλῳ ἐνέκησε) Hac de urbe quanti disputationum aestus? Officii ratio, ne nihil moneatur, expostulat. Paucis defungar. Sunt doctissimi homines, quibus *Magdolus* ea est, quam XII. M. P. *Antonini Itinerar.* p. 171. *Pelusio* seiungit. Convenit nomen, congruere et situs videtur. Ego vero studiosius consideratum vellem, urbem eam ex *Herodoti* finitione II. 6. et III. 5. *Aegypti* fuisse: in quam *Syros* se, quicumque fuerint, hoc rege, adeo opibus et militaribus copiis florente, penetrasse, creditu difficile fit: praesertim cum ora *Syriae* maritima, ad *Azotum* ultraque, eius fuerit in ditione, sicuti narratum c. 157. Adeo-ne supinos arbitrabimur *Syros*, qui, vitare cum possent, in anceps discrimen et certam perniciem se mergere voluerint? Mihi, imperatorum artes et cauta consilia replicanti, id quidem probabile non accidit. Ubi ergo *Magdolus*? Inventa ab eruditissimis viris est in urbe *Manassitidis* tribus, *Megiddo*, cuius vicina in valle egregius princeps *Iosias* profligatus (*Chronic.* II. xxxv, 22. *Reg.* II. xxiii, 29.) hoc abs rege fuit. Neque illis ego refragabor. Nominis discrepantia non moratur. Ex *Megiddo*, [quae *Maggeddo* apud *Iosephum*,] *Aegyptii*, unde haec *Herodotus*, suo ore *Magdolum*, ut in similibus accidit saepius, formarunt. Et, si moratur, adscisci poterit *Magdiel*, non longe hinc dissitus vicus, apud *Hieronymum* in *Onomast.*, unde *Magdolus* conmodo gignetur. Nec obficiunt *Syri*, suo vocabulo, sumto latius, *Iudaeos*, in *Aegypto* multimodis detestabiles, complexi. Mitto alia, quae *H. Relandi Palaest.* lib. III. p. 894. et *Iac. Perizonii*, etsi in quibusdam dissentientis, *Origines Aegypt.* c. 23. p. 471. subpeditabunt. WESS.

7. Κάδυτιν πόλιν τῆς Συρίας) Recurrit urbs III. 5.; nec diversa, seu eius amplitudinem sive situm examines, videtur. *Herodotus* aliam si voluisset, addita notae significatione utique secrevisset. Qui *Carcemischum*, quorsum *Necos* victo *Iosia* *Chronic.* II. xxxv, 20. properavit, esse perpendunt, in quibus *Cl. viri*, *Simsonius* et *Galeus*, ad id minimum non adverterunt. Nam, cum opinantur Κάδυτιν primo vocatam hanc urbem, deinde *Carchemischum* a clade, ea profitentur, quae ubi negaveris, in spongiam ultro abibunt. Idem de suspitione *Cl. Pauw*, quae *Carcemischum* primis temporibus *Κιρκήσιον* et *Κίρκηρον* nominat, atque

hinc Κέρκυν et Κέρκυντι, et tandem Κάδυντι negligentia scribarum format, iudicium esto. Quibus enim indicibus, quo teste probatur? De Cadyti suo loco. [nempe ad III. 5.] WESS.

9. ἐς Βραγχίδας τὰς Μιλησίων) Porphyrii aetate idem exemplaria praeferebant, sicuti I. 92. ubi Gronovius bene, haec tamen docti scriptoris adspersus: καὶ γινόμενος ἐπὶ τέλει τῆς Αἰγυπτιακῆς βίβλου, ἥτις ἐστὶ δευτέρα τῇ τάξει, εὗρισκω πάλιν κατὰ τὴν αἰτιατικὴν πτώσιν εἰπόντα τὸν Ἡρόδοτον, „ἀνέθηκε ἐς „Βραγχίδας τὰς Μιλησίων.“ οὐκέτι οὖν ᾧμην ἀμάρτημα εἶναι γραφικόν, Ἰωνικὸν δὲ μᾶλλον ἰδίωμα. Quae hunc locum occupare debent, quo inportunam τούς Μιλ. corrigentium vim in posterum arceant. WESS. — Conf. ad I. 92, 6. notata. S.

CAP. CLX. 22. Ἡλείων δὲ μηδὲν) Apud Diodor. Sic. lib. I. cap. 95. Eleorum legatis interrogantibus, πῶς ἂν γένετο δικαιοτάτος; (ὁ Ὀλυμπικός ἀγών,) respondisse traditur Amasis, ἐὰν μηδεὶς Ἡλείων ἀγωνίζηται. Amasi, Regi Graecorum studiosissimo, haud sane disconveniunt, quae sub Psammi scribit evenisse Herod. quantumvis ab aevo iam Psammitichi, qui Psammi fuit avus, exercere commercia cum Aegyptiis coeperint Graeci, postquam is in Aegypto Ionibus et Caribus quibusdam sedes adsignasset. Definitum Hellanodicarum sorte lectorum numerum Indus culpabat Iarchas, quo iudice πολλῶ σοφώτερον ἐφρόνουν ἂν Ἡεῖοι, ἀριθμῶ μὲν ἄλλοτε ἄλλοι ὄντες, δικαιοτάτη δὲ οἱ αὐτοί: apud Philostr. Vit. Apoll. III. cap. 30. Sibi quales hoc in certamine constituendo viderentur Apollonius declarat IV. c. 29. ubi corrigendum videtur, ὡς ἐπεμελοῦντο τῶν ἀγώνων, pro τῶν αὐτῶν. Ne rebus quidem Graeciae prolapsis Eleorum in his ludis administrandis aequitatis desunt exempla; quale subministrat Dion Chrys. in Rhod. p. 344. c. Olim tamen etiam, ut sunt humana, nonnunquam ad gratiam et libidinem suam potius spectarunt, quam quid ius et aequum postularent. VALCK. — Diodorus, Psammin silentio tramittens, Eleorum legatos ad Amasim ducit I. 68. et 95. Plutarchus in Quaest. Platon. p. 1000. A. Aegyptiorum responsum sophistarum uni tribuit, qui, si Eleis id inculcavit, istos dicti auctores habuit. WESS.

CAP. CLXI. 9. ἐν τοῖσι Λιβυκοῖσι λόγοις) Vero simile est, quod Bouherius Dissert. Herodot. cap. 1. et

G. *Raphelius* Annot. ex Herodoto ad S. Script. p. 96. coniecerunt, non indicari singularem de rebus Libycis commentarium, abs Historico digestum, sed eam *Musae quartae partem*, res Africanas continentem. Habet ea c. 159. militum hanc rebellionem, et infelicem Apriae regis exitum: neque veterum ullus est, qui λόγους Herodoti Λιβυκούς, ab isto distinctos libro, vel verbulo adtigerit. Obstatere putes, quod minime μεζόνως, sed prorsus μετρίως et tenuiter de Aprie illic agatur; cuius mutati instituti rationes habere plures, nunc incognitas, potuit. [At, quā occasione Apries copias in Cyrenaicam miserit, id vero ipsum, quemadmodum hic promittit, ita ibi enucleatius exposuit.] Res sane Africanas operose et tanta cura persecutus isthic est, ut uberiores et aliam illis operam impendisse non videatur. WESS.

11. Αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι) Interiectum articulum non spernerem: Αἰγύπτιοι δὲ οἱ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι ἀπίστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Primum enim ab Aprie defecisse narrantur qui redierant e clade Cyrenaica, eorumque qui perierant amici, cap. 162. dicti τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπεστέωτες. Tandem, postquam ducem Aegyptium contumeliose tractasset Apries, οἱ λοιποὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἱ ἔτι τὰ ἐκείνου ἐφρόνεον, ἀπιστία τοῦ πρὸς τοὺς ἑτέρους. cap. 162 extr. Quoniam non una fuit defectionis causa, Herod. lib. IV. c. 159. ἀντὶ τούτων, inquit, Αἰγύπτιοι, καὶ κατὰ τοιαῦτα (sic legerim) ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ ἀπίστησαν ἀπ' αὐτοῦ. Infortunii originem plenius enarrat isto loco Herodotus tractans Libya vel Cyrenaica: atque hi sunt Λιβυκοὶ λόγοι Herodoti, hoc cap. 161. memorati, quos viri doctissimi sibi periisse persuaserant: vidit hoc monuitque primus G. *Raphelius* Annotat. in S. S. T. I. pag. 85. Libya tractans Diodorus Siculus lib. III. c. 62. sua citat ipsius Αἰγυπτιακά. VALCK.

CAP. CLXII. 2. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε ἀπικόμενος etc.) Anomaliam horum structuram animadvertit G. *Raphelius* in Epist. Paulli ad Galat. II. 6.; estque notabilis, nec vero insolita. Non repeto, quae vir doctus conduxit. De κυνή, galea, nihil mirum, quippe regiae auctoritatis apud Aegyptios, ut deinde apud Graecos διάδημα, insigne, c. 151. At quid facias Iulio Africano, in hac Ainasis (Ἀμάντις perperam pingit) ab Aprie defectione, Israëlitarum, Mose

duce, abs Aegyptio rege discessionem inveniente atque hoc ex loco extundente? Fallit profecto et fallitur bonus vir, apud Eusebium Praep. Eu. X. 10. pag. 490. c. *Athenaei* caussa discrepat, *Hellanicum*, a Nostro dissentientem, secuti, lib. XV. p. 680. B. WESS.

15. *ἐπάρας ἀπειματίζει*) Hinc derivatum Phavorini in *Stobaei* Serm. CXII. pag. 586. de sene, qui LXX. annis maior casu in thesaurum inciderat. *ἐπάρας τὸ σκύλος ἀπειματίζει*, sublato crure pepedit. Eadem de re *ποικῖν ματαΐσμονος Seleucus* in *Athen.* III. 4. [pag. 76. f. cap. XI. nuperae edit. ubi in latina versione, pro mentis efficiat alienationem; poni debebat *status ventris cient.*] Quae eruditissimos viros P. *Leopardum* Emend. VII. 13. *Ios. Scaligerum* ad *Catulli* Epigr. L. et *Is. Casaubonum* non latuerunt. WESS.

25. οὐδένα λόγον αὐτῷ δόντα, ἀλλὰ) Male *Laurentius*. Scripserat αὐτῷ, aut *ἑωτῷ* potius, nulla nempe regem ratione rei usum, sed ira percitum iussisse. Huc ἀλλὰ ducit, et constans usus. De *Cyro* I. 209. ὁ Κῦρος ἰδίδου λόγον ἑωτῷ περὶ τῆς ὄψιος, de somnio apud se prudenter cogitabat. III. 25. οὐτε λόγον ἑωτῷ δούς, neque secum ratione inita. VIII. 86, 1. ἑμῶν λόγους δίδους, apud me ipsum animo putans. Simile IV. 102. οἱ δὲ Σκύθαι δέντες σφίσι λόγον, ὡς οὐκ etc. ubi in Latinis aberratur, sicuti V. 138. *Plutarchus* Defect. *Oracul.* pag. 419. c. καὶ δίδοντας ἑαυτοῖς λόγον, εἴτε ποιῆσαι βέλτιον εἴη etc. WESS. — Ut αὐτῷ a recentioribus Editoribus in *ἑωτῷ* mutaretur nulla urgebat necessitas. Valet enim ex optimorum quorumque auctorum usu, rariore illo quidem apud *Nostrum*, αὐτῷ idem ac αὐτῷ οἱ vel ἑαυτῷ: et frequenter quidem αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν suo arbitrato posuere editores, ubi recte αὐτοῦ, αὐτῷ, αὐτὸν, notione reciproca, scripti libri dabant omnes. S.

CAP. CLXIII. 4. *ἐπικούρους τρισμυρούς*) *Nimium* imputatur schedis *Medic.*; habet postremam vocem *Passionei* Cardinalis codex, *Mediceo* antiquitate et dignitate par, legunt omnes alii, praeterque eos *Diodorus* I. 68. cuius consensus cum dispellitur, disputatio [in *Gronovii* Notis] nascitur iniqua et longe ab illis deflectens, quae ad *Stephani* *Μάμεμφος* adscripta fuerunt. Mox [L. 6.] ἐπὶ τοὺς *Αἰγυπτίους* ἦσαν *Edd.* plerique omnes: ἦσαν verum est. *Grammaticus* in *Lexic. Coislin.* p. 600. οἱ δὲ Ἴωνες, ἦσαν καὶ ἦσαν,

non sine vitio: voluit ἦσαν καὶ ἦσαν. Ecce alium, p. 234. οἱ γοῦν Ἴωνες ἦτα λέγουσι, καὶ ἦσαν: et brevi post, οἱ Ἴωνες ἦσαν καὶ ἦσαν. Sic I. 62. III. 77. IX. 5. WESS.

7. ἐν τε δὴ Μωμίμφι) Mox c. 169. ἐς Μώμιμφιν, sive iuxta eam: ἐν Καρπάθῳ πλείοντες III. 45. et ἐν τῇ Σαλαμῖνι VIII. 86. eiusdem sunt usus et conplura alia. [conf. ad III. 45, 2. notata.] Μωμίμφι, coniecturam secutus Gronovius, et cap. 169. membranas, bene refinxit. H. Stephano in opinionem illud ipsum venerat ad Diodori I. 66. qui ambo Laurentianae versionis prisca exemplaria si adhibuissent, non eam suspicionem sed veritatem pronuntiassent. Bonus Valla ob lapsus nonnullos audiit male; hinc ille contemptus: δῆμῳ Μίμφι Arch., si quid dubii restet, eximit universum. WESS.

CAP. CLXIV. [1. Αἰγυπτίων ἐπὶ τὰ γένη] De septem civium classibus apud Aegyptios multa utilia monuit Heeren, in *Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 594. et seqq. Ibi p. 614. καπήλους, quos l. 3. nominat Scriptor, latiore notione accipiendos censet, de opificibus, artificibus, institoribus et mercatoribus; ut haec classis non modo καπήλους proprie dictos, sed et χειρώνακτας et ἀγοραίους ἀνθρώπους comprehenderit, qui cap. 141, 19. cum καπήλοις iunguntur. Agricolarum classis quum nulla memoretur, agrorum culturam censet idem Vir doctus (p. 615 seq.) omnibus quinque inferioribus civium classibus communem fuisse. Medici, quorum ingens apud Aegyptios numerus erat, ex sacerdotum puto classe fuere. S.]

6. Ἑρμοτύβεις) Aristagorae apud Steph. Byz. Ἑρμοτυβίης, et, Ethnographo explanatore, μεῖρα τῶν μαχίμων ἐν Αἰγύπτῳ. Vox eadem, sed invitante pronuntiandi consuetudine varians, monstrante Hemsterhusio ad Comici Plutum vs. 729. Addit Stephanus, οἱ αὐτοὶ καὶ Λαβαρεῖς, quod, nusquam alibi lectum, Ampl. Cuperus in litteris ad N. Heinsium, Syllog. Epist. T. II. p. 690. οἱ αὐτοὶ καὶ Καλασίμεις corrigat. Erant utrique ἐκ τῶν μαχίμων, sed non iidem; neque iuvat IX. 31., quippe ibidem, sicuti hic, distincti. WESS. — Ex diversis Aegyptiorum stirpibus oriundos fuisse suspicatur Heeren ib. pag. 609. Utrorumque nomen a diverso vestitus genere tractum fuisse censet Hemsterh. l. c. auctoritate Pollucis VII. 71. S.

CAP. CLXV. [3. νῆσες ἢ Προσωπῆτις. Conf. cap. 41, 17 seqq. et Et. Quatremère *Mem. sur l'Egypte*, T. I. pag. 424 seq. S.]

5. ὅτε ἐπὶ πλείστους γενόιατο) Revocavi Ionicum *γενόιατο*, toties in *Porti Lexico* ex *Musis* depositum: mallem tamen, si per mssos liceret, *ἐγενέατο*, quod brevi se dabit. WESS. — At propria iustaque est particulae ὅτε cum modo potentiali constructio, ubi illa *quando* vel *quoties* significat: et ὅτε — ἐγενέατο cap. 166, 7. nonnisi variationis amore scripsit *Herodotus*. S.

7. ἀνέονται) Verius fortasse ἀνέωνται, ut ἀφείωνται. Sic *H. Stephanus* in Recensione vocum *Herodoteorum*. Alioqui ex ἀνέομαι erit, quae *Porti* sententia. WESS.

CAP. CLXVI. 3. Ἀνύτιος) Aliunde nota sunt quae praecedunt: *Stephano* quoque *nomus* memoratur Ἀφθίτης. Ἀνύτιος alibi forsitan non invenietur, et ad priorum normam in Ἀνυσίτης videtur refingendum: *Stephanus Byz.* Ἀνυσις, πόλις Αἰγύπτου· τὸ ἔθνικόν Ἀνυσίτης ὡς Ὀασις, Ὀασίτης. *Anysis* urbs memoratur *Herod.* lib. II. cap. 137. Nostri quoque loci meminit ad *Steph. Luc. Holstenius*. VALCK. — Rediit Σεβεννύτης ex cap. 155. et *Stephano Byz.*; tum Ἀνύσιος, ut c. 137. pro quo Ἀνυσίτης *Ethnicographus*. WESS. — Mendosum Ἀνύτιος cum aliis tenet noster *F. De Thmuite* districtu conf. *Quatremère Mem. sur l'Egypte*, T. I. pag. 129 seq. S.

5. Istud ὁ νομός ἐν νήσῳ οἰκεῖται, *Praefectura in insula sita est*, ad *Homericum* Ἰλ. β'. 626. Νήσῳ, αἳ ναίουσι πέρην ἀλὸς αἰετῶν, expressum, quod *Eustath.* advertit, a *Sophocle* *Aiac.* 604., et *Apollon. Rhod.* I. 831. III. 1091. Huiusmodi *Isocratis*, in *Laud. Busir.* p. 214. Ε. τὴν πάλιν σποράδην καὶ κατὰ κόμης οἰκοῦσαν ἐς ταυτὸν συναγαγόν: et *Phocylidae* πόλις ἐν σκοπέλῳ, κατὰ κόσμον οἰκεῦσα σμικρὴ, in *Dionis Chrysost.* *Borysthenit.* p. 441. A. WESS.

CAP. CLXVII. 10. ἥκιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνουνται τοὺς χειροτέχνους) *Laurentii*, *Corinthii* quoque *minimi faciunt opifices*, multos in fraudem induit, magnum etiam virum *Thom. Reinesium*, docte de opificibus et eorum collegiis disserentem, *Inscript. Class.* I. 105. pag. 144. Contrarium de *Corinthiis*, eos nequaquam *minimi facere opifices*, traditur, ut vere *Henr. Steph.* in *Prolegom.* Et quis est, qui

Κερυνθουργῇ χαλκῶματα, vasa Corinthia, τοιυήματα ὀστράκινα, tanta ambitione et studio a Romanis olim expetita, non recordatur? In urbe, mercatura, celebri, opificum studia in pretio erant: Ἀνδρῶν τε ὑπέρηκεν, Strabo scribit, ἀγαθῶν εἰς τε τὰ πολιτικά, καὶ εἰς τὰς τέχνας τὰς δημιουργικάς, lib. VIII. pag. 586. A. ubi Casaub. [ad pag. 382. suae ed.] WESS.

CAP. CLXVIII. [7. Καλασιρίων χίλιοι, καὶ Ἑρμοτυβίων ἄλλοι.) Necessary vocem ἄλλοι etiam Valla hic legerat: Calasirii milleni et Hermotybium alii totidem. Vide vero ne iusto minor sit numerus χίλιοι, collatus cum universo militum numero c. 165, 5. et 166, 7. edito. S.]

CAP. CLXIX. 6. μηδ' ἂν θεὸν μιν μηδὲνα etc.) Plena stultissimae iactantiae oratio et per illi similis, quae eius (eumdem enim Aprien et Hophram esse convenit) effreni ex ore profertur Ezechiel xxix, 3. ubi H. Grotius et G. Raphaelius horum obliti non sunt, neque neglexit magnus Scaliger ad Eusebii Chronicon. Aiacis, Mezentii, Capanei, stolidas gloriationes et consimiles aliorum conduxit La Cerda ad Aeneid. X. 773. Verum omnium iudex et superbiae ultor μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερχθαίρει, uti Sophocles; καὶ ἀντιτάσσεται τοῖς ὑπερηφάνοις, belle Petrus Apost. Epist. I. cap. v, 5. WESS.

25. ἐν δὲ τοῖσι θυρώμασι) Postes, in quibus urna sive locus est, Valla. Ego vero postes tanta crassitie et amplitudine non novi. Scribit III. 16. Amasim ἐπὶ τῇσι θυρήσι ἐντὸς τῆς ἐωυτοῦ θήκης mortuum quemdam ad fores intra conditorium suum sepeliisse, semet vero collocari ἐν μυχῷ τῆς θήκης ὡς μάλιστα, in intimo eius penetrati, iussisse. Quae postibus πατράδος quo congruent modo? Sunt hic θυρώματα tabulata, ad fores deposita et conditorio apta. Diotogenes, in Serm. XLI. pag. 251. Stobaei, τῶς δὲ νόμῳς οὐκ οἰκήμασι καὶ θυρώμασι ἐνῆμεν δεῖ, quae et in Archytæ fragmento p. 269. Uterque ad tabulata, [sive tabulas] quibus leges inscriptae promulgabantur, spectavit. WESS. — Ut θυρήν apud Nostrum II. 96, 15. et VIII. 51, 9. pro tabula ponitur, sic in loco 4 Wess. ex Stob. citato. Est autem θυρώμα etiam apud Lysiam, apud Demosth. et saepius in graeca versione Vet. Test. idem atque θυρά, nisi quod grandius quiddam sonare videtur, quasi medium quoddam inter θυρήν atque πύλας.

Igitur διὰ θυρώματα sunt geminatae fores, ianua bivalvis: et in τοῖσι θυρώμασι idem fuerit ac ἐν τῷ τῶν θυρωμάτων. Nec vero incommode Larcher διὰ θυρώματα, per metonymiam, pro minori conclavi vel repositoio, bivalvi ianua clauso, accepit. S.

CAP. CLXX. [1. τοῦ οὐκ ὅσιον ποιῆσαι etc.) Osirin dici auctor est Athenagoras loco a Wess. citato in Var. Lect. S.]

4. ἐχόμεναι τοίχου restitui postulante sententia et msstis. Idem divinaverat Cl. Pauw, et eo prior Editor Genevensis, sed iusto audacior. WESS.

7. ἡ τροχαιδὴς καλεσμένη) De Phoebi natalibus et excellentia Theognis vs. 7.

Ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ τροχαιδῇ λίμνη.

Callimacho τροχάεσσα λίμνη Hymn. Del. vs. 261. ubi Anna Fabri, doctissima matronarum, et Ios. Barnes. in Euripid. Iphigen. Taur. vs. 1104. Durant hunc in diem paludis in Delo argumenta apud Sponium Itin. T. I. p. 136. WESS.

CAP. CLXXI. 4. εὐστομα κείσθω) Saepe Plutarchus εὐστομα κείσθω, καθ' Ἡρόδοτον, Aelianus, Porphyrius, Themistius, Synesius. Fuit enim paroemiae instar. Taxarunt nonnulli. Sic Critici ad Sophoclis εὐστομ' ἔχε παῖ, Philoct. vs. 202. Τὸ δὲ τοιοῦτο κειχίσται, inquit, ὅτι Ἑλλανικός ποτε ἀναγινώσκων τὰ Ἡροδότου ἔλεγε περὶ τῶνδε μοι εὐστομα κείσθω· οὐ διακρίων ὡς δύο λέξεις, ἀλλ' ὡς ἂν τις εἴποι, ταῦτα ἔστω εὐστομα. h. e. ori ac palato iucunda. Hoc si intendit Hellanicus, risui dictum elegans exposuit. Valde autem dubito, an εὐ στόμα, distracta voce, ut Grammatici innuunt, scribi legique oporteat. WESS.

CAP. CLXXII. 7. οὐκ ἀγνωμοσύνη) Quomodo-cunque vox capiatur, nemo dici potest, quempiam ἀγνωμοσύνη προσαγορεύσθαι, quod si vel plures habuerint Codices, ut lectum etiam fuit Vallae, tamen alteri lectioni postponendum censeo. Aegyptios Amasis σοφίη, - - - οὐκ εὐγνωμοσύνη προσηγάγετο, callido potius consilio, quam lenitate et clementia, sibi conciliavit. Hominis Aegyptii σοφία hic est, ut alibi saepe, calliditas. Plato de Leg. V. p. 747. c. τὴν καλουμένην ἂν τις πανουργίαν ἀντὶ σοφίας ἀπεργασάμενος λάθοι, καθάπερ Αἰγυπτίους καὶ Φοίνικας καὶ πολλὰ ἕτερα ἀπειργασμένα γένην ἂν ἔστιν ἰδεῖν. Qui sibi student populum conciliare viri Principes, dicuntur alios εὖτους κατασκευάσαι, ἐξιδιοποιήσασθαι: sed

inprimis προσαγαγέσθαι, variis artibus allicere et ad studium sui perducere: attigit Andr. Douinaeus in Demosth. pag. 98. Dicuntur autem populum προσαγαγέσθαι ἐπαγγελίαις· χρήμασι καὶ δωρεαῖς· ἀρετῇ· οἰκτῶ· ἐπιεικείᾳ· πραότητι· εὐεργεσίαις: etiam ἀπάτῃ: ut Amasis Herodoti, σελή. Thucyd. III. 43. ἀπάτῃ προάγεσθαι τὸ πλῆθος, et III. 48. Lenitate et clementia προσαγαγόμενοι τοὺς Ἕλληνας, Isocrates in Plataica pag. 304. v. Τιμαῖς καὶ δωρεαῖς ἔτι δ' ἐπαγγελίαις προσαγόμενος, Diodor. Sic. XV. 8. cuius Sesosis, expeditiones suscepturus, ne quid absente se rerum novarum molirentur, subditos πάντας ταῖς ὁμιλίαις καὶ τῇ τῶν τρόπων ἐπιεικείᾳ προσηγάμιτο, l. 54. Atque ob eandem, quae movit Amasin, rationem Darius Hystaspidis, quum ad imperium pervenisset, dicitur χρήμασι καὶ δωρεαῖς τὸν Περσῶν δῆμον προσαγόμενος, Platoni de Leg. III. p. 695. D. VALCK.

Ibid. οὐκ ἀγνωμοσύνην) Non reluctor tot Codicibus, putoque idem esse atque οὐκ ἀνοήτως, et praecedens magis explicare. Severitati locus non convenit, sed callidae sollertiae et astutiae, uti regii actus innuunt. Solet Scriptor ἀγνωμοσύνην in inperitia et fastu frequentare VI. 10. IX. 3. Solent alii, Euripides Bacch. 884. Sophocles Trachin. 1273. [1282. ed. Johns. 1267. ed. Br.] Neque absurde Schol. Demosthenis Olynth. II. pag. 17. οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε explanat ἀνοήτως: Harpocratio, ἀλογίστως καὶ ἀβούλως. WESS. — Equidem προάγεσθαι h. l. intellexi ad officium redigere, coll. lin. 22. Sic Plutarch. in Romulo, citante H. Stephano, etiam πολέμῳ προάγεσθαι ἔθνη dixit. S.

15. ἐν τοῦ ποδανιπτήρος τῷ γαλμα) In Octavio Minucii Felic. cap. 23. Et deus aereus vel argenteus de immundo vasculo, ut saepius factum Aegyptio regi, conflatur. Quae, nisi scribentis memoriae error obrepserit, rectius procederent, si deus aureus, et, ut accepimus factum scriptum prostaret. Prius in mentem venit doctissimo Th. Gatakero, insuper ut legimus vel scimus factum divinanti, Advers. Miscell. XIX. pag. 371. Pelvim, τὸν ποδανιπτήρα Amasidis, personatus Chilon prudente monitu tangit in Plutarchi Conviv. VII. Sapiens. p. 151. E. WESS.

CAP. CLXXIII. 2. μέχρι οὗτου πληθώρας ἀγορῆς) Vulgatum πληθούσης ἀγορῆς doctissimi viri Casaubonus, Heraldus, Duckerus, quos testes ad Diodor. XIII. 48. adpellavi, Herodot. T. V.

ea in luce posuerunt, ut desideres nihil. Debueram et ego in eo adquiescere, nisi cultius obtulissent mssti. Ionum est πληθώρα in omni rerum abundantiore copia. Eusebius apud Stobaeum Serm. X. p. 130. verissime, τὸν δὲ αἰὶ ἐπιθυμῶντα προσκτήσασθαι, καὶ πληθώραν μηδὲ ποτε τοιούτου λαμβάνοντα --- πίνητα καλέω. Neque de tempore, quo forum completur, recusant: χρόνον ἐπισχών, ἐς ἀγορῆς καὶ μάλιστα πληθώραν προσοδὸν ἐποιεῖτο habet Auctor, suum adserens, Musā VII. 225. WESS. — Ut frequenter apud Nostrium in μέχρι οὐ, (conf. Wess. ad I. 181, 11.) sic hic in μέχρι ὅτου abundat posterior particula; quod ex tacite mutato orationis tenore repetit Hermann, Adnot. 251. ad Vigerum. S.

5. ἢν μάταιός τι καὶ παιγνιήμων) Secundum Vallam, motionem agebat Amasis ac scurram. Postquam ille seria tractaverat, ut animum relaxaret, in vino petulantioribus indulgebat iocis: sic interpretor Herodotea. Quia compotioribus ipsis lusus isti Regis personā minus viderentur digni, μάταιος fuisse dicitur et παιγνιήμων. Permutantur ματαιίζειν et ἀσχημονεῖν: et fortasse solita sibi castimonia Herodotus turpe quid ambigua voce velavit, ut ne ab obscoenis quidem abstinuisse iocis significaretur. Deianiram Nessus φάσκει ματαίαις χερσίν, in Soph. Trach. 574. Nam τὸ παιγνιῶδης privatae sortis convivis laudi ducebatur; παιγνιήμων dicebatur ingeniosus et εὐφύης, qui iocis urbanis indulgeret. Placebat Vel cavillator facetus, vel conviva commodus qui dicitur Plauto Mil. Glor. III. 1, 47. Aristoph. Vesp. 1205. προσμάνθανε ἑμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικὸς. Luciano I. p. 552. συμβιωῖναι δεξιὸς, καὶ συμπεῖν ἱκανός. Talis fuit Aeschines, hac etiam in parte aquae potoris Demosthenis adversarius: vid. Philostratus de Vit. Sophist. I. p. 507. Talis ab Euripidis ingenio diversissimus Sophocles: Euripides Ἦν μισογίλως, καὶ τωθάζειν οὐδὲ παρ' οἶνον μεμαθηκώς, teste Alexandro Aetolo ap. Gellium Noct. Att. XV. 20. Aequalis Ion Chius ap. Athen. XIII. p. 603. F. Σοφοκλεῖ, inquit, συνήντησα ἀνδρὶ παιδιῶδαι ἐν οἶνῳ καὶ δεξιῶ: ubi scribi quoque potuit παιγνιῶδαι: permutantur enim a librariis ista; vid. Xenoph. Symp. p. 512, 37. et Suidas in Παιγνία. τὰ παιγνιῶδη παρὰ Ξενοφῶντι legit Pollux II. 20. ubi commodum Iungermann. advocat Xenophontem Έλλ. II. pag. 276, 6. miratum, Therameni iam iam morituro μήτε τὸ φρόνιμον μήτε τὸ παιγνιῶδες ἀπολεπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς. VALCK.

10. δι' ἡμέρης πρήσσειν) Non satis ad Aegyptiorum mentem est interdiu: totum diem insumtum volebant. Bene I. 97. τοῖσι πέλαις δι' ἡμέρης διακάζειν, totum diem dirimendis litibus inpendere. VII. 210. ἐγίνετο δὲ συμβολὴ δι' ἡμέρης, iterum interdiu, sed contra gestae rei seriem. Talia, διὰ νυκτός Aristophanis, recte ab Athenaeo acceptum VII. p. 276., δι' ἔτιος supra II. 22. δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ διὰ ἔλου τοῦ ἐνιαυτοῦ Harpocratio. Mox [l. 12.] σὺ ἂν ἤκουες non debuerant truncare Vind. et Arch. Fert repetitum ἂν sermonis usus. Iterant ipsi IX. 27. geminatque Euripid. Helen. 965. et 1017. Sophocles Oedip. Tyr. 610. et Oed. Colon. 1524.; alterum ἂν iniuria utrobique viro docto delente, Plato Alcib. II. p. 142. c. lunge, si videbitur, Ios. Barnes. in Euripid. et Davis. ad Iustin. Martyr. p. 442. ed. Thirlb. WESS.

15. ἐπεὶ δὲ χρήσονται, ἐκλύουσι) Haec, etsi Med. et sequaces exemplum praebeant, auferre non audeo. Vetant Codices alii, suntque et vera, neque inconmoda. Utrum autem scribarum oculos deceiverint terminata iisdem litteris verba, quae creberrima omittendorum occasio, non habeo dicere. Erasmus, hoc Amasidis neglecto, paroemiam dicto Dionysii Siculi ex Plutarchi de Sen. Rempubl. Administr. p. 792. c. illustravit, quem consule. WESS.

CAP. CLXXIV. 2. ὡς Φιλοπότης ἐὼν) Hoc praefero. Athenaeus, uti multi solent, dialecti inmutavit speciem. Κατισπουδασμένος, Nostri aemulatione, Procopius Bell. Pers. II. 8. Antiocheni εἰσὶ οὐ κατισπουδασμένοι: et Bell. Vand. II. 4. ἦν δὲ οὗτος δραττήριός τε καὶ λίαν κατισπουδασμένος, de Phara praefecto. Quo probo atque elegante orationem et alibi distinxit. WESS.

7. κατηλίσκετο) Si vel in omnibus legatur Codicibus, leni medela corrigendum est absque ulla controversia, καὶ ἡλίσκετο: adeo constans veterum usus Codicum auctoritati semper in talibus anteponi debet: nam quod in Lexicis καταλίσκομαι redditur convincor, hoc unico nititur loco, infirmo sanequam tibicine. Scripserat Herodotus: πολλὰ μὲν δὲ καὶ ἡλίσκετο ὑπὸ τῶν μαντηῶν, πολλὰ δὲ καὶ ἀποφεύγεσκε, saepe quidem ab oraculis etiam furti convincebatur, sed frequenter etiam absolvebatur: postremum Herodotus, ut alia millena, Wesselingio debebit. [Vide Var. Lect.] Imperium ingressus Amasis templa Deorum.

negligebat, qui quidem ipsum olim ἀπέλυσαν μή Φῶρα εἶναι: magni contra faciebat illorum oracula, ὅσοι μιν κατέδυσαν Φῶρα εἶναι, [l. 13.] id est, a quibus ἤλω vel ἔαλω Φῶρ εἶναι, qui ipsum furti convicerant. In eumdem sensum adhibetur etiam καταδῆσαι lib. IV. c. 68. utrobique temere tentatum. Hoc rarius est atque Herodoteum; reliqua, ἀλίκεσθαι, ἀποφεύγειν et ἀπολύσαι sensu forensi pervulgata sunt. Ubi scripserat Noster lib. VI. cap. 82. ἀπέφυγε πολλὸν τοὺς δῶκοντας, perperam posuit Gronov. διέφυγε. Accusator in Attico foro dicebatur δῶκειν, persequi; accusatus, Φεύγειν: condemnatus, ἀλῶναι vel ἔαλωκέναι: absolutus, ἀποφεύγειν, criminibus elapsus Ciceroni in Verr. II. c. 58. VALCK.

8. ἀποφεύγεσκε) Instauravi Ionicam ex discrepante schedarum scriptura formam. Κλέπτεισκε, ἄγεισκον, et similia conplura, veram praestabunt. Mihi liquido adparuit, nimios, sicuti in aliis, etiam in ea conmutanda temerarios fuisse scribas. Eadem fortuna Cl. Valckenarii καὶ ἡλύσκετο, [l. 7.] quo nihil certius, obtigisset merito, ni novationis metus, iusto fortasse gravior, obstitisset. Quid enim tritius ista vocum conversione? Extremo cap. 175. pro καταχθόμενον pingit optime Arch. καὶ ἀχθόμενον, valetque in alijs. WESS. — Conf. quae ad c. 175, 24. notamus. S.

14. ὡς ἀληθῆως θεῶν ἐόντων) Dedi ex msstis: ne inter variantes, quas vocant, lateret. Quisque videt multo id grandius atque ad sententiam obportunius esse. Κατέδυσαν Φῶρα [l. 13.] non debebat abire in κατέδυσαν, pronuntiant, uti Laurentius Latine dederat. Iucunda est in ἀπολύσαι et καταδῆσαι dissimilitudo, repetita IV. 68. Convenit quodam modo τοὺς δὲ ἄλλους - - κατέδυσαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, V. 72. WESS. — At V. 72. diversa videtur ratio esse. S.

CAP. CLXXV. 1 seq. τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωμυασιὰ οἱ ἐξεποίησε) θωμυασιὰ οἶα divinavit Cl. Abreschius. Quid si duplici in dativo amplior vis insit? Amasis οἱ ἐξεποίησε sibi in Minervae honorem absolvit; ita πολλὸν πάντας ὑπερβαλλόμενος perconmode sequitur, alioqui ob πάντας implicatius. Eadem Cl. de Pauw opinio. WESS. — Vide Var. Lect. Si vera est scriptura οἱ, quod haud aegre mihi persuadeo, referetur hic dativus ad τῇ Ἀθηναίῃ, eritque pleonastice positus, ut passim alibi apud Nostrum; cuius generis plura quaedam exempla, a Gronovio collecta, citavi in Adnot. ad I. 86, 28 seq. S.

5. ἀνδρόσφιγγας) Huc spectare Hesychianum Ἀνδροφῆτες monuit H. Valesius; et corrigendum Ἀνδρόσφιγγες iam fuerat observatum in Miscell. Obs. VIII. pag. 170. Scripsisse praeterea videtur Hesychius: σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρός καὶ Σφίγγος. atque huic voci corruptae sibi notam subsutuisse librarius. Coquum, aenigmata magnifice loquentem, Σφίγγ' ἄρμενα senex nuncupabat Atticus in Comoedia apud Athen. IX. p. 382. b. Vulgo tamen et apud Aegyptios facie Sphinges virginea fingeantur: vid. Aelian. de N. A. XII. cap. 7. Origen. contr. Cels. I. p. 32. Cur Sphingum figuras ante templa statuerint Aegyptii, tradunt Plutarch. de Is. et Osir. §. x. et Clem. Alexandr. Strom. V. p. 664, 20. et p. 671, 8. ubi Sphinx τὸ μὲν σῶμα dicitur πᾶν λέοντος, τὸ πρόσωπον δὲ ἀνδρώπου ἔχουσα. VALCK. — In voce ἀνδρόσφιγγες prior pars vocabuli non ad masculinum genus refertur, sed idem valet ac si ἀνθρωπόσφιγγας diceres. S.

[11. οἰκημα μουνόλιθον. Vide supra, ad cap. 155, 13. notata. S.]

19. τὸ δὲ εὖρος, δυνάδεκα πηχέων) Inest difficultatis quoddam specimen in his, a Cl. Gronovio studiose quaesitum et expensum; quod tolli universum si nequeat, nemo, nisi iniquus, aegre feret. In rem praesentem ire non datur, adparetque abunde, interiorem τοῦ μουνόλιθου longitudinem, latitudinem et altitudinem fuisse contractiorem, nec longe cubitorum discrepare rationem. Cur verba fuerint omissa, caussa in aperto est, additionis nulla. Negligi autem non debuisse, per se adtento liquet, siquidem nota latitudinis necessaria est. WESS. — Non admodum video equidem quid difficultatis in hoc repperit Wess. cum Gronov. quod latitudo interior ab exteriori nonnisi duobus cubitis differebat, quum paullo maius in longitudine et altitudine fuerit discrimen. S.

22. οὐκ ἐσελεύσασιν τὸν ἀρχιτέκτονα αὐτῆς) Interpunxissem ita in Codicum silentio, saepe miratus insuper habitum. Advertit Corn. de Pauw. Ineri praeterea μὲν debet: τὸν μὲν ἀρχ. ob ea, quae succedunt. [At nullo incommodo abesse ea particula potest.] Ceterum χρόνον ἐκγεγονότος πολλοῦ [L. 23.] insolens videtur; χρόνον ἐγγινομένου I. 190. et II. 124., ubi ἐπιγινώσθαι schedae, uti I. 27., χρόνον διαγενομένου Act. Ap. xxvii, 9. et Diodor. III. 64. χρόνον γενομένου XX. 109. atque

alii apud Hemsterhusium in Luciani Dial. Mort. VII. 1. Vidit verbi istam insolentiam Cl. Abresch. [ἐγγεγονότος utique me malle, in Var. Lect. significavi. Ferri forsā vulgatum posset, si πολλοῦ abesset.] Ego vero non cohibeor, quin [l. 24.] καὶ ἀχθόμενον ex Arch. ex structuræ nexu et Herodoti more reformetur: ὁ δὲ Ἀμασις τῇ δυνάμει τῶν Περσέων ἀχθόμενος III. 1. οἷα ἀχθόμενόν τε τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ VI. 35. iunge Gronovii observata II. 103. WESS. — At nihil, quod huc faciat, observavit ibi Gronov. nisi quod ἀχθεσθαι dativo casui iungat Herodot. II. 103, 12. et cap. 173, 5. Nulla autem caussa fuit, cur sperneretur compositum verbum κατὰχθεσθαι, quum praesertim h. l. in particula καὶ non modo vis nulla inesse possit, sed et structura orationis magis respuat illam, quam requirat; iuncta enim intelligi debent ista, ἀναστεινάξαι καταχθόμενον τῷ ἔργῳ. Alia ratio est c. 174, 7. ubi καὶ suo loco stabat, sibi ex usu Nostri respondebant duo orationis membra, πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἀλλοκετο, πολλὰ δὲ καὶ ὑποφύγισκε. S. 25. ἐνθυμιστόν) Aut fallor, aut aliunde non poterit affirmari, nisi dubia Grammaticorum auctoritate. Ἐνθυμιστόν in Suidae Lex. redditur ὑποπτόν: et Pollux [II. 231:] legisse videtur in Thucydidis V. cap. 32. ἐνθυμιζόμενοι τὰς ἐν ταῖς μάχαις ξυμφοράς: ubi, quod Codices praebent et Edd. ἐνθυμούμενοι, Polluci quoque restituendum putabat Iungermannus. In ἐνθύμιον Herodotei Codices si conspirarent, ego sane vulgatae vocem anteferrem in talibus usitatam, etiam Herodoto VIII. cap. 54. εἴτε καὶ ἐνθύμιον ἐγένετο ἐμπήσαντι τὸ ἱρόν: de qua forma loquendi egerunt Aem. Portus Dict. Ion. Duker. in Thucyd. VII. 18. et in Ind. Thucydid. Wasseus. Ammonio pag. 53. citatus Antiphon ἐν τοῖς Φονικοῖς, ἐπὶ τοῦ προστροπαίου vocem adhibuit p. 119, 6. p. 125, 2. p. 121, 2. ubi legi posset: αὐτῷ μὲν οὐκ ἐνθύμιον. VALCK. — Quum in usu fuerit verbum ἐνθυμιζεσθαι, (quod Suidas etiam ex Dione adnotavit: Ἐνθυμιζόμενοι, λογιζόμενοι) nulla subest caussa cur verbale adiectivum ἐνθυμιστόν suspectum habeamus. S.

CAP. CLXXVI. 6. Αἰθιοπικοῦ ἱέντος λίθου) Spectabilius hoc quam pro scribarum ingenio. Quid illi de lapide Aethiopico? Marmoris eius in Pyramidum et Propylaeorum substructionibus frequens in Aegypto usus.

Mycerini Pyramis λίθου ἐς τὸ ἤμισυ Αἰθιοπικοῦ fuit cap. 134. [ubi vide notata ad c. 134, 3.] *Inter alias spectatior Aethiopis lapidibus scribit Plinius N. Hist. XXXVI. 12. Lapidum color erat niger, aut varius, ποικίλος cap. 127., sed magna durities laborem operi reddebat sumtuosior: δυσίργαστος πολυτελὴ τὴν πραγματείαν παρέσχε* in Strabon. XVII. pag. 1161. D. [pag. 808. ed. Cas.] αὐτοῦ, quod est in aliis, ex scripturae compendio restat. Mox [l. 8.] Laurentius, *hinc et hinc magno illi adsistentes ex libri sui ὁ δ' ἔθεν τοῦ μεγάλου, i. e. colossi, supra descripti: cui scripturae, alioqui notabili, Codd. calculum negant. Cl. de Pauw potiorrem censuit. WESS.* — Et ego parum absim ut unice verum putem *μεγάλου*: quo etiam refertur id, quod continuo adiicitur, λίθινος ἔτερος τοσοῦτος: ubi λίθινος indicare videtur, alterum ex *vulgari lapide* fuisse confectum. S.

CAP. CLXXVII. 4. καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γενέσθαι etc.) Lege Diodorum I. 31. Aegypti felicitatem, Amasidis tempore, praedicatam tantopere, ex gentis sacerdotibus Noster accepit, multa dissimulantibus, et ultima eius regis nimium quantum augentibus. Certiora et longe diversiora Ieremiae et Ezechielis oracula docent; de quibus docte Iac. Perizonius, V. Cl., Origin. Aegypt. cap. ult. WESS.

7. ὅθεν βιβαιοῦται) Me quidem iudice ferri nequit: si plures dant Codices, scripsisse forsitan videbitur, ἀποδεικνύται ἕτιος ἐκαστον — ὅθεν (isthoc anno nimirum) βιβλωται. vid. Cl. D'Orvillius in Charit. pag. 190. Commodum quoque cum Reiskio legi posset ὅθεν οἱ βιοῦται, sive ὅθεν βιοῦται, quoniam quaestu sustentaretur: ἀποδεικνύται ὅθεν ζῇ, habet de re eadem loquens Aelianus Var. Hist. IV. [c. 1.] λόγον δώσοντα, πόθεν --- διαζῇ, Diogen. Laërt. VII. 168. ἀπὸ τίνων ἕκαστος πορίζεται τὸν βίον, Diodor. Sic. I. [c. 77.] pag. 88, 40. Τὰ τῇ βιοτῇ ἀναγκαῖα Homero dicuntur βίωτος, teste Porphyrio Schol. ad Ἰλ. χ'. 431. et usitatius τὸ πορίζεσθαι τὰ πρὸς τὸν βίον, βιοτεύειν dicebatur. Quid Aegyptium moverit ad utilissimam hanc legem ferendam, Iac. docet Perizonius V. Cl. ad Aeliani Var. X. 14. Quam ex Aegypto petitam civibus suis tulisse traditur Solon, lex Draconi potius videtur contribuenda velut auctori: vid. Cl. Wesseling ad Diodor. I. p. 88. et Io. Taylor Lect. Lys. p. 707 seq. Eandem apud alios etiam populos viguisse ante Perizon-

ostenderat Nic. *Abramus* ad *Ciceron. Or. pro P. Sextio* cap. 48. Miror adeo quod scribit *Aristides* T. II. p. 157. νόμος παρ' ὑμῶν (*Athenienses* adloquitur), ὡς ἐγὼ νομίζω, μόνοις ἰστῖν, ὃ γραφὰς πεποινηκὼς ἀργίας. VALCK.

CAP. CLXXVIII. 4. ἔδωκε Ναύκρατιν πόλιν) *Eusebius Chron.* urbis initia inmani anachronismo in *Olymp. vi.* 4. refert, notatus ab ill. *Scaligero Animadv.* pag. 73. *Strabo* vero XVII. p. 1153. [p. 801. extr. ed. Cas.] *Milesii*, inquit, καταναυμαχῆσαντες Ἰνακρον, πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατον. [Ναύκρατιν recte ed. Lips.] Inarus res Aegyptias conturbavit *Artaxerxis Longimani* tempore. Sic multis annis *Amasidis* regno urbs erit posterior. Qui dissensus, si *Κρίσις Ναυκρατίως Apollonii Rh.* superesset, discuti posset commodius. Ἐδωκε χώρους [l. 6.] non utique inprobum; [Cf. *Var. Lect.*] certe mutantis ratio praegnans non est. WESS.

13. προτάτας τοῦ ἐμπορίου) *Naucratis* inter civitatis rectores suum sibi *Τιμοῦχιν* habuerunt apud *Athen.* IV. 13. ab his *emporii praefectis*, modo ne fallat *Cl. Edm. Chishull* coniectura *Antiq. Asiat.* p. 100, titulo tenus discrepantem. Ego dubito. Quam reipublicae partem *Naucrati* et *Τεῖι Τιμοῦχιν* et *Τιμονχέοντες* curaverint, decerni non potest. Προτάται τοῦ ἐμπορίου (PRAEFECTOS MERTATORUM ex *Reines.* lapide *Cl. V.* 16. dicere liceat) communi plurium civitatum suffragio legebantur, ut negotiatorum rebus adtenderent, et arbitri essent litium; quales recentior aetas in portubus et emporiis; descriptos in *Consolato del Mare* cap. 1. et seq., vidit et habet plures: fortassis etiam superior: Fuit enim in *Delo* ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΚΑΗΡΩΝ ap. *Sponium Miscell. Erud. Antiq.* p. 344. cui suus utique praefectus. *Athenis* decem ἐπιμεληταὶ τοῦ ἐμπορίου quibus rebus curam inpenderint, docemur ab *Aristotele* apud *Harpocratonem* in voce Ἐπιμελ. WESS.

CAP. CLXXX. 3. ὃ γὰρ πρότερον ἰὼν - - κατεῖχεν) *Sustuli* inutilem parentheses, his circumdatam, notationem. Satis est iusta punctio. Coniiciunt statim docti viri, *Pavius*, πλανώμενοι τε οἱ Δελφ. *Reiskius*, οἱ δὲ, οἱ Δ. *De Delphico fano*, ab *Alcmaeonidis* instauro, inferius V. 62. *Pausan.* X. 5. et pererudite *Dion. Petavius* in *Themistii Or.* IV. p. 391. WESS. — *Cremati* templi mentio facta

I. 50, 17. In ed. Steph. et aliis ante *Wess.* parenthesi inclusa erant verba ὁ γὰρ πρότερον - - κατεκλή, post παρασχεῖν vero minori puncto distinguebatur oratio: *Wesselingius* sublati parentheseos signis minus punctum servavit, et sic quoque Reiz. et Borh. Nos cum *Schaefer.* post παρασχεῖν maius punctum posuimus, quo finiretur ibi periodus, cuius apodosis (ut frequenter alibi) particulam δὲ ex protasi repetitam haberet. Commodius factum foret, si omnia ista, ὁ γὰρ πρότερον - - παρασχεῖν, signis parentheseos circumdarentur, ut apodosis ab istis πλανώμενοι δὲ incipere intelligeretur. S.

8. στυπτηεὶς τάλαντα certa praestant codicum consensiones, quibus *Medicei* compendiosa lectio melior censi non debuerat. Vide ad *Diodori* V. 10. *WESS.*

CAP. CLXXXI. 5. Βάττω, οἱ δ' Ἀρκεσίλειω) Verius puto Βάττω τοῦ Ἀρκεσίλειω, *Batti Arcesilai* F. quem in modo *Arch.* *Vind.* *Vall.* Res et tempus congruunt optime, siquidem *Battus* ille aequales habuit *Aprien* et *Amasin*, *Nostro* auctore IV. 159.: *Batti* filium, *Arcesilaum*, minor aetas excludit. Filiam *Ladicen*, *Amasidis* coniugem, *Λαοδίκην* aut *Λευδίκην* vir eruditus scriptam cupiebat. At nomen idem est, tantum modo contractius. Habet *Luc. Holstenius* LADICEON numum ad *Stephan. Byz.* [p. 188.] et ΛΑΔΙΚΕΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΑΤΚΟΝ est in *Gudii* vetere lapide: urbem LAVDICIAM et LADICIAM pingunt msssti *Itinerarii Antonini.* *WESS.*

11. καὶ ἐστὶ τοι οὐδεμία μηχανή) Inconmodum, quo *Med.* ἔστι τι premebatur, cessat: neque amplius offendet ὑποωλίναι, quod olim operarum vitium opinabar, sed *Mediceo*, etsi tacitum habuerit vir *Celeb.*, debetur. Iam γυναικῶν *Arch.* si cui scabrum tinniat, χιλιαδίων, μυριαδίων, ἀνδρῶν, et quae alia *Portus* stipavit, recordetur. Ἐν τῷ νῶ in re dubia nolui sollicitare, adposito paene, cuius se auctorem proficitur *Gronovius*, cultissimo Epigrammate. *WESS.*

21. ἐς ἐμὲ ἦν σόον) Non excidit memoria καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν σῶν I. 66. [in quod ibi msssti omnes consentiunt.] Puto Ionici et veteris usus vocabulum [σόος] redire in possessionem debere. Reddunt schedae V. 96. VI. 86, 1. VIII. 39. Ἐξω τετραμμένον in Latinis extra urbem *Cyrenensem* posita ex *Laurentio*, qui ἰδρυμένον invenit. Si τετραμμένον locum non

migravit, statuam notabit vultu extra urbem verso, sive spectantem loca suburbana. Verum in talibus saepe anceps electio. WESS.

CAP. CXXXII. 11. τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας) Ipsi Danao dedicationem tribuit Callimachus apud Euseb. Pr. Euang. III. 8. in Epigrammate, quo de ad eius Poëtae fragmenta R. Bentleius Vir Cl. p. 357. — Vide Callim. Fragm. CV. p. 477. ed. Ernest. Mox l. 12. ἰδρῦσθαι me invito editum est, quum ἰδρύσασθαι voluissem, ut in Var. Lect. significavi. Conf. Adnot. ad II. 42, 1. S.

13. Εἴλε δὲ Κύπρον) Cyprum, ab Amaside occupatam, non praeteriit Diodor. I. 68. Quod autem librum terminat ἐς Φόρον ἀπαγωγὴν, advertimus supra semel atque iterum, et frequentissime apud Priscum Patric. in Exc. Hoesch. p. 22. 26. etc. Procopium Bell. Goth. I. 5. p. 10. 23. etc. Agathiam I. p. 13. veterum studiosos imitatores. WESS.

